

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Olgun, Ibrahim.

Ir-P-87-930438

Farsça-Türkçe sözlük = Farhang-i Fārsī-Turkī /
Yazanlar, İbrahim Olgun, Cemşit Drahşan. --
Tabriz : Mu'assasah-i Intishārāt-i Talāsh, 1363
[1984 or 1985]

384 p. ; 24 cm.

Persian and Turkish; romanized record.
Cover title: Farhang-i Istānbūlī.
800.00IR (pbk.)

For requesting libraries only.
(Persian-Turkish dictionary)

AACR 2 20Jy LCB

IP1 (RLO/LC) R
Ir86-3225 25/2

فرهنگ استانبولی

فارسی - ترکی

FARŞA-TÜRKÇE
SÖZLÜK

تالیف: ابراهیم اولفون - جمشید درخش

Digitized by Google

Original from

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantev.org>

UNIVERSITY OF CALIFORNIA

FARSÇA-TÜRKÇE SÖZLÜK

Yazanlar:

İbrahim OLGUN - Cemşit DRAHŞAN

فرهنگ

فارسی - ترکی

تألیف

ابراهیم اولگون - جمشید درخشان



مؤسسه انتشارات تلاش

تبریز - چهارراه شریعتی بازار ادک



این کتاب با قیرا ۲۰۰۰ جلد در سال ۱۳۶۳
به سرمایه انتشارات تلاش در چاپ تا بش منتشر شد

ÖNSÖZ

Bugüne kadar Farsça-Türkçe birçok sözlükler yazılmıştır. Bu sözlüklerin hazırlanışında iki millet arasındaki tarihi kültür ilişkileri göz önünde bulundurulmuştur.

Bugün ise, yalnız Nizâmî'nin, Sadi'nin, Hafız'ın şiirlerinde geçen kelimelerin Türkçe karşılıklarını vermek yeterli değildir. Dil, canlı bir varlık olarak, durmadan gelişmektedir. Zamanla bir kısım sözler anlamlarını yitirmede, buna karşılık yeni mefhumlar ve yeni sözler doğmaktadır. Hele Farsça gibi yapısı yönünden kolaylıkla yeni kelimelerin vücut bulmasına elverişli bir dilde, bu çeşit gelişmeleri kolaylıkla görmek mümkündür.

İki millet arasındaki ilişkiler, bugün edebiyat ve mazmun alışverişinin sınırlarını çok aşmıştır. Teknik, askeri ve ekonomik işbirliği, büyük ölçüdeki öğrenci mübadelesi, bizi daha geniş kavramları içine alan modern bir sözlük hazırlamağa zorladı. Bu arada üniversitelerimizin, yüksek islâm enstitülerinin ihtiyaçlarını da gözden uzak bulundurmadık. Bu anlamda bir sözlüğün ne kadar kısa ve özlü olursa olsun 20 bin kelimedenden daha aşağı olmaması gerekiyordu.

Eldeki vasıta ve imkânların yetersizliğine rağmen bu ölçüde bir sözlük hazırlanmış bulunmaktadır. Baskısının mümkün olduğu kadar çabuk tamamlanması için elden gelen bütün çabalar harcanmaktadır.

Her kelimenin doğru okunuşunu sağlamak için kullandığımız transkripsiyon alfabesinin, sözlükten yararlanacaklar için çok önemli ve yeni bir teşebbüs olduğuna inanıyoruz. Matbaada bulunmayan ک harfini dış ülkelerden ancak birinci formanın basımından sonra sağlayabildik. Onun için bu bölümdeki ک leri teleffuzundan ayırdetmek mümkün olabilecektir.

Büyük bir dikkat ve emek sarfiyle hazırlamış olmamıza rağmen pek çok eksiklikleri bulunan Farsça Sözlüğü değerli okuyucu-

ların hizmetlerine sunarken, onların uyarmalarına ve samimi tenkilerine her zaman ihtiyacımız olacağını özellikle belirtmek isteriz.

Bu sözlüğün hazırlanmasında bize her çeşit yardım ve rehberliği esirgemiyen İran Büyük Elçiliği Kültür Müşaviri Sayın Dr. M. E. Riyahi Beye, eserin basılmasında büyük zahmetlere katlanan Ankara Üniversitesi Basımevi mensuplarına şükranlarımızı sunmayı bir görev sayarız.

Saygılarımızla

Cemşit Drahşan İbrahim Olgun

FARŞA ALFABE

Harfin Adı	Harfin okunuşu	Sondan Bitişik	Ortadan Bitişik	Baştan Bitişik	Harfler
Meddeli Elif	A	آ	—	—	ا
Elif veya hemze	E, Ê,	ا	—	—	ـ
Be	B	ب	ب	ب	ب
Pe	P	پ	پ	پ	پ
Te	T	ت	ت	ت	ت
Se	S	ث	ث	ث	ث
Ce	C	ج	ج	ج	ج
Çe	Ç	چ	چ	چ	چ
He	H	ح	ح	ح	ح
He	H	خ	خ	خ	خ
Dal	D	د	—	—	د
Zal	Z	ذ	—	—	ذ
Re	R	ر	—	—	ر
Ze	Z	ز	—	—	ز
Je	J	ر	—	—	ژ
Sin	S	س	س	س	س
Şin	Ş	ش	ش	ش	ش
Sad	S	ص	ص	ص	ص
Zad	Z	ض	ض	ض	ض
Ta	T	ط	ط	ط	ط
Za	Z	ظ	ظ	ظ	ظ
Eyn	'E	ع	ع	ع	ع
Ğeyn	Ğ	غ	غ	غ	غ
Fe	F	ف	ف	ف	ف
Qaf	Q	ق	ق	ق	ق
Kaf	K	ک	ک	ک	ک
Gaf	G	گ	گ	گ	گ
Lam	L	ل	ل	ل	ل
Mim	M	م	م	م	م
Nun	N	ن	ن	ن	ن
Vav, O Ū U, V		و	—	—	و
He	H	ه	ه	ه	ه
Ye-İ	i, Y	ی	ی	ی	ی

Kısaltmalar

arg	:	Argo
Ark	:	Arkeoloji
ask	:	Askerlik
bot	:	Botanik
coğ	:	Coğrafya
çoğ	:	Çoğul
ed	:	Edebi
esk	:	Eski
fel	:	Felsefe
fiz	:	Fizik
Geo	:	Geometri
gr	:	Gramer
hek	:	Hekimlik
hkr	:	Hakaret
hlk	:	Halk ağzı
huk	:	Hukuk
man	:	Mantık
mat	:	Matematik
mec	:	Mecazi
müen	:	Müennes
müz	:	Müzik
ndr	:	Nadir
şak	:	Şaka yollu
tar	:	Tarih
tek	:	Teknik

Transkripsiyon

ā :	Uzun	a
ʾ :	Ayn	ع
ʿ :	Hemze	.
e :	Kapalı	e
è :	Açık	e
ğ :	Yumuşak g	غ
h :	h	ح
ī :	Uzun	i
q :	gaf	ق
ū :	Uzun	u
w :	uzun	o

آ ā: Farsça alfabenin birinci harfi, meddeli uzun sesli “ā”
آین = آین āin: Düstûr, düzen, tören

آین دادرسی āin-e dâdrêsi: Usulü muhâkemat, muhâkeme usulleri

آین نامه āin - nâme: Nizâmname, tüzük

آینه, آینه āine, âyne: Ayna

آب āb: Su

آباء ābâ: Ecdat, atalar

آباد ābâd, ābâdân: Mamur, bayındır

آبادی ābâdi, ābâdâni: Umrân, bayındırlık

آبادی ābâdi: Küçük köy, meskûn yer

آباجور abajur: Abajur

آب آورده āb - âverde: Bedava, beleş

آب افشاده āb - ofšade, āb - dide: Paslanmış, ıslanmış, nemlenerek bozulmuş.

آبان ābân: Aban ayı, İran takviminin 8. ayı (22 Ekim - 21 Kasım)

آب انبار āb - enbâr: Sarnıç, yeraltı su deposu

آب انکور āb - e engûr: Üzüm suyu

آب باز āb - bâz: Yüzücü, dalgıç
آب بندی āb - bendi: Sımsıkı kapalı, hava geçmez surette sıkı ya lehimli

آب بینی ab-e binî: Burun suyu, sümk, muk

آب پاش āb - pâş: Bahçe süzgüsü

آب پز āb - pèz: Haşlama

آب تی āb - tîni: Yıkanma, Suya girme ~ Suya girmek, yıkanmak

آبجو āb-e cow: Bira

آبجو سازی āb-e cow - sâzi: Bira fabrikası, biracılık

آب جوش ab-e cûş: Kaynar su

آباجی - آbeci, abaci: Abla, bacı

آب زندگی āb-e hêyât: = Abıhayat

آب هفت āb-hêst: Bozuk veya ezik meyve

آب خشک کن āb - hoş - kon: Kurutma kağıdı

آبجوری āb-hori: Su bardağı

آب دار āb - dâr: 1. Sulu 2. Su, meşrubat, çay ve kahve satan kantinci

آبدارخانه ābdâr - hâne: Kantin, çayhane (ev veya dairede)

آبدان ābdân: Mesâne, sidik kesesi

آب دزدک āb - dozdek: 1. Şırınga 2. Cırcır böceği

آبدست *abdèst*: Abdest

آبدوغ *ābdūğ*: Ayran, cacık

آبدنک *ābdènğ*: Su ile çalışan harman döğeri makinesi

آب دهن *āb-e dèhèn*: Salya, ağız suyu

آب دیده *āb - e dide*: Göz suyu, göz yaşı

آبدیده *ābdide*: Islanmış, nemlenmiş

~ آهک: Söndürülmüş kireç

~ فولاد: Sert çelik

آبراه *āb - rāhe* Suyolu (yeraltı)

آبرفت *āb - roft*: Alüviyon, taşan suların biriktirdiği toprak

آبرفتن *āb - reftèn*: Çekmek, kumaşın yıkandıktan sonra çekmesi, daralması

آبرنگ *ābrèng*: Sulu boya

آبرو *ābrow*: Su geçidi, su yolu

آبرو *āb - e rū*: Yüz suyu, haysiyet, şeref

آبرودار *āberūdar*: Şerefli, yüzağartan

آبرو ریختن *āberū rih̄tèn*: Birinin şerefini kırmak

آبرومند *āberūmènd*: = آبرودار Muh-terem, efendi, şerefli, yüz ağartan

آبرومندانه *āberūmèndāne*: Efendice, yüz ağartıcı

آبروغن *ābroğèn*: Kızdırılmış yağ ve su karışığı

آبریز *ābriz*: Aptesane, küçük su dökecek yer

آب زندگی *āb-e zendegī*: Âbıhayat

آب زیرکاه *āb-e zirekāh*: Sinsi, hilekâr

آبستن *ābestèn*: Gebe, hâmile

آبستنی *ābestèni*: Gebelik

آبه *abse*: Apse

آب سیاه *āb-e siyāh*: Göz perdesi, katarakt

آبشار *ābşār*: Şelâle

آبشخور *ābeşhor*: Su içecek yer, (mec.) nasip

آب شدن *āb şodèn*: Erimek

آب طلا *āb - tēlā*: Yıldız

آب طلاکاری *āb - tēlā - kārī*: Yıldız işi, yıldızcılık

~ آبنوره *ābgūre*: Koruk suyu گرفتن (mec.) yalandan ağlamak

آب کردن *āb - kèrdèn*: Eritmek

آب کش *āb - kèş*: Su taşıyan

آبکش *ābkèş*: Süzgeç

آب کشیدن *āb - kèşidèn*: 1. Durulmak 2. Su çekmek, su taşımak 3. Yaranın su toplaması

آبکشیده *ābkèşide*: 1. Durulanmış, çalkanmış 2. Suyu düşmüş = Suyu düşmüş. fare gibi.

آبکی *ābèki*: Sıvı, su gibi

آبگذر *ābgozèr*: Su geçidi

آبگردان *ābgèrdan*: Maşraba, kulplu tas

آبگرم *āb-e gèrm*: Kaplıca, ılıca

آبگیز *ābgèz*: Sudan bozulmuş meyve, patates v.b.

آبگوشت *ābgūšt*: Birçeşit nohutlu haşlama et

آبگونه *ābgūne*: 1. Sıvı 2. Mavi

آبگیر *ābgīr*: Gölet, su birikintisi

آبگیری *ābgīrī*: Su alma, su doldurma

آبگینه *ābgīne*: Cam, billûr

آب لبو *āb - lēmbu*: Yumuşamış, ezilmiş meyveler

آبله *āble* Çiçek hastalığı

آبله رو *āble - rū* Çiçekbozuğu

آبله کوب *āble - kūb*: Çiçek aşısı yapan sağlık memuru

آبله کوبی *āble-kūbī*: Çiçek aşısı yapma ~ کردن Çiçek aşısı yapmak

آبله مرغان *āble - morġan*: Suçiçeği hastalığı

آب معدنی *āb-e mē'denī*: Maden suyu
آب مقطر *āb-e - moqəttēr*: Damıtılmış su

آب میوه *āb-e mīve*: Meyva suyu

آب لیمو *āb-e līmū*: Limon suyu

آب نبات *ābnēbāt*: Şeker (akide v.b.)

آب نما *ābnemā*: İskandil âleti, ölçer, kehriz suyunun çıktığı yer

آبنوس *ābnūs*: Abanoz

آب و تاب *āb-o-tāb*: Mübalağalı anlatma tarzı

آب ورز *ābvərs*: Yüzücü

آب و رنگ *āb-o rəng*: Güzel renk, yüzde canlılık belirten renk, tarâvet.

آبونمان *abuneman*; Abonman, abone
آب و هوا *āb-o - hēvā*: İklim

آبی *ābī*: 1. Mavi, 2. Suyla ilgili
3. Sucu

آبیاری *ābyārī*: Sulama

آب یخ *āb-e yēh*: Buzlu su

آپارتمان *aparteman*: Apartman, kat

آتش *ātēš*: Ateş, خط = Ateş hattı

آتش انگیز *ātēš-ēngīz*: Alevlendiren, ateşe sebep olan

آتشبار *ātēšbār*: Topçu taburu (ask.)

آتشبازی *ātēšbāzi*: Donanma merâsimi (maytab v.b.)

آتش بس *ātēš bēs*: Ateş kes

آتش پاره *ātēš - pāre*: Ateş parçası

آتش پرست *ātēš - pērēst*: Ateşe tapan

آتش خانه *ātēš - hāne*: Ateş yeri (buharlı araçlarda ve fırınlarda)

آتشدان *ātēšdan*: Ateşlik, ateş kabı

آتش زدن *ātēš zēdēn*: Ateşe vermek

آتش زنه *ātēšzēne*: Tutuşturucu çakmak

آتش سووی *atēš sūzī*: Yangın

آتش فشان *ātēš feşān*: Yanardağ

آتش فشانی *ātēš feşānī*: Yanardağın fışkırması

آتشک *ātēšek*: سوزاک Firengi çıbanı

آتش کار *ātēškār*: Ateşçi

آتشکده *ātēškēde*: Ateşkede, zerdüştilerin tapınağı

آتش کردن *ātēš kērdēn*: Yakmak, ateş yakmak

آتش کردان *ātēš gèrdan* : Kömür tutuşturmaya özel telden yapılmış bir kab. Bu kab havada çevrilerek tutuşma sağlanır

آتش کیره *ātēš gīre* : آتش زنه = Tutuşturucu (tahta, bez v.b.)

آتش نشان *ātēš - nešān* : İtfaiye memuru, yangın söndürücü

آتش نشاندن *ātēš neşandèn* : Yangını söndürmek

آتش نشانی *ātēš neşānī* : İtfaiye

آتشی *āteši* : آتشین = Ateşli, ateş gibi, ateş renkli

آتی *āti* : Gelecek zaman

آتی *ātiye* : Gelecek zaman

آثار *āsār* : Eserler

آجر *ācor* : Tuğla

آجرپز *ācor - pèz* : Tuğlacı

آجرپزی *ācor - pèzl* : Tuğlacılık, tuğla ocağı

آجر فرش *ācor - ferš* : Tuğla döşeme

آجر سازی *ācor - sāzi* : Tuğlacılık

آجل *ācel* : Zamanlı, süreli

آجیده *ācīde* : birbirine dikilmiş

آجیل *ācīl* : Çerez, kuruyemiş

آچار *açar* : Anahtar, tornavida v.b.

آچار پیچ کوشی *açar - plç - gušti* : Tornavida

آچار دوسر *açar - e do - sèr* : Somun anahtarı

آچار فرانسه *açar - fèranse* : İngiliz anahtarı

آحاد *āhād* : Birler, birler evi (mat.)

آخ *āḥ* : Ah !

آخال *āḥāl* : Çöp (esk.)

آختن *āḫtèn* : Kılıç çekmek (kınından)

آخر *āḫèr* : Başka

آخر *āḫer* : Son

آخر الامر *āḫer-ol - èmr* : En sonunda

آخرت *āḫerèt* : Âhret

آخرین *āḫerīn* : En son

آخشیج *āḫšic* : Zıt, dört elemandan biri

آخور *āḫor* : Ahır

آخوند *aḫund* : Din adamı, hoca

آداب *ādāb* : Adap, usûl, erkân

آدرس *adres* : Adres

آدرنگ *ādèrèng* : Üzüntü, keder

آدم *ādèm* : İnsan

آدم خوار *ādèm - ḫor* : Yamyam

آدم خور " - ḫār :

آدمک *ādèmèk* : Adamcık, küçük adam

آدم کش *ādèm - koş* : Kâtil

آدم کشی *ādèm - koši* : Adam öldürme, katil

آدمی *ādemi* : İnsan

آدمیزاد *ādemi-zād* : İnsanoğlu, insan

آدمیت *ādemiyyet* : İnsanlık

آدینه *ādīne* : Cuma

آذر *āzèr* : 1. İran takviminin 9. ayı (21 kasım - 22 aralık) 2. Ateş

آذرآبادکان *āzērābādegān* : 1. Azerbaycanın eski adı 2. Zerdüş-
tîlerin tapınağı (Âteşkede)

آذرکده *āzērkedè* : Âteşkede

آذرگون *āzèrgūn* : Ateş renkli, ateş
gibi

آذوقه *āzūqe* : Azıq

آذین *āzīn* : Süs

آراء *ārā* : Reyler, fikirler

آرائیدن - آراستن *ārāldèn, ārāsten* :
Süslemek

آراسته *ārāste* : Süslenmiş

آرام *ārām* : Yavaş, dinlenme,
susma

آرام گرفتن *ārām gereftèn* : Dinlenmek
آرام شدن *ārām - şodèn* :

آرامش *ārāmeş* : Sükûnet, dinlenme

آرامشگاه *ārāmeşgāh* : Dinlenme yeri

آرامگاه *ārāmgāh* : Anıt, kabir

آرامیدن *ārāmīden* : Dinlenmek

آرایش *ārāyeş* : Süsleme

آرایشگاه *ārāyeşgāh* : Berber dük-
kanı, kuaför

آرایشگر *ārāyeşgèr* : 1. Dekorator
2. Berber

آرتزین *arteziyèn* : Arteziyen

آرخالق *arḫaleq* : (esk.) Arkalık, bir
çeşit ceket

آرد *ārd* : Un

آردبیز *ārdbiz* : Elek

آردی *ārdi* : Undan yapılmış, unlu

آرزو *ārezū* : Arzu

آرزو کردن *ārezū kèrdèn* : İstemek,
dilemek

آرزومند *ārezūmènd* : İstekli, özlemlî

آرزومندانه *ārezūmèndāne* : İstekle
dolu

آرزومندی *ārezūmèndi* : İsteklilik

آرşe *ārşe* : Keman yayı

آرşin *ārşin* : Arşın

آرşiv *arşiv* : Arşiv

آرم *ārm* : Arma

آرمان *ārmān* : Ülkü, ideal

آرمیدن *ārēmīdèn* : Dinlenmek

آرنج *ārènc* : Dirsek

آرواره *ārvāre* : Çene kemiği

آروغ *āroğ* : Geçirme

آری *ārl* : 1. Evet 2. Âri ırka men-
sup

آریا *āryā* : Ariyen, Hint - Av-
rupai ırk

آز *āz* : Şiddetli istek, hırs

آزاد *āzād* : Serbest, hür, özgür

آزادانه *āzādāne* : Serbestçe, hürce

آزاد سرو *āzād - serv* : Bir çeşit servi

آزاد مرد *āzād - merd* : Asil kişi

آزادکان = *āzādgān* : Azade

آزاده *āzāde* : Asil kişi

آزادگی *āzādegī* : Özgürlük, Asillik

آزادوار *āzādvār* 1. Musikide bir
makam 2. Serbest gibi

آزادی *āzādī* : Özgürlük, serbestlik

آزادینخواه *āzādī - ḫāh* : Hürriyetperver

آزار *āzār* : Eziyet

آزردگی *āzordegī* : Üzgünlük

آزردن *āzordən*: Eziet etmek,
incinmek

آزorde *āzorde*: İncinmiş

آزرم *āzerm*: Utanma, haya

آزرمگین *āzermgîn*: Utangaç

آزمائیدن *āzmāiden*: Denemek

آزمایش *āzemāyeş*: Deneme

آزمایشگاه *āzemāyeşgāh*: Labratuar

آزمایشگر *āzmāyeşgêr*: Deneyici

آزمند *āzmend*: Haris, ihtirash

آزمندی *āzmendî*: İhtiras

آزمودگی *āzemūdegi*: Tecrübelilik

آزمودن *āzemūdên*: Denemek

آزموده *āzemūde*: Tecrübeli, denemiş

آزمون *āzemūn*: Deneme

آزوغه *azūğê*: azık

آران *ajan*: Polis

آرانس *ajans*: Ajans

آرنک *ājeng*: Kırışıklık

آریر *ājir*: Alârm

آس *as*: İskambilde birli kağıt (As)

آس *ās*: Değirmen taşı

آس *ās*: Mersin ağacı

آسا *āsā*: Gibi (ek)

آسائیدن = آسایدن *āsāiden*: Dinlenmek

آسان *āsān*: Kolay

آسانی *āsāni*: Kolaylık

آسانسور *asansor*: Asansör

آسایش *āsāyeş*: Huzur, rahatlık

آسایشگاه *āsāyeşgāh*: Sanatoryom,
dinlenme yeri

آستان *āstān, āstāne*: Eşik

آستر *astêr*: Astar

آستری *asterî*: Sof

آستین *āstin*: Elbisenin kolu

آستین افشاندن *āstin efşānden*: 1. Raks

2. Dünyadan vazgeçmek

آسم *asm*: Astım, nefes darlığı

آسمان *āsemān*: Gök

آسمان خراش *āsemān - herāş*: Gök-
delen (apartman)

آسمانه *āsemāne*: Tavan

آسمانی *āsemāni*: 1. Gök ile ilgili 2.
Gök rengi

آسودگی *āsūdegi*: Rahatlık

آسودن *āsūdên*: Dinlenmek, rahat-
lamak

آسوده *āsūde*: Rahat

آسوده خاطر *āsūde - hāter*: Gönlü
rahat

آسه *āse*: Mihver

آسیا *āsiyā*: Asya

آسیاب *āsiyāb*: Değirmen

آسیاب بادی *āsiyāb-e bādî*: Yel
değirmeni

آسیابان *āsiyābān*: Değirmenci

آسیاسنگ *āsiyā - seng*: Değirmen
taşı

آسیب *āsib*: Felâket

آسیب دیده *āsib - dide*: Felâket - gör-
müş

آسیمه *āsime*: Perişan = He-
yecanlı

آش *āş*: Çorba

آشامیدن *āšāmīdèn*: İçmek
 آشامیدن *āšāmīdēnī*: İçilecek mâ-yiler

آشپز *āšpēz*: Aşçı
 آشپزخانه *āšpēz - hāne*: Mutfak
 آشپزی *āšpēzi*: Aşçılık
 آشتی *āšti*: Barış, sulh
 آشتی کردن *āšti kerdèn*: Barışmak
 آشغال *āšgāl*: Çörçöp
 آشفتگی *āšoftegi*: Karışıklık, perişanlık

آشفتن *āšoftēn*: Karışmak, kızmak
 آشفته *āšofte*: Perişan
 آشفته خاطر *āšofte - hāter*: Gönü perişan

آشفته دل *āšofte - del*: Gönü perişan
 آشکار *āšekār*: Aşikâr, apaçık
 آشکوب *āškūb* = اشکوب Kat, tavan
 آشنا *āšenā*: Tanıdık, dost
 آشنا شدن *āšenā şodēn*: Tanışmak, tanımak, alışmak, bilmek

آشنائی *āšenāl*: Tanışıklık, dostluk
 آشوب *āşūb*: Fitne, karışıklık
 پر آشوب *por - āşūb*: Karmakarışık
 آشوبگر *āşūbgēr*: Karıştırıcı, bozguncu

آشوب طلب *āşūb - tælēb*: Karışıklık-sever, bozguncu

آشیان *aşiyān*: Yuva
 آشیانه *aşiyāna*: yuva
 آغا *āgā*: 1. Hanımefendi 2. Hadım
 آغاردن *āgārdēn*: آغردن Islatmak
 آغاز *āgāz*: Başlangıç

آغاز کردن *āgāz kerdēn*: Başlamak
 آغازگر *āgāzgēr*: Başlayan
 آغازیدن *āgāzīden*: Başlamak
 آغالیدن *āgālīdēn*: Tahrik etmek, kışkırtmak

آغستگی *āgēstegi*: Bulaşıklık
 آغستن *āgēstēn*: Bulaşmak
 آغل *āgel*: Ağul, kümeş
 آغوز *āguz - āgez*: Ağız, (hayvanın ilk sütü)

آغوش *āgūş*: Kucak
 آفات *āfāt*: Afetler, belâlar
 آفاق *āfāq*: Ufuklar (mec.) dünya
 آفت *āfet*: Belâ
 آفتاب *āftāb*: Güneş

آفتاب خوردن *āftāb - horden*: Güneşlenmek, güneşten bozulmak
 آفتاب رو *āftāb - rū*: Güne bakan mekân

آفتاب زدگی *āftāb - zedēgi*: Güneş çarpması

آفتاب زرد *āftāb - zerd*: Günün son dakikaları. gurub

آفتابگردان *āftābgērdān*: Kasket güneşliği, kasket siperi
 کل آفتاب گردان = Ay çiçeği

آفتاب گیر *āftāb - gīr*: Güneş gören mekân

آفتابه *āftābe*: İbrik
 آفتابی شدن *āftābi şoden*: Açığa çıkmak
 آفتابه لکن *āftābe lēgēn*: İbrik ve el leğeni

آفریدگار *āferidegār* : Yaratıcı, Allah
 آفریده‌کان *āferidegān* : Yaratıklar,
 mahlûkat

آفریدن *āferiden* : Yaratmak
 آفریده *āferide* : Yaratık, mahlûk
 آفرین *āferin* : Aferin
 آفرینش *āferineş* : yaratılış
 آفریننده *āferinende* : Yaratıcı
 آقا *āqā* : Bay, beyefendi
 آقاجان *āqā - can* : Beyciğim
 آقازاده *āqā - zāde* : Asilzade, (mec.)
 mahdumunuz

آقامنش *āqā - mēneş* : Kibar, efendi
 yaratılışı

آک *āk* : Kusur (esk.)
 آکتر *aktor* : Aktör
 آکروبامی *akrobasi* : Akrobasi
 آکله *ākele* : (esk.) Cüzam
 آکندن *ākēnden* : Doldurmak, biriktirmek

آکنده *ākēnde* : Dolu
 آگاه *āgāh* : Bilen, haberdar
 آگاهانیدن *āgāhāniden* : Haberdar
 etmek, bildirmek

آگاهی *āgāhi* : Haber, bilgi ~
 = Haber vermek گرفتن ~
 = Haber almak ~ اداره =
 Emniyet idaresi

آگاه *āgēh* : آگاه Bilen, haberdar
 olan

آگاهی *āgēhi* : İlân, haber
 آگین *āgīn* : Karışık (ek) ~ زهر
 = Zehre bulaşmış

آل *āl* : Cin (hlk) ~ = Al basmak

آل *āl* : Soy, sülâle

آلا *ala* : Pembe, açık kırmızı

آلا *ālā* : Nimetler

آلات *ālāt* : Âletler

آلاچیق *alaçiq* : Çardak

آلاف *ālāf* : Binler

آلاکلک *ala - kolèng* : Tahtırevan

آلاکارسن *alagarson* : Kadınlarda
 kısa kesilmiş bir saç şekli

آلام *ālām* : Elemler, üzüntüler

آلامد *alâmod* : Günün modasına
 uygun

آلایش *ālāyeş* : Bulaşıklık

آلبالو *ālbālū* : Vişne

آلبوم *albom* : Album

آلبومین *albumin* : Albumin

آلت *ālèt* : Âlet

آلگونه *ālgūne* : سرخاب = Allık

آلو *ālū* : Erik بخارائی ~ Üryani erik

~ زرد Sarı erik

~ سیاه Siyah erik

آلوبالو *alubalu* : آلبالو Vişne

آلوجه *ālūçe* : Küçük ekşi erik

آلوده *ālūdegī* : آلاش = Bulaşıklık

آلودن *ālūdèn* : Bulaşmak, bulaştırmak

آلوده *ālūde* : Bulaşmış

آلومینیوم *aluminium* : Alüminyum

آلونک *ālūnèk* : Kulübe

آله *ālehe* : Tanrıçe

آلی *āli*: Uzvi (kimya) ~ شیمی =
Uzvi kimya

آلیاز *ālyāj*: Alaşım, halita

آماتور *amator*: Amatör

آماج *āmāc*: Gaye, hedef, amaç

آمادگاه *āmādgāh*: 1. Ordu deposu
2. Hazır kuvvet karargâhı

آمادگی *āmādegī*: Hazırlık

آماده *āmāde*: Hazır

آماده شدن *āmāde şodèn*: Hazırlanmak

آماده کردن *āmāde kèrdèn*: Hazırlamak

آمار *āmār*: İstatistik

آمارشناس *āmār - şenās*: İstatistik uzmanı

آمارکر *āmār - gèr*: İstatistikçi

آمارى *āmāri*: İstatistikle ilgili

آماس *āmās*: Şiş

آماس کردن *āmās kèrdèn*: Şişmek

آماسیدن *āmāsiden*: Şişmek

آمال *āmāl*: Arzular, emeller

آمآه *āmāh*: آماس = Şiş

آمبولانس *ambulans*: Ambulans

آمپر *amper*: Amper

آمپر سنج *amper - sènc*: آمپر متر = Ampermetre

آمپر متر *amper - metr*: Ampermetre

آمپول *ampul*: İğne (ilâç)

آمد *āmèd*: Uğur کردن ~ uğur getirmek

آمدنی *āmèdèni*: Gelecek olan

آمدوشد *āmèd-o - şod*: Gidip gelmek

آمر *āmer*: Emir veren

آمرانه *āmerāne*: Emir verircesine

آمرزش *āmorzeş*: Tanrının bağışlaması

آمرزگار *āmorzegār*: yarlıgayıcı, bağışlayıcı (Tanrı)

آمرزنده *āmorzènde*: Yarlıgayıcı, affedici (Tanrı)

آمرزیدن *āmorziden*: Affetmek (Tanrı için)

آمله *āmole*: Bir çeşit ağaç meyvesi (dericilik ve boyacılıkta kullanılır)

آموت *āmūt*: Atmaca ve Şahin v.b. kuşların yuvası

آموختن *āmūhten*: Öğretmek, öğrenmek

آموخته *amuhte*: Öğrenmiş, alışmış

آمودن *āmūdèn*: Dizmek, takmak, süslemek

آموزش *āmūzeş*: Öğretim

آموزشگاه *āmūzeşgāh*: Okul

آموزگار *āmūzegār*: İlkokul öğretmeni

آموزگاری *āmūzegāri*: Öğretmenlik

آموزنده *āmūzènde*: Öğretici, faydalı

آمیختهگی *āmihtegī*: Mahlût, karışık

آمیختن *āmihtèn*: Karıştırmak

آمیز *āmiz*: (ek) karışan, birleşen
~ عبرت = İbret verici

آمیزش *āmizeş*: 1. Dostluk, samimiyet 2. Cima

آمیغ *āmiğ*: آمیختن den karıştırmak

آمین *āmin*: Amin
 آن *ān*: O
 آن *ān*: Ân, kısa zaman
 آن *ānèn*: Bir anda, hemen
 آناتومی *anatomi*: Anatomi
 آنارشی *anarşi*: Anarşi
 آنان *ānān*: آنها Onlar
 آناناس *ananas*: Ananas
 آنراکت *antrakt*: Ara (sinema veya tiyatroda)
 آنتریگ *antrig*: Entrika, teşvik, tahrik ~ کردن = tahrik etmek
 آنتن *anten*: Anten
 آنتیک *antik*: Antik, eski
 آنجا *āncā*: Orada
 آنچنان *an - çenān*: Öyle
 آنچه *ançe*: O şey ki
 آند *anod*: Anot
 آنسان *ānsān*: Öyle
 آنفلوآنزا *anfluanza*: İspanyol nezlesi
 آنقدر *anqèdr*: O kadar
 آنقره *anqore*: Ankara, tiftik yünü
 آنک *ānk*: O ki
 آنکه *anke*: O ki
 آنگاه *angāh*: O zaman
 آنکه *angèh*: آنکه = O zaman
 آنها *ānhā*: Onlar
 آنی *ānī*: Anî
 آوا *āvā*: (esk.) آواز ın kısaltılmışı
 آوار *avar*: Bina yıkıntısı
 آواره *āvāre*: Başı boş, âvâre
 آوارهگی *āvāregi*: âvârelik

آواریه *āvāriye*: (tic.) Kusurlu mal
 آواز *āvāz*: Ses
 آوازه *āvāze*: Ses, şarkı
 آوازه خوان *āvāze - hān*: Şarkıcı
 آوانس *avans*: Avans
 آوّه *āvèh*: آخ Eyvah, ah!
 آورد *āvèrd*: (esk.) Harp, savaş
 آورد خواه *āvèrd - hāh*: Savaşçı
 آوردن *āvèrdèn*: Getirmek, nakletmek
 آوند *āvèng*: آونک Asma, asma kütüğü
 آونگان *āvèngān*: Asılı (esk.)
 آوه *āvèh*: آو Oh!, ah! Eyvah!
 آویخته *āvihste*: Asılmış
 آویختگی *āvihsteği*: Asma eylemi
 آویز *āvīz*: Asılmış
 آویزان *āvīzān*: Asılmış
 آویزه *āvīze*: 1. Asılmış 2. Küpe
 آویژه *āvīje*: (esk.) Halis, has
 آویرگان *āvījgān*: (esk.) Akrabalar, yakınlar
 آه *āh*: Ah
 آهار *ahar*: Nişasta, kola
 آهار دادن *ahar dāden*: Kolalamak
 آهاردار *ahardār*: Kolalı
 آهارزدن *ahar zèdèn*: Kolalamak
 آهاری *ahari*: Kolalı
 آهستگی *āhestegi*: Yavaşlık
 آهسته *āheste*: Yavaş
 آهک *āhèk*: Kireç
 آهکی *āhèkl*: Kireçli
 آهن *āhèn*: Demir

آلات *āhèn - ālāt* : Demir aletler, madeni eşya

آهن بر *āhèn - bor* : Demirkese
اره ~ Demirkese kalem ~
Demir testeresi

آهن پاره *āhèn - pāre* : Hurda

آهن ربا *āhèn - robā* : Miknatis

آهنکوب *āhèn - kūb* : Sac döşeyen

آهنک *āhèng* : 1. Niyet, kast 2. Makam (müz.)

آهنکر *āhangèr* : Demirci

آهنکر خانه *āhèngèr - hānè* : Demirci
dükkanı

آهنکری *āhèngèri* : Demircilik

آهنک ساز *āhèng - sâz* : Bestekâr

آهنی - آهنین *āhèni* : Demirden

آهو *āhū* : Ceylân

آهو *āhū* : (esk.) Kusur, noksan

آهو بره *āhū - bërre* : Ceylân yavrusu

آهوری *āhūrî* : Hardal tohumu

آهومند *āhūmènd* : Noksanlı, kusurlu

آی *āy* : Ey !

آیا *āyā* : Acaba, soru

آیات *āyāt* : Ayetler

آیت - آیه *āyèt* : Ayet, nişan, alâmet,
hârikulâde kişi

آیزنه *ayezne* : Enişte

آیش *āyeş* : Geliş, gelmek

آینده *āyènde* : 1. Gelecek 2. Gelen

آینه *āyne* : Ayna

آینه کاری *āyne - kārî* : Ayna ile iş-
lenmiş (ev veya bina)

1 Farsça alfabenin birinci harfi,
"Hemze" ve "Elif" de denir.

ائتلاف *e'telâf* : anlaşma, dostluk

ائمة *de'mme* : İmamlar

آب *ebb* : Baba

آباء *ebā'* : İmtina, kaçınma

آباحث *ebāhèt* : Mübah kılmak, câiz
saymak

آباییل *ebābîl* : Kırlangıca benzer
bir çeşit kuş

آباطیل *ebātîl* : Asılsız ve boş sözler

آبتداء *ebtedā'* : Başlamak, başlangıç

آبتدائی *ebtedāl'* : İlk, ilksel

آبتکار *ebtekār* : İlk adım, başlama

آبتلاء *ebtelā'* : Derde düşmek

آبتهاج *ebtehāc* : خوشی = Sevinç

آبتهاال *ebtehāl* : İnleme, dua ve ni-
yaz etme

آبتیاع *ebtiyā'* : Satın almak

آبتجد *ebcèd* : Arap harflerinin ayrı
bir sıralanışının adı. Bunda
her harfe bir rakam değeri
verilir.

آبتد *ebbed* : Daimî

آبتدءن *ebbedèn* : 1. Daimi, ebediyyen
2. Aslâ, mutlaka

آبتداء *ebdā'* : başlamak, İcâd

آبتداع *ebdā'* : Yaratmak, yenileştir-
mek

ابدال *əbdāl*: Eskiden meczup ve gezginci dervişlere verilen ad, Allah adamı.

ابدالاباد *əbədol - ābād*: Daimi, ebedî

ابدالدهر *əbədod - dèhr*: Daimi, ebedi

ابدان *əbdān*: Vücutlar, bedenler

ابدی *əbədî*: Daimî, ebedi

ابدیت *əbēdiyyət*: Daimilik, ebedilik

ابر *əbr*: Bulut

ابراء *əbrā'*: Paklama, ibra etme

ابرار *əbrār*: Tanrıya yakın kişiler

ابراز *əbrāz*: Ortaya koymak, açıklamak

ابرام *əbrām*: İsrar, direnme

ابرش *əbrēš*: Alaca renk, dalgah (deri)

ابرص *əbrēs*: Derisi bir çeşit hastalıktan alaca olan

ابرو *əbrū*: Kaş

ابریشم *əbrīšom*: İpek

ابریشمی *əbrīšomî*: İpekli, ipekten

ابریق *əbrīq*: İbrik

ابزار *əbzār*: Âlet, edevat

ابسال *əbsāl*: Bir şeyi haram etmek, rehin bırakmak

ابصار *əbsār*: Gözler

ابصر *əbsər*: Daha iyi gören

ابطال *əbtāl*: İptal etme, feshetmek, bozmak

ابعاد *əb'ād*: Ebat, boyutlar

ابعد *əb'əd*: Daha veya en uzak

ابقاء *əbqā'*: Bırakmak, yerinde bırakmak

ابکم *əbkəm*: Dilsiz, lâl

ابلاغ *əblāğ*: Eriştirmek, bildirmek

ابلاغیه *əblāğīye*: Tebliğname, bildiri

ابلغ *əblēğ*: Daha belîğ

ابلق *əblēq*: Alaca renk (at için)

ابله *əblēh*: Aptal, ahmak,

ابلهانه *əblēhāne*: Aptalca

ابليس *əblīs*: Şeytan, İblis

ابن *əbn*: oğul

ابنيه *əbniye*: Binâlar

ابواب *əbvāb*: Kapılar

ابواب جمعی *əbvāb cəm'i*: Birinin zimmetinde olan eşya

ابو البشر *əbol - bēšer*: Hz. Adem

ابوت *əbovvət*: Babalık

ابو عطا *əbū - etā*: İran musikisinde bir makamın adı

ابوی *əbēvî*: Baba

ابهام *əbhām*: 1. Sözün anlamının gizli olması 2. Başparmak

ابهی *əbhā*: En aydın, en nurlu, en güzel

ابهت *əbohhèt*: Yücelik, büyüklük

ابی *əbî*: Babaya mensup

ابیات *əbyāt*: Beyitler

ابیض *əbyèz*: Beyaz, daha beyaz

ابقوری *əbīqūrî*: Epikürcü

اپرا *opera*: Opera

اپرت *operet*: Operet

اتباع *ettebā'*: İzinden gitmek, tâbi olmak

اتحاد *ettehād*: Birleşme

اتحادیه *ettehādiye*: Sendika, birleşmiş

etteḥāz: Almak
 eter: Eter
 otoraq: Uzun yolda, kısa bir
 dinlenme, oturmak
 ètrāk: Türkler
 ettesā: Genişleme
 ettesāf: Nitelenmek
 ettesāl: Birleşme
 ettesālen: Devamlı
 ettesālī: Kontak (elek.)
 et'āb: Derde salmak
 ettefāq: İttifak, birleşme
 ettefāqen: Tesadüfen
 ettefāqi: Rasgele
 etteqā: Sakınma (günahtan)
 etqān: Sağlamlaştırma, ke-
 sinleştirme
 ètqīyā: Sakınanlar (günah-
 tan)
 ettekā: Dayanma ~ نقطه =
 Dayanma noktası
 ettekāl: Tevekkül etme
 etlāf: Yok etmek
 ètlāl: Tepeler
 ètēm: Çok mukemmel
 ètom: Atom
 etmām: Bitirmek, tamamlama
 utu: Ütü
 otobus: Otobüs
 otobus - rānī: Otobüs
 işletmesi
 oto-şū'l: Oto yıkama servisi

otomobil: Otomobil, araba
 otomobil - rānī: Oto iş-
 letmesi
 etteḥām: İttihām, suçlama
 etyān: Getirmek, gelmek
 etiket: Etiket
 èsās: Eşya
 èsāsiyye: Eşya, ev eşyası
 esbāt: İspat etme
 èsēr: Tesir, iz, işaret
 èsqāl: Yükler, ağırlıklar
 èsmār: Meyveler
 èsnā: Zaman süresi, ara
 esnā è'sēr: On iki
 esnā è'sērī: Şil, on iki ima-
 ma bağlı
 esneyn: İki, بين الاثنين = İki-
 sinin arasında
 èsir: 1. Atmosfer 2. Yüce,
 yüksek
 èsīm: Günâhkâr
 ecābet: Kabul etmek
 ecāre: Kira = مال الاجاره
 kirası, kira bedeli
 ecārel: Kiralık
 ecāre - behā: Kira bedeli
 ecāredār: Emlâkçi
 ecāre - dārī: Kiracılık,
 emlâkçılık
 ecāre-nāme: Kira kontratı
 ecāre - neşin: Kiracı
 ecāze: Müşâde, izin, ruhsat
 ecāze - nāme: Ruhsatname

ا جاق *ocāq* : Ocak
 ا جاق کور *ocaq-kūr* : Çocuksuz (mec.)
 ا جامر *ecāmer* : Ayak takımı
 ا جانب *ecāneb* : Yabancılar
 ا جبار *ecbār* : Mecbûr etme, icbar
 ا جباراً *ecbārèn* : Mecburen, zorunlu olarak
 ا جباری *ecbārî* : Mecburi, zorunlu
 ا اجتماع *ectemā* : İçtima, toplanma
 ا اجتماعی *ectemāl* : Sosyal, içtimâî, toplumsal
 ا اجتناب *ectenāb* : Kaçınmak, sakınmak
 ا اجتہاد *ectehād* : İçtihat
 ا اجحاف *echāf* : Fazla fiatla satmak, zulm etmek, haksızlık
 ا اجداد *ecdād* : Atalar, ecdat
 ا اجر *ecr* : Ücret, mükâfat
 ا اجراء *ecrā* : İcra, yürütmek
 ا اجرام *ecrām* : Cisim, madde ~ سماوی = Semâvi cisimler
 ا اجرائی *ecrāl* : İcrâî, yürütme ile ilgili
 ا اجرائیه *ecrāi'ye* : İcra emri, icra dairesi
 ا اجرت *ocrèt* : Ücret
 ا اجرت المثل *ocrèt-ol - mesl* : Değer fiatı
 ا اجرت المسمى *ocrèt-ol-mosèmmā* : Adlandırılmış fiat, tespit edilen ücret
 ا اجزاء *eczā* : Parçalar, cüzler
 ا اجساد *ecsād* : Cesetler
 ا اجسام *ecsām* : Cisimler

ا اجل *ecel* : Müddet, mühlet, hayat sonu, ölüm
 ا اجل برکشته *ecel - bèrgèste* : Eceli gelmiş, tâlihsiz
 ا اجل *ecell* : En büyük
 ا اجله *ecellā* - En büyükler
 ا اجلاس *eclās* : Oturtmak, oturum
 ا اجلاسيه *eclāsiye* : Oturum
 ا اجلال *eclāl* : Büyük saymak, hürmet etmek
 ا اجله *ecellè* : Büyükler, muhteremler
 ا اجماع *ecmā* : İcma, topluluk, bir işte toplumun birleşmesi
 ا اجمال *ecmāl* : Özet
 ا اجمالاً *ecmālèn* : Özetle, kısaca
 ا اجناس *ecnās* : Cinsler, eşya, mallar
 ا اجنبی *ecnèbi* : Ecnebi, yabancı
 ا اجنه *ecenne* : Cinler
 ا اجوبه *ecvebe* : Cevaplar
 ا اجوف *ecvèf* : İç boş
 ا اجير *ecir* : Ücretli, ücrete tâbi işçi
 ا احاديث *ehādīs* : Hadisler
 ا احاطه *ehāte* : Çevirmek, ihâta, bir şeyi iyice kavramak
 ا احاله *ehāle* : İhâle
 ا احبا *ehebbā* : Ehibba, dostlar
 ا احباب *ehbāb* : Dostlar
 ا احبار *ehbār* : Yahudilerin büyük din adamları
 ا احتجاب *ehtecāb* : Gizlenme, örtünme
 ا احتجاج *ehtecāc* : Delil getirme
 ا احتراز *ehterās* : Kaçınma, sakınma
 ا احتراس *ehterās* : Kendini korumak

احتراق *ehterāq* : Yanmak
 احترام *ehterām* : Saygı gösterme
 احتساب *ehtesāb* : Hesap etmek, saymak
 احتشام *ehteşām* : İhtişam
 احتضار *ehtezār* : Can çekişme
 احتفال *ehtefāl* : İhtifal, toplanma
 احتکار *ehtekār* : İhtikâr, spekülasyon
 احتلام *ehtelām* : İhtilâm, düş azma
 احتمال *ehtemāl* : İhtimal
 احتواء *ehtevā'* : İhtiva etme, içine alma
 احتیاج *ehtiyāc* : İhtiyaç
 احتیاط *ehtiyāt* : İhtiyat
 احتیاطاً *ehtiyātèn* : İhtiyaten
 احجار *ehcār* : Taşlar
 احد *ehèd* : Bir
 احداث *ehdās* : İhdas
 احرار *ehrār* : Hürler, özgürler
 احرار *ehrāz* : İhras, elde etme
 احراق *ehrāq* : Yakmak
 احرام *ehrām* : İhram, örtü
 احزاب *ehzāb* : Partiler, gruplar
 احزان *ehzān* : Hüzünler, üzüntüler
 احساس *ehsās* : Hissetme
 احساساتی *ehsāsātī* : Hissi, hassas
 احسان *ehsān* : İyilik
 احسن *ehsèn* : Aferin, daha güzel
 احسنت *ehsènt* : احسن aferin
 احشاء *ehşā'* : İç organlar
 احشam *ehşām* : Haşmetler
 احصاء *ehsā'* : Sayma

احصائیہ *ehsā'iyye* : İstatistik, sayım
 احضار *ehzār* : Çağırtmak, huzura getirmek
 احضاریہ *ehzāriye* : Davetiye
 احفاد *ehfād* : Torunlar
 احق *ehèq* : Daha haklı
 احقاق *ehqāq* : İhkak, hakkı elde etmek, hak üzere hüküm vermek
 احقر *ehqèr* : En hakir
 احکام *ehkām* : Hükümler
 احل *ehlā* : Daha tath, en tath
 احلاف *ehlāf* : Yemin vermek
 احلام *ehlām* : Rüyalar
 احلیل *ehlīl* : Erkeklik âleti
 احد *ehmèd* : En beğenilmiş
 احمر *ehmèr* : Kızıl, kırmızı
 احمق *ehmèq* : Ahmak
 احوال *ehvāl* : Durumlar, haller
 احوال پرسی *ehvāl - porsī* : Hâl hatır sormak
 احوط *ehvèt* : Daha kuvvethi
 احوول *ehvèl* : Şaşa
 احیاء *ehyā'* : Hayat vermek
 احیان *ehyān* : zamanlar
 احیاناً *ehyānèn* : Muhtemelen
 اخاذ *ehhāz* : Rüşvetçi, dolandırıcı
 اخاذی *ehhāzī* : Dolandırıcılık
 اخافه *ehāfe* : Yıldırmak, korkutmak
 اخبار *ehbār* : Haber vermek
 اخبار *ehbār* : Haberler
 اختتام *ehetetām* : Son vermek, bitirmek

اختر *əhtər* : Yıldız
 اختراع *əhterā* : İhtira, buluş
 اختراعات *əhterā'at* : Keşifler
 اخترشناس *əhtər - şenās* : Astrolog, yıldızlardan hüküm çıkaran
 اختراق *əhterāq* : Yırtma
 اختصار *əhtesār* : Kısaltmak
 اختصارى *əhtesārī* : Kısaltma, kısaltmayla ilgili
 اختصاص *əhtesās* : Mahsus olmak, tahsis etmek veya yapmak
 اختصاصى *əhtesāsī* : Özel
 اخفاء *əhtefā* : Gizlenme
 اختلاس *əhtelās* : İhtilās, çalma, devlet veya bir kurumun parasını zimmete geçirme
 اختلاط *əhtelāt* : Karışma
 اختلاف *əhtelāf* : İhtilāf
 اختلال *əhtelāl* : Karışıklık
 اختناق *əhtenāq* : Boğulma, tıkanma
 اخته *əhte* : İdiç, hadım
 اخته کردن *əhte kerdən* : İdiç yapmak, burmak
 اختیار *əhtiyār* : Seçme, seçme hakkı
 اختیار دارید *əhtiyār dārid* : Estağfirullah, rica ederim!
 اختیار داشتن *əhtiyār dāšten* : Haklı olmak, yetkili olmak
 اختیار کردن *əhtiyār kerdən* : Seçmek
 اختیاری *əhtiyārī* : İsteğe bağlı, isteyerek
 اخذ *əhz* : Almak

اخراج *əhrāc* : Çıkarma
 اخرس *əhrəs* : Dilsiz
 اخروی *əhrəvī* : Ahretle ilgili
 اخص *əhəs* : En özel
 اخضر *əhzər* : Yeşil
 اخطار *əhtār* : İhtar
 اخطاریه *əhtāriye* : İhtar mektubu
 اخفاء *əhfā* : Gizleme
 اخکوک *əhkūk* : Çağla, ham meyve
 اخگر *əhgər* : Kor, ateş parçası
 اخلاص *əhlās* : İhlās, samimiyet
 اخلاط *əhlāt* : 1. Karışma 2. Balgam, hıtlar
 اخلاف *əhlāf* : Halefler, sonra gelenler
 اخلاق *əhlāq* : Ahlāk
 اخلال *əhlāl* : Bozmak, fesatçılık
 اخلالگر *əhlālgər* : Fesatçı, bozguncu
 اخم *əhm* : Yüz buruşturma, kaş çatma ~ کردن = Yüz buruşturmak
 اخو *əhmū* : Suratsız
 اخوان *əhəvān* : Erkek kardeşler
 اخوت *əhovvət* : Kardeşlik
 اخ تف *əh - tof* : (arg.) Tükürük
 اخوی *əhəvī* : Erkek kardeş
 اخیار *əhyār* : Hayır sahipleri
 اخیه *əhiye* : Ahır çivisi
 اخیر *əhīr* : Son, sonda gelen
 اخیراً *əhīrən* : Son zamanlarda
 ادا *edā* : Naz, edâ, jest
 اداء *edā* : Yerine getirmek

ادای *èdā dèr - āvorden*: ادا درآوردن
Yüz hareket-
leriyle maskaralık yapmak
ve alay etmek

ادات *èdāt*: Edat (gr.)

ادارات *edārāt*: Daireler

اداره *edāre*: Daire, büro

اداره کردن *edāre kèrdèn*: Yönetmek

اداری *edārī*: Resmi, idareyle ilgili

ادامه *edāme*: Devam ettirme

ادامه دادن *edāme dādèn*: Devam
ettirmek

ادامه داشتن *edāme dāštèn*: Devam
etmek

ادب *èdèb*: Edep

ادبی *èdèbī*: Edebiyatla ilgili

ادباء *odèbā'*: Yazarlar, edipler

ادبار *edbār*: Talihsizlik

ادبیات *èdèbiyyat*: Edebiyat

ادخال *edhāl*: Sokmak, dahil etmek

ادرار *edrār*: 1. Sidik 2. (esk.)
Devamlı bir ödenek almak

ادراک *edrāk*: Anlamak

ادعا *eddeā*: İddia

ادعایه *eddeā - nāme*: کيفر خواست
= İddianame

ادعیه *èd'iye*: Dualar

ادغام *edgām*: Birini öbürüne kat-
mak, kaynaştırmak (iki harfi
birbirine katarak okumak)

ادله *èdelle*: Deliller

ادنی *èdnā*: Daha alçak veya en
alçak, daha yakın

ادوات *èdèvāt*: Edatlar, âletler

ادوار *èdvār*: Devirler

ادویه *èdviye*: 1. Baharat 2. İlâçlar

ادم *èdhèm*: Siyah, kara, yağız at

ادیان *èdyān*: Dinler, mezhepler

ادیب *èdīb*: Edip, yazar

ادیم *èdīm*: Deri, bir şeyin yüzü

ادیم زمین *èdīm-e zèmin*: Yeryüzü

اذا *èzā*: اذیت = Eziyet

اذان *èzān*: Ezan

اذعان *ez'ān*: İtiraf, itaat

اذفر *èzfèr*: Güzel kokulu

اذکار *èzkār*: Zikirler, dualar

اذن *ezn*: İzin, müsâde

اذهان *èzhān*: Zihinler

اذیال *èzyāl*: Zeyiller, etekler, ek-
ler, aşağı tabakalar

اذیت *èziyyèt*: Eziyet

ار *èr*: اکر in kısaltılmışı

ارائه *erāe'*: Gösterme

ارابه *èrrābe*: Araba

اراجیف *èrācīf*: Yalan haberler, boş
sözler

ارادت *erādèt*: Sevgi

ارادتمند *erādètmènd*: Seven

اراده *erāde*: İrade, isteme, buyrultu

اراده *èrrāde*: Tekerlek

اراذل *èrāzel*: Reziller

اراضی *èrāzi*: Arazi, arsalar

ارامل *èrāmel*: Dullar, kimsesizler

ارامنه *èrāmene*: Ermeniler

ارباب *èrbāb*: Sahipler, patronlar,
üstatlar

اربعين *èrbè'in* : Kırk
 ارتباط *ertebāt* : İrtibat, bağlanma
 ارتجاع *ertecā'* : İrtica, gericilik, elastikilik
 ارتجال *ertecāl* : Hazırlıksız konuşma veya şiir söyleme
 "ارتجالاً" *ertecālèn* : Ayak üstü hazırlanmaksızın konuşmak, şiir söylemek
 ارتحال *ertehāl* : Göçmek, (mec.) ölmek.
 ارتداد *ertedād* : Dinden dönme (İslâmlıktan)
 ارتزاق *ertezāq* : Rızık isteme, rızıklanma
 ارتسام *ertesām* : Hüküm yürütmek, resim yapmak
 ارتش *erteş* : Ordu
 ارشاء *erteşā'* : Rüşvet almak
 ارشتار *erteştār* : آرتشار = Mareşal
 ارتعاش *erteā'ş* : Titreme, sarsılma
 ارتفاع *ertefā'* : Yükselmek, yükseklik
 ارتفاع *ertefāq* : Komşuluk hakkı (huk.)
 ارتقاء *erteqā'* : Yükselme
 ارتكاب *ertekāb* : İrtikâp, suç işlemek
 ارتياب *ertiyāb* : Şüphelenmek, zan altında bırakmak
 ارث *ers* : Mirâs
 ارج *erc* : ارزش = Değer, fiat
 ارجاع *ercā'* : İrca

ارجح *ercèh* : Daha iyi, daha üstün, tercihli
 ارجمند *ercmènd* : Kıymetli, değerli
 ارحام *èrhām* : Akrabalar
 ارخالق *èrhaloq* : Astarı pamuktan yapılmış bir çeşit pardesü
 اردک *ordèk* : Ördek
 اردنگ *ordeng* : Tekme
 اردو *ordū* : Ordu
 اردوگاه *ordügāh* : Ordugâh
 ارده *èrde* : Tahin
 اردیبهشت *ordibeheşt* : İran takviminin 2. ayı (21 Nisan -21 Mayıs)
 ارز *èrz* : ارج Değer
 ارز *èrz* : Döviz, کیون ~ = Kam-biyo
 ارزاق *èrzāq* : Yiyecekler, azık
 ارزان *èrzān* : Ucuz
 ارزانی *èrzānī* : Ucuzluk, bağışlamak
 ارزانی داشتن *èrzānī dāştèn* : Bağışlamak
 ارزش *èrzeş* : Fiyat, değer
 ارزن *èrzèn* : Kuş yemi, darı
 ارزنده *èrzènde* : Kıymetli
 ارزیاب *èrzyāb* : Muhammin, değer biçen memur
 ارزیابی *èrzyābi* : Değer biçme, takdir-i kıymet
 ارزیدن *èrzdèn* : Değeri olmak, fiyatı biçilmek
 ارزن *èrjèn* : Acı badem ağacı
 ارژنگ *èrjèng* : Mani'nin kitabının adı

ارس *ors*: Dağ selvisi
 ارسال *ersāl*: Göndermek
 ارسی *orosi*: (esk.) Bir çeşit ayak-
 kabı, bir çeşit pencere
 ارشاد *erşād*: Rehberlik, yol gös-
 termek
 ارشد *erşèd*: Daha büyük, daha
 yüce
 ارض *èrz*: Yer, arz
 ارضاء *erzā'*: Râzı etmek
 ارضاع *erzā'*: Emzirmek
 ارهاب *er'āb*: Korkutmak
 ارغ *orğ*: ~ زدن = Küflenmek
 ارغاب *èrgāb*: (esk.) Irmak
 ارغنده *èrgènde*: (esk.) Öfkeli
 ارغنون *èrgènūn*: Erganun, org.
 ارغوان *èrgèvān*: 1. Erguvan 2. Mor
 ارفاق *erfāq*: Musamaha, yardım
 ارفع *èrfè'*: Daha yüksek, en yüksek
 ارقام *èrqām*: Rakamlar, sayılar
 ارقم *èrqem*: Siyah-beyaz renkli yılan
 ارکان *èrkān*: Erkân
 ارکان حرب *èrkān - e hərb*: (esk.) Er-
 kânıharp = kurmay
 ارکستر *orkester*: Orkestra
 ارک *èrg*: Bakanlıklar, (Hükümet
 dairelerinin sitesi)
 ارک *org*: Org (müz.)
 ارکان *orgān*: Organ, uzuv
 ارمان *èrmān*: Arzu, ideal
 ارمان *èrmèğān*: Hediye, armağan
 ارمک *ormek*: Gri pamuklu bez
 ارمنی *èrmèni*: Ermeni

ارمون *èrmūn*: بيمانه Pey (peşin
 verilen para)
 ارواح *èrvāh*: Ruhlar
 اروپا *orupa*: Avrupa
 اروند *èrvènd*: (esk.) = De-
 neme
 اره *erre*: Testere
 اره کش *èrrekèş*: Biçici
 اريب *èrīb*: Akıllı, bilgin
 اريب *orīb*: Eğri, bükümlü
 اریش *èriş*: Zeki, akıllı
 اریکه *èrike*: Taht, sedir
 از *èz*: (gr.) - den (ek)
 ازاء *ezā'*: Karşılık
 ازار *ezār*: Don, giyim
 ازاله *ezāle*: Gidermek, yok etmek
 ازبر کردن *èzbèr kèrdèn*: Ezberlemek
 از خود گذشته *èz hod gozèştegi*: Fedâ-
 kârlık, kendini vakfetmek
 ازدحام *ezdehām*: Kalabalık, izdi-
 ham
 از دو *ozdo*: (esk.) Zamk, küspe
 ازدواج *ezdevāc*: Evlenmek
 ازدیاد *ezdeyād*: Artma, artmak
 ازرق *èzrèq*: کبود Mor, mâvi
 ازکیاء *èzkiyā'*: Zekiler
 ازعاج *ez'āc*: İzaç, rahatsız etme
 ازکیل *èzgil*: Muşmula
 ازل *èzel*: Ezel
 ازلال *ezlāl*: Yoldan saptırmak, bi-
 rini günâha sokmak
 ازمان *èzmān*: Zamanlar
 ازمنه *èzmene*: ازمان = Zamanlar

ازواج *əzvāc* : Eşler
 ازهار *əzhār* : Çiçekler
 ازهاق *ezhāq* : Mahvetmek, gidermek, yok etmek
 ازهد *əzhəd* : Daha dindar, daha zâhid
 ازهر *əzhər* : Çok aydın
 ارذر *əjdər* : 1. (ask.) Torpil 2. Efsânevi büyük bir yılan, ejder
 ارذر افکن *əjdər - əfkən* : (ask.) Torpito
 اردها = اردها *əjdəhā-ejdərhā* : Ejder
 اریر *əjir* : Zeki, akıllı
 اس *oss* : Temel, esas
 اسائه *esāē* : Kötülük
 اساتید *əsātīd* : Üstatlar, hocalar, profesörler
 اسارت *esāret* : Esirlik
 اساس *əsās* : Esas, temel
 اساسنامه *əsāsnāme* : Nizamname, tüzük
 اساطیر *əsātīr* : Mitoloji, efsaneler
 اسافل *əsāfel* : Düşük kişiler
 اساقفه *əsāqefe* : اسقف = Piskopos'un çoğulu
 اسامی *əsāmī* : Adlar
 اسانسور *əsansor* : Asansör
 اسب *əsb* : At
 اسب آبی *əsb - e ābl* : Su aygırı
 اسباب *əsbāb* : 1. Eşya, 2. Sebepler
 اسباب بازی *əsbāb - bāzi* : Oyuncak
 اسباب کشی *əsbāb - kəši* : Ev taşıma
 اسب دوانی *əsb - dēvānī* : At yarışı

اسب سوار *əsb - sēvār* : Binici
 اسب سواری *əsb - sēvārī* : Binincilik
 اسبق *əsbəq* : Daha önceki
 اسبوع *osbu* : Hafta
 اسپرانتو *esperanto* : Esperanto dili
 اسپرت *esport* : Spor
 اسپرز *esporz* : طحال Dalak
 اسپریس *espris* : Hipodrom
 اسپنچ *espənāc* : اسفنج = Ispanak
 اسپند *espənd* : اسفند = Üzerlik (bit.)
 اسپسیالیه *espesialite* : Hazır ilâçlar
 اسپندان *espəndān* : خردل = Hardal
 اسپهبد *espəhbod* : سپهبد = Korgeneral
 است *est* : -dır, -dir, -dur (ek)
 استا *osta* : استاد = usta
 استاد *ostād* : 1. Profesör 2. Usta
 استادکار *ostādkār* : Ustabaşı
 استار *estār* : Perdeler, örtüler
 استارت *estart* : استارت Otomobilin marşı
 استار *estaj* : کارآموزی Staj
 استامپ *estamp* : Mühür, istampa
 استان *ostān* : Vilâyet, il
 استاندار *ostandār* : Vâli
 استاندارد *estandard* : Standart
 استبداد *estebdād* : İstibdat
 استبراء *estebrā* : Paklanmak, Be-raet istemek
 استبرق *estèbrəq* : Sırmalı kadife, ipek
 استبعاد *esteb'ād* : Uzak sayma, uzaklık
 استتار *estetār* : Gizlenme, örtünme
 استعمار *estesmār* : Sömürmek

استثناء *estesnā'* : İstisna
 استجابت *estecābèt* : Kabul etmek
 استجاره *estecāre* : Kiralamak
 استجازه *estecāze* : İzin istemek
 استحال *estehāle* : Bir durumdan
 başka bir duruma geçmek
 استحصال *estehsāl* : İstihsal, üretim
 استحضار *estehzār* : Huzura çağır-
 mak, hazırlamak, haber, bilgi
 استحقاق *estehqāq* : İstihkak, hakediş
 استحکام *estehkām* : Sağlamlık
 استحکامات *estehkāmāt* : Askeri tesis-
 ler, İstihkām
 استحمام *estehmām* : Banyo yapmak,
 yıkanmak
 استخاره *estehāre* : Kitap ya da tes-
 bihle fal bakmak
 استخبار *estehbār* : Haber alma
 استخبارات *estehbārāt* : Haber alma
 استخدام *estehdām* : İstihdam, hiz-
 mette kullanmak
 استخودوس *ostohodos* : Bir
 çeşit bitki (hek.)
 استخر *estehr* : Büyük havuz, yüz-
 me havuzu
 استخراج *estehrāc* : İstihraç, sonuç
 çıkarma
 استخفاف *estehfāf* : Hafife alma, ö-
 nemsememe
 استخلاص *estehlās* : Kurtarma
 استخوان *ostehān* : Kemik
 استخوان بندی *ostehān - bēndi* : İskelet

استخواندار *ostehān-dār* : Asil, ba-
 bayiğit, iriyarı
 استدعاء *ested'ā'* : Dilek
 استدلال *estedlāl* : İstidlāl
 استر *èstèr* : Katır
 استراحت *esterāhèt* : İstirahat, din-
 lenme
 استراق *esterāq* : Çalma
 استراق سمع *esterāq-e sēm'* : Kulak
 misafiri olmak
 استرحام *esterhām* : İstirham, mer-
 hamet isteme
 استرداد *esterdād* : Geri almak
 استرضاء *esterzā'* : Gönül alma
 استرلاب = استرلاب *ostorlāb* : Usturlap
 استسقاء *estesqā'* : İstiska hastalığı,
 siroz hastalığı
 استشارة *esteşāre* : Danışma
 استشفاء *esteşfā'* : Şifa dilemek
 استشمام *esteşmām* : Koku almak,
 koklamak
 استشهاد *esteşhād* : Şahidlik dilemek
 استصحاب *esteshāb* : Dostluk iste-
 mek, eskisine göre hüküm
 vermek
 استصواب *estesvāb* : Doğru yolu ara-
 mak veya sormak
 استطاعت *estetā'èt* : Güc ve imkân
 sahibi olmak
 استطراد *estetrād* : Düşmandan kaç-
 mak, sözlerin art arda gel-
 mesi, konu dışı, ayrıca

استظهار *estezhār* : Sığınma istemek,
dostluk istemek

استعاره *esteā're* : İstiare (ed.), ödünç
alma

استعانت *esteā'nèt* : Yardım dilemek
استعجاب *este'cāb* : Şaşmak, acâyip
görmek

استعجال *este'cāl* : Acele etmek, acele
ettirmek

استعداد *este'dād* : İstidat

استمفاء *este'fā'* : İstifa

استعلام *este'lām* : Bilgi istemek

استعمار *este'mār* : Sömürmek

استعمال *este'māl* : Kullanmak

استغاثه *esteğāse* : Dilemek, yalvar-
mak

استغراب *esteğrāb* : Garip ve acayip
saymak

استغراق *esteğrāq* : Batmak, dalmak,
boğulmak

استغفار *esteğfār* : Af dilemek

استغفرالله *esteğforellāh* : Estegfirullah

استغناء *esteğnā'* : Muhtaç olmama,
muhtaç olmadığını gösterme

استفادة *estefāde* : Faydalanma

استفادة جو *estefāde-cū* : Çıkarıcı, men-
faatçı

استفتاء *esteftā'* : Fetva istemek

استفراغ *estefrāğ* : İstifra, kusmak

استفسار *estefsār* : Sormak

استفهام *estefhām* : Soru

استقامت *esteqāmèt* : Sebat, yön

استقبال *esteqbāl* : Gelecek zaman

استقراء *esteqrā'* : İstikra, tümevarım

استقرار *esteqrār* : Karar kılmak,
yerleşmek

استقراض *esteqrāz* : Ödünç almak

استقصاء *esteqsā'* : Derin tetkik, in-
celeme

استقلال *esteqlāl* : İstiklâl, bağımsızlık

استكان *estekān* : Çay bardağı

استكبار *estekbār* : Kibirlenmek, gu-
rurlanmak

استكتاب *estektāb* : İncelenmek üzere
birinden yazı yazmasını is-
temek

استكشاف *estekşāf* : keşf etmek,
açıklama

استماع *estemā'* : Dinleme

استمالة *estemālèt* : Gönlünü etmek,
birini kendine çekmek

استمداد *estemdād* : Yardım istemek

استمرار *estemrār* : Birbiri ardına,
devam etmek

استمزاج *estemzāc* : Birinin hâlini ha-
tırını sormak, birinin fikrini
ve kanaatını sormak

استملاك *estemlāk* : İstimlāk, mülk
etme

استمنا *estemnā'* : İstimna

استمهال *estemhāl* : Süre istemek

استناد *estenād* : Dayanmak

استنباط *estenbāt* : Sonuç çıkarmak,
zımnen anlamak

استنتاج *estentāc*: Sonuç çıkarmak
استنساخ *estensāḥ*: İstinsah, kopye etme

استنشاق *estenşāq*: Koklamak, burnuna su çekmek

استنطاق *estentāq*: Soruşturmak
استنکاف *estenkāf*: Çekinmek, reddetmek

استواء *estevā'*: Ekvatör, eşitlik
استوار *ostovār*: Sağlam, dayanıklı
استوارنامه *ostovār - nāme*: İtimat-name

استوانه *ostovāne*: Silindir
استوانه‌ای *ostovānel'*: Silindirik
استودیو *ostudio*: Stüdyo
استهزاء *estehzā'*: Alay etme
استهلاک *estehlāk*: Tüketim
استیجار *esticār*: Kiralamak
استیجاری *esticāri*: Kiralık
استیحاş *estihāş*: İnkâr etmek, reddetmek

استیصال *estisāl*: Çaresizlik
استیضاح *estizāh*: Açıklama istemek
استیفاء *estifā'*: İstemek, aramak
استیفای حقوق *estifāy-e hoqūq*: Tam hakkını istemek veya almak

استیل *estil*: Sitil, tarz
استیلاء *estilā'*: İstilâ
استیناس *estīnās*: Alışma, dostluk etme

استیناف *estīnāf*: İstinâf
اسحار *eshār*: Sabahlar
اسراء *osērā'*: Esirler

اسرار *ésrār*: Şırlar
اسرار آمیز *ésrār - āmīz*: Gizli şeyler
اسراف *esrāf*: İsrâf
اسرافیل *esrāfīl*: İsrâfil
اسرائیل *esrāīl*: İsrâil
اسرائیلی *esrāīlī*: İsrâilli
اسرع *èsrè'*: En çabuk, daha çabuk
اسطخدوس *ostoḥodus*: Lavanta çiçeği veya otu (ilâç)
استرلاب *ostorlāb*: Usturlâb
اسطقس *ostogos*: Öz, maya, her şeyin aklı, dört unsurdan her biri

استوانه = استوانه *ostovāne*: Silindir
اسعار *ès'ār*: Döviz (para)
اسعاف *es'āf*: Bir isteği yerine getirmek, yardım etmek, kolaylık göstermek
اسعد *ès'ed*: Çok talihli
اسف *èsèf*: yazıklar olsun
اسفار *èsfār*: Büyük kitaplar, Tevrattan bir parça

اسفالت *asfalt*: Asfalt
اسف آور *èsèf-āver*: Üzüntü verici
اسف انگیز *èsèf-èngīz*: Üzüntü verici

اسفرزه *esfèrze*: Bir çeşit bitki (hek.)
اسفل *èsfèl*: En aşağı
اسفناج *esfènāc*: İspanak
اسفناک *èsèf-nāk*: Üzüntü verici
اسفنج *esfènc*: Sünger
اسفنجی *esfèncī*: Sünger gibi
اسفند *esfènd*: İran takviminin 12. ayı (20 Şubat - 20 Mart)

اسقاط *esqāt* : Düşürmek, indirmek
 اسقاط حق *esqāt -e hēq* : Hakkından
 vazgeçmek

اسقاط *èsqāt* : Bozuk, hurda, kırıl-
 mış, çalışmayan makineler ve
 âletler

اسقام *èsqām* : Hastalıklar, dertler

اسقف *osqof* : Piskopos

اسكات *eskāt* : Susturmak

اسكان *eskān* : İskân, yerleştirme

اسكلت *eskelet* : İskelet

اسكله *eskele* : İskele

اسكناس *eskenās* : Kağıt para

اسكنه *eskene* : Çelik kalem

اسكى *eski* : Kayak

اسلاف *èslāf* : Geçmişler

اسلام *eslām* : İslâm

اسلحه *èslèhe* : Silâhlar

اسلوب *oslüb* : Tarz, üslûp

اسم *esm* : Ad, isim

اسمر *èsmèr* : Esmer

اسم كذارى *esm - gozārī* : Ad koyma

اسمن *èsmèn* : Daha şişman

اسم نویسی *esm - nevīsī* : Kaydettir-
 mek

اسموکینگ *esmoking* : Smokin

اسناد *èsnād* : Senetler

اسناد *esnād* : İsnat, suçlamak

اسوار *èsvār* : Surlar, kaleler

اسواران *èsvārān* : Sûvariler

اسواق *èsvāq* : Pazarlar

اسوء *èsvè'* : Daha kötü

اسود *èsvèd* : Siyah

اسهال *eshāl* : İshâl

اسهام *èshām* : Hisseler

اسهل *èshèl* : Daha kolay

اسياف *èsyāf* : Kılıçlar

اسيد *asīd* : Asit

اسير *èsīr* : Esir

اشارت *eşārèt* : اشاره İşaret

اشاعه *eşāe'* : Yaymak

اشباح *èşbāh* : Hayâletler

اشباع *eşbā'* : Doyurmak, işbâ

اشباه *eşbāh* : Benzerler

اشبه *eşbèh* : Daha çok benzerler

اشپل *eşpel* : Balık yumurtası

اشتالنگ *eştālèng* : Körtopuk

اشتباه *eştebāh* : Şüphe, yanlış

اشتباها *eştebāhèn* : Yanlışlıkla

اشتداد *eştedād* : Sıklaşmak, şiddet-
 lenmek

اشتر *oştor* : شتر Deve

اشتراک *eşterāk* : Katılma

اشتراکی *eşterākī* : Ortaklık, komu-
 nistlik

اشتعال *eşte'āl* : Alevlenmek

اشتغال *eşteğāl* : Uğraşmak

اشتقاق *eşteqāq* : Türemek

اشتم *oştolom* : Zor, cebir, şiddet

اشتهاء *eştehā'* : İştah

اشتهار *eştehār* : Şöhret bulmak

اشتیاق *eştiyāq* : Aşırı istek ve arzu

اشجار *èşcār* : Ağaçlar

اشخاص *èşhās* : Şahıslar

اشد *èşèd* : Daha şiddetli

اشراف *èşrāf* : İleri gelenler

اشراق *eşrāq*: Güneşin doğması, aydınlanma

اشراق *eşrāql*: Eski Yunanda, gerçeğin ilhamla bulunabileceğine inananların felsefesine bağlı olan

اشراقیون *eşraqiyyūn*: İsrâkî felsefesine bağlı olanlar

اشربه *eşrebe*: İçilecek şeyler

اشرف *eşrēf*: Daha şerefli

اشرفی *eşrēfi*: İranda bir çeşit altın para (esk.)

اشعار *eş'ār*: Şiirler

اشعار *eş'ār*: Açıklamak

اشعه *eşe'e*: Işıklar

اشغال *eşğāl*: İşler

اشغال *eşğāl*: Meşgul etmek, alıkoymak

اشفاق *eşfāq*: Şefkat göstermek

اشقیاء *eşqıyā'*: Yolkesenler, günahkârlar

اشك *eşk*: Göz yaşı

اشكاف *eşkāf*: Dolap

اشكال *eşkāl*: Şekiller

اشكال *eşkāl*: Zorluk, güçlük

اشكال تراشی *eşkāl - tērāşī*: Güçlük çıkarmak

اشك الود *eşk - ālūd*: Gözü yaşlı

اشك آور *eşk - āivēr*: Göz yaşartıcı

اشكبار *eşk-bār*: Göz yaşı yağdıran, yaşlı göz (mec.)

اشكستن *eşkēstēn*: Şikstēn = Kırmak

اشكلک *eşkelèk*: İşkence âleti (esk.)

اشکم *eşkēm*: شک = Mide

اشکنه *eşkene*: Bir çeşit çorba (kavurulmuş soğan, sebze, un ve yumurta ile yapılır.)

اشکوب *oşkub*: Kat

اشمئزاز *eşme'zāz*: Nefret, tiksinek, yüz buruşturmak

اشواق *eşvāq*: şevkler

اشياء *eşyā'*: Şeyler, eşya

اصابت *esābèt*: Raslamak, isabet

اصابع *esābi'*: انگشتان = Parmaklar

اصاغر *esāğēr*: Küçükler

اصالت *esālèt*: Asâlet

اصبح *esbēh*: Güzel yüzlü

اصبع *esbē'*: Parmak

اصح *esēh*: Daha gerçek

اصحاب *eshāb*: Sahabeler

اصداف *esdāf*: Sedefler

اصرار *esrār*: İsrar, direnme

اصطبار *estebār*: Sabretmek

اصطبل *estēbl*: Tabla

استرلاب = استرلاب *ostorlāb*: Usturlab

استکاک *estekāk*: İki şeyi birbirine sürmek

استلاح *estelah*: Istılah

اصغاء *esğā'*: Kulak vermek

اصغر *esğēr*: Daha küçük

اصفر *esfēr*: Sarı

اصل *esl*: Asıl

اصلا *eslèn*: Asla

اصلاب *èslāb* : Atalar
 اصلاح *eslāh* : Islah, düzeltme
 اصلاحات *eslāhāt* : Islahat
 اصلح *èslēh* : Daha iyi
 اصلح *èslē* : سرطاس = Saçı dökülmüş
 çıplak kafa
 اصل *èslī* : Asli
 اصلیت *èslīyēt* : Asıllık
 اصم *èsēm* : Sağır
 اصناف *èsnāf* : Esnaf
 اصنام *èsnām* : Putlar
 اصوات *èsvāt* : Sesler
 اصول *osūl* : Usul, metot
 اصولا *osūlèn* : Usulen
 اصیل *èsīl* : Asâletli, asıl
 اضائه *ezāe* : Aydınlatma
 اضاعة *ezāe* : Bozmak, harap etmek,
 kaybetmek
 اضافه *ezāfe* : Fazla, artma
 اضافه بار *ezāfe - bār* : Yük fazlası
 اضافه حقوق *ezāfe - hoqūq* : Maaş
 veya ücret zammı
 اضافه کار *ezāfe - kār* : Fazla mesâi
 اضافی *ezāfī* : Fazlası, fazla, kişiye
 göre değişen
 اضحیٰ *èzhā* : Kurban bayramı
 ازداد *èzdād* : Zıtlar
 اضرار *ezrār* : Zarar vermek
 اضطراب *ezterāb* : Heyecan, sıkıntı
 helecan, huzursuzluk
 اضطرار *ezterār* : Çâresizlik, zorun-
 luluk
 اضطراراً *ezterārèn* : Mecburen
 اضعاف *ez'āf* : İki kat

اضعاف *ez'āf* : Zayıflatmak
 اضعاف احلام *ezgās èhlām* : Saçma
 sapan rüyalar
 اضعاع *èzlā'* : Kematlar
 اضعال *ezlāl* : Saptırmak, yoldan
 çıkarmak
 اضمحلل *ezmehlāl* : Mahvolma, yok
 olma
 اطاعت *etā'et* : İtaat
 اطاق *otāq* : Oda
 اطاله *etāle* : Uzatma
 اطباء *ètebbā'* : Hekimler, doktorlar
 طباق *ètāq* : Katlar,
 اطراف *etrāf* : Etraf, taraflar, yönler
 اطراء *etrā'* : Övmek
 اطراح *etrāh* : Tarh etmek, çıkar-
 mak
 اطراد *etrād* : Tard etmek, kovmak
 اطراد *etterād* : Birbiri ardına sü-
 rūp gitmek
 اطعام *etā'm* : Yedirmek
 اطعمه *et'eme* : Yemekler
 اطفاء *etfā'* : Söndürmek
 اطفائي *etfāi'ye* : İtfâiye
 اطفال *etfāl* : Çocuklar
 اطلاع *ettelā'* : İttilâ, haber, bilgi
 alma
 اطلاعات *ettelā'āt* : Haberler, istih-
 barat
 اطلاق *etlāq* : Kayıtsızlık, bırakmak
 اطلس *etlēs* : Parlak ipek kumaş
 اطمینان *etmīnān* : Emin olma, gö-
 nül rahathı

اطناب *etnāb*: Sözü uzatmak
 اطر *otu*: Ütü
 اطرهار *èthār*: Pâklar, temizler
 اطرهر *èthèr*: Daha temiz
 اطرهاب *ètyāb*: Güzel ve hoş kokular
 اطرهار *èzfār*: Tırnaklar
 اعتداء *e'tedā'*: Zulmetmek
 اطروار *ètivār*: Mimikler, tavırlar, davranışlar
 اطرهار *ezhār*: Açıklamak, ızhar
 اطرهارنامه *ezhār-nāme*: Beyanname
 اعاده *e'āde*: Geri verme
 اعاره *e'āre*: Ödünç verme
 اعاشه *e'āşe*: Geçim, yiyecek içecek
 اعانه *e'āne*: Yardım, teberru
 اعتاق *e'tāq*: Serbest bırakmak (köleler için)
 اعتبار *e'tebār*: İtibar, kredi
 اعتبارنامه *e'tebārname*: استوارنامه = İtimatnâme
 اعتدال *e'tedāl*: Orta hâl
 اعتذار *e'tezār*: Özür dilemek, mazaret beyan etmek
 اعتراض *e'terāz*: İtiraz
 اعتراف *e'terāf*: İtiraf, doğruyu söylemek
 اعزاز *e'tezāz*: Aziz ve değerli saymak
 اعتزال *e'tezāl*: Köşeye çekilme
 اعتساف *e'tesāf*: Zulm etmek
 اعتصاب *e'tesāb*: Grev
 اعتصابیون *e'tesābiyyūn*: Grevciler
 اعتصام *e'tesām*: 1. Bir şeye sıkıca yapışmak 2. Günahtan sakınma

اعتضاد *e'tezād*: Yardım etmek
 اعتقاد *e'teqād*: İnanmak
 اعتكاف *e'tekāf*: Bir köşeye çekilmek
 اعتلاء *e'telā'*: Yükselme
 اعتماد *e'temād*: İtimad
 اعتناء *e'tenā'*: Önem vermek
 اعتياد *e'tiyād*: Alışkanlık
 اعجاب *e'cāb*: Şaşkınlık
 اعجز *e'cāz*: Aciz bırakmak, hâri-kulade
 اعداء *è'dā'*: Düşmanlar
 اعداد *è'dād*: Sayılar
 اعدام *e'dām*: İdam, yok etme
 اعراب *è'rāb*: Araplar
 اعراب *e'rāb*: Arap harflerinin hareketleri (üstün, ötre, esre gibi)
 اعرابی *è'rābī*: Bir göçebe Arap
 اعراض *è'rāz*: -Arazlar, belirtiler
 اعراض *e'rāz*: Kaçınmak, muhalefet
 اعز *è'èzz*: Daha kıymetli
 اعزاز *e'zāz*: Aziz ve kıymetli saymak
 اعزام *e'zām*: Göndermek
 اعسار *e'sār*: İflâs (huk.), güçlüğü uğramak
 اعشار *è'sār*: On'lar
 اعشاری *è'sārī*: On'dalık (mat.)
 اعصاب *è'sāb*: Sinirler
 اعصار *è'sār*: Yüz yıllar, asırlar
 اعضاء *è'zā'*: Aza, uzuvlar
 اعطاء *e'tā'*: Bağışlamak, vermek
 اعظم *è'zēm*: En büyük
 اعقاب *è'qāb*: Oğullar, torunlar
 اعلا *è'lā*: En yüksek, daha yüksek

علام *è'lām*: Tanınmış şahıslar, bayraklar

علام *e'lām*: Bildirme, haber verme

اعلامیه *e'lāmiye*: Bildiri, resmi tebliğ

اعلان *e'lān*: İlân

اعلم *è'lēm*: Daha bilgin

اعلی *è'lā*: Daha yüce

اعلی حضرت *è'lā hēzret*: Şah Hazretleri

اعم *è'em*: Daha genel, umumiyetle

اعماء *e'mā*: Kırk کردن Kır etmek

اعماق *è'māq*: Derinlikler

اعمال *è'māl*: İşler

اعمال *e'māl*: Yaptırmak, yapmak

اعمام *è'mām*: Amcalar

اعمدہ *è'mede*: Sütunlar

اعمش *è'mēš*: Gözü zayıf olan, gözünden su akan kişi

اعمی *è'mā*: Âmâ, kör

اعوان *è'vān*: Yardımcılar, dostlar

اعوج *è'vēc*: Eğri

اعوجاج *e'vecāc*: Eğrilik

اعور *è'vēr*: Tek gözlü

اعیاد *è'yād*: Bayramlar

اعیان *è'yān*: Ulu kişiler, ileri gelenler

اغانی *èğānī*: Şarkılar, sesler

اغبرار *eğberār*: Gücenme

اغتشاش *eğteşāš*: Karışıklık

اغتنام *eğtenām*: Ganimet saymak

اغذیه *èğziye*: Yiyecekler, gıdalar

اغور *oğor* = Uğur

اغراض *èğrāz*: Garazlar, maksatlar, kişisel çıkarlar

اغراق *eğrāq*: Aşırı mubalağa

اغراق آمیز *eğrāq - āmlz*: Mubalağalı

اغراق کوئی *eğrāq - gūī*: Mubalâğacılık

اغصان *èğsān*: Dallar

اغفال *eğfāl*: İğfal, aldatmak

اغلاط *èğlāt*: Galatlar, yanlışlar

اغلال *èğlāl*: Zincirler

اغلب *èğlēb*: Ekseriya, daha çok

اغماء *eğmā*: Koma, kendini kaybetme hali

اغماض *eğmāz*: Göz yummak

اغنام *èğnām*: Koyunlar

اغنیاء *èğniyā*: Zenginler

اغنیه *oğneyye*: آغانی = Şarkı, nağme

اغواء *eğvā*: Aldatmak, kandırmak

اغور *oğor*: Uğur باشد = Uğurlar olsun!

اغیار *èğyār*: Ağyar, yabancılar, başkaları

اوف *uff*: Öf

افاده *efāde*: 1. kendini beğenme 2. Faydalandırmak

افاضل *èfāzel*: Faziletli

افاضه *efāze*: Faydalandırmak, feyz vermek

افاقه *efāqe*: İyileşme

افتده *ef'ede*: Kalbler, yürekler

افت *oft*: Noksan, azalma

افتادگی *oftādegī*: Tevâzu, alçak gönüllülük, düşkünlük

افتادن *oftādèn*: Düşmek

افتتاح *eftetāh* : Açılış
 افتتان *eftetān* : İmtihan, fitneye düşme
 افتخار *efteḥār* : İftihar
 افتراء *efterā* : İftira
 اقتضاح *eftezāh* : Rezalet
 افتكاک *eftekāk* : Birbirinden ayrılmak
 افخم *efḥem* : Daha büyük, en büyük, daha asil
 افرا *èfrā* : Akçağaç
 افراختگی *èfrāḥtegi* : Yükseliş, yükselme
 افراختن *èfrāḥtèn* : Yükseltmek, çekmek
 افراخته *èfrāḥte* : افراشته çekilmiş (bayrak)
 افراد *èfrad* : Fertler, kişiler
 افراز *èfrāz* : فراز yükseltilmiş
 افراز *efrāz* : İfraz (arazi), ayırmak
 افراشتگی *èfrāḥtegi* : افراشتگی Yükselme
 افراشته *èfraḥte* : Yükseltilmiş
 افراشته نیمه *nīme èfrāḥte* : Bayrağın yarıya kadar çekilişi
 افراط *efrāt* : İfrat, aşırı
 افراطی *efrātī* : Aşırılık
 افروختن *èfrūḥtèn* : Yakmak, alevlendirmek
 افروخته *èfrūḥte* : Parlamış, alevlenmiş, nurlanmış, tutuşmuş
 افروغ *èfruḡ* : فروغ = Işık, parıltı

افزا *èfzā* : Verici, arttıran (ek)
 افزار *èfzār* : Alet
 افزار آلات *èfzārālāt* : Takım, âletler
 افزارمند *èfzārmend* : Usta
 افزایش *èfzāyeş* : Fazlalaşma
 افزایشنده *èfzāyènde* : Fazlalaştıran, arttıran
 افزودن *èfzūdèn* : Fazlalaştırmak, arttırmak
 افزون *èfzūn* : Fazla, ziyade
 افساد *efsād* : Bozmak
 افسار *èfsār* : Dizgin
 افسانه *èfsāne* : Efsane, hikâye
 افسد *èfsəd* : Daha bozucu, daha bozuk
 افسر *èfsèr* : 1. Subay 2. Taç
 افسردگی *èfsordègi* : Solgunluk, üzgünlük
 افسردن *èfsordèn* : Solmak, üzülmek, donmak
 افسوس *èfsūs* : Yazık
 افسون *èfsūn* : Sihir, büyü, hile
 افسونگر *èfsūngèr* : Büyücü, üfürükçü
 افشاء *efşā* : Açığa vurmak
 افشان *èfşān* : Yayılmış, açılmış
 افشاندن *èfşāndèn* : Serpmek, yaymak, saçmak
 افصح *èfsèh* : Daha fasih
 افضل *èfzèl* : Daha faziletli, en faziletli
 افطار *eftār* : İftar
 افعال *èfāl* : İşler, fiiller

افعی *əf'î* : Engerek yılanı
 افغان *əfgān* : 1. Ağlayıp inleme 2. Afganistanlı
 افق *ofoq* : Ufuk
 افق *ofoqî* : Ufki
 افکار *əfkār* : Fikirler
 افکنده *əfkəndegî* : Düşüş, atış
 افکندن *əfkəndən* : Atmak
 افکنده *əfkəndè* : Atılmış, düşmüş
 افلاس *eflās* : İflās, yoksullaşma
 افلاک *əflāk* : Felekler ,gökler
 افلیج *eflic* : Nüzûl, felç
 افناء *efnā* : Yok etmek, mahvetmek
 افواج *əfvāc* : Fevçler, topluluklar
 افواه *əfvāh* : Ağızlar
 افواه *əfvāhèn* : Ağızdan
 افول *ofül* : Batış, yıldızın batması
 افیون *əfyün* : Esrar, afyon
 اقارب *əqāreb* : Akrabalar
 اقايا *əqāqiyā* : Akasya
 اقاله *eqāle* : Anlaşmayı bozma
 اقامت *eqāmèt* : İkâmet
 اقامتگاه *eqāmètghāh* : İkâmetgâh
 اقامه *eqāme* : Koymak
 اقانیم *əqānīm* : Uknumlar, şahıslar
 اقانیم-ه سلاه *əqānīm-e sèlāse* : Hiristiyanlıkta üç şahıs: Baba,Oğul, Ruh-ul-Kuds
 اقباض *eqbās* : Senet vermek ve almak
 اقبال *eqbāl* : 1. Kabul etmek, ilerlemek, 2. Tâlih

اقب *əqbèh* : En kötü
 اقتباس *eqtebās* : İktibas
 اقتراب *eqterāb* : Yakınlık
 اقتداء *eqtedāf* : Uymak, izlemek
 اقتراح *eqterāh* : Kendinden bir şey söylemek, hazırlıksızca konuşmak
 اقتران *eqterān* : Bir birine yaklaşmak, karı koca olmak
 اقتصاد *eqtesād* : İktisad
 اقتصار *eqtesār* : Kısaltma
 اقتضاء *eqtezāf* : İktiza, gerekme uygun düşmek
 اقدام *eqdām* : Ayaklar
 اقدام *eqdām* : Bir işe teşebbüs etmek
 اقدس *eqdès* : En kutsal
 اقرار *eqrār* : İtiraf
 اقران *əqrān* : Akran, yaşıtlar
 اقرب *əqrèb* : Daha yakın, en yakın
 اقربا *əqrèbāf* : Akraba
 اقساط *əqsāt* : Taksitler
 اقسام *əqsām* : Çeşitler
 اقصى *əqsā* : اقصى = En uzak
 اقصر *əqsèr* : Daha kısa
 اقصى *əqsā* : En uzak
 اقطار *eqtār* : Memleketler, bölgeler
 اقل *eqèll* : En az
 اقلا *əqèllèn* : Hiç olmasa, en az
 اقلام *eqlām* : Kalemler, bölümler
 اقلیت *eqèllyèt* : Azınlık
 اقليم *eqlīm* : Memleket, iklim
 اقمار *eqmār* : Kamerler, aylar
 اقشه *eqmèşe* : Kumaşlar

اقناع *eqnā'* : İnandırmak
 اقنوم *eqnūm* : Şahıs, bir şeyin aslı ve sebebi
 اقواس *eqvās* : Kavisler, yaylar
 اقوال *eqvāl* : Sözler
 اقوام *eqvām* : Kavimler, milletler
 اقوى *eqvā* : Daha kuvvetli
 اقوياء *eqviyā'* : Kuvvetliler
 اقيانوس *oqyānūs* : Okyanus
 اقيانوسيه *oqyānūsiye* : Avusturalya
 اكابر *ekāber* : Büyükler, ulu kişiler
 اكاذيب *ekāzib* : Yalanlar, saçmalar
 اكبر *ekbēr* : Daha büyük, en büyük
 اكبير *ekbīr* : Pis, kötü, çirkin
 اکتساب *ektesāb* : Kazanmak, elde etmek
 اکتشاف *ekteşāf* : Keşfetmek, açmak
 اکتفاء *ektefā'* : İktifa, yeterlik
 اكثر *eksēr* : Daha fazla
 اكثرأ *eksērèn* : Ekseriyetle
 اكثریت *eksèriyèt* : Çoğunluk
 اكرد *ekrād* : Kürtler
 اكرام *ekrām* : Hürmet etmek, saygı göstermek, bağışlamak
 اكراه *ekrāh* : 1. Zorlamak, nefret etmek 2. İğrenmek
 اكردئون *akordeon* : Akordiyon
 اكرم *ekrēm* : Daha muhterem, daha saygı değer
 اكسيد *oksid* : Oksit
 اكسير *oksir* : İksir, ilâç
 اكسيرن *oksijen* : Oksijen

اكل *əkl* : Yemek
 اكليل *eklil* : 1. Taç 2. Gümüş ve altın yaldızlı boya
 اكمال *ekmāl* : Tamamlamak
 اكل *əkməl* : En mükemmel
 اکناف *əknāf* : Çevre
 اكنون *əknūn* : Şimdi
 اكل *əkül* : Pisboğaz
 اكيد *əkīd* : Kati
 اكيدأ *əkīdèn* : Katiyen
 اكر *ègèr* : Eğer
 اكرچه *ègèrçe* : Gerçi, hernekadar
 الا *ellā* : Ancak, müstesna
 الان *èlān* : Şimdi, hemen, derhal
 الاغ *olağ* : Merkep, eşek
 الاكلنك *èllakolèng* : Tahtarevan
 الباقي *èlbāqī* : Bakiye
 البتة *èlbette* : Elbette
 البسه *èlbese* : Elbise, giyecekler
 التجاء *eltecā'* : Sığınmak
 التذاذ *eltezāz* : Zevk almak, hoşlanmak
 التزام *eltezām* : Mecburiyet, zorunluluk
 التصاق *eltesāq* : Birleşmek, yapışmak
 التفات *eltefāt* : Teveccüh etmek, birine doğru bakmak
 التقاء *elteqā'* : Buluşmak
 التماس *eltemās* : Yalvarmak, dilemek
 التواء *eltevā'* : Bükülme, dalgalanma
 التهاب *eltehāb* : İltihap
 التيام *eltiyām* : Yaranın iyileşmesi

Elçi = ايلچی : elçi الجی
 elhāh : Yalvarış, ısrarla istemek الحاح
 elhād : Yoldan çıkma (dın) الحاد
 elhaq : İlhak, birleştirme الحاق
 elhāl : Şimdilik, şimdi الحال
 elhān : Sesler الحان
 elhèzèr : Sakın الحذر
 elhèq : Hakikatan, gerçekten الحق
 elhamdolellāh : Elhamdü-lillāh الحمد لله
 elāāher : Vesaire, ilāh. الخ
 eldèng : Haylaz, âvâre الدنك
 elèzz : Daha lezzetli الذ
 elzām : Mecburiyet, zorunluk الزام
 elzām - āver : Mecburi, zorlayıcı الزام آور
 elzèm : Daha lüzumlu الزم
 èssā'e : Derhal, hemen الساعه
 elèst : Ezel, insanın ilk yaratıldığı zaman الست
 elsene : Lisanlar, diller السنه
 elsāq : Yapışma, yapıştırma الصاق
 eltāf : Lütuflar العطف
 elğā' : Fesh etme, ortadan kaldırma الغاء
 elğèrèz : Özetle, neyse, velhasıl الغرض
 èlef : Farsça'nın ilk harfı الف
 èlfāz : Sözler الفاظ
 èlefbā' : Alfabe الفباء
 olfèt : Dostluk, arkadaşlık الفت

elqā' : Atma, bırakma, birinin zihnine bir fikir aşılamaq القاء
 elqāb : Lâkaplar القاب
 elqāh : İlkah القاح
 elqesse : Kısaca, velhasıl القصه
 èlek : Elek الك
 èlek-dolèk : Çelik-çomak الك دولك
 elekrise : Elektrik الكتريسيه
 elektrik : Elektrik ışığı الکتریک
 veya cereyanı
 elkol : Alkol الكل
 èlkèn : Peltek dil, tutuk الكن
 olgu : Patron, elbise dikmek için kağıtla yapılan örnek الكو
 èllah : Allah الله
 èllè - bèhtî : Rasgele الله بختى
 èlmās : Elmas الماس
 èlmosènnā : İkinci kopya, sûret المثنى
 èlèm - zèdè : Dertli المزد
 èlèngū : Bilezik النكو
 èlvāh : Levihler, levhalar الواح
 èlvār : Lorlar, İranın kuzey batısında yaşayan Lor denilen kavim الوار
 èlvār : Kalas, kalın tahta الوار
 èlvāt : Hovarda الواط
 èlvatî : Hovardalık, sefahat الواطى
 èlvān : Renkler الوان
 olūhiyyèt : خدائى = Allahlık الوهيت
 elhām : İlham الهام
 elāhe : Tanrıça الهه
 elāhî : İlāhî, Tanrıyle ilgili الهى

الهى *elāhī* : Allahım!
 الهیات *elāhiyyāt* : İlâhiyat
 الى *elā* : Ta..., ... ye kadar
 الى آخر *elā - āḥer* : Sona kadar
 الیاف *elyāf* : Lifler, iplikler
 أم *omm* : Anne
 امثال *emāsel* : Benzerler
 اماج *ommāc* : Unla yapılmış
 bir çeşit çorba, bulamaç
 اماره *emāre* : İşâret, belirti
 اماره *emmāre* : Emir edici
 اماکن *emāken* : Yerler, evler
 اماله *emāle* : Tenkiye, hokna, sırınga
 امام *emām* : Ön, önder, imam
 امام جمعه *emām-e com'e* : Cuma na-
 maxı imamı
 امامزاده *emām-xāde* : İmam evlâdı,
 Peygamber soyundan
 امان *emān* : Aman
 امانت *emānèt* : Emanet
 امانت فروش *emānèt - forûş* : Emanet
 eşya satıcısı
 امانی *emānī* : Emanet olarak
 امپراطور *emperātūr* : İmperator
 امت *ommèt* : Ümmet, cemaat, aynı
 dine veya peygambere bağlı
 olanlar
 امثال *emtesāl* : Uymak, itaat etmek
 امتحان *emtēhān* : Deneme, imtihan
 امتداد *emtedād* : Uzanma, uzunluk,
 devam
 امتزاج *emtezāc* : Karışma
 امته *emtē'e* : Mallar, eşyalar, tüccar
 malı, kumaşlar

امتناع *emtenā* : Çekinme
 امتنان *emtenān* : Memnuniyet
 امتیاز *emtiyāz* : İmtiyaz
 امثال *emsāl* : Misâller, örnekler
 امثله *emsele* : Misâller
 امجد *emcèd* : Daha ulu, daha şerefli
 امحاء *emhā* : Mahvetme, yoketme
 امداد *emdād* : Yardım
 امر *emr* : Emir, buyruk
 امراء *omèrā* : Devlet büyükleri,
 buyuruk sahipleri
 امرار *emrār* : Geçirme
 امراض *emrāz* : Hastalıklar
 امرد *emrèd* : Genç çocuk, yüzünde
 tüy bitmemiş çocuk
 امرود *emrūd* : کلابی = Armut
 امروز *emrūz* : Bugün
 امروزه *emrūze* : Bugünlük, bu za-
 manda
 امروزی *emrūzī* : Bugünkü
 امزجه *emzece* : Mizaçlar, huylar
 امس *ems* : دیروز = Dün
 امساک *emsāk* : 1. Oruç 2. Pıntılık,
 sıkılık
 امسال *emsāl* : Bu sene
 امشب *emşeb* : Bu gece
 امشی *emşi* : Sinek ilâcı, filit
 امضاء *emzā* : İmza
 امعاء *em'ā* : Bağırsaklar
 امان *em'ān* : Dikkat, tetkik
 امکان *emkân* : İmkân
 امکان پذیر *emkân - pezir* : İmkân
 dahilinde, mümkün

امکنه *èmkene* : Yerler
 امل *èmèl* : Arzu, istek
 املاء *emlā* : 1. Yazı 2. Doldurmak
 املاح *èmlāh* : Tuzlar
 املاک *èmlāk* : Emlāk, mülkler
 ام *omèm* : Ümmetler
 امن *èmñ* : Emniyet, huzur
 امنا *omènā* : Eminler
 امنيت *èmniyèt* : Emniyet, huzur
 امنيه *èmniye* : Jandarma, jandarma dairesi
 اموات *èmvāt* : Ölüler
 امواج *èmvāc* : Dalgalar
 اموال *èmvāl* : Mallar
 امور *omūr* : İşler
 امهات *ommèhāt* : Anneler
 امهال *emhāl* : Mühlet vermek, süre tanımak
 امی *ommi* : Anneye ait, anadan cahil, anne tarafından
 اميال *emyāl* : İstekler
 اميد *omīd* : Ümit
 امید وار *omīd - vār* : Ümitli
 امیر *emīr* : Emīr
 امیرالبحر *emīr-ol - bēhr* : دریا سالار = Amiral
 سر لشکر *emīr - lēškèr* : امیر لشکر = Tümgeneral
 امین *emīn* : Emin, emniyetli
 انا *enā* : Kab
 انابت *enābèt* : توبه = Tövbe
 اناث *enās* : Kadınlar
 اناجیل *enācīl* : İnciller
 انار *enār* : Nar

اناطه *enāte* : Bağlı, mütevakkıf olmak
 انام *enām* : Halk, yaratık
 انامل *enāmel* : Parmak uçları
 اناناس *enanas* : Ananas
 انانیت *enāniyyèt* : Egoism, bencillik
 انبات *enbāt* : Yeşertmek, bitmek
 انبار *enbār* : Ambar
 انباردار *enbārdār* : Ambarcı
 انباره *enbāre* : Akümülatör, pil
 انباز *enbāz* : Ortak
 انبازی *enbāzī* : Ortaklık, şirket
 انباشتن *enbāştèn* : Biriktirmek
 انبان *enbān, enbāne* : Dağarcık, heybe
 انبر *enbor* : Maşa
 انبردست *enbor - dèst* : Pense
 انبرک *enborèk* : Küçük maşa veya pense
 انبساط *enbesāt* : Açılma, genişleme, ferahlama
 انبعث *enbe'ās* : Gönderilme
 انبوه *enbūh* : Çok, çokluk, kalabalık
 انبیاء *enbiyā* : Nebiler, peygamberler
 انبیق *enbīq* : İmbik
 انتاج *entāc* : Sonuçlandırmak
 انتباه *entebāh* : Uyanma
 انتحار *entehār* : İntihar, kendini öldürmek
 انتخاب *enteḥāb* : Seçim, seçme
 انتزاع *entezā* : Nez'etmek, ayırmak, koparıp alma

انتساب *entesāb* : Mensup bulunma, aynı soydan olma
 انتشار *enteşār* : Yayılmak, dağılmak
 انتصاب *entesāb* : Tâyin olmak
 انتصار *entesār* : Yardım almak, yardım bulmak
 انتظام *entezām* : Düzen, nizam
 انتفاع *entefā* : Faydalanma
 انتقاد *enteqād* : Tenkit etmek, eleştirmek
 انتقال *enteqāl* : Nakletmek, taşınmak, anlamak
 انتقام *enteqām* : İntikam
 انتهاء *entehā* : Son, nihâyet
 انتہائی *entehā'i* : Sonuncu
 انتیک *èntik* : Antika, eski
 انثی *onsā* : اناث = Kadın
 انجام *èncām* : Son
 انجامیدن *èncāmîdèn* : Son bulmak
 انجبار *èncebār* : Bir çeşit sarmaşık, doktorlukta kullanılan bir çeşit bitki, yılan kökü
 انجماد *encemād* : Donma
 انجمن *encomèn* : Topluluk, meclis
 انجیر *èncîr* : İncir
 انجیل *encîl* : İncil
 انچوچک *ènçuçèk* : Armut tohumu, (mec.) cılız, zayıf
 انحاء *ènhā* : Tarzlar, metodlar, yollar
 انحراف *enherāf* : Dönme, bükülme, sapma

انحصار *enhesār* : İnhisar, tekell
 انحصاراً *enhesārèn* : منحصرأ = Münhasıran
 انحطاط *enhetāt* : Yıkılma
 انحلال *enhelāl* : Erime, fesholma
 انحناء *enhenā* : Eğilme
 اند *ènd* : Birkaç, küsûr
 انداختن *èndāhtèn* : Atmak
 اندازه *èndāze* : Ölçü
 اندازه گیری *èndāze - gîrî* : Ölçme, ölçü alma
 اندام *endām* : Boybos, vücût
 اندر *èndèr* : در (ek) içinde, de
 اندر *èndèr* : Üvey, ~ مادر = Üvey anne
 اندراج *enderāc* : Dahil olmak, girmek, sokulmak
 اندرز *èndèrz* : Öğüt
 اندرون *èndèrûn* : 1. İç, içeri, iç taraf 2. Yürek
 اندک *èndèk* : Az, azacık
 اندک بین *èndèk-bîn* : Kusurcu, noksan arayan
 اندوختن *èndūhtèn* : 1. Biriktirmek, toplamak 2. Tasarruf etmek
 اندوخته *èndūhte* : Tasarruf
 اندود *èndūd* : Sıvama, kâplama
 اندودن *èndūdèn* : Üstünü örtmek, sıvamak
 اندوه *èndūh* : Sıkıntı, keder, gam
 اندوهگین *èndūh-gîn* : Sıkıntılı, üzgün
 اندیشه *èndîşe* : Endişe, korku, düşünce

اندیشیدن *endîşîdên* : Endişelenmek,
düşünmek, meraklanmak

انذار *enzār* : Korkutmak

انزال *enzāl* : İndirmek

انزجار *enzecār* : Usanmak, nefret
etmek

انزواء *enzevā* : Bir köşeye çekilme

انس *ens* : İnsan

انس *ons* : Alışma, alışkanlık, dost-
luk

انساب *ensāb* : Soy lar

انسان *ensān* : İnsan

مردم شناسی *ensān - şenāsī* :
Antropoloji

انسانی *ensānī* : İnsana ait

انسانیت *ensāniyyet* : İnsanlık

انسداد *ensedād* : Kapanma

انشاء *enşā* : 1. Yaratma, başlama
2. Kompozisyon, tahrir

انشاء الله *enşāellāh* : İnşallah

انشاد *enşād* : Şiir okumak, inşat,
kılavuzluk etmek

انشرح *enşerāh* : Ferahlık, açılma

انشعاب *enşeāb* : Bölünme

انشقاق *enşeqāq* : Ayrılma, bölünme

انصار *ensār* : Yardımcılar

انصاف *ensāf* : İnsaf

انصراف *enserāf* : Vazgeçmek

انضباط *enzebāt* : İnzibat, nizâm,
düzen, disiplin

انزجار *enzecār* : İğrenme, nefret

انضمام *enzemām* : Katılmak

انطباع *entebā* : İzlenim, intıba

انطباق *entebāq* : Uymak

انطراق *enterāq* : Dövülgenlik, çekiçle
dövülme

انطفاء *entefā* : Sönme

انظار *enzār* : Nazarlar, görüşler, ba-
kışlar, gözler

انعام *en'ām* : Bahşiş

انعام *en'ām* : Hayvanlar

انعدام *en'edām* : Yokluk, yok olma

انعطاف *en'etāf* : Yansıma, yönelme

انعقاد *en'eqād* : Bağlanmak, koyu-
laşmak, berkleşme

انعكاس *en'ekās* : Aksetme, yan-
sıma

انف *enf* : Burun

انفاذ *enfāz* : Yürütme

انفاس *enfās* : Nefesler, soluklar

انفاق *enfāq* : Yedirip içirme, har-
cama, bağışlama, dağıtma

انفجار *enfecār* : Yarılıp fışkırma, in-
filâk

انفراد *enferād* : Teklik, tek kalma

انفصال *enfesāl* : Ayrılma

انفعال *enfeāl* : Müteessir olmak,
etkilenmek, utanmak

انفكاك *enfekāk* : Ayrılma

انفيه *enfiye* : Enfiye

انفيهدان *enfiyedān* : Enfiyelik

انقباض *enqebāz* : Sıkışma, toplanma,
kabızlık

انقدر *anqèdr* : O kadar
 انقراض *enqerāz* : Yok olma, batma
 انقسام *enqesām* : Bölünme
 انقضاء *enqezā* : Süresi bitmek
 انقطاع *enqetā* : Kesilme, ara verme
 انقلاب *enqelāb* : Devrim, ihtilâl
 انقلابی *enqelābî* : İhtilâl ile ilgili
 انقياد *enqiyād* : Uymak, inkıyat
 انکار *enkār* : İnkâr
 انکسار *enkesār* : İnkisar, kırılma
 انکساف *enkesāf* : Güneş tutulması
 انکشاف *enkeşāf* : İnkişaf, ilerleme, gelişme
 انگ *əng* : 1. Etiket, 2. Balarısı, usare 3. Künk
 انگار *engār* : Zan, şüphe
 انگاشتن *engāştèn* : Zannetmek, tasavvur etmek
 انجبار *əngebār* : انجبار = Yılan kökü (hek.)
 انگشت *əngoşt* : Parmak
 انگشتانه *əngoştāne* : Yüksük
 انگشتر *əngoştər* : Yüzük
 انگشت شمار *əngoşt-şomār* : Az sayılı, parmaklarla sayacak kadar az
 انگشت نگاری *əngoşt - negārî* : Parmak izi
 انگشت نما *əngoşt - nemā* : Tanınmış, meşhur
 انگل *əngəl* : mikrop, parazit
 انگلستان *engelestān* : İngiltere

انگل شناس *əngəl-şenās* : Parazitolog
 انگل شناسی *əngəl-şenāsî* : Parazitoloji
 انگلک *əngolèk* : Parmak ucuyla hafifçe dokunmak, parmak atmak
 انگلیس *engelîs* : İngiliz
 انگلیسی *englisî* : İngiliz, İngilizce
 انگم *əngom* : Küşpe, ağaç zamkı
 انگار *əngenār* : Enginar
 انگور *əngūr* : Üzüm
 انگورچین *əngūr-çînî* : Üzüm toplama
 انگوری *əngūrî* : Üzümsü, üzüm gibi
 انگیختن *əngîxtèn* : Koparmak, yerinden oynatmak
 انگیخته *əngîhte* : Koparılmış, tahrik edilmiş
 انگیزه *əngîze* : Sebep, saik
 انموزج *ənmüzəc* : (ed.) model, örnek
 انوار *ənvār* : Nurlar
 انواع *ənvā* : Çeşitler
 انور *ənvèr* : روشن = Parlak, nurlu
 انهار *ənhār* : Nehirler
 انهاض *ənhāz* : Kaldırmak, tahrik etmek
 انهدام *ənhedām* : Bozulmak, çökmek
 انهزام *ənhézām* : Hezimete uğramak, kırılmak
 انياب *ənyāb* : Sivri dişler
 انیس *ənîs* : Dost
 او *u* : O

اواخر *èvāher* : Sonlar
 اواسط *èvāset* : Ortalar
 اوامر *èvāmer* : Emirler, buyruklar
 اوائل *èvāel* : Önceler
 اوباش *ōbāş* : Ayak takımı
 اوتاد *ōtād* : Çiviler, kazıklar
 اوتار *ōtār* : Veterler
 اوراق *otrāq* : اوطراق = Oturma, din-
 lenme, dinlenme yeri
 اوتو *utu* : اوطو = Ütü
 اوٹان *ōsān* : Putlar
 اوج *ōc* : En yüksek nokta, tepe
 اوجاع *ōcā* : Dertler, sızılar
 اوداء *èveddā* : Dostlar
 اودوکلن *odokolon* : Kolonya
 اوراد *ōrād* : Dualar, virdler
 اوراق *ōrāq* : Kağıtlar, sahifeler
 اورانوس *oranus* : Uranus
 اوردہ *èvredē* : Damarlar
 اورع *ōrē* : Daha dindar, daha sofu
 اورمزد *ūrmōzd* : اهورامزدا = Hürmüz,
 iyilik tanrısı
 اورنگ *ōrèng* : İranlıların eski bir
 şarkı makamı
 اورنگ *ōrèng* : Taht
 اوزار *evzār* : Günahlar
 اوزان *ōzān* : Vezinler, ağırlıklar
 اوستا *èvestā* : Zerdüşt'ün kitabı
 اوستا *ustā* : استاد = Usta
 اوسط *ōsèt* : Ortada
 اوصاف *ōsāf* : Vasıflar, nitelikler

اوصياء *ōsiyā* : Vasiler
 اوضاع *ōzā* : Durumlar, vaziyetler
 اوطان *ōtān* : Vatanlar
 اوطراق *otorāq* : dinlenme, oturma
 اوف *ōf* : Oh!
 اوقات *ōqāt* : Vakıtlar
 اوقات تلخی *ōqāt - tēlhi* : Öfke
 اوقاف *ōqāf* : Vakıflar
 اول *èvvèl* : İlk, birinci
 اولاً *èvvèlèn* : Evvelâ
 اولاد *ōlād* : Oğullar
 اولتیماتوم *ultimatum* : Ultimatom
 اولوالابصار *ōlol - èbsār* : Göz sahipleri,
 görüş sahipleri
 اولوالالباب *olol-elbāb* : Akıl sahipleri
 اولوالامر *olol - èmr* : Emir veya hüküm
 sahipleri, idare edenler
 اولوالعزم *olol - èzm* : İrâde sahipleri
 اولی *ulā* : Önce, birinci
 اولی *èvlā* : Daha iyi, daha üstün
 اولویت *ūleviyet* : üstünlük
 اولياء *ōliyā* : Veliler
 اولین *èvvelīn* : İlk, birinci
 اوہام *ōhām* : Vehimler, batıl inançlar
 اہ *ēh* : Öf, ah!
 اہالی *ēhālī* : Halk, ahali
 اہانت *ēhānèt* : Hakaret, hafife alma
 اہتداء *ehedā* : Doğru yolu bulma
 اہتزاز *ehtezās* : Titreme, sevinç
 اہتمام *ehtemām* : Gayret göstermek
 اہداء *ehdā* : Bağışta bulunmak
 اہرام *ēhrām* : Piramitler

اھرم *əhrom*: Manivela, kaldıraç
 اھرمئن *əhrmèn*: اھرمین = Ehrimen,
 kötülük ilâhı

اھل *əhl*: Lâyık, bir yerde duran
 اھل حال *əhl-e hāl*: Ehl-i keyf
 اھل خانہ *əhl-e hāne*: خانوادہ = Ev
 halkı, âile

اھل بلد *əhl-e bələd*: Şehir adamı
 اھل بیت *əhl-e beyt*: Ehlibeyt
 اھل علم *əhl-e elm*: Bilgin
 اھل فضل *əhl-e fəzl*: Bilge, erdemli
 اھل فن *əhl-e fən*: Fenci
 اھل قلم *əhl-e qələm*: Yazar
 اھل کتاب *əhl-e ketāb*: Kitap ehli,

Yahûdi ve Hıristiyanlar

اھل حال *əhl-e keyf*: Ehl-i
 keyf

اھل نظر *əhl-e nəzər*: Görüş sahibi
 اھل عیال *əhl-e eyāl*: Çoluk - çocuk
 اھل *əhlī*: Evcil, ehli

اھلیت *əhliyèt*: Yetkililik, yeterlik

اھم *əhəm*: En ehemmiyetli

اھمال *ehmāl*: İhmâl

اھمال کار *ehmāl - kār*: İhmâlcı

اھمیت *əhemmiyèt*: Ehemmiyet

اھورامزدا *ahorāmozda*: Hürmüz,
 iyilik tanrısı

ای *ey*: Ey!

ای کاش *ey - kāş*: Keşke!

ایا *əyā*: Ey!

ایاب ذھاب *eyyāb - zehāb*: Geliş gidiş

ایادی *əyādī*: Eller

ایار *əyār*: Yahûdilerin veya Sür-
 yânilerin aylarından biri (Ni-
 san ve Mayıs aylarına raslar)

ایالت *əyālèt*: Vilâyet, il

ایام *əyyām*: Günler

ایتام *itām*: Yetimler

ایشار *isār*: Feda etmek, bağışlamak

ایجاب *icāb*: İcâp

ایجاد *icād*: İcât

ایجاز *icāz*: kısa, özlü söz

ایدمال *ideāl*: İdeal

ایذاء *izāʿ*: Eziyet etmek

ایراد *irād*: Beyan etme, ayıplama,
 kınama

ایراد کبری *irād - giri*: Ayıplama,
 kınama

ایران *irān*: İran

ایرانی *irānī*: İranlı

ایرانیت *irāniyèt*: İranlılık

ایزد *izəd*: Tanrı

ایست *ist*: Dur!

ایستادگی *istādegī*: Üstünde durmak,
 direnmek

ایستادن *istādèn*: Durmak

ایستگاه *istgāh*: İstasyon, durak

ایشان *işān*: آنها = Onlar

ایصال *isāl*: Vermek, göndermek,
 ulaştırmak

ایضاً *eyzèn*: Tekrar, bir daha

ایضاح *izāh*: İzah

ایفاء *ifā'*: Yapmak, yerine getirmek
 ایفاد *ifād*: Göndermek
 ایقاع *iqā'*: Sesleri bir âhenge sokmak, yapmak, eylemek
 ایقان *iqān*: Kesin bilgi
 ایل *il*: İl, aşiret
 ایلاتی *İlāti*: ایلیاتی = Göçebelik
 ایلام *ilām*: عیلام = Lûristan vilâyeti
 ایلچی *ilçi*: سفیر = Elçi
 ایلخان *ilhān*: İlhan =
 ایلخی *ilhi*: الخی = Yılık, at sürüsü
 ایلول *eylül*: Eylul ayı
 ایلیات *iliyāt*: Göçebeler, aşiretler
 ایماء *imā'*: İma, işaret

ایمان *imān*: İman, inanç
 ایمن *eymèn*: Korunmuş, emin
 ائمه *è'emme*: İmamlar
 ابن *ebn*: Oğul
 اینجا *incā*: Burada, burası
 اینجانب *incāneb*: Ben, bendeniz
 اینسان *in - sār*: این چنین = Böyle
 اینقدر *in - qèdr*: Bu kadar
 اینک *inèk*: Şimdi
 اینها *inhā*: Bunlar
 اینهمه *inhème*: Bu kadar
 ایوان *eyvān*: Balkon, kemer
 ایهام *ihām*: Kuruntu, kuruntuya düşürmek, (ed.) İki anlamlı söz

ب

ب *b*: Farsça alfabenin ikinci harfi
 با *bā*: (ek) ile, vasıtasıyla, rağmen, ile beraber
 با ادب *bā - èdèb*: Edebli, terbiyeli
 با اطلاع *bā - èttelā'*: Malûmatlı, bilgili
 با اقتدار *bā - eqtedār*: Kudretli
 باب *bāb*: بابا = Baba
 باب *bāb* Bahaî dininin habercisi olan Seyyid Ali Muhammed'in lakabı (1819-1850)
 باب *bāb*: 1. Kapı, 2. Uygun, yaraşan, konu
 بابا *bābā*: Baba, dede, ihtiyar kişi
 بابا آدم *bābā - ādèm*: Hazreti Adem
 بابا غوری *babağūrī*: Kôr (patlamış ve bebeği fırlamış göz)

بابت *bābèt*: Hakkında, hususunda, konusunda
 بابونه *bābūne*: Bir çeşit kokulu bitki (hek.)
 با تجربه *bā - tècrobe*: Tecrübeli
 بات *bātt*: Kati, kesin
 بیع بات *bey'e bāt*: Kesinleşmiş muamele
 باتری *batrı*: باطری = Akü
 باتلاق *batlaq*: Bataklık
 باتون *batun*: Polislerin taşıdıkları baston
 باتیست *batist*: Patiska (kumaş)
 باج *bāc*: (esk.) خراج = Vergi, haraç
 باجگیر *bāc - gīr*: Haraç toplayan
 باجناق *bācenāq*: Bacanak

باجه *bāce* : Gişe
 باجی *bācī* : Kadın hizmetçi
 باحیا *bā - heyā* : Namuslu, hayalı
 باختر *bāhter* : Batı
 باختن *bāhtèn* : Yenilmek, kaybetmek (oyunda)
 باخرد *bāherèd* : خردمند = Akıllı
 باخه *bāhe* : لاک پشت = سنک
 Kaplumbağa
 باد *bād* : Rüzgâr, yel, şişme, iltihâp
 بادآباد *bādābād* : Ne olursa olsun
 بادام *bādām* : Badem
 بادامک *bādāmèk* : Bademcik
 بادامی *bādāmī* : Bademe benzer
 بادآورده *bād-āverde* : Bedavadan kazanılmış mal
 بادبادک *bādbādèk* : Uçurtma
 بادبان *bādbān* : Yelken
 بادبزن *bād - bezèn* : Yelpâze
 بادپا *bād - pā* : Çabuk yürüyen (özellikle atlar için kullanılır)
 بادپیما *bād - peymā* : Çabuk yürüyen (deve, at, v.b. hayvanlar için)
 بادخن *bādhen* : بادگیر = Odanın hava alacak küçücük penceresi
 بادرنگ *bād - reng* : بالنک Bir çeşit turunç
 باد سرخ *bād-e sorh* : Yılançık

باد سنج *bād - sènc* : Rüzgâr hızını ölçen âlet
 بادفتق *bād - e fètq* : Fıtık
 بادفر *bādfèr* : فرفره = Kâğıt fırıldak
 بادکردن *bād kèrdèn* : Şişmek, şişirmek, hava vermek
 بادکش *bādkèş* : Hacemet, kupa çekmek
 بادکنک *bādkonèk* : Balon (çocuklar için)
 بادگیر *bādgir* : Odanın hava alacak küçücük penceresi
 بادنجان *bādencān* : Pathcan
 بادنجان دورقاب چین *bādencan - dower-gab - çin* : Dalkavuk
 بادنجانی *bādencānī* : Pathcan rengi, mor
 باد نما *bād - nemā* : Rüzgâr gülü
 بادوام *bā - devām* : Sağlam, dayanıklı
 باده *bāde* : Şarap
 بادى *bādī* : آغاز = Başlangıç, yelkenli (gemi), nefesli (saz), rüzgârla işliyen
 بادى امر *bādiy-e èmr* : İşin başlangıcı
 بادیان - بادیه *bādiyān, bādiyāne* : Anason
 بادیه *bā - diyānet* : Dindar
 بادیه *bādiye* : 1. Çöl 2. Bakır tas
 بادیه پیما *bādiye - peymā* : Çöl aşan
 بادیه نشین *bādiye - neşin* : Göçebe, çölde yaşayan

باذل *bāzel*: Eli açık, cömert
 باذوق *bā - zowq*: Zevk ehli, zevk sahibi

بار *bār*: 1. Yük, ağırlık, güçlük, zahmet 2. Kere, defa, sıra, 3. Dilin üzerindeki beyazlık (mideden ötürü)

بار *bar*: Bar

باران *bārān*: Yağmur

بار انداز *bār - èndāz*: Yük iskelesi, yük boşaltma yeri

باران دیده *gorg-e bārān-dide*: (کرک) Tecrübeli, görmüş geçirmiş *mec.*

باران سنج *bārān - sènc*: Yağmurun miktarını ölçen âlet, yağmur ölçeği

بارانی *bārāni*: 1. Yağmurlu 2. Yağmurluk

باراندن *bārānidèn*: Yağdırmak

بار آور *bār - āvèr*: Bol mahsullü, bol meyveli

بار آوردن *bār - āvèrdèn*: Beslemek, yetiştirmek, terbiye etmek

بار بر *bār - bèr*: Hamal, yük taşıyan

باربری *bārbèri*: Nakliyat müessesesi

بار بند *bār - bènd*: Yük kayışı, bal-ya ipi

بار بندی *bār - bèndi*: Ambalaj

بار جامه *bār - cāme*: esk. Hayvan

üzerine konulan iki taraflı heybe

بارح *bāreh*: Yazın esen sıcak rüzgâr

بارد *bāred*: Soğuk

باردار *bār - dar*: 1. Gebe, hâmile 2.

Yüklü 3. Meyvalı ağaç

بارز *bārez*: Açık

بارش *bāreş*: باران = Yağmur

بارفتن *barfetèn*: Serâmik

بارقه *bāreqe*: Parlayan, şimşekli bulut

بارک الله *bārèkèllā*: Aferin

بارکش *bārkèş*: باری = Azık taşıyan

بارکشی *bārkèşî*: باربری = Nakliyat

بارگاه *bārgāh*: Eşik, huzur

بارگی *bārègi*: Beygir

بارگیری *bārgiri*: Yükleme, yük doldurma, yük alma

بارنامه *bārname*: Navlun kâğıdı

بارندهگی *bārèndegi*: بارش Yağmur, yağmurlu hava

بارو *bārū*: Kale, kale ve hisar duvarı

باروت *barut*: Barut

بارور *bārvèr*: Meyvalı, bol mahsullü

باره *bāre*: بارو = Kale

باره *bāre*: 1. Beygir = بارکی 2. Kere, defa (دکر باره) 3. Hakkında

4. Seven (zampara = زن باره (oğlancı = (در باره * فلان)
5. At (ed.) (غلام باره)

bārhenḡ: Sinir otu (hek.) بارهنگ

2. *bārī*: 1. Tanrı (باری تعالی)
3. Kısaca, özetle
Yük taşıyan (araç)

bār-yāfiṭen: Hükümdar veya devlet başkanlarının huzurlarına kabul edilme, hazır olmak
بار یافتن

bārīta'ālā: Tanrı
باری تعالی

bārīdèn: Yağmak
باریدن

bārik: İnce, dar, nâzik
باریک

bārik-bīn: Dikkatli, zeki
باریک بین

bārike: İnce veya dar bir kumaş, yer, arsa v.b.
باریکه

bārikī: İncelik
باریکی

bāz: Atmaca, şahin
باز

bāz: 1. Açık, gevşek 2. Tekrar, yeniden 3. Durdurmak (باز داشتن)
باز

bāzār: Pazar
بازار

bāzārçe: Küçük kapalı pazar
بازارچه

bāzārgān: Tüccar = بازارکان
بازارگان

bāzāri: Pazara ait, pazarcı, alış verişçi
بازاری

bāz - bīn: Kontrol memuru
باز بین

bāz - pors: Sorgu yargıcı
باز پرس

bāz - porsī: Sorgu
باز پرسى

bāz - pēsīn: Son = واپسین
باز پسین

bāz - tāb: Refleks
باز تاب

bāzcū: Tahkikat yapan, muhakkik
بازجو

baz-cūī: Tahkik ve teftiş
باز جوی

bāz - ḡāst: Sorguya çekmek, sorumlu tutmak
باز خواست

bāz - dāšt: Tutuklama, tevkif
باز داشت

bāz - dāštḡāh: Tevkifhane, mahpusane
باز داشتگاه

bāz - deh: Randıman, verim
باز ده

bāz - dīd: Ziyaretin iadesi, görmek, ziyaret, kontrol
باز دید

bāz - rēs: Müfettiş
باز رس

bāz - rēsī: Teftiş
باز رسی

bāzergān: Tüccar
بازرگان

bāzergānī: Ticâret, ticarethane
بازرگانی

bāzeḡ: Aydın, parlak
بازغ

bāzḡerd: = Dönüş = باز کشت
بازگرد

bāzḡešt: Dönüş, geri dönme
باز گشت

bāz - gozāšten: = وا گذاشتن = Bırakmak, açık bırakmak, vazgeçmek
باز گذاشتن

bāz - māndegān: Geri kalanlar (ölenin)
باز ماندگان

bāz - ḡūl: Tekrar söylemek, tekrarlama
باز گوی

bāzēnde: Yenilen, kaybeden, kumar oynayan
بازنده

bāz - neṣēstegī: Tekâütlük, emeklilik
باز نشستگی

bāz - neşeste : Mütekâit, emekli

bāzū : Kol

bāzū - bēnd : Kol bağı

bāzī : Oyun

bāzyāft : Bir şeyi baz یافت
tekrar bulmak, kolayca elde etmek

bāz - yāftēn : Tekrar ele geçirmek

bāzīçē : Oyuncak

bāzīgēr : Oyuncu, artist, sahne sanatkârı

bāzīgūş : Afacan (çocuk), oyuna düşkün

bāstan-bāstānī : Eski, antika

bāstān-şenās : Arkeolog

bāstānşenāsī : Arkeoloji

bāsērē : Tarla, ziraat

bāset : Geniş, açıklık yer

bāseq : Uzun, yüksek

bā - sēlīqe : Zevk sahibi

basme : Basma (kumaş)

bā - sevād : Okur - yazar, basıradar

bāşgāh : Kulüp

bāşloq : Başlık

bāşe : Şahinin küçük bir çeşidi

bāşi : Baş, (ek) (başı) = Baş hekim (başı) = Baş usta

bā - sērfe : Ekonomik, iktisadî

bāsere : Görme duygusu, göz

bāsēfā : Safalı

basme : Basma = Basma

bātri : Akümülatör

bātel : Batıl, boş

bātlaq : Bataklik

bāten : İç

bā'es : Sebep

bā'ēzm : Azimli, iradeli

bā'ēzemēt : Azametli, büyük

bā'ēlm : Bilgili, ilim sahibi

bāğ : Bahçe

bāğebān : Bahçıvan

bāğçe : Küçük bahçe

bāğ-e vèhş : Hayvanat bahçesi

bā'ğeyrēt : Gayretli

bā - fāyde : Faydalı

bāft : Doku, nesic

bāft - şenāsī : Histoloji, doku bilgisi

bāften : Dokumak, örmek

bāfte : Örgülü, örülü

bāfērāset : Akıllı, anlayışlı

bāfēndegī : Dokuma, dokumacılık, örücülük

bāfēndē : Dokuyan, ören

bāqelā : Bakla

bāqlevā : Baklava

bāqī : Bâki, devamlı

bāqī - mānde : Bakıye

باک *bāk* : 1. Korku, 2. Otomobilin benzin deposu

باکر *bāker* : El değmemiş

باکره *bākere* : Evlenmemiş kız

با گشت *bā - gozēst* : Ferağat sahibi, aldırmayan

بال *bāl* : 1. Kanat, kol kanat 2. Gönül 3. Balina

بالا *bālā* : Yukarı, üst, yükseklik

بالابان *balaban* : Trompet

بالا بلند *bālābolēnd* : Uzun - uzadı, uzun boylu

بالا پوش *bālā - pūş* : Örtü, üstlük palto v. s.

بالا تہ *bālātēne* : Vücudun kalçadan yukarı kısmı

بالا خانہ *bālā-hane* : Üst kat

بالا خرہ *belēhère* : Sonunda, bilâhere

بالا خص *belēhēs* : Bahusus, özellikle

بالا دست *bālādēst* : Amir, üst, büyükler

بالبداهہ *belbedāhe* : Hemen, ansızın, düşünmeden

بالجملہ *belcomle* : Kısaca, özetle

بالدار *bāldār* : Kanatlı

بالش *bāleş* : Yastık

بالشتک *bāleştēk* : Küçük yastık

بالطبع *bettēb* : Tabii, tabiâtiyle

بالعکس *bel'ēks* : Bilâkis

بالغ *bāleğ* : Reşit, ergin, bulûğa ermiş

بالفرض *belfērx* : Faraza

بالفعل *belfe'l* : Bilfiil

بالقوة *belqovve* : Düşünce halinde

بالکن *balkon* : Balkon

بالمرہ *belmèrre* : Kat'iyyen

بالمناصفہ *belmonāsefe* : Yarı yarıya

بالتیجہ *bennètice* : Netice olarak

بالنسبہ *bennesbe* : Nispeten

بالنگ *bālèng* : Bir çeşit büyük, kalın kabuklu, sarı turunc

بالنگو *bālèngu* : Doktorlukta kullanılan bir çeşit bitki

بالیدن *bālīdēn* : İftihar etmek, övmek

بام *bām* : Dam, çatı

بام *bām* : بامداد = Sabah

بامداد *bāmdād* : Sabah

بامدادان *bāmdādān* : بامداد = Sabah

بامزہ *bāmēzze* : Lezzetli, tatlı, hoş

بام غلتان *bāmğeltān* : Lo - taşı, yurgu taşı

بامیہ *bāmiye* : 1. Bamyâ, 2. Tulumba tathı

بان *bān* : (ek) ...cı, sahip
آسیابان = değirmenci

بازد *band* : Band, bağ

باندروں *bandrol* : Bandrol

بانک *bank* : Banka

بانگ *bāng* : Ses

بانو *bānū* : Bayan, hanımefendi

بانوج *bānuc* : Salıncak

بانی *bānī* : Kurucu

باور *bāvēr* : İnanış, inanma

باور کردن *bāvēr kērdēn* : İnanmak

باء *bāh* : Cinsel güç

باهر *bāher*: Açık, açık seçik
 باهو *bāhū*: بازو = Bazu, kol
 باید *bāyèd*, *bāyest*, *bāyesti*: Gerek
 بایستن *bāyestèn*: Gerekmek, lâzım olmak
 بایع *bāye'*: Satıcı
 بایقوش *bāyquş*: Baykuş
 بایگان *bāygān*: Evrak memuru, arşivci
 بایگانی *bāyegānī*: Evrak dairesi, arşiv, dosyalamak
 بئر *be'r*: Kuyu
 بأس *bè's*: Kuvvet, cesaret
 بنس *be's*: (ek) Kötü, البدل = kötü bedel
 ببر *bèbr*: Pars
 بت *bot*: Put
 بت پرست *bot - pèrèst*: Putatapan
 بتخانه *bot - hāne*: Putların bulunduğu tapınak
 بتکده *bot - kède*: = Puthane
 بتون *beton*: Beton
 بوتنه *botte*: = 1. Çalı 2. Pota
 بشور *busūr*: Sivilce
 بجا *becā*: Yerinde, iyi
 بجا آوردن *becā - āvèrdèn*: İfa etmek, yerine getirmek
 بجول *bocol*: قاب = Aşık kemiği
 بچهگانه *bèççegāne*: Çocukça, çocuk için

بچگی *bèççègī*: Çocukluk
 بچه *bèççe*: Çocuk
 بچه باز *bèççe-bāz*: Oğlançı
 بچه داری *bèççe - dārī*: Çocuk yetiştirme
 بچه دانه *bèççedān*: Rahim
 بحار *behār*: Denizler
 بحبوحه *bohbuhe*: İşin tam ortası
 بحث *bèhs*: Bahis, konu
 بحر *bèhr*: Deniz
 بحران *bohrān*: Buhran, kriz
 بحری *bèhri*: Denizle ilgili
 بحریه *bèhriyye*: Denizcilik
 بحور *bohūr*: Denizler
 بخار *bohār*: Buhar
 بخاری *bohārī*: Soba
 بخت *bèht*: Baht
 بخت آزمائی *bèht-āzemāi'*: Piyango
 بخت برگشته *bèht - bèrgèšte*: Talihi dönük, şanssız
 بختک *bèhtèk*: Kâbus
 بختی *bohetī*: = Hecin = شتردوکوهانه
 بختیار *bèhtiyār*: Bahtiyar, şanslı
 بخرد *behrèd*: = Akıllı
 بخش *bèhs*: 1. Çok ucuz, az, eksik
 2. Kuru ziraat
 بخش *bèhs*: Parça, parti, bölge, bölüm
 بخش کردن *bèhs kèrdèn*: Dağıtmak, bölmek

bəhşāyeş : Bağışlama
bəhşdār : Nahiye müdürü
bəhşēş : Bağışlanma, bahşiş
bəhşāyēnde : Affedici (Tanrı için)

bəhşnāme : Sirküler, genelge
bəhşūdegī : Af
bəhşūdēn : Affetmek, bağışlamak

bəhşūde : Muaf, affedilmiş
bəhşyāb : Bölen
bəhşidēn : Affetmek, bağışlamak

bohl : Haset, cimrilik pintilik
bəhnū : (ed.) Gök gürültülü
bohōw : Ayağa vurulan zincir, bukağı

bohūr : Buğu
bəhīl : Cimri, pinti
bəhiye : Dikiş
bad : Kötü
bod : Çare (ek) لا بد = çaresiz

bēdaʿ : Başlamak, doğmak
bēd - ɛht̪er : Talihsiz
bēd - ɛhl̪āq : Ahlâksız
bēd - ɛhm : Asık surath, suratsız

bēdāʿet : Yenilik, güzellik
bēd-ɛndiʃ : Kötü düşünceli, kötü niyetli

bedāh̪et : Ansızın, düşünmeksizin

bedāy̪et : Başlangıç
bēdāyeʿ : Yeni şeyler, acâyip güzellikler

bēd - bēht : Talihsiz
bēd - bēhtāne : Maalesef
bēdbēd̪ek - bēdbēde : Bildircin

bēd - bedeh : Borcunu zor ödeyen

bēd - hū : Pis kokulu
bēd - biyārī : Şanssızlık
bēd - bīnī : Karamsarlık, bedbinlik

bēd - tēbār : Kötü yaratılışlı
bēd - tērkīb : Yakışaksız
bēd - cens : Soysuz, aşağılık
bēd - çēsm : 1. Çapkın 2. Kötü nazarlı kem - göz

bēd - hesāb : Hilekâr, borcunu ödemeyen

bēdēh̪şān : Yakut, Türkistanda yakut çıkan bir yerin adı

bēd - h̪et : Yazısı çirkin
bēd - hū : Kötü huylu
bēd - holq : Geçimsiz, huysuz
bēd - del : Şüpheci, kötümser

bēd - dēmāğ : İçkilli, alıngan
bēd - dēh̪en : Küfürbaz, kaba konuşan

bēd - zāt : Soysuz, yaramaz
bēdr : Ayın 14. günkü durumu

بد رفتاری *bed - reftāri*: Geçimsizlik,
 kötü muamele
 بدرقه *bèdrèqe*: 1. Uğurlama, teşyi
 2. Rehber
 بدرک *bèd - ræg*: İnatçı, huysuz
 بدرود *bedorūd*: Veda
 بدرود گفتن *bedorud - goftèn*: Ölmek,
 Veda etmek
 بد زبان *bèd - zebān*: Küfürbaz
 بد سابقه *bèd - sābeqe*: Sabıkalı
 بد سرشت *bèd - serešt*: Soysuz
 بد سگال *bèd - segāl*: Kötü düşün-
 celi, kötü niyetli
 بد سلیقه *bèd - sèliqe*: کج سلیقه =
 Zevksiz
 بد سیرت *bèd - sirèt*: Kötü tabiatlı
 بد طینت *bèd - tinèt*: Mayası bozuk,
 soysuz
 بدع *bed'*: Yeni
 بدعت *bed'èt*: Bid'at, dine aykırı
 yeni adet
 بدعت گذار *bed'èt - gozār*: Dine ay-
 kırı yenilikler çıkaran
 بد عمل *bèd - èmèl*: Kötü işler ya-
 pan, fuhuş yapan
 بد عنق *bèd - onoq*: بداخم = İnatçı,
 suratsız
 بد قدم *bèd - qèdèm*: Kademsiz
 بد قلب *bèd - qèlb*: بد دل = Kötü ni-
 yetli
 بد قلق *bèd - qeleq*: بدرک = Geçim-
 siz, güç anlaşılan

بدقول *bèd-qowol*: Sözünde durmayan
 بد قیافه *bèd - qıyāfe*: زشت = Çirkin
 بد کار *bèd - kār*: Kötü işler yapan
 بد گل *bèd - gel*: زشت = Çirkin
 بد گمان *bèd - gomān*: Şüpheli
 بد گوئی *bèd - gū'i*: Dedi kodu, çe-
 kiştirme
 بد گوهر *bèd-gohèr*: Kötü yaratılışlı,
 soysuz
 بدل *bèdèl*: 1. Halef, kendisinin ye-
 rine, karşılık 2. Sahte, uy-
 durma
 بدل چینی *bèdèl - çinī*: Serâmik
 بد لگام *bèd - legām*: بد لجام = Huy-
 suz at
 بد لهجه *bèd - lèhce*: Şivesi bozuk
 بد مزه *bèd - mèzze*: Yavan, lezzet
 siz, tadı bozuk
 بد مست *bèd - mèt*: Kötü kütük sar-
 hoş, kavgacı sarhoş
 بد معاشرت *bèd - ma'āşerèt*: Geçimsiz
 بد معامله *bèd - ma'āmele*: Alışverişte
 sözünde durmayan
 بد منش *bèd - mènesh*: Soysuz
 بدن *bèdèn*: Vücut
 بد نام *bèd - nām*: Kötü şöhretli, rezil
 بد نامی *bèd - nāmī*: Rezillik
 بد پارتي *parti*: Parti, parça, bölüm
 بد پارچه *parçe*: Kumaş, parça, bölüm
 بد پارچه بافی *parçe - bāfi*: Dokuma
 veya kumaş fabrikası
 بد پارس *pars*: ایران = İran, fars

بد نفس *bèd-nèfs* : Kötü ruhlu
 بد نما *bèd-nemā* : Görünüşü çirkin
 بدنه *bèdène* : Dışyüzü
 بد نهاد *bèd-nehād* : Kötü huylu
 بدنی *bèdèni* : Vücutla ilgili
 بد نیت *bèd-niyyèt* : Kötü niyetli
 بدو *bèdv* : Başlangıç
 بدو *bedu* : Çöl
 بدون *bedün-e* : -sız (ek) ~ = اجازہ = İzinsiz
 بدوی *bèdèvi* : Çöl halkı
 بدھکار *bedehkār* : Borçlu
 بدھی *bedehī* : بدھکاری = Borç
 بدی *bèdī* : Kötülük
 بدیع *bèdī'* : Yeni, icât
 بدیمه *bèdī'e* : Yeni bir şey, icât
 بدیمن *bèd-yomn* : Uğursuz
 بدیهه *bèdīhe* : بداهة = Açıklık
 بدیهی *bèdīhī* : Açık, apaçık
 بذال *bèzzāl* : Eli açık, cömert
 بذر *bèzr* : Tohum
 بذر افشان *bèzr-èfşān* : Tohum ma-
 kinası
 بذرك *bèzrèk* : بزرک Ketten (tohumu)
 بذركار *bèzr-kār* : برزگر = Çiftçi
 بذل *bèzl* : Cömertlik, bağış
 بذله *bèzle* : Şaka
 بذله گو *bèzle-gū* : Şakacı, mizahçı
 بر *bèr* : 1. Üst, üzerinde (ek) 2. Göğüs 3. Taraf, yan 4. Meyva, fayda
 بر *bèrr* : Kara, yer
 بر *berr* : İyilik
 بر *bor* : (ek) Kesen بر آهن = De-
 mir kesen

بر *bèr'* : İyileşme, şifa bulma
 برائت *bèrā'èt* : Beraat
 برابر *bèrābèr* : Beraber, eşit
 برابری *bèrābèrī* : Eşitlik
 برات *bèrāt* : Havale (kredi mektubu)
 برات کش *bèrāt-kèş* : Havale gön-
 deren
 برات گیر *bèrāt-gīr* : Havaleyi alan
 برادر *bèrādèr* : Erkek kardeş
 برادر اندر *bèrādèr-èndèr* : Üvey er-
 kek kardeş
 برادرانه *bèrādèrāne* : Kardeşçe
 برادر خوانده *bèrādèr-ḥānde* : Kardeş-
 lik (Kardeş olmak)
 برادر زاده *bèrādèr-zāde* : Yeğen (er-
 kek kardeşin çocuğu)
 برادر زن *bèrādèr-zèn* : Kayınbirader
 (karısının erkek kardeşi)
 برادر شوهر *bèrāder-şowhèr* : Kayın
 birader (kocanın kardeşi)
 براده *borāde* : Yonga, talaş (maden-
 denler için)
 براز *borāz* : Gaita, insan pisliği
 برازندگی *bèrāzèndegī* : Yakışma
 برازنده *bèrāzènde* : Yakışan, lâayık
 برازیدن *bèrāzīdèn* : Yakışmak, lâayık
 olmak
 بر آشفتن *bèr-āşoftèn* : Kızmak, sinir-
 lenmek
 بر افروختن *bèr-èfrūḫtèn* : Kızmak,
 kızarmak, parlamak

براعت *bērā'et* : Üstünlük, büyüklük
 بر افتادن *bēr-oftādèn* : Yok olmak,
 yıkılmak

براق *berrāq* : Parlak
 بر آمدگی *bēr-āmèdegî* : Kabarma,
 şişkinlik

بر آمده *bēr-āmède* : Şişmiş, kabarmış
 بر انداختن *bēr-ëndāhtèn* : Yok etmek,
 yıkmak

بر انداز کردن *bēr-ëndāz kèrdèn* : Baş-
 tan ayağa süzmek, tartmak

بر انگیزتن *bēr-èngihtèn* : Tahrik et-
 mek

بر آورد کردن *bēr-āvèrd kèrdèn* : Ön-
 cededen tahmin etmek, hesap
 etmek, değer biçmek

بر آوردن *bēr-āvèrdèn* : Kaldırmak,
 yükseltmek, kabul etmek

براهین *bērāhîn* : Deliller

برای *bērāy-e* : İçin

برایا *bērāyā* : Mahlûkat, yaratıklar

بربر *bèrbèr* : Barbar, vahşi

بربریت *bèrbèriyyet* : Barbarlık

بربط *bèrbèt* : Çenk, harp, ut

بربط زدن *bèrbèt zèdèn* : Çenk çal-
 mak, ut çalmak

برتر *bèrtèr* : Daha üstün, daha iyi

برتری *bèrtèrî* : Üstünlük

برج *bèrc* : Fevkalade masraflar,
 fuzuli masraflar

برج *borc* : Burç, kale, on iki burç-
 tan biri (ast.)

بر جستگی *bēr-cèstegî* : Kabartma

بر جستن *bèrcèstèn* : Hoplamak, atla-
 mak, sıçramak

بر جسته *bèrcèste* : Kalkmış, kabar-
 mış, seçkin, mümtaz

بر جیس *bercîs* : Jüpiter, Müşteri
 gezegeni

بر چسب *bèrçèsb* : Etiket

بر چیدن *bèr-çîdèn* : Toplamak, seç-
 mek, bir müesseseyi veya dük-
 kânı kapatmak

بر حذر *bēr-hèzèr* : Sakınma

بر حق *bèrhèq* : Haklı

بر خاستن *bèr-ḥāstèn* : Kalkmak

بر خورد *bèr-ḥord* : Raslama, buluşma

بر خوردار *bèr-ḥordār* : Faydalanma,
 hissesini alan

بر خوردن *bèr-ḥordèn* : Raslamak,
 buluşmak

برخه *bèrḥe* : (ed.) Hisse, parça

برخی *bèrḥî* : Bazan, bazı

بر خیزانیدن *bèr-ḥizānidèn* : Kaldır-
 mak, ayağa kaldırmak

برد *bèrd* : سرما = Soğuk

برد *bord* : 1. Kazanç 2. Merminin
 menzıl uzaklığı

برداشت *bèrdāşt* : Mahsul toplama,
 alma, çekme, (tic.)

برداشتن *bèr-dāştèn* : Almak, kaldır-
 mak

برد بار *bordbār* : Sabırlı

برد باری *bordbārī*: Sabır, tahammül
 برد دست *bèrdèst*: Çırak
 بردگی *bèrdegî*: Kölelik
 بردن *bordèn*: Götürmek
 برده *bèrde*: Köle
 برده فروشی *bèrde-forûşî*: Köle ticareti
 بررسی *bèr-resî*: Tetkik, inceleme
 بررسی کردن *bèr-rèsî kèrdèn*: İncelemek
 برزخ *bèrzeh*: 1. Berzah 2. İki şey arasındaki dar geçit
 برزگر *bèrzgèr*: Çiftçi
 برزن *bèrzèn*: Bir şehrin belediye muntıkası, mahalle, semt
 برزنت *brezent*: Branda bezi
 برسام *bèrsām*: ذات الجنب = Zatülcenp
 برش *borş*: Bir çeşit sebze çorbası
 برش *boreş*: Biçme
 برشته *bereşte*: Pişkin, kızarmış, gevrek
 برشمردن *bèr-şemordèn*: Saymak,
 برص *bèrès*: Baras, vucutta beyaz, alaca lekeler, abraşlık illeti
 برطرف *bèr-tèrèf*: Yok olma, bertaraf
 برعکس *bèr-èks*: Aksine
 برف *bèrf*: Kar
 برف پاک‌کن *bèrf-pak-kon*: Otomobillerde camsileceği
 برف دوب *bèrf-rûb*: Kar temizleyen

برف ریزه *bèrf - rîze*: Kar serpintisi
 برفک *bèrfèk*: 1. Çocuklarda boğaz ve ağız iltihabından meydana gelen dil üzerindeki beyazlık, bir çeşit hastalık

برق *bèrq*: Elektrik
 برقرار *bèr-qèrār*: Tespit, tayin
 برقراری *bèr-qèrārî*: Yerleştirme
 برق زدگی *bèrq-zèdègî*: Elektrik çarpması, yıldırım çarpması
 برقع *borqè*: Peçe
 برق گیر *bèrq-gîr*: Yıldırımsavar, paratoner

برقو *borqu*: Burgu
 برقی *bèrqî*: Elektrikli, elektrikçi, elektriğe ait

برک *bèrèk*: Bir çeşit yün kumaş
 برکت *bèrekèt*: Bereket
 برکناری *bèr-kenārî*: Uzaklaştırma, kovma, azil, işten çıkarılma

برکندن *bèr-kèndèn*: Kökleme
 برکه *berkè*: Havuz, göl
 برگ *bèrg*: Yaprak
 برگذار کردن *bèrgozār kèrdèn*: Yapmak, idare etmek, geçirmek
 برگرداندن *bèrgèrdāndèn*: بر گردانیدن - Geri göndermek, çevirmek
 برگشت *bèrgèşt*: Avdet, dönüş, iade
 برگماشتن *bèr-gomāştèn*: Memur etmek, tayin etmek

برگ *bèrge*: 1. Yaprak, yaprak gibi
 2. Şeftali, kaysı ve kurusu
 3. İşaret, alâmet, örnek

برگي *bèrgi* : Yapraksı
 برله *bèr-lèh* : Lehte, fayasına olmak
 برلیان *berelyān* : Pırlanta
 برملاء *bèrmelā* : Apaçık, ayan beyan
 برنا *bornā* : جوان = Genç
 برنامه *bèrnāme* : Program, gündem
 برنایی *bornāyi* : Gençlik
 برنج *berenc* : Pirinç (madeni halita)
 برنج *berenc* : Pirinç (yiyecek)
 برنج زار *berenc-zār* : Pirinç tarlası
 برنجی *berenci* : Pirinçten yapılmış
 برنده *bèrènde* : Kazanan, yenen (oyunda)
 برودت *borūdèt* : Soğukluk
 برودری *brodri* : Nakış
 برودری دوزی *brodri-dūzī* : Nakış işi yapmak
 بروز *boruz* : Meydana çıkma, zuhur
 برومند *borumènd* : Verimli, meyvedâr, mahsullu
 بره *bèrre* : Kuzu
 بره *bere* : Bere, yumuşak sipersiz bir çeşit başlık
 برهان *borhān* : Kanıt, bürhan
 برهما *berèhma* : Brahma
 برهنگی *berèhnegī* : Çıplaklık
 برهنه *berèhne* : Çıplak
 برهیختن *bèrhīhtèn* : Çıkarmak, hasıl ettirmek, terbiye etmek

بری *bèrī* : Uzak, ayrı
 بری *bèrri* : Karaya ait
 بریان *beriyān* : Kızarmış, kavrulmuş, pişmiş
 بریدن *boridèn* : Kesmek, biçmek, parçalamak
 برین *bèrīn* : En yüksek, üstün
 بز *boz* : Keçi
 بزاز *bèzzāz* : Bez ve benzeri mensucat satan tüccar
 بزازی *bèzzāzī* : Bezzazlık, manifaturacılık
 بزدل *boz-del* : Korkak
 بزرك *bèzrèk* : Keten tohumu
 بزرك *bozōrg* : Büyük, geniş
 بزركوار *bozorgvār* : Asil, büyük
 بزركی *bozorgī* : Büyüklük
 بزغاله *bozğāle* : Keçi yavrusu
 بزك *bèzèk* : Tuvalet, süsleme, giyinip kuşanma
 بزك *bozèk* : بزغاله = Keçi yavrusu
 بزم *bèzm* : سور = مهمانی = Meclis, toplantı, düğün
 بزجه *bozmècce* : Kertenkele
 بز بهادر *bezèn-bèhādor* : Yiğit
 بزه *bezeh* : Suç, günâh
 بزهار *bezeh-kār* : Suçlu, mücrim
 بر *bej* : Bej rengi
 بس *bès* : Yeter, kâfi
 بسا *bèsā* : Çok با = Ekseriya
 بساتین *bèsātīn* : Bostan'ın çoğulu

bēsāt : Satıcı tezgâhı, işporta pazarı, sofra, karma karışıklık
 = Ne karma-karışıklık

bēsāvāi : لامه = Dokunum, duyurga

bēst : Raptiye, bağlama vasıtası, çift, bağ

bostan : Bostan

bestānkār : Alıcı

bostankār : Bostancı

bēstēr : Yatak

bēstēri : Yatakta yatan hasta

bēstēn : Bağlamak, kapamak

bēstēnī : Dondurma

bēstū : Toprakdan yapılmış sürahi veya testi

bēste-bēndī : Ambalâj

besezā : Lâyikile

bēst : Genişlik, yayma, açma

bosfor : Boğaziçi, Bosfor

bēske : O kadar ki...

besmellāh : Bismillah, Tanrı adıyla

bēsēnde : Kâfi derecede, yeteri kadar

besūy-e :a taraf

bēsl : Birçok

besyār : Çok, fazla

bēsīt : Basit, düz, mürekkep olmayan

bēsīm : Gülümseyen, hafifçe gülen kimse

beşārèt : Müjde

bēşşāş : Güler yüzlü

bēşāşèt : Güler yüzlülük

bēşēr : İnsan cinsi

bēşèrè : Deri, cilt yüzü

bēşèriyyet : İnsanlık

boşqāb : Tabak

boşqābī : Tabak şeklinde

boşke : Fıçı

bēşīr : Müjde veren

bēsēr : Görme, göz

bēsīr : Gören, görüp anlayan, tecrübeli, dikkatli

bēsīrèt : Kalp gözüyle görmek, sezgi ve zekâ, basiret

bezā'èt : varlık, sermaye

bēt : اردک = Ördek

bētālèt : Tenbellik, işsizlik

botrī : Şişe

bētş : Hamle, hücum etmek

botlān : Butlan, bozulma

bētn : Karın, iç, soy

bot' : Yavaşlık, ağırlık

botūn : بطن in çoğ. : Karınlar, içler

bētī-ol-enteqāl : Güç anlayan

bētī-ol-hèrèke : Ağır yürüyen

bētī-ol-hèzm : Hazmı güç

bēzr : Bızır, klitoris

بع *bè'-bè'* : Melemek
 بعثت *be'sèt* : Biset, gönderilme, pey-
 gamberlik
 بعد *bè'd* : Sonra
 بعد *bo'd* : Buût, boyut
 بعداً *bè'dèn* : Sonradan, ardından
 بعدی *bè'dl* : Sonraki, sonradan olan
 بعضاً *bè'zèn* : Bazan, arasıra
 بعضی *bè'zi* : Bazı
 بعلاوه *be'elāve* : İlâve olarak
 بعيد *bè'id* : Uzak
 بعينه *be-'eyneh* : Tamamiyle
 بغاز *boğāz* : Boğaz
 بغته *bèğtètèn* : نا گهان Ansızın
 بچه *boğçe* : Bohça
 بفرنج *boğrènc* : Müphem, düğümlü
 بغض *boğz* : Düşmanlık, nefret
 بغل *bèğèl* : Koltuk, kol, göğüs, kucak
 بنی *bèğy* : Kötülük, adaletsizlik
 بقاء *bèqā'* : Devam
 بقاع *boqā'* : Anıtlar, ülkeler
 بقال *bèqqāl* : Bakkal
 بقالی *bèqqālî* : Bakkallık
 بقایا *bèqāyā* : Kalıntılar
 بچه *boqçe* : بچه Bohça
 بقر *bèqèr* : گاو = Sığır
 بقعه *boq'è* : Anıt, ülke
 بقیه *bèqiyye* : Kalan, artan, bakiye
 بقیة السیف *bèqiyyèt-os-seyf* : Kılıç
 artıkları, kılıçtan kurtulanlar
 بکارت *bekārèt* : El değmemişlik, bâ-
 kirlık
 بکر *bekr* : 1. Erdenlik, kışlık, kız-
 oğlan kışlık, her şeyin evveli

2. El değmemişlik, bâkirlık

بکل *bekolli* : Tamamiyle, tamamen
 بگ *bèg* : بیگ = Bey
 بل *bèl* : بلکه = Belki
 بلا *bèlā* : Belâ
 بلا *belā* : Yokluk, -sız (ek) استثنا ~ =
 İstisnasız
 بلاد *belād* : Şehirler, ülkeler
 بلادت *bèlādèt* : Ahmaklık
 بلادیده *bèlā-dlde* : Felâkete uğramış
 بلا سبب *belā-sèbèb* : Sebepsiz
 بلا عوض *belā-'èvèz* : Karşılıksız
 بلاغت *bèlāğèt* : Belâğat, sözün veya
 yazının güzel ve sanatlı hali
 ve istenilen etkiyi sağlayacak
 şekilde anlatımı
 بلا گردان *bèlā - gèrdān* : Belâya kur-
 ban olan
 بلاهت *bèlāhèt* : Aptallık
 بلبل *bolbol* : Bülbül
 بلد *bèlèd* : (ed.) 1. Şehir 2. Reh-
 ber, klavuz
 بلدان *boldān* : Şehirler
 بلد بودن *bèlèd būdèn* : Bilmek, bir
 yeri tanımak
 بلد چین *belderçin* : Bildircin
 بلد شدن *bèlèd şodèn* : Öğrenmek
 بلدی *bèlèdî* : Belediyeye ait, bilmek
 بلدیت *bèlèdiyyet* : Bilmek, tanımak
 بلدیہ *bèlèdiyye* : = شهرداری Belediye
 بلع کردن *bèl' kèrdèn* : Yutmak
 بلعیدن *bèl'idèn* : Yutmak

بلغاء *bolëğā* : Beligler
 بلغارستان *bolğārestān* : Bulgaristan
 بلغم *bëlgēm* : Balgam
 بلغور *bëlgūr* : Bulgur
 بلکه *bëlke* : Belki
 بلم *bëlēm* : Sandal, kayak
 بلند *bolënd* : Uzun, yüksek
 بلند بالا *bolënd-bālā* : Uzun boylu, uzun
 بلند پایه *bolënd - pāye* : Yüksek makam, yüksek rütbe sahibi
 بلند پرواز *bolënd-pervāz* : Çok büyük şeyler düşünen
 بلند قد *bolënd-qəd* : Uzun boylu
 بلند گو *bolënd-gū* : Hopartör
 بلند مرتبه *bolënd-mertèbe* : Yüksek rütbeli
 بلند نظر *bolënd-nèzèr* : Yüksek görüşlü
 بلند همت *bolënd-hemmèt* : Yardım-sever
 بلندی *bolëndl* : Yükseklik, yüksek yer
 بلوا *bëlvā* = بلوی : Musibet, kargaşalık
 بلور *bolur* : Billur, kristal
 بلور آلات *bolur-ālāt* : Kristal işleri
 بلور سازی *bolur-sāzī* : Cam ve kristal fabrikası
 بلوری - بلورین *boluri, bolurin* : Kristalden, billûrdan yapılmış
 بلوز *boluz* : Bulüz
 بلوط *bëlut* : Kestane

بلوغ *boluğ* : Buluğ
 بلوک *boluk* : Köy, nahiye
 بله = بل = *bèle* : Evet
 بولهوس = بولهوس *bolhèvès* : Hevesli, arzusunun esiri
 بله = بل = *bëli* : Evet
 بلیات *bëliyyāt* : Belâlar
 بلید *bëlid* : (ed.) Ahmak, aptal
 بلیط *belit* : bilet
 بلیط فروش *belit - forûş* : Bilet satan
 بلیغ *bëliğ* : Belâgath
 بلیه *bëliyye* : Belâ
 بم *bēm* : Bas (mus.), gür ses
 بمب *bomb* : Bomba
 بمباران (کردن) *bomb-bārān (kèrdèn)* : Bombalamak
 بمب انداز = بمب افکن *bomb-èfkèn* : Bombardıman uçağı
 بمور *be-morūr* : Zamanla, tedricen
 بموقع *be-mōqe* : Zamanında, tam vaktında
 بن *ben* : ابن *ebn* = Oğul
 بن *bon* : Kök, temel, dip
 بناء *bënnā* : Duvarcı
 بناء *benā* : İnşaat, bina
 بنابرین *benābèrln* : Binaenaleyh
 بنات *bënāt* : Kızlar
 بنات النعش *bënāt-on-nè's* : Küçük ayı ve Büyük ayı (ast.)
 بنادر *bënāder* : Limanlar
 بنا گوش *bënāgūş* : Kulak tozu
 بنام *benām* : Adlı, sanlı

بنان *bēnān*: سرانگشت Parmak ucu
بنائی *bēnnā'ī*: Duvarcılık, inşaat işi
بن بست *bon-bēst*: Çıkmaz (sokak),
mani

بنت *bent*: Kız

بنجل *boncol*: Kötü veya bozulmuş,
satılamamış mal

بنچاق *bonçāq*: Tapu senedi

بند *bēnd*: 1. Bağ, kaytan, ip 2.
Baraj, set, mani, 3. Tıkanık-
lık

بند آمدن *bēnd āmēdēn*: Tıkanmak,
durmak, kapanmak

بند آوردن *bēnd āvērdēn*: Tıkamak,
kapamak

بند باز *bēnd-bāz*: Canbaz

بند بازی *bēnd-bāzi*: Canbazlık

بندر *bēndēr*: Liman

بند کشی *bēnd-kēšī*: Derz etmek, du-
var taşları arasını harç ile
doldurmak

بند کفش *bēnd-e kēfš*: Ayakkabı bağı

بندگی *bēndēgī*: Kulluk

بندوبست *bēnd-o-bēst*: Hileye katıl-
mak, hile

بنده *bēnde*: Kul

بنده زاده *bēnde-zāde*: Mahdum, oğlum

بنده نوازی *bēnde-nēvāzī*: Küçüklerle
sevgi gösterme

بنزین *benzin*: Benzin

بنشن *bonşēn*: Zahir, hububat

بنفش *bēnēfš*: Mor

بنفشه *bēnēfše*: Menekşe çiçeği

بنکدار *bonēkdār*: Toptancı

بنگاه *bongāh*: Müessese

بنه *bone*: Yolcu eşyası, bagaj

بنیاد *bonyād*: Temel

بنیان *bonyān*: Yapılaş, temel

بنیه *bonye*: Bünye

بو *bū* = بوی *būy*: Koku

بوار *bēvār*: فلاکت Mahvolma,
durgunluk

بواسیر *bēvāsīr*: Basur

بولهوس *bolhēvēs*: Heveskâr

بوته *botte*: Çalı

بوته *bute*: 1. Çalı 2. Pota

بوجاری *bowcāri*: Kalburdan geçir-
mek (pirinç veya buğdayı)

بودار *būdār*: Kokulu

بودجه *būdce*: Bütçe

بودن *būdēn*: Bulunmak, olmak

بور *būr*: 1. Sarışın, kumral 2.
Şaşkın

بورانی - برانی *burani, borani*: Haş-
lanmış ispanak

بورس *burs*: 1. Borsa, esham ve
tahvilât borsası 2. Burs

بوره *büre*: Boraks

بوریا *būriyā*: Hasır

بوزه *bozē*: Boza

بوزینه *būzīne*: Bir çeşit küçük may-
mun

بوسه - بوس *būs, būse*: Öpüş

بوستان *būstān*: Bostan

būsīdèn : Öpmek
busır : Sığır kuyruğu, deve dili, yünotu
būq : Korna, klâkson
būq zèdèn : Klâkson çalmak
būqèlèmün : 1. Hindi 2. Bukalemun
boks : Boks
boks-bāz : Boksör
bū-gerefte : bozulmuş, kokmuş
bowl : Sidik, idrar
būm : 1. Memleket, mıntıka 2. Baykuş
būmādèrān : (bot.) Civanperçemi
būmī : Yerli
būy : بر = Koku
būyā'ī : شامه = Koklama duygusu
bevīje : Bilhassa, özellikle
būyīdèn : Koklamak = buydun
bèh - bèh : Oh - oh, ne güzel! (memnuniyet belirtir)
be : (ek) ismin -e hali
beh : Ayva
beh : بهتر = Daha iyi
bèhā : قیمت = Fiat
bèhā' : Güzellik, aydınlık, parıltı
bahā'ollah : Bahaullah, Baha'i dininin peygamberi Mirza

Hüseyin-Ali Bahā' (1817 - 1892)

bèhādār : Değerli, kıymetli
bèhādor : Yiğit, cesur
bèhādorān : (ask.) asvaran Kıtā, süvari bölüğü
bèhār : İlkbahar
bèhāne : Bahane
bahāne-kèrdèn : Bahane - آوردن - Bahane bulmak
bèhāne-cū'ī : Bahane aramak
bèhā'em : چهار پایان = Dört ayaklı hayvanlar
bèhā'ī : Bahaullah'a iman eden, Baha'i dininin sâliki
bèhā'iiyyet : Baha'i dini, Bahailik
behbūd : İyileşme, şifa bulma
boht : Şaşma, hayret
behtèr : Daha iyi
bèhcèt : Neşe şenlik, sevinç
behdāri : Sıhhiye, Sağlık
behdāşt : Hıfzıssıha
behdāne : Ayva tohumu (hek).
bèhr : 1. Eski ölçü (3.25 milimetre) 2. İçin (از ~ چه) = Niçin
bèhrām : Merih, Mars
bèhre : سود = سهم = Hisse, kâr, kazanç
bèhre-bèrdāri : İşletme

bèhremènd : Zevk alan, faydalanın

bèhrèvèr : بهره مند = Faydalanın

behešt : Cennet

bèhmān : بهمان = Filân feşman

behèmhōrdegī : بهم خوردگی : Karışıklık

bèhmèn : 1. Heyelân, buzul 2. İran takviminin 11. ayı (21 Ocak-20 Şubat)

behengām : بهنگام : Tam vaktında

bèhīmè : بهیمه : Dört ayaklı hayvan

bèhīy = بهاء : بهاء : Aydın, nurlu, güzel

bèhīyye : بهیه : Aydın, güzel, parlak

bī : بی (olumsuzluk eki)-siz, احتیاط ~ = İhtiyatsız, dikkatsiz

biyābān : بیابان : Çöl

bī-èziyyè : بی اذیت : Zararsız

bī-āzār : بی آزار = Zararsız

bī-èsās : بی اساس : Esassız

bī-este'dād : بی استعداد : İstidatsız

bī-estehqāq : بی استحقاق : Haksız

bī-esm : بی اسم : İsimsiz, tanınmamış

bī-eštēhā'ī : بی اشتها : İştahsızlık

bī-èsl : بی اصل : Esassız

bī - osūl : بی اصول : Usulsüz

bī-ettelā' : بی اطلاع : Bilgisiz, habersiz

bī-e'tebārī : بی اعتبار : İtibarsızlık

bī - e'tenā'ī : بی اعتنائی : Özensizlik, itinasızlık

bī-ālāyeş : بی آرایش : Bulaşmamış, temiz

bī-eltefāt : بی التفات : İltifatsız

bèyān : بیان : Beyan, anlatma

bī-èndāze : بی اندازه : Çok, sayısız

bèyāniyye : بیانیه : Bildiri, beyanname

bī-bèr : بی بار = Meyvesiz

bī-bā'es : بی باعث : Kimsesiz, koruyucusuz

bī-bāk : بی باک : Korkusuz

bī-bèrg-o-nèvā : بی برگ و نوا : Yoksul, muhtaç

bī-bènd-o-bār : بی بند و بار : Kayıtsız, sorumsuz

bī-bonyegī : بی بنیگی : Zayıf, bünyesizlik

bibi : بی بی : Yaşlı hanım, büyükanne, hala, yaşlı hizmetçi

bī-pāyān : بی پایان : Sonsuz, tükenmez

bī-pāye : 1. Ayaksız 2. Esassız, boş, temelsiz (mec.)

bī-peder-mādèr : (mec.) بی پدر مادر : Soysuz, anasız, babasız

bī-pèrde : بی پرده : Açıkça, örtüsüz

bī-pèrvā : بی پروا : Korkusuz

bī-pošt : بی پشت : Himayesiz, yardımsız

bī-poštibān : بی پشتیبان : Koruyucusuz

bī-pènāh : بی پناه : Müdafaasız, sığınacak yeri olmayan

bī-pīr : بی پیر : Soysuz, dinsiz, imansız

beyt : بیت : Beyit (iki mısradan ibaret şiir)

بیت *beyt*: خانه Ev
 بیتاب *bī-tāb*: Takatsız, huzursuz, yorgun
 بیت الله = بیت الحرام *beyt-ol - hērām*: Kâbe, beytullah
 بیت المقدس *beyt-ol-moqaddès*: Kudüs
 بی تأمل *bī-tèmmol*: Düşünmeden, âni
 بی تعارف *bī-tèārof*: Çekinmeden, tek-lifsiz
 بی تکلیفی *bī-tèklifî*: Kararsızlık, te-reddüt
 بی تناسب *bī-tènāsob*: Nispetsiz, uy-gunsuz
 بی توجهی *bī-tèvèccohî*: Dikkatsizlik, aldırmazlık
 بی ثباتی *bī-sobātî*: Sebatsızlık
 بی ثمر *bī-sèmèr*: Faydasız, meyvesiz
 بیجا *bī-cā*: Yersiz, gereksiz
 بیجک *bīcèk*: Fiş, makbuz
 بی جهت *bī-cèhèt*: Lüzumsuz, sebep-siz
 بیچارگی *bīçāregî*: çaresizlik, zaval-lılık
 بیچاره *bīçāre*: Çaresiz, zavallı, yoksul
 بی چشم و رو *bī-çèşm-o-rū*: Utanmaz, nankör
 بیچون *bīçūn*: 1. Eşsiz 2. Tanrı (mec.)
 بیچون و چرا *bī-çūn-o-çerā*: Niye, niçin demeksizin, kesin

بی چیز *bī-çiz*: Yoksul, muhtaç
 بیحال *bī-hāl*: Halsiz, baygın
 بیحالت *bī-hālet*: Keyfsiz, neşesiz
 بیحالی *bī-hālî*: Gevşeklik, halsizlik
 بی حجاب *bī-hecāb*: 1. Örtüsüz, açık
 2. Hayasız, iffetsiz (mec.)
 بیحد *bī-hèd*: Hudutsuz, çok
 بی حرف *bī-hèrf*: Konuşmadan, der-hal, sus!
 بی حرمتی *bī-hormètî*: Saygısızlık
 بی حس *bī-hes*: Duygusuz
 بی حساب = بیشمار *bī-hesāb*: Hesap-sız, pek çok
 بی حصر *bī-hèsr*: بی حد = Sayısız, pek çok
 بی حفاظ *bī-hefāz*: Muhafazasız, du-varsız
 بی حقوق *bī-hoqūqî*: Kanunsuzluk, haksızlık
 بی حواس *bī-hèvās*: Unutkan
 بی حوصلگی *bī-howsèlegî*: Keyfsizlik, isteksizlik, bezginlik
 بی حیا *bī-hèyā*: Hayasız, utanmaz
 بیخ *bīh*: Kök, dip
 بی خاصیت *bī-ḥāsiyyèt*: Faydasız, tesirsiz
 بیخبر *bī-ḥèbèr*: Habersiz, bilgisiz
 بیختن *bīḥtèn*: Elemek, kalburdan geçirmek
 بیخوابی *bī-ḥābî*: Uykusuzluk
 بیخود *bī-ḥod*: Uygunsuz, anlamsız, beyhude, gereksiz

بی خیال *bī-hīyāl*: Düşüncesiz, sorumsuz

بید *bīd*: Söğüt

بید *bīd*: Güve

بیداد *bī-dād*: Zulüm, zâlim, aşırılık

بیدادگر *bī-dādger*: Zâlim

بیدار *bīdār*: Uyanık

بیدار شدن *bīdār şodên*: Uyanmak

بیدانش *bī-dāneş*: Cahil, bilgisiz

بیدانه *bī-dāne*: Çekirdéksiz

بید خورده *bīd-horde*: Güve yiniği, güve yinişi

بید در *bī-dêr-e sêr*: Rahat, zahmetsiz

بید در *bī-dêr*: Dikişsiz, yekpare

بیدرنگ *bī-dêrang*: Derhal, durmadan, hemen

بیدریغ *bī-dêrîğ*: Esirgemedi

بید زده *bīd - zêde*: = Güve yiniği

بید دست و پا *bī-dêst-o-pā*: Hantal, beceriksiz

بیدل و دماغ *bī-del-o-dēmāğ*: Neşesiz, gönülsüz

بید مشک *bīd-meşk*: Misk söğütü

بید در *bī-dêdâm*: Çürük, dayanıksız

بیراهه *bī-rāhe*: Bozuk yol

بیرب *bī-rêb*: Münasebetsiz, uygunsuz

بیرحم *bī - rêhm*: Merhametsiz

بیرق *beyrêq*: پرچم = Bayrak

بیرگ *bī-rêg*: Arsız, yüzüstü

بیرون *bīrûn*: Dışarı, dış

بیرون آمدگی *bīrûn-âmêdegî*: Çıkıntı

بیرویه *bī-rêviyye*: Yersiz, uygunsuz

بیرویه *bī-riyā*: Riyasız, samimi, saf

بی ریش *bī-rîş*: Sakalı bitmemiş

genç, pasif homoseksüel

بیزار *bīzār*: Bıkmış, nefret etmiş

بیزار کردن *bīzār kêrdên*: Usandırmak

بی زحمت *bī-zêhmêt*: Zahmet etmek-sizin, lütfen

بی سبب *bī-sêbêb*: بی جهت = Sebepsiz

بیست *bīst*: Yirmi

بیستمین - بیستم *bīstom-bīstomîn*: Yirminci

بی سرو پا *bī-sêr-o-pā*: Kaba, scrseri, ayaktakımı

بی سرو ته *bī - sêr-o-têh*: Anlamsız söz veya yazı, başı sonu olmayan, çok uzun

بی سامان *bī-sêr-o-sāmān*: Düzeni bozulmuş, sarsılmış

بی سرو صدا *bī-sêr-o-sedā*: Sessiz, sedasız

بیسکویت *bīskvīt*: Bisküvit

بی سلیقه *bī-sêliqe*: Zevksiz

بی سواد *bī-sêvād*: Okur-yazar olmayan

بی سواد *bī-sêvādî*: Câhillik

بیسم *bī-sīm*: Telsiz

بیش *bīş*: زیاد = Çok, fazla

bī-şā'ebe: Lekesiz, hâlis, hilesiz

bī-şerm: Hayasız, utanmaz

bī-şomār: Sayısız, pek çok

bīşe: Kuru, küçük orman

bī-sêrfe: Ekonomik olmayan

bī-sefêt: Nankör, kalitesiz

bī-sûrèt: Irzına geçilmiş

beyzā': Beyaz

beyzêteyn: Husyeler, yumurtalar

beyzî: Beyzi, eliptik

beytār: دام پزشکی = Baytar, veteriner hekim

bī-têrêf: Tarafsız

bey': فروش = Satış

bī-'ār: Arsız, sefih, hovarda

bī - 'arî: Utanmazlık, hovardalık

bī - âtefe: Duygusuz, merhametsiz

bey'âne: Kapora

bey'êt: Tabi olmak, uymak

bī-'orzegî: Yetersizlik, başarısızlık, âcizlik

bī-'orze: Âciz, iktidarsız, yetersiz

bī-'ellet: Sebepsiz, ayıpsız

bī - ğell-o - ğêş: Hilesiz, temiz, samimi

biğûle: Köşe, harabe, insanlardan uzak bir yer, tenhalık

bī-qêrâr: Rahatsız, kararsız

bī-qêrârî: Üstölme, rahatsızlık, merak

bī-kâr: İşsiz, aylak

bī-kâre: Kıymetsiz, işe yaramayan, kabiliyetsiz, aylak

bī-kêrân: Sonu, dibi olmayan, çok

bī-kês: Kimsesiz, yalnız

bī-kêlle: Akılsız, kafasız

bī-kêm-o-zîyyâd: Tam, artıksız eksizksiz, aynen

bī-kêm-o-kâst: Tamen, aynen

big-bek: Bay, bey

biğârl: Angarya

biğâneğl: Yabancılik

biğâne: Ecnebi, yabancı

bi-gomân: Şüphesiz

bi-gonâh: Günahsız, suçsuz

bil: Kürek

biłân: ترازنامه = Bilanço

biłçê: El küreği (ufak)

bił-zêdên: Bellemek, çapalamak

bi-lotf: İltifatsız

blm: Korku

blmâr, mârîz: Hasta

blmârestân, mârîz-hâne: Hastane

bl-mārī : Hastalık
bl-mānènd, *bl-mesāl* : Eşsiz, benzersiz
bl-mobālāt : Dikkatsiz
bl-mesāl : Eşsiz, emsalsiz
bl-mesl : Benzersiz
bl-mahābā : Korkusuz
bl-mèhèl : Yersiz, karşılığı olmayan bir çek veya havale
bl-mèrhèmèt : Lütüfsuz
bl-mèrhèmètl : Lütüfsuzluk, iltifatsızlık
bl-morovvèt : Adaletsiz, insafsız
bl-mèzze : Lezetsiz, tatsız, manasız
bl-mèslèk : Prensipsiz, mezhepsiz
bl-mosèmmā : İsmine lâyık olmayan veya uymayan
bl-mèsrèf : Kullanılmayan, işe yaramayan
bl-motāle'e : Düşünmeden yapılmış, rasgele yapılmış
bl-mèğz : Özsüz, boş, içsiz, beyinsiz
bl-meqdār : Naçiz, kıymetsiz, değersiz
bl-moqèddème : Birdenbire, hiç sormadan, konuşmadan, tepeden inme

bl-molāheze : Düşüncesiz, saygısız
bl-mowred : Uygunsuz, yersiz, zamansız
bl-mowqe' : Zamanlı, yersiz
bl-me : Sigorta
bl-me-gozār : Sigortalı
bl-me-gèr : Sigortacı, sigorta şirketi
bl-me-nāme : Poliçe, sigorta sözleşmesi
bl-me-miyan = *miyān* = *mā-beyn* : Ara, orta
bl-nā : Gören, görüş sahibi
bl-nèl-melèl : Milletlerarası, uluslararası
bl-nèh-reyn : Mezopotamya
bl-neş : Keskin zekâ, vukuf, akıl, görgü
bl-nèmāz : Adet gören kadın, namazsız kadın
bl-nèmèk : Tuzsuz, manasız
bl-nèvā : Zavallı, yoksul
bl-ne : Hamamlarda soyunacak yer
bl-nehāyèt : Sonsuz, sınırsız
bl-ni : Burun
bl-niyāz : Müstağni, doygun, muhtaç olmayan
bl-vāres : Mirasçısı olmayan

bl-vèqt : بی موقع = Zamansız,
vakitsiz, mevsimsiz
bl-voquf : Bilgisiz
blve : Dul kadın
blvegl : Dulluk
= بی مانند = بی مثال *bl-hemāl* : بیهمال
= بی نظیر *Eşsiz*
bl-hèmtā : Eşsiz
bl-hème-çlz : Adi insan,

prensipsiz, vicdansız

bl-honèr : İşbilmez, hünersiz
bl-hèvā : Maksatsız, birdenbire
blhūde : Boşuna, beyhude
bl-hūş : Şuursuz, hissiz, duy-
gusuz, baygın, unutkan, dal-
gın
bi-hūş-o-hèvās : Unut-
kan, dalgın

پ

pe : P, Farsçanın 3. harfi
pā, pāy : Ayak, bacak, adım,
hesabına ~ = Benim.
hesabıma yaz
pā'ldèn, pāyldèn : پاییدن = پائیدن
Gütmek, gözetlemek, muha-
faza etmek
pā-èndāz : Ayak altına se-
rilen halı, kilim v.s.
pā-be-pā kèrdèn : Vakıt
kaybetmek, gecikmek, salla-
mak
pā-bèr-cā : Sağlam, devamlı,
kararlı
*pa-bèrçîn, pā-vèr-
çîn* : پاورچین - پابرچین
Yavaşça ayakların ucuna
basa basa yürümek
pā-berèhne : Yalınayak
pā-bemāh : Kadınların doğum
yapacakları ay

pā - blsl : El öpmek, ayak
öpmek
pāp : Papa
papa : Baba
pāpūş : Bir çeşit terlik
pā-tèhūl : Düğünden bir gün
sonraki gün
patoq : Bir yere sık sık uğra-
ma, sık sık gidilen yer
patul : Bakırdan veya dökme-
den yapılmış kapaksız yuvar-
lak büyük kazan
pāçe : Paça
pāçln : Etek, eteklik
pā-ğordèn : Aldanmak, bi-
rinin yüzünden zarara uğra-
mak
pā-dār : Daimi, ödenek sağ-
lama, ödenek koymak
pādāş : Mükâfat, ödül

پادر هوا *pā-dēr-hēvā* : Sallantıda, emniyetsiz iş, asılsız söz, havada olan, sağlam olmayan bir şey

پاد زهر *pad-zēhr* : Panzehir

پادشاه *pādešāh* : Padişah, kral, imparator, hükümdar, şah, sultan

پادشاهی *pādešāhl* : İmparatorluk, kiralık

پادشاه *pādešēh* : پادشاه = Padişah

پادگان *pādegān* : ساخلو = Karakol görevi yapan askeri birlik, garnizon

پادنگ *pādēng* : Çeltik döğmek için ayakla çalışan tokmak

پادو *pādo* : Uşak, hizmetçi

پارابلوم *parablom* : Otomatik tabanca (parabellum)

پاراف *paraf* : Paraf

پارافین *parafin* : Parafin

پاراوان *paravan* : Paravana

پارس *pārs* : Havlamak

پارسا *pārsā* : Zâhit, dindar

پارسال *pārsāl* : Geçen sene

پارسنگ *pārsēng* : Dara

پارسی *pārsi* : فارسی = Farsça

پارک *park* : Park

پارکه *parke* : داد سرا = Savcılık, adliye

پارگی *pāregi* : Yırtık, yırtılmış

پارلمان *parleman* : Parlamento, Meclis

پارو = پارو *pārū* : Kürek (ağaçtan)

پاروزدن *pārū zēdēn* : Kürek çekmek

پاره *pārē* : Yırtık, parça

پاره آجر *pārē-acor* : Tuğla parçası

پاره آهن *pārē-āhēn* : Demir parçası

پاره پاره *pārē-pārē* : Paramparça

پاره دوز *pārē-dūz* : Örücü, yamacı

پازدن *pa-zēdēn* : Kazık atmak, (arg.) aldatmak

پازند *pāzēnd* : "Zend" in tefsiri

پاس *pās* : Nöbet beklemek, saygı

پاساژ *pasaj* : Pasaj, çarşı

پاساوان *pasavan* : Hudut gümrüğünden mal için geçiş müsadesi, sınır geçiş kâğıdı

پاسبان *pāsebān* : Polis, bekçi

پاسبانی *pāsebānl* : Polislik, bekçilik

پاسخ *pāsoḥ* : Cevap

پاسدار *pāsdār* : Nöbetçi polis

پاسگاه *pāsgāh* : Karakol

پاسیار *pāsyār* : Albay (polis teşkilatında)

پاشنه *pāšne* : Topuk

پاشنه بلند *pāšne-bolēnd* : Yüksek topuklu

پاشنه کش *pāšne-kēš* : Çekecek (ayakkabı)

پاشویه *pā-šūye* : Ayak yıkama (ilâçla)

پاشیدن *pāšidēn* : Serpmek

پافشاری کردن *pā-fešāri kērdēn* : Ayak diremek, ısrar etmek

پاک *pāk* : Temiz

پاکباز *pāk-bāz* : 1. Bütün varlığını kumarlarda kaybeden 2. Aşk için her şeyini feda eden

پاکت *pākèt* : Zarf, kese kağıdı, paket

پاکدامن *pāk-dāmèn* : Namuslu, dürüst

پاک سرشت *pāk-serešt* : Asil, temiz yaratılışlı

پاک = Asil *pāk-tlnèt* : پاک سرشت طہنت

pāk-kon : Silgi

pāk-nevls : Temize çekilen yazı

pāklzeḡl : Temizlik

pāklze : Temiz

pagon : = سردوشی Apolet

pālān : Palan, semer

pālāyeš : Tasfiye, süzme

pālāyešgāh : = پالشگاہ Tasfiyehane, rafineri

palto : Palto

pālūdèn : Tasfiye etmek, süzmek

pālūde : Nişastayla yapılmış tel kadayıftan, şerbet ve buz karıştırılarak yapılan bir çeşit tatlı, pelūze

pālhèng : = پالہنگ Dizgin

pālīz : = جالیز Bostan tarlası

pānzdèh : On beş

pānsomān : Pansuman

pānsiyon : Pansiyon

pānsèd : Beş yüz

pāvèrèql : Tefrika (gazetede)

pāy : پا = Ayak

pāyāpāy : Takas, kliring

pāyān : Son

pāyān-nāme : Tez, mezu-niyet tezi

pāy-èndāz : پا انداز = Ayak altına serilen küçük halı veya kilim

pāy-bèst : Ayağı bağlı, bağlı

pāy-bènd : Mukayyet, bağlı

pāy-tèht : Başkent

pāydār : Daimi, ebedi, sabit

pāygāh : Üs

pāymāl : Ezilmek, yok olma

pāymèrd : Yardımcı, arabulucu

pāymozd : Ayak hakkı, ücret (doktor v.b. için)

pāyènde : Ebedi, devamlı

pāyevèr : Askeri polis subayı

pāye : Rütbe

potk : Balyoz

pètū : Battaniye

pete : Bilet, pusula, fiş

pèti : لخت = Yalın, çıplak

pètyāre : Kocakarı, cadı

peç-peç kèrdèn : Fısıldaşma

pèçol : Kirli, pasaklı

pèh : Yassı, yuvarlak

pohtegī : Pişkinlik

pohtèn : Pişirmek, pişmek

pohtènl : Pişirilecek, pişirilmiş

pohte : Pişmiş

pèhş : Serpme, yayma, doğıtma

pèhş-e èhbar : Radyo (neş-riyat)

کردن *pèhş kèrdèn*: Dağıtmak, yaymak, saçmak

نخمه *pèhme*: Zayıf akıllı, budala

پدر *pedèr*: Baba

پدر اندر *pedèr-èndèr*: Üvey baba

پدر بزرگ *pedèr-bozorg*: Büyükbaba, dede

پدر جد *pedèr-cèd*: Dedenin babası

پدرزن *pedèr-zèn*: Kayınpeder (kadının babası)

پدر سوخته *pedèr-sūhte*: Kerata, yaramaz, babası cehennemlik

پدر شوهر *pedèr-şowhèr*: Kayınpeder (erkeğin babası)

پدر مرده *pedèr-morde*: یتیم = Babasız, yetim, öksüz

پدر وار *pedèr-vār* = پدرانه *pedèrane*: Baba gibi, babaca

پدری *pedèrî*: Babalık

پدیدار *pèdlîdâr*: Aşıkâr, açık

پدید آمدن *pèdlîd âmèdèn*: Ortaya çıkmak

پدیده *pèdlîde*: Alâmet, işaret

پذیرائی *pèzlrâ'î*: Kabul, ziyafet

پذیرش *pèzlrêş*: Kabul etme, kabul, muvafakat

پذیرفتن *pèzlrôftèn*: Kabul etmek

پذیره نویسی *pèzlrè-nevîsî*: Bir havalelenin kabulü, taahhüt ve imzası

پَر *pèr*: 1. Tüy, kuş tüyü, 2. Ka-

nat, yaprak پر گل پنج = Beş yapraklı çiçek

پر *por*: Dolu, çok, پر جرات = Cüretli
پراکنده *pèrākènde*: Dağınık

پراکنده کردن *pèrākènde kèrdèn*: Dağıtmak, saçmak, yaymak

پرانظر *pèrāntez*: هلالین = Parantez

پرانیدن *pèrāndèn*: پرانیدن = Uçurmak, uçurtmak

پر پرزدن *pèrpèr zèdèn*: Kanat çırp-mak

پر پشت *por-poşt*: Gür, gür saçlı

پرتاب کردن *pèrtāb kèrdèn*: Atmak, fırlatmak

پرت کردن *pèrt kèrdèn*: Atmak, fırlatmak

پرتقال *portèqāl*: Portakal

پرتگاه *pèrt-gāh*: Uçurum

پرتو *pèrtov*: Işın, şua

پرتوافکن *pèrtov-èfkèn*: Projektör

پر جثه *por - cosse*: İriyarı

پر جرات *por-cor'èt*: Cüretli, cesaretli

پر جمعیت *por-cèm'iyyèt*: ازدحام = Kalabalık

پرچ *pèrç*: میخ پرچ = Perçin

پرچ کردن *pèrç kèrdèn*: Perçinlemek

پر خرفی *por-çānegî*: پرگوئی = Gevezelik, boşboğazlık

پر چانه *por çāne*: پر حرف = Boş-boğaz, geveze

پرچ کار *pèrç-kār*: Perçinci

پرچم *pèrçèm*: Bayrak, sancak

پړچم دار *pèrçem-dār*: Sancaktar, öncü
 پړچلن *pèrçl̄n*: Çit, engel, parmaklık
 پړچلن *porçl̄n*: Pileli, kıvrımlı
 پړ حادثه *por-hādese*: Hâdiseli, mâce-
 râlı
 پړ حرف *por-hèrf*: پړ چانه = پړ گو =
 Geveze, çok konuşan
 پړ حرفی *por-hèrfi*: پړ گوئی = Geveze-
 lik
 پړ حوصله *por-howsèle*: Tahammüllü,
 sabırlı
 پړ خاش *pèrḥāṣ*: Çatma, azarlama
 پړ خاش کردن *pèrḥāṣ kerdèn*: Çatmak
 پړ خرج *por-ḥerc*: Masraflı
 پړ خطر *por-ḥètèr*: Tehlikeli
 پړ خور *por-ḥor*: Pisboğaz, obur
 پړ خوری *por-ḥorl*: Oburluk
 پړ داخت *pèrdāḥt*: Ödeme, süsleme,
 cilâlama
 پړ داختن *pèrdāḥtèn*: Ödemek, süsle-
 mek
 پړ داز *pèrdāz*: پړ داخت = Ödeme,
 süsleme, cilâlama, yapma
 پړ دل *por-del*: Cesur
 پړ ده *pèrde*: Perde
 پړ ده ذری *pèrde-dèrl*: Edepsizlik et-
 mek, gizlileri ortaya çıkarmak
 پړ ده نشین *pèrdè-neşl̄n*: Örtülü kadın,
 bir kenara çekilmiş insan
 پړ رنک *por-rèng*: Koyu (renk)
 پړ رو *por-rū*: Utanmaz, yüzsüz

پړ روئی *por-rū'i*: Utanmazlık, yüz-
 süzlük
 پړ ز *porz*: Pürüz
 پړ زدار *porz-dār*: Pürüzlü
 پړ زرا *por-zā*: Çok doğuran
 پړ زور *por-zūr*: Güçlü, kuvvetli
 پړ س *pors*: Porsiyon
 پړ ست *pèrèst*: (ek) Tapan بت =
 Puta tapan
 پړ ستار *pèrèstār*: Hastabakıcı, hemşire
 پړ ستاری *pèrèstāri*: Hemşirelik
 پړ شش *pèrèsteṣ*: پړ ستیدن = Tapma
 پړ ستیدن *pèrèstl̄dèn*: Tapmak
 پړ شش *porseṣ*: Soru, sual, sorma
 پړ شش نامه *porseṣ-nāme*: Anket
 پړ سکنه *por-sèkène*: Çok nüfuslu,
 kalabalık
 پړ سنل *personel*: Zat işleri, personel
 پړ سه *pèrse*: Dolaşmak, tur atmak
 پړ سه زدن *pèrse zèden*: Boşuna dolaş-
 mak
 پړ سیاوش *pèr-e-siyāvèṣ*: =
 Baldırıkara, eğreltiotu (bot.)
 پړ سیدن *porsl̄den*: Sormak
 پړ ش *perèṣ*: Atlama
 پړ صدا *por-sedā*: Gürültülü
 پړ طاقت *por-tāqèt*: Dayanıklı
 پړ طمع *por-tèmè*: طماع = Haris, tamah-
 kâr
 پړ فایده *por-fāyde*: Faydalı, yararlı

پرقوت *por-qovvèt* : قوی = Kuvvetli, güçlü
 پرکار *por-kār* : Çalışkan
 پرگار *pèrgār* : Pergel
 پروگرام *program* : برنامه = Gündem, program
 پرگوئی *porgū'ī* : = پرحرقی = Gevezelik
 پرمدعا *por-modde'ā* : İddialı, kendini beğenmiş
 پر معنی *por-me'nā* : Manalı
 پر مغز *por-mèğz* : İçli, özlü
 پر منفعت *por-mènfè'èt* : = پر فایده = Faydalı, gelirli
 پرند *pèrènd* : İpek
 پرند *pèrènde* : Kuş, uçan
 پرنیان *pèrniyān* : İpekli kumaş
 پروا *pèrvā* : Korku, çekinme
 پرواز *pèrvār* : Beslenmiş, besili (koyun v.b.)
 پرواری *pèrvārī* : Besili mal (koyun v.b.)
 پرواز *pèrvāz* : Uçuş
 پرواس *pèrvās* : Dokunmak, temas etmek, kurtulmak
 پروانه *pèrvāne* : Kelebek, pervane
 پروبال *pèr-o-bāl* : Kol-kanat
 پروپا *pèr-o-pā* : (mec.) Esas, temel, حرفش پروپائی, ayak, paça, bacak, ندارد = Sözünde esas yoktur
 پرورانیدن *pèrvèrāndèn* : = پروراندن = Beslemek

پروردگار *pèrvèrdegār* : Tanrı
 پروردن *pèrvèrdèn* : Beslemek
 پرورده *pèrvèrde* : Beslenmiş
 پرورش *pèrvèrēş* : Eğitim, yetiştirme, besleme, terbiye
 پرورشگاه *pèrvèrēş-gāh* : Yetimhane
 پرورنده *pèrvèrènde* : Yetiştirici, eğitici
 پروریدن *pèrvèrīdèn* : = پروردن = Yetiştirmek, eğitmek
 پروژه *proje* : Proje
 پرفسور *profesor* : Profesör
 پرونده *pèrvènde* : Dosya
 پروین *pèrvīn* : Ülker (yıldız)
 پرّه *pèrre* : Kanat, kanada benzer şeyler
 پرہیز *pèrhīz* : Perhiz
 پرہیزگار *pèrhīz-kār* : = Din-dar, kötülüklerden kaçman
 پری *pèrī* : Peri
 پریدن *pèrīdèn* : Uçmak, aşmak, atlamak, zıplamak
 پرروز *pèrīrūz* : Evvelki gün
 پریزاد *pèrī-zād* : Peri yavrusu, güzel çocuk
 پریشان *pèrīşān* : Perişan, dağınık
 پریشب *pèrīşēb* : Evvelki gece
 پریموس *primus* : Primus, pompalı ocak
 پریوش *pèrīvēş* : Peri gibi, güzel
 پز *pèz* : پختن den pişir (ek)

پز *poz* : Poz, gösteriş
 پزا *pèzā* : İyi veya çabuk pişen (et, patates, hububat v.b.)
 پزشکی *pezeşk* : Doktor, hekim
 پزشکی *pezeşki* : Tıpla ilgili, doktorluk
 پزشکیار *pezeşk-yār* : Asistan doktor
 پژمان *pèjmān* : Üzgün, kederli
 پژمردگی *pèjmordegi* : Solgunluk, üzgünlük
 پژمورده *pèjmorde* : Solgun, üzgün
 پژمورده شدن *pèjmorde şoden* : Solmak, üzülmek
 پژوهش *pèjūheş* : Araştırma, istinaf, temyiz
 پژوهش خوانده *pèjūheş-hānde* : Davalı (temyizde)
 پژوهش خواه *pèjūheş-hāh* : Davacı (temyizde)
 پژوهنده *pèjūhēnde* : Araştıran, inceleyen
 پژوهیدن *pèjūhiden* : Araştırmak, sormak, incelemek
 پس *pès* : Sonra, öyleyse, geri, son
 پس آب *pès āb* : Su kalıntısı, süzölmüş su
 پس ادست *pèsādēst* : نسیه = Veresiye muamele
 پس افت *pès-oft* : Geciktirilmiş (kira veya taksit)
 پس افتادن *pès-āftādēn* : Geride kalmak, gecikmek (para, taahüt)
 پس آمدن *pès-āmēdēn* : Geri gelmek, iade

پس انداز کردن *pès-ēndāz kērdēn* : Tasarruf etmek
 پس آوردن *pès-āvordēn* : Geri getirmek
 پس پرروز *pès-pērlūz* : Daha evvelki gün
 پست *pēst* : Aşağı, alçak, düşük
 پست *post* : Posta
 پستا *pēstā* : نوبت = Sıra, nöbet
 پستان *pēstān* : Meme
 پستان بند *pēstān-bēnd* : Sütyen
 پستاندار *pēstāndār* : Memeli
 پستانک *pēstānek* : Emzik
 پستچی *postçi* : Postacı
 پستخانه *post-hane* : Postane
 پستو *pēstū* : Sandık odası, dükkânların küçük ardiyesi
 پسته *peste* : Fıstık
 پستی *pēstī* : Alçaklık, adilik
 پستی *postī* : Postalık, postaya ait
 پس دادن *pes dāden* : Geri vermek, sızdırmak, نم پس دادن = Nem veya rutubet sızdırmak, iade
 پس درد *pes-dērd* : Doğumdan sonrakı ağrılar
 پس دوزی *pès-dūzi* : Bastırma dikişi, sürfle
 پسر *pesēr* : Oğul, oğlan, çocuk
 پسراندر *pesēr-ēndēr* : Üvey oğul
 پسر بچه *pesēr-bēççe* : Erkek çocuğu
 پسر خاله *pesēr-hāle* : Teyzezade, kuzen

pesèr-hānde : Evlâtlık
pesèr-dā'ī : Dayıoğlu, kuzen
pesèr-zèn : Üvey oğul (karıdan)
pesèr-şowhèr : Üvey oğul (kocadan)
pesèr'èm : = پسر عمو = Amca-oğlu, kuzen
pesèr-èmū : Amca oğlu, kuzen
pès-neşèstèn : Geri çekilmek, caymak
pesèr'èmme : Hala oğlu, kuzen
pesèrèk : Çocuk, oğlancık
pès-fèrdā : Yarından sonra
pès-kerāye : Kira bakiyesi
pès-kūçe : Ara sokak
pès-gèrdènl : Enseye vurulan tokat
pès-mānde : Yemek artığı, kırıntı, döküntü, kalıntı
pèsèndidèn : = پسند کردن = Beğenmek
pès-o-plş : Önü arkası, bir yazıda kelimelerin yerleri değişmiş, önarkaya, arka öne geçmiş hal
pèsvènd : Son ek, takı
pèsln : Son, en son
pèsln-fèrdā : Daha öbür gün, üç gün sonra
pōšt : Arka, peş, میلود
 پشت سر او میلود
 Onun peşinden koşuyor

pōšt-bènd : Bir şeyin devamı, arkası
pōšt-dèr-pōšt : Nesilden nesile, arka arkaya
pošt-dèrī : = پشت شیشه ای = Pencere camlarının arkasına takılan küçük perde
pošt-rū : Elbiseyi tersyüz etme
poštèk : Taklak, perende
pošte-kār : Sebat, azimle devam
pošte-kār-dār : Sebatlı, azimle devam eden
poštèk zèdèn : Taklak veya perende atmak
pošt-gèrmī : Sırtını dayama, güvenme, güven
pošt-golī : Pembe, açık kırmızı
pošte-gūş-fèrāh : Kaygusuz, gevşek
pošte-māzū : = پشت ماز = Fileto, biftek, bonfile
pošt-nevīsī : = ظهر نویسی = Ciro, havale
pošt-vāne : Hazinesindeki kâğıt paranın altın ve senetler karşılığı
pošte : Küme, yığın
pošte-hèm-èndāz : Şarlatan, yalancı
poštī : Hamal semeri, arkalık, büyük yastık

پشتیبان *poštibān*: Dayanak, yardımcı
 پشتیبانی *poštibānī*: Himāye
 پشک *pešk*: قرعه = Bir çeşit kur'a
 پشک انداختن = *pešk-èndāhtèn*:
 قرعه کشیدن = Kur'a çekmek
 پشکل *peşkel*: Koyun gübresi v.b.
 پشم *pəşm*: Yün
 پشمالو *pəşmālū*: Tüylü, üstü yünlü
 پشم-چینی *pəşm-çini*: Koyun kırkımı
 پشم دار *pəşm-dār*: پشمالو = Tüylü,
 yünlü
 پشم-ریسی *pəşm-risi*: Yün eğirmek
 veya bükmek
 پشمک *pəşmek*: Pişmāniye
 پشمی *pəşmi*: پشمین = Yünlü kumaş,
 yün kumaş
 پشمینه *pəşmine*: پشمین = Yünlü
 پشه *pəşse*: Sivrisinek
 پشه بند *pəşe-bənd*: Cibinlik
 پشیز *pəşiz*: Bakır akça, mangır
 پشیمان *pəşimān*: Pişman
 پشیمان شدن *pəşimān şodèn*: Pişman
 olmak
 پشیمانی *pəşimānī*: Pişmanlık
 پف *pof*: Püf
 پفک *pofək*: Puf böreği
 پف کردن *pof kèrdèn*: Üfürmek, üfle-
 mek
 پفنم *pofnəm*: Ağızla su püskürme
 پفیوز *pofyüz*: Arsız, şerefsiz, gevşek
 پک *pok*: Nefes, Nargile, pipo veya
 sigaradan bir nefes çekmek

پکر *pəkər*: Hayal kırıklığına uğ-
 ramış, cesareti kırılmış, meyas
 پکەرşودن *pəkərşodèn*: Üzülmek, ha-
 yal kırıklığına uğramak
 پک و پوز *pək-o-poz*: Görünüş, poz
 پل *pol*: Köprü
 پلاس *pelās*: Kilim
 پلاسدن *pelāsdèn*: Çürümek, bozul-
 mak, solmak
 پلاسیده *pelāsıde*: برآمده = Çürümüş
 پلشت *pələşt*: Kirlenmiş, bulaşık
 پلک *pelk*: Göz kapağı
 پلکان *pellekân*: Basamak
 پلمب *polomb*: Kurşun, mühür kur-
 şunu
 پلنگ *pələng*: Kaplan
 پلو *polow*: Pilâv
 پله *pelle*: Basamak
 پلید *pəlld*: Kirli, pis
 پلیس *polis*: Polis, emniyet memuru
 پمپ *pomp*: تلمبه = Pompa
 پناه *pənāh*: Sığınma, sığınacak yer
 پناهگاه *pənāh-gāh*: Sığınak
 پنبه *pəmbe*: Pamuk
 پنبه دانه *pəmbe-dāne*: پنبه تخم = Pa-
 muk tohumu
 پنبه زن *pəmbe-zèn*: Pamuk atıcı,
 hallaç
 پنج *pənc*: Beş
 پنجاه *pəncāh*: Elli
 پنج پر *pənc-pər*: Beş yapraklı, beş
 parmaklı, beş kanatlı

پنج تن *pənc-tən* : Beşler, ehl-i beyt
(Hz. Muhammed, Hz. Fatıma,
Hz. Ali, Hz. Hasan, Hz.
Hüseyn)

پنج تیر *pənc-tîr* : Beş mermili ta-
banca

پنجره *pəncère* : Pencere

پنج شنبه *pənc-şembe* : Perşembe

پنج گانه *pənc-gane* : Beşli

پنج گوشه *pənc-gūş* : = Beş
köşeli, beşgen

پنجول *pəncül* : = پنگول = Tirmalama,
pençe

پنجول زدن *pəncül zèdèn* : Tirmalamak

پنجه *pəncè* : El ayası

پنجه مریم *pence-mèryèm* : Buhuru
meryem, siklâmen (bot.)

پند *pənd* : Nasihat, öğüt

پندار *pəndār* : Düşünce, fikir

پنداشتن *pəndāştèn* : Sanmak, tasav-
vur etmek, düşünmek

پنس *pəns* : Pense

پنهان *pənhān* : Gizli, saklı

پنهانی *pənhānî* : Gizlice, gizlilik

پنیر *pənlr* : Peynir

پنیرک *pənlrək* : (bot.) Bir çeşit ebe-
gümeci

پنیرمایه *pənlr-māye* : Peynir mayası

پوتین *pūtin* : Potin veya çizme

پوچ *pūç* : Boş (çekirdek, kur'a, fi-
kir, söz için kullanılır.)

پودر *pudr* : Pudra

پودردان *pudr-dān* : Pudra kutusu,
pudriyer

پودنه *pūdene* : = پودینه = Yarpuz
otu

پوره *pūre* : Püre

پوزه *pūz* : = Hayvanların bur-
nu, ağız ve çene kısmı, hay-
vanın çıkıntı hâsıl eden ağız
ile burnu

پوزه بند *pūz-bənd* : = Hay-
van ağızlığı (köpek v.b.)

پوزخند *pūz-ḥənd* : = تبسم =
Gülümseme, tebessüm

پوزش *pūzeş* : عذر = Özür, af dileme

پوزش پذیر *pūzeş-pəzlr* : Affedici

پوزش خواهی *pūzeş-ḥāhi* : =
Özür dilemek

پوزه *pūze* : = Hayvanların ağız
kısmı

پوسانیدن *pūsāndèn* : = Çürüt-
mek

پوست *pūst* : Deri, kabuk, post

پوست کردن *pūst kèrdèn* : Kabuğunu
soymak

پوست کردن *pūst kèndèn* : Derisini
yüzmek

پوسته *pūste* : Deri, zar, kabuk

پوستی *pūstl* : Kürkten veya deriden
yapılmış elbise

پوستین *pūstln* : Posttan yapılmış
hırka

پوسیدگی *pusldegi*: Bozulma, çürüme
 پوسیدن *pūslđen*: Çürümek, bozulmak, köpürmek

پوش *pūş*: (ek) Giyen, giyinmiş,
 سیاه پوش = Siyah giyen

پوشاک *pūşāk*: Giyim, giyinecek şey, elbise

پوشال *pūşāl*: Talaş, ince yonga (ambalaj için)

پوشالی *pūşālī*: Talaştan yapılmış, (mec.) sağlam olmayan, دولت پوشالی = Kukla hükümet

پوشاندن *pūşāndèn*: پوشانیدن = Örtmek, giydirmek, üstünü kapatmak

پوشش *pūşeş*: Giyinecek şey, örtü, kapak

پوشه *pūşe*: دوسیه = Dosya

پوشیدن *pūşlđen*: Giymek, giyinmek

پوک *pūk*: پوچ = Boş, içsiz

پوکه *pūke*: پوکه ذغال سنگ, Boş fişek, = Kok kömürü

پول *pūl*: Para, کاغذ ~ = Kağıt para, فلزی ~ = Madeni para, akça

پولاد *pūlād*: فولاد = Çelik

پولادگر *pūlād-gèr*: فولادگر = Çelik ustası, çelik işi yapan

پولادی *pūlādī*: فولادین = Çelikten yapılmış

پولک *pulèk*: Pul (süslemek için)

پولکی *pulèkl*: Paraya düşkün, rüşvet ve paraya düşkün

پوز *pūnez*: Raptiye

پونه *pūne*: بودن = Yarpuz otu

پویا *pūyā*: Araştıran, yürüyen

پویان *pūyān*: Gezen, koşan

پوینده *pūyènde*: Arayan, araştıran, gezen, koşan

په *pèh*: به = Oh, vay!

پهلو *pèhlū*: Yan, böğür, sağrı

پهلوان *pèhlevān*: Yiğit, pehlivan

پهلو گرفتن *pèhlū gereftèn*: Yanaşmak

پهن *pèhn*: پهنادار = Geniş, enli

پهن *pèhen*: Gübre

پهنا *pèhnā*: پهنی = Genişlik, en

پهناور *pèhnā-vèr*: Yayılmış, çok geniş

پی *pey*: 1. Sinir 2. Arka 3. Ayak 4. Temel 5. İz

پیای *peyā-pey*: پی در پی = Arka arkaya

پیاده *piyāde*: Yaya

پیاده رو *piyāde-row*: Kaldırım, yaya

پیاده روی *piyāde-rèvl*: Yaya yürümek, gezinti

پیاده نظام *piyāde-nezām*: Piyade sınıfı

پیاز *piyāz*: Soğan

پیازچه *piyāzçe*: Taze soğan

پیاله *piyāle*: Küçük kadeh

پیاله فروشی *piyāle-forūşl*: Ayak meyhanesi, kadehle içki satılan dükkân

پیامبر *peyāmbèr*: پیغمبر = Peygamber

پیت *plt* : Teneke

پيجامه *plcāme* : Pijama

پي جونی *pey-cū'l* : Araştırmak, aramak

پیچ *plç* : 1. Çevirme, dolaştırma, bükme, burkma, burmak, 2. Vida, civata 3. Karıştırma, müşkülleşme, کارپیچ خورده است = İş sapa sarmış 4. İğri, kavis, dönük

پیچ دادن *plç dāden* : Çevirmek, bükmek, burkmak

پیچا پیچ *plçā-plç* : Dolambaçlı

پیچازی *plçāzl* : Kareli kumaş

پیچاندن *plçāndèn* : پیچانیدن = Dolaştırmak, burmak, bükmek

پیچ-پیچ *plç-plç* : Dolambaçlı, zigzag
پیچ خوردن *plç-ħordèn* : پیچیدن = Sapmak, bükülmek

پیچ خوردگی *plç-ħordegi* : Burkulma, eğilip bükülme

پیچدار *plç-dār* : Eğilip bükülmüş, eğri, yivli

پیچش *plçeş* : Buruntu, ishal ve bağırsak sancısı

پیچک *plçèk* : Sarmaşık

پیچه *piçe* : Peçe

پیچیدگی *plçldegi* : Burkulma, bükülme

پیچیدن *plçldèn* : Bükme, sapmak, kıvrırmak, çevirmek, burmak

پیخال *plhāl* : Tortu, posa, gaita

پیخاله *plhāle* : Gaita, pislik

پیدا *peydā* : Belli, malûm, gözüken
پیدایش *peydāyeş* : Meydana gelme, yaratılış

پیای *pey-dèr-pey* : پیای = Arka arkaya

پیر *plr* : İhtiyar, yaşlı, pir

پیرار *plrār* : (ek) Evvelki (yıl)

پیرارسال *plrār-sāl* : Evvelki yıl, iki yıl önce

پیراستن *plrāstèn* : Süslemek, düzeltmek

پیرامون *plrāmūn* : Etraf, çevre

پیراهن *plrāhèn* : Gömlek

پیرایش *plrāyeş* : Süsleme, donatma

پیرایه *plrāye* : Süs, ziynet, (mec.) İftira

پیرزن *plr-zèn* : پیره زن = yaşlı kadın

پیر مرد *plr-mèrd* : Yaşlı erkek

پیرو *peyrow* : Takip eden, müteakip

پیروز *plrüz* : Muzaffer, başarılı

پیروزمند *plrüz-mènd* : Muzaffer, başarılı

پیروی *peyrovî* : Tabi olmak, izinden gitmek, izleme

پیرهن = *pirhèn* : پیراهن = Gömlek

پیس *pls* : پیسه = Alaca lekeler, abraşlık, alabul illeti

پیس *piyes* : Piyes

پیستون *piston* : Piston

پیسه = *plsè* : پیس = Alaca lekeler, abraşlık

پیش *plş* : Ön, ileri, huzur, (ـ) ötre işareti

پیشاب *plšāb* : Sidik

پیشاب‌دان *plšāb-dān* : 1. İdrar yolu, mesane 2. Lâzımlık

پیشاپیش *plšā-plš* : En önde

پیش‌آگهی *plš-āgehl* : İhtar mektubu veya ilânı

پیشامد *plš-āmèd* : Vaka, olay

پیشانی *plšānl* : Alın

پیشاندنگ *plšāhèng* : İzci

پیش‌بند *plš-bènd* : Önlük

پیش‌بها *plš-bèhā* : Kapora, pey

پیش‌بینی *plš-blnl* : Önceden hesap etme, tahmin, ihtiyati tedbir

پیش‌پا افتاده *plš-e-pā-oftāde* : Kolay, basit, âdi

پیش‌پرداخت *plš-pèrdāht* : Avans, pey

پیش‌پرده *pīš-pèrde* : Tiyatro veya konserlerde esas programa eklenen kısa eğlence veya gösteri

پیشتر *plštèr* : Daha önce

پیشخدمت *pīš-hèdmèt* : Hizmetçi, garson, odacı

پیش‌خرید *plš-hèrid* : Bir mahsul veya malı hazır olmadan önce satın almak

پیشخوان *plš-ḥān* : Tezgâh

پیش‌درآمد *plš-dèr-āmèd* : (mus.) Peşrev, giriş, mukaddime

پیش‌دستی *plš-dèstl* : Daha önceden hareket etme, takaddüm etme

پیش‌رس *plš-rès* : Önce erişen veya olgunlaşan meyvalar

پیشرفت *plš-rèft* : İlerleme

پیشرو *pīšrow* : Öncü, ileriden veya önden yürüyen

پیشروی *plš-rèvl* : İlerleme, ~ کردن = İlerlemek

پیشروی *plš-rèvl* : پیشرفت = Terakki, ilerleme

پیش‌فروش *plš-forūš* : Bir malın önceden satılması

پیش‌فنگ *plš-fèng* : (ask.) Silâh omuza!

پیش‌قدم *plš-qèdèm* : Ön adımı atan, bir harekete herkesten önce başlayan

پیش‌قراول *plš-qèravol* : (ask.) İleri karakol

پیش‌قسط *plš-qest* : İlk taksit, peşin taksit

پیشکار *plš-kār* : 1. Vekilharç 2. Vilâyet maliye âmiri ~ دارائی = Defterdar

پیش‌کرایه *plš-kerāye* : Peşin verilen nakliye, yük veya navlun bedeli, kira

پیشکش *plškèš* : Bağışlama, takdim, ikram, hediye

پیشکی *plšekl* : Önceden, vaktinden önce

پیشگاه *plš-gāh* : Huzuru âli, yüce kat

پیشگو *plš-gū* : Kâhin

پیشگونی *plš-gū'l* : Kâhinlik, olayları önceden haber verme

plşgır: Önlük, çocuk önlüğü
plşgırl: Önleme, bir hastalığın vukuundan önce çaresine bakmak, mâni olma

plş-nemâz: İmam, namaz kıldırان

plş-nevls: Müsvedde

plş-nehād: Teklif

plşvā: Önder, lider

plş-vāz: استقبال = Yolcu karşılama, istikbal

plş-vēnd: Ön ek (isim ve fiillerde)

plşe: Sanat, iş, meslek

plşevēr: Meslek erbabı, esnaf, sanatkâr

plşln: İlkın, önceki, evvelki, eski

plşlne: Sabıka, zati dosya

plşiniyān: Geçmişler, atalar

peyğām: پیام = Mesaj, haber

peyğēmbēr: Peygamber

peyk: Haberci, kuriye, ulak, uydu

peykār: Savaş, çarpışma

peykān: Ok veya mızrak başı

peykēr: Vücut, yüz, şekil, hayal, suret, resim, heykel

peykērd: Takibat, kovuşturma

peykēr-negār: Ressam

pll: فیل = Fil

pll-bān: Fil bekçisi, fil sürücüsü

plle: İpek kozası, diş apsesi

plle kērdēn: 1. Dişin apse yapması 2. (mec.) Israr etmek

plle-vēr: Gezginci esnaf, seyyar satıcı

peymā: پیمایش = Ölçme, gezme, yürüme

peymān: Antlaşma, kontrat, sözleşme

peymān-şekēnī: Antlaşmayı bozma

peymān-kār: Müteahhit

peymāne: Sıvı ölçek

peymāyeş: Ölçme

peyēmbēr: پیغمبر = Peygamber

peymūdēn: Ölçmek

plnē: Yama, katılaşmış kir

plne-düz: Eskici, ayakkabı tamircisi

peyvēst: Ek, ekli, ilişik

peyvēstegl: Yapışıklık, münasebet, bağlantı

peyvēstēn: Eklenmek, birleşmek, yapışmak

peyvēste: Daima, her zaman bağlı

peyvēnd: Aşı (ağaç için), aşılama, mahsus kalem, bağlantı

peyvēnd kērdēn: (ağaç) Aşılama, birleştirmek

plh: İç yağı

plh-sūz: (esk.) İç veya donyağı lambası

ت

ت *te*: T, Farsça alfabenin 4. harfi
 تا *tā*: Ta, - e kadar
 تا *tā*: تا = Kat, ~ کردن = زدن ~
 = Katlamak, kırmak

تا *tā*: Akran, emsâl
 تائب *tā'eb*: Tövbe eden, pişman
 تاب *tāb*: 1. Tahammül 2. Bükme,
 burma, kıvrırma, kıvrılma 3.
 Salıncak (ağaca bağlanan ip)

تابان *tābān*: Parlak, parlayan
 تاباندن *tābāndēn*: Burmak, kıvrır-
 mak, bükme

تابدار *tābdār*: Kıvrımlı, bükümlü
 تابستان *tābestān*: Yaz
 تابش *tābeş*: Parlayış
 تابع *tābe'*: 1. Vatandaş, tab'a 2.
 Tabi, itaatkâr

تابعیت *tābe'ıyyet*: 1. Vatandaşlık 2.
 İtaat, tabi olma

تابلو *tablo*: Tabela, tablo
 تابناک *tābnāk*: Parlak, aydın
 تابوت *tābūt*: Tabut

تابیدن *tābıdēn*: 1. Parlamak, ışık
 saçmak 2. Bükme, eğirmek

تابین *tābın*: Nefer, er
 تئاتر *teātr*: Tiyatro

تأثر *tèssor*: Bir şeyin etkisi altında
 kalma, teessür, hüzn, keder
 تأثیر *tè'sir*: Etki, içine işleme, hü-
 zün ve keder verme

تاج *tāc*: Taç
 تاج خروس (گل) *tāc-herūs*: Horoz
 ibiği (bit.)

تاجدار *tāc-dār*: Taçlı, hükümdar
 تاجر *tācer*: Tüccar
 تاجریزی *tāc-rızl*: Tilki üzümü (bit.)
 تاج گذاری *tāc-gozār*: Taç giyme
 تاختن *tāhtēn*: 1. Dört nala gitmek
 2. Kızmak, takdir etmek

تاخت و تاز *tāht-o-tāz*: Hücüm
 تأخر *tè'ehhor*: Gecikme
 تأخیر *tè'hır*: Tahir, geri bırakma
 تأدیب *tè'dīb*: Terbiye etmek, ceza-
 landırmak

تأدیه *tè'diye*: Ödeme
 تأذی *tè'əzıl*: Eziyet etme, rahatsız
 etme

تار *tār*: 1. Bağlama (saz) 2. Do-
 kumada kullanılan iplik, tel,
 ~ عنكبوت = Örümcek ağı
 3. Karanlık

تاراج *tārāc*: Yağma
 تاراجگر *tārāc-gèr*: Yağmacı
 تارزن *tār-zēn*: Tar çalan,
 تارک *tārek*: Zirve, saç çizgisi, tepe
 تارک *tārek*: Terkeden

تارمو *tār-e mū*: saç teli
 تارمی *tāromī*: طارمی = Çit, siper, par-
 maklık, korkuluk

تاروپود *tār-o-pūd*: Dokuma tezgâ-

hında enine ve boyuna çekilen iplik

tār-o-mār : Dağılma

tāriḥ : 1. Tarih, 2. Gün

tāriḥçe : Kısa tarih

tāriḥ-dān : Tarihçi, tarih bilen

tāriḥl : Eski, tarihe ait

tārik : Karanlık

tāze : Yeni, taze

tāze-sāz : Yeni yapılmış, yeni inşa edilmiş

tāze-kār : Acemi, tecrübesiz

tāze-nēfēs : Taze, canlı, enerjik

tāze-vāred : Yeni gelen

tāzī : Av köpeği, tazı

tāzī : Arabça = Arapça, arap

tāziyāne : شلاق = Kırbaç

tē'essof : Acıma, esef etme

tē'essof-āvēr : Esef verici, üzücü

tāsū'ā : Muharrem ayının 9. günü

tē'essī : Uyma, tabi olma

tē'sīs : Tesis, kurma

tē'sīsāt : Kuruluşlar, tesisat

tā-ṣōw : تاشو = Bükülen, portatif eşya

tāftēn : 1. Parlatmak, ıstık saçmak 2. Madeni eritip kızıl hale getirme 3. Bükme

tāk : Üzüm asması

tākestān : Üzüm bağı

tē'kīd : Tekit, kuvvetlendirme

tālār : Salon, hol

tālān : Yağma, çapul

tē'ellom : Acı çekme, üzülme

tē'ellom-āvēr : Üzücü

tālī : Sonradan gelen, bir şeyin arkası sıra giden

tē'lif : 1. Uzlaştırma 2. Toplama, tedvin, telif

tām : Tam

tē'emmol : Düşünme, dikkat etme, bekleme

tē'mīn : Sağlama, elde etme, inanç verme

tē'minat : اداره آگاهی = Emniyet müdürlüğü

tē'ennī : Ağır davranma, yavaş hareket

tāvān : Ceza, para cezası

tāvəl : Kabarcık, uçuklama

tāve : تابه = Tava

tē'vīl : تفسیر = Yorum, açıklama, tefsir

tāh : تا = Bükme

tē'ehhol : Evlenme

tāyer : Otomobil lastiği

tē'yīd : Kuvvetlendirme, sağlamlaştırma, destekleme

tēb : Ateş, vücut sıcaklığının yüksek olması

tèbbādor : Birden bire hatıra gelme

tèbbār : 1. Mahvolma 2. Nesil, soy, nesep

tèbbāşır : Tebeşir

tèbbā'od : Uzaklaşma

tèbbānī : Kötü bir iş için elbirliği etme

tèbbāh : Mahvolma

tèbbāh-kār : تبه کار = Kötü ve suçlu insan, suç işleyen

tèbbāhl : Yok olma, bozulma

tèbbāyon : İki şey arasındaki aykırılık, tezat

tèb-bor : Ateş düşürücü ilâç

tèbèhhor : Derin bilgi sahibi olma

tèbhāl : Uçuk

tèbèhtor : Çalımla yürümek

tèbhır : Tütsüleme

tèb-dār : Ateşli, hasta

tèbèddol : Değişme

tèbdıl : Değiştirme ~ قیافه یالباس = tebdil gezme, kılık değiştirerek gezme

tèbzır : İsrâf, savurganlık

tèbèr : Balta

tèbre'è : Tebrîe, beraat

tèbèr-dār : Baltacı, odun kıran kişi

tèbèr-zın : Dervişlerin taşı-

dıkları ayça şeklinde olan ufak balta

tèbèrro' : Kendi isteğiyle verme, bağışlama

tèbèrrok : Uğur sayma

tèbrıd : Soğutma, serinletme

tèbrık : Kutlama

tèbèssom : Gülümseme

tèbèsbos : Yaltaklanma, alçakça yalvarma

tèbsere : Not, açıklayıcı fıkra

tèbè'e : Vatandaş, tobaa

tèbè'ıyyèt : 1. Vatandaşlık, tabiiyet 2. Tâbi olma

tèb'ıd : Sürgünlük, sürmek

tèbi'ız : Ayırdetme, özel muamele

tèbèlbol : Şaşkınlık, karışıklık

tèbèlvor : Billûrlaşma

tèbliğ : Bildirme, tebliğ etme, açıklama

tèbliğāt : Reklâm, tanıtma, propağanda

tèbèh : تبه = Kötü, bozuk

tèbèhkār : تبه کار = Suç işleyen, mücrim, kötü adam

tebyān : Açıkça beyan etme,

tèbyın : Açıkça anlatma

tèpāle : Tezek

tèpāndèn : تپاندن = Tıkabasa doldurmak, tıkamak, basmak

تپانچه *tèpānçe* : Tabanca
 تپ تپ کردن *tèp-tèp kèrdèn* : Bir yere ağır ağır vurarak, kesik kesik ses çıkarmak
 تپش *tèpêş* : Kalp çarpması, çarpıntı
 تپه *tèppe* : Tepe
 تپیدن *tèpldèn* : Tıkabasa dolmak, sokulmak
 تتبع *tètèbbo'* : Araştırma, buluş, inceleme
 تتمه *tètèmmè* : Bakiye, kalan
 تتمیم *tètèmlm* : Tamamlama
 تثبیت *tèsblt* : Tesbit
 تثنیه *tèsniye* : İkili (gr.)
 تجار *toccār* : Tacirler, tüccar
 تجارب *tècārob* : Tecrübeler
 تجارت *tecārèt* : Ticaret
 تجارتخانه *tecārèt-hāne* : Ticarethane
 تجارتی *tecārèti* : تجاری = Ticarete âit
 تجاسر *tècāsor* : Cesaret gösterme, isyan, baş kaldırma
 تجانس *tècānos* : Ayni cinsten olma
 تجاوز *tècāvoz* : Tecavüz, aşma, çatma
 تجاهل *tècāhol* : Bilmezlikten gelme
 تجد *tècèddod* : Yenileşme, rönesans
 تجد خواه *tècèddod-hāh* : متجدد = Müteceddit, devrimci
 تجدید *tècdld* : Yenileştirme, yenilenme
 تجدید فراش *tecdid-e ferāş* : Yeniden evlenme
 تجدیدی *tècdldi* : İkmâla kalma (im-tihanlarda)

تجربه *tècrobe* : Tecrübe, deneme, görgü, deney, sınama
 تجربیات *tècrobiyyāt* : Tecrübeler, görgüler, sınamalar
 تجرد *tècèrrod* : Sıyırılma, soyutlanma, bekârlık, yalnızlık
 تجرید *tècrld* : Ayırma, soyutlama, tecrit
 تجزیه *tècziye* : Tahlil, çözümleme
 تجسس *tècèssos* : Tecessüs, anlama merakı, araştırma
 تجسم *tècèssom* : Cisimlenme, canlanma, canlandırma
 تجل *tècèlll* : Belirme, görünme
 تجلید *tèclld* : Ciltleme
 تجلیل *tèclil* : Tebcil, tâzim, saygı ile yüceltme
 تجمع *tècèmmo'* : Toplanma
 تجمل *tècèmmol* : Süslenme, süs, zinet, lüks
 تجمل *tècèmmoll* : Süs ve ziynete ait
 تجنب *tècènnob* : Uzak durmak
 تجنیس *tècnls* : (ed.) Cinas yapma
 تجویز *tècvlz* : Caiz görme, uygun bulma, müsaade etme
 تجهیز *tèchlz* : Donatma, cihâzlandırma, erzak, silâh ve diğer mühimmatı hazırlama
 تھاشی *tèhāşl* : Sakınma, çekinme
 تھیب *tèhblb* : Sevdirmek, sevgiye sebep olma
 تحت *tèht* : زیر = Alt

تحت الارضی *tèht-ol-èrzl*: Yeraltı
 زیر دریاۛی *tèht-ol-bèhrl*: =
 Denizaltı
 تحت الحایه *tèht-ol-hemāye*: Himaye
 altında, mahmi
 تحت الحنک *tèht-ol-hènèk*: Çene altı,
 sarığın çene altından geçip
 başa bağlanan kısmı
 تحت الشعاع *tèht-oş-şo'ā*: Işığı altında,
 bir şeyin yanında önemini
 kaybetme
 تحت اللفظی *tèht-ol-lèfzl*: Harfiyyen,
 tamtamına
 تحتانی *tèhtānl*: Attaki, alt
 تحجر *tèhèccor*: Taşlaşma, taş ke-
 silme
 تحذب *tèhèddob*: Tümsekleşme, dış
 bükey hali
 تحديد *tèhdld*: Tahdit, sınırlama
 تحذیر *tèhzlr*: Sakındırma
 تحری *tèhèrrl*: Araştırma, arama
 تحریر *tèhrlr*: Yazma
 تحریص *tèhrıs*: Hırslandırma
 تحریف *tèhrıf*: Manasını değıştirme
 veya bozma
 تحریک *tèhrık*: Kışkırtma, harekete
 getirme, işletme
 تحریم *tèhrım*: Yasak etme, haram
 kılma
 تحسر *tèhèssor*: Özlem, hasret çekme
 تحسین *tèhsln*: Methetme, takdir etme
 تحصیل *tèhsıl*: Öğrenim, tahsil

تحصیلدار *tèhsıl-dār*: Alımcı, vergi
 veya para toplayan
 تحصیل کردہ *tèhsıl-kèrde*: Okumuş,
 yüksek tahsilli
 تحفہ *tohfe*: Hediye, armağan
 تحقق *tèhèqqoq*: Gerçekleşme
 تحقیر *tèhqır*: Aşağılatma, onur kırma
 تحقیر آمیز *tèhqır-āmlz*: Onur kırıcı
 تحقیق *tèhqılq*: Araştırma
 تحقیقات *tèhqılqāt*: Soruşturma, araş-
 tırma
 تحکم *tèhèkkom*: Emretme, hük-
 metme
 تحکیم *tèhkım*: Sağlamlaştırma
 تحلیف *tèhlıf*: Yemin verme, yemin
 ettirme
 تحلیل *tèhlıl*: Çözümleme
 تحلیلی *tèhlıll*: Çözümsel, هندسه =
 Çözümsel geometri
 تحمل *tèhèmmol*: Dayanma, katlanma
 تحمیل *tèhmılq*: Ahmak sayma (birini)
 تحمیل *tèhmıl*: Yükleme
 تحمیل *tèhmıll*: Yük, zoraki olma
 تحول *tèhèvvöl*: Değişme, dönme, dö-
 nüşme
 تحویل *tèhvıl*: Teslim etme
 تحویلدار *tèhvıl-dār*: Veznedar
 تحیت *tèhiyyèt*: Esenleme, birine
 esenlik dileme, selâm verme
 تحیر *tèhèyyor*: Hayret etme
 تحیر آور *tèhèyyor-āvèr*: Hayret verici
 تخت *tèht*: Taht, somya

tèhte-hāb : Karyola, somya
tèhte : Tahta

tèhte-bèndî : İnşaatta tahta
 ve keresteleri bir birine bağ-
 lamak, inşaatta iskele yapmak
tèhte-püst : Post, tüyü
 alınmamış hayvan derisi

tèhte-sèng : Kaya parçası
tèhte-sellâ'î : Kontrplâk
tèhte-siyâh : Kara tahta
tèhte-nèrd : Tavla, oyun
 tavlasi

tèhdîr : Uyuşturma

tèhrlb : Harap etme, yıkma
tohs : (hlk.) İnatçı, serkeş, ya-
 ramaz çocuk

tèhşâ'î : Ordu donatım dairesi,
 askeri fabrika

tèhèssos : İhtisas, uzmanlık

tèhsîs : Ayırma, tahsis

tèhètl : Tecâvüz, taarruz

tèhtè'è : Kusurlu bulma

tèhfîf : İkrâm, indirme

tèhèlhol : Gözeneklilik, mesa-
 matlılık

tèhèllos : Şiirde mahlâs kul-
 lanma (takma ad)

tèhliye : Boşaltma

tohm : Tohum, yumurta, çekir-
 dek

tohmâq : Tokmak

tohm-dân : Yumurtalık, ra-
 him

tèhèmmor : Mayalanma, ekşime

tohm-kâr : Tohum eken, çiftçi

tohm-gozârî : Yumurtlamak

tohm-e morğ : Yumurta

tohm-e morğl : بیضی = Yu-
 murta şeklinde, beyzi, oval

tohme : Çekirdek, eğlencelik

tohème : Mide ekşimesi, acı ge-
 ğirme, hazımsızlık

tohmî : Tohumla ilgili, tohumlu

tèhmîn : Tahmin

tèhmîn zèdèn : Tahmin et-
 mek

tèhmînen : Tahminen

tèhmîni : Tahmini

tèhvîf : Korkutma

tèhèyyol : Tahayyül

tèdâblr : Tedbirler

tèdâhol : 1. Birbiri içine gir-
 me 2. Bir yemeği hazmetme-
 den ikincisini yemek

tèdârok : Hazırlık, temin

tedâ'î : Çağırışım, tedai

tèdâfo' : Savunma, birbirini
 defetme, kendini koruma

tèdâfo'î : Savunma ile ilgili

tèdâvol : Cereyan, râyiç olma,
 kullanılmakta bulunan

tèdbîr : Tedbir

tèdhîn : Tütsülemek, etüv

tèdricèn: Tedricen, peyderpey
tèdrici: Tedrici, kademe kademe

tèdris: Ders verme, öğretim
tèdfîn: Gömmek

tèdqîq: Tetkik, araştırma, inceleme

tèdlîs: Hile, desise, kurnazlık
tèdvîn: Şiir veya kanunların bir kitap halinde toplanması, tedvin

tèdhîn: Yağlamak, yağ sürme
tèdèyyon: Dindarlık, din edinme
tèzèbzob: İki yüzlü olmak, tereddüt

tèzèrv: قراول = Sülün
tezkar: Hatırlama, hatırlatma

tezkarîyye: Not, müzekkire, andıç

tèzèkkor: Andırma, anma, hatırlatma, tezekkür, مجلس = Anma toplantısı (ölü için)

tèzkere: 1. Pasaport 2. Hal tercümesi, biyografya 3. Hâtıra, anı

tèzkîr: 1. Hatırlatma 2. Erkek olma

tèzèllol: Aşağılanma, yüz suyu dökme

tèzhîb: Minyatür veya yaldızlama işi

tèzyîl: Zeyl yazmak (kitaplara)

tèr: Yaş, taze, ıslak

tèr: (ek) Daha, کوچکتر = Daha küçük

tèr-o-tāze: Taze ve yeşil

torāb: Toprak

tèrādof: Teradüf, anlamdaşlık

tèrāz: Düz, düzlem, yatay

tèrāz-nāme: Bilânço

tèrāzū: Terazi

tèrāzū-dār: Terazîyle tartan ve tartmakla vazifeli kimse

tèrāş: Yonma, traş olma

tèrāş-kār: Tornacı

tèrāş-kārî: Tornacılık

tèrāşe: Talaş, ince yonga

tèrāşîdèglî: kırkma, yontma

tèrāşîdèn: Kazımak, yonmak, traş etmek, sıyırmak kırkma,

kırpma, biçmek, açmak (kalemin ucunu)

tèrāzî: İki tarafın anlaşması

tèrākom: Birikme

tèrākeme: Türkmenler

tranzit: Transit

tèrāne: Ahenk, makam, nağme

tèrāvoş: Akıp sızmak, sızıntı

tèrāvoş kèrdèn: Kaçırma, sezmek

torob: Turup,

torbèt: Toprak, mezar, türbe

torobçe: Küçük kırmızı turp
 tèrbiyèt: Terbiye, eğitim
 tèrtib: Tertip, sıra
 tèrtizək: تر = Acı tere
 tèrtıl: Kur'anı usûlüne uygun
 okumak, sözü aydın ve açık
 söylemek veya okumak
 tèrcomān: مترجم = Tercüman
 tèrcome: Tercüme
 tèrcome kèrdèn: Tercüme
 etmek
 tèrcih: Birini birinden üstün
 tutmak
 tèrci'-bènd: Şiirde bir na-
 zım şekli; aynı beyit her ben-
 din sonunda tekrarlanır
 tèrèhhom: Merhamet etme
 tèrhıb: Birine merhaba de-
 mek
 tèrhıs: Müsade etmek, ser-
 best bırakmak
 tèrhım: Matem veya yas top-
 lantısı
 tèrhün: Tarhun otu
 tèrhım: Bir ismin bir iki har-
 finin kaldırarak telâffuzunu
 kolaylaştırma
 tord: Kolay kırılır, gevrek
 tèreddod: Tereddüt, şüphe, ge-
 liş-gidiş, cereyan etmek
 tèr-dèst: Eli çabuk, hünerli
 tèr-dèstı: El çabukluğu, hü-
 nerlilik

tèrdıld: Tereddüt, şüphe
 tèrzıl: Rezil etmek
 tèrs: Korku
 tèrsā: مسیحی = Hristiyan
 tèrsāndèn: ترسانیدن = Kor-
 kutmak, ürkütmek
 tèrsnāk: وحشتناک = Kor-
 kunç, dehşetli, ürkütücü
 tèrsū: Korkak
 tèrsıdèn: Korkmak
 tèrsım: Resim yapmak, çiz-
 mek
 torş: Ekşi
 torşānıdèn: Ekşitmek
 tèrèşşoh: Sızmak, sızıntı
 tèrèşşohl: Bedende sıvı madde
 hâsıl eden, ifrazi
 torş-rū: Ekşi suratlı, huy-
 suz, asık çehreli
 torş-rūl: Ekşilik, terslik,
 surat yapmak
 torşək: (bot.) Kuzu kulağı,
 bir çeşit ekşi yaprak, asit
 okzalik
 torş kèrdèn: Ekşitmek, ekşi
 yapmak, midesi ekşimek
 torşı: 1. Ekşilik, 2. Sirkeyle
 yapılmış her çeşit turşu
 torşıdègl: 1. Ekşime hâli,
 ekşime, bozulma, 2. Taham-
 mür etme 3. Mide ekşimesi
 torşıdèn: Ekşimek, kokmak

tèrèssod : Bekleme, dikkatle bekleme

tèrsi' : Mücevherat takarak süsleme

tèrziye : Birinin gönlünü almak, razı etmek

tor'e : Boğaz

tèrgib : Rağbet ettirmek, arzu ettirmek

tèrfi' : Yükseltmek, terfi etmek veya ettirmek

tèrfih : Rahatlık sağlamak

tèrqove : Köprücük kemiği

tèrèqqe : Donanma fişegi

tèrèqqi : Yükselme, ilerleme

tèrèk : Çatlak

tèrèk hordèn : Çatlamak

tèrk : Atın veya başka vasıtanın arka kısmı

tèrk : Terk, bırakma, unutma

tèrk kèrdèn : Terk etmek

tèrkandèn : ترکانیدن = Patlatmak

tèrkānīdèn : Patlatmak

tèrk-bènd : At, bisiklet veya motosikletin arkasındaki eşya konacak yer

tèrèk-horde : ترک دار = Çatlaklı

tèrkeş : تیردان = Ok kılıfı, okluk, tirkeş, ok kuburu

torkemān : ترکن = Türkmen

tèrèke : Miras

tèrke : Çubuk, ince dal

tèrkib : Terkip, şekil, biçim

tèrkib-bènd : (ed.) Terkibi-bend

tèrkīden : Patlamak

torkī-dūzl : تمیز دوزی = Temiz dikiş, sürfile

tormoz : Fren

terme : Bir çeşit yumuşak yün kumaş, şal

tèrmīm : Tamir, tekmil etme

trèn : Tren

torènc : بالنگ = بادرنگ = Ağaç kavunu, turunç

tèrèncebln : ترنگین = (hek.) Bir çeşit müshil ilâc

tèrènnom : Şarkı söylemek, şarkı mırıldanmak, terennüm

teror : Terör, baskı ve öldürme

tèrvic : Revaç, yayılma

tère : Bir çeşit pırasa veya tere

torrèhāt : Saçma, kıymetsiz lâflar

tère-bār : Satılacak sebze veya meyve

torrèhe : kıymetsiz lâf

tère-tlèk : تر تیزک = Acı tere

tèrhīb : Korkutmak

tèrl : Yaşlık, ıslaklık

tèryāq : پادزهر = Panzehir

tèryāk : Esrar, afyon

تریاک *tèryākl*: Esrarkeş
 تریبون *tribun*: Tribun
 ترید *terid*: Çorba veya ayran gibi
 şeylere doğranan küçük ekmek
 تز *tez*: Tez, mezuniyet tezi
 تزاید *tèzāyod*: Arttırma, artma
 تزریق *tèzrlq*: Enjeksiyon
 تزکیه *tèzkiye*: Temizleme, tasfiye
 تزلزل *tèzèlzol*: Sarsılma, sallanma,
 tereddüt etme
 تزویج *tèzvılc*: Evlenme, çiftleştirme,
 evlendirme
 تزویر *tèzvır*: Hile, sahtekârlık
 تزید *tèzyld*: Fazlalaştırma
 تزین *tèzyın*: Tezyin, süslenme veya
 süsleme
 تسامح *tèsāmoh*: 1. Hoşgörü, müsa-
 maha 2. Gaflet
 تساوی *tèsāvl*: Beraberlik, eşitlik
 تساهل *tèsāhol*: Kolay saymak, hoş-
 görmek, tembellik
 تسبب *tèsbıb*: Sebep olma
 تسبیح *tèsbıh*: Tesbih, subhanallah
 zikrini tekrarlamak
 تسجیل *tèscıl*: Tescil etme, resmen
 kayd ettirme, resmi makam-
 lara tanıtma
 تسخیر *tèshır*: Büyülemek
 تسخیر *tèshır*: Zaptetmek, fethetme
 تسریع *tèsrl*: Hızlandırma, acele
 ettirme
 تسطیح *tèstıh*: Yassı ve düz etme,
 düzeltme

تسعیر *tès'lr*: Değiştirme, paha biçme,
 parayı dövize çevirme veya
 döviz paraya çevirme
 تسکین *tèskın*: Teskin, yatıştırma,
 durdurma susturma
 تسلسل *tèsèlsol*: Zincirlenme, birbirini
 takip etme
 تسلط *tèsèllot*: Tasallut etmek, hâ-
 kim olmak
 تسلل *tèsèllı*: Teselli, avunma
 تسلیت *tèsliyet*: Taziye, başsağlığı,
 تسلیت گفتن = Başsağlığı dilemek
 تسلیح *tèslih*: Silâhlanma
 تسلیحات *tèslihāt*: Teçhizat
 تسلیم *tèsllm*: Elden ele verme, tes-
 lim, boyun eğme
 تسمه *tèsme*: Kayış, kemer
 تسمة *tèsmıye*: Adlandırma
 تسنن *tèsènnon*: Sünnete uyma,
 sünnilik
 تسویل *tèsvıl*: Aldatma, iffal etme
 تسویه *tèsvıye*: Eşitleştirme, bir he-
 sabı yapmak ve bitirmek
 تسوید *tèsvıd*: Yazmak, kopya etmek
 تسهیل *tèshıl*: kolaylaştırma
 تسهیم *tèshım*: Paylaştırma, birkaç
 hisseye bölme
 تشابه *tèşāboh*: Benzerlik
 تشبث *tèşèbbos*: Teşebbüs
 تشبیه *tèşbıh*: Benzerlik
 تشت *tèşt*: طشت = Leğen, yayık
 تشتت *tèşèttot*: Ayrılma, ihtilaf

tèştèk : مشتک = Küçük leğen
veya yayık

tèşcl' : Cesaret verme, gay-
rete getirme

tèşèhhos : şahsiyet gösterme,
büyüklik taslama

tèşhîs : Seçme, ayırt etme
tèşèddod : Sert, kaba ve haşin
konuşma

tèşdlđ : 1. Sertleştirme, kuvvet-
lendirme, şiddetlendirme 2.
Arapçada bir harfi çift oku-
mak için, üzerine konulan
işaretin adı (")

tèşèr : تشرزدن = Bağırarak, sert
sözle yıldırarak veya korkut-
mak

tèşèrrof : Şeref bulmak, hür-
met ve şerefe nâil olmak

tèşrih : Teşrih, izah etme,
anatomi

tèşrlf : Teşrif, şereflendirme

tèşrîfat : Seremoni, merâsim

tèşrik : Yardım etme, ortak
olma

tèşrik-e mèsâ'l : Yar-
dımında bulunma, işbirliği

tèşè'so' : Şualanma, ışıklanma

tèşèffl : Şifa bulma, iyileşme

toşèk : دوشک = Yatak, şilte

toşèkçe : Küçük şilte, min-
der

tèşèkkor : Teşekkür

tèşèkkol : Bir şekle girme,
teşekkül

tèşèkkl : Şikâyet etme

tèşkil : Şekil verme, teşkil

tèşkilât : Teşkilât, örgüt

tèşènnoc : İhtilâç, şiddetle sar-
ılma, teşennüç

teşnegl : Susuzluk

teşne : Susuz

teşne şodèn : Susamak

tèşvîş : Endişe, telâş, sıkıntı,
ıstırap

tèşvîq : Şevk ve gayrete ge-
tirme, teşvik

tèşèyyo' : Şiî olma

tèşyld : Sağlamlaştırma, tak-
viye

tèşyl' : Uğurlamak, ölüyü
uğurlamak

tèsāhob : Sahip olma, malik
olma

tèsādof : Rasgelme, kaza
(araba ve araçlarda)

tèsādofèn : Tesadüfen

tèsādom : Çarpışma, tokuşma

tèsā'od : Yükselme, ilerleme,
(mat.) dizi و هندسی دizi =
Aritmetik ve geometrik dizi

tèsāvlr : Resimler

tèshlh : Düzeltme, tashih

tèshlf : Yanlış yazma, tahrif,
söz ve mânâyı değiştirme

tèsèddl : Bir işi üzerine alma,
murakabe

tèsdl' Rahatsızlık, zahmet, eziyet vermek

tèsdlq: Tasdik

tèsdlq-nāme: Sertifika, diploma, ruhsat

tèsèrrof: Malik ve sahip olma
tèsrîn: Açıkça anlatma şüphe ve tereddüde yer vermeden açıkça anlatma

tèsrlf: Sarf etme, değiştirme, döndürme, fiilin çekimi (gr.)

tès'id: Yükselme, yükseltme

tèsğlr: Küçültme,

tèsfiye: Temizleme, saf ve halis kılma

tèsèllob: Katılaşma, sertleşme

tèsmlm: Kesin karar verme

tèsènno': Gösteriş, yapmacık, uydurma

tèsnlf: Bölümleme, sınıflara ve takımlara ayırma, kitap yazma ve tertipleme

tèsèvvor: Tasarım, göz önüne getirme, tasavvur

tèsèvvof: Tasavvuf

tèsvlb: Doğru bulma, tensip etme, tasvip

tèsvlb-nāme: Bakanlar kurulu kararı

tèsvlr: Bir şeyin resmini yapma, resim

tèzād: Birbirinin aksine olma, terslik

tèzāmon: Birbirine kefil olma, iki taraflı sorumluluk

tèzèrro': Huşu ile yalvarma

tèz'lf: İki kat etme, bir o kadar daha artırma, zayıflatma, güçsüz etme

tèzèmmmon: Havi olma, kefil olma

tèzmln: Başkasının zarar ve ziyanını ödeme, teminat, başkasının bir şiirini veya mısramını kendi şiir veya sözü arasında derc etme (ed.)

tèzyl': Kaybetme, telef ve ziyan etme

tèzylq: Sıkıştırma, darlaştırma

tètāboq: Birbirine uygun gelme, mutabık olma

tètāvol: Başkasının hakkına tecavüz etme, ayaklanma, zulüm

tètblq: Uygulama, yakıştırma, uydurma, karşılaştırma

tètblql: Kıyasi, tatbiki

tètml': Celbetme, arzulan-dırma, açgözlülüğe yol açma

tètvl: Uzatma

tèthlr: Temizleme, paklama

tèzāhor: Nümayiş, gösteriş, yardımlaşma

tèzèllom: Zulümden şikâyet etme

تعادل *tè'adol*: Denklik, denkleşme
 تعارف *tè'arof*: Taltif, tekellüf, kom-
 pliman yapma, merasim, he-
 diye
 تعاظمی *tè'atî*: Birbirine verme, veriş-
 me, mübadele
 تعاقب *tè'aqob*: Birbiri arkasından
 gitme
 تعالی *tè'âlî, tè'âlâ*: 1. Yükselme 2.
 Yüksek Tanrı, Tanrı yüksek
 olsun
 تعامل *tè'amol*: Karşılıklı muamele,
 muamele
 تعاون *tè'avon*: Birbirine yardım
 etme
 تعب *tè'eb*: Zahmet, eziyet, meşak-
 kat
 تعبده *tè'ebbod*: Kulluk etme
 تعبیر *tè'bîr*: Deyim, yorma
 تعبیه *tè'biye*: Tertip etme, hazırlama
 تعجب *tè'ecob*: Şaşakalma
 تعجیل *tè'cîl*: Acele ettirme, sıkış-
 tırma
 تعداد *tè'dād*: Adet, sayı, sayma
 تعدی *tè'eddî*: Öteye geçme, tecavüz,
 zulüm
 تعدیل *tè'dîl*: Adalete yönelme, dü-
 zeltmek, islah etme
 تعذر *tè'ezzor*: Özür bulma
 تعرض *tè'erroz*: Sataşma, hakka te-
 cavüz, itiraz etme

تعرفه *tè'refe*: Tarife, fiyat veya za-
 man gösteren çizelge
 تعرفه بندی *tè'refe-bèndî*: Tarifeye
 bağlama, tarife yapma
 تهرق *tè'erroq*: Terleme
 تعريض *tè'rîz*: Dolayısıyla dokunacak
 söz söyleme
 تعريف *tè'rîf*: Tanım, tanımlama,
 tarif
 تعزیت *tè'ziyèt*: Başsağlığı dileme
 تعزیر *tè'zîr*: Paylama, azarlama
 تعزیه *tè'ziye*: تعزیت = 1. Başsağlığı
 dileme 2. Hz. Hüseyinin şehâ-
 deti ve Kerbelâ vakasının
 temsili
 تعمير *tè'essor*: Güçleşme
 عشق *tè'eşşoq*: Âşık olma
 تعصب *tè'essob*: Bir fikre, bir inanışa
 körü körüne bağlanma, ondan
 başkasını düşünmeme hali
 تعطیل *tè'tîl*: Çalışmayı durdurma,
 muattal bırakma, tatil
 تعظیم *tè'zîm*: Büyütme, ağırlama,
 hürmet ve ikram
 تمغن *tè'effon*: Kokma, kötü koku
 تمقل *tè'eqqol*: Düşünme, aklını kul-
 lanma
 تعقیب *tè'qîb*: Takip, arkasına düşme
 تعلق *tè'elloq*: İlişik, münasebetli
 olma
 تملل *tè'ellol*: Vesile ve bahane arama
 تعلم *tè'ellom*: Öğrenme

تليف *tè'llf*: Otlatmak, otlamak
 تعليق *tè'llq*: Asmak, bir şarta bağlamak
 تعليل *tè'lll*: Sebep ve bahane gösterme
 تعليم *tè'llm*: Öğretim, tâlim
 تعدد *tè'èmmod*: Bilerek ve isteyerek bir iş yapma
 تعدداً *tè'èmmodèn*: Kasden, bilerek yapma
 تعميق *tè'mlq*: Derin düşünme
 تعميد *tè'mld*: Vaftiz etme
 تمير *tè'mlr*: Tamir, onarım
 تعمیرگاه *tè'mlr-gāh*: Tamir atelyesi
 تمیری *tè'mlrl*: Tamir edilecek veya edilmiş
 تعميم *tè'mlm*: Genelge, genelleştirme, şümullendirme
 تعنت *tè'ènnot*: Kusur ve kabahat bulma, tenkit
 تعويض *tè'vlz*: Değiştirme, karşılık
 تعويق *tè'vlq*: Geciktirme
 تعهد *tè'èhhod*: Üstüne alma, taahhüt
 تعهدنامه *tè'èhhod-nāme*: Yazılı taahhüt
 تعيش *tè'èyyoş*: Yaşama, geçinme, eğlenme
 تعين *tè'èyyon*: Zenginlik, meydana çıkma
 تعيين *tè'yln*: Ayırma, belirtme
 تغاير *tèğābon*: Aldanma (alışverişte)

تغار *tèğār*: Büyük toprak leğen
 تغافل *tèğāfol*: Bilmezlikten gelme
 تغتغ *tèğ-tèğ*: توتق = Takırdama, tak tak diye ses çıkartma
 تغذى *tèğèzzl*: Beslenme, gıdalanma
 تغذیه *tèğziye*: Besleme
 تغزل *tèğèzzol*: Gazel söyleme
 تغلق *tèğelloq*: Kılıf gibi içine korma, bir kılığa girme
 تغنى *tèğènnl*: Nağme, şarkı söyleme
 تغوط *tèğèvvot*: Büyük aptos, defi hâcet
 تغیر *tèğèyyor*: Kızma, öfkelenme
 تغیر *tèğylr*: Değişme, değiştirme
 تف *tof*: Tükürük
 تفاخر *tèfāhor*: övünme
 تفاسیر *tèfāsır*: Tefsirler
 تفاصيل *tèfasıl*: Tafsilât, teferruat ayrıntılar
 تفاضل *tèfāzol*: Fark, fazlası
 تفال *tèfè'ol*: Fala bakma, fal açma
 تفاله *tofāle*: Tortu, bazı meyve veya bitkilerin usaresini aldıktan sonra kalan madde
 تفاوت *tèfāvot*: Fark
 تفاهم *tèfāhom*: Birbirini anlama, anlaşma
 تفتيش *tèftiş*: Teftiş
 تفتين *tèftln*: Arayı bozma, fitne ve fesat çıkarma
 تفحص *tèfèhhos*: Arama, inceleme, araştırma

təfəhl̩m : Büyütme, yüksek ve saygı değer görme

təfərroc : Eğlenme

təfərroc-gāh : Eğlenme yeri

təfərros : Anlama, sezme

təfər'on : Kibirleşme

təfərroq : Ayrılma, dağılma

təfr̩qe : Ayrılık, dağınıklık

təfr̩h : Eğlence, ferahlanma

təfr̩hl̩ : Ferahlandırıcı, eğlence olarak

təfr̩h̩ : Cıvıv çıkarmak

təfr̩t : Normalin sınırından aşağı kalma, aşırılığın karşıtı

təfr̩ğ : Hesabın tesviyesi, boşaltma, bitirip kurtulma

təfr̩q : Ayırma, ayırdetme

təfs̩r : Yorum, tefsir

təfs̩l : Uzun uzun izah etme

təfs̩ll̩n : Detaylar ve tafsilât ile izâh etme

təf̩zzol : Fazla olma, sevgi gösterme, lütufta bulunma

tefz̩l : Tercih, birini diğerlerinden üstün tutmak

təf̩qqod : Sormak, soruşturmak

təf̩kkor : Düşünme

təfk̩k : Açma, ayırtma, ayırma

tof̩ng : Tüfek

təf̩nnon : Bir şey hakkında etraflı bilgi edinme, eğlenme

təf̩vvoq : Üstünlük

təf̩vvoḥ : Konuşma, ağız açma, beyan etme, söyleme

təfv̩z : İhale etme, birinin uhdesine verme

təfh̩m : Anlatma, bildirme

təq̩ābol : Karşı karşıya gelme

təq̩ārob : birbirine yaklaşma

təq̩āron : Birbirine yaklaşma, aynı zamanda vâki olma, dost ve eş olma

təq̩ās : Ödeşme, ceza karşılığı bedel alma

təq̩āzā : Dilek, rica

təq̩āzā-nāme : Dilekçe, istida, talep

təq̩āto' : Birbirini, kesme keşime

təq̩ā'od : باز نشستگی = Emeklilik, tekaüt

təq̩ēbbol : Kabul etme

təq̩bl̩h : Çirkin görme, beğenmeme

təq̩ēddos : Pak, arı, kutlu olma

təq̩ēddom : İleri geçme, zamanca rütbece ileride bulunma

təqd̩r : 1. Beğenme, değer verme 2. Değer biçme 3. Alın yazısı

təqd̩s : Kutsama, takdis

təqd̩m : 1. Sunma 2. Tanıtma 3. Öne alma

تقرب *tèqèrrob* : Yaklaşma
 تفرح *tèqèrroh* : Yara olma, yara içinde kalma
 تقریب *tèqrīb* : Yanaştırma, yaklaştırma, tahmin, takrip
 تقریباً *tèqrībèn* : Takriben, tahminen
 تقریبی *tèqrībī* : Aşağı yukarı olarak
 تقریر *tèqrīr* : Söz söyleme, ifade
 تقریظ *tèqrīz* : Methetmek, bir eseri bir yazıyla övmek
 تقسیم *tèqsīm* : Bölme, bölüştürme
 تقصیر *tèqsīr* : 1. Kabahat, suç
 2. Kısaltma
 تقصیرکار *tèqsīr-kār* : مقصر = Suçlu, günahkâr
 تقطیر *tèqtīr* : Damıtma, imbikten çekme
 تقلا *tèqellā* : Çabalama, uğraşma
 تقلب *tèqellob* : Hile, sahtekârlık
 تقلب آمیز *tèqellob-āmīz* : Hileli, sahte
 تقلبی *tèqellobī* : Sahte, hileli
 تقلیب *tèqlīb* : Dönme, değişme, değiştirme
 تقلید *tèqlīd* : Taklit, benzetme
 تقلیدی *tèqlīdī* : Taklit olarak, uydurma
 تقلیل *tèqlīl* : Azaltma, indirme
 تقنین *tèqnīn* : Kanun yapma, teşri, yasama
 تقوی *tèqvā* : Günahtan sakınma, züht, takva
 تقویت *tèqvīyèt* : Kuvvetlendirme, sağlamlaştırma

تقویم *tèqvīm* : 1. Takvim, 2. Fiat biçme
 تقیه *tèqiye* : Din veya mezhebini gizlemek, inancını saklamak, sakınmak
 تک *tèk* : Tek, yalnız, biricik
 تک *tok* : نک = Gaga, uc, tepe
 تکاپو *tèkāpū* : Arama, öteye beriye koşarak bir şeyi araştırmak
 تکاثر *tèkāsor* : Çoğalma
 تکاثف *tèkāsof* : Sıklaşma, koyulaşma, kesafet bulma
 تکاسل *tèkāsōl* : Tembellik, üşenme
 تکافو *tèkāfū* : Yeterlik, kâfi gelme
 تکالیف *tèkālīf* : Zahmetli işler, görevler, ödevler
 تکامل *tèkāmōl* : Mükemmelleşme, evrim, olgunlaşma
 تکان *tèkān* : Sarsma, sallantı,
 تکان خوردن *tekan ḥordèn* : Sarsmak, sallanmak, titremek
 تکان دادن *tèkan dādèn* : Silkmek (halı v.s.), titretmek
 تکانیدن *tèkāndèn* : تکانیدن = Silkmek
 تکاور *tèkāvor* : Tezayak, çabuk koşan at
 تکاهل *tèkāhol* : Boşluk, tembellik
 تکبد *tèkèbbod* : En yüksek noktaya varma, en yüksek derece veya nokta
 تکبر *tèkèbbor* : Tekebbür, kibirlenme
 تکبیر *tèkbīr* : «Allahu Ekber» demek

تکرر *tèkèssor* : Çoğalma, artma
 تکریر *tèksîr* : Çoğaltma, teksir
 تکیف *tèksîf* : Koyu ve sık yapma, koyulaştırma
 تک خال *tèk-hâl* : As, birli (iskambil oyununda)
 تکرر *tèkèddor* : Darılma, kederlenme
 تکرر *tèkèddî* : گدائی = Dilencilik
 تکرر *tèkdîr* : 1. Kederlendirme, hatır kırma 2. Azarlama
 تکذیب *tèkzîb* : Yalanlama, tekzip
 تکرار *tekrâr* : Tekrar
 تکرر *tèkèrror* : Tekrarlama
 تکریم *tèkrîm* : Saygı gösterme
 تکرر *tèkèssor* : Kırılma, parçalama
 تکفل *tèkèffol* : Birine kefil olmak, birinin nafakasını sağlamak, masraflarını üzerine almak
 تکفیر *tèkfîr* : Birinin kâfirliğine hükmetme
 تکفین *tèkfîn* : Kefenleme
 تکلف *tèkèllof* : Gösteriş, özeniş, bir zahmete katlanma, külfet
 تکلم *tèkèllom* : Konuşma, sohbet
 تکلیف *tèklîf* : Ödev, görev, okul ödevi
 تکرر *tèkèmmol* : Bitirmek, mükemmelleştirmek
 تکرر *tèkmèle* : Ek, mütemmim
 تکرر *tokme* : دگمه = Düğme
 تکرر *tekke* : تیکه = Parça
 تکی *tèkî* : Tekli, teklik

تکیه *tèkiye* : 1. Yaslanma 2. Tekke
 تکیه گاه *tèkiye-gâh* : Yaslanacak yer, himaye
 تکرر *tègèrg* : Dolu
 تکرر *tègèrgî* : Dolu şeklinde
 تل *tèl* : Yığın, küme
 تلاش *tèlâş* : Telâş, uğraşma, çabalamama
 تلاطم *tèlâtom* : Heyecan, dalgalanma
 تلافی *tèlâfî* : Telâfi, karşılaşma, yerini doldurma
 تلاق *tèlâqî* : Kavuşma
 تلاؤل *tèlè'lo'* : Parıldama
 تلامذہ *tèlâmeze* : Talebeler
 تلاوت *tèlavèt* : Güzel sesle ve kaide ile okumak
 تلبیس *tèlbîs* : Hile, sahtekârlık
 تلخ *tèlî* : Acı, kötü
 تلخک *tèlîk* : تلخه = Delice otu
 تلخه *tèlîhe* : Delice otu, acı buğday
 تلخیص *tèlîhs* : Hûlâsa etme, kısaltma
 تلذذ *tèlèzzoz* : Lezzetlenme, ferah
 تطف *tèlèttof* : Muhabbet, lütuf
 تطیف *tèltîf* : Lütuf ve iyilik etme
 تلف *tèlèf* : Ölme, öldürme, yok etme
 تلفظ *tèlèffoz* : Teleffuz, bir harf veya kelimeyi söyleme
 تلفن *telefon* : Telefon
 تلفنچی *telefonçı* : Telefoncu
 تلفنی *telefonî* : Telefon vasıtasıyla

تلفيف *telfif*: Ambalaj
 تلفيق *telfiq*: Birleştirme, bir yere
 getirip ulaştırma
 تلقى *tèlèqqi*: Alma, kabul etme, bu-
 luşma
 تلقیح *tèlqih*: Aşılama, dölleme, ilkah
 تلقین *tèlqin*: Kulağına koyma, aşı-
 lama
 تلکه کردن *tèlèke kèrden*: Gayrı meşru
 olarak veya zorla birinden
 para almak
 تلگراف *tèlègrāf*: Telgraf
 تلگرافا *tèlègrāfèn*: تلگراف = Telgrafla,
 telgraf vasıtasıyla
 تلگرافچی *tèlègrāfçı*: Telgraf memuru
 تلگراف خانه *telègerāf-hāne*: PTT
 idaresi, telgraf idaresi
 تلبار *telebār*: 1. Açık ambar 2.
 İpek böceği yetiştirilen yer
 veya ambar
 تلبد *tolombe*: Pompa
 تلمذ *tèlèmmoz*: Talebelik, ders alma
 تلمیح *tèlmih*: 1. Bir şeye işaret 2.
 Bilinen bir olaya veya darbı-
 mesele işaret (ed.)
 تلمیز *tèlmiz*: Öğrenci, talebe
 تلنگر *tèlèngor*: Fiske
 تلنگر زدن *tèlèngor zèdèn*: Fiske vur-
 mak
 تلوا *telvèn*: İlişik ilışik olarak
 تلواسه *tèlvāse*: Çırpınma (hastalık-
 larda)

تلوتلو خوردن *telow-telow-hordèn*: Sağa
 sola yalpa yapmak
 تلون *tèlèvvon*: Renk değiştirme
 تلویح *tèlvih*: İma, işaret, dolayısıyla
 anlatma
 تلویزیون *televizyon*: Televizyon
 تله *tèle*: Tuzak, kapan
 تله موش *tèle-müş*: Fare kapanı
 تلیس *tèlis*: Bir çeşit ambalaj ku-
 maşı, kanaviçe
 تمارض *tèmāroz*: Yalandan hasta
 olma
 تماس *tèmās*: Dokunma, bir birine
 dokunma
 تماشا *tèmāşā*: Seyir, görüş, bakma
 تماشاچی *tèmāşāçi*: Seyirci
 تماشاخانه *tèmāşā-hāne*: Tiyatro
 تماشائی *tèmāşā'ī*: Güzel. dikkat çeki-
 ci, bakmağa değer, enterasan
 تمام *tèmām*: Bütün, hep, tamam
 تماماً *tèmāmèn*: Tamamen
 تمام قد *tèmām-qèd*: Bütün boyu gös-
 teren
 تمامی *tèmāmī*: Bütünü, hepsi
 تمامیت *tèmāmīyyèt*: Bütünlük
 تمایل *tèmāyol*: Meyil, istek, bir ta-
 rafa eğilme
 تبر *tèmbir*: Posta pulu
 تمتع *tèmètto*: Faydalanma, zevk
 alma
 تمثال *temsāl*: Resim, tasvir, portre
 تمثیل *tèmsil*: Benzetme, teşbih, bir
 şeyin benzerini yapma

تمجید *tèmcid* : Ululama, methetme
 تمدد *tèmèddod* : Kendi kendini germe, çekme, uzanma

تمدن *tèmèddon* : Medeni olma

تمدید *tèmdid* : Uzatma

تمر *tèmr* : Hurma ağacı, demir hindi

تمرّد *tèmèrrod* : Karşı koyma, itaatsizlik

تمرکز *tèmèrkoz* : Temerküz, bir noktaya toplanma

تمرین *tèmrin* : İdman, temrin

تمساح *temsāh* : Timsah

تمسخر *tèmèşhor* : Alay etme

تمسک *tèmèssok* : 1. Yapışma, sarılma
 2. Senet, huccet

تمشک *tèmeşk* : Ağaç çileği, ahududu

تمشیت *tèmşiyèt* : Yürütme, ilerletme

تمغا *tèmgā* : (esk.) Damga, damga pulu, mühür, nişan, vergi

تمکن *tèmèkkon* : Yerleşme, yer tutma, zengin olma

تمکین *tèmkîn* : Sabat, metanet, vekar

تملق *tèmèlloq* : Dalkavukluk

تملق آمیز *tèmèlloq-āmiz* : Dalkavukça

تملك *tèmèllok* : Sahip olma, malik olma

تملیک *tèmlîk* : Birine bir mülk bağışlama

تمنا *temennā* : تمنى = Temenni, rica

تموج *tèmèvvoc* : Dalgalanma

تموز *tèmüz* : (esk.) Temmuz ayı

تمول *tèmèvvol* : Varlık, zenginlik, mal edinme

تمهید *tèmhîd* : Yapma, döşeme, kolaylaştırma, düzeltme

تمیز *tèmlz* : Temiz

تمیزی *tèmlzl* : Temizlik

تن *tèn* : Vücut, beden

تن *ton* : Ton, 1000 kilogram

تنازع *tènāzo* : Çekişme, tutuşma, anlaşmazlık

تن آسائی *tèn-āsā'i* : İstirahat, tembellik

تناسب *tènāsob* : Uygunluk

تناسخ *tènāsoh* : Ruh gücü, ruh sıçraması, ruhun bir cisimden diğerine veya insandan hayvana geçmesi düşüncesi

تناسل *tènāsol* : Nesil yetiştirmek, üreme

تنافر *tènāfor* : Birbirinden nefret etme

تناقص *tènāqos* : Azalma, eksilme

تناقض *tènāqoz* : Tenakuz, çelişme

تناوب *tenāvob* : Sıra ile değişme

تناور *tènāvèr* : Vucutlu, iriyarı insan hakkında söylenir

تنول *tenāvol* : Yeme, içme

تنباکو *tenbāqo* : Nargile tütünü, tömbeki

تنبان *tonbān* : Don, şalvar

تن بتن *ten-be-ten* : Teke tek

تنبک *tonbek*: Dümbelek, darbuka
 تنبل *tenbel*: Tenbel
 تنبور *tenbūr*: Tambur, tambura
 ~ زدن = Tambur çalmak
 تنبوشه *tenbūşe*: Künk, toprak boru
 تنبه *tenebbōh*: Uyanma
 تنبيه *tenbīh*: Cezalandırma
 تن پور *tēn-perver*: Canına düşkün
 تنخواه *tenḥāh*: Fon, para, sermaye
 تنخواه گردان *tenḥah gerdān*: İşleyen
 para veya avans
 تند *tond*: Hızlı, çabuk, acı ve keskin tadı olan, keskin kokulu
 تند باد *tond-bād*: Sert rüzgâr
 تند خو *tond-ḥū*: Öfkeli, sinirli
 تندر *tondēr*: رعد = Gök gürültüsü
 تندرست *tēndorost*: Sağlam, sıhhatli
 تندرستی *tēndorostī*: Sıhhat, selâmet
 تندرو *tond-row*: Süratli, çabuk
 تندرو *tond-rū*: Asık yüzlü
 تند مزاج *tond-mèzāc*: Sert tabiatli
 تند و تیز *tond-o-tiz*: Çok acı, yakıcı
 تندی *tondī*: Hızlılık, acılık, sertlik
 تنزل *tēnezsol*: İnme, düşme
 تنزه *tēnezsoh*: Eğlenmek için gezip dolaşma, gezinti
 تنزیل *tēnzil*: İndirme, aşağılama, azaltma 2. Fâiz 3. Kuran-ı Kerim
 تنزیه *tēnzih*: Arılama, kusur kondurmama
 تنسيق *tēnsiq*: Düzen verme, sıralama, düzeltme

تنصیف *tēnsif*: İkiye bölmek (yarı yarıya)
 تنطق *tēnettoq*: Konuşma
 تنظیف *tēnzif*: Temizlik, temizleme
 تنظیم *tēnzim*: Tertipleme, düzen verme, yoluna koyma
 تنعم *tēn'om*: Nimetten faydalanma
 تنفر *tēneffor*: İğrenme, tikslenme
 تنفس *tēneffos*: Solunum, hava alıp dinlenme zamanı
 تنفیذ *tēnfiz*: Tasvip, tastik, bir hükmün, emir veya kararın icrası
 تنقل *tēneqqol*: Çerez yemek, yer değiştirme, eğlence, çerez
 تنقیح *tēnqih*: Temizleme, arıtma, fazla ve lüzumsuz şeyleri çıkartıp temizleme
 تنقید *tēnqid*: Eleştirme, tenkit
 تنقیه *tēnqiye*: Şırınga
 تنک *tonok*: Yaygın, seyrek, aralı
 تنکار *tēnekār*: Boraks
 تنکه *tonoke*: Don
 تنگ *tēng*: Dar, ensiz
 تنگ *tong*: Sürahi
 تنگ چشم *tēng-çəşm*: Açgözlü
 تنگ دست *tēng-dèst*: Yoksul
 تنگدل *tēng-del*: Üzgün, küskün
 تنگنای *tēngnāy*: Sıkıntı
 تنگ نفس *tēng-nefès*: Astım, nefes darlığı
 تنگی *tēngi*: Darlık
 تنده *tēnènde*: بافته = Ören, dokuyan

tènūr : Tandır

tènūre : Baca

tènūre-kèşlèn : Dumanın
bir sütun şeklinde çıkması

tènèvvo' : Çeşitli olma

tènūmènd : Şişman, iri yarı

tènūmèndī : Vücutlu, cüsseli

tènvīr : Aydınlatma

tène : Gövde, ~ زدن = Dürt-
mek, itip kakmak, ~ خوردن
= Dürtülmek

tènhā : Yalnız, tek başına

tènhā'ī : Yalnızlık, tek başına
olma

tènè-dār : Gövdeli, vücutlu, iri

tènè-lèş : Hantal, tembel

tènl : Öz, ~ برادر تی = Öz kardeş

tènlèn : Burkulmak veya ör-
mek

tennīn : Büyük yılan, ejderha

to : Sen

tū : İç, içeri

tèvvāb : Tövbe kabul eden
(Tanrı)

tèvābe' : Bir merkeze bağlı ve
tâbi olan

tèvātor : Kuvvetli söylenti, bir
haberlin ağızdan ağza yayıl-
ması

tèvāros : Miras alma, kalıt
alma

tèvārī : Firar etme

tèvārīh : Tarihler

tèvāzon : Denklik, denk olma

tèvāzī : Paralel olma

tèvāzo' : Tevazu, alçak gönül-
lülük

tèvāfoq : Uyuma, uygun gelme

tualet : Tuvalet

tèvālod : Birbirinden doğma,
çok çocuk doğurma

tèvālī : Arkası gelme, art arda
gelme

tō'em : Beraber, iç içe, çift

tèvān : (mat.) Kuvvet,

$$۳ = ۴ \times ۴ \times ۴$$

tèvānā : Güçlü

tèvānā'ī : Güçlülük

tèvānestèn : Yapabilmek, ka-
bil olmak

tèvāngèr : Zengin, güçlü

tèvāngèrī : Zenginlik, güçlü-
lük

tènvīn : Arapça kelimelerin
sonuna konan iki üstün ُ, iki
esre ِ, iki ötre ِ. Bunlar "N"
sesi verir عدا vb. gibi

tubre : Torba, hayvanın yem
torbası

towbe : Tövbe

towbe-kār : Pişman

towbīh : Azarlama

tūp : Oyun topu, top

tūp-bāzī : Top oyunu

tūpçī : Topçu

tūp-hāne: Topçu sınıfı, top-hane

tū-por: Dolgun, içi dolu

tūpl: Tekerlek poyrası

tut: Dut

tut-fèrèngl: Çilek

tutun: Tütün

tūtiyā: Çinko oksidi, tutya

tèvēccoh: Teveccüh, dikkat

towclh: Sebep gösterme, izah etme, mana verme, tefsir ve tevil etme

tèvēhhoş: Barbarlık, vahşilik, korkma, ürkme

towhld: Birleştirme, Tanrıyı birleme, Lâilâhe illâllah zikrini tekrarlama, ~ = معاشی = İşbirliği

towhld-gū: Ehli tevhid, Allahın birliğine iman eden

tū-dār: Derin, ketum

tū-dèr-tū: Muğlak, müşkül, iç içe

tū-dèmağl: Genizden çıkan ses, ~ = حرف زدن = Genizden konuşmak

tūde: Yığın, küme, halk yığını, kütle

towdl': Vedalaşma, bırakma, emanet etme

tūr: Tül, ağ, dantelâ

towrāt: تورات = Tevrat

tèvērrob: Eğilme, eğrilik, meyil

tū-rèstegl: Çentik, iç tarafa çekilme, kesiklik

tèvērroq: Varaka veya safiha haline koyma, gelme

tèvērrom: Şişme

tūrl: Tül, dantel, tüle ait

towriye: توریت = Gizleme, (ed.) Bir sözün iki anlam taşıması

towzl': بخش = Bölme, dağıtma, yayma

tū-sorh: ~ = پرتقال = Kan portakalı

tū-sèrl: Tepesine vurma, taciz etme, ~ = زدن = Zulüm etme, tesir altında bırakma, ~ = خوردن = Zulüm görmek, tesir altında kalmak

tèvēssot: Tavassut, vasıta, eliyle

towse'e: Genişleme, kalkınma, ilerleme, büyüme

tèvēssol: Bir şeyi sebep sayma

tūsèn: İyi ve sert at

tūşe: Azık, rızık, yolcu eşyası

towşlh: Süsleme, süslenme, ~ = همایونی = Hükümdarın bir yazı veya fermanı tastik veya imzası

towslf: Niteleme, tarif

towsiye: Tavsiye

tōzlh: İzah, açıklama

tèvèttan : Yerleşme, bir yeri vatan edinme

towte'e : Fesat, suikast, fesat tertibi

tūfāl : Çıta, bağdadi çıtası

tūfāl-kūb : Çıtacı, tavana veya duvarlara çıta koyan usta

towflr : Fark, çoğaltma

towflq : Muvaffakiyet

tèvèqqo' : Ümit, bekleme, arzu

tèvèqqof : Duraklama, durma

tèvèqqof-gāh : Durak

towqlr : Saygı gösterme

towqlrèn : Saygıyla

towql' : Yüksek makamdan çıkan mektup veya ferman

towqlf : Tevkif, tutuklamak

tūkā : Kiraz kuşu cinsinden bir kuş

tèvèkkol : İşlerini Tanrıya terketme, O'nun takdirine razı olma

towqlł : Vekil tayin etme

tūgowd : Ortası çukur olan

tèvallod : Doğum

tūle : Köpek, çakal, v.b. hayvanların yavrusu, تولمسك = Köpek yavrusu

tèvellā : Birine yanaşma, birini dost tutma

towliyèt : Bir vakfa mütevellî tayin olmak, mutevellilik

towlld : Doğurma, doğurtma, hasıl etme

tūmān : İran parası, 10 Riyal karşılığı, 1,20 TL.

tūn : Külhan, hamam ocağı

tūn-tāb : Külhancı

tunel : Tünel

tèvèhhom : Kuruntu

towhln : Hakaret, tahkir

tūy : تو = İç, dahil, içeri

tū'l : İçteki, içte olan

tèh : Dip, alt

tèhātor : پایاپای = Takas

tèhācom : Birden hücum etme

tèhācoml : Tecavüzi

tèhāvon : Önemsememe, ihmal

tèhèccł : Hecceleme, ~ حروف = Alfabe harfleri

tèh-çek : Çek defteri

tèhdld : Tehdit, korkutma

tèh-dīg : Pilav tenceresinin dibindeki kızarmış pirinç

tèhzlb : Düzeltme, temizleme, ıslah

tèh-sofre : Sofradan artan yemek, ekmek kalıntı ve kırıntıları

tèh-sigār : İzmarit

tèh-bèndl : Ufak bir şey yemekle iştahı köreltmek

tèhleke : Tehlike

tèhlil : «Lâilâhe illâllah» demek

تِه مَانْدِه *tèh-mānde* : پس مانده = *Kalıntı*, birinin tabağında artan yemek v.s.
 تِهْمَت *tohmèt* : Töhmüt, birine isnat edilen suç
 تِهْمَتَن *tèhèmtèn* : Delil, kahraman
 تِه نَشَسْت *tèh-neşèst* : Çökelek, tortu, telve
 تِه نَشِلِن *tèh-neşlîn* : Çökelek birikmesi
 تِهْنِيْهَت *tèhniyèt* : Tebrik, tesit
 تِهْهَئْوَر *tèhèvvor* : Tehevür, ansızın öfkelenme, cesaret
 تِهْهَئْوَو' *tèhèvvo'* : Mide bulanması
 تِهْهَئْوَو' - اَوَر *tèhèvvo' - āvèr* : Mide bulandıran
 تِهْهِيْه *tèhviye* : Havalanma
 تِهْهِي *tohl* : Boş
 تِهْهِيْدَسْت *tèhî-dèst* : Yoksul, eliboş, züğürt
 تِهْهِيْدَسْتِي *tohl-dèstî* : Züğürtlük, yoksulluk
 تِهْهِيْغَاه *tohlîgāh* : Hicabı hâciz, diyaf-ram
 تِهْهِيْ مَغْز *tohl-mèğz* : Boş kafa
 تِهْهِيْه *tèhiyye* : Hazırlama, bulundurma, tedarik etme
 تِهْهِيْل *tèhyîl* : Heyecanlandırma, coşturma
 تِهْهِيْار *tèyyār* : Hazır
 تِهْهِيْان *tiyān* : Kazan, büyük kapaksız, yuvarlak kazan

تِيْپ *tîp* : Tugay, livâ, tip
 تِيْپَا *tîpā* : Tekme
 تِيْر *tîr* : Ok, fişek, kurşun, direk
 تِيْر بَارَان کَرْدَن *tîr-bārān kèrdèn* : Kurşuna dizmek
 تِيْر خُورْدَن *tîr ḥordèn* : Kurşunla vurulmak
 تِيْر دَان *tîr-dān* : ترکش = Ok kılıfı, ok kuburu
 تِيْر رَس *tîr-rès* : Ok menzili
 تِيْر کَشِيْدَن *tîr kèşîdèn* : İnsanın vücuduna ok gibi ağrı veya sancı girmek
 تِيْر کُوبِي *tîr-kūbl* : Kazık kakma, direk çakma
 تِيْر گِي *tîregl* : Karanlık, gerginlik
 تِيْر مَاه *tîr-māh* : İranlıların 4. ayı (21 Haz. -21 Temmuz)
 تِيْر *tîre* : Koyu, siyah renkli, gergin
 تِيْر ه پَشْت *tîrey-e pošt* : Belkemiği, omurga
 تِيْر ه بَخْت *tîre-bèht* : بدبخت = Kara bahtlı, talihsiz = تِيْر رُوز
 تِيْر دِل *tîre-del* : Cahil, bilgisiz
 تِيْز *tîz* : Keskin, ucu sivri, kokusu sert, acı
 تِيْز آب *tîz-āb* : Nitrik asit, kezzap
 تِيْز بِيْن *tîz-blîn* : تِيْز چَشْم = Gözü keskin
 تِيْز پَا *tîz-pā* : تِيْز رُو = Ayağına çabuk
 تِيْز پَر *tîz-pèr* : تِيْز رُواز = Hızlı uçan
 تِيْز چَنک *tîz-çèng* : Pençesi kuvvetli, tırnağı sivri

tlz-dèndān : Yırtıcı
tlz-fèhm : Zeki, anlayışlı
tlz-gūş : Keskin kulaklı, iyi duyan
tlz-hūş : Zeki
tlzl : Keskinlik, sivri olma, acılık, keskin koku
tlşe : Keser, marangoz keseri
tlğ : Ustura, kılıç, diken
tlğ-tlğl : Dikenli, diken şeklinde
tlğ-zèn : Kılıç vuran
tlge : 1. Kiremitten veya tah-tadan yapılmış ince duvar 2. Ustura, çakı ve bıçak ağzı
tlğl : Diken veya kılıca ait
tifus : Tifüs, lekeli humma
tifo'ld : Tifo, kara humma
tik-tik : Kalp veya saatin sesi

tikke : Parça
tle : Bilye
tle-bāzl : Bilye oyunu
tlm : Takım, futbol takımı
tlmāc : Keçi derisi
tlmār : Tımar
tlmārestān : Akıl hastanesi
tlmār-gāh : Sağlık merkezi, ilk yardım merkezi
tlmçe : Küçük çarşı
tlmsār : Paşa, general sınıfı
tèyèmmom : Teyemmüm
tèyèmmon : Uğur, kutlu sayma
tlh : Çöl, Mısır ile Şam arasında bir çöl
teyhū : Kekliğe benzeyen bir çeşit kuş
tlyūb : Otomobilin iç lâstiği
toyūl : Tımar, zeamet, derebeylik
toyūll : Derebeyliğe ait, tımar sahibine ait

ث

"S" : Farsca alfabenin 5. harfi
sābet : Sabit, duran
sābet-qèdèm : Sebath
sāqeb : Bir yandan bir yana delen, delip geçen 2. Pek parlak, uçan, akan (yıldız),
 ~ نجم = Uçan yıldız,

~ شهاب = Akan yıldız, meteor

sāles : Üçüncü
sālesèn : Üçüncü olarak
sālūs : Üçleme
sāmen : Sekizinci
sānl : İkinci

ثانياً *sāniyèn*: İkinci olarak, ikinci derecede
 ثانیه *sāniye*: Saniye
 ثانیه شمار *sāniye - şomār*: Saatin saniye gösteren ibresi, saniyeyi gösteren saat
 ثبات *sēbāt*: Yerinde durma, sâbit olma
 ثبات *sēbbāt*: Noter memuru, sicil kâtibi, deftere kaydeden
 ثبت *sēbt*: Deftere kaydetme, tescil etme, not etme
 ثبتی *sēbtî*: Tescilli, kayıtlı, noterden kayıtlı, mühürlenmiş
 ثبوت *sobūt*: Sabit olma, gerçekleşme, isbat etme
 ثدی *sēdy*: پستان = Meme
 ثراء *sērā*: ثرى = Toprak, toz
 ثروت *sērvèt*: Zenginlik
 ثروتمند *sērvèt-mènd*: دولتمند = Zengin
 ثرى *sērā*: ثراء = Toprak, yer
 ثريا *serēyyā*: پروين = Ülker yıldızı
 ثعبان *so'bān*: Ejder, ejderha
 ثعلب *sē'lēb*: 1. Salep 2. Tilki = روباه
 ثغور *soğūr*: Hudutlar

ثقل *seql*: Ağırılık
 ثقہ *seqè*: Güvenme
 ثقیل *sēqlî*: Ağır
 ثلاث *solāsl*: Üçlü
 ثلاث *sols*: Üçte bir
 ثمر *sēmèr*: Meyve, fayda, netice
 ثمن *somn*: Sekizde bir
 ثمن *sēmèn*: Fiyat, değer, paha
 ثمن بخش *sēmèn-e bēhs*: Aşağı fiyat
 ثمن *sēmîn*: گرانبها = Pahalı
 ثناء *sēnā*: Övme, övgü
 ثناخوان *sēnā-ḥān*: ثناگو = Methe-den, övgücü
 ثنایا *sēnāyā*: Kesici ön dişler
 ثنیه *seniye*: Kesici ön diş
 ثواب *sēvāb*: Mükâfat, sevap
 ثوابت *sēvābet*: Gökte daima bir yerde görünüp yer değiştirmiyen yıldızlar
 ثوب *sowb*: Giyecek şey, elbise
 ثور *sowr*: گاو = Öküz, inek, boğa
 ثياب *siyāb*: in ثوب = Elbiseler, giyecekler

ج

ج *cim*: "C" Farsca alfabenin 6. harfi
 جا *cā*: جای = Yer, mekân
 جا افتاده *cā-oftāde*: Hazırlanmış, olmuş, yapılmış (yemek)
 جا انداختن *cā-èndāhtèn*: Yerleştirmek

جائر *cā'er*: Eziyet eden
 جائز *cā'ex*: Caiz, işlenmesinde sakınca olmayan
 جائزه *cā'e'ze*: Mükâfat
 جائی *cā'î*: Helâ, aptesane
 جایجا *cā-be-cā*: Yer değiştirme, kı-

pırdama, yer yer
 جابر *cāber*: Zorlayan, zulmeden
 جاپا *cā-pā*: Ayak izi, ayak basacak
 sağlam yer
 جاجیم *cācīm*: Kilim
 جاحد *cāhed*: İnkâr eden, reddeden
 جادار *cā-dār*: Geniş, yeri bol
 جادو *cādū*: Cadı, büyü
 جادوگر *cādū-gēr*: Büyücü
 جاده *cādde*: Yol, karayolu
 جاده صاف کن *cādde-saf-kon*: Yol
 silindir makinesi, greyder
 جاذب *cāzeb*: Çekici, ilgi uyandıran
 جاذبه *cāzebe*: Alım, çekicilik, çekim
 جارچی *cārçi*: Münadi, tellâl
 جارحه *cārehe*: 1. İnsan vücudunun
 uzvu, organ 2. Avlayan kuş
 veya hayvan
 جارختی *cā-rèhtl*: Elbise askısı veya
 dolabı
 جارو *cārū*: جاروب = Süpürge
 جاروب *cārūb*: Süpürge
 جارو جنجال *cār-o-cèncāl*: Gürültü
 patırtı, kalabalık
 جاروکش *cārū-kèş*: Süpürgeci
 جاری *cārī*: Cârî, akan, olagelen
 جاری *cārī*: Elti
 حازدن *cā-zèdèn*: Hile ile, sahte bir
 şeyi doğrusu yerine geçirmek
 جاسوس *cāsūs*: Casus
 جاشو *cāşū*: Tayfa
 جا کردن *cā-kèrdèn*: Sokmak, yer-
 leştirmek

جامل *cā'el*: Sahte vesika veya ev-
 rak yapan
 جاگذااردن *cā-gozārdèn*: Bir şeyi unu-
 tup bırakmak
 جالب *cāleb*: Celbeden, çeken, câlip
 جالباسی *cā-lebāsl*: جارختی = Elbise
 dolabı, elbise askısı
 جالیز *cālız*: Bostan veya sebze
 bahçesi veya tarlası
 جام *cām*: Kadeh, bardak, cam
 جامد *cāmed*: Som, katı, cāmî
 جامع *cāme'*: 1. Etraflı, mükemmel,
 tophyan 2. Cami
 جامعه *cāme'e*: Cemiyet, halk
 جاموس *cāmūs*: گاومیش = Camız,
 manda
 جامه *cāme*: Elbise
 جامه دان *cāme-dan*: Çanta, bavul
 جان *cān*: Hayat, ruh, gönül, ruh
 gibi sevgili (mec.)
 جان آفرین *cān-āfèrîn*: Yaratan, Tanrı
 جانان *cānān*: 1. Gönülden sevilen 2.
 Allah (mec.)
 جانانه *cānāne*: Candan sevilen, fedâ-
 kârane
 جانب *cāneb*: Taraf, yan, cihet
 جانباز *can-bāz*: 1. Fedâkâr 2. Canbaz
 جانبازی *canbāzl*: Fedâkârlık
 جانبخش *can-bèhş*: Hayat verici, güzel
 جانب داری *cāneb-dārī*: Taraf tutma
 جان پرور *can-pèrvèr*: Hayat verici,
 canlandırıcı

جانخراش *can-ğerāş*: Yürek parala-
yan, iç tırmalayan

جاندار *can-dār*: Canlı, diri

جان سخت *can-sèht*: Sıkıntı ve güç-
lükle can veren, tehlikelerden
canını kurtaran, (mec.) cimri

جان سوز *can-süz*: Can yakıcı, acı,
ölüm veya gurbette insana ge-
len his

جانشین *cā-neşln*: Halef, vekil, biri-
nin yerine geçen kimse

جانشینی *cā-neşlnl*: Yerine geçme,
vekâlet

جان فرا *cān-fèzā*: Hayat verici, neşe
verici

جان فشان *can-feşān*: Fedakâr

جان کندن *can-kèndèn*: Can çekişmek

جان گداز *can-godāz*: Acı, can yakıcı,
can eriten

جانماز *cā-nemāz*: Seccade, namazlık

جان نثار *can-nesār*: Fedai, hizmetçi

جانور *cānevèr*: Canlı hayvan

جانی *cānl*: Cinayet işlemiş, kâtil

جاودان *cāvedān*: Ebedi

جاوید *cāvld*: جاویدان = Ebedi

جاویدان *cāvldān*: جاودان = Ebedi

جاه *cāh*: Yükseklik, üstün makam,
derece, metrebe

جامد *cāhed*: Çabalayan

جاه طلب *cāh-tèlèb*: Makama düşkün

جاهل *cāhel*: Kaba, bilgisiz

جاهلیت *cāhellyèt*: 1. Cahillik, bil-

gisizlik 2. Arabistanda İslâm-
dan önceki dönem

جای *cāy*: جا = Yer, mevki

جایز *cāyez*: جائز = Câiz

جایز الخطا *cāyez-ol-ğetā*: Daima hata
yapması mümkün olan insan-
oğlu

جایزه *cāyeze*: Mükâfat

جایگاه *cāy-gāh*: Makam, yer, lojman

جایگزین *cāy-gozln*: Yerleşme, bir
yeri işgal etme, yerine geçmek

جایگیر *cāyglr*: Yerleşen, yerleşme,
yerine geçmek

جایی *cāyl*: جائی = Helâ, apteshane

جبار *cèbbār*: Zorba, zor kullanan

جبال *cebāl*: Dağlar

جبان *cèbān*: ترسو = Korkak

جبر *cèbr*: 1. Zorlama, zorlayış
2. Cebir (mat.)

جبراً *cèbrèn*: Zorla

جبران *cobrān*: Karşılama, telâfi

جبروت *cèbèrūt*: Kibir, azamet, celâl

جبر و مقابله *cèbr-o-moqābele*: Cebir
(mat.)

جبری *cèbrl*: Mecburî, cebire ait (mat.)

جبل *cèbèl*: کوه = Dağ

جبلت *cebellèt*: Yaratılış, tabiat

جبل *cèbèll*: Dağa ait

جبل *cebelll*: Yaradılıştan, tabiî

جبن *cobn*: ترس = Korku

جبون *cèbün*: ترسو = Korkak

جبه *cobbe*: Cübbe, gecelik entari

cebhe : 1. Alın, yüz 2. Bir bina ve sâirenin ön tarafı 3. Ordunun ön tarafı, savaş meydanı ve harekâtı
cèbln : 1. Alın 2. Korkak
cossè : İri gövde, vücut
cèhd : İnkâr, red, olumsuzluk
cèhlm : Cehennem
cèht : Ancak, olsa olsa, ta şimdi..., ~ = اگر فردا بتوانم پیام
 Ancak yarın gelebilsem!
cèdd : Dede, büyük baba
cedd : Çalışıp çabalama
codā : Ayrı, ayrılmış, birbirinden uzak
ceddèn : Cidden, hakikaten
cedār : Duvar, iki yeri ayıran zar veya duvar
codā-gāne : Ayrıca
cedāl : Kavgā,
codāl : Ayrılık, uzaklık
cèdèl : Kavgā etme, tartışma
cèdvèl : 1. Çizelge, cetvel, 2. Ark, ~ = Çarpım tablosu, kerrat cetveli
cèdvèl-bèndi : Çizelgeleme, cetvel çizmek
cèdde : Büyükanne, babaanne, anneanne
cèdy : 1. Keçi yavrusu 2. Oğlak, Zodyak, kuzey yıldızı
ceddī : Ciddi, hakiki, ağırbaşlı
ceddiyèt : Gayret, ciddiyet
cèdd : Yeni

cèdd-ol-ehdās : Yeni meydana gelmiş
cèdd-ol-eslām : Yeni müslüman olmuş
cèdd-ol-benā' : Yeni yapılmış
cèdd-on-nèsèq : Yeni tarzda yetiştirilmiş, yeni usul veya üslûp
cèdd-ol-vorūd : Yeni gelmiş
cèdd-ol-velāde : Yeni doğmuş
cèzzāb : Cezbedici, çekici
cèzzābiyyèt : Kendine cezbetme hali
cozām : Cüzâm, miskin hastalığı
cèzb : Kendine çekme
cèzebe : Cezbe, coşup kendinden geçme hali
cèzr : (mat.) Kök, murabba, kare
cèzrī : Kökten, temelli
cèrr : Çekme, sürükleyerek götürme
cerr : Bir şey yırtılırken çıkan ses
cer : Mızıkçılık, mızıklama, ~ زن = Mızıkçı, ~ زدن = Mızıklanmak
cèrā'ed : Gazeteler, dergiler

جراتم *cèrā'em*: Cezalar, ceremeler
 جرات *cor'et*: Ataklık, cesaret, cüret
 جراث *cèrr-e èsqāl*: جر ثقیل = Vinç
 جراح *cèrrāh*: Cerrah, operatör
 جراحت *cèrāhèt*: Yara, irin
 جراحی *cèrrāhī*: Cerrahlık
 جراد *cèrrād*: ملخ = Çekirge (çoğul),
 (mec.) yağmacılar sürüsü
 جراده *cèrrādè*: ملخ = Çekirge
 جرار *cèrrār*: Çok, tehlikeli, öldürücü
 جرايد *cèrāyed*: جرائد = Gazeteler,
 dergiler
 جرایم *cèrāyem*: 1. Ceremeler, para
 cezaları, جریمه nin çoğulu 2. Cü-
 rümler, suçlar
 جرب *cèrēb*: Uyuz hastalığı, koyun
 uyuzu
 جربزه *corboze*: Cerbeze, zekâ, başarı
 جر ثقیل *cèrr-e-sèqlī*: Vinç
 جر ثومه *cèrsūme*: Asıl, başlangıç,
 kök, tohumun özü, mikrop
 جرح *cèrh*: Yaralama
 جرح و تعدیل *cerh-o-tè'dīl*: Uzlaşmak,
 uzlaştırmak
 جرز *cerz*: Duvar, binanın temel
 duvarı, direk
 جرس *cèrēs*: Çan, hayvanın boynuna
 asılan çingirak
 جره *cor'e*: Yudum
 جرقه *cèrēqqe*: Kıvılcım
 جرگه *cèrge*: Sıra, grup, çember
 جرم *cerm*: 1. Cisim, kazan veya

borudaki teressübat, kir taba-
 kası 2. Gökteki yıldızlar, cisim
 جرم *corm*: Cürüm, suç
 جرننگ *cereng*: Madeni para sesi,
 şingirtı
 جره *corre*: Erkek hayvan veya
 kuş, şahin, atmaca
 جری *cèrl*: Cesur, yiğit, küstah
 جریان *cèrēyān*: Akıntı, gidiş
 جریب *cèrlb*: 100X100=10,000 m²
 olan bir alana denk ölçü birimi
 جریحه *cèrlhe*: Yara, bere
 جریده *cèrlde*: Gazete
 نگار جریده *cèride-negār*: Gazete sa-
 hibi, gazete yazarı
 جریمه *cèrlme*: Cereme, para cezası
 جریه *cèrriye*: Cer dairesi (demiryol-
 larında)
 جز *coz*: Hariç, müstesna
 جزء *coz'*: جزو = Parça, kesim, cüz
 جزئی *coz'l*: Az, azacık, cüzi
 جزاء *cèzā*: Ceza, karşılık
 جزائر *cèzā'er*: جزیره nin çoğ. = Adalar
 جزالت *cèzālèt*: Büyüklük, iyilik, bol-
 luk, metanet
 جزر *cèzr*: Denizin inmesi, inme
 جزرومد *cèzr-o-mèd*: Deniz suyunun
 inmesi ve yükselmesi, met ve
 cezir
 جزر *cèzèr*: هویج = Havuç
 جزع *cèz'*: Beyaz benekli siyah taş

جزع *cəzə'* : Sızlanma

جزغاله *cezğale* : جزغال = Kuyruk yağını erittikten sonra kalan

جزم *cəzm* : 1. Kuvvetli azim ve niyet
2. Arap alfabesinde bir sesin harekesiz okunacağını gösteren işaret

جزو *cozu* : جزء = Parça, kısım, cüz

جزوه *cozve* : Fasikül, defter

جزوه دان *cozve-dân* : Cüzdan, klâsör

جزیره *cəzire* : Ada

جزیل *cəzil* : Çok, bol

جزیه *cəziye* : Vergi, haraç, eskiden Müslüman olmayanlardan alınan vergi

جسارت *cesâret* : Cesaret

جسامت *cesâmèt* : Büyüklük, irilik

جستجو *costecû* : Arama, yoklama

جستن *costèn* : Aramak, bulmak

جستن *cèstèn* : Atlamak, fırlamak, sıçramak

جسته گریخته *cèste-gorîhte* : Azar azar, kısım kısım

جست و خیز *cèst-o-ğîz* : Hoplamak

جسد *cèsəd* : Ölü vücut

جسر *cesr* : Köprü

جسم *cesm* : Cisim, madde

جسمانی *cesmâni* : Vücut veya cisme ait

جسور *cèsûr* : Cesur, yiğit

جسم *cesim* : Büyük, iri

جشن *cəşn* : Şenlik, bayram

جعبه *cə'be* : Kutu, sandık

جعبه آینه *cə be-âyne* : Vitrin, dükkân camekânı

جمد *cə'd* : Kıvrım, büküm, saç

جمهری *cə'fêrî* : 1. İmâmı Cafer sandık'a bağlı, Şiiler 2. Maydanoz

جمل *cə'l* : Hile, sahtekârlık

جمل *co'el* : Bok böceği

جمل *cə'll* : Sahte

جغتائی *cəğətâ'i* : Çağatayca

جنگ جگ کردن *ceğ-ceğ kerdèn* : Takır-damak

جنگجه *ceğceğ* : Çingirak

جند *coğd* : Baykuş

جغرافیا *coğrafiyâ* : جغرافی = Coğrafya

جغور بگور *cəğur-bəğur* : Yağda kızartılmış ciğer ve soğan

جغه *ceğge* : جغه = جیغه = Taç, sorguç

جفاء *cəfâ* : Eziyet

جفا پیشه *cəfâ-plşe* : İş vefasızlık ve cefâ etmek olan

جفا کار *cəfâ-kâr* : cefa eden

جفا کش *cəfâ-kêş* : Eza ve cefa çeken

جف القلم *cəff-ol-qelèm* : Hiç düşünüp taşınmadan bir şeyi söylemek veya karar vermek, ceffelkalem

جفت *coft* : çift

جفت شدن *coft-şodèn* : Çiftleşmek

جفتک *coftèk* : Çifte, çifte atma

جفتک زدن *coftèk-zedèn* : çifte atmak

جفتک چارکش *coftèk-çârkoş* : Birdir bir oyunu

coft-girl : Çiftleşme
cèfr : Rakamlar, harfler ve işaretler ile eski ve mevhum bir ilim
cèfn : 1. Göz kapağı = چشم , 2. Kın
cèfèng : Saçma söz, boş lâf
ceqqe : جقه = Sorguç
cèk : Kriko
cegèr : Ciğer
cegèr-süz : Ciğer yakan, pek acılı
cegèr-siyāh : کبد = Karaciğer
cegèr-güşe : Pek sevgili
cegèrī : Koyu kırmızı
cègèn : Kamış, saz, söğüt
col : Paçavra, at v.s.nin semer bezi, çul
cèlā' : Memleketten ayrılma, gurbet
cèlā' : Cilâ, parlatma
collāb : Gül suyu, bir çeşit şurup, gül suyu ile yapılır
cèlācel : Hayvanların boyuna takılan bir sıra çangırak
cèllād : Cellât
cèlā-dār : Cilâlanmış, cilâlı
cèlādèt : Yiğitlik, cesaret
cèlāgèr : Cilâcı
cèlāl : Ululuk, büyüklük
cèlālèt : Büyüklük, azamet

cèlālèt-mèāb : Ululuk merkezi veya sığınağı
cèlālī (tèqvīm) : Celâli takvim, Selçuklu Melikşah'a ait olan takvim, başlangıcı h. 471
cèlèb : Alçak, dalavereci
cèlb : Celp, çekip getirme, polise getirtmek
colbèk : Deniz yosunu
collèt : Müzevir, habis
cèld : Çevik, tetik, çabuk
celd : Cilt, deri
cèldī : Çeviklik, çabukluk
celdī : Deriye âit
celez-o-velez : Cızırdıyarak kızarmak
cèlèsāt : Toplantılar
cèlèse : Celse, oturum
celf : Züppe
cèlq : استمناء = İstimna
colge : Ova
celow : Ön, ileri, at başlığı
celow-ḥān : Binanın ön kısmı, bir binanın önündeki açıklık
celow-dār : Öncü, ileriden giden kimse
colūs : Oturma, bir hükümdarın tahta geçme günü
celow-glrl : Önleme, menetme
celve : Cilve, aydınlatma, kadının ilgi çekici hoş tavrı, naz

گاه *celve-gāh*: Tecelli ve zuhur mahalli

گر *celve-gèr*: Cilveli

جلی *cèll*: آشکار = Aydın, açık

جلیقه *celitqe*: Yele

جلیس *cèlls*: همنشین = Arkadaş

جلیل *cèlll*: Büyük, ulu, yüce

جلیل القدر *cèllil-ol-qèdr*: Yüksek mertebeli, yüce değerli

جم *cèm*: Cemşit'in kısaltılmışı, Şeh-nâme'ye göre eski İranda Piş-dâdîlerin 4. hükümdarı

جم *cèmm*: Topluluk, kalabalık

جماد *cèmād*: Cansız varlıklar

جمادات *cèmādāt*: Cansızlar, cansız yaratıklar

جمادی *cèmādī*: Cansızlık, cansıza ait

جمادی الآخر *cèmedi-ol-aḥèr*: Kamer takviminin 6. ayı

جمادی الاول *cèmādī-ol-èvvèl*: Kamer takviminin 5. ayı

جماز *cèmmāz*: جمازه = Hecin

جمازه *cèmmāze*: Hecin

جماع *cemā'*: Çiftleşme, cinsel yaklaşma

جماعت *cèmā'èt*: 1. İnsan kalabalığı, topluğu 2. Bir dinden olanların topluluğu 3. İmama uyarak toplu halde namaz kılanlar

جمال *cèmāl*: Yüz güzelliği

جمال *cèmmāl*: Hecin süren veya sahibi

جمایر *cèmāhlr*: Cumhuriyetlikler

جمجه *comcome*: Kafa taşı

جمره *comre*: 1. Kıvılcım, bir parça ateş 2. Hac merasiminde Mina'da taş atma eylemi 3. Bahardan az önce meydana geldiği sanılan sıcaklık

جمع *cèm'*: Toplama, çoğul, topluluk

جمعا *cèm'èn*: Tamamen, toptan

جمع آوری *cèm'-āvèrī*: Toplamak, bir araya getirmek

جمع بندی *cèm'-bèndl*: Toplama, yekûn yapma

جمع کل *cèm'-e koll*: Topyekün

جمعیت *cèm'iyyèt*: Topluluk, dernek

جمل *cèmèl*: شتر = Deve

جمل *comèl*: Cümleler

جملگی *comlegl*: Hep beraber, tamamen, bütün

جمله *comle*: Cümle, hep

جمله بندی *comle-bèndl*: Cümle yapma, cümle yapısı

جمود *comūd*: Donma, katılaşma, buz kesilme, tembelleşme

جمهور *comhūr*: Cumhur, halk, umum

جمهوریت *comhūriyyèt*: Cumhuriyet

جميع *cèmī'*: Bütün, hep, tüm

جميعا *cèmī'èn*: Cümleten, bütün

جمیل *cèmīl*: Güzel

جميله *cèmīle*: Güzel, güzel kadın

جن *cenn*: Cin

جناب *cènāb* : Asıl anlamı
 جنابت *cènābèt* : Cünüplük
 جنابعالی *cènāb-e'ālī* : Zâtıalınız
 جنات *cènnāt* : Cennetler
 جناح *cènāh* : 1. Kuş kanadı 2. insanın kol ve eli 3. Ordu kanadı
 جنازه *cènāze* : Cenaze, henüz gömülmemiş olan ölü
 جناس *cenās* : Cinas iki anlamlı söz (edb.)
 جناغ *cènāğ* : Lâdes kemiği, yades oyunu
 جنان *cenān* : Cennetler
 جنان *cènān* : Yürek, kalp, gizli bir şey, bir şeyin iç yüzü, gece karanlığı
 جنایت *cenāyèt* : Cinayet, büyük suç
 جنایتکار *cenāyèt-kār* : Cinayet işleyen, canî
 جنائی *cenā'ī* : Cinayete ait, ağır ceza, ~ محکمه = دادگاه = Ağır ceza mahkemesi
 جنب *cènb* : پهلو = Yan, taraf, kenar
 جنوب *conob* : Cünüp, cinsel yaklaşımdan sonra dince henüz yıkanmadığı için temiz sayılmıyan kimse
 جنبان *conbān* : Kımıldanan
 جنباندن *conbāndèn* : Kımıldamak kımıldatmak
 جنبش *conbeş* : Kımıldama, sallanma

جنبنده *conbènde* : Kımıldanan, sallanan yerde sürünen hayvan
 جنبیدن *conbiden* : Kımıldamak, hareket etmek
 جنت *cènnèt* : Cennet
 جتلمن *centelmèn* : Centilmen
 جنجال *cèncāl* : Gürültü
 جنحه *conhe* : Cünha, suç, hafif cürüm, ~ محکمه = Asliye ceza mahkemesi
 جند *cond* : Asker, ordu
 جنده *cende* : فاحشه = Orosu, fahişe
 جنده باز *cende-bāz* : Zampara
 جنده خانه *cende-hāne* : Kerhane, genelev
 جنس *cens* : Kalite, cins, çeşit
 جنسی *censī* : Cinsi, seksüel
 جنسیت *censiyyèt* : Erkeklik veya dişilik, kalite
 جنگ *cèng* : Savaş, kavga
 جنگ *cong* : 1. Çeşitli şiirleri ve edebi yazıları ihtiva eden bir defter 2. Gemi
 جنگ آزموده *cèng-azemûde* : Tecrübeli ve kıdemli asker
 جنگ آور *cèng-āvèr* : Savaşçı
 جنگجو *cèg-cū* : Savaş sever, savaşçı
 جنگ زرگری *cèng-e zèrgèri* : Başkasını kandırmak için iki insanın yalandan birbirile münakaşa veya kavgası
 جنگل *cèngəl* : Orman

جنگل بان *cəngəl-bān*: Orman koruyucusu

جنگل *cəngəl*: Ormana mensup, ormandan gelme

جنگی *cəngi*: Savaşla ilgili

جنگیدن *cəngiden*: Savaşmak, kavga etmek

جن گیر *cen-gir*: Cinleri çağıran

جنم *cənəm*: Tip, çeşit, biçim, karakter

جنوب *cənüb*: Güney

جنوبی *cənubi*: Güneye ait

جنود *comūd*: Askerler, ordular(ask.)

جنون *conūn*: Akıl hastalığı, delilik

جنین *cənlīn*: Dölüt, cenin, سقط ~

Çocuk düşürme

جو *cū*: جوی = Nehir

جو *cū*: جوی = Arıyan (جستن den)

جو *cəvv*: فضا = Uzay

جواب *cəvāb*: Cevap

جواباً *cevāben*: Cevaben, karşılık olarak

جواد *cevād*: Cömert

جوار *cevār*: Yön, etraf

جوارح *cəvāreh*: İnsan vücudunun organları

جواری *cəvārl*: ذرت = Mısır

جواز *cəvāz*: Ruhsatname, izin tezkeresi

جوال *covāl*: Çuval, büyük torba

جوال *cəvvāl*: Çok hareketli, dolaşan

جوالدوز *covāl-düz*: Çuvaldız

جوامع *cəvāme*: Câmiler, topluluklar

جوان *cəvān*: Genç, delikanlı

جوانب *cəvāneb*: Taraflar, yanlar

جوانمرد *cəvān-mərd*: 1. Genç adam

2. Cömert, delikanlı

جوانمردانه *cəvān-mərdāne*: Cömertçe

جوانمردگ *cəvān-mərg*: Genç yaşlarında ölen

جوانمردی *cəvān-mərdi*: Cömertlik

جوانه *cəvāne*: Filiz

جوانی *cəvāni*: Gençlik

جواهر *cəvāher*: گوهر = Elmas, yakut gibi değerli taşlar

جواهر آلات *cəvāher-ālāt*: Mücevherat

جواهر تراش *cəvāher-tērāş*: Elmas kesici, cevahirci

جواهر ساز *cəvāher-sāz*: Cevahirci, kuyumcu

جواهر فروش *cəvāher-forūş*: Cevahirci, mücevherat satıcısı

جواهر نشان *cəvāher-neşān*: Mücevherlerle süslenmiş

جواهری *cəvāheri*: Cevahirci

جوائز *cəvā'ez*: Mükâfatlar, nin çoğ.

جوجه *cūce*: Cıvcıv

جوجه تیغی *cūce-tiği*: Kirpi

جوجه کشی *cūce-keşl*: Cıvcıv çıkarma, ماشین ~ = Kuluçka makinası

جوخه *cūhe*: Bölük, kıta (ask.)

جود *cūd*: Cömertlik

جودانه *cūdāne*: (bot.) Bir çeşit ağaç

جودت *cūdèt*: Cömertlik

جور *cūr*: 1. Tavır, şekil, nevi, 2. Uygun, aynı neviden

جور *cowr*: Cevir, cefa
 جوراب *cūrāb*: Çorap
 جوراب باف *cūrāb-bāf*: Çorapçı
 جوراب بافی *cūrāb-bāfl*: Çorap fabrikası
 جور به جور *cūr-be-cūr*: Çeşitli, türlü-türlü
 جوز *cowz*: گردو = Ceviz
 جوزاء *cowzā*: 1. İranlıların eskiden kullandıkları şemsi takvimin üçüncü ayı 2. Oniki burçtan biri (İkizler burcu)
 جوزغند *cowz-e-ğend*: Kuru şeftali ve kaysının içine ceviz içi ve şeker doldurularak yapılan bir çeşit şekerleme
 جوزغه *cowzēge*: غوزه = Koza
 جوش *cūş*: Kaynama, taşkınlık, mayalanma ve tahammürden kaynama, maden cürûfu, oksijen ve su kaynağı, sivilce, heyecan, helecan
 جوشاندن *cūşāndèn*: kaynatmak
 جوشانده *cūşānde*: Kaynatılmış, kaynamış çeşitli tıbbi sebzeler
 جوش ترش *cūş-e-torş*: Tartarik asid
 جوشش *cūşeş*: Kaynama
 جوش کار *cūş-kār*: Kaynakçı
 جوشیدن *cūşidèn*: Kaynamak
 جوشیده *cūşide*: Kaynamış
 جوش شیرین *cūş-e şîrîn*: Soda, sodium, bikarbonat

جوع *cū'*: گرسنگی = Açlık
 جوف *cowf*: İç, dahil
 جوفاً *cowfèn*: İçinde, ilişkide, ekte
 جوقه *cūqe*: جوخه = Grup
 جوكى *cūkl*: Cimri
 جوكندى *cow-gèndoml*: Biraz ağarmış saç veya şakal
 جولان *cèvelān*: Dolaşma, gidip gelme
 جولانگاه *cèvelān-gāh*: Dolaşılan yer, gidip gelinen mahal
 جونده *cèvènde*: Çiğneyen, kemirgen
 جوهر *cowhèr*: Cevher, mürekkep
 جوى *cūy*: جو = Küçük nehir, ark
 جوى *cèvvl*: Uzaya ait
 جوياء *cūyā*: Arayan, soran, talip
 جويبار *cūybār*: Nehir, çay
 جويدن *cèvidèn*: Çiğnemek
 جوين *cèvln*: Arpadan yapılmış
 جوينده *cūyènde*: Arayan, talip
 جهات *cehāt*: Cihetler, sebepler, yönler
 جهاد *cehād*: 1. Din uğrunda savaş
 2. Dinin yayılması için çalışma
 جهاز *cèhāz*: Aygıt, cihaz
 جهال *cohhāl*: Cahiller, bilgisizler
 جهالت *cèhālèt*: Bilgisizlik
 جهان *cèhān*: Dünya, âlem
 جهان آفرين *cèhān-āfèrîn*: Kâinâtı yaratan, Tanrı
 جهانبان *cèhān-bān*: Dünyayı koruyan, hükümdar, padişah
 جهان پيما *cèhān-peymā*: Seyyah

cèhān-tāb: Alemler parlatan, aydınlatan

cèhān-dār: Dünyaya sahip olan, adil ve akıllı hükümdar

cèhān-dlde: Çok yer görmüş, tecrübeli

cèhān-goşā: Dünyayı zapteden büyük fatih

cèhān-gèrd: Turist, seyyah

cèhān-gl̄r: Dünyayı zapteden

cèhān-nemā: Dünyayı gösteren harita

cehānī: دنیائی = Dünyaya ait

cèhānldèn: جهاندن = Sıçratmak, atlatmak

cèhèt: 1. Cihet, yön 2. Sebep

cèhd: Çaba

cèhr: Açık, aşikâr, sesi yükseltmek

cèhrèn: Açıkça, yüksek sesle

cèhre: İğ, çıkırık

cèheş: Sıçrama, atlama

cèhl: Bilgisizlik, bilmezlik

cohèlā: Câhiller

cèhènde: Atlayan, sıçrayan

cèhènnèm: Cehennem

cèhènnèmī: Cehenneme lâyık

cohūd: يهودی = Yahudi

cèhūl: Pek câhil

cèhldèn: Sıçramak, atlamak, hoplamak

cèhlz: Çeyiz

clb: Cep

clb-bor: Yankesici

clbl: Cebe ait, cebe konulan defter, takvim, saat v.s.

cip: Cip arabası

ceyhūn: Ceyhun nehri

ceyd: گردن = Boyun

ceydār: Kestane ağacına benzeyen küçük bir ağaç

clr: Güderi

clrān: Komşular

cèyrān: آهو = غزال = Ceylân

cir-cirèk: Cırcır böceği

clru: پشت نویسی = ظهر نویسی = Bir senet veya havalenin üçüncü şahıs tarafından imza edilmesi

clre: Asker tayını, er azığı, vesika usulü ile tahdit

clre-bèndī: Tayınını vermek, vesika ile dağıtmak

clre-hār: جیره خور = Tayın alan, maaş alan

clrl: Güderiden yapılmış

ceyş: لشکر = Ordu, asker

clg: Bağırma, feryat

clge: جغه = İbik, tac

clqe: جقه = İbik, tac

cik-cik: Cıvılda

cik-zèdèn: Cıvıldamak

cik-o-būk: Bir mevzuun bütün sırlarına vâkıf olma

cln: Çırcır, çiğidi pamuktan ayıran makina

coyūş: Ordular, askerler

clve: civa

ج

ج çe: "Ç", Farsça alfabenin 7. harfi	چارپایه çār-pāye: İskemle
چائیدن çā'idèn: Üşütmek	چار ترک çār-tèrk: Dört yönlü, dört taraflı
چابک çābok: Çevik, çabuk	چارچوب çār-çüb: Çerçeve
چابک دست çābok-dèst: Eli çabuk, eli işe yakışır	چارده çār-dèh: چهارده = On dört
چار سوار çābok-sèvār: İyi binici	چار دیوارى çār-dīvarī: Basit bina, oda, dört duvarlı
چابکی çābokī: Çeviklik	چار راه çār-rāh: Dört yol
چاپ çāp: Basma, tabetme	چارزانو çār-zānū: Bağdaş kurarak oturmak
چارپار çāpar: Ulak, tatar	چار سو çār-sū: چار سو = چهار سو = Dört yol
چارپاری çāparī: Ulak ile, çarçabuk	چار سوق çār-sūq: چار سو = Dört yol
چارچی çāpçī: Matbaacı	چارشانه çār-şāne: İri yarı
چارخانه çāp-hāne: Matbaa, basımevi	چار طاق çār-tāq: Sayvan şeklinde bir yer, bir odanın her taraf-tan pencereleri ve kapıları açık kalması
چارپلوس çāplūs: Dalkavuk	چار طاقی çār-tāqī: Sayvan, dört tarafı açık olan dört sütun veya direk üstünde yapılmış olan bir dam veya çatı
چارپلوسی çāphūsī: Dalkavukluk	چاروغ çāroğ: چاروغ = Çarık
چارپیدن çāpīdèn: Yağma etmek, soy-mak, çapulculuk	چارقد çār-qèd: Örtü, haş örtüsü
چاتمه çatme: Çatma, tüfek çatma	چارک çārèk: Çeyrek
چاхан çāhan: (arg.) Yalan, uy-durma, saçma	چارگاه çār-gāh: Şark müzikisinde bir şarkı makamı
چاهو çāhu: چاه خو = Kuyu kazan usta, lağımçı	چارگوش çār-gūş: Dört köşe
چادر çādor: Çadır, örtü, çarşaf	چارگوشه çār-gūşe: Kare, dört köşe
چادر شب çādor-şèb: Çarşaf	چارمیخ çār-mīh: Çarmıh
چادر نشین çādor-neşīn: Göçebe, çadırda yaşayan	
چادر نماز çādor-nemāz: Namaz örtüsü	
چار çār: چهار = Dört	
چارپا çār-pā: Dört ayaklı (hayvan)	
چارپاره çār-pāre: Kurşun, fişek	

چار نعل *čār-nē'l*: Dört nala gitmek
 چار وادار *čār-va-dār*: Yük hayvan-
 larının sürücüsü

چاروغ *čāroğ*: چاروق = Çarık
 چاره *čāre*: Çare

چاره پذیر *čāre-pēzir*: Çaresi müm-
 kün, çaresi bulunan

چاره جوئی *čāre-cū'ī*: Çare arama
 چاره ساز *čāre-sāz*: Çare bulan, çare
 ve tedbir düşünen

چار یک *čār-yek*: چارک = Çeyrek,
 dörtte bir

چارشنبه *čār-šenbe*: چهارشنبه = Çar-
 şamba

چاشت *čāšt*: Sabah kahvaltısı, sabah
 vakti

چاشنی *čāšnī*: Çeşni, tat

چاق *čāq*: Şişman

چاق *čāq* şodēn: Şişmanlamak

چاقشور *čāqşur*: چاقچور = Şalvar
 (kadınlara)

چاق کردن *čāq-kērdēn*: 1. Şişman-
 lamak 2. Nargile, çubuk v.s. yi
 içmeğe hazırlamak

چاقو *čāqū*: Çakı

چاقی *čāqī*: Şişmanlık

چاقونیزکن *čāqū-tīz-kēn*: کارد تیزکن =
 Bileyici

چاقوکش *čāqū-kēš*: Yanında bıçak
 taşıyan, kavgacı

چاک *čāk*: Yırtık, çatlak

چاکر *čāker*: Kul, köle, itaatkâr

چال *čāl*: Çukur

چالاک *čālāk*: Çevik, atik

چالاکى *čālākī*: Çabukluk, çeviklik

چاله حوض *čāl-howz*: چاله حوض =
 Eskiden hamamda bulunan so-
 ğuk su yüzme havuzu

چاله *čāle*: چال = Çukur

چامه *čāme*: چکامه = چگامه = قصیده = Şiir, kaside

چانه *čāne*: چونه = زنج = 1. Çene 2.
 Pazarlık, زدن ~ = Pazarlık yap-
 mak, ~ پر = Geveze

چاودار *čāvdār*: Çavdar

چاوش *čāvūš*: چاوش = Öncü, or-
 dunun veya kervanın önünden
 giden

چاه *čāh*: Kuyu, çukur

چاهخو *čāh-ħū*: چاخو = Kuyu kazan,
 lağımçı

چاهک *čāhək*: Lağım, çirkeflerin
 akıp gitmesi için yeraltı çukuru
 veya lağım

چاه کن *čāh-kēn*: چاخو = Lağımçı,
 kuyu kazan usta

چای *čāy*: چائی = چایی = Çay

چای دان *čāy-dān*: Çay kutusu

چای صاف کن *čāy-sāf-kon*: Çay süzgeci

چای *čāyī*: چائی = چایی = Çay

چاییدن *čāyīdēn*: چائیدن = Üşütmek,
 nezle olmak, soğuk almak

چایمان *čāyemān*: Üşütme

چپ *čēp*: 1. Sol 2. Şaşı gözlü

çèp-oftādèn: Biriyle zıt olmak, düşman olmak

çèpāndèn: چپانیدن = Tıkamak, sokmak, tıkayarak sokmak, bir şeye sokup doldurmak

çèpāvol: چاپول, yağma

çèpāvolçl: چاپولچی = Çapulcu

çèp-dèst: چپ دست Solak

çèpèr: Çit

çopoq: Çubuk, tütün içmeğe mahsus çubuk

çopoq-kèşldèn: چپق کشیدن Çubuk içmek

çèppe: Devrilme

çèpow: چاپول = Çapul, yağma

çètā'l: Kenevirden yapılmış torba bezi

çètr: Şemsiye, paraşüt

çètr-e necāt: چتر نجات Paraşüt

çètr-bāz: چتر باز Paraşütçü

çotke: چتکه = Hesap çetelesi, hesap tahtası

çoçul: چوچوله = Bızır, klitoris

çeh: (ünl.) Çık!, git! (köpek v.b. hayvanlara denir)

çèhmāq: چخماق Çakmak

çodèn: دökme demir

çerā: چریدن = Otlama, otlatma, otlak

çera: چرا = Niçin, niye

çerāğ: Lâmba, ocak, kandil

gibi ılık veren aygıt

çerāğān: چراغان = Bayram, alay ve törenler münasebetiyle bir çok lamba yakmak, kandillerle donatmak

çerāğçl: چراغچی Lambaları yakan görevli

çerāğdān: چراغدان Lamba kabı veya sehpa

çerāğèk: کرم شب تاب = Ateş böceği

çerā-gāh: چراگاه Otlak, mera

çerāndèn: چراندن Otarmak, otlatmak

çerb: چرب کردن Yağlı, Yağlamak

çerbāndèn: چرباندن Bir malı terazide tartınca biraz ağır bırakmak, azacık fazla vermek

çerb-dèst: چرب دست Çabuk, çevik, eli her işe yakışır

çerb-zèbān: چرب زبان Güzel konuşan, kandırıcı, yumuşak lisanla konuşan

çerbî: چرب Et yağı, yağ

çerbldèn: چربیدن Ağır gelmek, biraz fazla tartılmak

çèrt: چرت Saçma, boş söz

çèrt-o-pèrt: چرت و پرت saçma, boş lâf

çort: چرت Uyuklama, şekerleme

çerh: چرخ Tekerlek, teker, at veya el arabası

چرخ *çerh*: چرخیدن = Gezme, dolaşma
چرخاندن *çerhândèn*: Dolaştırmak, gezdirmek

چرخچی *çerhçi*: Arabacı

چرخ دستی *çerh-dèstl*: El arabası

چرخ ریسک *çerh-risèk*: Serçe gibi bir çeşit kuş, bir çeşit çekirge

چرخ ساز *çerh-sāz*: Araba veya bisiklet ustası

دو چرخه *çerh-sèvārl*: چرخ سواری
سواری = Bisiklete binmek

چرخش *çerhêş*: Dolaşma, çark gibi dönme

چرخشت *çerhêşt*: Üzüm suyu çıkarmağa mahsus çark veya menegene

چرخک *çerhêk*: Çıkırık, küçük madden tekerlek, dolap

چرخ کار *çerh-kār*: Tornacı

چرخ کاری *çerh-kārî*: Tornacılık

چرخه *çerhe*: Çıkırık, dolap

چرخلی *çerhl*: Yağ ve kaymağı alınmış süt ve yoğurt

چرخیدن *çerhîdèn*: Dönmek, dolaşmak

چرخنده *çerhênde*: Dönen, dolaşan

چرده *çerde*: Yüz, surat, insan derisinin rengi, سیاه = Esmer renkli veya yüzlü

چرس *çers*: Esrarotu, bir çeşit haşış

چرغ *çerg*: Kerkenez kuşu

چرک *çerk*: Kirlenmiş, kir, pislik, irin

چرک آب *çerk-āb*: Çirkef, bulaşık suları, birikmiş pis su

چرک آلود *çerk-ālūd*: Kirli, kirlenmiş

چرک تاب *çerk-tāb*: Kir göstermeyen koyu renkli kumaş

چرکس *çerkəs*: Çerkez

چرک نویس *çerk-nevîs*: Müsvedde, taslak, kabataslak yazı

چرکی *çerkl*: Kir, kirlilik

چرکین *çerkin*: Kirlenmiş

چرم *çerm*: Tabaklanmış deri, meshin, kösele

چرم سازی *çerm-sāzl*: Deri veya meshin fabrikası

چرمی *çermî*: چرمین = Deriden yapılmış

چرمینه *çermîne*: Deriden yapılmış

چرند *çerênd*: چرند پرند = Saçma, boş lâf

چرنده *çerênde*: Ot yiyen hayvan, otlanan

چریدن *çerîdèn*: Otlamak

چریک *çerik*: Çete, çeteci

چس *ços*: Vızıltı, yellenme

چسان *çesān*: چطور = Nasıl?

چسب *çesb*: Zamk, tutkal, kola

چسبان *çesbān*: Yapışık, yapışan

چسبانده *çesbānde*: Yapıştırılmış

چسبانیدن *çesbāndèn*: چسبانیدن = Yapıştırmak, tutturmak

چسبناک *çesbnāk*: Yapışkan

چسبندگی *çesbêndegl*: Yapışkanlık

چسبنده *çesbênde*: Yapışan

چسبیده *çesblde* : Yapışmış
 چسبیدگی *çesbldegi* : Yapışmış olma
 چسبیدن *çesblđen* : Yapışmak
 چست *çost* : Çevik, tetik, çabuk
 چستی *çostl* : Çeviklik
 چس فیل *ços-e fıl* : Patlamış mısır
 چش *çoşş* : (ünl.) Çüş!
 چشانیدن *çeşāndèn* : چشانیدن = Tattır-
 mak
 چشائی (حس) *hess-e çeşā'ı* : Tatma duy-
 -gusu
 چشته *çeşte* : İştah açacak şey, ufak
 bir yiyecek
 چشته خور *çeşte-ħor* : Yedirmek veya
 fazla iyilik etmekle birini kötü
 alıştıрма
 چش *çeşes* : چشائی = Tatma(duygusu)
 چشم *çəşm* : Göz
 چشم انداز *çəşm-əndāz* : Manzara
 چشم براه *çəşm-be-rāh* : Yolunu bek-
 leme, gözü yolda olma
 چشم بند *çəşm-bənd* : Atlara mahsus
 meşin gözlük
 چشم بندی *çəşm-bəndl* : El çabukluğu,
 hokkabazlık
 چشم بسته *çəşm-bəste* : Gözü bağlı,
 habersiz, tecrübesiz
 چشم زدن *çəşm-bər-həm zeden* :
 Bir an içinde
 چشم پزشکی *çəşm-pezeşk* : Göz dok-
 toru
 چشم پوشی *çəşm-pūşl* : Göz yumma

چشم ترسیده *çəşm-tərsıde* : Gözü kork-
 muş
 چشم چرانی *çəşm-çerānl* : Çapkınlık
 چشم خانه *çəşm-ħāne* : Göz çukuru
 چشم داشت *çəşm-dāşt* : Birinden bek-
 leme, ümit etme
 چشم درد *çəşm-dərd* : Göz ağrısı
 چشم دریده *çəşm-dərlde* : Utanmaz,
 yüzsüz
 چشم رس *çəşm-rəs* : Gözün yettiği
 mesafe
 چشم روشنی *çəşm-rowşənl* : Göz ay-
 dınlığı
 چشم زخم *çəşm-zəħm* : Göz değme
 چشم زدن *çəşm-zədən* : Göz değmek
 چشمک *çəşmek* : Göz kırpma
 چشم و دل سیر *çəşm-o-del-sır* : Gözü
 tok
 چشم و دل گرسنه *çəşm-o-del-gorosne* :
 Açgözlü
 چشمه *çeşme* : Pınar, memba, çeşme
 چشمه سار *çeşme-sār* : Çok çeşmesi
 olan bir saha, çeşme başı
 چشیدن *çeşlden* : Tatmak
 چطور *çe-tōwr* : Nasıl?
 چغاله *çəğāle* : Çağla, yeşil kabuklu
 ham badem ve buna benzer
 diğer meyveler
 چغانه *çəğāne* : Bir çeşit çalpara(mus.)
 چغلی *çoğoll* : Arkasından şikayet et-
 mek, haber vermek
 چغند *çoğond* : İri, büyük, top gibi
 چغندر *çoğondər* : Pancar

چغیدن *çəğldən* : Nefes almak, ya-
vaşca söylemek

چفت *çefti* : Mandal

چفت کردن *çefti kərdən* : Mandallamak,
kilitlemek

چقدر *çe-qədr* : Ne kadar, kaç

چک *çək* : Tokat, sille

چک *çek* : Çek

چکامه *çəkāme* : قصیده = Kaside, şiir

چکانیدن *çəkānldən* : چکاندن = Dam-
latmak

چکاوه *çəkāvok* : چکاوک = Serçeden
biraz büyük ona benzer bir kuş

چکش *çəkkoş* : Çekiç

چکه *çəkme* : Çizme

چکمیزک *çekmizək* : İdrar yolunun bir
çeşit hastalığı, idrarını tutama-
mak ve damla damla damlat-
mak

چک و چانه *çək-o-çāne* : Sıkı pazarlık
etme

چکه *çekke* : Damla, damlama

چکیدن *çekldən* : Damlamak

چکیده *çekilde* : Damıtmış, imbikten
çekilmiş

چگال *çegāl* : متکاثف = Kalın, kesif

چگونگی *çe-gūnegi* : Nitelik

چگونه *çe-gūne* : Nasıl, ne biçim

چل *çel* : چهل = Kırk

چلاق *çolāq* : Topal

چلانیدن *çelāndən* : چلانیدن = Sıkıştırıp
sızdırmak, ezmek

چلباسه *çelpāse* : مارمولک = Kerten-
kele

چلتوک *çeltük* : Çeltik, kabuğu so-
yulmamış pirinç

چلچراغ *çelçerāğ* : Avize, büyük kollu
şamdan

چلچله *çelçele* : پرستو = Kırlangıç

چلر *çelər* : Kayın veya akgürgen
ağacı

چلغوز *çelğüz* : Kuş gübresi

چلغوزه *çelğüze* : Çam kozalağı

چلنگر *çeləngər* : Çilingir

چلو *çelow* : Pilav

چلوار *çelvār* : Beyaz pamuk bez

چلو صافی *çelow-sāfi* : صافی = Süzgeç

چلو کباب *çelow-kébāb* : Şiş kebab
ile plav

چله *çelle* : Kırk gün, birisinin ölü-
münden sonraki kırkıncı gün

چلیپا *çellipā* : صلیب = Haç, çapraz

چلیپائی *çellipā'i* : Haç şeklinde

چلیدن *çelliden* : Ezilmek, sıkışmak

چلیک *çelik* : Varil

چم *çem* : چم و خم = Gururlanarak
yürümek, kıvrımlı yol

چماق *çomāq* : Çomak, değnek, orta-
çağlarda kullanılan ağır topuz

چماق دار *çomāq-dār* : Çomak veya to-
puz taşıyan resmi memur

چمباتمه *çombatme* : چمباتمه = Bağdaş,
bağdaş kurmak

چمچه *çemçe*: ملقه = ملاغه = Kepçe
چمدان *çemèdān*: جامه‌دان = Çanta, bavul

چمن *çemèn*: Çim, çayır, çimen
چمن زار *çemèn-zār*: Çayırılık, çimenlik, yeşillik

چم و خم *çem-o-ħem*: Çalım, bükülme, burma

چموش *çemüş*: İnatçı katır veya eşek
چمیدن *çemîdèn*: Bóbürlenerek yürümek

چنار *çenār*: Çınar ağacı
چنان *çenān*: Şöyle, onun gibi
چنانچه *çenān-çe*: Eğer
چنانکه *çenān-ke*: Şöyle ki, gerektiği gibi, onun gibi

چنباٲه *çonbātme*: چنباٲه = Bağdaş kurmak

چنبر *çenbèr*: Çember, halka
چنبره *çenbère*: Çember şeklinde,
چنبر زدن *çenbèr-zèdèn*: Yılan gibi toplanıp yuvarlanma

چنته *çente*: Çanta
چند *çend*: Kaç
چندان *çendān*: O kadar
چندش *çendesh*: لرزه = Titreme
چندک *çondèk*: Çömelmek, bağdaş kurmak

چندی *çendl*: Bir müddet, birkaç
چندین *çendlìn*: Bir hayli, birkaç tane
چنگ *çeng*: 1. Pençe, insan ve yırtıcı hayvan pençesi 2. Bir musiki aleti, harp

چنگار *çengār*: سرطان = Kanser
چنگال *çengāl*: 1. Çatal 2. Pençe
چنگالی *çengālì*: Bir çeşit yemek (su, yağ ve şekerle yapılır)

چنگک *çengèk*: Çengel

چنه *çene*: Çene

چنین *çenlìn*: Böyle, bu şekilde
چو *ço*: چون = Çünkü, zira, şundan
چو *çow*: Şayia, söylenti
چو انداختن *çow-èndāħtèn*: Söylenti, yaymak

چوب *çüb*: Ağaç, sopa
چوب بست *çüb-bèst*: Yapı iskelesi
چوب پا *çüb-pā*: Oyun olarak veya bataklıkta gezmek için kullanılan ortası basamaklı sırık

چوب پرده *çüb-pèrde*: Perde rayı, perde korniş

چوب پنجه *çüb-pènbe*: Mantar
چوب خط *çüb-ħèt*: Çetele, ağaç dalı üzerinde hesap tutma

چوب خوردن *çüb-ħordèn*: Sopa yemek
چوبدار *çüb-dār*: Davar alış verişçisi ve besleyicisi

چوب دستی *çüb-dèstl*: عصا = Baston, sopa, asâ

چوب رخت *çüb-rèħtl*: چوب رخت = Askı, elbise askısı

چوب زدن *çüb-zèdèn*: Sopa atmak
چوب زیر بغل *çüb-e zîr-e bèğèl*: Koltuk değneği, çatal destek

چوب سفید *çüb-e sefîd*: Çam tahtası veya odunu

فلک = *Falaka*, *çüb-fèlèk*: چوب فلک
~ = *Falakaya yatırmak* = کردن

çübe: چوبک = *Çöven kökü* = بیخ

çübe-ye dār: دار چوبه = دار

çüpān: شبان = *Çoban* = چوپان

çuçule: چچوله = *Bızır, dilcik, klitoris*

çuçunçe: چوچونچه = *Açık krem renkli eskiden Çin ve Japonyada yapılan bir çeşit ipek kumaş*

çowgān: چوگان = *Çevgen*

çowgān-bāzl: چوگان بازی = *Çevgen oyunu*

çün: چون = 1. چونکه = *Çünkü, zira*
2. Nasıl, nice 3. Gibi

çün-ke: چونکه = *Çünkü*

çüne: چونه = *Hamurun top veya yumak halinde kesilmiş parçası*

çeh: چاه = *Kuyu, çukur*

çe: Ne?

çe: دريچه = *(Küçültme eki)*
Küçük kapı, حوضچه = *Küçük havuz*

çehār: چهار = *Dört*

çehār-toḥme: چهار تخمه = *Dört çeşit tohum veya bitkiden yapılmış bir ilâç*

çehār-çerḥe: چهار چرخه = *Dört tekerlekli araba*

çehār-çübe: چهار چوبه = *Çerçeve*

çehār-dang: چهار دانگ = *Bir bütünün altında dördü*

çehār-dèst-o-pā: Dört ayaklı hayvan

çehār-dèh: چهارده = *Ondört*

çehār-rāh: چهار راه = *Dört yol*

çehār-şenbe: چهارشنبه = *Çarşamba*

çehçèhe: چهچه = *Ötüş*

çehçèhe-zèdèn: چهچه زدن = *Ötmek*

çehre: چهره = *Yüz*

çehel: چهل = *Kırk*

çi: چه = 1. Ne? 2. (ek.)-cı veya-çı, عرابه چی = *Arabacı*

çlt: چیت = *Basma, bez*

çlt-sāzl: چیت سازی = *Pamuklu dokuma fabrikası, کارخانه = Pamuk kumaş fabrikası*

çldèn: 1. Dermek, koparmak
2. Dizmek, sıraya koymak

çlregl: چیرگی = *Zafer, galibiyet*

çlre: چیره = *Yiğit, galip*

çlre-dèst: چیره دست = *Eli işe yakışır*

çlz: چیز = *Şey*

çlz-ḥor: چیز خور = *Zehirleme, zehirlenmiş*

çlz-dār: چیز دار = *Varlıklı, zengin*

çlst: چیست = *Nedir? O ne?*

çln: چین = *Pili, kıvrım, büküm*

çin-çin: چین چین = *Buruşuk-buruşuk, büküm-büküm, pilili*

çln-ḥordegl: چین خوردگی = *Pililenmiş, buruşukluk*

çln-dār: چین دار = *Buruşuk, kıvrımlı, bükümlü*

çlne: 1. Kuş veya tavuk yemi
2. Toprak duvar
çlne-dân: Kuş kursağı

çlne-kêş: Toprak duvar yapan
çlnl: چینی آلات = Porselen

ح

he: "H" Farsça alfabenin 8. harfi
hâ'er: 1. Dolaşan, gezen 2. Şaşa-kalmış
hâ'er: Etrafı kapalı olan çukur saha, çukur
hâ'ez: Malik, sahip
hâ'ez: حائضه = Adet gören kadın
hâ'el: Engel, hail
hâc: حاجی = Hac farzını yerine getiren, hacı
hâcât: حاجت in çoğ. Havaic, vazgeçilmez maddeler
hâceb: 1. Kapıcı 2. İslâm devletlerinde büyük bir memur, vekil
hâcèt: Gereklik, ihtiyaç, lüzum
hâcez: 1. Ayıran, iki şeyi birbirinden ayıran 2. حجاب = Diyafram, göğsü karından ayıran büyük zar
hâci: Hacı
hâd: تیز = Keskin, sert, şiddetli ve iltihaplı hastalık
hâdes: 1. Yeni meydana çıkan, 2. Kadim olmayan
hâdese: Olay, vaka

hâzeq: Usta, uz
hâr: Sıcak
hâres: برزگر = Çiftçi
hâres: Koruyan
hârre: Sıcak, منطقه = Ekvator hattının iki tarafında bulunan sıcak bölgeler
hâsed: Kıskanç, hasetçi
hâsse: Duygu, hasse
hâşâ: (ünl.) Nefy, istisna, yadsıma eylemi, haşa!
hâşâ kèrdèn: İnkâr etmek
hâşiye: هامش = I. Haşiye, bir kitap veya kağıdın kenarına veya altına yazılan açıklama 2. Bir kumaş veya bir resmin kenarındaki süs
hâşiye-nevîs: Bir kitaba haşiye yazan
hâsed: Mahsülü biçen veya toplayan
hâsel: Mahsul, netice
hâsel-hîz: Münbit, bereketli
hâzer: Hazır, yapılmış
hâzerî: Kahvaltı şeklinde peynir, tereyağı, reçel, süt v.b. yiyecekler, hazır olmuş şey

hāfed: Tabi, hizmetçi, arkadaş, torun, mahdum

hāfez: Hafız, koruyan, ezberleyen

hāfeze: Bellek, hafıza

hāfl: پا برهنه = Yalınayak

hāq: Bir şeyin iç veya ortası, bir konunun gerçek yönü

hāqed: Kin ve düşmanlık besleyen

hākem: Kaymakam, vali, hâkim

hākem-neşin: Hâkim-nişin: Kaza, kaza merkezi

hākemiyyet: Egemenlik

hākl: Hikâye eden, anlatan

hāl: 1. Şimdi 2. Oluş, bulunuş, keyfiyet, hal

hālā: Şimdi, şimdiki zaman

hālèt: Hal, duyuş veya düşünüş havası, durum,

hālī şodèn: Anlamak, kavramak

hālī kèrdèn: Anlatmak

hāliye: Şu anda, şimdilik

hāmed: Hamd ve şükreden

hāmez: Ekşi, ekşimtrak

hāmel: Elinde bulunduran, taşıyan

hāmelegī: Gebelik

hāmele: Gebe, hâmile

hāml: 1. Koruyan, koruyucu
2. Kayıran, kayırıcı

hāvl: İhtiva eden, kaplayan

hāviye: Havya

hèb: Hap

hobb: Sevgi, muhabbet

hobāb: 1. Kabarcık 2. Abajur

hebāle: Kayıt, نکاح ~ = Nikâh kaydı

hèbbèzā: زمی = Ne mutlu!

hebr: Yahudi bilgini ve umumiyetle bir kavmin bilgin ve fakîhi

hèbs: Hapis, zindan

hèbs-e èbèd: Müebbet hapis

hèbsl: Mahpus, tutuklu

hèbl: 1. İp, damar, bağ 2. Gebelik

hobūbāt: Tahıl

hèbbe: Dane, habbe

hèblb: Dost, sevgili

hètm: Lâzım, muhakkak

hètmen: Kesin olarak, muhakkak, mutlaka, katiyen

hèttā: 1. e kadar 2. Hatta

hècc: 1. Kast, niyet 2. Hac

hecāb: Örtü, perde, peçe

hoccāc: Hacılar, hacca gidenler

hèccār: Taşçı

hèccārī: Taşçılık

hècāmèt: Hacamat

hocb: Mahcubiyyet, iffet

hoccèt: Delil, burhan = حجة

hocèc: حجت in çoğ., Deliller

hècr: Kanuni bir sebep dolayısıyla birinin kendi malına tasarrufdan menolunması, hacir

حجر *hocr* : Kenar, bucak
 حجر *hècèr* : Taş
 حجرات *hocèrāt* : Hücreler, küçük odalar
 حجره *hocre* : Hücre, oda, yazıhane
 حجل *hècèl* : كَبْك = Keklik
 حجله *hèclè* : Gelin ve damadın ilk gece kaldıkları süslenmiş oda
 حجم *hècm* : Hacim
 حجم *hècīm* : Hacimli, hantal
 حد *hèdd* : 1. Sınır, hudut 2. Keskinlik
 حدائت *hèdāsèt* : Yenilik, tazelik, gençlik
 حداد *hèddād* : Demirci
 حدائق *hèdā'eq* : حديقة nin çoğ. Bahçeler
 حدب *hèdèb* : Tepe, kamburluk
 حدبه *hèdèbè* : Şişkinlik, çıkıntı
 حدث *hèddèt* : 1. Öfke, şiddet 2. Keskinlik
 حدث *hèdès* : Vuku, apdest ve guslün yenilenmesini gerektiren hal
 حدس *hèds* : Tahmin, zan, sezgi
 حدقه *hèdèqe* : Göz bebeği, göz çukuru
 حدوث *hodūs* : Evvelce olmayan bir şeyin ortaya çıkması
 حدود *hodūd* : حد in çoğ., Hudut, sınırlar, şeri cezalar
 حديث *hèdl's* : Taze, yeni, haber, hadis
 حديد *hèdl'd* : Demir, sert, keskin
 حديدہ *hèdl'de* : Demirden bir parça, pafta, قلاويز ~ = Pafta ve kılavuz

حديقة *hèdl'qe* : Bahçe
 حذاء *hezā'* : Hiza, beraber, karşı
 حذاقت *hèzāqèt* : Maharet, ustalık
 حذر *hèzèr* : Kaçınma, korkma, çekinme
 حذف *hèzf* : Aradan kaldırma, silme
 حر *hèrr* : Sıcaklık
 حر *horr* : Hür, erkin
 حرا *hèrā* : Saha, mıntıka, açıklık
 حراث *hèrrās* : زارع = Çiftçi
 حراثت *hèrāsèt* : زراعت = Çiftçilik
 حراس *horrās* : محافظين = Koruyucular
 حراج *hèrāc* : Müzayede ile satış, mezat, açık artırma
 حرارت *hèrārèt* : Sıcaklık, ısı
 حراست *hèrāsèt* : Koruma, muhafaza
 حراف *hèrrāf* : Natıkalı, konuşkan
 حراقة *hèrrāqe* : Gemileri ve şehirleri ateş ve yangına vermeğe mahsus eskiden kullanılan bir çeşit gemi
 حرام *hèrām* : Yapılması veya kullanılması dince yasak, haram
 حرامزاده *hèrām-zāde* : Piç
 حرامی *hèrāmī* : Haramla uğraşan, hırsız, yolkesen
 حرب *hèrb* : Savaş, harp
 حرباء *hèrbā'* : Bukalemun
 حربہ *hèrbe* : Silâh, savaş aracı
 حرج *hèrèc* : Zorluk, mecburiyet, günah, suç
 حرز *herz* : 1. Emin yer, sığınacak yer 2. Afetten korunmak için yapılan muska ve tılsımlar

hers : Hırs
herf : 1. Harf 2. Söz, lâf
herêf : حرفه nin çoğ. Meslekler, sanatlar
herf zedên : Konuşmak
herf-şenow : حرف گوش کن
 = Lâf dinleyen
herfe : Meslek, sanat
herfe'l : Meslekle ilgili
herq : Yakma
herêkât : Davranışlar, kımıldanmalar, harekât
herêkêt : 1. Kımıldanma, deprenme, oynama 2. Davranış 3. Yola çıkma
herêm : 1. Eski saraylarda kadınlara ayrılan daire 2. Eş, karı 3. Girmesi herkese caiz olmayan mukaddes yer
hermân : Mahrumiyet, ümitsizlik
hormêt : حرمة = 1. Saygı 2. Haram olma hali
herêm-sērā : Harem dairesi
horüb : Harplar, savaşlar
horûf : Harfler
horûfât : حروف = Harfler
horûf-çln : Mürettip
horûf-çlnl : Müretteplik
horriyet : Hürriyet, erkinlik
herîr : İpek, ipek kumaş
herîre : Mahallebi

herîrl : İpekten yapılmış, ipek tüccarı veya ustası
herîs : Doymaz, gözü doymaz
herîf : Rakip, muhalif, oyun ortağı, karşı taraf
herîq : Yangın
herîm : Girilmesi yabancıya yasak olan yer, kutsal tutulan ve korunulan yer
hezb : Parti, cemaat
hèzm : Sakınma, metin davranma
hozme : Huzme, ışık demeti
hozn : Keder, üzüntü
hozn-âvêr : Üzüntülü
hezîrân : Haziran ayı
hezîn : Hüzünlü
hess : Duygu, sezme, idrak, his
hesâb : Hesap, muhasebe
hesâb-dâr : محاسب = Muhasip
hesâb-dârl : محاسبات = Muhasebecilik, muhasebe dairesi
hesâb-sâzl : Hesap uydurma, fazla masraf gösterme
hesâbl : 1. Hesaba ait 2. Mantık, güvenilir, iyice
hesâdêt : Kıskançlık çekemezlik
hessâs : Duygulu, içli, alıngan, dikkatli
hessâsiyêt : 1. Hassasiyet, duyarlılık 2. Titizlik
hesâm : Keskin kılıç
hèsb-e : 1. (ek.) بر حسب = Göre, binaen, 2. Sayı, sayma

hèsèb : Soy sop, değer, şeref
hèsb-ol-èmr : Emirlerinize,
 veya emirlerine binaen

hèsèd : Çekememezlik, kısı-
 kançlık

hèsrèt : Özlem, hasret

hosn : Güzellik, iyilik

hèsèn : نیکو = Güzel, iyi

hèsènāt : خویها = İyilikler

hèsène : Güzel ve iyi işler

hosnā : Daha güzel, daha iyi

hèsūd : Kıskanç

hessl : Duyguya ait, hissi

hesslyāt : Duygular, hisler

hèsib : Şahsi değer ve kıymeti
 olan, soy sop, hesap eden

hèşr : Toplama, haşır

hèşèrāt : Böcekler

hèşère : Böcek, haşere

hèşère-şenās : Böceklerle
 uğraşan bilgin, böcekler bilgini

hèşère-koş : Haşerat ilâcı

hèşèrl : Cinsi münasebete çok
 düşkün

hèşèfe : Erkeklik aletinin başı

hèşèl-hèf : Saçma-sapan

hèşèm : Birinin maiyetinde bu-
 lunan hizmetçiler ve adamlar

heşmèt : Görkem, haşmet

hèşv : Doldurma, fazla ve
 manasız lakırdı, haşiv

hèşlş : Esrar, haşış

hèsāt : Taş, çakıl

hèsād : Ekin biçme, orak
 mevsimi, hasat

hesār : Duvar, çit, kale

hèsānèt : 1. Metin ve müs-
 tahkem olma 2. Nezaket, iffet

hèsbe : Tifo veya tifüs has-
 talığı

hèsr : Tahsis, hasretme

hesn : Kale

hosul : Oluş, olma, husul

hesse : Pay, hisse

hèsir : Hasır

hèsir-bāf : Hasır yapan

haslrl : Hasırcı

hozzār : Hazır bulunanlar

hèzānèt : Besleme, bakma

hèzèr : Hazer veya hazerde
 bulunma, seferin karşıtı

hèzèrāt : Hazretler, muhte-
 remler, hazır bulunan kimseler

hèzrèt : Hazret

hozūr : Mevcut veya hazır
 bulunma, kimsenin yanında
 bulunma, ön, yan, kat, huzur

hozūrèn : Şahsen, kendi hu-
 zuriyle

hozūrl : Şahsen görüşmek
 üzere, kendi huzuriyle

hèzilz : Aşağı ve alçak mevki

hotām : Bir şeyin kırıntıları,
 dünya malı

hètèb : هيزم = Odun

هَظَّ *hèzz*: 1. Pay, nasip 2. Hoşlanma, sevinme, lezzet

هَفَّار *hèffār*: Toprak veya kuyu kazan

هَفَّارِي *hèffārī*: Kuyu kazma, eski eserler aramak için yeri kazmak

هَفَاز *hefāz*: Çit, bir şeyi korumak veya gözlemek için etrafını kapamak

هَفَازَت *hefāzèt*: Korumak, bakmak

هَفَر *hèfr*: Kazma, açma

هَفْرَة *hofre*: Delik, çukur

هَفْرِیَّات *hèfriyyāt*: Kazma işleri, kazı ile ilgili

هَفْز *hefz*: 1. Koruma 2. Ezberleme

هَفْز-الصحَة *hefz-os-sehhe*: بهداشت = Sağlığı koruma, sağlık bilgisi

هَفْزِي *hefzī*: Ezber dersler, ezberle ilgili

هَفْلِد *hèfld*: نواه = Torun

هَفْلِرَة *hèflre*: Çukur, kabir

هَفْلِز *hèflz*: Koruyan

هَق *hèq*: Hak, hakikat, gerçek, geçmiş emek, pay, Tanrının adlarından biri

هَقَقَن *heqqen*: Hak ve doğru, adalete uygun olarak

هَقَارَت *hèqārèt*: Onur kırma, küçümseme

هَقَق-الارض *hèqq-ol-èrz*: Yer parası

هَقَق-الامتياز *hèqq-ol-emptiyāz*: Bir madden veya yerden faydalanma hakkı

هَقَق-التأليف *hèqq-ol-tè'llf*: Telif hakkı

هَقَق-التعليم *hèqq-ol-tè'llm*: Ders ücreti

هَقَق-الثبت *hèqq-os-sèbt*: Kayıt pulu ve noter masrafları

هَقَق-الزحمه *hèqq-oz-zèhme*: Bir iş için ödenen ücret

هَقَق-السكوت *hèqq-os-sokūt*: Sükût hakkı, sus payı

هَقَق-الشرب *hèqq-os-şorb*: آب بها = Su parası, bir nehir, ırmak, boru veya su kaynağından faydalanma karşılığı

هَقَق-العبور *hèqq-ol-obūr*: Bir yol köprü v.s. den geçme ücreti

هَقَق-العمل *hèqq-ol-'èml*: Komisyon ücreti

هَقَق-العمل كار *hèqq-ol-'èml-kār*: Komisyoncu

هَقَق-الورود *hèqq-ol-vorūd*: ورودیه = İthal edilen bir malın gümrük ücreti, giriş ücreti

هَقَق-الوكاله *hèqq-ol-vekāle*: Avukatlık ücreti

هَقَقَانِي *hèqqānī*: Hakikata ait

هَقَقَانِيَّات *hèqqānīyèt*: Doğruluk, adalete uygunluk

هَقَقَايَة *hèqāyeq*: Hakikatlar

هَق-بجانب *hèq-be-cāneb*: Kendini haklı veya doğru sayma veya gösterme

هَق-بين *hèq-blñ*: Doğru, adil, dürüst

هَق-پرست *hèq-pèrèst*: Hak ve adaleti koruyan

həqd : کینه = Kin, garaz
həq-şenās : Vefalı, birisinin iyiliğini unutmayan
həq-koşl : Haksızlık
həq-gū : Doğru söyleyen
hoqne : تنقیه = Hokna, tenkiye, şırına
hoqūq : 1. Haklar, hukuk, kanunlar bilimi 2. Aylık maaş
hoqūq-begir : Aylık maaş alan, memur
hoqūq-dān : Hukukçu
hoqūql : Hukukî, hukuka ait
həqqe : Hak, doğru
hoqqe : Küçük yuvarlak kab, kutu, toprak küçük kab
hoqqe-bāz : Hokkabaz, hilekâr, dolandırıcı
hoqqe-bāzl : Sahtekârlık, el çabukluğu, hokkabazlık
həqlr : Aşağı görülen, değersiz
həqlqət : Hakikat, gerçek
həqlqètən : Gerçekten
həqlql : Gerçek, hakiki
hək : Maden, ağaç veya taş üzerine elle yazı veya şekil oyma
həkkāk : Hakkāk, oymacı
hokkām : Valiler, hâkimler, kaymakamlar, devlet adamları
hekāyāt : Hikâyeler, masallar
hekāyèt : Hikâye, masal, destan, roman, fıkra

hekāyèt-nevîs : Hikâye yazan
hokm : Hüküm, emir, yargı, etki
həkēm : Bilirkişi, hakem
hokmèn : Muhakkak, mutlaka
hokēmā : Bilginler, eski filozoflar
hekmèt : Bilgelik, akıl, hikmet
hokmrān : فرماندار = Kaymakam, hükümdar
hokm-fèrmā : Cari, hâkim
həkēmiyyèt : داوری = Hakemlik
hokūmèt : Hükümet
həklm : Doktor, bilge, filozof
həkimāne : Bilgece
hèll : Hal, çözme, eritme
hèllāc : Pamuk atıcı, hallaç
hèllācl : Pamuk atıcılık, (mec.) bir meseleyi iyice inceleme
hèlāl : Helâl, meşru, pak
hèllāl : 1. Meseleleri ve müşkülleri çözen 2. Eriten
hèlāvèt : Tatlılık
hèlèbl : 1. Teneke 2. Tenekeden
hèlèbl-sāz : Tenekeci
hèlèzūn : Salyangoz
hèlèzūnl : Helezoni
hèlq : گلو = Boğaz, gırtlak
holqūm : Gırtlak
hèlqèvl : حلقه ای = Halkalı, halka şeklinde

hèlqe : Halka, nişan yüzüğü
hèlqe'l : Halkalı, yuvarlak
hèlqe-be-güş : Köle, kul
hèlql : Boğaza ait, gırtlığa ait
helm : Sabır, huy yumuşaklığı
hèlvā : حلوی = Helva

hèlvā'l : Helvacı, helvadan, yapılmış

holul : Girme, gelip çatma,
 = Yeni yılın gelmesi

hèlvlyyāt : Helva ve tatlılar
hèlib : شیر = Süt

hellyet : Helal olma, meşru olma, ayrılma zamanı "hakkını helal et" demek

hèlīm : 1. Yumuşak huylu 2. Bulgur, zahire, et ve suyla yapılan bir çeşit çorba

helye : Süsleme, süs

hommā : حمى = Vücut sıcaklığı, ateş, sıtma

hemā : Himaye

hemār : خر = Eşek, ahmak

hēmāsè : حامى = Yiğitlikten bahseden (destan, şiir)

hēmasī : حاميه = Yiğitlikten basheden (şiir, destan)

hemāqèt : Ahmaklık

hèmmāl : Hamal

hèmmālī : Hamallık

hèmmām : Hamam

hèmmāmī : Hamamcı

hemāyet : Himaye, koruma
hēmāyēl : حمائل = Kılıç hamaili, omuzdan aşan kılıç kayışı

hēmd : Tanrıya şükür kılma, hamd

hēmra : Kırmızı, kızıl

homre : 1. Kırmızılık, kızılık, 2. Yılancık hastalığı

homq : حماقت = نادانی = Budalalık, ahmaklık

hēmqa : Akılsız ve bön kadın

homèqā : Ahmaklar

hēml : 1. Taşıma, 2. Gebelik

hēmēl : 1. Kuzu 2. Oniki burçtan birincisi

hēmle-vēr : Atılış, hücum

homūzèt : Ekşilik

homā : حمى = Sıtma, ateş ve titreme

hēmiyyèt : Gayret, mertlik

hēmīd : Beğenilmiş, methe lâayık

hēmīm : 1. Dost, akraba, arkadaş 2. Sıcak su

hēnā : Kına

hēnnān : Pek merhametli

hēncère : Gırtlak başı hançere

hēnzēl : Ebucehil karpuzu (bot.)

hēnēk : حنك = Ağız tavanı, damak, çenenin altı, sarığın çene altından geçen kısmı

hènūt: 1. Tahnit, mumya 2. Ölü yıkandıktan sonra üzerine konulan bir çeşit güzel kokulu ilâç

hênîf: Allahın birliğine inanan, doğru, dayanıklı

hèvvâ': Hz. Ademin eşi, esmer kadın

hèvâdes: حادثه nin çoğ., Olaylar

hèvârl: Hz. İsa'nın dinini yayan 12 dostundan biri

hèvârlıyyun: Hz. İsa'nın dinini yayan 12 dostu

hèvas: حاسه veya حس in çoğ., duygular

hèvâs-pèrtl: Dalgınlık

hèvâşl: Kenarlar, haşiyeler

hèvâle: 1. Havale, poliçe, keşide 2. Bir işin görülmesini başka birine bırakma

hèvâle-kêrd: Bir poliçe veya havaleyi başkasına ödetme

hèvâll: Çevre, etraf

hèvâ'ec: İhtiyaçlar

hût: 1. Büyük balık 2. Oniki burcun sonuncusu

hür: حوری = Cennet kızı, çok güzel kadın, kız

hōwze: Alan, bölge, mıntıka

hōwş: Çevre, etraf

howsèle: 1. Kuş kursağı 2. Sabır, tahammül 3. Keyif, رفق ~ = Canı sıkılmak, نداشتن ~ = Can sıkıntısı

hōwz: Havuz

hōwzçe: Küçük havuz

hōwl: قوه = 1. Kudret, kuvvet 2. Etraf, çevre

hèvèl: لوح بودن = Gözü şaşı olmak

hōwl-o-hōwş: Varoş, etraf, civar

howle: Havlu

hūme: Bir şehir veya köyün etrafı, çevresi, banliyo, dolay

hèyy: Diri, hayatta olan

hèyā: حیا = Utanma, ar, edep

hèyāt: Dirilik, geçim, yaşama

hèyātl: Çok önemli, hayatla ilgili

hèyāzèt: Edinme, temellük, toplama, bulundurma

hèyāt: Avlu, etrafı duvarla çevrilen, bir evin önünde veya etrafında bulunan arsa

heysiyyèt: Değer, itibar, onur

heydèr: شیر = Arslan

heyrān: Şaşkın, hayran

heyrèt: Şaşkınlık, hayret

heyrèt-ènglîz: Hayret veren

heyrèt-zède: Şaşakalmış

hèyyez: Yer, mevki, meydan
heys-o-beys: Sıkışık zaman, karışıklık, karmakarışık
hèyz: قاعدگی = Kadınların adet veya aybaşı hali
heyte: Hudut, ihata, başarı
heyf: Yazık, eyvah!

hiyèl: حيله nin çoğ., Hileler,
hile: Aldatma, düzen, oyun, sahtekârlık, hile
hln: Zaman, vakit, müddet
heyvân: جانور = Hayvan
heyvânî: Hayvana ait
heyvâniyyèt: Hayvanlık

خ

h: Farsça alfabenin 9. harfi
hâ'eb: Mahrum, üzgün
hâ'ef: Korkak, korkan
hâ'en: Hıyanet eden, hain
hâ'idèn: خاییدن = Çiğnemek, yumuşatmak, ıslatmak
hâ'ide: خایسته = Çiğnenmiş
hây: خای fiilinin emir hali, çiğne
hâtèm: Mühür yüzüğü, süs, küçük süslenmiş kutu, mühür, kakma işi
hâtem: Son, yüzük, yüzük taşı, mühür
hâtèm-sâz: خاتم ساز = Kakmacı, kakma işi yapan, mühür yapan
hâtèm-kâr: خاتم ساز = Kakmacı
hâtèm-kârî: خاتم کاری
hâteme: پایان = Son
hâtûn: خانم = Hanım, hanımefendi

hâc: حلیب = Haç, istavroz, salip
hâc-şūyan: Hacı suya atma
hâhām: Haham, Yahudilerin din adamı
hade': Hile yapan, aldatıcı
hâdem: Hizmetçi
hâdeme: خدمه = Kadın hizmetçi
hâr: خاروخس = Çalı çırpı
hārā: خاره = Bir çeşit sert taş, granit, bir çeşit dalgalı ipek kumaş
hārāgūş: Çöllerde biten naftalin kokulu bir çeşit bitki
hārāndèn: خاراندن = Kasma
haranu: خارپشت = Kirpi
harpošt: Kirpi
hārec: Dış, dışarı
hārece: Dış ülkeler, yabancı memleketler
hārecî: Yabancı, ecnebi, dış, dıştan olan, dışarıya ait

hār-ḥèsèk: Hekimlikte kul-
lanılan bir çeşit bitki, boğa
dikenini

hār-dār: Dikenli

hār-zār: Dikenlik, dikenini çok
olan yer

hārestān: Dikenlik

hāreş: Kaşınma

hār-şotor: Deve dikenini

hāreq: Yırtan, yaran

= خارق عادت: *hāreq-ol-āde*: خارق العاده
Hârîka, olağanüstü

hārèk: Küçük diken, bir
çeşit sarı adi hurma

= خارکش: *hār-ken*: Diken
toplayan

= خارا: *hāre*: Bir çeşit gra-
nit veya sert mermer taşı

= خارانیدن: *hārîdèn*: Kaşımak

hāzen: Hazinedar, hazine
muhafızı

= بر خاستن: *hāstèn*: Ayağa
kalkmak

hāser: Zarar görmüş

hāş: 1. Çöp 2. Aşık 3. Kaynana

hāşāk: Çöp

= فروتن = خاضع: *hāşe*: Alçak
gönüllü

= مخصوص: *hās*: Özel

hāsere: Kalça

hāsse: Özel, özellikle

hāslyyèt: Özellik

= متواضع = خاشع: *hāze*: Al-
çak gönüllü

hāter: Hatır

hāter-cèm: Emin olma,
emin, gönlü rahat

= عاشق: *hāter-ḥāh*: Aşık

hāter-neşān: Hatırlatma

hātere: Hatıra

hātî: Suçlu, Kusurlu

hāqān: Hakan

hāk: Toprak, toz, yer, vatan,
ülke, kabir

hāk-alūd: Toza bulanma,
tozlanmış

hāk-èndāz: Faraş, küçük
çöp küreği

hāk-bèrdārî: Toprak
kaldırma, tesviye

hāk-dān: 1. Toprak veya
çöp atılan yer, toprak 2. Dünya

hāk-rûbe: Çöp

hāk-rlz: Toprak set, hen-
dek kenarı

hāk-rlzl: Bir yere top-
rak doldurmak

hāksār: Toprakla beraber,
zelil, hakir

hākestèr: Kül

hākestèr-neşlîn: خاک =
Toprak ve kül içinde otu-
ran evi yurdu olmayan, yoksul

hākestèrl: Gri, kültreni,
açık kurşuni

خاکه *hāke*: Süprüntü, toz haline gelmiş herşey, زغال ~ = Kömür tozu veya hurdası, قند ~ = Şeker tozu

خاکی *hākl*: Toprak rengi, tozlanmış
خاگینه *hāgīne*: Omlet,

خال *hāl*: Ben

خال *hāl*: خالو = Dayı

خاله *hāled*: Daimi, ebedi

خالدار *hāldār*: Benekli

خالص *hāles*: Katkısız, hâlis

خالصانه *hālesāne*: Özdenlikle, her türlü menfaat düşüncesinden uzak olarak

خالصجات *hāleseccāt*: Devlet malı olan mülk ve arazi

خالصه *hālese*: Devlete ait mülk ve arazi

خالق *hāleq*: Yarattıcı, yaratan

خال کوبی *hāl-kūbl*: Dövme, vücuda dövme yapmak

خالو *hālū*: دائی = Dayı

خاله *hāle*: Teyze

خال *hāl*: Boş

خام *hām*: Çiğ, olmamış, ham

خامس *hāmes*: پنجم = Beşinci

خامساً *hāmesèn*: Beşinci olarak

خامش *hāmeş*: خاموش = Sönük, susan

خامن *hāmen*: Aşağılık, soysuz

خاموش *hāmūş*: 1. Sönük, sönmüş
2. Sessiz

خامه *hāme*: 1 قلم = Kalem 2. Süt kaymağı 3. Ham ipek

خان *hān*: Han, kervansaray

خان *hān*: Han, hükümdar

خاندان *hānedān*: Soy, sülâle aile, belli ve büyük soydan gelme

خانقاه *hāneqāh*: Dervişlerin toplandığı yer, tekke

خانگی *hānegl*: Ev malı, evde yapılmış

خانم *hānom*: بانو = Bayan, hanım, hatun

خانمان *hānemān*: Ocak, aile, ev eşyası

خانمان برانداز *hānemān-bèrèndāz*: Yıkıcı, mahvedici

خانمانسوز *hānemān-sūz*: Ocak söndüren, yıkıcı

خانوادگی *hānevādegl*: Aileye ait

خانواده *hānevāde*: Aile, soy

خانوار *hānevār*: Aile efradı

خانه *hāne*: Ev, mesken, hane

خانه بدوش *hāne-be-dūş*: Göçebe, evi yeri olmayan, avare

خانه تکانی *hāne-tèkānl*: Ev temizliği

خانه خانه *hāne-hāne*: Damalı, kareli

خانه خراب *hāne-ḥèrāb*: Evi yıkılmış, perişan

خانه خرابی *hāne-ḥèrābl*: Perişanlık, bir evin erkeğinin ölmesi

خانه دار *hāne-dār*: Evcimen kadın veya erkek

خانه داری *hāne-dāri*: Ev ekonomisi

خانه زاد *hāne-zād*: Birinin evinde doğup büyüyen

ختنه *hètne*: Sünnet

ختنه سوران *hètne-sūrān*: Sünnet dü-
ğünü

ختنه کردن *hètne-kèrdèn*: Sünnet etmek

خجالت *hècālèt*: Mahcubiyet

خجالت کشیدن *hècālèt kèşliden*: Mahcup
olmak

خجسته *hoceste*: Uğurlu, mübarek, hoş

خجل *hècel*: Mahcup, utanmış, utanma

خجلت *hèclèt*: Utanma

خجول *hècül*: Mahcup, çekingen

خده *hèdd*: چهره = Yüz, yanak

خدا *hodā*: خدای = Tanrı, Allah

خدا بیامرز *hodā-biyāmorz*: Rahmetlik

خدا بیامرز *hodā-biyāmorzer*: Allah
rahmet eylesin

خدا پرست *hodā-pèrèst*: Müvahhit,
Allaha tapan

خدا حافظ *hodā-hāfez*: Allaha ısmar-
ladık

خدا حافظی *hodā-hāfezi*: Allaha ısmar-
ladık demek

خدا داده *hodā-dāde*: Allah vergisi

خدا سازی *hodā-sāzi*: Allahtan, Al-
lahın işi

خدا شناس *hodā-şenās*: Allaha ibadet
eden iyi ve dürüst insan

خدا *hoddām*: Hizmetçiler, hizmet
edenler

خدا نشناس *hodā-nèşnās*: Allahı inkâr
eden, zalim ve kötü adam

خداوند *hodāvènd*: Allah, Tanrı, sa-
hip, malik, efendi

خداوندگار *hodāvèndegār*: Tanrı, Al-
lah, sahip

خدایا *hodāyā*: Ey Allahım

خدایگان *hodāyegān*: Kudretli, kud-
retli padişah

خدائی *hodāi*: Allahlık

خدر *hedr*: Çadır, perde

خدر *hèdèr*: Uyuşukluk, bir uzvun
uyuşması

خدر *heder*: Uyuşmuş, uyuşuk

خدشه *hèdşe*: Zihin tırmalama, ves-
vese, gücenme, tırmalanma

خدعه *hod'e*: Hile, aldatma

خدعه آمیز *hod'e-āmlz*: Hileli, aldatıcı

خدم *hèdèm*: خادم in çoğ., hizmetçiler

خدمات *hèdèmāt*: Hizmetler, işler,
vazifeler

خدمت *hèdmèt*: Hizmet, iş, çalışma

خدمت رسیدن *hèdmèt-rèsliden*: Birinin
huzuruna gelmek

خدمتکار *hedmèt-kār*: Hizmetçi

خدمتگذار *hedmèt-gozār*: Hizmet eden,
devlet memuru

خدمه *hèdème*: Hizmetçiler, kadın
hizmetçi

خدنگ *hèdèng*: Ok, akçakavak

خلو *hodov*: Salya

خدیو *hèdlv*: Hidiv, emir, sultan,
Mısır Valisine verilen unvan

خذلان *hèzlān*: Yardımsız bırakılma,
yardan uzak kalma

خر *hèr*: Eşek, akılsız (mec.)

hāne-şāgerd: Evde hizmet eden çocuk

hāne-neşin: Siyaset veya toplumsal hayattan elini eteğini çekmiş kimse

hāvēr: شرق = Doğu
hāvērān: خاور = Şark, doğu
hāvēr-şenās: مستشرق = Müsteşrik

hāvēr-e dūr: شرق دور = Uzak doğu

hāvēr-e miyāne: Orta doğu
hāvēr-e nēzdlk: شرق نزدیک = Yakın doğu

hāvērī: شرقی = Şarklı, doğulu
hāvēnd: (edb.) خداوند = Sahip, malik, Allah

hāviyār: Havyar
hāviye: Boş yer, terkedilmiş yer

hāye: تخم = Haya, yumurta
hāye-kēşlde: Enenmiş, hadım, iğdiş

hāye-māll: Yaltaklık
hāyldēn: خاییدن = جويدن = Çiğnemek

hēbāsēt: Kötülük, habislik, pislik

hēbbāz: نانوا = Ekmekçi
hēbbāzī: نانوائی = Ekmekçilik, ekmekçi dükkânı, ekmek fırını

hōbs: Habislik, fenalık
hēbēr: Haber, bilgi

hebrēt: خبره = خبرگی = Bilgi, malûmat tecrübe,

hēbēr-çln: Dedikoducu, münafik

hēbēr-dār: Vakıf, bir işten haberi olan

hēbēr-dēhēnde: Haber veren, ihbar eden

hēbēr-gozār: Ajans mümessili

hēbēr-gozārī: Ajans

hēbēr-negār: Gazete muhabiri

hebreğl: کارشناسی = Bilirkişilik

hēbre: کارشناس = Bilirkişi, ehlivukuf

hēbēr-şodēn: خبردار شدن = Haber almak

hēbt: Hata, yanlışlık

hēpt-e demāğ: Sapıklık, yarı delilik

habīs: Habis, kötü

hēblr: Malûmatlı, bilgin, bir işin bütün inceliklerini bilen, alim

hepel: خپله = Bodur, kısa boylu ve semiz.

hētā: Çin ülkesinin eski adı

hētām: Son

hētān: ختنه کردن = Sünnet yapmak

hētm: Son verme, tamamlama, mühürleme

hotēn: Eski Şark, Türkistan veya Doğu-Türkistan

خراب *ḥērāb*: Bozuk, yıkılmış, tahrip, harap

خرابات *ḥērābāt*: Meyhane

کاری خراب *ḥērāb-kārī*: Sabotaj, baltalama, harap etme

خرابه *ḥērābe*: Harab, yıkılmış, eski yapı veya şehir yıkıntısı

خراتین *ḥērātīn*: خراطین = Solucan

خراج *ḥērāc*: Haraç, vergi

خراج *ḥerrāc*: İsrâfçı, çok harcayan

خراج گذار *ḥērāc-gozār*: (esk.) Haraç veya vergi veren

خرازی *ḥerrāzī*: Tuhafiyeci

خرازی فروشی *ḥerrāzī-forūšī*: Tuhafiyecilik, tuhafiye dükkânı

خراس *ḥēr-ās*: Değirmen eşiği, eşek değirmeni

خراش *ḥērāş*: Tırmalama, ufak kazıntı

خراشاندن *ḥērāşāndèn*: = خراشانیدن
Tahriş etmek, tırmalamak

خراشیدگی *ḥērāşīdegi*: Tırmalama, ufak kazıntı

خراشیدن *ḥērāşīdèn*: Tahriş etmek, kazımak

خراط *ḥerrāt*: Ağaç tornacısı

خراطی *ḥerrātī*: Ağaç tornacılığı

خراتین *ḥērātīn*: خراتین = Solucan

خرافات *ḥorāfāt*: Hurafeler, boş inançlar

خرافه *ḥorāfe*: Boş inanç, hurafe

خرام *ḥērām*: Salınarak naz ve eda ile yürüme

خرامان *ḥērāmān*: Naz ve eda ile yürüyen

خرامیدن *ḥērāmīdèn*: Naz ve eda ile yürümek

خربوزه *ḥērbozè*: خربوزه = Kavun

خربنده *ḥēr-bènde*: Eşekçi, katırcı, mekkarıcı

خرپا *ḥerpā*: Çatı kirişi, çapraz kirişi

خرپول *ḥēr-pūl*: (arg.) Parayı yer, siz ve hesapsız harcayan

خرت و پرت *ḥert-o-pert*: (arg.) Ufak tefek, kıymetsiz şeyler

خرتوخر *ḥēr-tu-ḥēr*: (arg.) Karma-karışık

خرج *ḥerc*: Masraf

خرج *ḥorc*: Hurç, büyük heybe

خرج در رفته *ḥerc-dèr-rèfte*: Net kâr veya fayda

خرج سفر *ḥerc-e-sèfèr*: Harcırah, yolluk

خرجی *ḥercl*: Masraf için para

خرجین *ḥorcīn*: Heybe

خرچنگ *ḥerçèng*: Yengeç

خرخاک *ḥēr-ḥākī*: کرم خاکی = Toprak böceği

خرخر *ḥer-ḥer*: Takırtı

خرخر *ḥor-ḥor*: Horultu

خرخر کردن *ḥor-ḥor kèrdèn*: Horuldamak

خرخره *ḥer-ḥere*: Gırtlak

خرد *ḥord*: Ufak

خرد *ḥerèd*: Akıl, fikir

خرداد *ḥordād*: İran takviminin 3. ayı (21 Mayıs - 21 Haziran)

خرد سال *hord-sāl*: Ufak çocuk
 خردل *hèrdèl*: Hardal
 خرد مند *herèd-mènd*: Akıllı
 خورده بین *hordè-bîn*: Titiz, ufak şeyleri gören
 خورده حساب *horde-hesāb*: Ufak bir hesap veya borç, eski bir kin veya düşmanlık
 خورده ریز *horde-rîz*: Ufak tefek
 خورده فروش *horde-forûş*: Hırdavatçı, ufak tefek şeyler satan, küçük esnaf
 خورده کاری *horde-kārî*: Bir işin incelikleri, ufak tamir ve düzeltmeler
 خورده گیر *horde-glîr*: Münekkit
 خورده گیری *horde-glîrî*: Kusur bulma, tenkit
 خورده مالک *horde-mālek*: Ufak arazi sahibi
 خورده نان *horde-nān*: Ekmek kırıntısı
 خردی *hordî*: کوچکی = Küçüklük
 خرز *hèrèz*: (esk.) Boncuk v.b.
 خرز هره *hèr-zèhre*: Ağrı ağacı
 خرس *hèrs*: Ayı
 خرس گنگی *hèrs*: = Dilsizlik
 خرسک *hèrsèk*: Kaba dokunmuş adî halı, zarif olmayan halı
 خرسند *hørsènd*: Memnun, neş'eli
 خراطوم *hortûm*: Fil hortumu
 خرف *hèrèf*: Bunaklık
 خرف *hèref*: Bunak
 خرف *hèrf*: Meyve dermek

خرفه *horfe*: Semiz otu
 خرق *hèrq*: Yırtmak, yarmak
 خرق عادت *hèrq-eādèt*: معجزه = Mu-cize (mec.)
 خرقه *herqe*: Hırka
 خرقه پوش *herqe-pûş*: Derviş, hırka giyen derviş
 خرقه تهی کردن *herqe-tohl kèrdèn*: Ölmek
 خرک *hèrèk*: 1. Beygir aletli, kasa (jimnastik), çapraz ayaklar üzerine çivilenen bir kaç tahta ki badanacı iskelesi veya marangoz tezgâhı olarak kullanılır
 خرکچی *hèrèkçî*: Eşekçi, eşek sürücüsü
 خرکی *hèrèkî*: Kaba saba, kaba
 خرگاه *hèr-gāh*: Büyük çadır
 خرگوش *hèr-gûş*: Tavşan
 خرم *ho:rèm*: Sevinçli, mutlu
 خرم خرم *herem-herem*: Kuru ekmek veya sert bir şey çiğnen-diği zaman ağızdan çıkan ses
 خرما *hormā*: Hurma
 خرمالو *hormālû*: Cennet meyvesi, domatese benzeyen bir çeşit tatlı meyve
 خرمائی *horma'î*: Kumral, açık kahve rengi, ~ مو = Kumral saçlı
 خرمن *hèrmèn*: Harman
 خرمن کوب *hèrmèn-kûb*: Harman makinesi, biçer döver
 خرمهره *hèr-mohre*: Katır boncuğu
 خرناس *hornās*: Horultu, horlama

خړند *hèrènd*: Ark veya bahçelerin kenarlarındaki tuğla veya taş dizisi

خړنوب *hèrnūb*: خړوب = Keçiboy-nuzu, harup

خړوار *hèrvār*: İranın bir ağırlık ölçüsü 300 kg.

خړوج *horūc*: Çıkma, çıkış

خړو *herr-o-herr*: Hırıltı, can çekişme hırıltısı

خړوس *horūs*: Horoz

خړوس جنگی *horūs-ecèngl*: Döğüş horozu

خړوسک *horūsèk*: Horoz ötüşünü andıran bir çeşit boğmaca (çocuklarda)

خړوس وزن *horūs-vèzn*: Hafif sıklet (güreşte)

خړوش *horūş*: Bağırma, şamata
~ جوش و = Telâş, heyecan

خړوشان *horūşān*: Şamatalı, gürleyen, kükreyen, bağırıp çağıran

خړوشیدن *horūşliden*: Kükremek, şamata yapmak

خړیدار *hèrldār*: Alıcı

خړیداری *hèrldārī*: Satın alma

خړیداری کردن *hèrldārī-kèrdèn*: Satın almak

خړیدن *hèrlden*: Satın almak

خړیله *hèrlte*: 1. Harita 2. Dağarcık

خړیف *hèrlf*: پائیز = Güz mevsimi, sonbahar

خړ *hèz*: 1. Kürklü bir hayvan 2. Samur derisine benzeyen bir çeşit kürk

خړان *hèzā'en*: خړینه nin çoğ.. hazine ler, hazneler

خړان *hèzān*: پائیز = Sonbahar, güz

خړانه *hèzāne*: خړینه = Hazine, hazne

خړانه دار *hèzāne-dār*: Haznedar, hazine müdürü

خړانه داری *hèzāne-dārī*: Hazine müdürlüğü

خړز *hèzèr*: Hazer, ~ بحر = ~ دریای = Hazer denizi

خړع *hèz'*: Kesme, yarma

خړف *hèzèf*: Toprak, çanak, çömlek v.b.

خړندگان *hèzèndègān*: Sürüngenler

خړنده *hèzèndè*: Sürüngen

خړه *hèzè*: Yosun

خړیدن *hèzldèn*: Sürünmek

خړینه *hèzīne*: 1. Hazine, hazne 2. Eski hamamlarda su haznesi

خړس *hès*: Çöp, ~ و خاشاک = Çörçöp

خړسارت *hèsārèt*: Hasar, zarar

خړساست *hèsāsèt*: Pintilik, aşağılık, cimrilik

خړسیدن *hèsblden*: خوابیدن = Uyumak

خړست *hèssèt*: Pintilik, adilik, cimrilik

خړستگی *hèsteğl*: Yorgunluk

خړستن *hèstèn*: İncitmek, yaralamak, yaralanmak

خړستو *hèstū*: İtiraf eden, ikrar eden

خسته *hèste*: Yorgun

خس *hes-hes*: Göğüsten gelen hırıltı

خسر *hosr*: Hüsrân, ziyan

خسران *hosrân*: Zarar etmek, hüsrân

خسرو *hosrow*: Hükümdar, sultan, eskiden İran hükümdarlarına verilen ad

خسف *hèsf*: Batırmak, yok etmek, azlık, noksan

خسف *hosèf*: (esk.) گردو = Geviz

خسوف *hosûf*: Ayın tutulması, husuf

خسيس *hèsîs*: Pinti

خسيس *hèsîsî*: Pintilik

خشاب *hèşşâb*: Ağaç satan, keresteci

خشب *hèşèb*: Ağaç, kereste, odun

خشت *hešt*: Kerpiç

خشت *hèšt-hèştî*: Damalı desen

خشت زدن *hešt zèdèn*: Kerpiç dökmek

خشت زن *hešt-zèn*: Kerpiç yapan işçi

خشتال *hèšt-mâl*: Kerpiç yapan işçi

خشتک *heštèk*: Ağ, partalon ağı

خشتی *heştî*: Kareli, çizgili

خشخاش *hèşhâş*: Haşhaş

خش خش *heş-heş*: خشخاش = Hışır-dama

خشک *hoşk*: Kuru

خشکاندن *hoşkândèn*: Kurutmak

خشکانیدن *hoşkânîden*: Kurutmak

خشکبار *hoşk-bâr*: Kuru meyva

خشکسالی *hoşk-sâl*: = Kuraklık, yağmursuzluk

خشک کن *hoşk-kon*: Kurutma kağıdı

خشک مغز *hoşk-mèğz*: Kuru kafa

خشکه *hoške*: Dökme çelik

خشکه بار *hoške-bâr*: Kuru meyva

خشکی *hoşkî*: Kara, yer, toprak

خشکیدن *hoşkîdèn*: Kurumak

خشکید *hoşkîde*: Kurumus

خشم *hèşm*: Öfke

خشمگین *hèşm-âlûd*: = Kızgın, öfkeli

خشمگین *hèşm-glî*: Kızgın, öfkeli

خشمناک *hèşm-nâk*: = Öfkeli, kızgın, dargın, hiddetli

خشن *hèşen*: Kaba, haşin

خشنود *hoşnûd*: Hoşnut, memnun

خشنودی *hoşnûdlî*: = Sevinç, memnuniyet

خشوع *hoşû*: = فروتنی = Gönül alçaklığı, tevazu

خشونت *hoşûnèt*: Sertlik, kabalık

خشیت *hèşiyèt*: Korku

خشیت الله *hèşyèt eo-llâh*: Allah korkusu

خشیح *hèşîc*: = Zıt, karşı

خصاء *hesâ*: Hadım etmek

خصائص *hèsâ'es*: Vasıflar, özellikler

خصائل *hèsâ'el*: in çoğ., huylar

خصال *hesâl*: Huylar, tabiatlar

خصام *hesâm*: Düşmanlık

خصلت *heslèt*: Tabiat, huy

خصم *hèsm*: = Düşman, hasım

خصمانه *hèsmâne*: Düşmanca

خصوص *hosûs*: Husus, iş, konu,

= بخصوص = Hakkında, در ~

Bahusus, özellikle, على الخصوص = Bilhassa
hosūsèn: Bilhassa, özellikle
hosūsl: Hususi, özel
hosūsiyyāt: Özellikler
hosūsiyyèt: 1. Özellik 2. Ahbaplık, yakınlık
hosūmèt: Düşmanlık, zıddiyet
hèsiyy: اخته = Hadım, erkekliği giderilmiş
hèslb: Bol, sulu, verimli, bereketli yer
hosye: بيضة = Haya, erkeklik bezi, yumurta
hosyeteyn: Hayalar
hèzāb: Saç ve sakalı boyamak için eskiden kullanılan kına veya boya
hèzèr: Yeşil, yeşil taze tere, ağaç dalı, yeşillik
hezr: Hızır
hèzrā: Yeşil
hozū: فروتنی = Gönül alçaklığı, tevazu
hèt: Çizgi, yazı, yol, hat, ~ راه آهن = Demiryolu
hètā: Hata, yanlış, yanlışlık
hetāb: Birine söz söyleme, hitap, فصل الخطاب = Fesahat
hètābe: Söylev, hitabe
hèttāt: Güzel yazı bilhassa eski sülüs ve nesih v.b. yazılar yazan

hètā-kār: Suçlu, hata yapan
hèttāf: 1. Çok çalan, hırsız 2. Kırlangıç
hètām: İp, halat, palamar
hètāyā: Hatalar, yanlışlar
hotbe: Vaaz, hutbe
hèt-hèt: Çizilmiş, çizgilenmiş
hèt-dār: Çizgili
hètèr: Tehlike
hètèrnāk: Tehlikeli
hèt-zède: خط خورده = Çizi' miş, silinmiş
hètkēs: Cetvel tahtası
hètmi: Hatmi
hotūr: Hatıra gelme, hutur
hotūt: Çizgiler, yollar
hotvè: Adım
hettè: Memleket, yer, ülke
hèttl: El yazısı
hètlib: Hatib, vâiz
hètir: Önemli, ciddi, büyük
hèfā: پنهانی = Gizlilik, saklı
hèffāş: Yarasa
heft: Bağ, halka, düğüm
heffèt: Hafiflik
hoftèn: خوابیدن = Uyumak
hèfz: Alçaltmak, indirmek
hèfz-e cènāh: Tevazu
hèfèqān: Hafakan, çarpıntı
hèfègl: Nefes darlığı, boğulma
hèfè: Boğulma, boğazı tutulma
hèfè-kon: Boğan, susturan, sesi kesen

خفی *həfî*: پنهان = Gizli, saklı
 خفیف *həfîf*: Hafif, az, mahcup
 خفیہ *hofye*: Gizli, saklı
 خل *hol*: Abtal, ahmak, budala
 خل *hel*: Sümük
 خلا *həlâ*: 1. Helâ 2. Boşluk, boşyer
 خلایق *həlâeq*: İnsanlar, mahlûklar
 خلاب *hələb*: Çamurluk, balçıklı yer
 خلاص *həlās*: Serbest, kurtulmuş
 خلاصہ *holāsè*: Öz, özet
 خلاصی *həlāsi*: Kurtuluş, serbestlik
 خلاف *həlāf*: Hata, zıt, aykırı
 خلافت *həlāfet*: Hilâfet
 خلاق *həllāq*: Yaratan
 خلال *helāl*: 1. Kürdan 2. Ara, zaman aralığı
 خلبان *hələbân*: Pilot, tayyareci
 خلعجان *hələcân*: Çarpıntı, titreme
 خلیخال *həlḫāl*: Ayağa takılan bilezik
 خلد *hold*: Ebedilik, cennet (mec.)
 خار *hollər*: Bezelye
 خلسه *holsè*: Coşkunluk hali, cezbe, fırsat
 خلط *helt*: Karıştırma, مبحث = Konuyu karıştırma
 خلط *helt*: 1. Balgam, eski hekimlikte insan vücudunda bulunduğu sanılan dört unsurun her biri: kan, safra, sevda, balgam
 خلطه *holsè*: Arkadaşlık
 خلع *həl*: Hükümdarı tahttan indirme, koparma, azletme, ~ سلاح

~ = Silahtan tecrit etme, يد ~
 ~ = El koyma, sahip çıkma
 خلع *hol*: Kocadan hiç bir şey istemeksizin boşanma
 خلعت *hel'et*: Padişah yahut büyük kimseler tarafından mükâfat olarak verilen elbise, kaftan v.b.
 خلف *holf*: خلاف = Aykırı, hilâf
 خلف *həlf*: Arka
 خلف *hələf*: Sonraki, arkadan gelen
 خلفاء *holəfā*: Halifeler
 خلق *həlq*: Halk
 خاق *holq*: Huy
 خلقت *helqet*: Yaratılış
 خلل *hələl*: 1. Açıklık, boşluk, rahne
 2. Bozukluk, bozma, sarsma
 خلل فرج *holəl-forèc*: Mesamat, kılcal delikler
 خلم *helm*: آب بینی = Sümük
 خلنگ *hələng*: ابلق = İki renkli, siyah ve beyaz
 خلوت *həlvət*: Tenha yer, tenha
 خلود *holūd*: Daimi olma
 خلوص *holūs*: Hulûs, saflık
 خلیج *həllc*: Haliç
 خلیدن *həlldèn*: Batmak (diken, v.b.)
 خلیفه *həllfe*: Halife
 خلیق *həllq*: İyi huylu, ahlaklı
 خلیقه *həllqe*: Huy, yaratılış
 خلیل *həlll*: Şefkatli, dost
 خم *həm*: Kıvrırma, kıvrım eğme, ~ کردن = Eğmek, ~ شدن = Eğilmek

خم *hēm*: Eğilme, bükülme
 خم *hom*: خمره = Küp
 خم *homm*: مرغ دان = Kümes
 خمارة *homār*: Mahmurluk, içkiden sonraki başağrısı ve sersemlik
 خمارة *hèmmār*: İçki satan
 خماری *homārī*: Mahmurluk
 خماسی *homāsi*: Beşlik, beş harfli kelimeler
 خمپاره *hompāre*: Eskiden havan topu ile atılan yuvarlak bir çeşit mermi
 خمپاره-انداز *hompāre-èndāz*: Havan topu
 خمخانه *hom-hāne*: Meyhane
 خمر *hēmr*: شراب = İçki
 خمره *homre*: Küp
 خمس *homs*: Beşte bir
 خود *hēmūd*: Ateşin sönmesi, sakinlik, sönme
 خاموش *hēmūš*: Sönük, sessiz
 خول *hēmūl*: Meçhullük, sessizlik
 خمیازه *hemyāze*: Esneme
 خمیدگی *hēmīdegi*: Eğilme, bükülme
 خمیدن *hēmīdèn*: Eğilmek, bükülmek
 خمیده *hēmīde*: Eğilmiş, kıvrılmış
 خمیر *hēmīr*: Hamur
 خمیر ترش *hēmīr-toroš*: خمر مایه = Maya
 خمیر مایه *hēmīr-māye*: Maya
 خمیره *hēmīre*: Maya
 خمنازیر *hēnāzīr*: Sıracı illeti
 خنق *honāq*: Difteri, kuşpalazı
 خنقی *honsā*: Hem erkek, hem dişi olmak, tesirsiz, nötr

خنجر *hèncèr*: Kama, hançer
 خندان *hèndān*: Gülen, şen
 خندانیدن *hèndāndèn*: Gül = Guldürmek
 خندق *hèndeq*: Hendek
 خنده *hènde*: Gülme, gülüş
 خندیدن *hèndīdèn*: Gülmek
 خنزیر *hēnzīr*: خوک = Domuz
 خنصر *hensèr*: Küçük parmak, serçe parmak
 خنک *honèk*: Serin
 خنک شدن *honèk šodèn*: 1. Serinlenme
 2. (mec.) Rezil olma
 خنک کردن *honèk kèrdèn*: Serinletmek
 خنکی *honèki*: Serinlik
 خنگ *heng*: 1. Kırık 2. کورون = Aptal
 خنیا *honyā*: (esk.) Nağme, şarkı
 خنیاگر *honyāgèr*: (esk.) مطرب = رامشگر = Şarkıcı
 خوی *hū*: خوی = Huy, âdet, karakter, گرفتن = Alışmak
 خواب *hāb*: Uyku, rüya, دیدن = Rüya görmek
 خواب آلود *hāb-ālūd*: Gözleri uykulu, uyuklayan
 خوابانیدن *hābāndèn*: Uyutmak
 خوابگاه *hāb-gāh*: Uyku yeri, yatak odası, yatakhane
 خوابیدن *hābīdèn*: Uyumak, yatmak
 خوابتن *hēvātīn*: Hanımlar, hatunlar
 خواجه *hāce*: 1. Efendi, 2. Hadım
 خوار *hār*: Hakir, zelil, itibarsız

خوار بار *hār-bār*: Öteberi, azık
 خوارق *hèvāreq*: Harikalar
 خواست *hāst*: İstek, arzu
 خواستار *hāstār*: İsteyen
 خواستگار *hāstegār*: Görücü
 خواستن *hāstèn*: İstemek, rica etmek
 خواست *hāste*: 1. İstenmiş 2. مدعی به =
 Müddeabih (huk.)
 خواص *hèvāss*: 1. Özellikler, 2. Ak-
 rabalar, ulu ve seçkin kişiler
 خواطر *hèvāter*: خاطر ın çoğ., Hatırlar
 خوان *hān*: Sofra
 خوانا *hānā*: Okunacak
 خوانچه *hānçe*: Tahtadan yapılmış
 büyük tepsi
 خواندن *hāndèn*: 1. Okumak 2. Şarkı
 söylemek
 خواندن *hāndènl*: Okunacak şey,
 okuyacak şey
 خوانده *hānde*: Çağrılmış, okunmuş
 خوانسالار *hān-sālār*: (esk.) Sofracı-
 başı, yemekhane nazırı
 خواننده *hānènde*: Okuyucu, şarkıcı
 خوانین *hèvānlın*: خان ın çoğ. Hanlar,
 büyükler
 خواه *hāh*: (ek) İster, ha, ~ نا ~ =
 İster istemez
 خواهان *hāhān*: İsteyen, arzu eden
 خواهر *hāhèr*: Kız kardeş
 خواهرزاده *hāhèr-zāde*: Yeğen, kız
 kardeşin oğlu veya kızı
 خواهر شوهر *hāhèr-şowhèr*: Görümce

خواهش *hāheş*: İstek, rica
 خواهش کردن *hāheş kèrdèn*: Rica et-
 mek
 خواهشمند *hāhèşmènd*: Ricası olan,
 ricada bulunan
 خواه ناخواه *hāh-nā-hāh*: خواهی نخواهی =
 İster istemez
 خوب *hūb*: Güzel, iyi
 خوب روی *hūbrū*: = Güzel
 خوبی *hūbl*: İyilik, güzellik
 خود *hūd*: Miğfer, ~ کلاه = Baş
 zırhı, miğfer
 خود *hod*: Öz, kendi
 خود آموز *hod-āmūz*: Kendi ken-
 dine öğrenme kitabı
 بخود *hod-be-hod*: Kendi kendine
 خود بین *hod-blın*: Bencil, egoist
 خود بینی *hod-blnl*: Bencillik
 خود پرست *hod-pèrèst*: Kendini be-
 ğenmiş
 خود پرستی *hod-pèrèstl*: Kendini be-
 ğenme
 خود پسند *hod-pèsend*: Kendini be-
 ğenen
 خود خواه *hod-hāh*: Mağrur, kendini
 düşünen, egoist
 خود خواهی *hod-hāhl*: Kendini be-
 ğenme, mağrurluk, kendini dü-
 şünme
 خود خواهی *hod-hāhl*: Gurur
 خود خور *hod-hōr*: Kendi kendini
 yemek, içine atmak
 خود داری *hod-dārl*: Çekinme

خود رای *ḥod-rê'y*: Müstebit, inatçı
 خود رو *ḥod-rû*: Kendiliğinden ye-
 şeren
 خود رو *ḥod-row*: Kendiliğinden yü-
 rüyen, otomatik veya motorlu-
 vasıta
 خود ساز *ḥod-sâz*: Züppe
 خود سازی *ḥod-sâzl*: Züppelik
 خود ستا *ḥod-setâ*: Kendini methe-
 den, kendinden bahseden
 خود سر *ḥod-sêr*: Başına buyruk
 خود سرانه *ḥod-sêrâne*: Serkeşçe, kendi
 başına
 خود فروشی *ḥod-forûşl*: Kendini met-
 hetme, gösteriş yapma
 خود کار *ḥod-kâr*: 1. Otomatik 2.
 Tükenmez kalem
 خود کام *ḥod-kâm*: Bencil
 خود کشی *ḥod-koşl*: انتحار = İntihar
 خود مختار *ḥod-mohtâr*: Bağımsız
 خود مختاری *ḥod-mohtârl*: Bağımsızlık
 خود نما *ḥod-nemâ*: Gösteriş me-
 raklısı
 خود نمائی *ḥod-nemâ'l*: Gösteriş
 خود نویس *ḥod-nevîs*: Dolma kalem
 خودی *ḥodl*: Kendimizden, akraba
 خور *ḥor*: (ed.) خورشید = Güneş
 خوراک *ḥorâk*: غذا = Yemek, gıda
 خوراک *ḥorâkl*: Yiyecek
 خوراندن *ḥorândèn*: خوراندن = Ye-
 dirmek
 خوردگی *ḥordêgl*: (ek) Bozulmuş,
 ترک = Paslanmış, زنگ =
 Patlak, çatlak

خوردن *ḥorden*: 1. Yemek 2. Çarp-
 mak, değmek, بر خوردن = Al-
 dırmak, به هم خوردن = 1. Birbirine
 \çarpmak 2. Bozulmak, هم
 خوردگی = Mido bulantısı
 خوردنی *ḥordênl*: Yiyecek, yenecek
 خورش *ḥoreş*: خورشت = Pilâvın üze-
 rine konan et v.b.
 خورشید *ḥorşld*: Güneş
 خوردند *ḥorênd*: Uyan, denk
 خوره *ḥore*: Cüzam
 خوش *ḥoş*: Hoş, güzel, iyi
 خوشا *ḥoşâ*: (ünl.) Ne güzel, ne
 mutlu!
 خوشاب *ḥoşâb*: Hoşaf, komposto,
 خوش آمد *ḥoş-âmêd*: Hoş geldiniz,
 ~ گفتن = Hoş geldiniz demek
 خوش آیند *ḥoş-âyênd*: Hoşa giden,
 beğenilmiş
 خوش آواز *ḥoş-âvâz*: Güzel sesli
 خوش الحان *ḥoş-êlhân*: Güzel sesli,
 güzel ötüşlü
 خوشبخت *ḥoş-bêht*: Mesut
 خوشبو *ḥoş-bû*: Güzel kokulu
 خوش ترکیب *ḥoş-têrkîb*: Yakışıklı
 خوش جنس *ḥoş-cens*: İyi insan, hoş
 gören ve iyiliği seven kimse
 خوش جنسی *ḥoş-censl*: İyilik
 خوشحال *ḥoş-hâl*: Mesut, neşeli
 خوش حالت *ḥoş-hâlêt*: İyi huylu
 خوشحالی *ḥoş-hâll*: Neşe, ferah
 خوش حساب *ḥoş-hesâb*: Hesabında
 dikkatli ve dürüst

hoş-həbbərī: Müjde, iyi haber

hoş-hədmətī: İşgüzarlık

hoş-hət: Yazısı güzel olan

hoş-hətt-o-hāl: Üzerinde çizgi ve noktalar şeklinde güzel renkler bulunan, (mec.)

görünüşü güzel ve aldatıcı içi kötü, ~ مار = Güzel gözüken yılan, içinden pazarlıklı

hoş-holq: İyi huylu, geçimli

hoş-horāk: Yemek seçmeden yiyen

hoş-del: 1. Bahtiyar, mutlu, memnun 2. İyi niyetli

hoş-zāt: İyi yaratılışlı

hoş-rəftār: Geçimli, iyi davranışlı

hoş-rəqsī: Yaltaklanma

hoş-rū: Güler yüzlü, güzel yüzlü

hoş-rū'l: Güler yüz gösterme, iyi ve yumuşak davranış

hoş-riht: Yakışıklı, güzel vücutlu

hoş-zəbbān: Tatlı dilli

hoş-sābeqe: Geçmişi iyi, sicili iyi

hoş-səlliqe: Zevk sahibi

hoş-sirət: İyi yaratılışlı

hoş-səddā: Güzel sesli

hoş-sehbət: Konuşması, sohbeti tatlı

hoş-təb': İyi tabiatlı, iyi huylu

hoş-tə'm: Tadı iyi

hoş-tl'nət: Yaratılışı iyi

hoş-zāher: Görünüşte iyi

hoş-qədēm: Uğurlu, kademli

hoş-qəlb: İyi niyetli, iyi kalpli

hoş-qəvāre: خوش ریخت = Yakışıklı, endamlı

hoş-qōwl: Sözünde duran

hoş-qlyāfe: Yüzel yüzlü

hoş-gozèrān: Canının kıymetini bilen

hoş-gozèrānl: Zevk ve safa, eğlenme

hoşgel: Güzel, yakışıklı

hoş-govār: Lezzetli ve hazmı kolay olan (su v.b.)

hoş-lebās: Şık, güzel giyinen

hoş-ləhn: ~ صدا = ~ آواز = Güzel sesli

hoş-ləhce: Konuşması güzel, şivesi güzel

hoş-məzze: Nefis, lezzetli

hoş-məzzegl: 1. Nefaset 2. Komik ve neşeli olma

hoş-məsrəb: Huyu güzel

hoş-nemā: Görünüşü iyi

hoş-nəvā: Sesi güzel

hoş-niyyət: İyi niyetli

خوشوقت *hoş-vəqt* : Mutlu, memnun
 خوشوقتی *hoş-vəqtl* : Mutluluk
 خوشه *hüşe* : Salkım
 خوش هیكل *hoş-heykəl* : Yakışıklı, güzel vücutlu
 خوشی *hoşl* : Eğlenme, eğlence
 خوش یمن *hoş-yomn* : Uğurlu
 خوض *hōwz* : Düşünme, inceleme
 خوف *hōwf* : ترس = Korku
 خوفناک *hōwf-nāk* : ترسناک = Korkunç
 خوک *hūk* : Domuz
 خون *hūn* : Kan
 خونابه *hūn-ābe* : Kan suyu, sulu kan
 خون آشام *hūn-āšām* : Katil, kan içen, zâlim
 خون آلود *hūn-alūd* : Kanlı, kana bulaşmış
 خون بها *hūn-bēhā* : Öldürülenin davacılarına verilen tazminat, kan tazminatı
 خون خوار *hūn-hār* : Zalim
 خون خواهی *hūn-hāhl* : Kan davası, kan gütme
 خون دماغ *hūn-dēmāğ* : Burun kanaması
 خونریزی *hūn-rīzl* : Kan dökme, kanama
 خون سرد *hūn-sərd* : Soğukkanlı
 خون سردی *hūn-sərdl* : Soğukkanlılık
 خون گرم *hūn-gərm* : Sıcakkanlı, samimi, sevimli
 خون گیر *hūn-gīr* : Hacamatçı

خونی *hūnl* : خونین = Kanlı
 خونین *hūnlñ* : Kanlı
 خوی *hūy* : خو = Huy
 خویلد *hēvld* : قصیل = Taze buğday v. b.
 خویش *hlš* : 1. Akriba 2. خود = Kendi, ~ قوم = Akriba
 خویشاوند *hlšāvənd* : Akriba
 خویشان *hlštən* : خویش = Kendisi, kendi
 خویشی *hlšl* : Akrabalık
 خیابان *hiyābān* : Cadde
 خیار *hiyār* : Salata, hıyar
 اختیار *hiyār* : Müsaade, muhayyer, serbestlik
 خیار چنبر *hiyār-çənbər* : Acur
 خیار شور *hiyār-şūr* : Hıyar turşusu
 خیاریک *hiyārək* : Hıyarcık, kasık bezlerinin bir çeşit iltihabı
 خیاط *hēyyāt* : Terzi
 خیاطی *hēyyātl* : Terzilik
 خیال *hiyāl* : Hayal
 خیال کردن *hiyāl kərdən* : Sanmak, tasavvur etmek, düşünmek
 خیانت *hiyānət* : Hiyanet
 خیانت پیشه *hiyānət-plše* : ~ کار = Hain
 خیر *heyr* : Fayda, hayır
 خیرات *heyrāt* : Hayrat
 خیر اندیش *heyr-əndlš* : İyi ve hayır işler düşünen
 خیر خواه *heyr-hāh* : Hayır seven
 خیرگی *hlrəgl* : Gözüpeklik, inatçılık

hîrê: Gözüpek, inatçı
hîrê-çêşm: Gözü kara, inatçı
hîrê-sêr: Dik kafalı
hîrê-şoden: Gözünü hayretle bir yere dikmek
heyrl: گل شب بو = Şebboy
heyriyye: Hayır kurumu
hîz: Kalkma, yükselme
hîz-âb: (ed.) موج = Dalga
hîzândên: خیزانیدن = Yerinden kaldırmak, dikmek
heyzoran: Hazaran, bambu ağacı

hîs: Islak, yağ, sulanmış
hîsândên: Islatmak
hîsânde: Islatmış
hîsîdên: Islanmak
hîş: Pulluk, sapan
hîk: Dağarcık, tulum
heyl: Güruh, takım, at ve süvari takımı
heyl-tâş: Aynı topluluktan, grup arkadaşı
heyli: Çok, fazla
heymê: Çadır
heymê-şêb-bâzî: Kukla oyunu
heyû: (ed.) Tükürük, ağız suyu

د

dâl: “D” harfi, Farsça alfabenin 9. harfi
dâ: Hastalık
dâ'er: دایره = Dolaşan, muntazam
dâ'ere: دایره = Daire, çember, halka
 ~ مرکز = Daire merkezi
 ~ قطر = Dairenin çapı
 ~ شعاع = Yarıçap
 ~ زنگی = Zilli küçük def
dâ'erê-tol-mê'âref: دائرة المعارف
 ~siklopedi
dâ'em: Daimi, daim
dâ'en: داین = Alacaklı, alacak
dâ'l: دای = Dayı
dâbbe: Binilen ve yük taşıyan hayvan

dâhel: İç, içeri, dahil
dâhele: İç, içişleri, iç taraf, وزارت = İçişleri bakanlığı
dâhell: Dahili
dâd: Adalet, insaf
dâdâr: Adalet sahibi (Allah)
dadaş: Erkek kardeş, dadaş
dâd-âfêrln: Adaleti yaratan (Allah)
dâd-hâst: Adliyeye yazılan dilekçe
dâd-hâh: (huk.) Davacı
dâd-hâhl: (huk.) Dava açmak
dâd-rês: Hakim, yargıç
dâd-rêsl: 1. Muhakeme etme,

yargılama 2. Mahkeme, ~ ارتش
 = Askeri mahkeme
 دادستان *dād-setān*: Savcı
 داد سرا *dād-sērā*: Savcılık
 دادگاه *dād-gāh*: Mahkeme
 ~ استان = Vilâyet mahkemesi,
 ~ شهرستان = Kaza mahkemesi,
 ~ بخش = Nahiye mahkemesi,
 ~ استیناف = İstinaf mahkemesi,
 ~ تمیز = Temyiz mahkemesi
 (Yargıtay)
 دادگر *dād-gèr*: عادل = Adil
 داد گتری *dād-gostèrî*: عدلیه = Adliye
 دادن *dādèn*: Vermek
 دادنامه *dād-nāme*: (huk.) Mahkeme
 hükmü, ilâm
 داد و بیداد *dād-o-bl-dād*: Bağırıp ça-
 ğırma, kavga, gürültü
 دادور *dād-vèr*: داد گر = Adil
 داد و ستد *dād-o-setèd*: Alış veriş
 داد یار *dād-yār*: Savcı yardımcısı
 دار *dār*: Ağaç, darağacı
 دار *dār*: Mevki, mesken, dünya
 دارایی *dārābl*: Greyppfrut
 دار اشکه *dār-eşkènè*: Süblime
 دبیرخانه *dār-ol-enşā*: (esk.)
 = Sekreterlik
 پرورشگاه *dār-ol-ltām*: (esk.)
 = Yetimhane
 دارالبوار *dār-ol-bèvār*: Cehennem
 دارالترجمه *dār-ot-tèrcome*: Tercüme
 dairesi, tercüme bürosu

دارالحکومه *dār-ol-hokūme*: Kayma-
 kamlık dairesi
 شیرخوارگاه *dār-or-rezā'e*:
 = Yuva, süt çocuklarının bes-
 lendiği yer
 بیمارستان *dār-oş-şefā*: (esk.)
 = Hastane, tımarhane
 مجلس شورا یملی *dār-oş-şowrā*:
 = Mebuslar meclisi
 فرهنگستان 1. *dār-ol-'olūm*: (esk.)
 = İlimler akademisi 2. دانشگاه
 = Üniversite
 دارالفنون *dār-ol-fonūn*: (esk.) 1. Po-
 liteknik enstitüsü 2. دانشگاه
 = Üniversite
 تیمارستان *dār-ol-mecānlın*:
 = Akıl hastanesi, tımarhane
 دارالجزء *dār-ol-mèsākln*:
 = Fakir veya dilencileri bes-
 leyen müessese
 دارالمعلمین *dār-ol-mo'èllemln* (esk.):
 Öğretmen okulu, عالی
 = Yüksek öğretmen okulu
 دارالوکاله *dār-ol-vekāle*: Avukat ya-
 zıhanesi
 دارائی *dārā'î*: 1. Varlık, mülk,
 zenginlik, ~ وزارت = Maliye
 Bakanlığı
 داربست *dār-bèst*: Asma çardağı
 دارچین *dārçln*: Tarçın
 دارکوب *dār-küb*: Ağaçkakan
 دارندگی *dārèndegî*: Zenginlik

dārēnde : دارا = Zengin, elinde bulunan, دارندگان = Ellerinde bulunanlar

dārū : ذوا = İlâç

dārū'î : دارویی = İlâçla ilgili

dārū-hāne : Eczane

dār-o-dēste : Avene, fedâi, tayfa

dārū-sāz : Eczacı

dārū-sāzî : Eczacılık

dārūḡe : (esk.) Bekçibaşı

darū-forūṣ : Eczacı, ilâç satan

dār-ō-nēddār : Var yok

dās : Orak

dāstān : Destan, hikâye, roman

dāstān-sērā : Destan yazan, roman yazar

dās-gāle : داسگاله = Küçük orak

dāštēn : Sahip olmak

dā'î : 1. İddia eden 2. Davet eden 3. Sebep, cihet

dā'iye : Sebep, mucip

dāḡ : 1. Sıcak, yakıcı 2. Nişan, alâmet, daḡlama

dāḡān : Daḡınık

dāḡ-dār : Matemzede, acı görmüş

dāḡ-dîde : (mec.) Yüreği yarmış, matemli

dāḡ-sēr : Kel

dāfe : Defeden, sürüp öteye iten

dāfe'è : Defeden kuvvet, defedici

dāfeq : Dökülen, akan, bir yerden şiddetle akan su

dāl : عقاب = Kartal, kara kartal

dāll : Delâlet eden

dālān : Hol, han, koridor

dālān-dār : Bir hanın kapıcısı

dālbor : Eteğin alt kenarının hilâl şeklinde kesilmesi, saç dalgası

dām : Hayvan, ehli hayvan (mek. koyun v. b.), ودد = Ehli ve vahşi hayvanlar

dām : تله = Tuzak, ağ

dāmād : Güvey, damat

dāmādî : Evlenme düğün

dāmān : دامن = Etek

dām-pèrvèrî : Hayvan yetiştirme

dām-pezeşk : Baytar, veteriner

dām-pezeşkl : Baytarlık

dāmèn : Etek

dāmèn-gîr : Eteğinden tutulmuş, yakalanmış

dāmène : Daḡ veya tepenin eteği

dāmène-dār : Geniş, şümullü

dān : دانه = Kuş yemi, tohum, çekirdek

دان *dān*: (ek) Yer, kab, نمکدان = Tuzluk, قندان = Şekerlik

دانا *dānā*: Bilen, bilgin, bilici, alim

دانایی *dānā'ī*: دانایی = Bilgi

دان-دان *dān-dān*: دانه = Tane, tane

دانستن *dānestèn*: Bilmek, haberdar olmak

دانستن *dānestènl*: Bilinecek, bilinen

دانش *daneş*: Bilgi

دانش آموز *dāneş-āmūz*: Öğrenci, talebe

دانش پایه *dāneş-pāye*: Sınıf

دانش پرور *dāneş-pèrvèr*: İlim seven

دانش پژوه *dāneş-pèjūh*: Bilgi arayan, ilim seven, ilim araştırmacısı

دانشجو *dāneş-cū*: Talebe (üniversite talebesi)

دانشرا *dāneş-sērā*: Öğretmen okulu, دانشگاه = Yüksek öğretmen okulu, دانشرای مقدماتی = İlk öğretmen okulu

دانشکده *dāneş-kède*: Fakülte

دانشگاه *dāneş-gāh*: Üniversite

دانشگر *dāneş-gèr*: İlim sahibi

دانشمند *dāneş-mènd*: Bilgin

دانشنامه *dāneş-nāme*: Üniversite diploması

دانشور *dāneş-vèr*: Bilgin

دانشیار *dāneş-yār*: Doçent

دانگ *dāng*: Bir mülkün altında biri, ~ شش = Mülkün tümü

دانه *dāne*: Tane, adet, tohum, çekirdek, kuş yemi

دانی *dānl*: 1. Yakın, 2. Alçak, aşağılık insan

داو *dāv*: 1. Nöbet, kumarda nöbet 2. Alacak, istek, طلب = İstekli

داور *dāvèr*: Hakem

داوری *dāvèrl*: Hakemlik

داو طلب *dāv-tèlèb*: İstekli

داهیه *dāhiye*: Belâ, musibet

دایر *dāyer*: دائر = Muntazam, çalışır, binaen

داین *dāyen*: دائن = Alacaklı, alacak

دایه *dāye*: Süt anne, dadı

دایی *dāyl*: دایی = Dayı

دوب *dob*: Ayı

دباغ *dèbbāğ*: Debağ, sepicı, tabak, ~ خانه = Tabakhane

دباغت *dèbbāğèt*: دباغی = Tabaklık, debagat, sepicilik

دباغی *dèbbāğl*: Sepicilik, debagat

دبدبه *dèbdèbe*: Tantana, debdebe

دبر *dobor*: Arka, kıç

دبس *dèbs*: Ateşte katılaştırılmış üzüm, dut veya hurma pekmezi

دبستان *dèbestān*: İlkokul

دبش *debş*: گس = Ekşimsi, acımtak, kekrek

دبنگ *dèbèng*: Ahmak, budala

دبور *dèbūr*: Batıdan esen rüzgar

دبوس *dèbūs*: گرز = Ağır topuz

دبه *dèbbe*: 1. Deriden veya madenden yapılan yağ veya bal kabı 2. Muamele veya sözden dönme, vazgeçmek için bulunan bahane

دبیت *dèblt*: Bir çeşit saten

دبیر *dèblr*: 1. Saray ve sefaret kâtipleri, sekreter 2. Lise ve orta okul öğretmeni

دبیرخانه *dèblr-hāne*: Sekreterlik

دبیرستان *dèblrestān*: Ortaokul ve lise

دوجا *docā*: دجی = Karanlık, zulmet

دوجا *docāce*: مرغ = Tavuk

دجال *dèccāl*: Deccal, kandıran, aldatan

دچار *doçār*: Duçar

دخال *dèhālèt*: Karışmak, dehalet

دخان *doḥān*: Duman, tütün

دخانیا *doḥāniyāt*: Tütün, tönbeği,

~ انحصار = Tütün tekeli

دخت *doḥt*: دختر = Kız

دختر *doḥtèr*: = Kız

دختر اندر *doḥtèr-èndèr*: نا دختری = Üvey kız

دختر بچه *doḥtèr-bèççe*: Küçük kız

دخل *dèḥl*: در آمد = Gelir, kâr

دخمه *dèḥmèsè*: Hile, aldatma

دخه *dèḥmè*: Bodrum, yer altı ambarı, mezar

دخن *doḥn*: ارزن = Darı

دخنه *doḥnè*: Bir tane darı, siyah renk, evi tutsülemeğe yarayan şey

دخو *dèḥow*: Kazvin şehrinin kâhyası, (mec.) budala

دخول *doḥül*: Girmek, giriş

دخیل *dèḥll*: Dahil olmuş, birine iltica eden, başkasının işine karışan

دد *dèd*: Vahşi, yırtıcı canavar

ددر *dèdèr*: (arg.) 1. Dışarıda gezme 2. Fuhuş için gezme

دده *dède*: = 1. Dede 2. Zenci veya yaşlı ev hizmetçisi

در *dèr*: درب = Kapı, kapak

در *dèr*: İçinde, dahilinde (ek)

در *dorr*: İnci, شاهوار ~ = İri taneli ve kıymetli incî

دراج *dorrāc*: Turaç kuşu

دراز *derāz*: Uzun, کشیدن ~ = Dinlenmek için uzanmak, uyumak

درازا *derāzā*: درازی = Uzunluk

دراز گوش *derāz-gūş*: Uzun kulaklı (eşek)

درازی *dèrāzl*: طول = Uzunluk

دراعه *dorrā'e*: (esk.) Dervişlerin giydikleri bir çeşit uzun elbise

درافتان *dèr-oftādèn*: Birisiyle zıt gitmek, kavgalı olmak

دراک *dèrrāk*: Anlayan, kavrayan

دراکه *dèrrāke*: Anlama, idrak kabiliyeti

دram *dram*: Dram

در آمد *dèr-āmèd*: عایدات = Gelir

در آمدگی *dèr-āmèdègl*: Çıkıntı

در آمدن *dèr-āmèdèn*: 1. Çıkmak, dışarı çıkmak 2. İçeriye girmek

در آمیختن *dèr-āmlḥtèn*: آمیختن = Karışmak, karıştırmak, anlaşılmak

در آندن *dèrāndèn*: در آندیدن = Yırtmak, yarmak

بیرون آوردن *dèr-āverdèn*: در آوردن =
Çıkarmak

درایت *derāyèt*: Bilmek, anlama, bilgi
درب *dèrb*: در = Kapı

دربار *dèrbār*: Saray, padişah sarayı

درباری *dèrbārī*: Saraya ait

دربان *dèrbān*: Kapıcı

دربچه *dèrbèççe*: دریچه = Küçük kapı,
küçük pençcre

دربدر *dèr-be-dèr*: Derbeder, avare

درب *dèr-bèr*: Yanına, yanında

دربردن *dèr-bordèn*: Bir şeyi kurtarmak, kaçırmak, saptırmak

دربست *dèr-bèst*: 1. Şahsına mahsus ev, mülk, vasıta v.b. 2. Bir şeyin tamamı

دربسته *dèr-bèste*: Kapısı kapalı, kapalı

دربند *dèr-bènd*: 1. Derin ve uçurumlu dere yatağı 2. Kale

درج *dèrc*: Dercetme, geçirme, yazma

درج *dorc*: Hokka, küçücük sandık

درج کردن *dèrc kèrdèn*: Dercetmek, yazmak

درجات *dèrècāt*: Dereceler

درجه *dèrèce*: Kademe, derece

درجه بندی *dèrèce-bèndl*: Derecelendirme, sınıflandırma

درخت *derèht*: Ağaç

درخت کاری *derèht-kārī*: Ağaç veya fidan dikme

dèrèhş: درخشیدن = Parlama, aydınlık

درخشان *dèrèhşān*: Parlayan, aydın, ışıklı

درخشیدن *dèrèhşīdèn*: درخشش = Parlamak, parıldamak

درخواست *dèr-hāst*: Rica, istida, istek

درخور *dèr-hōr*: درخور = Lâyük, uygun

درد *dèrd*: Ağrı, acı, sancı

چشم = Göz ağrısı

دل = Karın ağrısı

سر = Baş ağrısı

درد *dord*: Tortu, posa

دردا *dèrdā*: (ünl.) Ne yazık!

دردار *dèr-dār*: Kapılı, kapaklı

دردانه *dor-dāne*: İnci tanesi, pek güzel ve sevgili çocuk

دردمند *dèrd-mènd*: Dertli

دردناک *dèrd-nāk*: Acılı, ağrı verici

در *dorèr*: در ün çoğ., İnciler

در رفت *dèr-rèfte*: Yerinden çıkmış, burkulmuş, پایش = Ayak bileği çıkmış

در رو *dèr-row*: Çıkış yolu, mahreç

درز *dèrz*: Çatlak, dikiş yeri, derz

درز گرفتن *dèrz-gereftèn*: Dikmek, birbirine dikmek, (mec.) kısa kesmek

درزدن *dèr-zèdèn*: Kapı çalmak

درزیگر *dèrzīgèr*: (esk.) خیاط = Terzi

درس *dèrs* : Ders
 درست *dorost* : Doğru, dürüst
 درستکار *dorost-kār* : Doğru dürüst adam
 درستکاری *dorost-kārī* : Dürüstlük
 درستی *dorostī* : Doğruluk, dürüstlük
 درس خوانده *dèrs-hānde* : Tahsilli, bilgili
 درشت *dorošt* : Kaba, iri, sert, dürüş
 درشتی *doroštl* : Sertlik, kırıci söz
 درشکه *doroške* : Fayton
 درشکهچی *doroškeçi* : Faytoncu
 درصد *dèr-sèd* : Yüzde, ~ پنج = Yüzde beş
 درع *der'* : Zırh
 درفش *derêfş* : Biz (kundura aleti)
 درفش *dèrêfş* : Bayrak
 درق *dèrqī* : Tiroide ait
 درک *dèrk* : İdrak, anlama
 درک *dèrèk* : Aşağıya inen basamak, cehennemin dibi
 در کردن *dèr-kèrdèn* : Top veya mermi atmak, çıkarmak
 درگاه *dèr-gāh* : Eşik, büyüklerin huzuru
 درگذشت *dèr-gozèšt* : Vefat etme
 درگذشتن *dèr-gozèštèn* : Vefat etmek, göçmek, geçmek
 در گرفتن *dèr-gereftèn* : Tutuşmak, alevlenmek
 درم *derèm* : درهم = İranın eski bir çeşit akçası, dirhem

درمان *dèrmān* : علاج = دوا = İlâç
 درماندگی *dèr-māndegī* : Yorgunluk, çaresizlik
 درماندن *dèr-māndèn* : Çıkarmamak, içinde kalmak, muhtar kalmak
 درمانده *dèr-mānde* : Yorgun, biçare, aciz
 درمانگاه *dèrmān-gāh* : Klinik
 درنا *dornā* : Turna kuşu
 درندگان *dèrèndegān* : Yırtıcı hayvanlar
 درندگی *dèrèndegī* : Vahşilik, yırtıcılık
 درنده *dèrènde* : Yırtıcı
 درنگ *derèng* : Tahir, duraklama
 درنگ *dèrèng* : Çan sesi, çingirtı
 درو *derow* : Biçme, hasat
 دروازه *dèr-vāze* : Büyük kapı, şehir ve kale kapısı
 دروازه بان *dèr-vāze-bān* : Şehir veya kale kapısı memuru
 درود *dorūd* : Selâm, selâmlaşma, methetme
 درودگر *dorūd-gèr* : Mobilyacı, dülger
 دروس *dorūs* : درسها = Dersler
 دروغ *dorūğ* : Yalan
 دروغگو *dorūğ-gū* : Yalancı
 دروگر *derow-gèr* : Biçici, hasatçı
 درون *dèrūn* : İç, dahil
 درویدن *derèvldèn* : Dermek, biçmek
 درویش *dèrvlş* : Derviş, fakir
 دره *dèrre* : Dere
 درهم *dèr-hèm bèr-hèm* : Karışık, birbirine girmiş

دری *dèrl*: 1. İranın eski şivelerinden biri 2. Dağa veya dereye ait: کبک = Dağ kekliği

دریا *dèryā*: Deniz

دریابان *dèryā-bān*: Tümamiral

دریا بیگی *dèryā-begl*: (esk.) Liman askeri reisliği, Amiral

دریاچه *dèryā-çe*: Göl

دریادار *dèryā-dār*: Tuğamiral

دریا سالار *dèryā-sālār*: Koramiral

دریافت *dèr-yāft*: Alım, teslim alma

دریافتن *dèr-yāftèn*: Anlamak, sezmek, teslim almak

دریافتی *dèr-yāftl*: Alınan meblağ veya miktar

دریا کنار *dèryā-kènār*: Deniz sahili

دریا نورد *dèryā-nèvèrd*: Denizci

دریچه *dèrlçe*: Küçük kapı, pencere, baca

دریدگی *dèrldegl*: Yırtılmış, parçalanmış, (mec.) yüzsüzlük, hayasızlık

دریدن *dèrldèn*: Yırtmak, parçalamak, yarmak

دریغ *dèrlğ*: Yazık!

دریغا *dèrlğā*: Ne yazık!

دریغ خوردن *dèrlğ-ğordèn*: Pişman olmak, üzülme

دریغ داشتن *dèrlğ-dāştèn*: Esirgemek

دری وری *dèri-vèri*: Saçma sapan, manasız sözler

دریوزه *dèr-yūze*: Dilencilik

دز *dez*: در = Kale

دزد *dozd*: Hırsız

دزدانه *dozdāne*: Hırsızca, hırsız gibi.

دزدکی *dozdèkl*: Hırsızca, (mec.) gizlice

دزدی *dozdī*: Hırsızlık, çalma

دزدیدن *dozdīdèn*: Çalmak

در *dej*: Kale

دربان *dej-bān*: 1. İnzibat, askeri polis 2. Kale beyi

دربانى *dej-bānl*: İnzibat dairesi veya karakolu

درخیم *dejhīm*: 1. Cellât 2. Kötü huy-lu, katil

درثم *dejèm*: Üzgün, perişan, öfkeli

درثمان *dejman*: Üzgün, gücenik

دساتیر *dèsātīr*: Düsturlar

دسائس *dèsā'es*: Desiseler, hileler

دست *dèst*: 1. El, kol 2. Takım (elbise ve eşya için) 3. Bir oyunun (tavla, iskambil, futbol v.b.) bir kısmı

دست ابزار *dèst-èbzār*: Alet, edevat

دستار *dèstār*: Sarık

دست اره *dèst-èrre*: Testere

دست افشار *dèst-èşşār*: Bir meyvenin (limon v.b.) elle sıkılması ve alınmış suyu

دست افشانى *dèst-èşşānl*: Oynamak, raksetmek, elle serpmek

دستاق *dostaq*: Hapis, zindan

دست آموز *dèst-āmūz*: Elcik (hayvan)

داستان *dèstān* : داستان = 1. Hikâye, destan 2. Eller 3. Hile

دست انداختن *dèst-èndāhtèn* : Alay etmek

دست انداز *dèst-èndāz* : 1. Caddedeki çukur ve kesintiler 2. Merdiven korkuluğu

دست اندازی *dèst-èndāzl* : Tecavüz etme

دستاویز *dèst-āvlz* : Bahane

دست باز *dèst-bāz* : Eli açık, cömert

دست باف *dèst-bāf* : Elle örülmüş

دستبرد *dèst-bord* : Hırsızlık, çalma

دست بسته *dèst-beslne* : Saygı için eli bağlı oturmak, elleri kavuşturmak

دست بگریبان *dèst-be-gèrlbān* : Birbirinin yakasına el atma, kavga etme

دستبند *dèst-bènd* : 1. Bilezik 2. Kelepçe

دست بوسی *dèst-būsl* : El öpmek

دست پاچگی *dèst pāçegl* : Telaş, heyecan, acelecilik

دست پاچه *dèst-pāçe* : Telaşlı, aceleci

دست پخت *dèst-poht* : Eliyle pişmiş

دستخط *dèst-ḥèt* : El yazısı

دست خورده *dèst-ḥorde* : El sürülmüş, yerinden oynatılmış

دست خوش *dèst-ḥoş* : Bol şans! (kağıt oyununda)

دست درازی *dèst-derāzl* : Tecavüz (mala veya namusa v.s.)

دسترس *dèst-rès* : Kolay, elverişli, imkân dahilinde

دسترنج *dèst-rènc* : El emeği, emek, ücret, çalışma ve zahmet hakkı

دستاره *dèstère* : دست ارّه = Testere

دست شوی *dèst-şūyl* : دست شوی = Lavabo, el yıkama yeri

دستفاله *dèst-fāl* : دستلاف = Siftah

دستفروش *dèst-forūş* : Seyyar satıcı

دستفروشی *dèst-forūşl* : Seyyar satıcılık

دستک *dèstèk* : 1. Esnafın küçük not veya cep defteri 2. El çırpma

دستک زدن *dèstèk-zèdèn* : El çırpma

دستکش *dèst-kèş* : Eldiven

دستگاه *dèst-gāh* : Tezgāh, tesisat, idare, takım, cihaz

دستگیر *dèst-glîr* : 1. Tevkif edilmiş, tutuklu 2. Yardımcı

دستگیره *dèst-glîre* : Kulp, kol

دستگیری *dèst-glîrl* : Yardım, yakalama

دستلاف *dèst-lāf* : Siftah

دستمال *dèst-māl* : Mendil

دستمالیدن *dèst-mālldèn* : El sürmek, ellemek

دست مایه *dèst-māye* : Küçük el sermayesi

دستمزد *dèst-mozd* : Ücret, gündelik

دستنبو *dèstèn-bu* : Şamama, kırlangıç kavunu

دست نشاندہ *dèst-neşande* : Birinin adamı ve aleti, kukla (hükümet, insan v. s.)

دست نماز *dèst-nèmāz*: Aptest
 دستور *dèstūr*: Düstur, ferman
 دستور *dèstūr*: 1. Zerdüştilerin din adamı 2. Müşavir, vezir
 دستور العمل *dèstūr-ol-'èml*: Talimat,
 دست ورز *dèst-vèrz*: Elle çalışan işçi veya sanatkâr
 دست *dèstè*: 1. Grup, takım, sürü 2. Kulp, sap, demet
 دسته بندی *dèste-bèndl*: Birinin aleyhine birleşme, gruplaşma
 دست جمعی *dèste-cèm'l*: = دستجمعی = Elbirliği, hep beraber
 دسته دار *dèste-dār*: Kulplu
 دستی *dèstl*: 1. Elle yapılmış 2. Kasten, mahsus
 دستیار *dèst-yār*: Muavin, yardımcı, asistan
 دسیسه *dèslse*: Desise, hile, entrika
 دسیسه کار *dèslse-kār*: Entrikacı, desiseci, hilekâr
 دشبیل *doşbèl*: = غده = Gudde, bez
 دشت *dèşt*: Ova, çöl
 دشتبان *dèşt-bān*: Kır bekçisi
 دوشک *doşèk*: = تشک = Döşek, yatak
 دشمن *doşmèn*: Düşman
 دشمنی *doşmènl*: Düşmanlık
 دشنام *doşnām*: Küfür, sövme
 دشنه *dèşne*: Kama
 دشوار *doşvār*: Zor, güç
 دشواری *doşvārī*: Zorluk, güçlük
 دعا *do'ā*: Dua
 دعا گو *do'ā-gū*: Dua eden, duacı

دعا نویس *do'ā-nevīs*: Dua yazan, muska yazan, büyücü
 دعاوی *dè'āvī*: Davalar
 دعا *dè'āt*: Dua edenler, davet edenler, dine davet edenler
 دعوی *dè'vā*: = دعوی = Dava, iddia, kavga
 دعوت *dè'vèt*: Davet, çağırma
 دعوت نامه *dè'vèt-nāme*: Davetiye
 دعوی *dè'vā*: Dava, iddia, kavga
 دغدغه *dèğ-dèğè*: Korku ve merak, endişe, vesvese
 دغل *dèğèl*: Hile, düzen
 دغل باز *dèğèl-bāz*: Düzenbaz, yaltak
 دغل *dèğèll*: Sahtekarlık, yaltaklık
 دف *dèf*: Tef
 دفائن *dèfā'en*: = دفاین = Defineler
 دفاتر *dèfāter*: Defterler
 دفاع *defā'*: Müdafaa, savunma
 دفاعی *defa'l*: Savunmayla ilgili
 دفتر *dèftèr*: Defter
 دفترچه *dèftèrçe*: Küçük defter, cep defteri
 دفترخانه *dèftèr-hāne*: Noterlik
 دفتردار *dèftèr-dār*: Muhasip, muhasebeci
 دفترداری *dèftèr-dārī*: Muhasebecilik
 دفترداری دوبر *dèftèr-dārī-ye-dubl*: Muzaaf defter tutma usulü
 دفترداری ساده *dèftèr-dārī-ye-sāde*: Basit usul ile defter tutma
 اندکس دفتر *dèftèr-e nemāyènde*: = اندکس = Indeks defteri, fihrist defteri

دفت *dèftè* : دفتین = Dokumacılık
 tarağı
 دفع *dèf* : Defetme, iteleme
 دفعات *dèf'è'ât* : Defalar
 دفع الوقت *dèf'ol-vèqt* : Oyalama, va-
 kit geçirme
 دفعه *dèf'è* : Defa, kere
 دفعة *dèf'ètèn* : Birdenbire
 دفن *dèfn* : Gömme, toprağa verme
 دفینه *dèflne* : Gömü, define
 دق *dèqq* : Vurma, çalma
 دق الباب = Kapı çalma
 دق *deq* : İnce, az, ince hastalık
 تب دق = Verem ateşi
 دقائق *dèqā'eq* : İncelikler
 دقت *deqqèt* : Dikkat
 دق کردن *deq kèrdèn* : Verem olmak
 دقیق *dèqlq* : İnce, zarif, dikkatli
 دقیقه *dèqlqe* : Dakika
 دقیقه شمار *dèqlqe-şomār* : Saatin yel-
 kovarı
 دك کردن *dèk kèrdèn* : (arg.) Baştan
 savma, دك و دهن = Yüzgöz
 دك *dèk* : Harap etmek
 دكانین *dèkākīn* : Dükkânlar
 دكان *dokkân* : Dükkân
 دكانچی *dokkançı* : Dükkancı
 دكاندار *dokkan-dār* : Dükkâncı
 دكاندارى *dokkan-dārī* : Dükkâncılık
 دكتور *doktor* : Doktor, hekim
 دكتورى *doktorī* : Doktorluk
 دكل *dèkèl* : دگل = Gemi direği

دكه *dokme* : Düğme
 دكه *dèkke* : Taş merdiven, küçük
 dükkân
 دگر *degèr* : دیگر = Başka, ayrı
 دگرگون *degèr-gün* : دیگرگون = Bam-
 başka, değişik
 دل *del* : Yürek, kalb, (mec.) mide,
 karın, iç
 دلائل *dèlā'el* : Deliller
 دلار *dolar* : Dolar
 دلارا *del-ārā* : Gönlü süsleyen
 دلارام *del-ārām* : Gönlü rahatlan-
 dıran, dilber
 دل آزار *del-āzār* : Gönül incidici
 دل آشوب *del-āşüb* : Gönlü fesata
 düşüren, karıştıran
 دل افروز *del-èfrüz* : Gönlü aydınlatan
 دل افگار *del-èfgār* : Üzgün, mahzun,
 dertli
 دلاک *dèllāk* : Tellak
 دلال *dèlāl* : Naz, işve
 دلال *dèllāl* : Tellâl
 دلالت *dèlālèt* : Kılavuzluk, delâlet
 دلاور *delāvèr* : Cesur, kahraman
 دلاویز *del-ārīz* : Gönlü asılı tutan,
 beğenilen
 دل باخته *del bāhte* : Aşık
 دل بخواه *del-be-hāh* : Arzu edilen,
 istenilen, gönül arzusu
 دل بدريا زدن *del-be-dèryā-zèdèn* : Ris-
 ketmek
 دلبر *del-bèr* : Güzel, dilber, sevgili

del-bèsteğl : Gönül bağlılığı, aşk

del-bènd : Candan sevilen (yavru, sevgili)

del-pèzlr : Makbul, güzel

del-pèsènd : Beğenilen

del-plçe : Şiddetli karın ağrısı, barsak kazıntısı

del-tèng : Gönül daralmış, sıkıntılı, ~ شدن = Sıkılmak

del-tèngl : sıkıntı, özleyiş, üzgünlük

del-cū'l : Gönül yapma, gönül sorma, teselli

del-çèsb : Cana yakın, beğenilen

del-ḥèrāş : Yüreği tırmalayan

del-ḥāh : Gönül isteği

del-ḥor : Küskün, üzgün

del-ḥoş : Neşeli, mesut

del-ḥoşl : Sevinç, ferah

del-ḥun : Yüreği kanlı, üzgün

del-dāde : Gönül vermiş, aşık

del-dār : 1. Cesur 2. Sevgili

del-dārī : Teselli etme, ~ دادن = Teselli vermek

del-dèrd : Mide ağrısı, karın ağrısı, bağırsak ağrısı

del-del : Korkma, tereddüt

doldol : Büyük kirpi

del-robā : Gönül kapan, dilber, güzel

del-rlş : Gönül yaralı

del-zende : دل زنده = Dinç, yaşına rağmen neşeli

del-sèht : Zâlim, sert

del-sèrd : Meyûs, ümitsiz

del-sèrdl : Ümitsizlik

del-suhte : Yüreği yanık, tasalı

del-süz : Acıyıcı, acıyan

del-şād : Sevinçli

del-şekèste : Kırgın

del-forûz : Sevindiren

del-fèrlb : Gönül aldatan, güzel

del-fègār : Gönül yaralı

dèlèq : Orman kedisi

dèlq : Saf, cübbe

dèlqèk : Soytarı

dèlk : Masaj, temas

del-kèş : Hoş, cazip

del-gèrm : Ümitli, işe bağlı

del-gèrmī : Teşvik, ümit

del-goşā : Gönül açan, kalbe ferah veren

del-gīr : Gücenmiş, hatırı kalmış, incimış

dèlème : Pıhtı, pıhtılaşma

dolme : Dolma

del-neşln : Yürekte yerleşen, beğenilen

del-nèvāz : Gönül okşayan, hoş giden, lâtif

dèlv : 1. Kova 2. Kova burcu

del-vā-pès : Merak eden, emin olmayan, endişeli

دل واپسی *del-vā-pēsī* : Merak, emin olmama, endişe

دله *dèle*: 1. Sansar 2. Obur, çapkın

دله دزد *dèle dozd*: Adi hırsız, ara sıra, ufak, tefek şeyleri çalan

دل هره *del-hore*: Ani korkma, sarılma, yürek titremesi

دلیجان *delicān*: Büyük at arabası, (esk.) yolcu ve posta arabası

دلیر *dellr*: Cesur, yiğit

دلیل *delll*: Delil

دم *dēm*: 1. Soluk, nefes, an, zaman

2. Dem, کشیدن ~ = Demlenmek, کردن ~ = Demlemek

3. Kan

دم *dom*: Kuyruk

دمادم *dēmādēm*: Daima

دمار *dēmār*: Mahv, helâk

دماغ *demāğ*: Beyin, dimağ, akıl

دماغ *dēmāğ*: 1. Burun 2. Sümük

دماغه *dēmāğē*: Karanın denize doğru uzanmış kısmı, burun

دمبدم = دم بدم = Her an

دم بریده *dom-boride*: Kuyruğu kesik (hilekâr)

دمبلیچه *dombollçe*: دنبلیچه = Kuyruk kemiği

دم پخت *dēm-poht*: دم پختک = Suyu süzgeçten geçirilmiyerek, bazan da kuru bakla mercimek veya fasulye ile beraber demlenen ve pişirilen pilâv

دم جنبناک *dom-combānək*: Kuyruk sallayan kuşu

دم دار *dēm-dār*: Buharı olan, buharlı, nefes alamıyacak hava

دم دار *dom-dar*: Kuyruklu

دمدمه *dēmdēme*: Şöhret, gürültü

دمدی مزاج *dēm-dēml-mēzāc*: Her an değişen, mutelevvin

دمر *dēmēr*: Yüzükoyun yatma

دمساز *dēm-sāz*: Arkadaş

دم قیچی *dēm-qeyçi*: Makasla kesilmiş parçalar

دم کردن *dēm-kērdēn*: Deme koymak, demlemek

دم گرفتن *dēm-gereftēn*: 1. Nefes almak, ara verip dinlenmek 2.

Bir şiiri hep birden tekrarlama

دمل *domēl*: Kan çıbanı, çıban

دموع *domū*: دمع G in çoğulu göz yaşları

دموی *dēmēvl*: Kana ait

دمی *dēml*: دم پخت = Suyu süzülme-yen bir pilâv

دمیدن *dēmldēn*: Üflemek, nefes almak, hava ile şişirmek, rüzgar esmesi

دنائت *dēnā'et*: Alçaklık

دنایر *dēnānır*: (esk.) دينار in çoğ. = İranın eski bir akçası

دنبال *donbāl*: Arka, kuyruk, peş

دنبالچه *donbālçe*: دمنازه = Kuyruk kemiği

دنباله *donbāle*: 1. Kuyruk, 2. Kalan, sonrası, devamı

دنباله دار *donbāle-dār*: Kuyruklu

دنبک *donbək*: دنبک = Dümbelek

donbèlān : Koç yumurtası
donbolîçe : دمیلاچه = Kuyruk kemiği
donbe : Koyun kuyruğu veya yağı
dëndān : Diş
dëndan-pezeşk : Diş hekimi
dëndan-sāz : Diş hekimi
dëndan-şekèn : Dişi kıran, sert, ~ جواب = Susturucu bir cevap
dëndan-qoruçe : Diş gıcirtısı
dëndāne : Diş (çark v.b.)
dëndāne-dār : Dişli
dènde : 1. Kaburga kemiği 2. Dişli çark v. s. diş
dènès : Kir, pislik
dèng : 1. Çekiş sesi 2. Çeltik dövme aleti veya tokmağı
dènl : Alçak
donya : Dünya
donyèvl : Dünyaya ait
do : İki
dow : Koşma, acele yürüme
dō'iiyyet : İkilik, düşmanlık, ihtilaf
dèvā : دارو = İlâç, ecza
dèvāb : Hayvanlar, yük ve binek hayvanları
dèvāt : Divit, mürekkep hokkası

dèvāt-gèr : Çilingir, divit v. b. yapan
do ātêşe : İki defa ateşe konmuş, pişkin ekmek, ~ نان = Kızartılmış ekmek, ~ عرق = Yüksek alkollü rakı
dèvāc (esk.) : لحاف = Yorgan
dèvā-ḥāne : داروخانه = Eczane
dèvār : Baş dönmesi
dèvvār : Çok dönen, daima dönen
dèvāz-dèh : Oniki
dèvā-sāz : داروساز = Eczacı
dèvā-sāzi : داروسازی = Eczacılık ilaç fabrikası
dèvā-forūšl : داروخانه = Eczane
dèvāl : Sırım, şerit, kemer
dèvāl-pā : Gulyabani
dèvām : Devam etme, süre
dèvān : Koşan
dèvāndèn : روانیدن = Koşturmak
dèvā'er : Daireli
do-bāre : Tekrar, ikinci defa, yeniden
do-be-do : İki, ikili, iki kişilik
dobe : Mavuna, duba
do-be-hèm-zèn : Arabozucu, münafık
do-be-hèm-zèni : Arabozculuk
do-pošte : İki katlı, ikili, üst üste, yan yana

do-pèhlū : İki yanlı
do-tā'i : İkilik, ikili
do-tərke : İki terke, bir ata
 iki kişi binme
do-cānebè : İki taraflı
docin : Düzine
doçār : دچار = Düçar
do-çərhe : Bisiklet
do-çərhe-sèvārī : Bi-
 siklete binme
dowhe : Kocaman ağaç
dūht : Dikiş
dūhtèn : Dikmek
dūd : Duman
dūd : دودة in çoğ. Kurtlar, solu-
 canlar
dūd-kəş : Baca
do-del : Mütereddit
dūdemān : Soy, nesil, nesep
dūde : Kurum
dūdèt : کرم = Böcek, kurt
dūdī : Koyu gri renk, siyaha
 yakın, dumanlı, duman rengi,
 ~ عینک = Siyah gözlük
dūr : Uzak, ırak
dowr : Devir, dönme, deveran
dèvèrān : Derevan, devir
dowrān : Zaman, devir, devre
dūr-əndīš : İhtiyath, tedbirli
do-rāhī : İki yol arası, iki yol
dūr-bīn : 1. Dürbün 2. Tec-
 rübeli, عکاسی ~ = Fotoğraf
 makinesi

dūr-dèst : Uzak, ırak
do-règ : دورگه = Soyu karışık,
 melez
do-rèngl : samimiyetsizlik,
 iki yüzlülük
dūr-nemā : Manzara
do-rū : İkiyüzlü adam, riyakâr
do-rūyl : Mürailik, riyakârlık
dowre : Devir, asır, sıra, tek-
 rarlama, tekrar gözden geçirme
dowre-gèrd : Seyyar satıcı
dowre-gèrdī : Seyyar satı-
 cılık
dūrl : Uzaklık
dowrl : 1. Devre ait, zamanla
 ilgili 2. Sahan, büyük yuvar-
 lak tabak
dūzèh : Tamu, cehennem
dūzèndègl : Terzihane, ter-
 zilik
dūz-o-kèlèk : Komplo, düzen,
 dost
dūst : Dost, arkadaş
dūstī : Arkadaşlık, dostluk.
do-sère : İkili, iki başlı, iki
 seanslı
dosiye : Dosya
dūş : دیشب = Dün gece
dūş : 1. Omuz 2. Duş
dōşāb : شیر = Pekmez
do-şāhè : Elektrik fişi, ikili,
 çatalı
dūşānīdèn : Süt sağdırmak

دوش فنك *dūş-fèng*: Silah omuza!
 دوشك *doşèk*: تشك = Döşek, şilte
 دوشنبه *do-şènbe*: Pazartesi
 دوشیدن *dūşldèn*: Süt sağmak, birin-
 den para çekmek
 دوشیزگان *dūşlîzègân*: Bakireler, kızlar
 دوشیزگی *dūşlîzèglî*: Kızlık
 دوشیزه *dūşlîzè*: Kız, bakire
 دوشین *dūşlîn*: Dün gece
 دو طرفه *do tètèfe*: İki taraflı
 دوغ *dūğ*: Ayran
 دوغاب *dūğ-âb*: Sulu harç, badana
 دو قبضه *do-qèbze*: İki makbuzlu,
 ~ سفارشی = İadeli taahhütlü
 دو قلی *do-qollî*: دو قولو = İkiz
 دوک *dūk*: İğ
 دوکوهانه *do-kūhāne*: Çift hörgüçlü
 deve
 دوگانه *do-gāne*: İkili, çift
 دولا *dolā*: İki katlı, bükülmüş
 دولاب *dulāb*: Dolap, kiler, kuyu
 dolabı
 دولابچه *dulābçe*: Küçük dolap
 دولاپهنا *dolā-pèhnā*: Çift enli
 دولائی *do-lā'î*: İki katlı (kumaş v.s.)
 دولت *dowlèt*: Devlet
 دولت سرا *dowlèt-sērā*: Devlethane
 دولتمند *dowlèt-mènd*: Zengin
 دولتمندی *dowlèt-mèndlî*: Zenginlik
 دولتی *dowlètî*: Devlete ait
 دولچه *dulçe*: Küçük kova, kab
 دولول *do-lul*: Çifte (tüfek)

دوم *dovvom*: İkinci
 دون *dūn*: 1. Aşağı, (mec.) alçak 2.
 Başka
 دوندگی *dèvèndegî*: Koşma
 دونیم *do-nîm*: İki parça, ikiye bölme
 دویدن *dèvldèn*: Koşmak
 دویت *devlîst*: İkiyüz
 ده *dèh*: On
 ده *deh*: Köy
 دهه *dèhā'*: Üstün zekâ
 دهات *dehāt*: Köyler, köy
 دهاتی *dehātî*: Köylü
 دهاقین *dehāqîn*: Çiftçiler, köylüler
 دهان *dèhān*: دهن = Ağız
 دهانه *dèhāne*: Ağız, delik
 دهخدا *deh-ğodā*: Köy kâhyası
 دهر *dèhr*: 1. Devir, asır, zaman
 2. Dünya, tabiat
 دهره *dèhrè*: Destere gibi dişli ve
 eğri budama bıçağı
 دهری *dèhrî*: 1. Tabiat ve dünyaya
 ait 2. Mülhit, tabiatı asıl bilen,
 Tanrının varlığını inkâr eden
 دهستان *dehestān*: Bir kaç köyün
 merkezi, nahiye
 دهش *dèheş*: Verme, ihsan
 دهشت *dèhşèt*: Dehşet, korku
 دهقان *dehqān*: Çiftçi, köylü
 دهقانی *dehqānî*: Köylü, çiftçi
 دهکده *dehkède*: Küçük köy
 دهگان *dèh-gān*: On'lar (mat.)
 ده گوشه *dèh-gūşe*: On köşeli
 دهل *dohol*: Davul

دهل زن *dohol-zèn* : Davul çalan
 دهلیز *dehliz* : Hol, dar geçit, yol,
 ~ گوش = Kalp orikülü, ~ قلب
 = İç kulak labirenti
 دهمست *dèhmèst* : درخت غار = Defne
 ağacı
 دهن *dèhèn* : دهان = Ağız
 دهن *dohn* : روغن = Yağ
 دهن بین *dèhèn-bîn* : Herkesin sözüne
 çabuk inanan
 دهن دره *dèhèn-dèrè* : نخیازه = Es-
 nemek
 دهن دریده *dèhèn-dèrîde* : (arg.) Ge-
 veze, ağız bozuk
 دهنده *dèhènde* : Veren
 دهنه *dèhènè* : Dizgin
 دهنی *dèhènl* : Ağıza ait, ağızla ilgili
 ده *dèhe* : On gün, اول محرم ~ =
 Muharrem'in ilk on günü
 ده یک *dèh-yek* : Onda bir
 دی *dey* : İran takvimin 10. ayı
 (21 Aralık – 21 Ocak)
 دیار *diyār* : Diyar, yer, memleket
 دیار *dèyyār* : 1. Manastır, kilise,
 meyhane sahibi 2. Kimse
 دیان *dèyyān* : Mükâfat ve cezayı
 hakkıyla veren, Tanrının ad-
 larından biri
 دیانت *diyānet* : Diyanet, din
 دیا *dlbā* : دیاج = Bir çeşit zarif
 çiçekli ipek kumaş
 دیباچه *dlbāçe* : Önsöz
 دیپلم *diplom* : Diploma

دیپلمات *diplomat* : Diplomat
 دیپلماسی *diplomasi* : Diplomasi, dış
 politika ile ilgili işler
 دیپلمه *diplome* : Üniversite veya lise
 mezunu
 دیجور *dèycūr* : Karanlık, uzun, kara
 gece
 دید *dîd* : 1. Görme kuvveti, görüş
 2. Tahmini değerlendirme
 دیدار *dîdār* : Çehre, surat, görüşme
 دیدبان *dîde-bān* : دیده بان = Bekçi,
 gözleyici, deniz feneri
 دیدگان *dîde - gān* : Gözler
 دیدن *dîdèn* : Görmek
 دیدنی *dîdènl* : Görülecek
 دیدو بازدید *dîd-o-bāz-dîd* : Ziyaret ve
 ziyareti iade
 دیده *dîde* : Göz
 دیده ور *dîde-vèr* : Gören, gözcü,
 bekçi
 دیر *dîr* : Geç
 دیر *dèyr* : Kilise, manastır, meyhane
 دیرک *dîrèk* : Direk, sütun
 دیرگاه *dîr-gāh* : En eski zaman,
 geç vakit
 دیروز *dîrûz* : Dün
 دیروزی *dîrûzl* : Dünkü
 دیروقت *dîr-vèqt* : Geç vakit
 دیرین *dîrlîn* : Eski, kadim
 دیرینگی *dîrlînègl* : Eskilik
 دیرینه *dîrlîne* : Eski

دیزی *dlzl* : Küçük güveç
 دیس *dis* : 1. Disk 2. Piyata, sofra tabağı
 دیشب *dl-şeb* : Dün gece, dün akşam
 دیکته *dikte* : Dikte
 دیگ *dlg* : Kazan
 دیگچه *dlgçe* : Küçük kazan
 دیگەر *dlğèr* : Daha, başka, diğer
 دیگەرآن *dlğèrān* : Diğerleri
 دیگەر-بار *dlğèr-bār* : Başka defa
 دیگهري *dlğèri* : Başkası, diğeri
 دیلاق *deylāq* : Uzun boylu ve zayıf, sırk gibi, aptal (arg.)
 دیلماج *dlīmāc* : (esk.) = مترجم = Ter-cüman
 دیم *dīm* : Yüz, surat
 دیم *deym* : Kuru ziraat
 دین *dīn* : Din
 دین *dēyn* : Borç
 دینار *dīnār* : Bir çeşit altın para
 دیندار *dīn-dār* : Dindar
 دینی *dīnl* : Dine ait

دیو *dlv* : Dev
 دیوار *dlvār* : Duvar
 دیواره *dlvārè* : Kenar, duvara ben-zeyen siper
 دیوان *dlvān* : 1. Divan, mahkeme
 2. Bir şairin şiirlerinin toplan-dığı kitap, ~ عالی تمیز = Temyiz mahkemesi, ~ شورى = شورای دولتی = Danıştay, ~ محاسبات = Sayıştay
 دیوانگی *dlvānègl* : Delilik
 دیوانه *dlvānè* : Deli
 دیوانه خانه *dlvānè-hānè* : دارالمجانین = تیارگاه = Tımarhane, akıl has-tanesi
 دیوانه وار *dlvānè-vār* : Delicesine, delice
 دیوٹ *dēyyūs* : Deyus
 دیون *dōyūn* : Borçlar
 دیه *diyè* : دیة = Kan pahası
 دیهم *deyhīm* : تاج = Taç

ذ

ذ *zal* : "Z" Farsça alfabenin 11. harfi
 ذائقه *zā'eqè* : Zaika, tadım
 ذات *zāt* : Öz, kendi, asil, cevher
 ذاتا *zātèn* : Zaten
 ذات‌البین *zāt-ol-beyn* : İki kişi ara-sındaki münasebet
 ذات‌الجنب *zāt-ol-cènb* : Akciğer zarı-nın iltihabı, zatülcenp

ذات‌الریه *zāt-ol-riyè* : Akciğer iltihabı
 ذاتی *zātl* : Zata ait, fitri
 ذاکر *zāker* : Zikr eden, hatırlatan
 ذاهل *zāhel* : İhmal eden
 ذباب *zobāb* : مگس = Sinek
 ذبابه *zobābe* : مگس = Sinek
 ذبایح *zebāy'eh* : ذبائح = Kurbanlıklar
 ذبح *zebh* : 1. Boğazlama, kesme 2. Kurban kesmek

ذبیح *zèblh* : 1. Kurban kesilen, kurban edilen

ذبیحه *zehlhe* : Kurbanlık

ذخائر *zehā'er* : ذخیره nin çoğ.

Biriktirilmiş şeyler, ambarlar, azıklar

ذخیره *zehire* : İhtiyat olarak saklanan şey, tedarik etmek, ihtiyat asker, azık

ذرات *zerrāt* : ذره nin çoğ. Zerreler

ذراع *zērā'* : ذرع = İranın eski bir uzunluk ölçüsü

ذرت *zorrèt* : Mısır

ذرع *zēr'* : İranın eski bir uzunluk ölçüsü (104 santimetre)

ذروه *zervè* : Tepe, zirve

ذره *zèrrè* : Zerre

ذره بین *zèrrè-blñ* : Büyüteç, adese

ذره بین *zèrrè-blñl* : Çok küçük, büyüteçsiz görülmeyen şeyler

ذریه *zèrl'è* : Vesile, sebep, bahane, mektup

ذریه *zorriyyè* : Döl, zürriyet

ذغال *zoğāl* : زغال = Kömür

ذقن *zèqèn* : چانه = زرخدان = Çene

ذکاء *zèkā'* : Zekâ

ذکاوت *zèkāvèt* : Zeyreklik, zekâ

ذکر *zèkr* : Anma, hatıra getirme

ذکر *zèkèr* : Erkek, erkeklik aleti

ذکور *zokūr* : Erkekler

ذکی *zèkl* : Zeki, zeyrek

ذل *zoll* : Alçaklık

ذلاقت *zèlāqèt* : Fesahat

ذلت *zellèt* : Alçaklık, hor görülüş, zillet

ذلیل *zèlll* : Hor görülen, aşağı tutulan

ذم *zèmm* : Yeme, yergi, ayıplama

ذمه *zemme* : Zimmet

ذمیم *zèmlm* : Kötü, yergin

ذمیمه *zèmlme* : Kötü, yergin, çirkin

ذنب *zènb* : Günah, suç

ذنب *zènèb* : Kuyruk

ذنوب *zonüb* : Günâhlar

ذوائب *zèvā'eb* : ذؤابه nin çoğ. Alınlar, zülüfler

ذؤابه *zo'ābe* : زلف = Alın, saç, zülûf

ذوات *zèvāt* : Zevât, satlar

ذوالجلال *zo-l-celâl* : Celâl sahibi

ذوالجناح *zo-l-cenâh* : Kanatlı, çabuk yürüyen at, Hz. Hüseyin'in Kerbelâda bindiği atın adı

ذوالفقار *zo-l-fèqār* : Hz. Ali'nin kılıcı

ذوالفنون *zo-l-fonûn* : Çeşitli bilgilere, fenlere sahip

ذوالقدر *zo-l-qèdr* : Kudret sahibi

ذوالمنن *zo-l-menèn* : Bağışlayıcı, minnet yükleyen

ذوب *zōwb* : Eritme, erime

ذوجنبین *zū-cènbèteyn* : 1. Çift hayatlı 2. Kara ve suda yaşayan hayvan

ذوحیاتین *Zū-hèyâteyn* : Çift hayatlı, kara ve suda yaşayabilen hayvan

ذو ذنب *zū-zènèb* : Kuyruğu olan
 ذوزنقه *zū-zènèqè* : Şibhimünharif,
 yamuk
 ذوفقار *zū-feqār* : ذيفقار = Belke-
 miği olan hayvan, omurgalılar
 (zool.)
 ذوق *zōwq* : Zevk, neşe, sevinç
 ذوی القربی *zève-l-qorbā* : Akraba
 ذهاب *zèhāb* : Gitmek, اياپ =
 Gidip - gelme, gidiş
 ذهب *zèhèb* : Altın
 ذهن *zèhn* : Zihin
 ذهني *zèhnl* : Zihinle ilgili
 ذهول *zohūl* : Zuhul, unutmama, gaflet
 ذی *zl* : ذو = Sahip, malik (ek)

ذی الحجه *ze-l-hècce* : Zilhicce, kameri
 takvimin 12. ayı
 ذیحق *zl-hèq* : Haklı
 ذیروح *zi-rūh* : Canlı
 ذیشان *zl-şè'n* : Şan ve şeref sahibi
 ذیشرافت *zl-şèrāfèt* : Şerefli, namuslu
 ذی شعور *zl-şo'ūr* : Akıllı
 ذی علاقه *zl-'èlāqè* : Alâkalı, ilgisi olan
 ذیقعه *zl-qè'dè* : Kameri takvimin
 11. ayı
 ذیقیمت *zl-qeymèt* : Kıymetli
 ذیل *zeyl* : Aşağı, etek, alt
 ذیلا *zeylèn* : Zeylen, aşağıda
 ذینفع *zl - nèf'* : İlgili, faydalı

ر

ر *re* : "R" Farsça alfabenin 12.
 harfi
 را *rā* : (gr.) Farsça'da ismin bazan
 -i hali, bazan -e hali
 رائج *rā'ec* : رایج = Rayiç, geçen,
 sürüm değeri
 رائح *rā'eh* : Koku veren
 رائحه *rā'ehè* : رائحه = Koku, hoş
 koku
 رافت *rè'fèt* : Şefkat
 رابط *rābet* : İki şahıs arasındaki
 vasıta, bağlayan, ulaç
 رابطہ *rābetè* : Rabıta, bağ, vasıta
 رابع *rābe'* : Dördüncü
 رابعاً *rābe'èn* : Dördüncü, dördüncü
 derece

رپورت *rāport* : راپورت = Rapor
 راپورت *rāport* : Rapor, fezleke
 راجع *rāceh* : Tercihli
 راجع *rāce'* : 1. Ricat eden, geri
 dönen 2. Hususunda, hakkında
 راجه *rāce* : Raca, Hindistanda mi-
 raceden küçük hükümdar
 راجی *rācl* : امیدوار = Ümitli
 راح *rāh* : Ferahlık, şarap
 راحت *rāhèt* : Rahat
 راحت الحلقوم *rāhèt-ol-holqūm* : Lokum
 راحتى *rāhètī* : 1. Rahatlık 2. Terlik
 راحل *rāhel* : Göç eden
 راحله *rāhelè* : Yük veya binek hay-
 vanı, göçebe
 راد *rād* : Cömert, efendi

rādde: 1. نيك = Çek işareti
 (✓) 2. Derece, hiza, kerte
rāde': مانع = Engel, mani
rād-mèrd: Cömert, yiğit
rād-mèneş: Cömert
radiyator: Radyatör
radiyo: Radyo
rāz: Sır
rāzeql: 1. Yaprığı çok ,güzel kokulu, beyaz, yasemin cinsinden bir çiçek 2. Bir çeşit üzüm
rāzək: Bir çeşit bitki meyvesi (biracılıkta kullanılır)
rāzl: Eski İran başkenti "ری", Rey şehrine ait, Rey'li
rāziyānè: Rezene, razıyane (bot.)
rè's: Baş, tepe, zirve, başlık
rè'sèn: Resen, mustekilen, doğrudan doğruya
rè's-el-māl: Sermaye, maliyet fiatı
rāst: Doğru, dürüst, düz
rāstā: 1. Dümdüz 2. İmtidad (fiz.)
rāst-gū: Doğru söyleyen, doğrucu
rāst-gūyl: Doğru söyleme
rāste: Sıra, çarşı, esnaf sınıfı
raste-bāzār: Çarşıda bir sıra dükkân
rāstl: Doğruluk, düzlük, sahi?

rāseḥ: Sağlam
rāsen: (bot.) Andız otu, Şam zencefili
rāsū: Sansar
rāşed: Doğru yoldan giden
rāşl: Rüşvet veren
rāsed: Gözeten, rasatçı
rāzl: Razi
rā'l: Çoban
rāğ: Dağ eteğindeki güzel bahçe, çayır
rāğeb: Rağbet gösteren, istekli
rè'fèt: Acıma, esirgeme
rāfez: Terkeden, bırakıp giden
rāfe': Kaldıran, yükselten
rāqem: Yazan
rāql: 1. Yükselen, bilgin
 2. Büyücü
rāqiye: Yükselmiş ve ilerlemiş memleketler
rāk: قوچ = Koç
rākeb: Binen, süvari
rāked: Durgun, rakit
rām: Ehli, muti, yumuşak
rāmeḥ: Mızrakçı
rāmeş: آرامش = Sakinlik, rahatlık, ferah, şenlik
rāmeş-gèr: Çalgıcı, sazıcı
rāmī: 1. Ok, mermi, taş v.s. atan, 2. Yumuşaklık
rān: But, kalça
rāndèn: Kovmak, sürmek, uzaklaştırmak

راندگی *rānèndègl* : Şöförlük,
~ = تصدیق ~ = گواهینامه
förlük ehliyeti

رانده *rānènde* : Şoför, sürücü, arabacı, lokomotif makinisti

راوند *rāvènd* : ریوند = (bot.) Kökü
hekimlikte kullanılan en iyi
cinsi Çinde çıkan bir bitki

راوی *rāvl* : Rivayet eden, söyleyen

راویه *rāviye* : Su dağarcığı, büyük
su kovası

راه *rāh* : Yol, رفتن ~ = Yürümek

راه آهن *rāh-āhèn* : Demiryolu

راهب *rāheb* : Rahip

راهبان *rāhbān* : Kara veya demir-
yolu bekçisi

راهبه *rāhebe* : Kadın rahip

راهبر *rāh-bèr* : رهبر = Kılavuz, mür-
şit, önder

راه پیمā *rāh-peymā* : Yolcu, yürüyen

راه پیمā'i *rāh-peymā'i* : Yol yürüme,
gezme

راهدار *rāh-dār* : Yol bekçisi

راه راه *rāh-rāh* : Çizgili, yol yol

راهرو *rāh-row* : Hol, koridor

راهزن *rāh-zèn* : Haydut, yol kesici,
eşkiya

راهزنی *rāh-zènl* : Eşkiyalık

راه سازی *rāh-sāzl* : Yol yapma

راه گزر *rāh-gozèr* : Yoldan geçen
kimse, yolcu, daracık yol

راهن *rāhen* : Malını rehin bırakan

راهنا *rāh-nemā* : رهنا = Kılavuz,
rehber, راهنای تلفن = Telefon
rehberi

راهنای *rāh-nemāyl* : Kılavuzluk

راه نورد *rāh-nèvèrd* : راه پیمā = Yol
yürüyen

راهوار *rāh-vār* : رهوار = Rahvan

راهی *rāhl* : Yola çıkma, hareket
etme, ~ کردن = Yollamak

رای *rāy* : Fikir, rey, mütalâa

رای *rè'y* : Rey, oy

رای العین *rè'y-ol-'eyn* : Kendi gözüyle
görmek

رایات *rāyāt* : Bayraklar

رایت *rāyèt* : Bayrak

رایج *rāyec* : رائج = Geçen, sürülen,
sürüm değeri, revacı olan, rayiç

رایحه *rāyehe* : Koku, rayiha

رایزن *rāy-zèn* : Müsteşar, müşavir

رایگان *rāyegān* : Bedava, karşılıksız

رئوس *ro'ūs* : رؤس = Baş-
lar, başlangıçlar

رئیس *rè'is* : Reis, başkan.

رئست وزیر *rè'st* = Baş-
bakan

رب *rabb* : Rab, Allah, Tanrı, efendi,
malik, sahip

رب *robb* : Salça, usare, hulâsa, öz,
~ انار = Nar özü

ربا *rebā* : Faiz, riba

رباب *robāb* : (esk.) 1. Yay ile çalı-
nır bir saz, rûbab 2. Bulut, be-
yaz bulut

rebā-ḥār : Faizci
 rebā-ḥārī : Faizcilik
 rebāt : 1. Organları bağlayan sinirler 2. Kervansaray 3. At sürüsü 4. Təkke
 robā'ī : Rubāi
 robā'īyyāt : Rubailer
 rebb-on-nō' : Mitolojik veya esatiri ilâhlar
 rebbānī : İlâhi
 robāyende : Zorla alan, zapteden
 rebh : Faiz, kâr, menfaat, kazanç
 rob do şambr : Gecelik
 rebt : İrtibat, bağlılık, ilgi
 rob' : Çeyrek
 rob'ī : Çeyreklik
 rebqe : İp halkası, ip düğümü
 robūbiyyet : Tanrılık, Allahlık
 robūdèn : Karmak
 rebīb : ناپسری = Üvey oğul
 rebībe : نا دخترى = Üvey kız
 rebī' : بهار = Bahar
 rebī'-ol-èvvel : Rebiulevvel (kameri ayların üçüncüsü)
 rebī-os-sānī : ربيع الآخر = Rebiulahir (kameri ayların dördüncüsü)
 rotbe : Rütbe, derece, aşama
 retq : Yırtık ve yarığı yapıştırıp da tamir etme, dikmek, kapatmak, ~ وقتى = Kapatıp açma, (mec.) işleri gerektiği gibi yoluna koyma

roteyl : رتيلا = Zehirli ve iri bir cins kır örümceği
 roteylā' : رتيلا = Fena ısırın bir çeşit örümcek
 resā' : رثاء : Bir ölünün tabutu ardından veya mezarında ağlamak, yas tutmak, ağıt söylemek
 rēc : رجا : Sıra, dizi, saf
 rēc : رجا : جناندن = Sarsma, çalkalama, titretme
 recā' : رجا : Rica, niyaz, ümit
 recāsèt : رجاست : Kir, pislik, günah, cürüm, suç
 recāl : رجال : Erkekler, büyük adamlar
 rēcāle : رجالة : Yayalar (mec.) ayak takımı, adi insanlar
 rēcèb : رجب : Kameri takvimin 7. ayı, Recep ayı
 rochān : روحان : Rüçhan, üstünlük
 rēcèz : رجز : (ed.) Aruzda bir bahir
 recs : رجس : Günah, kötü amel, şeytani vesvese
 rēc' : رجعت = Dönüş, avdet
 rēc'èt : رجعت : Dönüş, geri dönme, avdet
 rēcōl : رجل : Erkek, adam, mert
 recl : رجل : Ayak
 rēcīm : رجم : Recim, taşla gömmek, sövmek, taşlamak
 rocū' : رجوع : Avdet, ricat, müracaat
 roculiyyet : رجوليت : مردانگی = Erkeklik
 rece : رجا : بندا = Çamaşır ipi

rəcīm: ملعون = Melun, taşlanmış

rehāl: رحل in çoğ. Ev, mesken, yolculuk eşyası

rehl: Menzil, sefer eşyası, yola çıkmaya hazırlanma, semer

rehlèt: Göç, (mec.) ölüm

rehm: Merhamet, acıma

rehēm: Döl yatağı, rahim, ~ = Akrabaların birbirine bağlantısı, ~ قطع = Akrabalığı kesmek

rehmān: رحمن = Merhamet edici, bağışlayıcı (Tanrının isimlerinden)

rehmèt: Yarlığama, esirgeme, lütuf, merhamet, ~ فرستادن = Allah rahmet eylesin demek, ~ خدا = Allah rahmet eylesin

rehlq: Saf ve kokulu şarap

rehl: Gitme, göçme

rehīm: Acıyan,, merhametli

roh: 1. Yüz 2. Yanak

rehā: Bolluk, genişlik, gevşeklik

rohām: سنگ مرمر = Mermer taşı

rehāvèt: Gevşeklik, yumuşaklık, kolaylık

reht: Elbise, eşya, at takımı, yol levazımı, ~ بستن = Yolcu esvabını bağlamak, ~ بر بستن =

Gitmek, (mec.) ölmek, ~ شستن = Çamaşır yıkamak

reht-e hāb: Yatak takımı, yatak

reht-şūyl: Çamaşır yıkama

reht-kèn: ~ خانه = Hamam, plaj gibi yerlerde soyunma odası

roh-sār: رخساره = Yüz, yanak

rehş: Rüstem'in atının adı, yürük at, kırmızı ve beyaz karışık

rehşān: درخشان = Parlayan, aydın, parlak

rohsèt: İzin, müsaade, ruhsat

rehne: Delik, yarık, çatlak, rahne, ~ پیدا کردن = Bir yol açmak, ~ دار = Çatlak

rehvèt: رخاوت = Gevşeklik, boşluk, yumuşaklık, halsizlik

redd: Reddetme, geri çevirme, ~ کردن = Reddetmek

redā: Cübbe, palto v.b.

redā'èt: Kötülük, fesat

red': Reddetmek, alıkoymak, menetmek

rede: Sıra, dizi

redl': Kötü, fena, azgın, habis hastalık

redlf: Sıradan, arkadan gelen, sıra arka arkaya gelme, saf, sıra

رذالت *rezālèt*: Alçaklık, âdilik
 رذائل *rezā'el*: Alçakça ve utanacak işler, alçaklıklar
 رذل *rezl*: رذیل = Adi, alçak
 رذیل *rezl*: Alçak, adi, aşağı
 رذيله *rezlle*: Âdilik, alçakça ve utanacak iş
 رز *rez*: 1. Üzüm ağacı, asma 2. Üzüm
 رزاز *rezzāz*: Pirinç satan tüccar, pirinç satıcısı
 رزاق *rezzāq*: Rızık veren, Tanrı
 رزانت *rezānèt*: Metanet, sükûnet
 رزایا *rezāyā*: Belâlar, musibetler, felâketler
 رزبان *rezbān*: Üzüm, asma bakıcısı veya bekçisi
 رزق *rezq*: Rızık, azık
 رزم *rezm*: جنگ = Harp, savaş
 رزم ناو *rezm-nāv*: Kruvazör, bir çeşit harp gemisi
 رزه *reze*: چفت = Kanca, kapıyı kapatmaya mahsus demir çengel veya zemberek
 رزیه *rezl'e*: رزیه = Büyük musibet, felâket
 رزین *rezln*: Metin, temkinli
 رزین *rezln*: Reçine, çam sakızı, otomobil lâstiğinin cinsi
 ره *reje*: Geçit töreni, yürüyüş, geçit

رژیم *rejlm*: 1. Rejim, idare sistemi, usûl 2. Hastaya uygulanan beslenme düzeni
 رس *ros*: رست = Bir çeşit çömlek toprağı, ~ گل = Bu topraktan yapılan katı çömlek çamuru
 رسا *resā*: 1. İşitilecek, yüksek ses, söz, konuşma 2. Olgun, zeki
 رسائل *resā'el*: رساله nin çoğ. Risaleler
 رسالت *resālèt*: Risalet, peygamberlik
 رساله *resāle*: 1. Yazı, kitap, risale 2. Tez
 رسام *ressām*: Plân çizen veya yapan, ressam, taslak ressamı
 رساندن *resāndèn*: رسانیدن = Yetiştirmek, ulaştırmak
 رسائل *resā'el*: رساله nin çoğ. Risaleler, tezler
 رسایی *resāyî*: İşitilir olma hali, duyulur ses
 رست *rost*: رس = Çömlek toprağı, ~ خاک = Çömlek toprağı, ~ گل = Çömlek çamuru
 رستاخیز *restā-hlz*: Ayağa kalkma, kıyamet günü, mahşer
 رستخیز *rest-hlz*: رستاخیز = Kalkma, kıyam, kıyamet, mahşer
 رستگار *rest-gār*: Kurtarılmış, serbest, ~ شدن = Kurtulmak
 رستگاری *rest-gārî*: Kurtulmuş, selâmet

رستن *rèstèn*: Kurtulmak, atlatmak
 رستن *rostèn*: Bitmek, yeşermek
 رسته *rèstè*: Kurtulan, kurtulmuş
 رسته *rèstè*: Esnaf birliği, lonca
 رسته *rostè*: Bitmiş, yeşermiş
 رسد *rèsèd*: 1. Askeri müfreze, grup, takım 2. Pay
 رسدبان *rèsèd-bān*: Polis teğmeni, polis takım komutanı
 رسغ *rosğ*: قوزک = Kör topuk
 رسل *rosol*: رسول ün çoğ. Peygamberler, resuller
 رسم *rèsm*: İşaret, alâmet, iz, adet, anane, ~ کردن = Çizmek, tersimat, ~ من غیر = Gayri resmi, ~ اسم و = Ad ve şöhret
 رسماً *rèsmèn*: Resmen
 رسم الخط *rèsm-ol-ḥèt*: Güzel yazı
 رسمی *rèsmî*: Resmi
 رسمیت *rèsmiyyèt*: Resmîyet
 رسن *rèsèn*: ريسان = İp, urgan
 رسوا *rosvā*: Rezil
 رسوائی *rosvā'î*: Rezalet
 رسوب *rosūb*: Çökelek, rusup
 رسوبی *rosūbî*: Çökelek, rusubi
 رسوخ *rosūḥ*: Sağlamlık
 رسول *rèsūl*: Resul, peygamber
 رسوم *rosūm*: Adetler, merasimler
 رسومات *rosūmāt*: Rusumat, vergiler
 رسید *rèsîd*: Makbuz
 رسیدگی *rèsîdegi*: İnceleme, ~ کردن = İncelemek

رسیدن *rèsîdèn*: Yetişmek, ulaşmak, ermek, olgunlaşmak
 رسیده *rèsîde*: Gelen, olgunlaşmış
 رش *rèşş*: Az az yağan yağmur
 رشاد *rèşād*: Doğru yolda olmak
 رشادت *rèşādèt*: Doğruluk, yiğitlik, cesaret
 رشاق *rèşāqèt*: Güzel endamlı olmak
 رستن *reştèn*: رستن = Bükme, eğirmek (ip)
 رسته *reştè*: 1. Erişte, 2. Dizi 3. İplik, sıra (dağlar)
 رشحات *rèşēhāt*: Sızıntılar, sızmalar
 رشه *rèşhe*: Sızıntı, terleme
 رشد *roşd*: Erginlik
 رشک *rèşk*: Haset, gıpta, ~ بردن = Gıpta etmek
 رشک *reşk*: Yavşak, bit sürfesi
 رشمه *reşme*: İnce ip, örgü kemer
 رشوه *reşvè*: Rüşvet, ~ دادن = Rüşvet vermek, ~ گرفتن = Rüşvet almak, ~ خوردن = Rüşvet yemek
 رشوه خور *reşvè-ḥār*: = Rüşvet yiyen
 رشید *rèşîd*: Olgun, ergin, baliğ, cesaretli, endamlı
 رصد *rèssād*: Gözlemci, astronom
 رصد *rèsèd*: Gözetleme, yıldızlara bakma (teleskopla), rasathane
 رصین *rèsln*: Sağlam
 رضاء *rezā'*: Razi olma, muvafakat
 رضاع *rezā'*: Süt emzirme, süt emme

رضاعت *rezā'et*: Süt emmek
 رضامندی *rezā-mendī*: Razi olma
 رضایت *rezāyēt*: Razi olmak, razılık
 رضایت بخش *rezāyēt-bèhş*: İyi, memnun edici
 رضایت نامه *rezāyēt-nāmē*: Bonservis, iyi hal kağıdı
 رضوان *rezvān*: Cennet
 رضيع *rezl'*: Süt emen
 رطب *rētb*: Yaş, rutubetli
 رطب *rotēb*: Hurma, taze hurma
 رطل *rētl*: 1. Bir ağırlık ölçüsü (esk.)
 2. Kadeh
 رطوبت *rotūbēt*: Yaşlık, nemlilik, rutubet
 رواف *ro'āf*: خون دماغ = Burun kanaması
 رعاة *rē'āt*: راعی nin çoğ. Çobanlar, koruyanlar
 رعايا *rē'āyā*: Raiyyeler, halk, hususi işçiler veya rençperler
 رعایت *re'āyēt*: Riayet, gözetme, sayma, ~ کردن = Saygı göstermek, riayet etmek, uymak, ~ عدم = Riayetsizlik, saymamak
 رعب *ro'b*: Korku
 رعد *rē'd*: Gök gürültüsü
 رعد آسا *rē'd-āsā*: Gök gürültüsü gibi
 رعشه *rē'shē*: Titreme, ~ عضلات = Adalelerin titremesi, bir çeşit hastalık

رعشه دار *rē'shē-dār*: Titreyen
 رعنا *rē'nā*: Güzel, lâtif, dilber
 رعناي *rē'nayl*: Güzellik, dilberlik
 رعونت *ro'ūnēt*: Akılsızlık, gevşeklik
 رعيت *rē'ıyyēt*: Raiyye, halk, çiftçi köylü, bir hükümdara tabi olan halk
 رعيت پرور *rē'ıyyēt-pervār*: Halkı seven hükümdar
 رعيتي *rē'ıyyētl*: Köy ve çiftçiliğe ait, çiftçilik
 رغبت *rēgbēt*: İstek, arzu, rağbet, ~ داشتن } Rağbet göstermek
 ~ کردن }
 رغد *rēğd*: Refah, bolluk
 رغم *rēgm*: Toprağa düşmüş, istemiyerek, (mec.) zıddına, aksine, ~ عمل = Zıddına, inadına, rağmen
 رف *rēf*: Raf
 رفاقت *rēfāqēt*: Dostluk, arkadaşlık
 رفاہ *rēfāh*: Geçim genişliği, refah
 رفاهيت *rēfāhiyyēt*: Rahatlık genlik, bolluk, gönenç
 رفتار *rēftār*: Gidiş, hareket
 رفتگر *roft-gēr*: Çöpçü, süpürücü
 رفتن *rēftēn*: Gitmek
 رفتن *roftēn*: روبیدن = Süpürmek
 رفت *rēft-o-āmēd*: Gel git
 رفت و روب *roft-o-rūb*: Süpürüp temizlemek, silmek
 رفتہ رفتہ *rēfte rēfte*: Git gide, tedricen

<i>rəfz</i> : Terk, terk etme, red-detme	<i>rəqəbe</i> : Boyun, köle, kul
<i>rəf</i> : Kaldırma, giderme, ~ = İhtiyacı giderme, ~ = Aptesaneye gitme, ~ = Kadınların örtüsünü kaldırması, ~ = Bir ihtilâfı idare etme, noksanı göstermeme, çaresini bulmak	<i>reqqət</i> : Merhamet, acımak, incelik
<i>rəf'ət</i> : Yükseklik, yüksek ve büyük rütbe	<i>reqqət-əngiz</i> : Rəqət = Acınacak durumda
<i>refq</i> : Uymak, iyilik, muhabbet	<i>reqqət-bār</i> : Acıklı
<i>rofəqā</i> : Arkadaşlar	<i>reqqət-āvər</i> : Acıklı
<i>rofū</i> : İğne ile örerek tamir etme	<i>rəqs</i> : Dans, raks
<i>rofū-gər</i> : Örücü, iğne ile örerek tamir eden	<i>rəqsāndən</i> : Dans = Rقصانیدن ettirmek, oynatmak
<i>rəfl'</i> : Yüksek, yüce	<i>rəqsāndən</i> : Oynatmak, dans ettirmek
<i>rəflq</i> : Arkadaş, dost	<i>rəqsīdən</i> : Dans etmek, oynamak, raksetmek
<i>rəqq</i> : 1. Kulluk, kölelik 2. İncelik 3. Üzerine yazı yazılan deri, ağaç yaprağı	<i>roq'e</i> : Mektup, yazı, yazma kağıdı, elbiseye dikilecek yama
<i>reqāb</i> : رقبة nin çoğ. Boyunlar	<i>rəqəm</i> : Sayı, numara
<i>reqābət</i> : Bekleme, bakma, rekabet	<i>rəqəm-bəndl</i> : Bir malı sınıflandırmak
<i>rəqqās</i> : Oynayan, dans eden	<i>roqūm</i> : Rakamlar, numaralar
<i>rəqqāsək</i> : Saat sarkacı, sarkaç	<i>rəqlb</i> : Rakip
<i>rəqqāse</i> : Dansöz	<i>rəqqiyyət</i> : Kulluk, kölelik
<i>rəqqāsl</i> : Dans etme, oynama	<i>rəqlq</i> : İnce, açık, hafif sulu
<i>reqā</i> : رقه nin çoğ. Mektuplar	<i>rəqlme</i> : Yazı, mektup
<i>roqəbā</i> : رقيب in çoğ. Rakipler	<i>rok</i> : Apaçık
<i>rəqəbāt</i> : Köleler, boyunlar	<i>rekāb</i> : Üzengi, askı
	<i>rekāb-dār</i> : Üzengili, üzengisi olan, askılı (çamaşır)
	<i>rekābl</i> : Üzengili, üzengi şeklinde, askılı
	<i>rək'ət</i> : Rekât
	<i>rok-gū</i> : Açık konuşan, dobra

rok-gū'l: Açık konuşma
 rokn: Sütun, temel
 rokūd: Durulma, durgunluk
 roku': Rukû, namazda eğilme
 rêklk: Kötü, çirkin, gevşek, zayıf
 rêklñ: Sağlam, temelli, dayanıklı
 rêg: Damar, ~ شاه = Şah-damarı
 rêg-bār: Sağanak
 rêg-zedden: Kan almak
 rêg-zen: Kan alma ustası, hacamatçı
 rêg-şenāsl: Damar bilimi
 rêge: Damar gibi, damara benzeyen her şey, maden tabakası
 rol: Araba direksiyonu, vazife, iş, tesir
 rem: Ürkme, kaçınma, nefret, ~ کردن = Ürkme
 remāh: ~ in çoğ. Mızraklar, süngüler
 remād: ~ خاکستر = Kül
 remārēm: Karşı, eşit, sürü sürü, çeşitli, grup grup
 remmāl: Remil atan, falcı
 remām: ~ پوشیدگی = Çürüme
 roman: Roman, hikâye
 rommān: ~ انار = Nar
 remāndēn: ~ رمانیدن = Ürkütme, korkutmak

rommānl: Nar çiçeği renginde
 remāyēt: ~ تیراندازی = Tüfek boşaltmak, ok atmak
 remh: Mızrak, ok, süngü
 remēd: Bir çeşit göz hastalığı
 remz: Remz, özel işaret, gizli sır
 rēms: Mezar, kabir
 remēq: Hayat bakiyesi, ancak nefes alacak derecede hayat
 reml: Kum
 romūz: ~ in çoğ. İşaretler, kapalı sırlar
 remūk: Çabuk ürken hayvan
 rēme: Hayvan sürüsü
 rēmy: Atma, tüfek boşaltma
 remldēgl: Ürkme
 remldēn: Ürkme, kaçınmak, korkmak
 remldē: Ürkmiş, kaçmış
 remlm: Bozulmuş, çürümüş
 rēnc: İstirap, zahmet, eziyet, ~ بردن = Zahmet, çekmek, ~ کشیدن = İstirap çekmek, ~ دیدن = Eziyet görmek
 rēncāndēn: ~ رنجانیدن = Kırma, kederlendirmek
 rēncbēr: İşçi, amele, rençper
 rēnceş: İncinme, gücenme, darılma
 rēnc-kēş: Azap çeken
 rēncūr: Hasta, rahatsız
 rēncūrī: Hastalanma

رنجه *rènce*: Zahmet çeken, üzgün, dargın.

رنجیدگی *rèncidègi*: Dargınlık, gücenme

رنجیدن *rèncidèn*: Gücenmek, darılmak, incinmek

رند *rend*: 1. Açıkgoz, hilekâr, zeki
2. Harabati, değer yargılarına aldırmayan, rint

رنده *rènde*: Rende

رندیدن *rèndidèn*: Rendelemek

رنگ *rèng*: Boya, renk, ~ روغی = Yağlı boya, ~ آب = Sulu boya, ~ و روغن زدن = Yağlı boya ile boyama

رنگ *reng*: Oyun havası (müz.)

رنگارنگ *rèngārèng*: Rengârenk

رنگ آمیزی *rèng-âmlzî*: Boyama, boya ile süsleme

رنگ برنگ *rèng-be-rèng*: Renk renk

رنگ پریده *rèng-pèrlde*: Solmuş, rengi uçmuş

رنگ رزی *rèng-rèzl*: Boyacılık (kumaş, ip v.b. için), ~ کارخانه = Boyacılık fabrikası

رنگ زن *rèng-zèn*: Boyacı

رنگ زنی *rèng-zènl*: Boyacılık (otomobil, ev ve eşya için)

رنگی *rèngî*: Boyalı, renkli

رنگین *rèngîn*: Rengi olan, boyalı, parlak, renkli

رنود *renūd*: رند in çoğ. Açıkgozler, rintler

روی *rū*: ~ رو = Üst, yüz, ~ ر = Yüzsüz

روا *rèvā*: Reva, münasip, yakışır, câiz, ~ داشتن = Esirgememek, reva görmek

روائح *rèvā'eh*: ~ روایح = Hoş kokular, kokular

روابط *rèvābet*: Bağlar, ilgiler, rabı-talar

رواج *rèvāc*: Revaç, sürüm, geçerlik
روادید *rèvādîd*: Vize

رواق *rèvāq*: Üstü örtülü ve önü açık yer, kemer, revak

روان *rèvan*: 1. Yürüyen, giden 2. Ruh, can 3. Dersi iyi ezberleme, ~ شدن = Gitmek, yürümek, ~ بخش = Can bağışlayan, ~ بودن = Bir dersi veya şiiri iyi hazırlamak, ~ شناس = Psikolog, ruhiyatçı, ~ شناسی = Psikoloji

روانه *rèvāne*: Giden, yürüyen, yürüme, ~ شدن = Gitmek, ~ کردن = Göndermek

رواة *rovāt*: ~ روایات = Raviler, rivayet edenler

روایات *revāyāt*: Rivayetler

روایت *revāyèt*: Rivayet, hikâye, söylenti

روایح *rèvāyeh*: ~ روایح = Hoş kokular, kokular

ru'ldèn : رویدن = Bitmek, yeşermek

rūban : Kordelâ, şerit

rūbāh : Tilki

rū-be-rāh : Hazır, tamam, uygun

rū-be-rū : Karşı, yüzyüze

rū-bènd : رو بنده = Peçe, utanma

rū-būsl : Yüz öpmek, öpüşmek

rūbèh : روبه = Tilki

rūbiyān : میگو = Karides

rūblèn : رفتن = Süpürmek

rū-pūş : Örtü, peçe

rū-pūşl : Örtme, üstünü örtme, ~ کردن = Üstünü örtmek

rūpiye : Rupya (Hindistan parası)

rūh : Ruh, can

rōwhānl : Ruhani

rōwhāniyyèt : Ruhaniyet

rowhāniyyūn : Ruhaniler

rūh-pèrvèr : Ruh verici

rūd : Nehir, ırmak, çay

rūd : Bir çeşit müzik âleti (esk.)

rūd-bār : Bir kaç nehir ve çay akan bölge

rūd-hāne : Irmak, nehir

ru-dèr-bāestl : Çekinme, utanma

rū-del : Hazımsızlık, mide bozukluğu

rūde : Bağırsak, (mec.) دراز

~ = Geveze, درازی

~ = Boş-boğazlık, gevezelik, ~ بر شدن

~ = Kendinden geçmek, katılmak (çok gülmekten)

rūz : Gün, gündüz,

~ به ~ = Günden güne

rūz-èfzūn : Fazla, çok, bol

rūzāne : Günlük

rūzegār : Zaman, asır, dünya

rūz-mèrrè : Her günkü

rūz-mozd : Günlük ödenen

maaş, ~ کارگر = Gündelikçi

rōwzèn : روزنه = Delik, deşik,

küçük pencere veya kapı

rūz-nāme : Gazete,

~ رسمی = Resmi gazete

rūz-nāme-forūş : Gazeteci, gazete satan

rūz-nāme-negār : Gazete yazarı

rūz-nāme-negārī : Gazetecilik

rāz-nūme-nevīs : روزنامه نویس

~ نگار = Gazete yazarı

rowzène : Delik, deşik, küçük pencere veya kapı, ~ امید = En küçük ümit kaynağı

rūze : Oruç, ~ گرفتن = Oruç tutmak,

~ خوردن = Oruç bozmak, oruc tutmamak

روزه خور *rūze-ḥār* : = روزه خوار
Orucunu yiyen, oruc tutmayan
روزه دار *rūze-dār* : Oruçlu
روزی *rūzl* : Rızık, azık, günlük
yiyecek
رُز *ruj* : Ruj
رؤس *ro'ūs* : رؤس = رأس in çoğ.
Başlar, başlangıçlar
رؤساء *ro'èsā'* : Reisler
روسازی *rū-sāzl* : İnşaatın dış ve
kaba işleri
روسى *rūspl* : روسى = فاحشه = Oros-
pu, fahişe
روستا *rūstā* : Çiftlik, köy
روستائی *rūstā'i* : Çiftçi, köylü
روسرى *rū-sērī* : Baş örtüsü
روسفید *rū-sefīd* : روسفید = Alın açık
روسى *rūsl* : Rus, Rusça
روسياه *rū-siyāh* : Yüzü kara
روسياهى *rū-siyāhl* : Yüz karası
روسيه *rū-siyēh* : روسيه = Yüzü kara
روسيه *rusiyye* : Rusya
روش *rèveş* : Gidiş, tarz, adet, me-
tod, tavır
روشن *rowşèn* : Aydın, parlak, açık
روشنائی *rōwşèñā'i* : روشنائی = Aydınlık
روشن بین *rōwşèn-bīn* : Zeki, bilgili
روشن شدن *rowşèn şodèn* : Tutuşmak,
yanmak, aydınlanmak.
روشن فکر *rōwşèn-fekr* : Aydın kafalı,
münevver

روشن کردن *rōwşèn kèrdèn* : Yakmak,
(soba, ateş, lamba v.b.), ay-
dınlatmak, ıslıklandırmak
روشنی *rōwşènl* : Aydınlık, ıslık
روشویی *rū-şū'i* : روشویی = Lavabo,
tuvalet
روژه *rowze* : 1. Bahçe, gülistan 2.
Şehitler ve imamlar hakkında
minberde okunan mersiye ve
hutbe
روغن *rōwğèn* : Yağ
روغن داغ کن *rōwğèn dāğ-kon* : Tava
= روغن گیری *rōwğèn-kèşl* : روغن گیری
= Yağ çıkarma, ~ کارخانه = Yağ
fabrikası
روغن مالی *rōwğèn-mālī* : Yağlama
روغنلی *rōwğènl* : Yağlı, yağla çalışan
رؤف *rè'ūf* : رؤف = Merhametli
روکار *rū-kār* : Bir bina veya inşa-
atın üst veya dış kısmı
روکاری *rū-kārī* : Binanın dış kısmı
veya harç işleri
روکش *rū-kəş* : Kapak, kılıf, üst işi
روگردان *rū-gèrdān* : Yüz çeviren,
yüz çevirme
روگرداندن *rū-gèrdāndèn* : Yüz çevir-
mek, küsmek, reddetmek
روگری *rū-glrl* : Örtmek, yüzünü
örtmek
رولور *revolver* : Tabanca, revolver
رومیزی *rū-mīzl* : Masa örtüsü
روناس *rūnās* : Boya kökü, kısl
boya, kök boya

rèvènd : روش = Gidiş, tarz
rownèq : Parlaklık, güzellik,
 ~ گرفتن = Bir işin gelişmesi
 ve iyiliğe doğru gitmesi

rū-nemā : Yüz görümlüğü

rū-nevešt : Kopya

rū-nevîš : Kopya, kopya
 alan

rū-nevîsî : Kopya etmek
 veya almak

rūy : 1. رو = Yüz, üst 2. Çinko

rūyā : Yeşeren, biten, bitki

ro'yā : Rüya

rūyāndèn : = Yeşertmek

ro'yèt : Görme, görüş, bakma

rūy-dādèn : El vermek, öne
 gelmek, meydana gelmek

rūye : Üst, yüz, dış yüzü,
 elbisesinin dış yüzü

rèviyye : Tarz, tavır, âdet, usul

rūy-e hèm-rèfte : Üst üste,
 hepsi beraber

rū'î : روی = Üstteki, üst

rūyîdèn : روئیدن = Yeşermek,
 bitmek

rū'în : Çinkodan yapılmış

rèh : راه = Yol

rèhā : Kurtuluş

rèhā kèrdèn : Serbest bırak-
 mak, kurtarmak

rèhā-şodèn : Kendini kurtar-
 mak, ayrılmak, düşmek

rèhāndèn : رهانیدن = Kurtar-
 mak

rèhāyî : رهایی = Kurtuluş

rohbān : Rahip, münzevi

rohbāniyyèt : Rahiplik

rèhbèr : Lider, kılavuz

rèh-row : Yürüyen

rèh-zèn : راهزن = Yol kesici

rèh-sepār : ~ شدن, Yola çıkma,
 = Hareket etmek, gitmek

rèh-gozèr : 1. Geçit 2. Yoldan
 geçen

rèhn : İpotek, rehin

rèh-nemā : راهنما = Kılavuz,
 yol gösteren

rèh-nemā'î : راهنمایی = Yol
 gösterme, kılavuzluk

rèh-nemūn : Kılavuz

rèhn-nāme : İpotek senedi

rèh-nèvèrd : Yol yürüyen,
 yayan yolcu, peyk

rèh-vār : راهوار = İyi yürüyen
 at, katır

rèhîdèn : Kurtarmak

rèhîn : Rehine bırakılmış

rèhîne : = Rehîne olarak
 bırakılan şey, tutak

rey : İranın eski bir ağırlık öl-
 çüsü, İranın eski başkenti Rey

riyā' : Riya, iki yüzlülük

riyāh : ريح in çoğ. Kokular,
 rüzgârlar

rèyāhīn: ریاحین *in* çoğ. Yeşil ve güzel kokulu bitki, fesle-
ğenler

riyāsèt: Riyaset, başkanlık

riyāz: ریاض *nin* çoğ. Bahçeler

riyāzèt: Nefsin isteklerini
kırma, pehriz, çile, riyazet

riyāzī: Matematik, riyazi

riyaziyyāt: Matematik
dersleri veya bilimleri

riyā-kār: Riyakâr, ikiyüzlü

riyāl: İran para birimi (8 riyal
ortalama bir T.L. na denktir)

reyb: Şüphe, tereddüt

riyeteyn: ریش = Akciğer

reyh: Koku, rüzgâr, yel

reyhān: 1. Fesleğen denilen
güzel kokulu bitki 2. Her han-
gi bir yeşil bitki

rlht: Endam, şekil

rlht-gèr: ریخته گر = Dö-
kümçü

rlhtègl: Dökme

rlhtèn: Dökmek, serpmek,
koymak, dağıtmak

rlht-o-pāš: Dağıtmak,
bozmak, israf etmek, bolluk

rlhtè: Dökülmüş, dökme

rlhtè-gèr: Dökümçü

rlhtè-gèrl: Dökümçülük

rlidèn: Büyük aptes yapmak

rlz: ریزه = Mini minicik, kü-
çücük, ince

rlz-rlz: ریزه ریزه = Ufak
ufak, küçük küçük, kesik kesik

rlzeš: Dökme, akma

rlzègl: Küçüklük, ufaklık

rlze-kārī: İşin incelikleri,
incelik

rlzl: İncelik, küçüklük

rlstèn: ریسیدن = Eğirmek,
bükme

rlsmān: İp, halat

rlsldèn: Eğirmek, bükme

rlš: 1. Sakal 2. Yara, yaralı

rlš-baba: رازگور = Ra-
zakı üzümü, çavuş üzümü

rlš-tèrāšī: Sakal tıraşı

rlš tèrāšldèn: Sakal
tırası olmak

rlš-ḥènd: Alay, istihza, ~ کردن
= Alay etmek

rlšū: Sakallı

rlše: Kök, ~ کن کردن = Kö-
künü veya dibini sökmek

rèy': Çoğalmak, pirinç gibi
kaynadıktan sonra fazlalaşma
veya kabarma

rèyè'ān: Bir şeyin başlangıcı,
mevsimi, en uygun ve güzel
zamanı, ~ شباب = Gençlik

rlğ: 1. Dağ eteği, yamaç 2.
Kin, düşmanlık 3. Yumuşaklık
ishal hâli

ریغاسی *rlgmāsl*: Zayıf ve sıska
 ریگ *rlg*: Kum, küçük taş
 ریگزار *rlg-zār*: Kumluk
 ریگستان *rlgestān*: Kumluk
 ریگ شوق *rlg-şū'i*: Kumları, altın
 bulmak için yıkamak
 ریل *reyl*: Ray (demiryolu)
 ریل گذاری *reyl-gozārī*: Ray döşemek
 ریم *rlm*: Kir, pislik, irin, آهن ~ = De-
 miri ateşten çıkardıktan sonra

üzerinden ayrılan pullar
 ریمین *rlmen*: Cerahatli, pis, kirli
 ریمناک *rlm-nāk*: Kirli
 ریو *rlv*: Hile, sahtekârlık
 ریواس *rlvās*: Râvent (bot.)
 ریوند *rlvend*: Ravenden kökü,
 ravent (bot.)
 ریوی *riyevl*: Akciğere ait
 ریہ *riye*: Akciğer

ز

ز *ze*: "Z" Farsca alfabenin 13.
 harfi
 زائد *zā'ed*: زائد = زاید = Fazla, ilâve
 olunmuş, artan
 زائر *zā'er*: Ziyaretçi
 زائل *zā'el*: زایل = Bozulup yok
 olan; zail
 زائو *zā'ū*: Lohusa
 زائیدن *zā'idèn*: زاییدن = Doğurmak
 زائیده *zā'ide*: Doğmuş
 زاج *zāc*: Zaç
 زاد *zād*: زاده = Doğma, doğmuş
 زاد *zād*: Azık, rızık, yiyecek
 زاد بوم *zād-būm*: Doğum yeri, vatan
 زادن *zādèn*: Doğmak, doğurmak
 زاد و ولد *zād-o-vèlèd*: Doğurmak,
 çocuk dünyaya getirmek
 زاده *zāde*: Doğmuş, oğul
 زار *zār*: 1. Zaif, hasta, solmuş 2.
 Ağlayış ve inleyiş sesi 3. Bol-

luk ve çokluk anlatır: گلزار =
 Güllerle dolu bahçe
 زار زار *zār-zār*: Sesle ağlayayış
 زارع *zare'*: Çiftçi
 زاری *zārī*: Ağlayış ve inleyiş, ağla-
 makla yalvarma, کردن ~ = Ağ-
 lamak, inlemek
 زاریدن *zāridèn*: زاری کردن = Sesle
 ağlamak, inlemek
 زاغ *zāğ*: Karga
 زاغ *zāğ*: 1. زاج = Zaç 2. Mavi,
 mor, چشم ~ = Mavi gözlü
 زاغچه *zāğçe*: Saksâğan kuşu
 زاغه *zāge*: Küçük kulübe, dağ veya
 tepelerde çukur veya mağara
 gibi yer, ağıl
 زال *zāl*: Yaşlı, ak saçlı kadın veya
 erkek
 زالزالک *zālzālèk*: Muşmula, döngel
 زالو *zālū*: Sülük, انداختن ~ = Sü-
 lük tutunmak

زاماسکه *zāmāske*: Cam macunu
 زامیاد *zāmyād*: İran'ın güneş takvi-
 minde her ayın 28. günü
 زانو *zānū*: Diz, زدن ~ = Diz çök-
 mek, oturmak
 زانوی *zānū'l*: Boru dirseği
 زانی *zānī*: Zina eden erkek
 زانیه *zāniyè*: Zina eden kadın
 زاووش *zāvūš*: مشتری = Jüpiter,
 Müşteri
 زاویه *zāviyè*: Köşe, zaviye, açı
 2. Tekke, hanikah
 زاهد *zāhed*: Sofu, dindar
 زایچه *zāyçe*: 1. Zayıç, yıldız falı 2.
 Çocuk doğduğu zaman nüfus
 kâğıdı alınmak üzere dolduru-
 lan dilekçe formu
 زاید *zāyed*: زائد = Fazla, zâit
 زایش *zāyeš*: زایمان = Doğum
 زایشگاه *zāyeš-gāh*: Doğumevi
 زایل *zāyel*: زائل = Zail, yok olma
 زایمان *zāyemān*: Doğum
 زاییدن *zāyldèn*: زائیدن = Doğurmak
 زبale *zēbāle*: آشغال = Çöp
 زبان *zēbān*: Dil, lisan, ~ بست = Lal,
 dilsiz, ~ حیوان = Zavallı
 hayvan, dilsiz hayvan
 زبان باز *zēbān-bāz*: Şarlatan, dal-
 kavuk, konuşkan
 زبان بازی *zēbān-bāzī*: Şarlatanlık
 زباندار *zēbān-dār*: Meramını iyi an-
 latan, becerikli

زبان دان *zēbān-dān*: Yabancı dil
 bilen
 زبان دراز *zēbān-derāz*: Dili uzun,
 saygısız, fazla konuşan
 زبانزد *zēbān-zēd*: Halk dili, konu-
 şulan dil
 زبان گرفتگی *zēbān-gereftēgi*: Dilin
 tutulması, pelteklik
 زبان گنجشک *zēbān-goncešk*: Dişbu-
 dak ağacı
 زبان *zēbāne*: 1. Terazî dili gibi
 muhtelif aletler, zıvana 2. Alev,
 ~ کشیدن = Alevin yükselişi,
 ~ کام و = Erkek, dişî zıvana,
 ~ فاق و = Zıvanalı geçme
 زبانی *zēbānī*: Şifahen, dilden
 زبده *zobde*: 1. Süt kaymağı, tere
 yağı 2. Hulâsa, öz, netice
 زر *zebr*: Kaba, iri taneli, kalın,
 pürüzlü
 زبر *zēbēr*: Üst, üstte, ~ بر = Üs-
 tünde, ~ زیر و = Alt üst, pe-
 rişan, üstün
 زبرجد *zēbērcēd*: Zebercet, yakut
 cinsinden sarı veya yeşil kıy-
 metli bir çeşit taş
 زبرجدین *zēbērcēdīn*: زبرجدی = Zeber-
 cetli, yeşil, zeytin renkli
 زبردست *zēbēr-dēst*: El üstünde, kuv-
 vetli, mahir, usta
 زبردستی *zēbēr-dēstī*: Kudret, ustalık
 زبری *zebrī*: İrilik, kabalık, pürüz-
 lülük

زبرین *zèbèrîn* : بالاى = Üsteki

زبل *zebl* : کود = Gübre

زبور *zèbur* : Yazı, kitab, Davut
Peygambere gelen kutsal kitap

زبون *zèbün* : Zayıf, düşkün, zavallı

زبونى *zèbūnî* : Alçaklık, düşkünlük

زبيب *zèblb* : Kuru üzüm, kuru incir

زبیل *zèblî* : Gübre, pislik

زجاج *zocāc* : شیشه = Cam (pencere için)

زجر *zècr* : Zorlama, alıkoyma,
tazyik

زحل *zohèl* : کیوان = Zühal, Satürn

زحمت *zèhmèt* : Sıkıntı, güçlük, yor-
gunluk, zahmet

زحمت کش *zèhmèt-kèş* : İşçi, rençper

زحیر *zèhlr* : İnleme 2. Dizanteri

زخارف *zèhāref* : زخرف un çoğ. Kıy-
metsiz süs, yıldız, altın v.b.

زخم *zèhm* : Yara, bere, خوردن ~ =
Yaralanmak, yara almak, ~

زبان = Dille incitmek, kötü

veya incitici söz, زدن ~ = Ya-
ralamak

زخم بندى *zèhm-bèndî* : Pansuman

زخمناک *zèhm-nāk* : Yaralı

زخمه *zèhmè* : مضراب = Mızrap

زخمى *zèhmî* : Yaralı, شدن ~ =

Yaralanmak, کردن ~ = Yara-
lamak

زدائیدن *zèdā'ldèn* : زدودن = Gider-
mek, kirini yok etmek, temiz-
lemek

زدن *zèdèn* : Vurmak, çarpmak, döv-
mek, çalmak

زدوبند *zèd-o-bènd* : İrtibat ve mü-
nasebetler kurarak iş çevirme

زدو خورد *zèd-o-ğord* : Vuruşma,
dövüşme

زدودن *zodūden* : Silmek, temizle-
mek, gidermek

زده *zèdè* : 1. Vurulmuş çarpılmış 2.
Bozulmuş veya ezilmiş meyve
v. s.

زر *zèr* : طلا = Altın

زرادخانه *zèrrād-ḥāne* : Cephane,
silâh fabrikası

زراعت *zerā'et* : کشاورزی = Ziraat,
çiftçilik

زراعتى *zerā'etî* : Zirai, ziraata ait

زرافشان *zèr-êşān* : Altın tozu ser-
pilmiş, altınla işlenmiş, altın
saçan

زرافه *zèrrāfe* : Zürafa

زراندود *zèr-èndūd* : Altın kaplatılmış

زرباف *zèr-bāf* : زربفت = Sırma ile
dokunmuş, sırmalı

زربفت *zèr-bèft* : = Sırmalı

زرتشت *zèr-toşt* : زردشت = Zerdüş

زرخرید *zèr-herîd* : Satın alınmış köle

زرخیز *zèr-ḥîz* : Verimli (arazi)

زرد *zèrd* : Sarı

زرداب *zèrd-āb* : Safra, yaradan
çıkan cerahat

زردالو *zèr-dālū* : Kaysı

zərd-püst: Sarı derili
zərd-çübe: Zerdeçal, zer-
deçav

zərd-zəhm: Bir çeşit cəra-
hatli deri hastalığı

zərdək: هویج = Havuç
zərd-düz: 1. Sırma işi yapan
2. Sırmalı kumaş

zərdə: Yumurtanın sarısı
zərdi: Sarılık

zer-zer: Zırıltı
zereşk: Diken üzümü

zereşkl: Koyu kırmızı
zər': Ekme, ziraat, ekim

zərq: 1. Zerk, şırınga 2. Riya,
mürailik

zərq-o-bərq: Şatafat
zər-gər: Kuyumcu

zər-gərli: Kuyumculuk

zər-gün: Altın rengi, altın
gibi

zernā: سرنا = Zurna

zər-negār: Altın veya yal-
dızlı, resimler ve yazılarla süs-
lenmiş

zəreng: Çevik, becerikli,
zeyrek, açıkgöz

zərəngi: Zeyreklik, becerik-
lilik, کردن = Açıkgözlük
yapmak

zərnih: Zırnık, زرد ~ = Sarı
zırnık, احمر ~ = Kırmızı zırnık

zər-vèrəq: Yıldız yaprak,
çok ince altın veya yıldız
yaprak

zereh: Zırh

zereh-püş: زرہ دار = Zırhlı

zərl: Sırmalı, kabartmalı, süslü
ipek kumaş veya kadife

zeşt: Çirkin

zeşt-hū: زشتخوی = Kötü ya-
ratılışlı, kötü huylu

zeştli: Kötülük, çirkinlik

zə'fərān: Safran

zə'fərānl: Safran rengi, ko-
yu sarı

zə'm: Zan, sanı

zə'lm: Başkan, lider, önder

zoğāl: Kömür, چوب = Odun
kömürü, سنگ = Taşkömür

zoğāl-əhtə: Kızılçık

zoğāl: Kömürcü, kömür satan

zəğərə: زقره = Elbise veya
şapkalarda ter toplayan kalın
kenar dikişi

zeğ-zeğ: زق زق = Zır zır,
zırlama

zəğən: Çaylak

zəfāf: Zifaf, gerdeğe girme

zəft: İri, koyu, şişman

zəft: Zift, asfalt

zoft: Pinti, cimri, kaba

zəfr: پوزه = Ağız, çene

zəflr: Soluk verme

زکام *zokām* : Nezle
 زکاة *zəkāt* : زکوة = Zekât
 زکی *zèkl* : Pak, temiz, iyi
 زگیل *zègl* : Siğil
 زل *zell* : لغزش 1. Sarsma, kayma
 2. Hata
 زل *zel* : گوسفند = Kuyruksuz koyun
 زلال *zolāl* : Duru, berrak, şeffaf (su)
 زلت *zellèt* : Kayma, sarsma, hata, günah
 زلزال *zelzāl* : Titretme, sallama
 زلزله *zèlzèle* : Zelzele, زمین لرزه = Deprem
 زلف *zölf* : Zülf, saç
 زلویا *zèlūbiyā* : زولیا = Bir çeşit lokma tatlısı
 زمار *zemmār* : Fülütçü, neyzen
 زماره *zemmāre* : Nay, flüt (esk.)
 زمام *zēmām* : Dizgin
 زمامدار *zēmāmdār* : Yönetici, iş başında bulunan kimse, devlet reisi
 زمان *zēmān* : Vakit, zaman, çağ
 زمانه *zēmāne* : Devir, zamane
 زمخت *zomoht* : Kaba, iri, sert
 زمرد *zomorrod* : Zümrüt
 زمردین *zomorrodln* : Zümrüt renginde, yeşil renkli
 زمرة *zomrè* : Sınıf, cemaat, zümre
 زمزم *zènzèm* : Zemzem suyu veya kuyusu

زمزمه *zènzèmè* : Terennüm, şayia, mırıltı, bir söz veya işin başlangıcı, ~ کردن = Mırıldanmak
 زمستان *zemestān* : Kış
 زمستانی *zemestānl* : Kışlık, kışa ait
 زمن *zèmèn* : وقت = Zaman, vakit
 زمه *zèmè* : زاج = Zaç
 زمهریر *zèmhèlr* : Şiddetli soğuk, karakış, zemheri
 زمین *zèmln* : Yer, saha, arazi, toprak arz, kara, زدن ~ = Yere vurmak, yıkmak, شناس ~ = Jeolog, گیر ~ = İhtiyarlık veya hastalık dolayısıyla daima yataкта yatan kimse
 زلزله *zèmln-lèrzè* : Deprem
 زمینه *zèmlne* : Yer, satıh, desen, konu, zemin, سازی ~ = Zemin hazırlamak, چینی ~ = Entrika çevirmek
 زمینی *zèmlnl* : Yer ve karaya ait, kara yolu, نیروی ~ = Kara kuvvetleri, سیب ~ = Patates
 زن *zèn* : Kadın, zevce, eş, refika, ~ گرفتن ~ = Evlenmek
 زن *zèn* : زدن den = Vuran, çeken, çalan, شمشیر ~ = Kılıç çeken, ~ نی = Neyzen, راهن = Yol kesen, haydut
 زنا *zenā* : Zina
 زنداقه *zènādeqè* : زندیق = Zındıklar
 زنار *zonnār* : Zünnar, kuşak, (Hı-

ristiyan keşikleri ve Zerdüştîlerin din adamları beline bağlar veya boynuna asar)
 زنآشویی *zēnā-šū'i* : ازدواج = Evlenme
 زنآکار *zēnā-kār* : Zina eden
 زنآنەگی *zēnānēgi* : Kadına ait
 زنآنە *zēnānē* : Kadına ait
 زن بارە *zēn-bāre* : Zampara
 زن باز *zēn-bāz* : زن بارە = Zampara
 زن بەر *zēn-bēr* : زمبل = Teskere, sedye
 زن بەرآدەر *zēn-bērādēr* : Yenge, erkek kardeşin eşi
 زن بەرک *zēnbērēk* : Yay
 زن بۆق *zēnbēq* : Zambak
 زن بۆر *zēnbūr* : Arı, eşek arısı, ~ عمل = Bal arısı
 زن بۆرک *zēnbūrēk* : Bir çeşit ufak top, eskiden deve üzerinde taşınan bir silâh
 زن بے *zenbe* : زنبر = Teskere
 زن بیل *zēnbil* : Çarşıdan alınan ufak tefeği içine koyup taşımağa yarayan hasır gibi örülmüş sepet, file
 زن پەر *zēn-pedēr* : مادراندر = Üvey anne
 زنچ *zenc* : Ağaç zamkı
 زنچەبیل *zēncēbil* : زنچیل = Zencefil
 زنچەرە *zēncēre* : Carcır böceği
 زنچیر *zēncir* : Zincir

زنچیرە *zēncirē* : Zincire benzeyen herşey, zincir gibi
 زنخ *zēnēh* : زنخدان = Çene
 زنخدان *zēnēh-dān* : چاه = Çene, ~ = Çene çukuru
 زند *zēnd* : Zerdüştîlerin kutsal kitabı, Zend
 زند *zēnd* : Bilek, bilek kemiği
 زندان *zendān* : محبس = Zindan, hapishane, ceza evi
 زندانبان *zendān-bān* : Hapishane muhafızı, zındancı
 زندآوستا *zēnd-ēvestā* : Zerdüştîlerin dini kitabı ve tefsiri, Zand-Avesta
 زندائی *zēn-dā'i* : Yenge, (dayının karısı)
 زندەقە *zēndēqē* : Zındıklık, Allaha ve ahrete inanmamak
 زندەگانی *zendēgānī* : Yaşama, hayat, geçim
 زندەگی *zendēgi* : Dirilik, hayat, ömür, geçim, ~ کردن = Yaşamak
 زندە *zendē* : Diri, canlı, yaşayan, çevik, ~ شدن = Dirilmek, ~ کردن = Diriltmek, بگور = Diri diri gömülmüş, دل ~ = Çevik, dinç, gönlü diri
 زندیق *zendīq* : Zındık
 زن ەمو *zēn-ēmū* : Yenge (amca karısı)

زنگ *zəng* : Zil, çan, اخبار ~ = Kapı zili

زنگ *zəng* : Pas (demir, bakır v.s.-nin pası), ~ زدن = 1. Pas tutmak, paslanmak 2. Zil çalmak

زنگار *zəngār* : 1. Bakır üstündeki zehirli yeşil pas, zencar 2. Toz-luk, getr

زنگاری *zəngārī* : Bakır pası rengi, yeşil

زنگله *zəngole* : زنگوله = Çingirak

زنگی *zəngī* : 1. Zenci 2. Zilli, çın-gıraklı

زنده *zənəndə* : Keskin koku, tadı bozuk veya acı

زهار *zenhār* : 1. Aman!, sakın!, zinhar! 2. Sığınak, ~ خواستن = İltica etmek, himaye ve sığınak aramak

زنی *zēnī* : Karılık, kadınlık

زوائد *zəvā'ed* : Fazla ve lüzumsuz şeyler

زواج *zəvāc* : زناشویی = ازدواج Evlenme

زوار *zəvvār* : = Mekke veya diğer kutsal yerleri ziyaret eden züv-var, sık sık ziyaret eden

زوار *zovvār* : زائر in çoğ. Kutsal yerleri ziyaret edenler

زوال *zəvāl* : Zail olma, yok olma, zeval

زوایا *zəvāyā* : 1. Köşeler 2. Tekkeler

زوبین *zūbln* : Küçük mızrak (esk.)

زوج *zōc* : Zevç, çift, koca

زوجات *zəvēcāt* : زوجہ nin çoğ. Zev-celer, karılar

زوجہ *zowcè* : Eş, kadın, zevce

زوجین *zōwceyn* : Çiftler, eşler

زود *zūd* : Çabuk, erken

زود باور *zūd-bāvèr* : Çabuk inanan, iyi kalpli, hilesiz insan

زود پز *zūd-pèz* : Çabuk pişen, körpe veya taze et, sebze v.b., ~ دیگ = Düdüklü tencere

زود خیز *zūd-ħız* : Erken kalkan

زود رنج *zūd-rènc* : Alıngan

زود رس *zūd-rès* : پیشرس = Çabuk olan veya erken erişen (meyve)

زود زود *zūd-zūd* : Sık sık, çabuk çabuk

زور *zūr* : Zor, güç, kuvvet, baskı, ~ آوردن = Zorlamak, ~ دادن = İtmek, zorla itmek, ~ زدن = Sıkışmak, kuvvet sarfetmek

زور آزما *zūr-āzemā* : Pehlivan, şam-piyon

زور آزمائی *zūr-azemā'ī* : Kuvvet de-nemek veya ölçmek

زور آور *zūr-āvèr* : Güçlü, zorlayan

زورخانه *zūr-ħānè* : İran'ın eski usul güreş çalışma yeri, güreş ve spor evi

زورق *zōwrèq* : Sandal, kayak

زورکی *zūrèkl* : Zoraki

زورگوئی *zūr-gū'ī*: Zorbalık, zulüm
 زورمند *zūr-mend*: Güçlü

زوروروی *zūr-verzī*: Gücünü deneme
 زوزه *zūzè*: Uluma, کشیدن ~ =
 Ulumak

زه *zeh*: 1. Yay kirişi 2. Esvap v.s.
 kenarına dikilen şerit ve kay-
 tan 3. Marangozlukta bir çeşit
 ince pervaz

زه *zeh*: 1. Doğum 2. Su sızıntısı
 زهاب *zeh-āb*: Sızan su

زهاده *zohhād*: Dindarlar, zahitler
 زهار *zehār*: Kasık, etek

زهتاب *zeh-tāb*: Kaytan ve kiriş
 büken kimse

زهده *zōhd*: Züht, takva, dindarlık
 زهدان *zohdān*: Rahim, döl yatağı
 زهر *zèhr*: Zehir

زهردار *zèhr-e mār*: Yılan zehiri! kü-
 fûr olarak kullanılır, zıkkım!

زهرة *zèhr*: Çiçek (çoğ.: ازهار)
 زهرا *zèhrāb*: Sidik, ریختن ~ =
 İşemek, su dökmek

زهرا آگین *zèhr-āgīn*: زهر آلود = Ze-
 hirli, zehire bulaşmış

زهرا آلود *zèhr-ālūd*: Zehirli
 زهردار *zèhr-dār*: Zehirli

زهركش *zèhr-koş*: تریاق = Panzehir
 زهرناك *zèhr-nāk*: زهر آلود = Zehirli

زهرة *zèhrè*: 1. Safra kesesi, öd 2. Cü-
 ret, cesaret, ام ترکید ~ = Ödüm
 patladı

زهرة *zohrè*: ناهید = Zühre, Venüs
 زهکش *zehkèş*: Lağım

زهم *zohm*: Kötü koku, bozuk yu-
 murta, balık, et kokusu

زهوار *zeh-vār*: Yay kirişi veya kay-
 tana benzeyen şey

زهی *zehī*: Ne mutlu, ne güzel (alay
 yoluyla da kullanılır)

زیاد *ziyād*: Çok, fazla, aşırı, شدن ~ =
 Çoğalmak, کردن ~ = Çoğaltmak

زیادت *ziyādèt*: زیاده = Ziyade,
 daha çok, artık

زیاده *ziyādè*: Ziyade, artık

زیاده روی *ziyādè-rèvl*: Haddini aşma,
 کردن ~ = Haddini aşmak

زیادی *ziyādī*: Fazlasiyle, fazlalık

زیارت *ziyārèt*: Kutlu yerlerin zi-
 yareti

زیارتگاه *ziyārèt-gāh*: Ziyaretgâh,
 ziyaret yeri

زیارتنامه *ziyārèt-nāmè*: Ziyaret yer-
 leri için özel dua, ziyaretname

زیان *ziyān*: Zıyan, zarar, hasar,
 ~ بردن = ~ کردن = ~ دیدن
 Zıyan ve zarar görmek, ~ زدن
 = Zıyan ve zarar vermek

زیان آور *ziyān-āvèr*: Zararlı

زیان دیده *ziyān-dīdè*: Hasar görmüş,
 bozulmuş

زیب *zīb*: Süs, yakışma

زیبا *zībā*: Güzel, yakışıklı

زیبائی *zībā'ī*: Güzellik

zeybèq : سیاه = Civa
zlbèndègl : Süslülük, yakı-
şıklık

zlp : Fermuar

zipow : Suyu fazla, renksiz,
tatsız bir çorba

zeytün : Zeytin

zeytünl : Zeytin rengi

zlc : Zeyç, zâyice, yıldızların
belli bir zamanındaki yerlerini
gösteren çizelge

zlr : 1. Alt, aşağı 2. Esre

zlrā : Çünkü, zira

zlr-āb : Havuz v.s. nin alt
çıkış yolu veya borusu

zlr-e-pèrçèm : (ask.) Bayrak
altında hazır asker veya kuv-
vetler

zlr-püş : Alt elbise

zlr-plrāhènl : İç çamaşır

zlr-cāme : İç donu

zlr-dèryāyl : Denizaltı (ge-
misi)

zlr-dèst : El altında bulu-
nan, madun, ast

zlr-zèmln : Bodrum

zlr-zèmlnl : Yer altında
bulunan (su, maden v.s.)

zlr-sāzl : Bir bina veya
yolun temel yapısı

zlr-şèlvārl : Don, iç donu

zlrèk : Zeyrek, akıllı, zeki

zlr-nevls : Dipnot, haşiye

zlrè : Kimyon

zlrln : زیری = Alttaki, alt

zlst : Yaşayış, yaşama, hayat,
~ کردن = Yaşamak

zlst-şènāsl : Biyoloji

zlstèn : Yaşamak

zllū : Kilim, palas

zln : Eyer, برگ ~ = Zarif,
alafranga eyer

zlnèt : Süs

zlnè : Derece = merdiven

zinhār : Zinhar, sakın

zlvèr : Süs

ر

je : «J» Farsça alfabenin 14. harfi

jāj : Deve dikenini, (mec.) boş lâf

jāket : Kadın ceketi

jālè : Jale, çiğ

jandarm : Jandarma

jandarmerl : Jandarma
teşkilâtı

jeton : Jeton

jèrf : گود = Derin

jèrfā : گودی = Derinlik

jest : Jest, davranış, çalım

jèndè : Yırtık, yamalı, eski ve
yırtık esvap

jèndè-püş : Yırtık esvap
giyen

jenerāl : General

jenerālisim : Başkumandan
jūr : Piko, antika, ajur
jūilde : Karışmış, birbirine
 geçmiş, ~ موی = Taranmamış,
 karmakarışık saç

شیر ~ *jiyān* : Kızgın, kükremiş,
 = Kükremiş arslan
jigolo : Züppe
jigole : Hoppa ve oynak kız
 veya kadın

س

sin : «S» Farsça alfabenin 15.
 harfi

sā'er : سائر = Diğer
sā'eq : Sevk eden, götüren
sā'es : سئیس = Ter-
 biye eden, siyaset ve akılla
 idare eden, siyaset adamı

sā'el : 1. Soran 2. Dilenci
sā'idèn : سائیدن =
 Övütmek, çekmek, ezmek, bile-
 mek, sürterek parlatmak, toz
 haline getirmek, aşındırmak,
 törpülemek

sābeh : شناگر = Yüzen, yüzücü
sābe' : هفتم = Yedinci
sābeq : Sabık, eski, önceki
sābeqèn : Eskiden, bundan
 önce

sābeq-oz-zekr : سابق الذكر
 yukarıda belirtilen

sābeqè : Birinin geçmiş çalış-
 malarına ait. personel evrak
 veya dosyası, sabıka, ~ بد =
 Geçmişte işlenmiş suç, ~ بد =
 Sabıkalı

sābeqè-dār : Sabıkalı, kötü
 sabıkası olan

sābeql : Evvelki, eski
sāblidèn : سائیدن = Törpü-
 lemek, aşındırmak

sāter : پوشنده = Örtün

sāc : Sac (ekmek sacı)

sāced : Secde eden

sāçme : Saçma, ufak kurşun

sāçme'l : Saçmalı (mermi)

sāhèt : Ön, açık yer, meydan

sāher : Büyücü, sihirbaz

sāheq : Övüten, ezip toz ha-
 line getiren

sāhel : Sahil, kıyı

sāht : Yapılmış, mamul

sāhtegl : Sahtelik

sāhtemān : Bina, yapı

sāhtemānl : İnşaata ait

sāhtèn : Yapmak, bina etmek,
 inşa etmek

saht-o-paht : Bir hileye
 katılmak, sözleşme, ~ کردن =
 Sözleşmek, bir desisede an-
 laşmak

sāhte: Yapılmış, hazırlanmış,
Benim ~ az دست من نیست
elimden bir şey gelmez

sahlōw: پادگان = Garnizon
sādāt: سید in çoğ. Hz. Muhammed'in soyundan olanlara verilen unvan, seyyitler

sādes: ششم = Altıncı
sādesèn: Altıncı olarak

sādēgl: Düzlük, sadelik
sādè: Basit, sade, adi, düz
sāde-del: Yüreği temiz, saf
sāde-lōwh: Saf, akılsız
sār: (ek)... lik, کوهسار = Dağlık,
~ چشمه = Çeşmeleri çok yer

sār: Sığırcık kuşu
sār: (esk.): شتر = Deve
sārā: Halis, safi
sār-bān: Deveci, deve sürücüsü

sāroğ: Bohça, büyük mendil
sāreq: دزد = Hırsız, çalan

sārūc: Eskiden çimento yerine kireç ve kül ile yapılan ve inşaatta kullanılan harç

sārī: جاری = Akan, cereyan eden

sārī: Bulaşıcı (hastalık)
sāz: Saz, çalgı, دهنی ~ = Ağzımız mızıkası

sāz: (ek) yapan, ustası, düzelten, ~ ساعت = Saat tamir-

cisi, دندان ساز = Diş hekimi, dişçi,
~ دارو = Eczacı

sāzeş: Anlaşmak, uymak
sāzegār: Uygun, muvafık
sāzemān: Teşkilât, müessese
sāzènde: 1. yapan, yapıcı
2. Bir saz çalan (müz.)

sāz-o-bèrg: Askerî teçhizat ve giyecek

sās: Tahta kurusu

sāte: Parlak, meydana çıkan, aydın, yükselip meydana çıkan
sātūr: Kasap satırı, ağır ve enli et bıçağı

sā'āt: ساعت in çoğ. Saatlar
sā'et: Saat, بئلى ~ = Koltuk
~ جیبى, ~ = Cep saati, ~ = İş saati
~ کار, ~ = Kol saati
sā'et-sāz: Saat tamircisi, saatçı

sā'ed: Dirsekle bilek arasındaki kısım, bilek

sa'ī: 1. Çalışkan, gayretli 2. Dedikoducu, ara bozan

sāğèr: Kadeh, Kâse, piyale
sāğèrl: صاغرى = 1. Sepilenmiş at veya eşek derisi 2. Sağrı

sāfel: Alçak, aşağı

sāq: Baldır, incik, dizle topuk arasındaki kısım

sāq-dūş: Sağdıç

sāqet : 1. Sâkıt, düşen, düşük
2. Rahimden vakitsiz düşen,
~ کردن = Çocuk düşür-
mek
sāqe : Sap, bitki veya yaprak
sapı
sāql : Saki, içki dağıtan
sāket : Sakin, sessiz, sönmüş,
susmuş, ~ شدن = Susmak, sön-
mek, sakinleşmek, ~ کردن =
Susturmak, sesini kestirmek
sāken : 1. Sakin, mukim 2.
Hareketsiz
sāl : Yıl, sene, yaş, ~ دارید؟
= Kaç yaşındasınız?
salad : Salata
sālār : Baş, reis, komutan
(esk.)
sāleb : Selp eden, alan
sāl-ħorde : Yaşlı, ihtiyar
sālèk : Halep veya şark
çıbanı, Antep çıbanı
sālek : Bir yolu tutup giden,
sâlik
sālegi : ~ ساله = Yaşında,
~ در ۱۰ = 15 yaşında
sālem : Sağ, sağlam, hasta ol-
mayan
sāl-mènd : Yaşlı, çocuk ol-
mayan
sālmèndān : Yaşlılar, büyük-
ler = کلاس ~, اکابر
dersanesi veya sınıfı

salon : سالون = Salon, büyük
misafir odası
sāl-nāme : Ajanda, salname,
takvim
sāl-nemā : تقویم = Takvim
sālūs : Riyakâr
sālūsī : Riyakârlık
sāle : سالگی = Yıllık, yaşında,
~ ۱۰۰ = 100 yıllık
sāliyān : Yıllar, seneler
sālyānè : Yıllık, senelik
sām : 1. İltihaplanma 2. Alev-
lendirme 3. Ateş
sām : Sam yeli, çölden esen ser-
semletici gayet sıcak ve zehirli
bir rüzgâr
sāmān : Sıhhat, afiyet, refah,
intizam, zenginlik, mülk
sāme' : شنونده = İşiten, dinleyen
sāmè'e : İşitme duygusu, حس
~ = قوه ~ = İşitme duygusu
sāmi : Yüksek, yüce, Sami ırkı
sān : Alay, resmi geçit, nümayiş,
~ دادن = Resmi geçit yapmak
~ دیدن = Resmi geçiti teftiş,
resmi kabul
sān : (ek)... gibi, benzer: یکسان
= Birbirine benzer, tıpkısı
sānehè : Kaza
sandeviç : Sandeviç
sansur : Sansür
sāyè-bān : Gölge

sāyer : سائر = Sair, diğer, başka
sāyerin : Diğerleri, başkaları
sāyè : 1. Gölge 2. (mec.) Hima-
 ye, ~ = عالی مستدام
 devamlı olsun

sāyè-rōwşèn : Resimde
 veya tabiatta ışık ve gölge-
 nin gösterilişi

sāyldegi : Sürtünerek yıp-
 ranma, aşınma

sāyldèn : Sürterek parlatmak,
 bilemek, toz haline getirmek,
 öğütmek, ezmek, çekmek, aşın-
 dırmak

sāyldè : Övütülmüş, ~ شدن =
 Övütülmek, aşınmak

sèbb : Sövmek, küfür

sèbbābè : Şehadet parmağı

sobāt : Dalgınlık, koma

sèbbāh : Yüzücü, çok yüzen

sèbbāhèt : Yüzmek, yüzücülük

sebā' : Yırtıcı, vahşi hayvanlar

sèbbèb : Sebep, ~ شدن = Sebep
 olmak

sèbbèb-sāz : İşleri kolaylaştı-
 ran, sebepleri yaratan Cenab-ı
 Allah

sèbbèbl : 1. Sebebe ait 2. Kan ve
 soy sebebiyle olmayıp karı ve-
 ya koca tarafından dolayısıyla
 tesisi edilmiş akrabalık, sihriyet

sobhān : Subhan, tenzih ve
 paklıkla anma, Tanrı

sobhānèllah : Süphanallah

sobhè : Tespih ve dua etmek,
 tespih

sèbèd : Sepet

sèbèdl : Sepetten veya hasır-
 dan yapılmış, hasır cinsinden

sèbz : 1. Yeşil renk 2. Yeşil bitki,
 ~ شدن = Yeşermek, bitmek

sèbz-rèng : Yeşil renkli

sèbz-fām : Yeşil renkli

sèbz-qèbā : Yeşil ispinoz

sèbzè : 1. Esmer renkli 2. Ye-
 şillik

sèbzè-zār : Yeşillik, çayırılık

sèbzl : Tere, nane, tarhun v.b.
 sebze

sèbzl-cāt : Sebzeler, yeşil-
 likler, zerzevat

sèbzl-kār : Sebze bahçesi,
 satış için çeşitli sebzeler yetiştiren kimse

sèbzl-kārī : Satış için çe-
 şitli sebzeler yetiştirme işi,
 bahçıvanlık

sèbt : Evlât, torun

sèb' : هفت = Yedi

sob' : Yedide bir

sèb'è : Yedi

sèbbèq : ماسبق = Önceki, önce,
 geçmiş

sèbqèt: Takaddüm, önce gelme,
~ گرفتن = Takaddüm etmek,
başta gelmek

sèbok: Hafif, ~ شدن = Hafif-
lemek, ~ کردن = Hafifletmek

sèbk: Metot, tarz, usul,
yöntem

sèbok-bār: Hafif, yüklü,
üzüntü ve sıkıntısı olmayan

sèbok-sèr: Akılsız, aptal

sèbok-mèğz: Akılsız

sèbok-vèzn: Ağırlığı ol-
mayan, hafif

sèbokl: Hafiflik, hafifmeşreplik

sèbèlèt: سبله = سبیل = Bıyık

sèbū: Testi

sèbl: Yol, ~ بر = Yoluyla,
diye

sèbl: Bıyık

sepās: Şükür, hamd, övme

sepās-gozārī: Şükür ve
hamd etme

sepāh: Ordu

sepāhl: (esk.) سرباز = Asker

sepèr: Kalkan, siper

sepordèn: Bırakmak, emanet
etmek, teslim etmek

sepordè: Emanet, depozito,
poy

seporz: اسپرز = طحال =
Dalak

sepèrl: Geçme (vakit), sona
erme

sepès: Sonra, o zaman

sepènc: Geçici ve itibarsız
dünya, kısa bir zaman, üç beş
günlük yaşayacak bir yer

sepènd: اسپند = اسفند = Çör otu,
nazar otu

sopūr: Çöpçü

sepèh: (esk.) سپاه = Ordu

sepèh-bod: Korgeneral

sepèh-dār: (esk.) Başkuman-
dan, serdar

sepehr: Gökyüzü, felek

sepèh-sālār: (esk.) Serasker,
sipehsâlar

sepld: (esk.) سفید = Beyaz

sepldè-dèm: Tan ağartısı,
şafak vakti

setā: ستای = (ek) Methetme,
beğenme, ~ خود = Kendini
beğenme

setād: ستاد آرتش = Kurmay,
genel kurmay

settār: Örtten, العیوب, ~ = Ayıp-
ları örtten (Tanrı)

setāre: Yıldız

setāre'ī: Yıldız şeklinde,
yıldız gibi, yıldızlı

setāyeş: Övme, hamd ve sena

setāyeş-gār: Methoden

setāylden: ستودن = Methet-
mek

ستبر *setèbr* : İri yarı, büyük, koyu, sert, kalın

ستر *sètr* : Örtmek, kapatmak

ستر *setr* : پوشش = Örtü, perde

ستردن *setordèn* : Gidermek, silmek, temizlemek, yok etmek

سترك *sotorg* : بزرگ = Büyük, ulu, iri

ستل *sètl* : سطل = Kova

ستم *setèm* : Zulüm, cefa, haksızlık

ستمديده *setèm-dlde* : Haksızlığa uğramış, mazlum

ستمكار *setèm-kār* : Zalim

ستم کش *setèm-kèş* : Mazlum, mağdur

ستمگر *setèm-gèr* : Zalim, cefakâr

ستمگری *setèm-gèrl* : Zulüm, cefa

ستوان *setvān* : Teğmen, ~ = Asteğmen, ~ دو = Teğmen, ~ يك = Üsteğmen

ستودن *sotūdèn* : Methetmek

ستور *sotūr* : At, eşek, katır gibi binek ve yük hayvanı

ستون *sotūn* : Sütun, direk, kol, ~ فقرات = Bel kemiği

ستون بندی *sotūn-bèndl* : Sütun yapma, sütun çizme

ستونی *sotūnl* : Sütunlu, sütuna ait

ستوه *sotūh* : Bezme, gam, aciz, ~ آمدن = Bezmek, ~ آوردن = Bezdirmek, yormak

ستیز *setiz* : ستیزه = Kavga, niza, inat, anlaşmazlık, düşmanlık

ستیزگی *setizègl* : ستیزه = Kavga, niza, çekişme

ستیزه *setize* : Çekişme, kavga, düşmanlık, ~ کردن = Çekişmek

ستیزه کار *setize-kār* : Kavgacı, geçimsiz

سجده *sèccādè* : Namazlık, küçük halı, seccade

سجاف *secāf* : Elbise v.s. nin kenarındaki baskı, kıvrıp kenarını bastırma

سجایا *sècāyā* : سجه nin çoğ. Huylar, karakterler

سجده *secde* : Secde

سجده گاه *secde-gāh* : Secde edilecek yer

سج *sèc'* : Nesrin kafiyesi olması, seci, ~ و قافیه = Seci ve kafiye

سجل *secel* : Sicil, احوال ~ = Şasname = Nüfus cüzdanı

سجود *socūd* : Secdeye varma, sücut

سجیه *sèciyyè* : Huy, tabiat

سحاب *sèhāb* : Bulut

سحر *sèhhār* : Büyüleyen

سحر *sèhèr* : Seher, tan, sabah

سحر ~ = آمیز, büyü, سحر = Siharleyici, büyüleyici

سحر باز *sehr-bāz* : Büyücü

سحر خیز *sèhèr-ħiz* : Sabahları erken kalkan

سحرگاه *sèhèr-gāh* : = Tan vakti, sabah vakti

səhq: Dövme, ezme, kırma, toz haline getirme

səhā: سخاوت = Cömertlik

səhāvət: Cömertlik

səhāvət-mənd: سخاوتمند = Cömert

səht: Zor, güç, sert, çetin, ~ کردن = Zor olmak, ~ شدن = Zorlaştırmak, ~ گرفتن = Zorlamak

səht-del: Katı yürekli

səht-glī: Sert, bir şeyi sıkıca tutan

səht-glīl: Sıkı tutma, sertlik

səhtl: Zorluk, sıkıntı

səhriyye: Alay, istihza

səhēt: Öfke, dargınlık

sohən: Söz, lâf, ~ گفتن = Konuşmak, söz söylemek

sohən-āfèrln: Sözü yaratana (Tanrı)

sohən-pèrākènl: Spikerlik, radyo yayını

sohèn-pèrdāz: Güzel söz söyleyen

sohèn-çln: Dedikoducu, araboşucu, gammaz

sohèn-çlnl: Dedikoduculuk

sohèn-dān: Doğru dürüst yazan, konuşan, edip

sohèn-rān: Hatip

sohèn-rānl: Spikerlik, nutuk, konuşma

sohèn-sèrā: Güzel konuşan, fasih, belîğ

sohèn-sènc: Edip, edibi-yatçı

sohèn-şenās: Edip, düzgün ve muntazam söz söyleyen

sohèn-gū: Sözcü, hatip

sohèn-vèr: Fasih, güzel yazan ve konuşan

səhl: Cömert, eliaçık

səhlf: Gevşek, zayıf, hafif, boş, akli zayıf

sədd: 1. Set, baraj 2. Mani olma, engel, ~ بستن = Baraj yapmak, ~ کردن = Mani olmak

sodāb: Sedef otu (hek.)

sədād: Doğruluk, olgunluk, doğru ve haklı iş veya söz

sodāsl: Altılı, altı harften mürekkep kelime (gr.)

səd-bèndl: Baraj yapma işi

sedr: کنار = (bot.) Hünnap, lotus ağacı, sedir ağacı

sedrè: Bir çeşit ağaç, dini kitaplarda sözü geçen "Sidre ve مدرة المنتهى" "Sidret-ül-Münteha"

sōds: Altıda biri

sèdè: Yüz yıllık bir devir, yüzyıl

soddè : 1. (hek.) Bağırsak tıkanıklığı 2. Kapı, eşik

sèdîd : Sağlam, doğru, isabetli

sèr : Baş, üst, başlangıç, başkan, kapak, örtü

ser : Uyuşma, hissiz olma, ~ شدن = Uyuşmak, ~ کردن = Uyuşturmak

sor : Kayma, ~ خوردن = Kaymak

serr : Sır

sèrā : سرای = 1. Saray, ev 2. Ahenk, çalma veya oynama, söyleyen (den سرائیدن ve سرودن)

serrèn : Gizlice, mahremce

sèrāb : Serap

sèrāpā : سرتاپا = Baştan başa

sèrā-pèrdè : Saray perdesi, otak, padişahlara mahsus oda veya çadır

serāc : چراغ = Lâmba

sèrrāc : Saraç

sèrrācl : Saraçlık

sèrāçe : Evlerin arkasındaki küçük avlu, küçük saray

sorādeq : سرپرده = Büyük çadır, otak

sèrāzlr : سراسیمه = Yokuş aşağı, inişli, ~ شدن = İnme, ~ کردن = Aşağıya indirmek

sèrāzlr : Yokuş aşağı, inişli

sèr-ā-sèr : Baştan başa, bütün *sèr-āslmègl* : Heyecan, hayranlık

sèr-āslmè : Sersemce, mustarip, korku içinde, heyecanlı

sèrā-şlb : Yokuş aşağı, iniş

sorāğ : İz, işaret, haber sorma, ~ داشتن = Bir şeyi veya birisinin yerini bilme veya tanımak, ~ گرفتن = Birinin veya bir şeyin yerini soruşturup aramak

sèr-āğāz : Başlangıç, önsöz

sèr-èfrāz : Övünçlü, kıvançlı, alnı açık

sèr-èfrāzl : Kıvanç, iftihar, şeref

sèr-èfkèndègl : Utanç, rezalet, ayıp

sèr-èfkèndè : Rezil, mahcup

sèr-āmèd : İleri gelen, seçkin, mümtaz

sèrān : Reisler, başkanlar, ~ دولت = Hükümet veya devlet reisleri

sèr-èncām : Nihayet, sonunda

sorrāndèn : سرانیدن = Kaydırmak

sèr-èngoşt : Parmak ucu

sèrānè : Üstelik para, (esk.) şahıs başına aldıkları bir vergi

sèrāy : سرا = 1. Saray, tüccarlar çarşısı 2. (ek) güzel

söyleyen, سخن سرا = Edip, yazar
serāyèt : Sirayet, birinden
 öbürüne geçme

sērāy-dār : Kapıcı

sērāy-dārī : Kapıcılık

sērā'er : سریر in çoğ. Tahtlar

sērāyèndègl : Şarkı söyleme,
 şiir söyleme

sērāyldèn : Şarkı söylemek,
 şiir söylemek

sorb : Kurşun

sərbārī : Engel, yük (insan)

sərbāz : Asker, ذخیره ~ =
 Yedek asker, وظیفه سربازی ~ =
 Askerlik ödevi, شدن ~ = Asker
 olmak, گرفتن ~ = Askere almak

sēr-bāz : روباز = Üstü açık

sərbāz-ḥāne : Kışla

sərbāz-gīrl : Askere alma
 zamanı ve merasimi

sərbāzl : Askerlik,
 ~ کردن = Askerlik yapmak

sēr-bālā : Yokuş, yukarı
 taraf, جواب ~ = Saçma cevap

sēr-bālāyl : Yokuş

sēr-be-tū : Sessiz, sinsi

sēr-bērāh : Uysal

sēr-berēhne : Başı açık

sēr-bezlr : Mahcup, başı
 aşağı, mütevazî

sēr-bèstè : Kapalı, örtülü,
 gizli

sēr-be-sēr : Başbaşa, eşit mik-
 tar, گذاشتن ~ = Uğraşmak, inat
 etmek

sēr-be-gom : Şaşırmış, dolaş-
 mış, karışmış

sēr-bolènd : Alnı açık

sēr-bolèndl : İftihar, alnı
 açıklık, yükseklik yer

sēr-be-nīst : Yok olma
 veya etme, کردن ~ = Yok
 etmek

sēr-be-hèvā : Kaygısız, dik-
 katsız

sorbl : Kurşunlu, kurşuni, gri
 rengi

sēr-pā : Ayak üstü, گرفتن ~ =
 Çiçe tutmak (ayakta)

sēr-pā'ī : 1. Terlik 2. Ayakta
sēr-pā'īnl : سرآزیری = İniş,
 yokuş aşağı

sēr-por : Ağızdan dolma(tüfek)

sēr-pèrèst : Murakip, neza-
 ret eden, idare amiri

sēr-pèrèstār : Başhemşire

sēr-pèrèstī : Mürakabe, de-
 netleme

sēr-pezeşk : Başhekim

sēr-pūş : Kapak, örtü

serr-pūş : Sır örten, sır
 tutan

sèr-pūşlde : Üstü veya ağzı kapalı, gizli

sèr-plç : 1. Gaz memesi, duy (elek.) 2. Sarık bezi

sèr-plçl : İtaatsızlık, serkeşlik

sèr-tā-sèr : Baştan başa, boyuna

sèr-tlp : General, tuğgeneral

sèr-cūhe : (ask.) Onbaşı

sèr-cūqe : Onbaşı = سر جوخه

sèrhèd : مرز = Hudut, sınır

sèr-hèkèm : سر داور = Başhakem

sèr-hèlqè : Halka başı, mürşit, önder, dervişler halkasının başı

sorh : Kırmızı, kızıl, kızartılmış, kızarmış, ~ شدن = Kızarmak, kırmızı olmak, ~ کردن = Kızartmak

sorhāb : Allık, kırmızılık

sorhece : Kızılca

sorh-règ : Kalpten diğer organlara kan götüren kırmızı kandamarları

sorh-fām : Kızıl veya kırmızı renkli

sorhèk : Kızamık

sor-hordèn : Kaymak

sèr-hoş : Neşeli, keyifli

sorhe : Bir çeşit kırmızı renkli güvercin

sèrd : Soğuk, serin, ~ شدن = Soğumak, ~ کردن = Soğutmak

sèrdāb : Mahzen, kiler

sèrdār : (esk.) İl veya asker başı, kumandan, serdar

sèrdārī : (esk.) Uzun erkek paltosu

sèr-dèblr : Başyazar, genel sekreter

sèr-derèhtl : Ağaç meyveleri (elma, armut, kaysı v.b.)

sèr-dèrd : سر درد = Baş ağrısı, baş belâsı

sèr-dèr-gom : Şaşkın şaşırmış

sèr-dèstè : Önder, lider, grup veya takım başkanı

sèr-dèstl : El üstü, acele ayak üstü bir şey yazma

sèrd-slr : Soğuk muntıka, yayla

sèr-dèftèr : Noter

sèr-dèmāğ : Keyifli, neşeli

sèr-dūşl : Omuzluk (ask.)

sèr-rāst : Dümdüz, dos-doğru, dürüst

sèr-rāhl : 1. Yolcuya getirilen hediye, şeker v.b. 2. Sokakta bırakılan yeni doğmuş çocuk

sèr-rèsîd : Vadesi gelmiş bono, havale, borç v.s., vade tarihi

sèr-reşte : İp ucu, bir şeyden malûmat ve bilgisi olmak 2. ~ داری, tecrübe, vukuf, Ustalık, = Levazım dairesi (ask.)

sèr-rèftèn : Kaynayıp taşmak, taşmak

sèr-zèdèn : Uğramak

sèr-zède : Habersiz gelmek

sèr-zèmln : Ülke, arazi, memleket

sèr-zende : Dinç, canlı, neşeli

sèr-zeneş : Sitem, paylama

sèr-sām : Sersem

sèr-sèbz : Yemyeşil, taze

sèr-sèpordèn : Başını rehine bırakmak, itaatkâr

sèr-sèht : Dik kafalı, dayanıklı, canı pek

sèr-sèrā : Hol, koridor

sorsore : Kayma, üstünden kayılarak gidilen yer

sèrsèrl : Baştan savma iş, ölçüsüz söz

sèr-şār : Aşırı, fazla, dopdolu

sèr-sèlāmètl : Başsağlığı, ~ گفتن = Başsağlığı dilemek

sereşt : Huy, tabiat

sereştèn : Yoğurmak, karıştırıp birleştirmek, kalıba dökmek, yaratmak

sereşk : Göz yaşı, damla
sèr-şekèste : Rezil olma, mahcup olma

sèr-şekèn : Eşitlikle veya ölçü üzere bölüp dağıtmak

sèr-şomārī : Nüfus sayımı

sèr-şenās : Tanınmış, meşhur

sèr-şlr : Süt kaymağı

sèrètān : Kanser

sor'èt : Sürat

sorfe : Öksürük

serqèt : Hırsızlık, çalma, aşırma

sèr-qofll : Hava parası (dük-kân veya iş yeri için)

sèrèk : Fazla, ilâve yük, artan miktar, fazla kısım

sèr-kār : İşçilerin başı, nezaretçi, 2. Yüksek makam sahibi

sèr-kèrde : Başkan, reis

sèrkèş : Baş kaldıran, itaatsız

serkèngèbln : = سکنجبین
Kaynatılmış şeker şurubu ile sirke

sèr-kūbl : Düşmanın başını ezmek

sèr-kūft : Bir kusuru birine alayla hatırlatma, kusurunu başına vurma

serkè : Sirke

sèr-gozèşt : Macera, sergüzeşt

sèr-gord : Binbaşı
sèr-gèrdân : Sersem, şaşkın,
 avare

sèr-gèrm : Meşgul
sèr-glce : Baş dönmesi
sergîn : At, eşek, katır v.b.
 hayvanların gübresi

sèr-lèşgèr : Tümgeneral
sèrm : کنگر = Kenger otu
serom : Serom
sèrmā : Soğukluk, soğuk hava
sèrmā-ğordegî : Üşütme
sèrmā-zèdegî : Don, don
 vurmuş

sèr-māye : Sermaye
sèr-māyè-dār : Sermayedar,
 kapitalist

sèrmèd : Ebedi, baki
sèr-mèdl : Ebedi, daimi, baki
sèr-mèst : Sarhoş

sèr-mèşq : Yazı örneği

sormè : Sürme

sornā : Zurna

sorènc : Kurşun tozu

sèrènd : Büyük kalbur (inşaatta
 kullanılan)

sèr-neşîn : Uçak veya gemi
 yolcusu

sorèng : Şırınga

sèr-negûn : Altüst olma,
 yıkılma

sèr-neveşt : Alın yazısı,
 kader

sèr-neyze : Süngü

sèrv : Selvi

sèrvān : Yüzbaşı

sorūd : Şarkı, ilâhi, خواندن =
 İlâhi veya şarkı söylemek

sorūdèn : Şiir söylemek, şarkı
 okumak

sorūr : Şenlik, sevinç

sèrvèr : Başkan, topluluğun
 reisi, efendi

sèrvèrl : Başkanlık

sèr-o-sāmān : Yaşama dü-
 zenî, ev eşyası

sèrv-e sèhl : Dik servi

sorūş : Cebail, melek

sèr-o-sedā : Gürültü, patırtı

sèv-e-nāz : Taze, güzel, düz-
 gün selvi

sèrè : Halis, öz, temiz

sèr-hèm-bèndl : Baştan
 savma

sèr-hèng : Albay

sèr-hèng-dovvom : Yarbay

serri : Mahrem, gizli

sorridèn : Kaymak

sèrlr : Taht, karyola

serlş : Çiriş

serişom : Marangoz tutkalı

sèrl : Çabuk, الانتقال =
 Çabuk anlayan, zeki, السير =
 Ekspres, sürat katarı

سریعاً *sèrl'èn*: Süratle, acele olarak
 سرین *sorîn*: But, kalça, kış
 سزا *sèzā*: Ceza, mükâfat
 سزاوار *sèzāvār*: Lâyük, şayan
 سزیدن *sèzîdèn*: Lâyük olmak, mü-
 nasip olmak
 سست *sost*: Gevşek, zayıf
 سستی *sostî*: Gevşeklik, zayıflık, tem-
 bellik, ~ کردن = Gevşek dav-
 ranmak
 سطح *sèth*: Satıh, yüz, yüzey
 سطحی *sèthî*: Sathi, yüzden, derin-
 den olmayan, üstün körü
 سطر *sètr*: Satır
 سطل *sètl*: Kova
 سطوت *sètvèt*: Hamle, vakar, azamet,
 ağırbaşlık
 سطوح *sotüh*: سطح in çoğ. Satırlar,
 yüzeyler
 سطور *sotür*: سطر in çoğ. Satırlar
 سعادت *sè'ādèt*: Mutluluk, saadet
 سعادتمند *sè'ādèt-mènd*: Mutlu, bah-
 tiyar
 سعال *so'al*: سرفه = Öksürük (esk.)
 سعایت *sè'âyèt*: Dedikodu, çekiştirme
 سعر *se'r*: Fiat, narh
 سعود *so'ūd*: Bahtiyar olmak
 سه *se'è*: سعت = Genişlik, bolluk
 سعی *sè'y*: Çalışma, çabalama, emek
 سعید *sè'id*: Bahtiyar
 سحر *sè'îr*: Ateş, cehennem
 سفاین *sèfāyen*: سفینه nin çoğ. Gemiler

سفاح *sèffāh*: 1. Fazla kan döken,
 döken 2. Fazla ikram eden 3.
 Güzel konuşan
 سفارت *sefārèt*: Elçilik, sefaret,
 ~ کبری = Büyükelçilik
 سفارتخانه *sèfārèt-hāne*: Sefarothane,
 büyükelçilik
 سفارش *sefāreş*: Ismarlama
 سفارشی *sefāreşî*: Ismarlanmış, taah-
 hütlü, ~ نامه = Taahhütlü
 mektup
 سفاک *sèffāk*: Fazla kan döken
 سفال *sofāl*: Çanak, çömlek, toprak-
 tan yapılmış eşya
 سفالگری *sofāl-gèrî*: Toprak işi, çöm-
 lek imalâthanesi
 سفالین *sofālî*: سفالین = Topraktan
 yapılmış, çömlektan yapılmış
 سفاهت *sèfāhèt*: 1. Akılsızlık, aptal-
 lık 2. Parasını ahmakça har-
 cama
 سفت *seft*: Katı, sıkı
 سفتگر *softègèr*: İnci delen, inci işi
 yapan
 سفتن *softèn*: Delmek, inci delmek,
 ~ در = (mec.) Güzel, fasih ve
 belîğ konuşmak
 سفته *softè*: Delinmiş (inci) ~ درنا =
 Delinmemiş inci
 سفته *sèfte*: Bono, poliçe, havale
 سفته بازی *sèfte-bāzî*: Hep bono ile iş
 yapma, spekülâsyon

səfər : 1. Yolculuk, seyahat, sefer 2. Defa, kere, sefer

sefr : Kitap, yazılmış şey, Tevratın beş bölümünden her biri

sofērā : Elçiler

səfər-nāme : Sefername, seyahatname

səfrəng : Tefsir, şerh, izah, tabir

sofrə : Sofra, (mec.) yemek

sofrə-hānə : Yemekhane

səfəri : Seferi, seyahata ait

səfsəte : Safsata, gerçeğe karşı batıl ve yanlış kıyas ve istidlâl, ~ آمیز = Safsatalı

səfk : Dökme, akıtma, ~ دماء = Kan dökme

sofləgi : Alçaklık

soflə : Alçak, adi

soflā : ~ سفلا = Aşağı, aşağıdaki

sofl : Alçak, aşağı

sefls : Sifilis, firengi

sofəhā : ~ سفیه in çoğ. Ahmaklar, sersemeler

sefld : Beyaz, ak, ~ کردن = Ağartmak, ~ شدن = Ağarmak, ~ گذاردن = Yazıda bir yeri beyaz veya açık bırakmak

səfld-āb : Beyaz pudra

sefldār : ~ سپیدار = Kavak, akça kavak

səfld-püst : Beyaz derili, beyaz ırktan

sefldək : Küf, beyazca bir küf

sefld-kār : Badanacılık, badana

sefld-gər : Kalaycı

sefid-gər : Kalaycılık

seflde : Yumurtanın akı

seflde-dəm : Tan

səflr : Elçi, sefir, ~ کبیر = Büyükelçi

səfl : Sefalet çeken, yoksul

səflne : Gemi, vapur

səflh : Akılsız, sersem

səflhāne : Ahmakça

səqqā : Sucu, su taşıyan

səqqā-hānə : Umumi kapalı çeşme

seqāyət : ~ سقایه = Su içirme, su dağıtma

səqq-e dēhān : ~ سقف دهان = Damak

səqər : Tamu, cehennem

səqqez : Sakız

səqət : 1. Faydasız, yaramaz 2. Adi şey 3. Sövuş 4. Konuşmada, yazmada bozukluk

seqt : Çocuk düşürme, düşük yapma, ~ جنین = Çocuk düşürmek

səqət-forūş : ~ سقط فروش Bakkal, toptancı

سف *səqf*: Tavan
 سقلاب *soqlāb*: 1. Islav 2. Tuna sahilleri
 سقلاط *səqlāt*: Al veya kırmızı renkli bir çeşit kumaş
 سقولمه *soqolme*: Yumrukla birinin yan tarafına vurma
 سقم *soqm*: Hastalık, illet
 سقوط *soqūt*: Düşmek, aşağı inmek
 سقلم *səqlm*: Hasta, illetli, yanlış, hatalı
 سک *sok*: Öğendire, dürtüş, muş-talama, ~ زدن = Dürtmek
 سکارا *sokārā*: سکاری = ın سکران çoğ. = Sarhoşlar
 سکال *səkāl*: سگال = Düşünce, mak-sat, fikir
 سکان *sokkān*: 1. Dümen 2. Otur-malar, sakinler
 سکاندر *sokkān-dār*: Dümenci
 سکتہ *sektè*: 1. Durma, kesilme, 2. İhlâl, rahne, zarar 3. Sekte, felç, inme, ~ کردن = Sekteye uğramak, ~ قلبی = Kalp sek-tesi
 سکر *sokr*: متی = Sarhoşluk, ~ آور = Sarhoşluk veren şey
 سکرات *səkèrāt*: سکر in çoğ. Can çekişme hali, sekerat
 سکران *sèkrān*: Sarhoş
 سککه *sekseke*: Hıçkırık

سکنا *səkənāt*: سکة nin çoğ. Du-rumlar, haller
 ~ حرکات و = Hareketler ve davranışlar
 سکنج *sekənc-sokonc*: Ağzı kokan
 سکنجین *sekəncəbln*: سرکنجین = Kaynatılmış şeker şurubu ile sirke
 سکندری *sekəndèrī*: Sekme (at için), ~ خوردن = Sendelemek
 سکته *səkène*: Oturanlar, halk, durum
 سکنی *soknā*: İkamet etme, oturma, oturulan yer, konut
 سکو *səkkū*: İskemle, seki
 سکوت *sokūt*: Susma, sükût, ~ کردن = Susmak
 سکون *sokūn*: Sükûn, durgunluk, dinme
 سکونت *sokūnèt*: Sakin olma, bir yer-de oturma, durgunluk, dinme, ~ کردن = Oturmak
 سکک *sekke*: Akça
 سککشناسی *sekke-şenāsi*: Sikke veya meskûkat bilgisi
 سکینه *səkīne*: Rahatlık, sükûnet
 سگ *səg*: Köpek, ~ آب = Kun-duz, ~ تازی = Av köpeği, ~ چوپان = Çoban köpeği, ~ دریائی = Köpek balığı
 سگال *segāl*: Düşünme, fikir, ~ بد = Kötü fikirli
 سگاله *səgālè*: Köpek pisliği

səgāldən : Düşünmek, çare aramak, danışmak

səg-əngūr : İtüzümü

səg-bəççe : سگ توله = Köpek eniği

səgək : Toka, kopça

səg-māhl : Mersin balığı

sel : Verem, tüberküloz

selāh : Silāh

sellāh : Kasap, hayvan derisi yüzen, koyun v. s. kesen

sellāh-hāne : Mezbaha, kanara

sələsel : Zincirler

sələtln : Sultanlar

solālè : Sülâle, soy

selām : Selām

selāmèt : Selâmet, sağlık, esenlik, ~ باشید = Sağ olun!

~ سلامت = Selâmetle, güle güle

selāmètî : Sıhhat, sağlık

səlb : Alma, defetme, nefy ve inkâr

selbî : سلبی = Nefy ve inkâra mensup

sələh-şūr : Cengâver, silâhşor

səlh : 1. Yüzme, soyma, derisini çıkarma 2. Kameri ayların son günü

səlsāl : Soğuk, tath ve hafif su, şarap

səlsəbll : 1. Hafif ve tath su 2. Cennette bir çeşmenin adı

selsele : Zincir, silsile, soy

selsele-conbān : Zincirin hareketine sebep olan, ipin ucu elinde olan

soltān : Sultan, hükümdar

səltənèt : Saltanat, hükümdarlık

soltè : Egemenlik, güçlülük

səls : Bilhassa baş etinde çıkan ağrısız ur

sələf : Geçmiş, önce gelen, selef, ~ خریدن = Bir mahsulü ele gelmeden satın almak

self : Elma v.b. meyvaların çekirdek yeri, kabuk ve posası

selk : 1. İplik 2. Sıra, dizi, tertip, takım 3. Yol, tarikat

selm : Barış

sələm : 1. Teslim olma, esir olma 2. Mahsul ele gelmeden satma

solləm : زردبان = Merdiven, basamak

səlmānl : Berber, berber dükkanı

solūk : Davranış, sülük, gidiş, ~ حسن = İyi davranma

sellül : ساخته = Hücre

səlvā : بلدیرچین = 1. Bildircin 2. Teselli verici 3. Bal

selle : سبد = Sepet
 sèlîs : Açık seçik konuşma
 sèlîte : Şirret, küfürbaz kadın
 sèlîqe : Zevk, tabiat
 sèlîm : Mülâyım, selim, dürüst
 sèmm : Zehir, ağı
 som : Tırnak (at, sığır v.b. için)
 sèmā : آسمان = Gök yüzü
 sèmācèt : İsrar etme, utanmazlık, ~ کردن = İsrar etmek
 sèmāhèt : Cömertlik, ferağat
 sèmārūğ : قارچ = Mantar
 semāt : Sofra
 sèmā : شنیدن = İşitme, musiki duyma
 sèmā'l : (gr.) İşitme esasına dayanan, lisan ehinden işitilmiş
 somāq : Somak
 sèmm-ol-far : سم الفار Fare zehiri
 sèmāvāt : سموات = Gökler
 sèmāvèr : Semaver
 sèmāvl : Göklerle ilgili
 sèm-pāşl : سم پاشی İlaçlama
 sèmt : Semt
 semèt : Mevki, pozisyon, iş
 sèmt-ol-rè's : سمت الراس Tepe noktası
 semec : سمع Müziç, utanmaz
 sèmèr : سمرة Gece konuşması, karanlık, gece efsanesi, zaman
 sèmērā : سمراء Esmer kadın
 sèmērād : سمراء Tasavvur, hayal

semsār : سمسار Eski ev eşyası alıp satan, simsar
 sèm' : سمع Duyma, işitme, kulak
 sèm'èk : سمع Kulaklık, işitme cihazı
 sèmèn : سمن = چاق = Semizlik, yağlılık
 sement : سمنت Çimento
 sèmènd : سمند Doru at
 sèmèndèr : سمندر Semender, ateşte yanmayan kertenkele cinsinden bir hayvan
 sèmènū : سمون Yeşil buğday pekmezinden unla yapılan bir çeşit tatlı yemek
 somovv : سمنو = Yükseklik
 sèmāvāt : سموات Göklerin çoğu. Gökler
 sèmūr : سمور Samur
 somūm : سموم Zehirler
 sèmmiyyèt : سميت Zehirlilik
 sèml' : سميع İşiten
 sèmln : سمين Semiz, yağlı
 sen : سن Buğday böceği, buğdaya zarar veren yeşil küçük bir böcek veya güve
 senn : سن Yaş
 senn : سن دندان = Diş
 sènā : سنا Senato
 sènā : سنای مکی = Yaprığı hekimlikte müshil yerine kullanılan bir nebat, sinameki
 sènā : سناء Işıklık, açıklık, yükseklik

سنان *senān* : Mızrak başı
 سنب *sonb* : سم = Tırnak (İnek, at, koyun, keçi v.b. için)
 سنباده *sonbāde* : Zampara
 سنبول *sonbol* : Sümbül
 سنبول *sēnbēl* : Acemilik, baştan savma, ~ کردن = Baştan savmak, çalmak
 سنبول الطیب *sonbolettib* : (hek.) Kedi-otu, valeryen
 سنبله *sonbole* : 1. Başak 2. İranda eskiden kullanılan güneş takviminin 6. ayı
 سنبه *sonbē* : Tüfek harbisi, top to-marı, zimba, matkap
 سنت *sonnet* : Sünnet, gelenek, âdet
 سنتور *sēntūr* : Santur (müz.)
 سنج *sēnc* : (ek) Tartan, ölçen, ~ حرارت = Sıcaklığı ölçen, termometre
 سنج *sēnc* : Çalgı zili, oyun zili
 سنجاب *sēncāb* : Sincap
 سنجاق *sēncāq* : Çengelli iğne
 سنجاقک *sēncāqēk* : Büyük ve uzun kanatlı sinek, yusufçuk
 سنجده *senced* : İğde
 سنجش *sēnceş* : Ölçme
 سنجیدن *sēnciden* : Tartmak, ölçmek
 سنجیده *sēncide* : Tartılmış, (mec.) değerli
 سنخ *senḥ* : Asıl, kök, cins

سند *sēnēd* : Senet
 سندان *sendān* : Örs
 سندس *sondos* : (esk.) İpek işlemeli, bir ipek kumaş
 سندل *sēndēl* : صندل = 1. Sandal ayakkabı 2. Sandal ağacı
 سندیت *sēnēdiyēt* : Senetlik, senet olma niteliği
 سنگ *sēng* : Taş, ~ پا = Süngertaşı
 سنگباران *sēng-bārān* : Taşlama
 سنگ پاره *sēng-pāre* : Taş parçası
 سنگ پشت *sen-pošt* : Kaplumbağa
 سنگتراش *sēng-tērāş* : Taşçı
 سنگ جهنم *senge-cēhennēm* : Cehennem taşı
 سنگچین *sēng-çin* : Taşları dizerek yapılan duvar
 سنگدان *sēng-dān* : Tavuk kursağı
 سنگدل *sēng-del* : Taş yürekli, merhametsiz
 سنگر *sēngēr* : Siper, hendek
 سنگر بندی *sēngēr-bēndī* : Siper veya istihkâm yapma
 سنگریزه *sēng-rize* : Çakıl, küçük taşlar
 سنگار *sēng-sār* : رجم = Taşa gömme, recim
 سنگ فرش *sēng-fērş* : Taş döşeme (yol, cadde), ~ کردن = Taş döşemek
 قلاب سنگ *sēng-qollāb* : قلاب سنگ = Sapan

سنگ *səngək* : 1. Küçük taş 2. Çakılla döşenmiş fırında yapılan bir çeşit uzun ince ekmek
 سنگلاخ *sənglāh* : Taşlık yer
 سنگین *səngīn* : Ağır, zor, şiddetli, ~ = Çok pahalı, ~ وزن = Ağırlığı çok olan
 سنگینی *səngīnī* : Ağırılık, zorluk, ~ گوش = Kulağı ağır
 سن *sonən* : Sünnetler, adetler
 سنوات *sənəvāt* : Seneler, yıllar
 سنوایی *sənəvātl* : Yıllık
 سنوی *sənəvl* : Senelik
 سنه *sənə* : Yıl, sene
 سنی *sonnl* : Sünni, ehli sünnet
 سنی *sənīyy* : Yüksek, yüce
 سنی *sənīyyə* : سنی in müen. Yüksek, yüce
 سنین *sənīn* : Yıllar, seneler
 سو *sū* : سوی = Taraf, semt
 سو *sū* : روشنائی = Işık, nur, aydınlık
 سوء *sū* : Kötülük, fenalık, kötü, ~ = Edepsizlik, ~ استفاده = Suiistimal, kötüye kullanma, ~ تفاهم = Yanlış anlama, ters anlama
 سوا *sevā* : سوی = Ayrı, ~ ~ = Ayrı ayrı
 سواء *səvā* : 1. Eşit, bir, beraberlik 2. Yalnız, istisna olarak
 سوابق *səvābeq* : سابقه nın çoğ. Önler, önceler, birinin geçmiş halleri

سواحل *səvāhel* : Sahiller, kıyılar
 سواد *səvād* : 1. Siyahılık, karartı 2. Okuyup yazma 3. Kopya, ~ = Bu kopya aslıyla birdir
 سوار *səvār* : Binici, ata binmiş, ~ شدن = Binmek (ata, otobüse, uçağa v.s.)
 سوار خوبی *səvār-ḥūbl* : At sporu, binicilik gösterileri
 سوارکاری *səvār-kārī* : Binicilik, jockeylik
 سواره *səvāre* : Süvari, atlı, ~ نظام = Süvari sınıfı (ask.)
 سواری *səvārī* : Suvarilik, süvari
 سوال *so'āl* : سؤال = 1. Soru, sual 2. Dilencilik
 سوانح *səvāneh* : Kazalar
 سوت *sūt* : Işık, düdük, ~ زدن = Işık çalmaq, ~ کشیدن = Düdük-çalmaq, ~ خطر = Alarm, canavar düdüğü
 سوت سوتک *sūt-sūtək* : Düdük (oyuncak)
 سوخاری *sūḥārī* : Peksimet
 سوخت *sūḥt* : 1. Akaryakıt 2. Yakacak yakıt
 سوختگی *sūḥtēgl* : Yanık
 سوخت گیری *sūḥt-glrl* : Yakıt alma
 سوختن *sūḥtèn* : Yanmak, yakılmak
 سوختنی *sūḥtènl* : Yakacak
 سود *sūd* : Fayda, kazanç, kâr

sowdā : Alış veriş, muamele
sowdā' : 1. Melankoli, kara
sevda 2. Siyah, kara 3. (esk.)
Vücuddaki dört mayiden biri
4. Kabarcıklı bir kaç çeşit cilt
hastalığı

sowdā'ī : 1. Melankolik 2.
Aşka tutulmuş

sowdā-gèr : Tüccar, alış-
verişi

sūd-mènd : Faydalı, kârlı
sūdèn : Sürtmek, ovmak, tör-
pülemek

sūr : Kale duvarı

sūr : 1. Ziyafet 2. Düğün

sūrèt : Acılık, keskinlik, şid-
det, hiddet, heybet

sūrāḥ : Delik, deşik, ~
= Delmek

sūrtme : Kızak

sūr-çèrān : Tufeyli, fodlacı,
ziyafete düşkün

sūr-çī : Sürücü, arabacı

sūr-sāt : Yemek, ziyafet
araç ve gereçleri, erzak

sūrnā : Zurna = سرنا

sūre : Sûre, fasıl

sūz : 1. Yakma 2. Yakan (ek),
~ سرما = Canyakıcı, Kışın şiddetli, soğuk ruzgârı

sūzāk : Belsoğukluğu

sūzān : Yakılan, yanan, yakan

sūzāndèn : Sوزانیدن = Yak-
mak, yandırmak

sūzeş : Yanma, sızlama

sūzèn : İğne, ~ زدن = İğne
vurmak

sūz-nāk : Yakıcı, acıyıcı

sūzèn-bān : Makasçı (de-
miryolu)

sūzèndègī : Yakma, yan-
dırma

sūzèndè : Yakıcı

sūzèn-dūzī : Nakışçılık

sūzèn-sūzèn : Bir orga-
nın uyuşması ve iğneler batar
gibi olması

sūzènèk : سوزاك = Bel-
soğukluğu

sūzènlī : Üzeri ipekle işlenmiş
yün veya kadife kumaş parçası

sūsk : Böcek, hamam böceği,
~ سیاه = Karafatma, (mec.)
esmer ve çelimsiz

sūsmār : Timsah, kertenkele

sūsèn : Bir çeşit zambak

sūsènbèr : سوسنبر = Kekik otu

sūş : Koçan, makbuz, ~ ته سوش =
Çek koçanı

sowğāt : سوغاتی = Seferden
getirilen hediye

sūf : Kefala benzer bir çeşit
balık

sofāl: سفال = Çömlek, top-
rak kâse v.b.

sūfèstā'ī: Sofist (fel.)

sōq: Sürmek, sevk etme

sūq: Çarşı, pazar

sōq-ol-ceyşī: (ask.) Tâbiye,
sevkülceyle ilgili

sowgènd: Yemin, ant, خورن ~
= Andıçmek, شکستن ~ = Ye-
minden dönmek

sowgènd-nāme: Ant (yazılı)

sūg-vārī: = Matem, yas,
~ مجلس = Matem toplantısı

sevvom: Üçüncü

sevvōml: سومین = Üçüncüsü

sūhān: Eğe, törpü, کار ~ =
Tesviyeci

sūy: سو = Taraf, semt

sevā: سوا = 1. Ayrı 2. Eşit,
beraber

sūylç: Otomobil anahtarı

sèviyye: سوي nin müen. Eşit,
aynı, düz

se: Üç

sohā: سهی = Bir yıldızın adı

sèhām: سهم in çoğ. Hisseler

sèhāml: Anonim (şirket)

se-pāye: Sehpa, üç ayaklı
masa veya iskemle

se-pèhlū: Üç yanlı

se-tā: Üç tane

sè-tār: Bağlama (müz.)

se-tlr: Üçlü tabanca

se-cānebè: Üç taraflı

se-çèrhe: Üç tekerlekli bi-
siklet, araç

se-rāh: Üç taraflı yol

sehre: سره = İspinoz

se-şāhe: Üçlü priz

se-şènbe: Salı

se-qolū: Üçüz

se-kōnc: سه گوشه = Üçgen

se-gāne: Üçlü, üç taneli

se-gāh: Segāh, bir makam
(müz.)

se-gūş: سه گوشه = Üçgen,
üç köşeli

sèhl: آسان = Kolay, کردن ~ =
Kolaylaştırmak, گرفتن ~ = Ko-
lay tutmak

se-lā: Üç kat, ~ تخته = Kontr-
plâk

sèhl-ol-vosul: Erişmesi
kolay, ele geçmesi kolay

sèhl-engār: Lâubali, dik-
katsiz, işe önem vermeyen
kimse

sèhl-engārī: Lâubalilik,
dikkatsizlik

sèhl-e momtène': Sehli müm-
teni, yüksek değerli özlü söz

sèhm: 1. Ok 2. Hisse, pay

sèhm: Korku, dehşet

sèhm-glñ: Korkunç, deh-
şetli, müthiş

səhm-nāk : سهنگین = Kor-kunç, dehşetli

səhmiyye : Hisse, pay, kontenjan, kota

səhv : Unutma, yanlışlık, hata

səhvən : Yanlışlıkla, sehven

sohulèt : Kolaylık

sohl : Doğru, düz, dik

se-yèk : سه يک = Üçte bir

soheyl : Pek parlak bir yıldızın adı, Süheyl yıldızı

səhl̄m : Hissesi olan, ortak

sl : Otuz

səyyāh : Seyyah, turist

seyāhèt : Uzun yolculuk, seyahat

siyādèt : Seyyitlik, efendilik

səyyār : Gezen, dolaşan, gezici

səyyārāt : سیاره nin çoğ. Sey-yareler, gezegenler

səyyāre : Gezegen, seyyare

səyyās : Politikacı, siyasi

siyāsèt : Siyaset, politika

siyāsèt-mədār : Büyük siyaset adamı

siyāsl : Siyasi, politikaya ait

siyāt : Kırbaçlar, kamçılar

siyāq : 1. Sözün gelişi, üslûp

2. Muhasebede rakam yerine

kullanılan özel işaret (esk.)

siyāqèt : 1. Sürmek, hayvanları sürmek, 2. Hadis okuma

ve açıklama 3. Sözün uygunluğu, üslûp

səyyāl : Akıcı, mayi, sıvı

səyyāle : Akan şey

siyom : Otuzuncu

siyāvşān : Baldırıkara (bot.)

siyāh : Siyah, kara, دریای سیاه = Karadeniz

siyāh-çador : Göçebe çadırı, siyah çadır

siyāh-çāl : Zindan

siyāh-çèrdè : سیاه چرده = Koyu esmer

siyāh-çèşm : Kara gözlü

siyāh-del : سیاه دل = Kalbi kara

siyāh-règ : سیاه رنگ = Kara kan damarı, toplardamar

siyāh-rū : سیاه رو = Rezil, rüsva, yüzü kara

siyāh-rūz : سیاه روز = Kara bahtlı, talihsiz

siyāh-zèhm : Şarbon hastalığı, kara kabarcık

siyāh-sorfe : Boğmaca

siyāh-gūş : Karakulak, vaşak

siyāhe : Eşya veya hesap listesi, liste, suret, fatura

siyāhl : Siyahlık, karanlık

səyye'āt : Kötülükler

slb : Elma

slb-zèmlnî : Patates
slbèk : Küçük elma
slh : Şiş, kebab şişi, ~ =
 Dürtmek, ~ = Kebab şişi
sihèk : Dürtlengiç, şiş
sèyyed : Seyit, efendi, ağa, bey
slr : 1. Doymuş, çok yemiş 2.
 Koyu, ~ = Koyu mavi
slr : Sarmısak
seyr : Seyir, gezme, dolaşma
slr-âb : Su ile doymuş
slrâbl : Haşlanmış işkembe
slrèt : 1. Huy, tabiat, ahlak
 2. Tercüme-i hâl
slrl : Doygunluk, ~ =
 Doymazlık
slzdèh : On üç
slzdè-be-dèr : On üçü çıkar-
 mak, Nevruz bayramının onü-
 çüncü günü kıra çıkma mera-
 simi
slzdèhom : On üçüncü
slzdèhoml : On = Sızdèhmin
 üçüncüsü
slsènbèr : سوسنبر = Yabani
 kekik otu
slsèd : Üç yüz
seyf : شمشیر = Kılıç
slgār : Sigara
seyl : Sel, ~ = Sele uğ-
 ramış
seyl-âb : Sel suyu, seylâp

sèyèlân : Seyelân, akıntı
silli : Sille, tokat, ~ =
 Tokat yemek, ~ = Tokat
 atmak
slm : 1. نقره = Gümüş 2. Elek-
 trik ve telefon teli v.b.
seyyom : سوم = Üçüncü
slmā : Yüz, çehre, sima
slm-âb : Civa
slmān : Çimento
slmān-kārî : Çimento işleri,
 karo ve mozayık işleri
slmānl : Çimentolu, çimen-
 toya ait
slm-plç : Bobinajcı
slm-plçl : Bobin veya kol-
 lektor sargısı, bobinaj
slmorg : İran esatirine ait
 efsanevi büyük bir kuş
slm-kèş : Elektrik, telefon
 v.b. hat çeken usta
slm-kèşl : Elektrik veya te-
 lefon hattı çekme
slm-gün : Gümüş renkli,
 beyaz
sement : سیمان = Çimento
slmî : Telli, telden yapılmış
seyyomî : سومى = Üçüncü
slmiyā : Eski asılsız bir ilim
slmîn : 1. Gümüşten 2. Beyaz
slnèmā : Sinema
slnè : Göğüs, چاک, ~ = Gönlü
 yaralı, aşık,

sinè'l: Göğüsle ilgili
sinè-bènd: 1. Atın göğüs kayışı, göğüslük, 2. Sütyen
sinè-pèhlū: ذات الریه =
 Zatüree
slne-dèrd: Göğüs hastalığı

slne-rîz: Gerdanlık
sinî: Tepsi, sini
soyûrsât: سورات = Azık, zahir
soyûf: سیف in çoğ. Kılıçlar
siyèh: سیاه = Siyah, kara

ش

şin: «Ş» 1. Farsca alfabenin 16. harfi 2. Tekil üçüncü şahıs birleşik zamir eki 3. Fiilden isim yapma eki : تا بش

şā'ebe: Leke, kusur
şā'eq: Çok arzulu, pek istekli
şābb: Genç oğlan. delikanlı
şābāş: 1. Bravo, aferin 2. Düğünde rakedenlere verilen bahşiş

şāh: 1. Boynuz 2. Dal, budak
şāh-dār: Boynuzlu
şāh-sār: Dal, budak
şāhes: 1. Mehaz 2. Tanınmış kimse 3. Güneşle vakti tayin için dikilen kazık

şāhèk: Boynuzcuk, duyarga
şāhe: Dal, budak

şād: Sevinçli, mesut, ~ شدن = Mesut olmak, sevinmek

şādāb: Suya kanmış, sulu, taze

şādān: Sevinçli, mesut
şād-bāş: Tebrik, ~ گفتن = Tebrik etmek

şād-rèvān: Ruhu şad olsun, rahmetli

şādèrvān: Otak, saltanat çadırı

şād-kām: Mutlu, bahtiyar

şādmān: Mesut, sevinçli

şādmānl: Sevinç, neşe, şenlik

şādī: Sevinç, neşe

şāzz: Nadir, müstesna

şāreb: Üst dudaklardan sarıkan bıyık

şāreh: Şerheden, açıklayan

şāre': 1. Şeriat sahibi (Allah veya Peygamber) 2. Kanun ve nizam koyan 3. Yol gösteren 4. Ana cadde

şāreq: Doğup parlayan

şārlatan: Şarlatan

şāş: Sidik, küçük aptes, idrar, ~ کردن = İşemek

şāş-bènd: Sidik zoru

şāş-dān: Mesane, idrar torbası

şāşū: Altına işeyen

شاشیدن *šāšīdēn*: İşemek
 شاطر *šāter*: 1. Çevik, akıllı 2. Tandırda ekmeği koyan usta
 شاطی *šātī*: Sahil, kenar
 شاعر *šā'er*: 1. Şair 2. Bilinçli, şuurlu
 شاعری *šā'eri*: Şairlik, şiir söylemek
 شاغل *šāḡel*: Bir işi olan, meşgul, ~ شغل = Çalışan, işi olan
 شاغول *šāḡūl*: Şakul, çekül
 شاف *šāf*: شفاف = Fital (anus fitili)
 شافع *šāfe'*: Şefaatiçi
 شافی *šāfi*: 1. Şifa verici 2. Kâfi, mukni, ~ کافی = Kâfi, yeterli
 شاق *šāqq*: Zahmetli, zor, güç
 شاقول *šāqūl*: شاغول = Şakul, çekül
 شاقه *šāqqe*: شاق = Zahmetli, zor iş
 شاکر *šāker*: Şükreden
 شاکى *šāki*: Şikâyetçi, ~ بودن = Şikâyetçi olmak
 شاگرد *šāgerd*: Çırak, öğrenci, çömez
 شاگردانه *šāgerdāne*: Çıraklık karşılığı verilen para
 شاگردى *šāgerdī*: 1. Çıraklık, talebelik, çömezlik
 شال *šāl*: Şal, ~ کر = Kuşak
 شالنگ *šālēng*: Halı altına konan bir çeşit kilim
 شالوده *šālūdē*: Esas, temel, plân
 شالى *šālī*: چلتوک = Çeltik, kabuğu soyulmamış pirinç, ~ زار = Çeltik tarlası, çeltikçilik

شام *šām*: 1. Akşam 2. Akşam yemeği, ~ خوردن = Akşam yemeği yemek
 شامخ *šāmeḥ*: Yüce, yüksek
 شامگاه *šām-gāh*: Akşam vakti
 شامل *šāmel*: Şümullü, ihata eden, kapsayan
 شامه *šāmmē*: Kokma duygusu
 شامی *šāml*: Leblebi unu ve etten yapılan köfte
 شأن *šē'n*: Makam, itibar, mevki
 شانزده *šānz-dēh*: On altı
 شانس *šans*: Şans, talih
 شانسی *šansī*: Şans eseri
 شانه *šānē*: Tarak, ~ زدن = کردن ~ = Taramak
 شانه *šānē*: Omuz, ~ چهار = Omuzları geniş
 شانه سر *šāne-sēr*: Çavuş kuşu, hüthüt
 شاه *šāh*: Hükümdar, şah. sultan, kral, melik, padişah, İran hükümdarının ünvanı, baş, reis, en büyük ve önemli
 شاهانه *šāhāne*: Şahâne, şaha mensup, bir hükümdara yakışacak surette nefis ve mükemmel bir şey
 شاهباز *šāh-bāz*: İri beyazdoğan
 شاه بلوط *šāh-bēlūt*: Kestane
 شاه پر *šāh-pēr*: شهر = 1. Kanadın en uzun tüyü 2. Tüy kalemi

شاه پرستی *šāh-pèrèstī*: Şah taraftarlığı
 شاه پسند *šāh-pèsènd*: Şah'ın beğendiği, ~ گل = (bot.) Mine çiçeği
 شاهپور *šāh-pūr*: Prens, şahın oğlu
 شاه تره *šāh-tèrè*: Şahtere, bir bitki
 شاه توت *šāh-tūt*: Ekşi kara dut
 شاه خیابان *šāh-ḫiyābān*: Ana cadde (şehirde)
 شاهد *šāhed*: 1. Şahit 2. Güzel
 شاه دانه *šāh-dāne*: 1. Kendir otu, kenevir tohumu v.b.
 شاهدخت *šāh-doḫt*: Prenses, şah'ın kızı
 شاهراه *šāh-rāh*: Ana yol
 شاهرگ *šāh-règ*: Boyun damarı, şah-damar
 شاهزاده *šāh-zāde*: Şehzade, prens
 شاهزاده خانم *šāh-zāde-ḫānom*: Prenses
 شاهسون *šāh-sevèn*: 1. (esk.) Şah Abbas'ın özel askerlerine verilen ad 2. İran'ın Kuzeybatısında bir ilin adı
 شاه فئر *šāh-fènèr*: Otomobilin ana makası
 شاهق *šāheq*: Yüce, yüksek
 شاهکار *šāh-kār*: Şaheser
 شاه مات *šāh-mat*: Şah-mat, satranç oyununda mat
 شاه ماهی *šāh-māhl*: Barbunya balığına benzer bir çeşit balık
 شاهنامه *šāh-nāme*: 1. Şehname 2. Firdevsi'nin Şehnamesi

شاهنده *šāhèndè*: شاهنده = Doğru, dürüst, iffetli kişi
 شاهنشاه *šāh-èn-šāh*: شاهنشاه = Padişahların padişahı, ulu padişah, ~ همایونی = Kutlu, saadetli Şahinşah
 شاهنشاهی *šāh-èn-šāhl*: Şahinşahlığa ait, ~ دولت = Şahinşah devleti (İran hükümeti, devleti)
 شاه نشین *šāh-neşīn*: Odanın içinde baş tarafta oturulacak yüksek, özel bölüm
 شاهوار *šāh-vār*: Hükümdara lâayık, ~ در = İri taneli ve en iyi cins inci
 شاهى *šāhl*: 1. Şaha, hükümdara mensup, şahlık, hükümdarlık 2. İranın bir küçük madeni parası
 شاهى *šāhl*: Tere
 شاهیده *šāhlīde*: Temiz, pâk, iyilik seven
 شاهین *šāhlīn*: 1. Şahin, doğan, atmaca 2. Terazinin dili
 شایان *šāyān*: Yaraşır, lâayık, şayan
 شایبه *šāyebe*: شایبه = Leke, noksan
 شاید *šāyèd*: Şayet, belki, olur ki
 شایستگی *šāyestegī*: Liyakat, değer
 شایستن *šāyesten*: Yakışmak, yaraşmak
 شایسته *šāyeste*: Lâayık, şayan, yaraşan

شایع *šāye'*: Duyulmuş, yaygın
 شایعه *šāye'e*: Yaygın söylenti, şayia
 شایق *šāyeq*: شائق = Şevkli, pek istekli
 شایگان *šāygān*: Lâyık, münasip, yaraşır
 شایورد *šāyvèrd*: Hale, ayla
 شامت *š'āmèt*: شومی = Uğursuzluk
 شتون *šo'un*: شان in çoğ. Ünler, şanlar, olaylar
 شب *šeb*: Gece
 شباب *šebāb*: جوانی = Gençlik
 شباط *šobāt*: Şubat ayı
 شبان *šebān*: Çoban
 شبانگاه *šebān-gāh*: Gece vakti
 شبانه *šebāne*: Geceye ait, geceleyin
 شبانه روز *šebāne-rūz*: Gece gündüz
 شباهت *šebāhèt*: Benzerlik, benzeme
 شباهنگ *šeb-āhèng*: 1. Sabah yıldızı
 2. Bülbül
 شب بو *šeb-bū*: Şebboy
 شب پر *šeb-père*: Yarasa, gece kuşu
 شبت *šebet*: شوید = Dere otu
 شب تاب *šeb-tāb*: Ateş böceği
 شب چراغ *šeb-čerāğ*: 1. Parlak bir çeşit taş, lâl taşı 2. Ateş böceği
 شب چره *šeb-çèrè*: 1. Geceleyin misafirlikte yapılan eğlence 2. Geceleyin yenen çerez
 شب شع *šebèh*: 1. İnsan bedeni 2. Görüntü, tayf, hayalet

شبخیز *šeb-hîz*: Gece kalkan ve ibadet eden
 شبدر *šeb-dèr*: Bir çeşit yonca
 شبر *šebr*: Kariş
 شبرنگ *šeb-rèng*: Gece rengi, siyah
 شب زنده دار *šeb-zendè-dār*: Bütün gece sabaha kadar yatmayan kimse
 شبستان *šebestān*: 1. (esk.) Harem dairesi 2. Büyük camilerde son cemaat yeri
 شب شع *šebè'*: Tokluk, doyma
 شب شع *šebèq*: Şehvet, cinsi istek
 شبکاری *šeb-kārī*: Gece işi, gece nöbetçiliği
 شبکلاه *šeb-kolāh*: Takke
 شبکور *šeb-kūr*: 1. Yarasa, gece kuşu
 2. Gece körü
 شبکه *šebèkè*: 1. Delik, delik 2. Ağ, şebeke
 شبکیه *šebèkiyyè*: Gözün ağtabakası, retina
 شبگرد *šeb-gèrd*: 1. Uykuda olduğu halde geceleri gezen 2. Hırsız (esk.)
 شبگیر *šeb-glīr*: 1. Geceleyin kalkan (ibadet için) 2. Gece öten kuş (bülbül) 3. Sabah vakti 4. Sabahleyin seyahata çıkan
 شبل *šabl*: Arslan yavrusu
 شب نشینی *šeb-nèşīnl*: Gece ziyaret veya ziyafeti, gece parti veya eğlencesi

شبم *şeb-nem* : Çiğ, şebnem
 شبه *sebeh* : Benzerlik, benzer
 شبه *şebêh* : 1. Bir çeşit parlak siyah taş 2. Dikenli bir çeşit ağaç
 شبه جزیره *şebh-e cezîre* : Yarımada
 شبهه *şobhe* : Şüphe, kuşku
 شبیخون *şebi-ḥūn* : (ask.) Gece baskını
 شبیه *şebîh* : Benzer, benzeme, gibi
 شپش *sepeş* : Bit
 شپشک *sepeşek* : شپشه = Buğday biti, tavuk biti
 شپشو *sepeşū* : Bitli, (mec.) zayıf, beceriksiz, miskin
 شپشه *sepeşe* : Buğday biti, zahire kurdu, tavuk biti
 شت *šet* : (esk.) Saygı sözü olarak kullanılır, Hazret, ~ = زردشت = Hz. Zerdüşt
 شتاب *šetāb* : Acele, sürat, ~ کردن = ~ = Acele etmek, ~ زده = ~ = Telâşlanmış
 شتابان *šetābān* : Acele ve hızlı yürüyen
 شتاب زدگی *šetāb-zedēgi* : Telâş ve acele ile davranış, düşüncesizce hareket
 شتابیدن *šetābîdēn* : شتافتن = Acele etmek, koşmak
 شتافتن *šetāftēn* : Acele etmek, koşmak
 شتر *şotor* : Deve
 شتربان *şotor-bān* : ساربان = Deveci

شتر سواری *şotor-sêvārî* : Deveye binmek
 شتر گلو *şotor-gelū* : Deve boynu şeklinde olan sifon, telefon ve elektrik çengeli
 شتر مرغ *şotor-morğ* : Devekuşu
 شترنج *şetrēnc* : شطرنج = Satranç
 شتل *şetel* : شتل = Kumarda kazananların etraftakilere ikram ettikleri para
 شتم *şetm* : بد گوئی = Küfür, sövme
 شته *şetē* : Yaprak biti, fidan biti
 شجاع *şocā* : Cesur, yiğit
 شجاعانه *şocā'āne* : Yiğitçe, cesurca
 شجاعت *şocā'et* : Cesaret
 شجام *şecām* : Ağaçları kurutan şiddetli soğuk
 شجر *şecēr* : Ağaç
 شجره *şecèrè* : Ağaç, soy
 شجره نامه *şecèrè-nāmè* : Soyu belirten şema, şecere
 شحم *şehm* : پیه = İç yağı
 شحنة *şehne* : Zabıta memuru (esk.)
 شخ *şeh* : شق = Sert, kazık gibi, ~ شدن = Kalkmak, dikilmek, ~ کردن = Kaldırmak, dikmek
 شخص *şehs* : İnsan, kişi, şahıs
 شخصاً *şehsēn* : Şahsen
 شخصی *şehsî* : Hususi, şahsi
 شخصیت *şehsiyyet* : Kişilik, şahsiyet
 شخم *şohm* : Sürmek (tarla veya toprak), ~ زدن = ~ کردن = Saaban sürmek

شخص *şehîs*: Büyük adam

شداد *şedād*: سخت = Sert, şiddetli

شدائد *şedā'ed*: Zorluklar

شدت *şeddèt*: Şiddet, sertlik

شدن *şodèn*: Olmak, yapılmak

شده *şeddè*: تشدید = Şedde, Arapçada

bir harfin iki kez okunmasını

sağlayan işaret (")

شدید *şedîd*: Şiddetli, sert

شدیدالحن *şedîd-ol-lèhn*: Ağır veya sert

bir dille

شر *şerr*: Kötülük, şer

شراء *şerā'*: شری = Satın almak,

alış veriş

شراب *şerāb*: Şarap

شراب خور *şerāb-hār*: =

Çok şarap içen

شراب خوری *şerāb-hārî*: = Şarap içme

شراب ریزی *şerāb-rîzî*: Şarapçılık,

~ کارخانه = Şarap fabrikası

شراب فروشی *şerāb-forûşî*: Şarap veya

içki dükkanı

شرارت *şerārèt*: Kötülük, şerlilik,

~ کردن = Kötülük etmek

شراره *şerārè*: Kıvılcım

شرع *şerā'*: Yelken, çadır

شراعی *şerā'î*: Yelkenli

شرافت *şerāfèt*: İtibar, asâlet

شرافتمند *şerāfèt-mend*: Asil, şerefli

شراکت *şerākèt*: Ortaklık

شراکتی *şerākètî*: Ortak mal

شرائط *şerāyet*: شرائط = Şartlar,

~ واجد = Şartları haiz, şart-

lara uygun

شرایع *şerāye'*: شریعت in çoğ. Dinler

شرایین *şerāyîn*: شریان in çoğ. Şiryan-

lar, damarlar

شرب *şorb*: İçmek, ~ قابل = İçilecek

شربت *şerbèt*: Şurup

شربین *şerbîn*: Bir çeşit koyu renkli

çam ağacı, şimal çamı

شرح *şerh*: Açıklama, şerh, ~ دادن

= Açıklamak

شرحه *şerhè*: Et parçası, ~ ~ =

Parça parça

شرذمه *şerzemè*: Küçük ve ehem-

miyetsiz topluluk, bir şeyin az

miktarı

شرر *şerèr*: شراره nin çoğ. Kıvılcımlar,

~ بار = Kıvılcımlar yağdıran

شرزه *şerze*: Kükremiş, kızgın,

~ شیر = Kükreyen arslan

شرشر *şer-şer*: (şor şor) Şırlıtı, ~

کردن = Şırıldamak

شرط *şert*: Şart, bahis, ~ بستن =

Bahse girmek, ~ کردن = Şart

koşmak, ~ بیع = Şartla satış

شرط بندی *şert-bendî*: Bahse girmek,

müşterek bahis

شرع *şer'*: Şariat, din

شرعاً *şer'èn*: Din kanunlarına uygun

شرعی *şer'î*: Dini

شرعیات *şer'ıyyāt*: Din dersleri

شرف *şèrèf*: Şeref
 شرف *şorof*: Hemen hemen, nere-
 devse, olmak üzere
 شرفیاب *şeref-yāb*: Şeref kazanmak,
 şerefyab
 شرق *şèrq*: Doğu, şark
 شرک *şerk*: Tanrıya eş ve ortak
 tanımak
 شرکاء *şorèkâ*: Şerikler, ortaklar
 شرکت *şerkèt*: Şirket, ortaklık, ~
 = Ortaklık yapmak, şirket kur-
 mak, ~ نامه = Şirketname, şir-
 ket anlaşması
 شرکت تضامنی *şerkèt-e tēzāmonī*: Ko-
 mandit şirket
 شرکت تعاونی *şerkèt-e tēāvonī*: Ko-
 operatif ortaklığı
 سهامی شرکت *şerkèt-e sēhāmī*: Anonim
 şirket
 نسبتی شرکت *şerkèt-e nesbī*: Limited
 şirket
 شرم *şèrm*: Utanç, utanma, ~ داشتن
 = Utanmak
 شرم آور *şèrm-āvèr*: Utandırıcı, yüz
 kızartıcı
 شرمسار *şèrm-sār*: Utanan, utanacak
 شرمساری *şèrm-sārl*: Utanç, yüz
 karası
 شرمسار = شرمناک *şèrmgīn*: شرمگین
 = Utanan, utangaç
 شرمندگی *şèrmèndègī*: Utanç
 شرمنده *şèrmèndè*: Utanan, mahcup
 شرنگ *şèrèng*: زهر = حنظل = Zehir

شرور *şèrūr*: شریر = Şerli, yaramaz
 شروط *şorūt*: شرط in çoğ. Şartlar
 شروع *şorū*: Başlama, başlangıç,
 ~ شدن = Başlanmak, ~ کردن =
 Başlamak
 شه *şèrèh*: آز = حرص = Hırs, ta-
 mah, açgözlülük
 شه *şèreh*: Haris, açgözlü, hırs
 شریان *şèrèyān*: Şiryan, damar
 شریر *şèrlr*: Şerli, kötü, yaramaz
 شریعت *şèrl'èt*: Doğru yol, Tahtı
 kanunu, din yasası
 شریف *şèrlf*: Şerefli, şeref sahibi,
 ~ احوال = ~ چطور است
 Zatiatilerinin hâli nasıldır?
 شریک *şèrlk*: Ortak, ~ شدن = Or-
 tak olmak
 شست *şèst*: Başparmak
 شستشو *şost-e şū*: Yıkama, ~ دادن
 = Yıkamak
 شستن *şostèn*: Yıkamak
 شستشو *şost-o-şu*: شست و شو
 = Yıkama
 شسته *şoste*: Yıkanmış, ~ رفته = Ter-
 temiz, yıkanmış, arınmış
 شش *şes*: Altı
 شش *şos*: Akciğer
 شش بر *şes-bèr*: Altı yönlü, altıgen
 شش برابر *şes-bèrābèr*: Altı kat, altı
 misli
 شش پر *şes-pèr*: Eskiden savaşlarda
 kullanılan topuz, altı dilli
 topuz

şeş-dang: Bir mülkün altında altısı, tamamı

şeş-dêr: Tavla oyununda altı kapının kapalı olması 2. Bütün kapıların kapalı olması

şeş-sêd: Altı yüz

şeş-lâ: Altı kath

şeshlûl: Altılı tabanca

şest: Altmış

şêş: Büyük nehir

şetrênc: Satranc

şê'â'er: in çoğ. Alâmetler

şê'âr: Alâmet, nişan, gelenek, slogan, döviz, özlü söz

şo'â': Işın, şua

şê'b: Dar yol, dağ yolu

şo'êb: شعبات = Şubeler

şo'êbât: Şubeler

şê'bân: Kameri takvimin 8. ayı, Şaban

şo'bêde: El çabukluğu, hokkabazlık

şo'bêde-bâz: Hokkabaz, hilekâr

şo'bêde-bazl: Hokkabazlık

şo'be: Şube

şê'r: موی = Tüy, kıl

şê'r: Şiir

şo'êrâ': شاعر in çoğ. Şairler

şê'râ: شعرا = Büyük köpek burcunda iki parlak yıldızın adı

şê'r-bâf: بافنده = نجاج = Dokuyucu, çulha

şê'şê'ê: Parlama, parlaklık

şê'êf: Sevinç, neşe

şo'le: الو = Alev, şûle

şo'le-vêr: Alevli

şo'ûr: Şuur, anlama, bilinç,

بی = Akılsız, şuuruz

şê'lr: جو = Arpa

şêğâl: Çakal

şoğl: İş, meslek

şêfâ': Şifa, hastalıktan kurtulma

şêfâ'et: Şefaati, bir suçlunun affı için aracılık etmek

şêffâf: Saydam, şeffaf

şêfâhl: Sözlü, şifahi

şêft: Erik ve şeftali gibi etli yemiş, büyük, şişman, aptal

şêftâlû: Şeftali

şêfte: Harç, inşaatın temeline konulan kireç sıvısıyla taş ve kum

şêfre: Kunduracı bıçağı

şof'ê: (huk.) Şuf'a, herkesten önce satın alma hakkı, حق ~ = Şuf'a hakkı

şêfêq: Şafak

şêfêqet: Şefkat, acıma, sevgi

şêfêh: Dudak, شق ~ = Dudağını oynatma, ağzını açma

شعیف *şəfl'*: Bir suçlunun affı için aracılık eden kimse

شفیق *şəflq*: Şefkatli

شق *şəqq*: Yarma, yırtma, bölme

شق *şəq*: شیخ = Dikilmiş, sertleşmiş, dik, شدن = Dikilmiş, sertleşmiş, کردن = Dikmek, sertleştirmek

شق *şeqq*: Parçalanmış olan bir şeyin her parçadan biri, iki şıktan biri, şık

شقائى *şəqā'eq*: شقیقه nin çoğ. Şakaklar

شقا *şəqāq*: İhtilâf, ayrılık

شقاقل *şəqāqol*: (bot.) Yabani havuç

شقاقلوس *şəqāqolūs*: Kangren

شقاوت *şəqāvèt*: Kötülük, zulüm

شقایق *şəqāyeq*: Şakayık çiçeği

شقوق *şoqūq*: Yollar, parçalar, tarzlar

شقه *şəqqə*: Kesilmiş koyunun yarısı, bölünmüş bir şeyin yarısı

شقی *şəql*: Zâlim, şaki

شقیقه *şəqlqe*: 1. Şakak 2. Kız kardeş

شک *şək*: Şek, şüphe, zan, بدون = Şüphesiz, آوردن = Şüphelenmek

شکار *şekār*: Av, avcılık, زدن = Av vurmak, کردن = Avlanmak

شکارچی *şekār-çl*: Avcı

شکارگاه *şekār-gāh*: Av yeri

شکاری *şekārī*: Av ve avcılığa ait,

هوایى ~ = Av kuşu, مرغ ~ = Avcı uçağı

شکاف *şekāf*: Yarık, sökük

شکافتن *şekāftèn*: Yarmak, sökmek

شکافتگی *şekāftègl*: Sökülmüş bir yer (elbisede), sökük, yarık

شکاک *şekkāk*: Şek ve şüphe eden, şüpheci

شکال *şekāl*: Hayvanların el veya ayak zinciri

شکایت *şekāyèt*: Şikâyet, sızlanma, yakınma

شکر *şekèr*: Toz şeker

شکر *şokr*: Şükür, Allaha teşekkür, teşekkür etme

شکراب *şekèr-āb*: İki kişi arasında hafif üzünlük, keder ve soğukluk

شکران *şokrān*: Şükran, minnettarlık

شکرانه *şokrāne*: Şükretme, minnettarlık

شکر پاره *şekèr-pārè*: Şeker parçası gibi tatlı her şey, tatlı kaysı

شکر پنیر *şekèr pènlr*: Bir çeşit şeker

شکر دان *şekèr-dān*: Şekerlik

شکر کردن *şokr-kèrdèn*: Şükretmek

شکر گذاری *şokr-gozārī*: Şükrünü yerine getirmek

شکری *şekèrī*: Şekerli

شکرین *şekèrīn*: شکرى = Şekerli, şekerden yapılmış

شکست *šekest*: Kırma, kırılma, yenilme, خوردن = Yenilmek

شکستگی *šekestègl*: Kırıntı, kırıklık, kırılma alâmeti

شکستن *šekestèn*: Kırmak

شکستنی *šekestèni*: Kırılacak eşya, kırılır

شکسته بند *šekestè-bènd*: Çıkıkçı, kırıkçı

شکسته بندی *šekestè-bèndi*: Çıkıkçılık, kırıkçılık

شکسته نفسی *šekeste-nèfsi*: Tevazu

شکفتن *šekoftèn*: شگفتن = Açılmak, dudakların açılması, gül veya goncanın yeni açılması

شکل *şekl*: Şekil, yüz, benzer

شکلات *şokolât*: Çikolata

شکم *şekem*: Karın, batın

شکم بند *şekem-bènd*: Korse

شکمبه *şekembe*: İşkembe

شکم پرست *şekem-pèrest*: Obur, pisboğaz

شکم گنده *şekem-gonde*: Şişman, karnı büyük

شکم مۇ *şekemü*: شکم پرست = Obur, pisboğaz

شکن *şekèn*: Kıvrım, büklüm, kırma, katlanma, dalga (saç, kumaş v.s. için)

شکنج *şekènc*: شکن = Büklüm, kıvrım

شکنجه *şekence*: İşkence, eziyet, ~ کردن = İşkence etmek

شکننده *şekènènde*: kolay kırılır, nazik, gevrek

شکور *şekür*: Çok şükreden

شکور *şekür*: Tanrının sıfatlarından olarak mükâfatlandırان, bahşeden, yarlıgayıcı

شکوفه *şokûfe*: Tomurcuk, meyveli ağaçların çiçeği

شکوه *şokûh*: Tantana, ululuk, celâl

شکوه *şekve*: Şikâyet

شکيب *şekib*: Sabır, tahammül

شکيبا *şekibâ*: Sabırlı

شکيباي *şekibâyî*: Sabır, tahammül

شکیل *şekil*: Yakışıklı, güzel

شگرف *şegèrf*: İyi, pek güzel, haşmetli, nadir, acayip

شگفت *şegest*: Hayret verici, şaşırtıcı, taaccüp

شگفتی *şegestî*: Hayret, şaşkınlık

شگون *şogün*: Uğur, iyi fal, ~ بد = Uğursuz, ~ خوش = Uğurlu

شل *şel*: لنگ = Topal

شل *şol*: Gevşek, zayıf, sulu, duru, boş

شلاق *şellâq*: Kırbaç

شلاق *şellâql*: Çabuk, hızlı

شلال *şelâl*: Büyük dikişlerle ilâştirmek, ~ کردن = Büyük dikiş yapmak

شلتوک *şeltük*: چلتوک = Çeltik

شلجی *şelcemi*: 1. Turp veya şalgam şeklinde 2. Parabolik

شلختگی *şelêhtegî* : Şapşallık, dağınıklık, pasaklılık
 شلخته *şelêhte* : Şapşal, pasaklı
 شلغم *şelğem* : Şalgam
 شلغمی *şelğemî* : شلجی = Şalgam veya turp şeklinde, parabolik
 شلنگ *şeleng* : Uzun adım, انداختن ~ = Uzun adım atmak
 شلوار *şelvār* : Pantolon, şalvar, زیر ~ = Külot
 شلوغ *şolūğ* : شلوغ = Kalabalık, karışık, ~ کردن = Kalabalık yapmak, karıştırmak
 شله *şole* : Çorba, aş, pirinç çorbası
 شلیته *şellte* : Fistan, kısa ve çok kırmalı eteklik
 شلیک *şellik* : Top, tüfek gürültüsü, yaylım, ~ اسلحه = Yaylım ateş, ~ خنده = Ses ile gülmek
 شلیل *şellîl* : Tüysüz şeftali
 شم *şemm* : Koklama, koku alma
 شما *şomā* : Siz
 شمائل *şemā'el* : شمایل = Ahlâklar, huylar 2. Resim, tasvir, portre
 شماتت *şemātet* : 1. Düşmanın, üzüntüsüne sevinmek 2. Sitem ve serzeniş
 شمار *şomār* : Sayı, adet, hesap, miktar ~ بی = Sayısız
 شمارش *şomāreş* : Sayım, sayma
 شماره *şomāre* : Numara, adet, sayı

شماس *şemmās* : Kilise hizmetçisi
 شماطه *şemmāte* : Ses, gürültü, ساعت ~ ای = Çalar saat, alarm saati
 شمال *şemāl* : 1. Kuzey, şimal, 2. Sol taraf, شرق ~ = Kuzey doğu, غرب ~ = Kuzey batı
 شامه *şemmāme* : دستنبو = Şamama, kırlangıç kavunu
 شمایل *şemāyel* : شمائل = 1. Huylar 2. Resim, tasvir, portre
 شمخال *şemhāl* : Eskiden kullanılan çakmaklı bir çeşit tüfek
 شمد *şemēd* : ملاه = Yatak çarşafı
 شمردن *şemordēn* : Saymak, addetmek
 شمس *şems* : آفتاب = Güneş
 شما *şemsā* : Işık, aydınlık, ışıın
 شمه *şemsē* : 1. Harçla işlemeli veya oymalı, güneş resminde pafta 2. Put
 شمسی *şemsl* : Güneşe mensup
 شمسیه *şemsiyye* : چتر = Şemsiye
 شمش *šemş* : Külçe, طلا ~ = Altın külçesi, نقره ~ = Gümüş külçesi
 شمشاد *šemşād* : Şimşir ağacı
 شمشه *šemşe* : Mastar, mıstar
 شمشیر *šemşîr* : ~ کشیدن = Kılıç çekmek
 شمشیر باز *šemşîr-bāz* : Eskrimci
 شمشیر بازی *šemşîr-bāzî* : Eskrim oyunu
 شمع *šem'* : Mum, آجین ~ = Mum dikmek (insan vücuduna)

شمعدان *şem'-dān* : Şamdan
 شمعدای گل = *şem'-dānī* : ~ = Sardunya
 çiçeği
 شمس *şomūs* : شمس in çoğ. Güneşler
 شمول *şomül* : Şamil ve havi olma,
 içine alma, kapsama, şümül
 شمه *şemmè* : Bir az
 شمیم *şemīm* : 1. Güzel koku, rayi-
 halı 2. Yüksek, yüce
 شن *şen* : Çakıl, ince çakıl, نشستن
 ~ = Karaya oturmak
 شنا *şenā* : Yüzme, کردن ~ = Yüz-
 mek
 شناخت *şenāht* : شناسائی = Tanıma,
 anlama, bilme
 شناختن *şenāhtèn* : Tanımak, öğren-
 mek
 شناس *şenās* : شناختن den. Bilen, an-
 layan, ~ ستاره = Yıldızları
 tanıyan, astronom 2. Tanıdık
 شناسا *şenāsā* : شناس = Tanıdık, aşina
 شناساندن *şenāsāndèn* : Tanıtmak, ta-
 nıttırmak
 شناسایی *şenāsāyī* : Tanışma, öğrenme,
 bilim, tanıtma
 شناسنامه *şenās-nāme* : ورقه هویت = Nü-
 fus cüzdanı
 شناعت *şenā'et* : Kötülük, fenalık,
 rezalet, iğrenç işler
 شناگر *şenāgèr* : Yüzücü
 شناور *şenāvèr* : Yüzen, suyun yü-
 zünde duran veya hareket eden

شایع *şenāye'* : شایع nin çoğ. Kötü-
 lükler, fenalıklar, boyotu
 شنبلیله *şenbèlīle* : Yemeklerde kul-
 lanılan bir çeşit kokulu sebze,
 boyotu, çimen
 شنبه *şenbe* : Cumartesi
 شنگرف *şencèrf* : شنگرف = Zincifre,
 sülüğen, sürür
 شنگ *şeng* : Yemlik otu
 شنگرف *şengèrf* : Zincifre, sürür
 شنگول *şengül* : Keyifli, şen, neşeli
 شئل *şenel* : Manto, palto
 شنوا *şenèvā* : İşiten, duyan, ~ گوش
 = İşitici kulak
 شنوایی *şenèvāyī* : İşitme duygusu,
 duymaya isteği olan
 شنود *şonūd* : شنیدن den. İşitme, kulak
 verme, ~ گفت = Konuşup din-
 lemek
 شنودن *şonūdèn* : شنیدن = İşitmek
 شنیدن *şenīdèn* : İşitmek, duymak
 شنیع *şenī'* : زشت = Kötü, fena
 شنیع *şenī'e* : Kötü ve ayıp iş
 شو *şū* : شوی = 1. Koca,
 kadının eşi 2. Yıkama
 شوائب *şevā'eb* : شائبه nin çoğ. Kusur-
 lar, lekeler, şüpheler
 شوارع *şevāre'* : شارع in çoğ. Yollar,
 caddeler, kara yolları
 شوال *şevvāl* : Kameri takvimin
 10. ayı

şevāhed: شاهد in çoğ. Şahitler, örnekler

şūh: Şakacı, keyifli, nükteli, arsız, oynak, nazlı, güzel, چشم ~ = Bakışı cazibeli, yüzşüz

şūhl: Şaka

şevēd: شبت = Dereotu

şevēdl: Kuşkonmaz (bot.)

şūr: Tuzlu, çorak yer

şūr: 1. Kavgā, gürültü, patırtı, heyecan, aşk 2. İran mûsiki-sinde bir makam

şowr: مشورت = Meşveret, müşavere, danışma

şowrā: شورى = Meşveret yeri, inceleme, şûra

şūrandēn: شورانیدن = İsyanı kışkırtmak, ayaklandırmak

şūr-ēnglīz: شورانگیز = Heyecanlı, kavgā ve gürültülü

şūrbā: Çorba

şūr-çēsm: شور چشم = Nazarı değen, kıskanç, bedhah

şūreş: Karışıklık, kargaşalık, ayaklanma

şūr-mēzze: شور مزه = Tuzluca, biraz tuzlu

şowrēvl: Istişari, müşavere, şurası bulunan, اتحاد جماعی ~ = Sovyetler Cumhuriyetleri Birliği, Rusya

şūre: 1. Çorak 2. Güherçile, potasyum azotat

şūre-zār: Çoraklık, çorak toprak

şūrl: Tuzluluk, tuzlu olma

şowrā: شورا = Şûra

şūrlēgl: Karışıklık, (mec.) iptilâ, aşk

şūrlēn: Ayaklanmak, isyan etmek, meftun olmak

şūrlē: Karışık hâl, perişan, (mec.) meftun, aşık

şose: Kara yolu, şose

şūşē: شمش = Külçe, eritilmiş altın veya gümüş, kışın olukta asılan buz parçası

şofer: Şöför

şowq: Şevk, heves, arzu, سر ~

و ذوق ~ = Şevke gelmek, آمدن

= İstek, neşe, heyecan

şūk: خار = Diken

şok: Şok

şūkā: Karaca, geyik

şowkēt: Şevket, ihtişam, büyüklük

şūkrān: Zehir ağacı, büyük baldıran, ağu otu

şūm: Uğursuz, meşum

şowhēr: Koca, zevc, eş(erkek), ~ کردن = Evlenmek (kadın için)

şūy: شو = 1. شستن den = Yıkama

2. شوهر = Koca, eş

Dereotu = شبت = شود : *şevld* شوید
 شاه = *şah*, kral, hükümdar, padişah : *şeh* شه
 Alev, şule, ateş parçası, parlak yıldız : *şehāb* شهاب
 Akan yıldız : *şehb-e sāqeb* شهاب ثاقب
 1. Şahitlik, tanıklık : *şehādēt* شهادت
 2. Şehit olma
 Sertifika, diploma, belge : *şehādēt-nāme* شهادتنامه
 Cesaret, mertlik : *şehāmēt* شهامت
 İri bir cins akdoğan, şahbaz : *şehbāz* شهباز
 Kanatın en uzun tüyü : *şehpēr* شاه پر
 Kömeç balı, bal, balözü : *şehd* شهد
 in çoğ. Şehitler : *şohēdā* شهید
 Şehir : *şehr* شهر
 = Ay : *şehr* شهر
 1. Şehri süsleyen : *şehr-ārā* شهر آرا
 Şehri karıştıran, çok güzel ve alımlı 2. İran musikisinde bir makam : *şehr-āşūb* شهر آشوب
 Emniyet dairesi, : *şehr-bānī* شهر بانی
 = Emniyet genel müdürlüğü : *şehr-ārah* شهر اداره کل
 Şöhret, ün, san : *şohrēt* شهرت
 = Hemşeri : *şehr-tāş* شهر تاش
 Belediye reisi : *şehr-dār* شهر دار
 Kaza, ilçe : *şehrestān* شهرستان
 Meşhur, ünlü : *şohrē* شهره
 Hükümdar, padişah : *şehr-yār* شهر یار

İran güneş takviminin 6. ayı (21 Eylül-20 Ekim) : *şehrlvēr* شهر یور
 Aylık, maaş : *şehrlīyye* شهریه
 Şehzade, prens : *şeh-zāde* شهزاده
 Pek mahir ve şanlı binici : *şeh-sēvār* شهر سوار
 Gözü siyaha yakın koyu mavi (kadın) : *şehlā* شهر لاه
 İran musikisinde bir makam : *şeh-nāz* شهر ناز
 = Şehinşah : *şehēn-şāh* شاهنشاه
 in çoğ. Şehvetler : *şehēvāt* شهوت
 Şehvetten gelme, şehvani, şehvetli : *şehvānī* شهوانی
 Şehvet, aşırı istek veya arzu : *şehvēt* شهوت
 Şehvetini beslemek, şehvetle uğraşmak : *şehvēt-rānī* شهوت رانی
 1. Şahitler 2. Bir şeyi gözle görmek, hazır bulunmak : *şohūd* شهود
 in çoğ. Aylar : *şohūr* شهر
 Şehit : *şehlīd* شهید
 Meşhur, şöretli : *şehlīr* شهر لیر
 Nefesi içeriye çekmek : *şehlīq* شهر لیک
 Şaha mensup : *şehlīn* شهر لین
 Nesne, madde, şey : *şey* شی
 Sahtekâr, dolandırıcı : *şeyyād* شیهاد
 Dolandırıcılık, hilekârlık : *şeyyādī* شیهادی
 Sabanın açtığı iz, yiv, ~ Oluk açmak, saban sürmek : *şiyār* شیار

شیاطین *şevātīn* : شیطان nın çoğ. Şeytanlar

شیاف *şiyāf* : شاف = Fitol, makattan verilen ilâç

شیب *şib* : İniş, inişli

شیب *şeyb* : Saç, sakal ağarması, ihtiyarlık

شیبا *şibā* : افعی = Engerek yılanı
شیپور *şeypūr* : Boru, زدن ~ = Boru çalmak

شیپورچی *şeypūr-çl* : Borazan

شیپور *şeypūr* : Boruya ait, boru şeklinde

شیخ *şeyh* : 1. Yaşlı adam 2. Bilgili kişi 3. Mürşit 4. Araplarda aşiret reisi 5. Bir mezhep veya tarikat reisi

شیخوخت *şeyhūhèt* : شیخوخت = İhtiyarlamak, ihtiyarlık, büyüklük

شید *şid* : خورشید = Işık, aydınlık, güneş

شید *şeyd* : 1. Duvarı sıvamak 2. Hile, düzen, sahtekârlık

شیدا *şeydā* : Meftun, aşık, aşk ve âlakadan aklını kaybetmiş

شیدایی *şeydāyi* : Aşıklık

شیر *şlr* : Arslan

شیر *şlr* : Musluk

شیر *şlr* : Süt, ana sütü

شیرازه *şlrāze* : Kitapların kapağa bağlandıkları yerin iki ucunda ibrişim v.s.den örülen ince şerit

شیرافکن *şlr-ēfkèn* : Cesur, dilâver, çok kuvvetli

شیر برنج *şlr-berenc* : Sütlaç

شیر بندی *şlr-bendl* : Sütçülük, yoğurtçuluk

شیر بها *şlr-bēhā* : Damat tarafından gelinin anne ve babasına verilen para, süt pahası

شیرجه *şlrce* : Baş aşağı dalış veya düşüş

شیرخشت *şlr-ḥèšt* : Müshil olarak kullanılan bir bitkiden elde edilen madde

شیر خوار *şlr-ḥār* : Süt emen çocuk veya hayvan, henüz süttten kesilmemiş

شیر خوارگاه *şlr-ḥār-gāh* : Bebek yuvası, bebeklerin beslendikleri kurum

شیر خوارگی *şlr-ḥāregl* : Süt emme çağı

شیر خوار *şlr-ḥāre* : شیر خوار = Süt çocuğu

شیردان *şlr-dān* : Kuzu veya oğlak işkembesi

شیردل *şlr-del* : Arslan yürekli, cesur

شیر دوش *şlr-dūş* : Kadın memesinden süt alma pompası, damla

شیرده *şlr-deh* : Süt veren hayvan, süt hayvanı

شیر زن *şlr-zèn* : Arslan gibi kadın, cesur kadın

شیر زهره *şlr-zèhrè* : Yürekli, yılmaz

شیر شکر *şlr-şekèr*: Açık krem rengi
 شیر فروش *şlr-forûş*: شیر = Sütçü
 شیر قهوه *şlr-qèhve*: Sütü kahve
 شیر گرم *şlr-gèrm*: Ilık, az hararetli
 شیر مال *şlr-māl*: İçinde süt bulunan
 bir çeşit ekmek
 شیر مرد *şlr-mèrd*: Arslan gibi cesur
 erkek
 شیر مست *şlr-mèst*: Koyunun, keçinin
 veya ceylanın bol süt emmiş
 semiz yavrusu
 شیروانی *şlrvānī*: Çatı (bina)
 شیر و شکر *şlr-o-şekèr*: Sütle şeker,
 uygun, muvafık
 شیر *şlre*: Pekmez, sıra, öz
 شیر *şlrl*: 1. Sütçü 2. Sütten yapılmış,
 süt rengi cam v.s. 3. Süt-
 emen (çocuk, yavru)
 شیرین *şlrln*: Tatlı, şekerli
 شیرین بیان *şlrln-bèyān*: 1. Güzel ve
 tatlı anlatan 2. Meyan kökü
 شیرین سخن *şlrln-sohèn*: Tatlı ve gü-
 zel konuşan
 شیرین زبان *şlrln-zèbān*: Tatlı dilli
 شیرین کاری *şlrln-kārī*: 1. Hüner
 gösterme 2. Hoş ve lâtif söz-
 ler söyleme
 شیرینی *şlrlnī*: Şeker, pasta ve tatlı-
 lar, şekerli maddeler
 شیرینی پزی *şlrlnī-pèzī*: Pastacılık
 شیرینی خوری *şlrlnī-ḥorī*: Nişan töreni
 ve ziyafeti pasta ve şeker kabı

شیرینی فروش *şlrlnī-forûş*: Pasta ve
 şekerçi dükkânı, pastacılık ve-
 ya şekercilik
 شیرک *şışek*: Bir yıllık kuzu
 شیرکی *şışekī*: ~ = زدن ~ =
 Cart çekme (Yüksekten atan
 biriyle alay için)
 شیشه *şlşe*: Cam, şişe
 شیشه بر *şlşe-bor*: Camcı
 شیشه سازی *şlşe-gèr-ḥāne*:
 = Cam fabrikası
 شیطان *şeytān*: Şeytan, (mec.) yara-
 maz çocuk
 شیطنت *şeytènèt*: Müziplik, yaramaz-
 lık şeytanlık
 شیع *şiyè*: شیعہ nin çoğ. Taraftarlar,
 mensuplar, dostlar
 شیه *şl'e*: Şia mezhebi, taraftar,
 dost, mensup, şiiilik, şia
 شیعی *şl'i*: Şia mensubu
 شیفتن *şiftèn*: Meftun olmak, sevdaya
 düşmek
 شیفتگی *şiftègl*: İptilâ ile meftuniyet
 شیفته *şifte*: Meftun, aşık olmuş,
 ~ = شدن ~ = Çaldırmak, aşık olmak
 شیک *şlk*: Şık
 شیک پوش *şlk-pūş*: Şık giyinen
 شیکی *şlki*: Şıklık
 شیل *şll*: Balık avı
 شیلات *şllāt*: Dalyan, balık avlama
 yeri

şillân : 1. İçinde çok çeşitli yemekler bulunan büyük sofrâ
2. Unnap
şile-pîle : Hile, düzen, karışıklık
şiling : Şilin
şlyèm : شیم nin çoğ. Huylar
şlme : Huy, tabiat
şlmi : Kimya
şlmlyāyl : Kimyevi
şivā : Fasih, belîğ, dili en iyi şekilde kullanma

şoyūh : Şeyhler, yaşlılar
şoyū' : Duyulma, dağılma, ~ دادن Yaymak, dağıtmak, ~ یافتن = Şuyu bulmak, yayılmak
şlvèn : Feryat, matem, ~ کردن = Feryat etmek, ağlayıp inlemek
şlve : Tarz, davranış, adet
şeyhe : شه = Kışneme, ~ کشیدن = Kışnemek

ص

sad : «S» Farsça alfabenin 17. harfi
sā'eb : İsabetli, doğru
sā'em : Oruçlu
sābe'l : Yıldıza tapan, putperest
sāber : Sabırlı
sābūn : Sabun
sābūn-pèz : Sabun yapan
sābūn-pèzl : Sabunculuk
sāheb : Sahip, malik
sāheb-oz-zemān : Dünya sahibi, Müslümanlıkta beklenen mehdi
sāheb-ḥāne : Ev sahibi
sāheb-del : Gönül ehli, ârif, derviş
sāheb-mèhzèr : ~ دفتر = Noter

sāheb-morde : Sahipsiz mal, sahibi olmuş mal
sāheb-melk : Mülk sahibi
sāheb-mènsèb : افسر = 1. Subay 2. Yüksek rütbeli memur
sāheb-nèzèr : Görüş sahibi
sāheb-honèr : Hünèrli, hünèr sahibi
sāder : İhraç, giden, çıkan
sāderāt : İhracat
sāder-konènde : İhracatçı
sādeq : Sadık, doğru, dürüst
sadeq-ol-qowl : Doğru söyleyen, sözünde duran
sārem : Keskin kılıç, cesur
sā'eqe : Yıldırım
sāğèrl : Sağrı

صاف *sāf*: Halis, temiz, berrak, saf, dümdüz

صاف دل *sāf-del*: Temiz yürekli

صاف کردن *sāf-kardèn*: Süzgeçten geçirmek, tasfiye etmek, düzeltmek

صافی *sūfī*: 1. Safi, halis, berrak
2. Süzgeç

صالح *sāleh*: İyi, elverişli, dürüst

صامت *sāmet*: Sessiz

صانع *sāne'*: Yaratan, yapan

صبا *sēbā*: Doğudan esen hafif ve lâtif ruzgâr

صبح *sēbāh*: صبح = Sabah

صباح *sēbāhèt*: Güzellik, güzel yüz-lülük

صباغ *sēbbāğ*: رنگرز = Boyacı (iplik ve kumaş için)

صبافی *sēbbāğī*: رنگری = Boyacılık (iplik ve kumaş için)

صباوت *sēbāvèt*: Çocukluk

صبایا *sēbāyā*: صبیہ nin çoğ. Kız çocukları

صبح *sobh*: Sabah

صبحانه *sobhāne*: Sabah kahvaltısı

صبحگاهان *sobh-dēm*: صبحگاه = صبحگاهی = Sabah vakti

صبر *sēbr*: Sabır

صبر کردن *sēbr kèrdèn*: Beklemek, sabretmek

صبوح *sēbūh*: Sabahleyin içilen şarap

صبوحی *sēbūhī*: Sabahleyin içilen şarap

صبور *sēbūr*: Sabırlı

صبوری *sēbūrī*: Sabırlılık

صبی *sēbiyy*: Küçük erkek çocuk

صبیان *sebyān*: صبی nin çoğ. Çocuklar

صبیح *sēblh*: خوبرو = Güzel, lâtif, şirin

صبیه *sēbiyye*: Kız çocuğu

صفائف *sēhā'ef*: صفیفه nin çoğ. Sayfalar

صحابت *sēhābèt*: Yoldaşlık, arkadaşlık

صحابه *sēhābè*: Dostlar, Hz. Muhammed'in dostları

صحيح *sēhāh*: Doğru, dürüst, kususuz

صحارى *sēhārī*: صحرا nın çoğ. Sahralar, çöller

صفا *sēhhāf*: Ciltçi

صفا *sēhhāfī*: Ciltçilik

صحبت *sobhèt*: Konuşma, sohbet

صحت *sehhèt*: Doğruluk, dürüstlük, sağlamlık, sıhhat

صحراء *sēhrā'*: Çöl, sahra

صحرا نشین *sēhrā-nēşīn*: Göçebe, bedevi

صحرايى *sēhrāyī*: Çöle ait

صحف *sohof*: 1. Sayfalar, levhalar
2. Küçük kutsal kitaplar

صحن *sēhn*: Alan, saha, meydan

صحنه *sēhne*: Sahne

sehhe : İmza ve tastik
sehhī : Sağlık kurallarına uygun, sıhhi

sehlh : Doğru, gerçek
sehlh-ol-'emèl : Dürüst, doğru kişi

sehlfe : Sayfa

sehhīye : بهداری = Sıhhiye

sehre : Büyük taş, kaya

sèd : Yüz, ~ در ~ = Yüzde yüz

sèdā : Ses, seda

sèdā-dār : Sesli

sèdārèt : 1. Başkanlık, 2. Başbakanlık

sodā' : سردرد = Baş ağrısı

sedāq : مهریه = مهر = Kıza verilen başlık, mihir

sèdāqèt : Doğruluk, sadakat

sèd-pèr : Katmerli gül

sèdèd : Niyet, kasd, maksat

sèdr : 1. Göğüs 2. Yüce makam, ileri gelen, üst

sèdrī : 1. Sadra ait 2. Yüksek kaliteli pirinç, ~ برنج = Kulaklı pirinç

sodğ : شقیقه = Şakak

sèdèf : Sedef

sedq : Doğru olma

sèdèqe : Sadaka

sèdème : Çarpma, vurma, zarar ziyan

sodūr : Çıkma, zuhur, sadır olma

sède : Yüzyıl, asır

sèdl sèd : صد در صد = Yüzde yüz

sèdlq : Çok doğru, vefalı dost

sèd-yek : Yüzde bir

sèrāhèt : Açıklık, sarahat

sorāhl : Sürahi

sèrāt : Yol, sırat

sèrrāf : Sarraf

sèrāfèt : Fikir, niyet, temâyül

sèrrāfl : Sarraflık

sèrāmèt : 1. Cesurluk, yiğitlik 2. Keskinlik

sorèr : سره nin çoğ. Para keseleri

sèrsèr : Şiddetli fırtına

sèr' : Sara hastalığı

serf : Sırf, sade

sèrf : 1. Harcama, sarf 2. Sarf, morfoloji (gr.)

sèrf-kèrdèn : Harcamak, sarf etmek

sèrfe : Fayda

sèrfe-cū : Tutumlu, iktisatlı

sèrfe-cūyl : پس انداز = Tasarruf, biriktirme

sorrè : Para kesesi

sèrlh : Açık, sarıh

sèrlr : Kalem ve kapı gibi şeylerin sesi, gıcırta

صعب *sè'b* : Zor, çetin, güç
صعوبت *so'ûbèt* : Güçlük, zorluk
صعود *so'ûd* : Yukarı çıkma, yükselme (mec.) ölme, vefat
صغار *seğār* : صغير in çoğ. Küçükler
صغارت *sèğārèt* : Küçüklük, hakir olmak
صغر *seğēr* : Küçüklük, küçük yaşlılık
صغری *soğrā* : 1. اصغر in müen. Küçük 2. Özne (man.)
صغیر *sèğlr* : Küçük, buluğa ermemiş
صف *sèf* : Sıra, kuyruk, saf, dizi, ~ ایستادن = Kuyruğa girmek, ~ بستن = Saf bağlamak
صفاء *sèfā* : Safilik, berraklık
صفات *sefāt* : صفت in çoğ. Sıfatlar
صفار *sèffār* : رویگر = Bakırcı
صفاف *sèffāf* : İstifçi
صفاق *sefāq* : Karınzarı, periton
صف بندی *sèf-bèndl* : Safa dizmek, sıraya koymak, sıralandırma
صفت *sefèt* : Sıfat, keyfiyet, özellik, vasıf
صفحات *sèfèhāt* : صفحه nın çoğ. Safhalar, sayfalar
صفحه *sèfhe* : Safha, sayfa
صفحه بندی *sèfhe-bèndl* : Safhalandırmak, sayfaların numaralarını koymak
صفر *sèf-dèr* : Düşman askerinin saflarını yarıp geçen, cesur

صفر *sefr* : Sıfır, hiç, boş
صفر *sèfēr* : Kameri takvimin 2. ayı
اصفر *sèfrā* : 1. Öd, safra 2. in müen. Sarı
صفرابر *sèfrā-bor* : Safrayı kesen
صفرائی *sèfrā'ī* : صفراوی = Safraya ait, safravi
صفوت *sèfvèt* : Safilik, halislik
صفوف *sofūf* : صف in çoğ. Sıralar, saflar
صفه *soffè* : Dış kapının iki tarafında taştan veya tahtadan oturmağa elverişli bölüm, sofa
صفوی *sèfly* : Safi, halis, temiz, samimi, dost
صغیر *sèflr* : Islığa benzer ses
صقع *soq'* : Mıntıka, kenar, köşe, semt
صلا *sèlā* : Davet, çağırma, seslenme, ~ زدن = ~ در دادن = Davet etmek, çağırma
صلابت *sèlābèt* : Kuvvet, salâbet, dayanma. katılık, sertlik, peklik, ~ با = Salâbetli
صلابه *sollābe* : دار = Darağacı
صلات *sèlāt* : صلاة = Namaz
صلاح *sèlāh* : İyilik, sulh, uygunluk
صلاحدید *sèlāh-dīd* : Uygun görme, tasvip
صلاحیت *sèlāhiyyèt* : Yetki, salâhiyet
صلایه *sèlāye* : İlâç ve baharat döv-

mek ve ezmek için eskiden kul-
lanılan geniş, düz taş, arduvaz,
kayagantaş

صلب *solb* : 1. Omurga, belkemiği,
sülâle, zürriyet 2. Katı, sert

صلح *sölh* : Barış, sulh, ~ جو =
~ طلب = Barışçı,
sulhçu

صلحاء *solèhâ* : صالح in çoğ. Salihler,
iyiler

صلصل *solsol* : فاخه = Tahtalı gü-
vercin

صلع *sèl'* : Dazlak

صلعم *sèl'èm* : Sallâllahu aleyhi ve
sellem sözünün kısaltılması,
Peygamberin isminden sonra
söylenir

صلوات *sèlèvât* : 1. Namaz 2. Pey-
gambere dua, salevat

صلوة *sèlât* : صلات = Namaz

صله *selè* : 1. İhsan, hediye mükâfat
2. Akrabalık 3. Bağlılık, ulaşma

صلب *sèllb* : Haç

صلیبی *sèllbl* : Haçlı, ehlişalip, Hırıs-
tiyan, ~ جنگهای = Haçlı sefer-
leri

صماء *sèmmâ* : سخت = Sert, katı,
~ صخره = Sert ve katı kaya

صماخ *semâh* : Kulak deliği veya içi

صمت *somt* : Sükût, sessizlik, susma

صمد *sèmèd* : 1. Kimseye ve hiç bir
şeye muhtaç olmayan 2. Tan-
rı'nın yüce adlarından biri

صمصام *sèmsâm* : Keskin kılıç

صمغ *sèmg* : Zamk

صمیم *sèmlm* : Halis, bir şeyin özü

صمیمانه *sèmimâne* : Yürekten gelen,
kalbten, halis, samimiyetle

صمیمی *sèmlml* : İçten, candan, yü-
rekten, halis, samimi

صمیمیت *sèmlmiyyèt* : Samimiyet,
dostluk

صنادید *sènâdlîd* : صندید in çoğ. Reis-
ler, başlar, ileri gelenler, büyük
kişiler, yiğitler

صناعت *sènâ'èt* : Sanat, hüner, meslek

صناعی *sènâ'î* : Sanatla ilgili

صنایع *sènâye'* : Sanatlar, sanayi

صندل *sèndèl* : 1. Sandal, kerestesi
sert ve kokulu bir çeşit ağaç
2. Bir çeşit hafif ayakkabı

صندلی *sèndèll* : Sandalye, iskemle

صندوق *sèndūq* : Sandık, vezne, kasa

صندوقچه *sèndūq-çe* : Küçük sandık

صندوق خانه *sèndūq-ḥāne* : Sandık
odası

صندوق دار *sèndūq-dār* : Veznedar

صندوقه *sèndūqe* : Sandık sanduka,
sandık şeklinde duvar v. s., ~
سینه = Göğüs kafesi

صندید *sèndîd* : 1. Reis, baş, büyük
adam 2. Yiğit 3. Karakış

صنع *son'* : Yapma, iş, sanat, ya-
ratma

صنعت *sèn'èt* : Sanat

= صنعت گر *sèn'èt-kār* : صنعت کار
 Sanatçı, sanatkâr
sèn'ètl : Sanatla ilgili, sanayi
 صنعتی
senf : sınıf
 صنف
sènèm : بت = Put
 صنم
senowbèr : Çam fıstığı ağacı,
 çam ağacı
sènl'e : İş, hüner, ihsan
 صنیعه
sèvāb : Doğruluk, dürüstlük,
 doğru, iyi amel
sèvāb-dld : Uygun görme,
 müsaade, tasvip
sèvā'eq : صاعقه nın çoğ. Yıl-
 dırımlar
sèvāme' : صومعه nın çoğ. Kili-
 seler, mabetler, manastırlar
sōwb : سو = Cihet, taraf, yön
 صوب
sōwt : Ses, seda, avaz
 صوت
sūr : Boynuzdan boru, sūr,
 ~ = İsrâfil'in sūru
 صور
sovèr : صورت in çoğ. Suretler,
 şekiller
sūrèt : 1. Sûret, şekil, yüz,
 kılık 2. Liste, ~ در هر = Ne ise,
 her hali kârda
sūrèt-hesāb : Fatura
 صورت حساب
sūrètğèr : Portre ressamı,
 heykeltraş
sūrèt-mècles : Zabıt, tu-
 tanak, keşif raporu
sūrètl : Pembe
 صورت
sūrl : Zahirî, şekli
 صوری
sūf : پشم = Yün
 صوف

sūfi : Sofî, varlık birliği gö-
 rüşüne inanan, derviş, panteist
sūfiyāne : Sofice, tasavvufî
 صوفیانه
sūfiyye : Sofiler, vahdeti vü-
 cutçular, dervişler
sowlèt : Hücum, kudret,
 heybet
sowm : روزه = Oruç
 صوم
sowme'è : Manastır, kilisede
 itikâf yeri
sèhbā' : اصحاب in müen. 1.
 Kırmızı, kızıl 2. Şarap
sehr : Evlenme yoluyla akra-
 balık, sihriyet
sèhyūn : Kudüs
 صهیون
sèhyūnl : Yâhudi
 صهیونی
sèyyād : Avcı
sèyyādî : Avcılık
 صیادی
siyām : Oruç tutma, oruç
 صیام
siyānèt : Korunmak
 صیانت
sît : Ses, ün, seda
 صیت
sèyhe : Nara, feryat
 صیحه
seyd : شکار = Av, avlanma
 صید
slğè : 1. Sığa, şekil, asıl fiil-
 lerin çekimi 2. ~ = Muvak-
 kat nikâh, müt'a
seyf : تاستان = Yaz mevsimi
 صیف
seyfl : Yaz meyveleri ve seb-
 zeleri, bostan
seyfl-kāri : Bostancılık
 صیفل کاری
seyqèl : Cilâ, bileme, ~ کاری
 = Mobilya cilâcılığı, cilâcılık
 صیقل
seyqèll : Cilânlamış, bilenmiş

ض

ض *zād* : «Z», Farsça alfabenin 18. harfi

ضابط *zābet* : Zapteden, koruyan

ضابطه *zābete* : 1. Tüzük, düstur, kaide 2. Zabıta

ضار *zārr* : Zarar veren

ضارب *zāreb* : زننده = Döven, vuran

ضال *zāll* : Yolunu şaşırmış, sapık, dalâlette olan

ضامن *zāmen* : پائندان = Kefil

ضایع *zāye'* : Zayi, yok olma, bozulma

ضایعات *zāye'āt* : Kayıplar, hasarlar

ضایه *zāye'e* : Kayıp

ضباط *zēbbāt* : بایگان = Arşiv memuru, evrak memuru

ضبط *zēbt* : Zabt, tutmak, alıkoymak

ضجر *zēcr* : Huzursuzluk, sıkıntı, eziyet

ضجه *zēcce* : Ağlama, inleme, feryat

ضحك *zehk* : خندیدن = Gülmek, gülüş

ضخامت *zehāmēt* : کلفتی = Kalınlık

ضخم *zehīm* : Kalın

ضد *zedd* : Zıt, karşıt, muhalif, düşman

ضدیت *zeddiyyēt* : Düşmanlık, muhalefet

ضر *zorr* : ضرر = Ziyan, zarar

ضراء *zerrā'* : Zarar, hasar, yoksulluk

ضرابخانه *zerrāb-hāne* : Darphane

ضرب *zērb* : 1. Dövme, vurma 2. Çarpma, zarp

ضرب المثل *zērb-ol-mēsəl* : Darbimesel

ضربان *zērbān* : Çarpıntı

ضربت *zērbēt* : Darbe, büyük ziyan

ضربه *zērbe* : Vuruş, çarpış

ضرر *zērēr* : Zarar, ziyan

ضرس *zērs* : Diş, azı dişi

ضرغام *zērgām* : شیر = Arslan, (mec.) cesur

ضرورت *zērūrēt* : 1. Zorunluluk, mecburiyet 2. İhtiyaç

ضروری *zērūrl* : Zaruri, zorunlu

ضروریات *zērūriyyāt* : İhtiyaçlar

ضریب *zērlb* : Emsal, katsayı

ضريح *zērlh* : Mezarın etrafındaki parmaklık veya sanduka

ضریر *zērīr* : کور = Kör

ضعف *zē'f* : زاف, zayıflık, کردن ~ = Bayılmak

ضعف *ze'f* : دو برابر = İki misli, iki kat

ضعفاء *zo'ēfā'* : ضعیف in çoğ. Zayıflar

ضعیف *zē'lf* : Zayıf

ضعیفه *zē'ife* : ضعیف in müen. (mec.) Kadın

ضغث *zēğs* : Sarılıp dolaşan bitki v.s., (çoğ. اضغاث) = Karışık, manasız rüyalar

ضغط *zəğt*: Ezme, baskı, zorlama
 ضغطه *zəğte*: Baskı, sıkıntı
 ضغينه *zəğlne*: Kin, nefret
 ضلال *zəlāl*: Doğru yoldan sapma
 ضلالت *zəlālèt*: Doğru yoldan sapma, dalâlet
 ضلع *zel*: 1. Kenar, yan 2. Kaburga kemiği
 ضم *zemm*: 1. Katma, zam 2. Ötre
 ضمائر *zemmā'er*: Zamirler
 ضمائم *zemmā'em*: ضميمه nin çoğ. Ekler, ilâveler
 ضمد *zemmād*: Merhem, yaraya vurulan lâpa
 ضمانت *zemmānèt*: Tazmin, kefil olma
 ضمانت نامه *zemmānèt-nāme*: Taahhütname, kefalet senedi
 ضمن *zemn*: Zımında, içinde
 ضمناً *zemnèn*: Zımnen, dolayısıyla
 ضمنی *zemni*: Zımni, gizli
 ضمه *zemme*: Ötre, Arap yazısında

bir harfi O,U şeklinde okutma işareti
 ضمير *zəmlr*: 1. Zamir (gr.), insanın içyüzü
 ضميمه *zəmlme*: Ek olarak, ilişik
 ضامن *zəmln*: ضامن = Kefil
 روشنائی *zo'*: روشنائی = Aydınlık, nur
 ضوضاء *zowzā'*: Savaş veya kavgada insanların feryadı
 روشنائی *ziyā'*: روشنائی = Işık
 ضیاع *ziyā'*: 1. Kaybolma, bozulma
 2. Emlâk, ayniyat, eşya
 ضیافت *ziyāfèt*: Ziyafet
 شیر *zeyğem*: شیر = Arslan
 ضیف *zeyf*: Misafir
 ضیق *zlq*: Darlık
 ضیق النفس *zlq-on-nəfəs*: Nefes darlığı, astım
 ريحان *zəymèrān*: ريحان = Feslegen, reyhan
 ضيوف *zoyūf*: ضيف in çoğ. = مهمانها
 Misafirler

ط

ط *tā'*: «T», Farsça alfabenin 19. harfi
 طائر *tā'er*: Uçan, uçucu
 طائف *tā'ef*: 1. Dönen, dolaşan, tavaf eden 2. Gece bekçisi
 طائفة *tā'efe*: Bölük, takım, kabile
 طائل *tā'el*: Kudret, fazilet, fayda
 ~ لا = Faydasız, saçma

طاب *tāb*: طيب den helâl, iyi ve temiz olsun!
 طابع *tābe'*: Tâbi, basıcı
 طاحنه *tāhene*: دندان آسیاب = Ağız dişi
 طاحونه *tāhūne*: آسیاب = Değirmen
 طارق *tāreq*: Geceleyin bulunan, sabah yıldızı, Zühre, Venüs
 طارم *tārom*: Çardak, kubbe, gök

tāroml : تارمی = Korkuluk, parmaklık, siper

tārl : Arızı, sonradan veya dolayısıyla gelen, beklenilmeyen

tās : 1. Tas, bakır tas 2. Daz, dazlak 3. Zar, oyun zarları

tās-kēbāb : Taskebab, türlü

tāsl : Dazlaklık

tā'et : Züht, takva, ibadet, itaat

tā'en : طعن den, sitem edici, azarlayan, serzenişte bulunan

tā'ūn : Taun, veba

tāğūt : Mekkedeki büyük bir put, itaatsız, serkeş

tāğl : Tuğyan eden, itaatsız, asi, azgın

tāq : 1. Kemer, revak, tavan, ~ نصرت = Tak-ı zafer

tāqet : Dayanıklılık, kuvvet, kudret, takat, ~ فرسا = Aşırı derecede, dayanılmaz

tāqıçe : Raf

tāq-nemā : Kemer veya revak şeklinde

tāqe : Bir parça veya kupon kumaş

tālār : تالار = Salon

tāleb : İstekli, isteyen

tālebl : Topatan kavunu

tāleh : Kötü insan, fena adam

tāle' : 1. Doğan, çıkan, tulû eden 2. Baht, talih, ~ بین = Fala bakan

tāmmāt : Saçma sapan sözler

tāvūs : Tavus kuşu

tāher : Temiz, pak

tāyer : طائر = Uçan, uçucu

tāyef : طائف = Dönen, dolaşan, tavaf eden

tāyefe : طائفة = Bölük, takım, kabile

teb : Tıp, doktorluk, hekimlik

tēbābēt : Hekimlik mesleği veya ilmi

tēbbāh : آشپز = Aşçı

tēbbāşlr : تباشیر = 1. Tebeşir 2. Hintten gelen bir çeşit nebatî beyaz madde (hek.)

tebā' : Tabiatlar, huylar, adetler

tēbbāl : Davulcu

tēbāye' : طبیعت in çoğ. Tabiatlar, huylar, yaratılışlar

tēbh : Pişirme, yemek pişirme

tēb' : 1. Tabetme, bası 2. Huy, tabiat, mizaç

tēb'en : Tabiat dolayısıyla, tab'an, muhakkak

tebq : 1. Tıpkı, aynı, muvafık, mutabık 2. Gereğince

tēbēq : Tahtadan büyük yuvarlak tepsi, kab v.b.

طبقات *tèbèqāt*: طبقه nin çoğ. Katlar, tabakalar

طبقه *tèbèqe*: Kat, derece, sınıf, zümre

طبقه بندی *tèbèqe-bèndī*: Sınıflandırma, sıralama

طبل *tèbl*: Davul, ~ زدن = Davul çalmak

طبل زن *tèbl-zèn*: Davulcu

طبيب *tèbib*: Hekim, doktor

طبیعت *tèbl'èt*: 1. Mizaç, huy, tabiat, 2. Kâinat, evren

طبیعی *tèbl'ī*: 1. Tabiatla ilgili 2. Allaha değil tabiata inanan kimse 3. Normal, tabii

طبیعیات *tèbl'iyyāt*: Tabiat bilgileri, fizik konuları

طبیعیون *tèbi'iyyūn*: Tabiat olayları dışında hiçbir şeyin olmadığına inananların mezhebi, tabiiyyūn

طیانچه *tèpānçe*: Tabanca

طپاندن *tèpāndèn*: تپاندن = Sokup doldurmak, tıkamak, tıkayarak sokmak

طپش *tèpeş*: Nabız gibi atma, çarpıntı

طحال *tehāl*: اسهال = Dalak

طراح *tèrrāh*: Plân veya proje çizen, yapan

طراحی *tèrrāhl*: Tertipleme, plânlama

طرار *tèrrār*: Yankesici, hırsız

طراز *tèrāz*: Süs, ziynet

طراوت *tèrāvèt*: Tazelik

طرائف *tèrā'ef*: طریقه nin çoğ. Nadide veya zarif, yeni şeyler

طرب *tèrèb*: Sevinç, şenlik, ferah, kıvanç, انگیز ~ = Neşeli, neşe verici

طرح *tèrh*: Plân, proje, tasarlamak, teklif etmek, açmak, yapmak, ~ کردن = Plân kurmak, ~ ریختن = Bahsetmek, müzakere etmek

طرخان *tèrhān*: Reis, asil

طرخون *tèrhūn*: ترخون = Tarhun otu

طرد *tèrd*: Kovma, uzaklaştırma, ~ کردن = Kovmak

طرز *tèrz*: Tarz, biçim, üslûp

طرف *tèrèf*: Yön, taraf

طرف *tèrf*: Göz, göz ucu

طرفدار *tèrèf-dār*: Taraftar

طرفداری کردن *tèrèf-dārl-kèrdèn*: Taraf tutmak, tarafgirlik etmek

طرفه *torfe*: Yeni, görülmemiş, acayip şey

طرفیت *tèrèfiyyèt*: Taraf olma, muhalefet,

طرفین *tèrèfeyn*: Her iki taraf

طرق *toroq*: Yollar, caddeler, ~ وشوارع = Kara yolları ve caddeler

طره *torre*: Alyn saç, saç lülesi

طریق *tèrlq*: Yol, cadde

طریق *tèrlqèt*: Yol, tarikat

طریق *tèrlqe*: Tarz, yol

طشت *tèşt*: تشت = Loğen

تشتک *tèştek*: Küçük leğen

طعام *tè'ām*: Yemek

طعم *tè'm*: Tat

طعمه *to'me*: Yem, yiyecek, rızık

طمن *tè'n*: Sövmek, yerme, tân

طعنه *tè'ne*: Kinaye, üstü örtülü dokunaklı söz, sitem, ~ زدن = Kınamak

طغراء *toğrā*: طغرى = Tura, tuğra

طغیان *toğyān*: Taşkynlık, azgynlık, başkaldırma, ~ کردن = Taşmak, başkaldırmak, azmak

طفره *tèfre*: Atlatma, tafra yapma, ~ رفتن = Atlatmak, oyalamak

طفل *tefl*: Çocuk, yavru

طفلك *teflək*: Küçük çocuk, yavrucuk

طفولیت *tofūliyyet*: Çocukluk, küçüklük

طفیل *tofeyl*: انگل = Tufeyli, asalak, parazit

طلا *tèlā*: Altın, ~ آلات = Altın eşya

طلاب *tollāb*: Talebeler, din dersleri talebeleri

طلاق *tèlāq*: Boşama, boşanma, ~ دادن = Boşama, ~ گرفتن = Boşanma, ~ نامه = Boşanma ilâmı

طلاقت *tèlāqet*: Dil açıklığı, talâkat

طلاکاری *tèlā-kār*: Altın işi, yaldızlı

طلايع *tèlāye*: طليعه nin çoğ. Önden gidenler

تلايه *tèlāye*: Öncü, ileri karakol

تلاي *tèlāyl*: Altınlı, altından yapılmış

طلب *tèlèb*: İsteme, dileme, talep

طلبکار *tèlèb-kār*: Alacaklı

طلبکاری *tèlèb-kār*: Alacağını isteme

طلبه *tèlèbe*: Talebe, medrese öğrencisi

طلبیدن *tèlèbîdèn*: Talep etmek, istemek, çağırmak

طلسم *telesm*: Tılsım

طلعت *tèl'et*: Yüz, sima

طلق *telq*: Serbest, kayıtsız şartsız

طلق *tèlq*: Mika

طلوع *tolū*: Doğma, doğuş, tulû

طليعه *tèl'e*: Öncü (ask.), başlangıç

طليق *tèlîq*: Serbest olan

طمأنينه *tomè'nîne*: Sakin, ağırbaşlılık, vakar

طماع *tèmmā*: Açgözlü

طمث *tèms*: 1. Âdet görme, kadınların aybaşı 2. Bekâretin giderilmesi

طمطراق *tomtorāq*: Tantana, debdebe, ihtişam

طمع *tèmè*: Tamah, açgözlülük

طمعکار *tèmè'kār*: Tamahkâr, doymaz

طناب *tenāb*: İp, halat, sicim

طناز *tènnāz*: Şakacı ve nazlı, cilveli

طنبور *tènbūr*: Tambur

طنز *tènz*: Alay, istihza

طنطنه *tèntène*: Tantana, görkem
 طنین *tènlîn*: Çınlama, çingirak sesi,
 sinek ve sivri sinek vızıltısı,
 ~ انداز = Çingirdama
 طوائف *tèvâ'ef*: طوائف = طایفه nin
 çoğ. Kavimler, kabileler
 طواحن *tèvâhen*: طاحنه nin çoğ. Azı
 dişler
 طواحين *tèvâhîn*: طاحونه nin çoğ. De-
 ğirmenler
 طواف *tèvâf*: Etrafı dolaşma, tavaf,
 ~ کردن = Tavaf etmek
 طواف *tèvvâf*: Seyyar satıcı, çok
 dolaşan
 طوائف *tèvâ'eyef*: طوائف = طایفه nin
 çoğ. Tayfalar, kabileler
 طوبی *tübâ*: 1. Pak, temiz 2. Ne
 mutlu!
 طوبوز *topoz*: توپوز = Topuz
 طوج *tûc*: Tunç
 طور *tour*: Hal, biçim, tavır
 طوسی *tûsî*: Koyu gri
 طوطی *tûtî*: Papağan
 طوع *tô'*: Muti olma, isteyerek bir
 şeyi yapma
 طوعاً *tô'ên*: İstiyerek, kendi rızasıyle,
 ~ و کره = İster istemez
 طوفان *tûfân*: Fırtına
 طوق *toûq*: Gerdanlık
 طوقه *toûqe*: Gerdanlık v.b. yuvar-
 lak şey

طول *tûl*: Uzunluk, boy
 طولانی *tûlânî*: Uzun, boylu
 طومار *tûmar*: Tomar
 طویل *tèvîl*: Uzun, boylu
 طویله *tèvîlle*: Tavla, hayvanların
 bağlandığı yer
 طهارت *tèhâret*: Temizlik, paklık
 طهر *tohr*: Pak olmak, temiz olmak,
 kadınların adetten pak olma-
 ları
 طهور *tèhûr*: Pek temiz, temizleyici
 طی *teyy*: Sarma, devşirme (mec.)
 yol alma
 طیار *tèyyâr*: Uçan, (mec.) çevik, hızlı,
 yürüyen, hazır
 طيارات *tèyyârât*: طیاره nin çoğ.
 Uçaklar
 طیاره *tèyyâre*: Uçak, tayyare
 طیب *tîb*: Güzel koku, istek, خاطر
 ~ = İstekle
 طیب *tèyyeb*: İyi, hoş, temiz
 طیر *teyr*: Kuş, uçuş
 طیران *tèyèrân*: Uçuş, uçma
 طیره *teyre*: Kötü alâmet veya fal
 طیش *teyş*: Hafiflik, aptallık, öfke
 طیف *teyf*: Tayf, görüntü
 طیفور *teyfûr*: Uçan, zıplıyan
 طین *tîn*: Çamur, toprak, balçık
 طینت *tînet*: Yaratılış
 طيور *toyûr*: طیر in çoğ. Kuşlar

ظ

ظ *zā* : «Z», Farsça alfabenin 20. harfi

ظالم *zālem* : Haksızlık ve zulmeden
ظاهر *zāher* : Açık, belli, dışyüz, zâhir, سازی ~ = Gösteriş yapma, riyakârlık

ظائر *ze'r* : دایه = Dadı, sütanne
ظرائف *zērā'ef* : Mizahlar, lâtifeler
ظرافت *zērāfet* : Naziklik, zarafet, şaka

ظرف *zêrf* : Kab, kılıf, mahfaza
ظرفاء *zorēfā* : ظریف in çoğ. Zarifler, nüktedanlar

ظرفیت *zêrflyyēt* : Hacim, istiap, kapasite, kabiliyet

ظروف *zorūf* : Kablar

ظریف *zêrif* : Nazik, zarif, nükteci

ظریفه *zêrlfe* : Şaka, nükte

ظفر *zêfer* : Zafer

ظفر *zefr* : Tırnak

ظل *zell* : Gölge

ظلال *zêlāl* : ظلال = ظل in çoğ. Göl-geler

ظلام *zêlām* : Karanlık, gece karanlığı

ظلام *zollām* : ظالم in çoğ. Zalimler

ظلم *zolm* : Zulüm, haksızlık

ظلمات *zolomāt* : ظلمت in çoğ. Karanlık-lıklar

ظلمانی *zolmāni* : Karanlığa mensup, muzlim

ظلمت *zolmēt* : Karanlık

ظلمه *zêleme* : ظالم in çoğ. Zalimler

ظلوم *zêlūm* : Pek zalim ve cefakâr

ظلیل *zêlll* : Gölgesi, ظل ~ = Pek göl-geli ve serin

ظماء *zemmā* : تشنگی = Susama

ظن *zenn* : Zan, şüphe, سوء ~ = Kötü zan ve şüphe, حسن ~ = İyi düşünme (biri için)

ظنون *zonūn* : ظن in çoğ. Zanlar, şüpheler

ظنین *zênln* : 1. Sanık, müttehem 2. Şüphe eden, kötü düşünen

ظواهر *zêvāher* : ظاهر in çoğ. Görünüşler

ظهر *zohr* : Öğle

ظهر *zêhr* : Arka

ظهر نویسی *zêhr-nevîsl* : جیرو = Ciro

ظهور *zohūr* : Zahir olma, meydana çıkma

ظهیر *zêhîr* : Yardımcı, arka çıkan

ع

ع 'eyn : «E», Farsça alfabenin 20. harfi

عائد *'ā'ed* : عاید = Gelir, menfaat, ait

عائد *'ā'ede* : عائد = Gelir

عائله *'ā'ele* : Aile, çoluk çocuk, ev halkı

عابد *'ā'ed* : İbadet eden, tapan

'āber : Geçen
 'āc : Fil dişi
 'ācez : Âciz, iktidarsız
 'ācel : Acele eden, süratli
 'ācelèn : Acele olarak
 'ādāt : عادت in çoğ. Alışkanlıklar, âdetler, usuller
 'ādèt : Alışkanlık, âdet
 'ādel : Âdil, adaletli
 'ādelâne : İnsaf ve adâlete uygun, adâletle, ~ قیمت = Uygun fiyat
 'ādī : Mûtat, âlelade
 'ār : Ayıp, ar
 'ārez : 1. Şikâyetçi 2. Tabii olmayıp sonradan hasıl olmuş, zuhur eden 3. Yüz, yanak ~ شدن = 1. Şikâyetçi olmak 2. Gelip çatmak, baş göstermek
 'āreze : Kaza, ârıza
 'āref : Bilen, bilgisi sezgi ve olgunluğa dayanan, ârif
 'ārī : Çıplak, boş, uzak, âri
 'ārīye : 1. Eğreti, takma 2. Ödünç, borç olarak
 'āzem : Kast ve niyyet eden, bir yere veya seyahata çıkan
 'āşer : Onuncu
 'āşeq : Âşık
 'āşūrā : Muharrem ayının 10. günü

'āsef : 1. Pek sert, şiddetle esen 2. Bükülmüş, meyilli
 'āsefe : Fırtına, pek şiddetli rüzgâr
 'āsem : Koruyan, tutan, engel olan, namuslu
 'āseme : Başkent
 'āsī : Başkaldıran, itaatsız
 'āter : Itırlı, güzel kokulu
 'ātef : Meyleden, lütfeden
 'ātefe : Şefkat, merhamet, muhabbet duygusu
 'ātel : İşsiz, tenbel, boş
 'āfiyèt : Afiyet, sıhhat
 'āq : Anaya, babaya itaatsız, ~ والدين = Baba ve annenin evlattan razı olmaması
 'āqebèt : Son, nihayet, akibet
 'āqebèt-ol-èmr : İşin sonunda
 'āqebèt-be-ḥeyr : Sonu iyi ve güzel olan
 'āqed : Akteden, bir anlaşmayı v.s. yi imza eden, nikâh kıyan
 'āqer : Kısır, doğurmaz, mahsul vermez
 'āqel : Akıllı, uslu
 'āqelâne : Akıllıca, akla uygun
 'āqe : 1. Akıllı kadın 2. İdrak melekesi
 'ākef : Yalnız kapanıp oturan, mutekif

عالم 'ālem : Kâinat, dünya, cihan, âlem

عالم 'ālem : âlim, bilgin

عالم گیر 'ālēm-gīr : Cihanşümûl, evrensel

عالی 'ālī : Yüksek, üstün, رتبه ~ = ~ مقام = Yüksek dereceli

عام ām : سال = Yıl, sene

عام āmm : Umuma ait, kamu, ~ المنفعة = Kamu yararına

عامدāmedèn : Kasten, bilerek ve isteyerek

عامر 'āmer : 1. Mamur, bayındır
2. İmar eden

عامل 'āmel : 1. Fail, mümessil, acenta
2. Tesir eden

عامه 'āmmē : Umum, bütün, kamu

عامیانه 'āmiyāne : Halk dili, avama ait

عاند 'āned : İnat eden

عاید 'āyed : عائد = Gelir, ait, geri gelen

عایدات 'āyedāt : عوائد = در آمد = Gelir, gelirler

عایده 'āyede : عاید = Gelir

عایق 'āyeq : عائق = Tecrit eden, gayri nakil, geçirimsiz

عباء 'ebā' : Aba, yünden yapılmış bir çeşit bol pardesü (esk.)

عباد 'ebād : عبد in çoğ. Kullar

عباد 'obbād : عابد in çoğ. İbadet edenler

عبادت 'ebādēt : İbadet, kulluk

عبادتگاه 'ebādēt-gāh : Tapınak, ibadet yeri

عبارت 'ebārēt : İbare

عبث 'ebēs : Abes, saçma, gereksiz

عبد 'ebd : Kul

عبدہ 'ebèdè : عبد in çoğ. Kullar

عبرانی 'ebrānī : İbrani, İsrail oğullarına mensup

~ انگیز = ~ آمیز 'ebrèt : İbret, ~ آور = İbret verici

عبری 'ebrī : عبرانی = İbrani

عبودیت 'obūdīyyet : Kulluk

عبور 'obūr : Geçme

عبوس 'ebūs : Suratsız, abus

عبر 'ebhèr : نرگس = Nergis

عبید 'ebīd : عبد in çoğ. Kullar

عبید 'obeyd : عبد in küçültmesi, küçük kul

عبر 'ebīr : عنبر = Amber

عتائق 'etā'eq : عتیقه nin çoğ. Antikalar

عتاب 'etāb : Azarlama, tektir, tersleme, paylama

عتاق 'etāq : Kölenin serbestliğe kavuşması, serbestlik

عتبات 'etèbāt : عتبة nin çoğ. Eşiği öpülen ziyaretgâhlar

عتبه 'etèbe : Basamak, eşik, ziyaretgâh

عترت 'etrèt : خانواده = Soy, aile, nesil, akraba

'etèh : Bunama, ihtiyarlıktan alıklaşma
 'etlq : Eski, kadim
 'etlqe : Eski eser, antika eşya
 'esār : Kaymak ve düşmek
 'ecā'eb : Garip ve acayip şeyler, acayip
 'ecālètèn : Acele olarak, şimdilik
 'ecāyeb : Şaşılabacak şey, acayip
 'ecèb : Hayret, şaşılabacak
 'ocb : Kibir, gurur
 'ecèbā : Hayret
 'ecz : Acizlik, yetersizlik
 'ecèze : عاجز in çoğ. Acizler
 'ecl : گوساله = Dana
 'ecèle : Acele
 'ecèm : Arap olmayanlar, İranlılar
 'ecūz : عجوزه = Kocakarı
 'ecūl : Aceleci, sabırsız
 'ecib : Şaşıracak şey
 'ecīn : Hamur, yoğurulmuş
 'edād : Sayı, sıra, zümre
 'edālèt : Adalet
 'edāvèt : Düşmanlık
 'edèd : Sayı, adet
 'edès : Mercimek
 'edèse : عدسی = Mercek
 'edèsl : Mercek 2. Mercimek yemeği

'edl : 1. Adalet 2. Denk 3. Balya
 'edliye : داد گتری = Adliye
 'edèm : Yokluk
 'edèn : Cennet, ebedi mekân
 'edovv : Düşman
 'odvān : Düşmanlık, zulüm
 'odul : Sapma, yoldan çıkma, vazgeçme
 'edde : 1. Sayı, birkaç 2. İddet süresi
 'edlde : Çok sayılı
 'edil : Benzer, eş, eşit
 'edlm : Mevcut olmayan
 'ezāb : Azap
 'ezār : Yanak, yüz
 'ezb : Tatlı, hoş, lezzetli (su)
 'ozr : Özür
 'ezrā' : Kızoğlan kız, bakire
 'ozübèt : Tatlılık, lezzet
 'errābe : ارابه = Araba hayvan veya insan gücüyle taşınan
 'errāde : (esk.) Mancınık, zemberek, araba
 'erāq : Irak
 'erāyez : عریضه nın çoğ. Dilekçeler
 'erèb : Arap
 'erbède : Sarhoşun bağırıp çağırması, gürültü
 'erèc : لنگی = Topallık
 'erş : Arş, tavan, taht

'erşe : Güverte
 'erşe : Arsa, avlu, meydan
 'erz : Sunma, arz
 'erz : Genişlik
 'erz : Namus, ırz
 'erèz : Belirti, araz
 'erz-e-hāl : عريضه = Dilekçe
 'erze : Sunma, gösterme
 'orze : Başarı, güçlülük,
 ~ بی = Beceriksiz
 'er'èr : Dağ servisi
 'er'èr : Anırma
 'orf : Örf, âdet
 'orèfā : عارف in çoğ. Arifler
 'erfān : İrfan, anlayış, seziş
 'erèfe : Zilhiccenin 9. günü,
 arife
 'erèq : 1. Ter 2. Rakı, votka
 'erq : 1. رگ = Damar 2. ریشه
 = Kōk 3. Soy
 'erq-on-nesā : عرق النساء
 'erèq-çln : عرقچین
 'erèq-süz : Isilik
 'orve : Kulp
 'orūc : Kalkma, yükselme
 'erūs : Gelin
 'erūz : Aruz
 'orūq : عرق in çoğ. Damarlar
 'oryān : برهه = Çıplak
 'erlż : Geniş
 'erlze : عرضحال = Dilekçe

'ezz : İzzet, şeref
 'ezā : Matem, yas
 'ezā'em : عزيمه = عزائم nin çoğ.
 Dualar, efsunlar, nefesler
 'ezā-dār : Matemli, yaslı
 'ezā-dārī : Yas tutma
 'ezāyem : عزائم = Dualar, ef-
 sunlar
 'ezèb : Bekâr, ergen
 'ezzèt : Değerlilik, izzet, itibar
 'ezrā'il : Azrail
 'ezl : İştten çıkarma, azil
 'ozlèt : Bir kenara çekilme,
 inziva
 'ezm : Azim, kast, niyet
 'ozübèt : Ergenlik, bekârlık
 'ezlż : Kıymetli, aziz
 'ezlmèt : Gitme, yola çıkma
 'ezlme : Dua, efsun
 'esāker : Askerler
 'osr : سحق = Güçlük
 'osrèt : Güçlük, darlık, yok-
 sulluk
 'esès : Gece bekçisi
 'eskèr : سرباز = Asker
 'esèl : Bal
 'esèll : Ballı, ~ ميزه = Küçük
 sehpa
 'eşā : Akşam yemeği
 'eşā : Yatsı, gün batışından
 gece yarısına kadar

'oşşāq : عاشق ın çoğ. Aşıklar
'eşāyer : عشيرہ nin çoğ. İller,
aşiretler

'oşr : Onda bir
'eşērāt : Onlar (arit.)
'eşrèt : Eğlenme, iştret
'eşère : On
'oşriyye : Öşür, vergi (esk.)
onda bir

'eşq : Aşk, sevgi, aşırı mu-
habbet

'eşq-bāzī : Sevişmek, aşk
oyunu

'eşēqe : Sarmaşık
'oşūr : Vergiler, öşürler
'eşve : Naz, cılve, işve
'eşve-gēr : Cilveli
'eşlre : İl, aşiret

'esā : Baston, asa
'esābè : 1. Takım, grup 2.
Sarık

'essār : Susam v.b. madde-
lerin yağını ve özünü çıkaran

'osāre : Usare, öz

'esēb : Sinir

'esēbānī : Öfkeli, sinirli, ~
= Kızmak, sinirlenmek

'esēbl : Kızgın, öfkeli, sinirli

'esr : 1. Yüzyıl, asır 2. İkinci

'os'os : Kuyruk kemiği

'osfūr : گنجشک = Serçe

'esmèt : Namus, günahsızlık,
iffet

'esyān : İsyan, ayaklanma
'eslir : Meyve v.b. nin suyu
veya özü

'ezod : 1. Kol, pazı 2. (mec.)
= Destek, yardımcı

'ezolāt : Kaslar, adaleler

'ezole : Kas, adale, pazı

'ozv : Üye, organ

'ozviyyèt : Üyelik

'etā : Bağış

'etā-bēhş : Bağışta bulunan

'ettār : 1. Bakkal 2. Baharatçı

'otāred : Utarit, Merkür

'ettārī : Bakkal dükkânı

'etālèt : Tembellik, durgunluk

'etāyā : عطیه nin çoğ. Bah-
şışlar

'etr : Itır, esans

'etr-pāş : Firiksiyon, su ve
kolonya püskürten

'etr-sāzī : Kolonya imâ-
lâthanesi, kolonyacılık

'etriyyāt : Esanslar, güzel
kokular

'etse : Hapşırma, ~ کردن =
Hapşırmak, aksırmak

'etēş : Susuzluk, susama

'etşān : Susuz, susayan

'etf : 1. Yönelme, çevirme
2. Bağ (gr.), atf

'etūf: Pek merhametli ve şefkatli

'otūfèt: Şefkat, merhamet

'etīyye: Bağış, ihsan

'ezām: 1. عظم in çoğ. Büyükler
2. عظم in çoğ. Kemikler

'ezm: Kemik

ezem: Büyüklük, ululuk

'ozemā: عظماء in çoğ. Büyükler

'ezemèt: Büyüklük, ululuk

'ozmā: En büyük

'ezīm: Büyük, ulu

'efāf: عفت = İffet, namus

'efrīt: Şeytan, kötü, ifrit

'ēfen: Pis kokulu, kokmuş

'ēfv: Afv

'ēfovv: Bağışlayıcı (Tanrı)

'ofūnèt: 1. Kötü koku, ağırlık
2. Bulaşma, enfeksiyon

'ofūnī: Bulaşıcı (hastalık), intani

'ēfīf: Namuslu, iffetli

'eqā'ed: عقاید = Akideler, inançlar

'eqāb: Ceza, azap

'oqāb: Kartal

'eqār: Mülk, akar

'eqāreb: 1. Akrepler 2. Zorluklar 3. Çekişmeler

'eqāl: Devenin ayağına bağlanan ip, ayak kösteği

'eqāyed: İnançlar, akideler

'eqèb: Arka, geri, peş

'eqèbl: Arkadaki

'oqbā: Ahiret

'eqd: Bağlama, düğümleme, nikâh, akit, ~ کردن = Nikâh yapmak

'eqd: Gerdanlık

'eqd-nāme: Nikâh cüzdanı

'oqde: Düğüm, (mec.) zor mesele, ukde

'eqrèb: Akrep

'eqrèbèk: 1. Gösterge, ibre
2. Dolama

'eqrèbe: İbre, gösterge, akreb, yelkovan

'eql: Akıl, us

'oqèlā: Akıllılar

'eqlānī: عقل = Akla uygun

'oqèlā'l: Akıllıca

'eqll: Akla ait, akla uygun

'oqūbèt: İşkence, ceza

'oqūd: عقد in çoğ. Düğümler, gerdanlıklar, nikâhlar

'oqūl: عقل in çoğ. Akıllar

'eqīde: İnanç, kanı

'eqīq: Akik, bir çeşit mühür ve yüzük taşı

'eqīm: Kısır, akim

'ekkās: Foto, fotoğrafçı

'ekkās-hāne: Foto dükkânı

'ekkāsī: Fotoğrafçılık

'èks : 1. Fotoğraf 2. Zıt
'èks-ol-'èmel : Tepki
'èks-bèrdārī : Fotograf çekme
'èksi : Akisli, resimli
'elā : Şan, şeref, yükseklik
'elāc : Çare, ilaç
'elāc-bèḥṣ : Çare bulan, iyileştiren
'elāc-pèzir : Çaresi bulunan
'ellāf : Odun, kömür ve hayvan yemi satıcısı
'elāqe : İlişki, ilgi, bağ
'elāqe-bènd : Tuhafiyeci
'elāqe-mènd : İlgili, ilgi ve sevgisi olan
'ellām : Çok bilen, her şeyi bilen
'elāmèt : İşaret, belirti, alâmet
'ellāme : Derin bilgin, allâme
'elāniyye : Alenilik, açıklık
'elāve : Arttırma, zam, fazla
'elā'eq : İlgiler, alâkalar
'elā'em : İşaretler, alâmetler
'ellèt : İllet, sebep, hastalık
'elèf : Ot
'elèf-ḥār : Ot yiyen
'elèf-zār : Çayır, yeşillik
'elèl : İlletler, sebepler
'elm : İlim, bilgi

'elèm : 1. Bayrak, sancak, işaret
2. Özel isim
'olēmā : Alimler, bilginler
'elèm-dār : Sancaktar
'elmi : İlmi, bilimsel
'elènèn : Açıkça, alenen
'elèni : Açık, meydanda olan
'olovv : Yücelik, yükseklik, büyüklük
'olūfe : Yem (at, sığır v.b. için)
'olūm : Bilgiler, ilimler
'olvl : Yüce, yukarıdaki, üsteki
'elèvi : Hz. Aliye ait, onun neslinden olan
'eli : 1. Hz. Ali 2. Yüce, şerefli
'olā : Yücelik
'olyā : Yüce, üst taraf, yücelik
'elèl-'ettesāl : Aralık vermeden, durmadan
'el-èl-'osūl : Alelusul
'elè-l-'etlāq : Alehlak, genellikle
'elèl-hesāb : Mahsuben, avans olarak
'elèl-ḥosūs : Bilhassa
'elè-d-dèvām : Mütemadiyen, devamlı olarak
'elè-s-sèviyye : Eşit, farksız
'elè-t-tolū : Şafak vakti
'elè-l-'ecāle : Şimdilik
'elè-l-'omyā : Körü körüne

'*elè-llah* : Allaha tevekkül
 'elliyyèt : İlliyyet, nedenlik
 'elāhèdde : Ayrıca
 'olyā-hèzrèt : Kraliçe hazretleri
 'ellq : علوفه = Hayvan yemi
 'elèyk : Senin üzerine!
 'elèykom : Sizin üzerinize!
 'elll : Hasta, hastalıklı, malûl
 'ellm : Çok bilen (Tanrı)
 'elèyh : Onun üzerine olsun
 'elā-hāza : Binaenaleyh
 'elliyyln : Yüceler, cennetin en yüce ve yüksek yeri
 'emm : عم = Amca
 'emād : Direk, sütun
 'emārāt : عمارت in çoğ. Binalar
 'emārèt : 1. Umran 2. Bina, yapı, inşaat
 'emārī : نقش کش = Tahtirevan, sedye, teskere, cenaze arabası
 'ommāl : عامل in çoğ. Amiller, mümessiller
 'emmāme : Sarık
 'emā'em : عمامه nin çoğ. Sarıklar
 'emd : Kast, niyet
 'emdèn : Kasten, bilerek ve istiyerek
 'omde : Asıl, esas, başlıca, mühim

'omde-forūş : Toptancı tüccar
 'emdl : Kasten
 'ōmr : Ömür, yaş, hayat
 'omrān : آبادانی = Bayındırlık, umran
 'ōmq : Derinlik
 'em-qezi : Amca kızı
 'emoqli : پسر عمو = Amca-oğlu
 'omql : Derinliğine, derin
 'emèl : İş, amel
 'emèlèn : Fiilen, bilfiil
 'emèle-cāt : İşçiler, inşaat işçileri
 'emèl-kèrd : Çalışma, kazanç
 'emèle-gl : İnşaat işçiliği
 'emèle : İşçi, inşaat işçisi
 'emèlī : Ameli, pratik
 'emèliyyāt : İşler
 'emū : Amca
 'emūd : Sütun, direk, dik
 'emūdī : Dikey, amudi
 'omūm : Genel, cümle, bütün, hep, kamu
 'omūmī : Genel, umumî, kamu
 'emme : Hala
 'emyā : Kör, körlük
 'emīd : Kabile reisi, ileri gelen
 'emīq : Derin
 'emīm : Tam, kâmil, hep

'enā : رنج = Mihnet, meşakkat

'onnāb : Unnab, hunnab

'enād : İnat

'enāser : عنصر un çoğ. Unsurlar

'enān : Dizgin

'enāvīn : Unvanlar

enāyēt : Lutuf, iyilik, yardım

'enēb : انگور = Üzüm

'enbēr : Amber

'entēr : 1. Bir çeşit maymun
2. Mor renkli iri sinek

'endēlīb : Bülbül

'onsor : Unsur, eleman

'onsol : پیاز = Soğan

'onf : Şiddet, sertlik

'onfēn : Şiddetle, zorla

'onfovān : İlk gençlik, tazelik

'en-qērīb : Pek yakında

'onqūd : Üzüm salkımı

'enkēbūt : Örümcek

'enkēbūtl : Örümcek ağı şeklinde, örümceğe ait

'onvān : Unvan

'enūd : İnatçı

'enīf : Kaba, sert, haşin

'ennīn : Erkeklik gücü olmayan

'evā'ed : عوائد = Gelirler

'evār : Kusur, noksan, yırtık

'evārez : 1. عارضه nin çoğ. Olaylar 2. Belediye vergileri, özel vergiler

'evāriye : Bozulmuş, kusurlu, sakat mal

'evātef : عواطف nin çoğ. Şefkatler, merhametler

'evāqeb : Sonuçlar

'evālem : Alemler, haller

'evām : Avam, umum halk

'evāmāne : Avamca, halk dili

'evām-fērīb : Halkı aldatan, demagog

'evāmel : Amiller, faktörler

'evāqeb : عاقبت in çoğ. Sonuçlar

'ūd : 1. Öd ağacı 2. Ut, bir çeşit çalgı âleti

'ōwd : 1. Geri dönme, avdet, dönüş

'ōwdēt : Dönüş, geri gelme, avdet

'ūd-zēn : Ut çalan

'ūr : 1. Tek gözlüler 2. برهنه = Çıplak

'owrēt : Utan yeri, ayıp yeri, avret

'evēz : Karışılık, bedel

'evēz-kērdēn : Değiştirmek, tebdil

'evēzl : Değişiklik, yanlış

~ کردن 'ow-'ow : Havlama, ~
= Havlamak

عون 'own : Yardım, yardımcı

عهد 'èhd : Söz verme, yemin, ant,
antlaşma, sözleşme, mukavele
عهد شکن 'èhd-şekèn : Yemininden
dönen, antlaşmayı bozan

عهد نامه 'èhd-nāme : Sözleşme, ant-
laşma kağıdı

عهده 'ohde : Söz verme, tekeffül,
sorumluluk

عهده دار 'ohde-dār : Bir işi kendi
üstüne alan, sorumlu

عهود 'ohūd : عهد in çoğ. Ahitler,
sözleşmeler

عيادت 'eyādèt : Hastanın halini sor-
ma, hastayı ziyaret

عياذ 'eyāz : Sığınma, iltica

عیار 'eyār : Ayar, ölçü (altın, gümüş
v. b. için)

عیار 'eyyār : 1. Hilekâr, çevik 2. Çok
dolaşan

عیاش 'eyyāş : Çok eğlenen, eglen-
ceye düşkün

عیال 'eyāl : Karı, zevce, aile, ~ اهل
= Çoluk çocuk

عیان 'eyān : Belli, açık

عیب 'eyb : Noksan, sakatlık, ayıp

عیبجو 'eyb-cū : Ayıp arayan

عیب گوئی 'eyb-gū'ī : Herkesin nok-
sanını, ayıbını söyleme, zem-
metme

عید 'eyd : Bayram

عیدی 'eydī : Bayram bahşışı veya he-
diyesi, bayramda verilen para,
bayramlık

عیسوی 'İsèvl : Hristiyan, nasrani

عیسی 'İsā : İsa, Hristiyanların Pey-
gamberi

عیش 'eyş : Zevk ve sefa, yaşama,
yiyip içme

عين 'eyn : 1. Göz 2. Pınar, çeşme
3. Ayni, kendisi, tıpkı, çok
benzeri

عين اليقين 'eyn-ol-yèqln : Görmüşçe-
sine, kesin bilgi

عینک 'eynek : Gözlük, دودی ~ =
Güneş gözlüğü

عینک سازی 'eynek-sāzl : Gözlükçülük

عینکی 'eynekī : Gözlüklü

عینه 'eynehū : Aynı onun gibi, ta
kendisi

عیوب 'oyüb : عیب in çoğ. Ayıplar

عیوق 'eyyūq : Ayyuk, bir yıldızın adı

عیون 'oyūn : عين in çoğ. Gözler, pı-
narlar

غ

غ ğèyn : Ğ, Farsça alfabenin 22.
harfi

غائب ġā'eb : غایب = 1. Bulunma-

yan, mevcut olmayan, hazır
olmayan 2. Nerede olduğu bi-
linmeyen

غائط *gā'et* : غايط = Gaita, insan pisliği

غائله *gā'ele* : Kargaşalık, fesat

غائى *gā'ī* : Son, nihai, ~ علت = En son sebep

غاب *gāb* : 1. Boş ve saçma söz 2. Ormanlık, koru, bozulmuş et

غابه *gābe* : Koru, orman, gurup

غابن *gāben* : Muamelede aldatan

غار *gār* : Mağara

غار *gār* : Defne, taftan ağacı

غارت *gārèt* : Yağma

غارتگر *gārèt-gèr* : Yağmacı

غار'غار *gār-gār* : Karga sesi

غارو غور *gārr-o-ğur* : Bağırsak gurdaması

غاز *gāz* : Kaz

غاز *gāz* : 1. Yama, yırtık 2. Bir çeşit bozuk para

غازه *gāze* : Alılk, kırmızılık

غازى *gāzi* : Gazi, savaştan sağ dönen

غاسق *gāseq* : Karanlık, gece karanlığı

غاشيه *gāšiye* : 1. Örtü, at eyerinin örtüsü, haşa 2. Kıyamet

غاص *gāss* : Kalabalık yer, dolu

غاصب *gāseb* : Gasbeden, zorla alan

غافل *gāfel* : Gafil, habersiz

غافلگیر *gāfel-glīr* : Gafil avlanan

غالب *gāleb* : 1. Üstün gelen, galip 2. Ziyade, çok, ~ شدن = Yenmek

غالباً *gālebèn* : Ekseriya, çoğunlukla

غاليه *gāliye* : 1. Pahalı, mübalağalı 2. Misk ve amber karışımı eski bir ilâç

غامر *gāmer* : Harap çorak arazi

غامض *gāmez* : Karışık, anlaşılması güç, müşkül

غانيه *gāniye* : Süse ihtiyacı olmayan güzel kadın, zengin kadın, namuslu kadın

غایب *gāyeb* : غائب = Bulunmayan, mevcut olmayan

غائبانه *gā'ebāne* : Gıyaben

غایت *gāyèt* : Çok, son derece, gayet

غایط *gāyet* : غائط = İnsan pisliği, gaita

غبار *gobār* : Toz, ~ آورد = Toza bulanmış

غباوت *gēbāvēt* : Aptallık, gaflet

غبراء *gēbrā'* : Yer, yer yüzü

غبطة *gēbte* : Gıpta, imrenme, ~ خوردن = İmrenmek

غبغب *gēbgēb* : Çene altı, gerdan

غبن *gēbn* : Alış verişte aldatma

غبى *gēbiyy* : Zihinsiz, ahmak

غشیان *gēsyān* : Kay etme, kuma

غد *godd* : İnatçı, bilgiç çocuk

غدائر *gēdā'er* : Örülmüş saçlar

غدار *gēddār* : 1. Zalim 2. Hilekâr

غداره *gēddāre* : Bir çeşit enli ağır kılıç

غدر *ğedr* : Aldatma, hainlik, hile
 غدغد *ğod-ğod* : Tavuğun gıdıklaması
 غدغن *ğedeğən* : Yasak
 غده *ğodde* : Beze, ur, gudde
 غدیر *ğedlr* : Kuyu, gölcük, su birikintisi
 غدیره *ğedlre* : غدار = Saç, örülmüş saç
 غذاء *ğezā* : Yemek
 غر *ğer* : Kötü, fena kadın
 غر *ğer* : Kırıtma, دادن ~ = Kırıt-mak
 غر *ğor* : 1. Fıtlıklı erkek, 2. Homurdama, زدن ~ = Homurdamak
 غراء *ğerrā* : Parlak, güzel
 غرائب *ğerā'eb* : غریبه nin çoğ. Şaşı-lacak şeyler
 غرائز *ğerā'ez* : غریزه nin çoğ. Tabii hâller, seviticiler
 غراب *ğorāb* : کلاغ = Karga
 غرابت *ğerābèt* : 1. Gariplik 2. Acayip olma 3. Alışılmamış
 غرابه *ğerābe* : Damacana
 غرابیه *ğorābiye* : Kurabiye
 غراچه *ğerāçe* : غرچه = 1. Ahmak, alçak, kalın kafalı 2. Kadın gibi oğlan
 غراره *ğerāre* : Gaflet, habersizlik
 غرامت *ğerāmèt* : Zararı ödeme, zarar, ziyan
 غران *ğorrān* : Gürleyen, kükreyen, شیر ~ = Kükreyen arslan

غریبا *ğorēba'* : Garipler, zavallılar
 غریبال *ğerbāl* : غریب = Kalbur
 غربت *ğorbèt* : Gurbet
 غرچه *ğərçe* : 1. پست = Ahmak 2. Kadın gibi oğlan
 غرس *ğers* : Dikmek (ağaç, fidan), اشجار ~ = Ağaç dikmek
 غررش *ğorreş* : Kükreme
 غرض *ğèrèz* : Garaz, maksat, niyet, ~ آلود = Maksatlı, garazlı
 غرغر *ğor-ğor* : Homurdama, mırıldanma, کردن ~ = Homurdamak
 غرغره *ğèr-ğère* : 1. Gargara, کردن ~ = Gargara etmek
 غرغره *ğèrgère* : 1. Makara 2. Kuyu çıkırığı
 غرغشه *ğèrgèşe* : Kargaşalık
 غرف *ğorèf* : غرفه nin çoğ. Küçük odalar
 غرغه *ğorfe* : Pavyon, hücre, odacık
 غرق *ğèrq* : Suya batma, boğulma, ~ شدن = Suya batmak, boğul-mak, ~ کردن = Suya batır-mak, boğmak
 غرقاب *ğèrq-āb* : Boğulunacak su
 غرغه *ğorfe* : Suya batmış, suda boğulmuş
 غرماه *ğorēma'* : غریم in çoğ. Alacak-lılar, ~ تقسیم = Borçlunun ma-lını alacaklılara taksim etmek
 غرنه *ğoronbe* : غرنه = Gürültü, اسمان ~ = Gök gürültüsü

ğorombldèn: Gürültü yapmak
ğorüb: Gurup, güneş batması, batış, افتاب ~ = Güneşin batışı

ğorūr: Gurur, aldanma

ğoruş: Kuruş

ğerre: Mağrur olma, iğfal, ~ شدن = İğfal edilmek

ğorre: 1. Parlaklık 2. Kameri ayın birinci günü 3. Atın alnındaki beyaz leke

ğerlb: Garip, yabancı, acayip, kimsesiz

ğerlbe: Yabancı

ğorldèn: Homurdamak, mırıldanmak

ğorridèn: 1. Kükremek (arslan için) 2. Hırlama, homurdanmak

ğerize: Sevkitabü, içgüdü

ğerizl: Sevkitabü olarak

ğerlq: Batmış, suda boğulmuş

ğerim: 1. Alacaklı 2. Borçlu, müflis, batkın

ğerlv: Feryat

ğezā: Din için yapılan savaş

ğezāl: Geyik yavrusu

ğezzāl: Urgancı

ğezel: Gazel

ğezel-hān: Gazel okuyan

ğezelliyyāt: Gazeller, gazeller bölümü

ğezevāt: غزوة nin çoğ. Savaşlar

ğezve: Savaş (din için)

ğejjldèn: Sürünmek

ğessāl: Yıkayan, ölü yıkayıcı, ~ خانه = Ölü yıkama yeri

ğosl: Yıkanma, boy aptesti, gusul

ğeş: Bayılma, kendinden geçme

ğeş: Hile, hainlik, haset, gümüş ve altına değersiz maden karıştırma

ğeşā: Zar, perde

ğeşāvēt: Perde, örtme

ğeşve: Örtü, Perde

ğeşl: Her zaman bayılan, bu hastalığa müptelâ

ğesb: Zorla alma, gasp

ğesbl: Zorla alınan mal, mülk

ğosn: Dal, ağaç dalı

ğosse: Gam, üzünlük, ~ خوردن = Üzülmek

ğezēb: Öfke, gazap, ~ آلود = Öfkeli

ğezbān: Öfkeli

ğezēbnāk: Öfkeli

ğozrūf: Kıkırdak

ğozrūfl: Kıkırdaktan

ğezēnfēr: Arslan

ğetā: Örtü, perde

ğeffār: Affedici, bağışlayıcı (Tanrı)

غفران *ğofrān* : Bağışlama

غفلت *ğəflət* : Habersizlik, gaflet

غفور *ğəfūr* : غفار = Bağışlayıcı
(Tanrı için)

غیر *ğəflr* : Çok, bol

غل *ğell* : 1. Kin, haset 2. Değerli
madene adi maden karıştırma

غل *ğel* : غل خوردن = Yuvarlanmak

غل *ğoll* : Boyun zinciri

غلا *ğelā* : گرانی = Pahalılık, ~
= Kıtlık ve pahalılık

غلات *ğellāt* : Tahıllar, zahireler

غلاظ *ğelāz* : غلیظ in çoğ. Koyu şeyler

غلاف *ğelāf* : Kın, kılıf

غلام *ğolām* : Köle, oğlan

غلبه *ğelēbe* : Galebe, üstünlük

غلت *ğelt* : Yuvarlanma, ~ خوردن =
Yuvarlanmak

غلتانیدن *ğeltānīdēn* : غلتاندن = Yuvar-
lama

غلتک *ğeltēk* : Yurgu taşı

غلتیدن *ğeltīdēn* : Yuvarlanma

غلط *ğelēt* : Yanlış, hata

غلط نامه *ğelēt-nāme* : Doğru, yanlış
çizelgesi

غلطی *ğelētl* : Yanlış, yanlışca

غلظت *ğelzēt* : Kalınlık, kabalık

غلغ *ğeleğ* : غلق = Huy, tabiat

غلغل *ğolğol* : غلغله = 1. Fıkır fıkır
kaynama, fıkırdama, kalaba-
lık, gürültü patırtı

غلغلک *ğolğolēk* : Testi

غلغلک *ğelğelēk* : Gıdıklama, ~ دادن
= Gıdıklamak

غلغله *ğolğole* : Kalabalık, gürültü

غلغل *ğelğell* : غلغلک = Gıdıklama

غلغ *ğeleq* : غلغ = Huy, tabiat

غلک *ğollēk* : قلک = Kumbara

غلمان *ğelmān* : غلام in çoğ. Köleler,
oğlanlar

غولنبه *ğolonbe* : Kaba saba, saçma
sapan söz

غولو *ğolovv* : Mübalağa

غله *ğelle* : Tahıl, zahire

غلیان *ğelēyān* : Kaynama

~ کشیدن, غلیان *ğelyān* : قلیان = Nargile,
= Nargile içmek

غللیظ *ğellz* : Kalın, koyu, kesif, galiz

غللیواج *ğellvāc* : زغن = Çaylak

غم *ğēm* : Gam, keder

غمماز *ğemmāz* : 1. Lâf getirip götüren,
arabozucu 2. Kaş ve gözle işa-
ret eden, (mec.) sevgilinin gözü

غمما *ğēmām* : ابر = Bulut

غمماه *ğēmāme* : Bulut parçası

غمباد *ğēm-bād* : Guatr, boyun şişliği

غمخوار *ğēm-ḥār* : 1. Gam çeken 2.
Dert ortağı

غمخواری *ğēm-ḥārī* : Dert ortaklığı

غمخورک *ğēm-ḥorēk* : Balaban kuşu

غمد *ğēmd* : Kın

غمدیده *ğēm-dīde* : Kederli, acılı

غمز *ğənz* : 1. Göz ve kaşla işaret, göz kırpma 2. Lâf taşımak
 غمزده *ğəm-zəde* : Matemli, kederli
 غمزه *ğəmze* : Yan bakış, işve
 غمض *ğəmoz* : Musamaha, göz yumma, ~ عين = Göz yumma
 غمگار *ğəm-gosār* : Dert ortağı
 غمگین *ğəm-glīn* : Kederli
 غمناک *ğəm-nāk* : Kederli
 غموم *ğomūm* : غم in çoğ. Gamlar
 غناء *ğənā* : İhtiyacı olmama, zenginlik
 غناء *ğənā* : Tağanni, terennüm, şarkı söyleme
 غنائم *ğənā'em* : غنیمت in çoğ. Ganimetler
 غنچ *ğənc* : Güzellik, sevinç, ~ زدن = Sevinmek 2. Naz, işve
 غنچه *ğənçe* : Gonca
 غند *ğənd* : غنده = Toplanmış yumak, toplanmış
 غنم *ğənəm* : گوسفند = Koyun
 غنودن *ğənūdən* : Uymak, dinlenmek
 غنه *ğonne* : Genizden gelen ses
 غنی *ğənī* : Zengin, ihtiyacı olmayan
 غنیمت *ğənīmèt* : Ganimet, savaşta düşmandan elde edilen mal
 غو *ğū* = Kuğu kuşu
 غوائل *ğəvā'el* : غائله nin çoğ. Kargaşalıklar
 غواص *ğəvās* : Dalgıç

غوامض *ğəvāmez* : غامض in çoğ. Güçlükler
 غوث *ğaws* : 1. Yardımlaşma, yardım 2. Kutub (veli)
 غوچ *ğūç* : قوچ = Koç
 غور *gowr* : 1. Dip, derinlik 2. (mec.) Düşünmek, incelemek, bir şeyin künhüne varmak, ~ کردن = Düşünmek, incelemek
 غورباغه *ğūrbāğē* : قورباغه = Kurbağa
 غورت *ğurt* : غرت = Yudum, yutma
 غوررسی *ğowr-rēsī* : İncelemek, iyice ve etraflı düşünmek
 غوره *ğūre* : Koruk
 غوری *ğūrl* : قوری = Çay demliği
 غوز *ğūz* : قوز = Kambur
 غوزک *ğūzək* : قوزک = Kör topuk, ayak bileği
 غوزه *ğūze* : قوزه = Koza (pamuk)
 غوص *ğōws* : Suya dalma
 غوطه *ğūte* : Suya dalma, ~ خوردن = Dalmak
 غوطه ور *ğūte-vēr* : Suya gömülmüş
 غوغاء *ğowgā* : Birbirine girmiş kalabalık, gürültü patırtı, ayak takımı kalabalığı, kargaşalık
 غوک *ğūk* : قورباغه = Kurbağa
 غول *ğūl* : Büyük ve korkunç hayali hayvan
 غیاب *ğiyāb* : Hazır olmama, bulunmama, gıyap
 غیاباً *ğiyābèn* : Giyaben, bulunmaksızın

ğiyās: İmdada yetişme, yardım
ğeyb: Görünmeyen, gayb
ğeybèt: 1. Bulunmamak 2. Çekiştirme, dedikodu, ~ کردن = Dedikodu yapmak
ğeyb-gū: Kâhin, gaipten haber veren
ğeyb-gū'l: Gaipten haber verme, kehanet
ğeybübèt: Kaybolma
ğeybl: Görünmeyen, hafi

ğeyş: باران = Yağmur
ğeyr: Öbürü, diğeri, yabancı
ğeyrèt: Hamiyet, kıskanma, gayret
ğeyre: Diğerleri, ve saire
ğeyz: Öfke, gazap
ğllān: غول un çoğ. Hayali, korkunç hayvanlar
ğlv: Feryat, bağıрма
ğèyūr: Gayretli, cesur

ف

fe: «F», Farsça alfabenin 23. harfi
fā'ede: فایده = Fayda, yararlık, kazanç, kâr
fā'ez: Muvaffak, nail
fā'ez: فایض = Feyz ve bolluk ve nimete sebep olan, taşan
fā'eq: Üstün
fāteh: Fetheden, açan
fātehe: Açma, Kur'anın ilk suresinin adı
fāter: Gevşek, yenilmiş
fācer: Günahkâr
fācere: Günahkâr kadın
fāce'e: Çok acıklı olay, facia
fāheş: Sınırı aşan, fahiş
fāheşe: Orospu, fahişe, ~ خانه = Genelev
fāhte: Guguk kuşu

fāher: Üstün kaliteli, değerli
far: Deniz feneri
fāres: Binici, yiğit
fārsī: Farsça
fāreğ: İşini bitirmiş, kurtulmuş, boş, rahat, müsterih, doğurmuş, ~ شدن = Doğurmak
fāreğ-ol-bāl: Zihni, kalbi üzüntü ve gürültüden rahat ve müsterih
fāreğ-ot-tèhsil: Mezun, tahsilini bitirmiş
fāreq: Ayıran, iki şeyin arasındaki farkı belirten
fāstūnī: Şayak, serc
fāsed: Bozuk, çürük
fāseq: Kötülük, günah yapan
fāş: İfşa olunmuş, meydana çıkmış, açık

fāsel: Ayıran, iki arsa v.b. arasındaki sınır
fāsele: Ara, mesafe, fasıla
fāzel: Faziletli, bilgin
fāzel-āb: Çirkef
fāter: خالق = Yaratan
fā'el: Yapan, işleyen
fāq: Yarık, saz kalemin ucundaki yarık
fāqed: Bulunmama, kaybolma
fāqe: Yoksulluk
faktūr: Fatura
faktor: عامل = 1. Çarpan, madrup 2. Âmil
fāl: Fal
fāl-bīn: Falcı
fālec: Felçli
fāl-glīr: Falcı
fālūde: پالوده = Buzlu şurup içine konmuş nişastalı tel kaydayıf
fām: (ek) 1. Renk, سرخ = Kırmızı 2. Benzeyen
fāmil: خانواده = Soy, اسم = Soyadı
fānūs: Fanus, fener
fānī: Ölümlü, kalımsız
fāyede: 1. Yarar, fayda 2. Kazanç, kâr, menfaat
fāyez: فائز = Nail, muvaffak erişme
fāyez: فائض = Feyizli, bol

fetā: جوانی = Gençlik
fetūāh: Açan (Tanrı)
fetūān: Fitneci, güzel
fetūāne: Fitneci, güzelliğiyle kendine bağlayan
fetāvl: Fetvalar
feth: 1. Açma 2. Zafer, fetih
fetrèt: Zayıflık, gevşeklik, hükümsizlik veya parlamento-nun iş görmez hale geldiği dönem, fetret
fetq: Fıtık
fetq-bènd: Fıtık bağı
fetne: Geçimsizlik, fesat, fitne, karışıklık, انگیز, ~ = جو ~ = Fitneci, arabozucu
fetvā: فتوی = Fetva
fotovvèt: Cömertlik, gençlik
fotūh: Beklenmiyen bir şeyi elde etmek, açılma, çözülme
fotūhāt: Fetihler, zaferler
fotūr: Gevşeklik, zaaf
fetile: Fitol
foccār: Facirler, günahkârlar
foc'è: Ansızın, birdenbire vuku bulmak, nüzul, inme
fēcāye': Fecaatlar, kötülükler
fècr: Şafak, tan vakti
focūr: Günah, sefahat
fècl': Feci
fècl'e: Belâ, kötü olay
fèhhāşl: Sövüp sayma
fōhş: Küfür, kötü lâf, sövme

fəhşā' : Fuhuş, zina, kötü iş
fəhl : 1. Damızlık, erkek hay-
 van 2. İleri gelen

fəhvā' : فحوى = Manâ, mef-
 hum, anlam

fohül : فحول in çoğ. Bilginler,
 ileri gelenler

fəhvā' : فحوى = Anlam, mefhum
fəhḥār : Toprak testi, sürahi
 v.b. yapan

fəhḥārī : Toprak testi v.b. işi

fəḥāmèt : Ululuk, büyüklük

fəḥz : Bacak, oyluk, kalça

fəḥr : İftihar

fəḥmīdèn : Pamuk çekirdek-
 lerini çıkarmak

fədā' : Feda, kurban

fədā'l : فدائي = Fedâi

fədākār : Fedakâr

fəda-kārī : Fedakârlık

fədevl : Bendeniz, kulunuz,
 fedâi

fədiye : Kurtarmalık, birinin
 canını kurtarmak için verilen
 para

fər : Şan, şeref, güzellik

fer : Fırın, gaz ocağı

fērā'ed : فریده nin çoğ. Değerli
 mücevherler

fērā'ez : 1. Farz olan şeyler
 2. Dini miras kuralları

fērāḥ : Geniş, ferah

fērāḥor : Uygun, yaraşır

fērār : Firar, kaçma

fērārī : Kaçak, kaçan

fērāz : Yükseklik, yokuş, نشیب
 ~ و = İniş çıkış

fērāsèt : Zihin uyanıklığı,
 derhal anlama, zeyreklik

fērāsiyyūn : (bot.) Naneli-
 lerden bir çeşit bitki

ferāş : Yatak

ferrāş : Odacı, süpürücü, ha-
 deme, küçük memur

fērā'ene : Fıravunlar

fērāğ : Rahatlama, bir işi biti-
 rip çekilme

fērāğèt : El çekme, boş olma,
 rahatlık

fērāq : Ayrılık, hicran

fērāmuş : Unutma

fērāmuş-kār : Unutkan

fērāmuşl : Unutkanlık

fērāmīn : Emirler, fermanlar

fērāvān : Bol, çok

fērāvānl : Bolluk, çokluk

fērāhèm : Hazır, müheyya,
 bulunma, ~ آوردن = ~ کردن =

Hazırlamak, bulundurmak, ~

= Bulunmak, hazırlanmak

fərbūd : Doğru, sağlam

ferbeh : Semiz, şişman

fertūt : Yaşlı, bunak

ferc : Kadının veya dişi hay-
 vanın tenasül organı

فرج *fèrèc* : Açılış, kolaylık
 فرج *forèc* : Yarıklar, delikler, ~ خلل
 = Mesameler, kılcal borular
 فرجاد *fèrcād* : Bilgili, erdemli
 فرجام *fèrcām* : 1. Sonuç, akıbet 2.
 Temyiz mahkemesi
 فرجه *force* : Ara, aralık
 فرچه *ferçe* : Diş veya traş fırçası
 فرح *fèrèh* : Sevinç, ~ بخش = Sevin-
 dirici, ferah verici
 فرحناک *fèrèhnāk* : Ferah verici
 فرخ *fèrroḥ* : Kutlu, güzel
 فرخنده *fèrḥonde* : Kutlu, mübarek,
 mesut
 فرد *fèrd* : Tek, fert, yalnız
 فردا *fèrdā* : Yarın
 فرداً *fèrdèn* : Tek başına
 فردوس *ferdōws* : Firdevs, cennet
 فردی *fèrdī* : Bireysel, ferdi
 فرز *ferz* : Çabuk
 فرزبان *fèrzān* : Akıllı, bilge
 فرزبانگان *fèrzānegān* : Bilgeler, akıl-
 lılar
 فرزانه *fèrzāne* : Bilge, akıllı
 فرزند *fèrzènd* : Evlât, yavru, çocuk,
 ~ خوانده = Evlâtlık
 فرزندى *fèrzèndī* : Evlâtlık, evlât olma
 فرزین *fèrzīn* : Satrançta vezir adı
 verilen taş
 فرس *fèrès* : اسب = At
 فرس *fors* : İran, İranlı, Farsça

فرستادن *ferestādèn* : Göndermek, yol-
 lamak
 فرستنده *ferestènde* : Gönderici, gön-
 deren
 فرسخ *fèrsèḥ* : فرسنگ = 6 kilometreye
 denk bir uzunluk birimi
 فرسنگ *fèrsèng* : Bir çeşit uzunluk
 birimi, 6 kilometre
 فرسودن *fèrsūdèn* : Yorulmak, eski-
 mek
 فرسوده *fèrsūde* : Yorulmuş, eskimiş,
 hurda
 فرش *fèrş* : Büyük halı
 فرش *forş* : ماسه = Kum
 فرشتگان *ferestegān* : Melekler
 فرشته *fereste* : Melek
 فرصت *forsèt* : Fırsat
 فرض *fèrz* : Farz
 فرضاً *fèrzèn* : Farz olarak, faraza
 فرضی *fèrzi* : Farazi, varsayıli
 فرضیات *fèrziyyāt* : Farazi düşünceler
 فرضیه *fèrziyye* : Faraziye, varsayış,
 hipotez
 فرط *fèrt* : Aşırı
 فرع *fèr'* : Teferruat, dalbudak, faiz
 فرعی *fèr'l* : Teferruatla ilgili, asli
 olmayan
 فریره *ferfere* : Kağıt fırıldak
 فرق *fèrq* : 1. Fark, imtiyaz 2. Baş,
 tepe, ~ سر = Saç çizgisi
 فرق *ferèq* : فرقہ nın çoğ. Fırkalar,
 tarikatlar

فرقان *forqān* : Kur'an
 فرقت *ferqet* : Ayrılık
 فرقه *fèrqèd* : 1. Kutup yıldızı 2. Dana
 فرقه‌دان *fèrqèdān* : فرقه‌دان ikilisi, iki kutup yıldızı
 فرقه *ferqe* : Fırka, parti, tarikat
 فرمان *fèrmān* : Buyruk, ferman, emir
 فرمانبر *fèrmān-bèr* : Muti, emri yerine getiren, hizmetçi
 فرمانبردار *fèrman-bèrdār* : Muti, tabi
 فرماندار *fèrman-dār* : Kaymakam
 فرمانداری *fèrman-dārī* : Kaymakamlık
 فرمانده *fèrman-deh* : Komutan
 فرماندهی *fèrman-dehī* : Komutanlık
 فرمانروا *fèrman-rèvā* : Hükümdar
 فرمانروائی *fèrman-rèvā'ī* : Hükümet
 فرمانفرما *fèrman-fèrmā* : Buyruk sahibi, hâkim (esk.)
 فرمایش *fèrmāyeş* : Buyruk
 فرمایشی *fèrmāyeşī* : Buyurulmuş, sipariş, ısmarlanmış
 فرمند *fèrmènd* : Tertemiz, mesut, nurlu
 فرمودن *tèrmūdèn* : Buyurmak
 فرموده *fèrmūde* : Buyruk
 فرنک *fèrèng* : Avrupa, Fransa
 فرننگستان *fèrèngestān* : Avrupa, Fransa
 فرننگی *fèrèngī* : Avrupalı, batılı, ~ ماب = Alafranga
 فرنود *fèrnūd* : Delil, burhan
 فرنی *ferni* : Mahallebi

فرو *forū* : Aşağı (ek), bileşik fiillerin başına gelir, ~ ردن = Sokmak, yutmak, ~ ریختن = Dökülmek, ~ کردن = Sokmak, کشیدن = Sönmek, sakinleşmek, ~ نشاندن = Söndürmek, ~ نشستن = Çökelmek, oturmak, sönmek, ~ هشتن = Koymak, bırakmak
 فروتن *forūtèn* : Alçak gönüllü, mütevazî
 فروختن *forūhtèn* : Satmak
 فرود *forūd* : Aşağı, alt
 فرودگاه *forūd-gāh* : Hava alanı
 فروردین *fèrvèrdīn* : İran güneş takviminin 1. ayı (21 Mart -20 Nisan)
 فرو رفتگی *forū-rèftegi* : Çöküntü, girinti
 فروزان *forūzān* : Parlak, nurlu
 فروزندگی *forūzèndegī* : Parlaklık, aydınlık
 فروش *forūş* : Satış
 فروشگاه *forūş-gāh* : Satış yeri, pazar
 فروشنده *forūşènde* : Satıcı, satan
 فروشى *forūşī* : Satılık
 فروع *forū'* : Teferruat, dallar, budaklar
 فروعات *forū'āt* : Teferruat
 فروغ *forūğ* : Işık, parlaklık
 فروگذار *forū-gozār* : Esirgeme
 فروماندگی *forū-māndegī* : Acizlik
 فرومایه *forū-māye* : Aşağılık kimse, adi

fèrvènd : Tane, adet (uçak ve gemi için)

forùhèr : 1. Zerdüştilerin totemi, sembolü, melekleri 2. Cevher, öz

fèrèh-mènd : خردمند = Akıllı

fèrhèng : 1. Eğitim, maarif, bilgi 2. Lügat kitabı

fèrhümènd : Talihli, nurani

fèrrohl : Yücelik, ululuk

fèryād : Feryat

fèrlb : Aldatma, dolandırma, ~ دادن = Aldatma

fèrlbènde : Altatıcı

fèrlid : Biricik, seçkin

fèrlsl : 1. Mürailik, kendini beğenmişlik 2. Eski yahudilerde bir fırka

fèrlze : Fariza, yapılması şart olan dini görev

fèrlftèn : Aldatmak, sevdirmek

fèrlfte : Aldanmış, güzelliğe kapılmış

fèrlq : Büyük topluluk, birlik

fèrlvèr : Dürüst, dindar

fèzè' : Korku, ağlamak, inlemek

fozūdèn : Artmak

fozūn : Ziyade, çok

fozūnl : Artış, çokluk

fesād : Bozukluk, fesat

foshèt : Ferahlık, genişlik, meydan

fèsh : Bozmak, iptal etmek

fes-fes : Oyalanmak (arg.)

fesq : Tanrının yolundan sapma, günah işleme

fesencān : فسنجان = Et ve cevizle pişirilen çerkez tavuğuna benzer bir yemek

fosūn : افسون = Büyü, efsun

fosūn-gèr : افسونگر = Büyücü, büyüleyici

feşār : فشار = Baskı, tazyik, سنج ~ = Manometre, basınçölçer

feşordèn : Sıkma

feşorde : Sıkılmış, suyu çıkmış

feşfeşe : Füze

feşèng : Fişek

fèsāhèt : Fesahat

fèsih : Güzel konuşan, fasih

fosèhā' : Fasihler, güzel konuşanlar

fèsd : Kan alma, damarı kesme

fèsl : 1. Ayırma 2. Mevsim 3. Bölüm

fosul : Mevsimler, fasıllar

fèslh : Fasih, güzel konuşan

fèzā' : Feza, uzay

fèzā'el : Faziletler, erdemlikler

fèzāhèt : رسوائی = Rezalet

fèzl : Fazilet, ihsan, meziyet

fozèlā' : Faziletli kişiler, fazıllar

fèzle : Kuş ve tavuk pisliği

fozül : Haddini aşan, yaramaz, geveze

foxulāt : Kuş ve tavuk pisliği, gübre, artıklar
foxüll : 1. Başkasının işine yersiz müdahale 2. Gevezelik
fezze : نقره = Gümüş
fēsih : Fasih, güzel konuşan
fēzillēt : Fazilet, marifet
fētām : Çocuğun sütten ayrılma zamanı
fētānēt : Zihin açıklığı, anlayışlılık
fetr : Oruç bozma
fetrēt : Yaratılış, fitrat
fetrī : Doğuştan, fitri
fetriyye : Fitre
fētēn : فطانت = Zihin açıklığı, anlayış
fēten : Zeki
fetnēt : Zihin açıklığı, anlayış
fētīr : Mayasız ekmek, hamursuz
fē''āl : Çalışkan, işleyen
fē''āllyēt : Çalışma
fe'l : İş, eylem, fiil
fe'lēn : Filen, şimdilik
fē'lēgī : Amelelik, işçilik
fē'le : İnşaat işçisi, amele
fēgān : Figan, inilti
fēqār : Omurga kemikleri
foqā' : Bir çeşit şarap, bira
fēqāhēt : Din bilginliği, fakihlik

fēqd : Bulunmama, yokluk
feqdān : Bulunmamak, yokluk, elden çıkmak, mahrumiyet
fēqr : Yoksulluk
foqērā' : فقير in çoğ. Yoksullar, fakirler, muhtaçlar
fēqērāt : فقره nın çoğ. 1. Omurgalar 2. Fıkralar, paragraflar
fēqēre : 1. Omurga kemiklerinden her biri 2. Fıkra
fēqēt : Yalnız, sadece
feqh : Fıkıh, İslam hukuku
foqēhā' : فقيه in çoğ. Din bilginleri
fēqlīd : Kayıp, ölmüş, merhum
fēqlīr : Yoksul, fakir
fēqlīh : Dinî ve şerî kanunların bilgini, fakih
fēkk : 1. Ayrılış, ayırma 2. آرواره = Çene kemiği
fēkāhēt : Şakacılık, hoş sohbetlik, komiklik
fokāhl : Mizahi
fokāhiyyāt : Mizah, şaka türü
fekr : Fikir, düşünce
fekrēt : Fikir, düşünce
fēkēstēni : Eski, hurda, kü-lüstür
fokol : Takma yaka
fokoll : Kıravathı, medeni
fēkūr : Düşünür, mütefekkir

فگار *fəgār* : Yaralı
 فلات *fəlāt* : Çöl, kırsak, çorak, (çoğ.) Yüksek ova
 فلاح *fəlāh* : Kurtuluş, selâmet
 فلاح *fəllāh* : Çiftçi, ekinci
 فلاحت *fəlāhèt* : Ziraat, tarım
 فلاخن *fəlāḥèn* : Sapan (taş atmak için)
 فلاسه *fəlāsefè* : Filozoflar
 فلاکت *fəlākèt* : Felâket
 فلان *folān* : Filân, بهان ~ = Filân feşman
 فلانی *folānı* : Filân şahıs
 فلج *fələc* : Felç, nüzul, inme, meflûç
 فلز *felezz* : Maden
 فلزات *felezzāt* : Madenler
 فلزی *felezzı* : Madeni
 فلس *fəls* : 1. Madeni bozuk para 2. Balık pulu
 فلسفه *fəlsəfe* : Felsefe
 فلسفی *fəlsəfi* : Felsefi, felsefeyle ilgili
 فلفل *felfel* : Biber, سبز ~ = Taze biber, سیاه ~ = Kara-biber, قرمز ~ = Kırmızı biber
 فلفل نمکی *felfel-nemeki* : خاکستری ~ = Gri, demirkırı
 فلقي *fələq* : Şafak veya tan vakti
 فلکه *fələke* : 1. Falaka 2. Dörttyollarda veya kavşaklarda yapılan yuvarlak meydan
 فلک *fələk* : Gök, acun, felek, زده ~ = Talihsiz, چوپ ~ = Falaka

= عرش *fələk-ol-əflāk* : Gökün dokuzuncu katı (esk.)
 فلک *folk* : کشتی = Bir çeşit yelkenli kayık
 فلوت *folūt* : ~ = Flüt, زدن ~ = Flüt çalmak
 فلوات *fələvāt* : فلات ın çoğ. Çöller, susuz, çorak çöller, kırlar
 فلوس *folūs* : 1. فلس ın çoğ. Bozuk bakır para 2. (hek.) Bir çeşit müshil
 فله *fele* : آغز = آغوز = Ağız, yeni doğurmuş memelilerin ilk sütü
 فم *fəm* : دهان = Ağız
 فن *fənn* : Fen
 فناء *fənā* : Yok olma
 فنجان *fencān* : Fincan
 فندق *fəndoq* : Fındık
 فندک *fendək* : Çakmak
 فتر *fèr* : Yay
 فتری *fèrî* : Yaylı
 فنون *fonūn* : فن ın çoğ. Fenler
 فنی *fənni* : Teknik, fenne ait
 فوائد *fəvā'ed* : فائده nin çoğ. Faydalar, kârlar
 فواحش *fəvāheş* : فاحشه nin çoğ. Oros-pular
 فواد *fo'ād* : قلب = Kalp
 فواره *fəvvāre* : Fıskiye
 فواصل *fəvāsel* : فاصله nın çoğ. Aralar, fasılalar
 فواكه *fəvākeh* : میوه ها nin çoğ. Meyveler

فوب *fob* : Fob, vapur veya trene teslim

فوت *fut* : Püf, püfleme, ~ کردن = Püflemek

فوت *füt* : Fut, ayak, 30,48 cm.

فوت *fōwt* : Ölüm, kayıp

فوج *fōwc* : Bölük, cemaat

فور *fōwr* : Hemen, derhal, في الفور = Derhal

فوراً *fōwrèn* : Hemen, derhal

فوران *fèverān* : Kaynayıp fışkırma, feveran

فوری *fōwrl* : Acele olarak, acele

فوریت *fōwriyyèt* : Acelelik

فوز *fōwz* : Kurtuluş, başarı

فوق *fōwq* : Üst

فوق العاده *fōwq-èl-'āde* : Olağanüstü, fevkalade

فوقانی *fōwqānī* : Yukarı, yukarıdaki, üstteki

فولاد *fūlād* : Çelik

فهارس *fèhāres* : Fihristler

فہامت *fèhāmèt* : Anlamak, idrak etme

فہد *fèhd* : یوز پانک = Vaşak

فہرس *fehres* : فہرست = Fihrist

فہرست *fehrest* : Fihrist

فہل *fèhl* : Gevşek, ferah

فہم *fèhm* : Anlama, idrâk

فہاندن *fèhmāndèn* : فہانیدن = Anlatmak

فہمیدن *fèhmīdèn* : Anlamak

فہمیدہ *fèhmīde* : Anlayan, akıllı, zeki, anlayışlı

فہم *fèhm* : Anlayışlı

فیاض *fèyyāz* : 1. Feyizli, cömert
2. Kabaran su

فی الحقیقہ *fe-l-hèqlqe* : Gerçekte, hakikatte

فی الفور *fe-l-fōwr* : Derhal, acele olarak

فی الواقع *fe-l-vāqe'* : Gerçekten

فیبر *flbr* : 1. Nesiç 2. Sıkıştırılmış bitki tellerinden yapılmış mukavva veya tahta

فیروز *flrüz* : پیروز = Muzaffer, fatih

فیروزہ *flrūze* : Mavi renkli kıymetli bir taş, firuze

فیس *fls* : Gurur, gösteriş, poz satma, ~ دادن = Kendini göstermek, övünmek

فیصل *feysèl* : Karar, hüküm, ~ دادن = Karar vermek, işi sonuçlandırmak

فیض *feyz* : Bereket, feyz, gürlük
فیضان *fèyèzān* : Suyun kabarması, taşması

فیل *fil* : پیل = Fil

فیلبان *fil-bān* : پیلبان = Fil bekçisi, hizmetçisi veya sürücüsü

فیلسوف *flsūf* : Filozof

فیلم *film* : Film

فیلم برداری *flm-bèrdārī* : Filim çevirmek

filî : Fil rengi, açık gri
fî-mā-beyn : İkisinin arasında
fin : Süm-kürme, ~ کردن = Süm-kürmek

fîne : Fes
foyüz : فیض in çoğ. Feyizler, bereketler, taşan sular

ق

qāf : « ق » Farsça alfabenin 24. harfi

qā'ed : Kurucu, önder

qā'el : Söyleyen, inanan

qā'em : Ayakta duran, daim, baki, sağlam, yüksek, hayvanların el ve ayaklarından her biri

qā'eme : Dik, dik açı, kabza

qā'm-meqām : Reis vekili, bir makama vekâlet eden

qāb : 1. Kab 2. Çerçeve 3. Aşık kemiği 4. Kılıf

qāb-bāz : Aşık oynayan, kumarbaz

qāb-sāz : Çerçeveci, çerçeve yapan

qābez : Elinde tutan 2. İshâli durduran ilâç

qābel : Kabiliyetli, mümkün, lâıyk

qābelegî : Ebelik

qablème : Kapaklı tencere veya kab

qābele : ماما = Ebe

qābeliyyèt : Kabiliyet, istidat

qābūs : Güzel yüzlü adam, güzel renkli

qāp-zeden : Kapmak

qapoq : قابق = Dar ağacı

qāpîdèn : Kapmak

qātoq : Katık, ~ کردن = Katık etmek

qātel : Katil, adam öldüren

qātme : At veya keçi kılından yapılmış iplik

qāti : Karışık, karıştırma, ~ پاتی = Karma karışık, ~ کردن = Karıştırmak

qāç : قاش = 1. Dilim, karpuz veya kavun dilimi, ~ کردن = Dilim dilim yapmak 2. Kaş, ~ زین = Eyer kaşı

qāçāq : Kaçak, ~ شدن = İş veya vazifeden kaçmak

qāçāqçi : Kaçakçı, ~ گری = Kaçakçılık

qāçāqi : Gizlice, kaçakca

qādeh : Zemmeden, çekiştirçn

qāder : Güçlü

qāzūrāt : Pislikler, gaitalar

qāzûre : Pislik, gaita

qart-o-qurt : Gürüldü
patırtı, zart-zurt

qārç : Mantar

qārūre : Küçük yuvarlak
şişe, idrar şişesi, barut kabı

qārre : Kıta, beş kıtadan biri

qārī : Kuran okuyucusu, oku-
yan, hafız

qāsem : Bölen

qāsl : Katı yürekli, zalim

qāş : 1. Dilim, ~ ~ =
Dilim dilim etmek 2. Kaş, eye-
rin ön kısmındaki çıkıntısı

qāşoq : Kaşık

qāşoqek : Küçük kaşık, oyun
kaşığı

qāsed : Haberci, kurye

qāser : Kusurlu, eksikli

qāsī : Uzak

qāzī : Hâkim, kadı

qātebe : Tamamen, bütün, hep

qāter : Katır

qāterçī : Katırcı

qāte' : Kesen, kesin

qātī-pātī : Karmakarışık

qātī-kèrdèn : قاتی کردن =
Karıştırmak

qā' : Çöl, dümdüz çöl

qā'edegī : Kadınların aybaşı

qā'ede : 1. Kanun, kaide, kural
2. Taban 3. Hayız, âdet, ~
= Adet görmek

qāfele : Kafile, ~ سالار = Kafile
reisi

qāfiye : Kafiye

qāq : Kuru, gevrek (ekmek, et
v.b. için) (mec.) zayıf, ince insan

qāqole : قاقول = Kakule

qāqom : Kakım, as denilen
hayvan

qāl : Söz, ~ قیل و = Gürültü,
dedi-kodu, yaygara, ~ مقال =
Gürültü patırdı, yaygara

qāl : Pota, ~ گذاشتن = Potaya
koymak (mec.) bırakıp gitmek

qāleb : Kalıp

qālebl : Kalıp şeklinde olan,
~ ماست = Katı yoğurt

qālī : Halı, ~ باف = Halı do-
kuyan

qālīçe : Küçük halı, seccade

qāmet : Boybos, endam

qāmūs : Sözlük, lügat kitabı

qānet : Muti, mütevazı (Tan-
rıya karşı)

qānet : Meyus

qane' : Kanaat eden

qānqèriyā : Kangren

qānūn : Kanun

qānūn-gozār : Kanun ko-
yan, vazn kanun

qānūnī : Kanuna uygun,
kanunlu

قاهر *qāher* : Kahredici, üstün gelen

قاه *qah-qah* : Kahkaha sesi

قایق *qāyeq* : Kayık

قایقچی *qāyeq-çi* : قایق ران = Kayıkçı

قایم موشک *qāyem-müşek* : قایم باری = Saklambaç

قباه *qebā'* : Üstlük, cübbe

قباحت *qebāhèt* : Kabahat, çirkin iş veya hareket

قبال *qebāl* : Karşılık, mukabil

قباله *qebāle* : Tapu, ~ کردن = Tapu ile satın almak

قبایح *qebāyeh* : قبايح = Kötülükler

قبایل *qebāyel* : قبائل = Kabileler

قبح *qobh* : Çirkinlik, iğrençlik

قبر *qèbr* : Mezar, kabir

قبرس *qebres* : قبریس = Kıbrıs

قبرستان *qebrestān* : Kabristan, mezarlık

قبض *qèbz* : 1. Makbuz 2. Ele alma 3. Kabız

قبضه *qèbze* : Kabza, sap, bir avuç dolusu mülkiyet

قبلی *qeptl* : کول = Çingene

قبل *qèbl* : Ön, geçen

قبل *qebèl* : Taraf

قبل *qobol* : Ön, karşı taraf

قبله *qeble* : Kible

قبله نما *qeble-nemā* : Kiblenüma pusula

قبور *qobūr* : Mezarlar, kabirler

قبوض *qobūz* : Makbuzlar

قبول *qèbūl* : Kabul

قبه *qobbe* : Kubbe

قبيح *qèblh* : Çirkin, kötü

قبيحه *qèblhe* : Çirkin, kötü iş

قبیل *qèbil* : Çeşit, kabil, ~ هر = Her çeşit

قبيله *qèbile* : Kabile

قپان *qèpān* : Kantar, baskül

قپاندار *qèpān-dār* : Kantarcı

قتال *qetāl* : öldürme, savaş

قتل *qetl* : öldürme, katl

قتله *qètèle* : Katiller

قتیل *qètıl* : öldürülen, maktul

قحبه *qèhbe* : Kahpe, orospu

قحط *qèht* : Kıt, kıtlık

قحطی *qèhti* : Kıtlık

قحف *qèhf* : حجه = Kafa taşı

قد *qèdd* : Boy, uzunluk

قدام *qodām* : Ön

قدامی *qodāmı* : Öndeki, ön

قدح *qèdh* : Zemmetme, kötüleme

قدج *qèdèh* : Kadeh

قدر *qèdr* : Kadir, değer, miktar,
 = ليلة القدر = شب قدر = Kadir Gecesi

قدر *qèdèr* : Kader

قدرت *qodrèt* : Güç, kuvvet

قدردانی *qèdr-dānı* : Takdir, değer bilme

قدس *qods* : 1. Temizlik, kutsallık 2. Kudüs

قدسی *qodsl* : Kutsal

قدغن *qedìğèn* : غدغن = Yasak
 قدك *qedìk* : 1. Renkli bez 2. Telâ
 قدم *qedìm* : Adım, ayak
 قدّم *qedèm* : Bayrılık, kıdam, eskiden bulunma
 قدما *qodēmā* : Eskiler, geçmişler
 قدمت *qedmèt* : Öncelik, kıdemlilik
 قدوس *qoddūs* : Kutlu, pek mukaddes
 قدوم *qodūm* : Gelmek, bir yoldan gelmek
 قدومه *qodūme* : (bot.) Hekimlikte kullanılan bir bitki
 قدوه *qodve* : Önder, örnek
 قدیر *qedìr* : Kudretli
 قدیم *qedìm* : Eski, başlangıcı olmayan
 قراء *qorā* : قری = Köyler
 قراء *qorrā* : Kıraat ilmini bilenler, okuyanlar
 قرائت *qerā'et* : Okuma
 قرائتخانه *qerā'et-hāne* : Okuma yeri
 قرائح *qerā'eh* : Karihalar, zihin güçleri
 قرائن *qerā'en* : Karineler, belirtiler
 قراب *qerāb* : غلاف = Kın
 قرابادین *qerābādīn* : İlâçların terkiibini ve hazırlanma usullerini bildiren kitap
 قرابت *qerābèt* : Yakınlık, akrabalık
 قرابه *qorābe* : Damacana, büyük şişe
 قرار *qerār* : Karar
 قرارداد *qerār-dād* : Kontrat, anlaşma
 قراصه *qorāse* : قراص = Gros, oniki düzüne

قراصه *qorāze* : 1. Iskarta, hurda, külüstür 2. Yonga
 قراوت *qèra-qurut* : قره قروت = Kurutulmuş koyu renkli ayran veya yoğurt
 قرآن *qor'ān* : Kur'an
 قراول *qerāvol* : Bekçi
 قرب *qōrb* : Yakınlık
 قربان *qorbān* : Kurban, عید = Kurban bayramı
 قربانگاه *qorbān-gāh* : Kurban kesme yeri
 قربانی *qorbānī* : Kurbanlık
 قربت *qorbèt* : 1. قرب = Yakınlık 2. قرابت = Akrabalık
 قرح *qèrh* : Yara
 قرحه *qèrhe* : Yara
 قرد *qèrd* : میمون = Maymun
 قرص *qōrs* : 1. Yassı, dairevi şey (hek.) hap, tablet 2. Sağlam, sert
 قرض *qèrz* : Borç, ödünç
 قرضه *qèrze* : Borç (bonosu)
 قرتاش *qertāş* : Kağıt, بازی ~ = Kırtasiyecilik
 قرع *qèr'* : Dövmek, çakmak
 قرعه *qor'e* : Kur'a, piyango, کشی ~ = Piyango çekilişi
 قرق *qoroq* : Hususi park, koru, ormanlık veya özel av yerlerinin başkalarına yasaklanması
 قرقاول *qèrqāvol* : Sülün kuşu
 قرقره *qerqere* : Makara

قرقی *qerqî*: Şahin, atmaca, çaylak
 ~ شدن *qermèz*: Kırmızı, kızıl, ~
 = Kızarmak, kırmızı olmak

قرمزدانه *qermez-dâne*: Kırmızı böce-
 ğinden yapılmış kırmızı boya,
 kırmızı böceği

قرمزی *qermezî*: Kırmızılık

قرمباق *qoromsâq*: Pezevenk

قرمه *qorme*: Kavurma, ~ سبزی =
 Et, sebze ve fasulya ile pişiri-
 len pilâvla beraber yenilen bir
 yemek

قرن *qèrn*: Yüzyıl, asır

قرنطین *qèrèntîn*: قرنطینه = Karantina

قرنفل *qèrènfel*: Karanfil

قرنیز *qèrnîz*: Korniş, pervaz

قروت *qorût*: کشک = Yoğurt veya
 ayranın kaynatılıp pişirildik-
 ten sonra kurutulmuşu

قروض *qorûz*: Borçlar

قرره *qorrè*: Serinlik, tazelik, par-
 laklık, nur, ~ العین = Göz nuru

قرمى *qèrè-ney*: Klarnet

قریب *qèrîb*: Yakın

قریحه *qèrîhe*: Kariha, zihin gücü

قرین *qèrîn*: 1. Yakın 2. Eş

قرینه *qèrîne*: Karine, belirti, eş

قریه *qèrye*: Köy

قزاق *qèzzâq*: Kazak (bir Türk boyu)

قزح *qozèh*: Gökkuşağı, ~ قوس =
 Gökkuşağı, elaişisema

قزغان *qèzqân*: Kazan

قزل آلا *qezel-âlâ*: Alabalık, ~ ماهی =
 Alabalık, barbunya balığı

قزن قفل *qèzèn-qoflî*: Çengelli iğne

قسام *qèssâm*: Taksim eden, bölen

قساوت *qesâvèt*: Katı kalplilik, sertlik

قسر *qèsr*: Bir işe zorlama (birini)

قسط *qest*: 1. Adâlet 2. Taksit

قسط *qost*: Bir çeşit bitki kökü (hek.)

قسطاس *qestâs*: Ölçü, kıstas

قسطی *qestî*: Taksitli

قسم *qèsèm*: Yemin

قسم *qesm*: Kısım, bölüm, çeşit

قسمت *qesmèt*: Bölüm, kısmet, pay,
 ~ کردن = Bölmek

قسوت *qesvèt*: قساوت = Sertlik, ka-
 tılık, merhametsizlik

قسى *qèsi*: Merhametsiz, katı yürekli

قسى القلب *qèsi-ol-qèlb*: Katı kalpli

قسم *qèsîm*: 1. Nasip, pay 2. Bölen
 3. Güzel, yakışıklı

قشر *qeşr*: Kabuk

قوشقون *qoşqûn*: پاردم = At sağrısı,
 kuskun

قشلاق *qeşlâq*: Kışlak

قشنگ *qèşèng*: Güzel

قشنگی *qèşèngî*: Güzellik

قشو *qèşow*: Kaşağı, ~ کردن = Ka-
 şağılamak

قشور *qoşûr*: قشر in çoğ. Kabuklar

قشون *qoşûn*: Ordu

قص *qèss*: عظم ~ = Göğüs, ~ سینہ

جناح سینہ = Göğüs kemiği

qèssāb : Kasap
qesār : Kısa, kısa söz, vecize, ~ کلمات = Veciz sözler
qèssār : Leke çıkaran, lekeci, yıkayıcı, çırpıcı
qesās : Kısas, dinde cinayet işleyenin aynı şekilde cezalandırılması
qèsā'ed : Kasideler, methiyeler
qèsèb : Kamış, nay, saz, kaval kemiği
qèsèbāt : قصبه nın çoğ. Kasabalar
qèsèbe : Küçük şehir, kent, kasaba
qèsd : Niyet, kast, ~ کردن = Niyet etmek, kastetmek
qèsdèn : Kasten, isteyerek
qèsr : Köşk
qesès : قصه nın çoğ. Kıssalar, hikâyeler
qosūr : 1. Köşkler, kasırlar 2. Kusurlar, suçlar
qesse : Kıssa, hikâye
qèsilde : Kaside, methiye
qèsir : Kısa, boysuz
qèsil : 1. Taze ot, hasil 2. Cemaat, topluluk
qèzā' : 1. Adaleti yerine getirmek 2. İcra etmek 3. Tanrının takdirinin yerine gelmesi
qèzā'î : Adli, mahkemelere veya hükümlerine ait

qèzāvēt : Adaleti icra etmek, hüküm vermek
qozāt : Kadılar, hâkimler
qozbān : Dallar, budaklar
qèzlb : Dal, budak
qèzlyye : Hüküm, dava, mesele, iş
qètt : Kamış kalem v. b. nin ucunu eninden kesmek
qètā'ef : Kadayıf
qetāb : 1. Karışma 2. Yaka
qotāb : İçinde ceviz, şeker ve baharat bulunan bir çeşit kurabiye
qètār : Katar, tren, sıra
qetā' : Daire dilimi
qottā' : Kesen, ~ طریق = Yol kesen, haydut
qètāf : Meyve toplama eylemi veya zamanı
qōtb : 1. Kutup 2. Önder, şeyh
qotb-nemā : Pusula
qotbî : Kutupla ilgili
qotbèyn : İki kutup
qōtr : 1. Çap 2. Bölge
qètèrāt : قطره nın çoğ. Dam-lalar
qètrān : Katran
qètre : Damla
qètre-çekān : Damlalık
qèt' : Kesme, kesin, ~ کردن = Kesmek

qet'en : Kesin olarak, katiyen
qet'-nāme : Bildiri, resmi
 tebliğ, demeç

qet'e : Parça, kıta (ed.)

qet'i : Kati, kesin

qet'ıyyet : Kesinlik

qotn : پنبه = Pamuk

qetür : Kalın

qetife : Hamam havlusu

qer : Dip, derinlik

qo'ud : نشستن = Oturmak

qefā : Başın ve boynun arka
 tarafı, ense, kafa

qefes : Kafes

qefese : Raf

qefese-bendi : Raf yapma

qefes : قفس = Kafes

qofl : Asma kilit

qofl-sāz : چلنگر = Çilingir

qefiz : Bir çeşit ölçek (tahıl v.s.
 için)

qelā'ed : قلاده nin çoğ. Boyuna
 asılan zincirler, gerdanlıklar

qollāb : Çengel, kanca

qollāb-dūzi : Kroşe yap-
 mak, kumaş üzerine ipekle na-
 kış işlemek

qollābi : Sahte, uydurma, kalp

qolāc : Kulaç

qelāde : Zincir, gerdanlık

qellāş : Kalles, dolandırıcı

qelāvlz : Kılavuz (somun için),
 ~ حديد = Pafta ve kılavuz

qelā' : Kaleler

qelb : Kalb, yürek, ~ الاسد =
 Yazın tam ortası (ağustos ayı)

qelb : 1. Değiştirme, tebdil 2.
 Sahte, yalancı, taklit, ~ زن =
 ~ ساز = Kalpazan

qolbe : قلوبه = Böbrek

qelpāq : Kalpak

qellèt : Azlık

qeltāq : Kaltak, utanmaz, kaba
 adam

qol-çomāq : Eli sopalı zorba
qoldor : قولدور = Zorba
 başına buyruk, haydut

qolzōm : Büyük ırmak, ~ دریای
 = Kızıldeniz

qel' : 1. Kalay 2. Koparma, yok
 etme

qel'e : Kale

qel'i : Kalaylı, kalaydan

qelèq : Korku, telâş

qeleq : Huy, tavır

qolqol : غلغل = Fıkırdama

qolqolèk : غلغلک = Testi

qelqelèk : غلغلک = Gıdıklama

qolqole : غلغله = Gürültü, patırdı,
 yaygara

qolèl : قله nin çoğ. Tepeler, zir-
 veler

qelèm : Kalem

qelèm-tèrāş : Kalem yont-
 mağa mahsus çakı

qèlèm-hordegî : Yazıda
çizip düzeltme

qèlèm-dād : Göstermek

qèlèm-dān : Kalem kutusu

qèlèm-rōw : Ülke, bir devletin
egemenliğinde bulunan

qèlèm-zède : Çizilmiş ve dü-
zeltilmiş yazı

qèlèm-zèn : Hattat, güzel yazı
yazan

qèlèm-kār : Kumaş v. s. üze-
rine nakış basma işi veya ince
fırça ile nakış yapan sanatçı

qèlèm-mū : Boya fırçası, tüy
kalem

qèlème : Fidan, kalem fidan

qèlēmī : Kaleme benzer, uzun

qèlèndèr : Kalender, derviş,
dünya ile ilgisi olmayan

qolūb : Kalpler

qolve : کلیه = Böbrek

qolle : Zirve, tepe

qèlyā : Alkali, kalevi

qèlyān : Nargile

qèlīl : کم = Az

qèlye : Kızarmış et parçası

qemār : Kumar, باز ~ = Ku-
mar oynayan, بازی ~ = Ku-
mar oyunu

qomāş : Kumaş

qemāt : قنداق = Kundak

qombol : Bud, kaba et, kıç

qompoz : (arg.) Blöf yapmak

qèmçī : Kamçı

qèmh : قمه = گندم = Buğday

qèmèhdove : Artkafa

qèmèr : ماه = Ay, kamer

qèmèrī : Aya ait, kameri

qomrī : Kumru

qèmtèrir : Şiddetli, güç, sert

qèm' : Baskı, zapt, kahr

qèmqām : Deniz, önemli iş,
cömert

qomqome : Matara, termuz

qème : Kama

qèmīs : پیراهن = Gömlek

qènnā' : Kehrizci

qènāt : Yeraltındaki örtülü su
yolu, kehriz

qènnād : Şekerci, pastacı

qènnādī : Şekercilik, pastacılık,
pasta veya şekerci dükkânı

qènādīl : Kandiller

qènāre : Kanara, kasaplardaki
etleri asmağa yarayan çengelli
askı

qènārī : Kanarya kuşu

qènās : Eğri büğrü, gayri mun-
tazam

qènā'èt : Kanaat

qènāvīz : Bir çeşit ipek kumaş

qènd : Kesme şeker

qènd-āb : Şekerli su

قنداغ *qëndāğ*: Sıcak suda eritilmiş şeker

قنداق *qondāq*: Kundak

قنددان *qënd-dān*: Şekerlik

قندیل *qëndil*: Kandil

قنسل *qonsül*: کنسول = Konsolos

قنطار *qëntār*: 1. Kantar 2. 44 okkalık ağırlık birimi (esk.)

قنطره *qëntère*: پل = Köprü

قنوات *qènevāt*: قناتın çoğ. Kehrizler

قنوت *qonūt*: İtaat, Tanrıya itaat

قنوط *qonūt*: Ümit kesme

قو *qū*: غو = Kuğu

قوا *qovā*: قوی = قوه nin çoğ. Kuvvetler

قوائم *qevā'em*: قائمه nin çoğ. Hayvanın bir eli veya bir ayağı, esas sütunlar

قواد *qèvvād*: جاکش = Pezevenk

قواره *qèvāre*: Boy, biçim, vücut, bir elbiselik kumaş

قواعد *qèvā'ed*: قاعده nin çoğ. Kurallar, tabanlar

قوافل *qèvāfel*: قافله nin çoğ. Kafiler

قوافی *qèvāfl*: قافیه nin çoğ. Kafiye

قوال *qèvvāl*: Geveze, çok söyleyen

قوالب *qèvāleb*: قالبın çoğ. Kalıplar

قوام *qèvām*: 1. Sağlamlık 2. Adalet, itidal 3. Kıvam

قوام *qevām*: Temel, nizam

قوانین *qèvānln*: Kanunlar

قوت *qūt*: Azık, rızık, gıda

قوت *qovvè t*: قوه = Kuvvet, güç

قوچ *qūç*: غوچ = Koç

قورباغه *qūrbāğē*: Kurbağa

قورت *qurt*: غورت = Yudum, ~ یک = Bir yudum

قورخانه *qūr-ḥāne*: Cephanelik, askeri teçizat deposu

قوروق *qoroq*: قرق = Başkalarının girmesi yasak olan özel av bölgesi veya koru

قوری *qūri*: Çaydanlık

قوز *qūz*: کور = Kambur, ~ پشت = Kambur

قوزک *qūzèk*: غوزک = Ayak bileği

قوزی *qūzl*: Kambur

قوس *qōws*: Eğri, kavis

قوش *qūş*: Şahin, doğan, atmaca

قوطلی *qūtl*: Kutu

قول *qōwl*: Söz

قولدور *qoldör*: Kavgacı, zorba

قولنامه *qōl-nāme*: Sözleşme (yazılı olarak)

قولنج *qolenc*: Kulunç, şiddetli barsak ağrısı v.b.

قوم *qōwm*: Kavim, millet, ~ و خویش = Hısım akraba

قوه *qovve*: قوت = Kuvvet, zor, enerji

قوی *qèvl*: Güçlü, kuvvetli,

~ دل = Cesur, ~ میکل = İri yarı

قویم *qèvlm*: Doğru, dürüst, sağlam

قهار *qèhhār* : Mahvedici, kudretli
 قهر *qèhr* : 1. Mahvetme 2. Darılma, küsme, ~ کردن = Küsmek, ~ بودن = Küs olmak
 قهرآن *qèhrèn* : Mecburen, ister istemez
 قهرمان *qèhrèmān* : Kahraman
 قهقرآ *qèhqerā* : قهقری = Geri geri gitme
 قهقهه *qèhqèhe* : Kahkaha
 قهوه *qèhve* : Kahve
 قهوه ای *qèhve'ī* : Kahverengi
 قهوه جوش *qèhve-cūş* : Cezve
 قهوهچی *qèhveçī* : Kahveci
 قهوه خانه *qèhve-ḥāne* : Çayhane, kahvehane, kıraathane
 قهوه خوری *qèhve-ḥorī* : Kahve fincanı
 قه *qey* : Kusma, istifrağ
 قیادت *qeyādèt* : Kılavuzluk, önderlik, komanda etme
 قیاس *qiyās* : Kıyas, mukayese, benzetme, karşılaştırma
 قیاسی *qiyāsī* : Kıyasen
 قیاسره *qeyāsere* : Kayserler
 قیافه *qiyāfe* : Yüz, sima, çehre, görünüş, ~ گرفتن = Surat yapmak
 قیام *qiyām* : Kalkma, ayağa kalkma, ayakta durma
 قیامت *qiyāmèt* : Kıyamet, kalkış
 قیچی *qeyçī* : Makas

قید *qeyd* : Kayıt, bağ, şart
 قیر *qlr* : Katran, asfalt
 قیراط *qlrāt* : Kırat (elmas ölçüsü)
 قیراندود *qlr-èndūd* : Bitümlenmiş katran sürülmüş
 قیسی *qeysi* : Kurutulmuş kaysı, kaysı
 قیش *qeyiş* : Kayış
 قیسر *qeyser* : Kayser, Bizans Hükümdarlarının unvanı
 قیسوم *qeysum* : (bot.) Karapelin otu
 قیطان *qeytān* : Kaytan, ~ دوزی = Bez veya kumaş üzerine kaytan dikme işi
 قیف *qif* : Huni
 قیفی *qifī* : Konik, huni şeklinde
 قیقاق *qeyqāc* : Eğri, meyilli, kaygan
 قیل و قال *qīl-o-qāl* : Gürültü patırdı, yaygara
 قیلولة *qeylūle* : Hafif uyku, şekerleme
 قیم *qèyyem* : Kayyim, veli (huk.)
 قیماق *qèymāq* : سرشیر = خامه = Kaymak
 قیمت *qeymèt* : Kıymet, değer
 قیمتی *qeymètī* : Değerli
 قیمومت *qeymūmèt* : Manda idaresi
 قیمة *qeyme* : Kıyma, küçük doğranmış kuşbaşı et
 قیود *qoyūd* : Kayıtlar, bağlar
 قیوم *qèyyūm* : Zatı ile kâim olan (Ulu Tanrı)

ک

kāf: «K» Farsca alfabenin 25. harfi

-ek: Küçültme, azlık belirten ek, پسرک = Küçük çocuk, çocukcağız

kā'en: Mevcut olan, bulunan
kā'enāt: Alem, kâinat, evren
kābus: Kâbus, uykuda ağırlık basma

kābîn: 1. Mihr, nikâh akçesi
2. Küçük oda, kamara

kābîne: 1. Bakanlar Kurulu
2. Özel Kalem

kāt: Zaç, کبود = Göztaşı
kāteb: Yazan, yazıcı, kâtip
kātūzl: Dindar
kat-e-kébūd: Kükürtle bakır bileşimi, göztaşı

kāc: Çam

kāçl: Yağ, un, şekerden yapılan bir çeşit sıvı un helvası

kāh: Köşk

kāzeb: Yalancı

kār: İş, güç

kār-āzemūde: Tecrübeli

kār-āgāh: Polis hafiyesi, dedektif

kār-āmèd: Becerikli, işe yarar

kār-āmūz: 1. Stajiyer 2. Bir iş veya sanat öğretici

kār-bor: Bir işi başarı ve kolaylıkla bitiren, kestirip atan

kar-pèrdāzl: Genel hizmetler ve malzeme müdürlüğü

kārt: Kart, kartvizit

karton: Karton, mukavva

kār-ḥānecāt: Fabrikalar

kār-ḥāne: Fabrika, atölye

kārd: Bıçak, çakı

kār-dār: Maslahatgüzar, sefir vekili

kār-dān: İşinin ehli, tecrübeli

kār-zār: Savaş meydanı

kār-şekènl: Bir işi baltalama, engelleme

kār-şenās: Uzman

kār-fèrmā: İşveren

kār-kèrd: 1. Kâr, gelir 2. İstihsal, randıman

kār-kèrde: Kullanılmış, eski, tecrübeli

kar-koşte: Tecrübeli

kār-kon: 1. Çalışkan 2. Müşhil

kār-konān: İşçiler, personel

kār-gāh: Fabrika, iş yeri

kār-gèr: İşçi, amele

kār-gèrdān: 1. Müdür 2. Rejisör

kār-gèrl: İşçilik

kār-gozār: 1. Acenta 2. Temsilci

kār-gozīnl: Personel, zatişleri

kār-goṣā' : 1. İş bitiren 2. Borç veren müessese, komisyoncu

kār-mozd : Ücret

kār-mènd : Memur, aza

kārmèndī : Memurluk

kār-nāme : Karne, okul karnesi

kārevān : Kervan

kārevān-sērā : کاروانسرای = Kervansaray

kār-o-bār : İş-güç

kār-vèrz : Stajiyer

kārī : 1. Çalışkan 2. Tesirli

kārīz : Keriz, yeraltı su geçiti

kē's : کاسه = Kâse, kadeh

kāseb : Esnaf, alışverişçi

kāsebl : Alışveriş, kazanç

kāst : Eksiklik, noksan

kāsten : Azaltmak, eksiltmek

kāsed : کساد = Sürümsüz, geçersiz, durgun

kāsnī : Hindiba otu

kāse : Kap, kâse

kāse-pošt : سنگ پشته = Kaplumbağa

kāse-līs : Dalkavuk

kāṣ : کاشکی = Keşke

kāṣāne : Yuva, küçük ev

kāṣtèn : Ekin ekmek, dikmek

kāṣef : Keşfeden, açan, kâşif

kāṣkl : کاشکه = کاش = Keşke

kāṣl : 1. Kaşanlı 2. Çini, fayans

kāṣl-pèz : Çini yapan

kāṣl-kārī : Çini işi

kāğèz : Kağıt

kāğèzi : Kağıttan yapılmış

kāfer : Gavur, kâfir

kāfūr : Kâfur

kāfe : Kahvehane, çayhane

kāffe : Hepsi, bütün

kāfl : Yeter, kâfi

kaka-siyāh : Zenci, zenci köle

kākol : İbik, kâkül

kākole : هل = Kakule

kākoll : İbikli kuş, tarla kuşu

kākūtl : Yabani kekik otu

kāl : Ham, yetişmemiş meyve

kālā : Eşya, ticaret eşyası, mal

kālbas : Salam

kālbod : Cesed, kalıp, beden

kālbod-šekāfl : تشريح = Anatomi

kūleske : Kapalı fayton, kupa

kālèk : Kelek, ham meyve

kāli : Hamlık

kām : 1. Damak 2. Murat, maksat

kām-cū : Mutluluk arayan

kām-ran : Başarılı, mutlu

kām-rèvā : Mutlu, muradına ermiş

کامکار *kām-kār* : Mutlu, bahtiyar
 کامل *kāmel* : Mükemmel, noksansız
 کاملاً *kāmelèn* : Tamamen
 کامیاب *kāmyāb* : Mutlu, bahtiyar
 کان *kān* : معدن = Maden
 کانه *kè-'èn-lèm-yèkon* : Olma-
 mışcasına
 کانوا *kanva* : Yün iplik (kazak v.b.
 örmek için)
 کانون *kānūn* : Ocak, merkez
 کاوش *kāveş* : 1. Kazı (bir şey ara-
 mak için) 2. Aramak
 کاویدن *kāvīdèn* : Kazmak, aramak
 کاه *kāh* : Saman
 کاهش *kāheş* : Eksilme, azalma
 کاهگل *kāh-gel* : Samanlı çamur
 کاهل *kāhel* : Tenbel, gevşek, güçsüz
 کاهن *kāhen* : Kâhin, gaipen haber
 veren
 کاهو *kāhū* : Salata, marul
 کاهی *kāhī* : Samandan yapılmış, sa-
 manlı
 کاهیدن *kāhīdèn* : Azaltmak, eksiltmek
 کبائر *kèbā'er* : کبیر nin çoğ. Büyük
 günahlar
 کباب *kèbāb* : Kebap
 کباب پز *kèbāb-pèz* : کباب = Kebapçı
 کبابه *kèbābe* : Hint biberi tohumu
 (hek.), kebebe
 کبابی *kèbābī* : Kebapçı, kebablı
 کباده *kèbbāde* : Eski usul güreşen
 pehlivanların kavis şeklindeki
 demir ve zincirden ağır idman
 aleti

کبار *kebār* : Ulular, büyükler
 کبد *kèbèd* : Karaciğer
 کبر *kebr* : Kibir, gurur
 کبر *kebèr* : Yaşlılık, ihtiyarlık
 کبری *kobrā* : Daha büyük, en büyük
 کبریاء *kebriyā'* : Ululuk (Tanrı için)
 کبریت *kebrit* : Kibrit
 کبست *kèbest* : حنظل = Ebucehil kar-
 puzu
 کبک *kèbk* : Keklik, درى ~ = Bir
 çeşit iri keklik
 کبوتر *kèbütèr* : Güvercin
 کبود *kèbūd* : Mor, mavi
 کبودی *kèbūdī* : Morluk
 کبیر *kèbīr* : Ulu, büyük
 کبیره *kèbīre* : Büyük günah
 کبسه *kèbīse* : Artıkyl, senei kebiş
 کپ *kop* : Damacana, büyük şişe
 کپچه *kèpçe* : Spatül
 کپک *kèpèk* : کفک = Küf
 کپک زده *kèpèk-zède* : Küflenmiş
 کپنک *kèpènèk* : Kepenek
 کپه *kèppe* : کفه = 1. Terazî kefesi
 2. Ağaçtan oyularak yapılmış
 yuvarlak kap
 کپه *koppe* : Yığın, küme
 کت *kèt* : Kol, omuz
 کت *kot* : Ceket
 کتاب *ketāb* : Kitap
 کتابت *ketābèt* : Yazma, yazma işi
 کتابچه *ketābçe* : Küçük kitap, defter
 کتابخانه *ketāb-hāne* : Kütüphane

کتابدار *ketāb-dār*: Kitaphık memuru
 کتابفروشی *ketāb-forūşl*: Kitabevi,
 kitapçılık, kitap satışı
 کتان *kētān*: Keten
 کتب *kotob*: Kitaplar
 کتباً *kètben*: Yazılı olarak, yazarak
 کتبی *kètbi*: Yazılı
 کتره ای *kètrē'ī*: گتره ای = Saçma, uydurma söz
 کتری *ketri*: Madeni çaydanlık
 کتف *ketf*: Omuz
 کتک *kotèk*: Dayak, خوردن ~ = Dövmek, دزدن ~ = Dövmek
 کتک کاری *kotèk-kārī*: Dövüşme
 کتل *kotèl*: Tepe, dağ geçiti
 کتلت *kotlet*: Köfte
 کتم *kètm*: Saklama, gizleme
 کتمان *ketmān*: Saklama, gizleme
 کتوم *kètūm*: Gizleyen, sır vermeyen
 کته *kète*: Suyu süzülmemiş pilāv
 کتیبه *kètibe*: Yazı levhası, kitabe
 کتیرا *kètīrā*: Bir çeşit dikenden elde edilen zamk
 کشف *kesāfèt*: Pislik
 کشف کاری *kesāfèt-kārī*: Pis işler, pislik, pis veya kirli işlerle uğraşma
 کثرت *kèsrèt*: Fazlalık, çokluk
 کثیر *kèsir*: Çok, fazla
 کثیر الاضلاع *kèsir-ol-èzlā'*: Poligon, çokgen
 کثیر الانتشار *kèsir-ol-'enteşār*: Yüksek tirajlı, çok basılan (gazete, dergi v.b.)

کثیف *kèsif*: Pis, kirli
 کج *kèc*: Eğri
 کج *kèc*: کر = Ham ipek
 کجا *kocā*: Nere, nereye
 کجاوه *kecāve*: Mahfe
 کج بیل *kèc-bil*: Bahçe çapası
 کج خلق *kèc-ḥolq*: بد خلق = Huysuz, geçimsiz
 کج دست *kèc-dèst*: Hırsız gibi, eli uzun
 کج سلیقه *kèc-sellqe*: Zevksiz, münasebetsiz
 کجی *kèci*: Eğrilik
 کچل *kèçel*: Kel
 کچلی *kèçell*: Kellik
 کحال *kèhhāl*: چشم پزشکی = Göz doktoru
 کحل *kōhl*: Sürme
 کخ *kōḥ*: کرم = Böcek
 کد *kèdd*: Emek, gayret, zahmet, ~ = El emeği
 کدام *kodām*: Hangi, hangisi
 کد بانو *kèd-bānū*: Ev hanımı, hamarat hanım
 کد خدا *kèd-ḥodā*: Kâhya, köy muhtarı
 کدر *kèdèr*: Keder, üzüntü
 کدو *kèdū*: Kabak
 کدورت *kodūrèt*: Bulanıklık, kırgınlık
 کذا *kèzā*: Keza, öyle
 کذاب *kèzzāb*: دروغگو = Yalancı, çok yalan söyleyen

کذائی *kèzā'i*: Malûm, mahut
 کذب *kezb*: دروغ = Yalan
 كذلك *kèzāleke*: Onun gibi
 کر *kèr*: Sağır, ~ شدن = Sağır olmak
 کر *kor*: Eni, boyu, derinliği üzer
 buçuk karış olan bir su hacmi
 (fıkıhta)
 کراء *kerā*: کرایه = Kira, kiralık
 کرات *korāt*: Küreler
 کرات *kèrrāt*: Tekrar tekrar, kerreler
 کرار *kèrrār*: Tekrar tekrar hücum
 eden
 کوراء *korāse*: جزوه = Fasikül, defter
 کرام *kèrām*: Asiller, kerimler
 کرامت *kèrāmet*: 1. Asalet, ululuk
 2. Velilerin gösterdikleri hari-
 kuladelikler
 کران *kèrān*: Son, hudut, kenar
 کرانه *kèrāne*: Sahil, hudut
 کراوات *krāvāt*: Kravat
 کراهت *kèrāhèt*: İğrenme, istememe
 کرایه *kerāye*: Kira, kiralık
 کرایه نشین *kerāye-neşin*: مستأجر =
 Kiracı
 کرب *korb*: Keder, gam
 کرباس *kèrbās*: Adi pamuklu kumaş
 کرپی *korpl*: Köprü, iskele
 کرجی *kèrècl*: Kayık
 کرچ *korç*: کړک = Gurk, kuluçka
 کرچک *kèrçek*: Hintyağının çıktığı
 bitki, ~ روغن = Hintyağı
 کرخ *kèrèh*: کرخت = Uyuşmuş, his-
 siz (organ)

کرد *kèrd*: کردو = Bahçe tarhi
 کرد *kord*: Kürt
 کردار *kerdār*: İş, adet, tarz
 کردگار *kerdegār*: Yaratıcı, Tanrı
 کردن *kèrdèn*: Yapmak, etmek, ey-
 lemek
 کردو *kèrdū*: Bahçe tarhi
 کورست *korset*: Korse
 کرسی *korsl*: 1. Kürsü, taht, iskemle
 2. Kışın evlerde ısınmak için
 altında mangal, üstünde yatak
 bulunan büyük kürsü, tağar,
 ~ پایتخت = Başkent
 کوشه *kereşme*: Naz, cilve
 کرفس *kèrèfs*: Kereviz
 کرک *kork*: 1. Gurk 2. Yumuşak
 kürk veya yün, hav
 کرکر *korkor*: Üstün kaliteli perde
 veya koltuk kumaşı
 کرکر *kerker*: 1. Kıkır kıkır gülmek
 2. Ağır ve zor yürüme (iş için)
 کرکی *korki*: 1. Yumuşak yünden
 yapılmış 2. Pazen
 کرگدن *kèrgèdèn*: Gergedan
 کرم *kèrèm*: Asalet, cömertlik
 کرم *kèrm*: Üzüm asması
 کرم *kerm*: Böcek, ~ ابریشم = İpek
 böceği, ~ خوردگی = Kurt ye-
 niği, çürümüş, diş çürüğü, mey-
 ve çürüğü
 کرم *kerem*: Krem, krema, krem
 rengi

kermū : İçinde böcek bulunan meyvalar

kèrnā : Borazan

korneş : Tevazu, saygı gösterme, eğilme

kèrrūbī : Ulu melek

koruk : Körük (Fayton veya araba için)

korēvī : Küre şeklinde

kore : Küre, yer yuvarlağı

kère : Tereyağı

korh : Kerahet

kèrre : Kere, defa

korre : At, eşek v.b. yavrusu,
~ = Tay, ~ = Sıpa,
~ = Oğlak

kèryās : Eşik, evin önü

kèrlm : Kerim, cömert

kèrlh : Pis, çirkin, iğrenç

kez : 1. Büzülme, büzülerek oturmak 2. Azıcık yakmak,
~ = Tavuğu ütülemek,
~ = Büzülerek oturmak

kozāz : Tetanos

kèj : 1. Eğri 2. Ham ipek

kèj-dom : 1. Ecri 2. Ham ipek
~ = Akreb

kès : Kişi, kimse

kèsā : Elbise, aba

kèsād : Kesat, durgun

kèsādī : Kesathık

kèsālēt : 1. Hastalık 2. Üşenme, uyusukluk

kèsb : 1. Elde etmek 2. Meslek, iş

kèsèbe : Esnaf

kèsr : 1. Kırmak 2. Kesir (mat.)
3. Noksan, eksik

kèsre : Esre, kesre

kèsrī : 1. Eksiklik, noksan 2. Kesre ait (mat.)

kesel : 1. Keyfsiz 2. Gücenmiş 3. Uyuşuk

kesvèt : Giyim, elbise

kosūr : 1. Noksanlar 2. Bir tamın parçaları

kosūf : Güneş tutulması

kès-o-kār : Hısım akraba, tanıdık

keş : 1. Kasık 2. Lastik, ~
~ = Çorap lastiği

kèşşāf : Keşfeden, açıklayıcı

kèşā-kèş : 1. Getirip götürme 2. Olaylar, iyilik ve kötülükler

kèşānīdèn : 1. Keşaniden = Çektirmek, sürüklemek

keşāvērz : Çiftçi, ekinci

keşāvērzī : Ziraat, çiftçilik

keşt : Ekin, ziraat

koştār : Öldürme, kesme, ~
~ = Birbirini öldürme

koştār-gāh : Mezbaha

keşt-zār : Tarla

keşt-kār : Çiftçi

کشتن *keştèn*: کاشتن = Dikmek, ekmek
 کشتن *koştèn*: Öldürmek
 کشتی *kèştî*: Gemi, vapur
 کشتی *koştî*: Güreş
 کشتیبان *kèştîbân*: Gemici, kaptan
 کشتیرانی *kèştî-rânî*: Gemicilik, denizcilik
 کشتی سازی *keştî-sâzî*: Gemi inşası
 کشتی گیر *koştî-gîr*: Güreşçi
 کش دار *keş-dâr*: Elestiki, lastikli
 کش *kèşeş*: Çekme
 کشف *kèşf*: Keşif, açma
 کشک *kèşk*: قروت = Kaynatılmış, sertleşmiş yoğurt, kurut
 کشکول *kèşkûl*: Dervişlerin keşkülü
 کشمش *keşmeş*: Kuru üzüm
 کشمکش *kèşmekèş*: Çekişme, kavga, kargaşalık
 کشو *keşow*: Çekmece
 کشور *keşvèr*: Memleket, ülke
 کشیدن *kèşîdèn*: Çekmek
 کشیش *keşîş*: Keşiş, papaz
 کشیک *keşîk*: Nöbet, دادن ~ = Nöbet beklemek
 کشیکچی *keşîkçi*: Nöbetçi
 کظم *kèzm*: Öfkeyi tutma
 کعب *kè'b*: 1. Körtopuk, topuk 2. Küb kök
 کعبه *kè'be*: Kâbe
 کف *kèf*: Köpük
 کف *kèff*: Aya, el ayası
 کف *kèff*: Men etme, el çekme

کفار *koffâr*: Kâfirler
 کفارہ *kèffâre*: Günahtan arınmak için verilen sadaka veya tutulan oruç
 کفاش *kèffâş*: Kunduracı
 کفاف *kèfâf*: Yaşayacak kadar, yetinme, yeterlik
 کفالت *kèfâlèt*: Kefillik, daire amirine vekillik etme
 کفایت *kefâyèt*: Yetinme
 کف بینی *kèf-bînl*: El falına bakma
 کفتار *kèftâr*: Sırtlan
 کفتر *kèftèr*: کبوتر = Güvercin
 کفچه *kèfçe*: کپچه = Kepçe, spatula
 کفر *kofr*: Küfür, gerçeği gizleme, imansızlık
 کفران *kofrân*: Küfran
 کفره *kèfère*: Kâfirler
 کفش *kèfş*: Ayakkabı, papuç
 کفش دوز *kèfş-düz*: 1. Kunduracı
 2. Hanım böceği, gelin böceği
 کفگیر *kèf-gîr*: Kevgir
 کفگیرک *kèfgîrèk*: Şirpençe
 کفل *kèfèl*: Sağrı, kalça
 کفن *kèfn*: Kefenlemek
 کفن *kèfèn*: Kefen
 کفو *kofov*: Eşit, beraber, ortak
 کفور *kèfür*: Kafir, gavur
 کفه *kèfe*: کپه = Terazî kefesi
 کفیل *kèfil*: 1. Kefil 2. Müdür veya başkan vekili
 کک *kèk*: کیک = Pire

kèkmèk : Çil, benek
kèl : کچل = Kel
koll : Bütün, umum, hep
kèll : 1. Güçlük, 2. Karı
kèlāb : Kelbin çoğ. Köpekler
kèlāt : Kale
kèlāte : Küçük kale veya tarla
kelās : Sınıf
kèllāş : قلاش = Kalles
kèlāğ : Karga
kèlāf : Yumak, çile, kangal
kèlāfe : Dolaşık, karışık, bunalmış insan, düğümlü çile
kèlāk : 1. Saçın çizgisi, tepe
 2. Bozkır
kèlāl : Uyuşukluk, yorgunluk
kèlāle : 1. Kâkül 2. Yorgunluk, bıkkınlık
kèlām : Söz, kelâm
kèlān : Büyük
kèlāntèr : Polis komiseri
kèlāntèrl : Polis karakolu
kolāh : Şapka, külâh
kolāh-bèrdār : کلاه گزار = Düzenbaz, hileci, dolandırıcı
kolāh-bèrdārî : Aldatma, dolandırma
kolāh-ḥūd : کلاه خود
kolāhèk : Başlık
kolāh-gozār : کلاه بردار = Aldatan, dolandırıcı, başına çorap ören

kolāh-gīs : Peruka, takma saç
kèlb : سگ = Köpek
kèlbèteyn : Kerpeten
kolbe : Kulübe
kèldānî : Keldani, Kaldeli
kolfèt : 1. Evdeki kadın hizmetçi 2. Külfet, zahmet
kolofit : Kalın, kaba
kèlèk : 1. Hile, düzen 2. Sandal, ~ = Bir şeyi bitirip tüketmek
kelk : قلم = Kalem (saz veya kamıştan)
kèlèk-bāz : Hilekâr, düzenbaz
kèlèm : Lahana
kèlemāt : Kelimeler
kèleme : Kelime
kèlènc : Küçük parmak, serçe parmağı
kèlèncār : خرچنگ = Yengeç, istakoz
kolèng : Kazma
kolūçe : Un kurabiyesi, tatlı çörek
kolūḥ : Kesek, kurumuş toprak parçası
kolūḥe : Kesek parçası, toprak
kolūn : Tahta kapı sürgüsü
kèlle : Kelle, baş, kafa
kolèh : کلاه = Külâh, şapka

kèlle-pāçe : Paça ve kelle
kèlle-şeq : İnatçı, sabit fikirli
kèlle-qènd : Kelle şekeri
kolliyât : Umumi hükümler
 veya izahat

kolîçe : کلوچه = Kurabiye

kelîd : Anahtar

kolyèteyn : İki böbrek, böbrekler

kelîsâ : Kilise

kelişe : Klişe

kèlîm : Hemsohbet, Hz. Musa'nın lâkabı, ~ الله = Hazreti Musa

kèlîmî : Yahudi, musevi

kolyèrî : Böbrekle ilgili

kolye : 1. Böbrek, ~ سنگ = Böbrek taşı 2. Kolye, gerdanlık

kolliye : Hepsi, bütün

kèm : Az, noksan

komâc : Tencerede pişirilen bir çeşit ekmek

komâc-dân : Büyükçe bakır tencere

kèmâl : Tamam olma, mükemmellik

kèmân : Yay, kavis

kèmânçe : Kemançe

kèmâne : Keman yayı

kèm-bûd : Noksan, eksik

kèm-poşt : Seyrek (saç ve ağaç v.b. için)

kèmtèr : Daha az

kèmtèrîn : En az

kèm-del : Korkak, yüreksiz

kèmèr : Bel, orta

kèmèr-bènd : Kemer, bel kayışı

kèmèr-çîn : Çok pileli etek

kèmèr-şekèn : Zor, beli büken

kèm-rèng : Açık renkli

kèm-rû : Utangaç, çekingen

kèmèst : Bir çeşit yakut taşı

kèm-sû : Az ışıklı

kèm-zèrf : Kapasitesiz, sabırsız, tahammülsüz

kèm-'èyâr : Ayarı düşük

kèm-forûş : Eksik tartan, eksik satan

komèk : Yardım, destek, imdat

kèmèkî : Azıcık

komèkî : Yardımcı

kèmènd : Kement

komûn : Gizlenme, iç, batin

kèmî : 1. Azlık, noksanlık 2. Azıcık

kèm-yâb : Ender, bulunmayan

kèmmîyèt : Miktar, adet

kèmîn : Pusu

kèmîn-gâh : Pusu yeri, gizlenen yer

kèmîne : Fakir, aciz (kadınlar için)

kènâr : Yan, kenar, sahil

konâr : Sedir ağacı

kènâre : Kenar, sahil

= کنارہ گیری : *kēnāre-cū'l* : کنارہ جوئی
Ayrılma, bir kenara çekilme,
istifa

کنارہ گیری : *kēnāre-glrl* : İstifa, ayrıl-
ma, bir kenara çekilme

کناس : *kēnnās* : Çöpçü, süpürücü

کنایہ : *kēnāyes* : کنیہ nin çoğ. Hav-
ralar, sinagoglar

کنایہ : *kenāye* : Kinaye

کتور : *kontor* : Elektrik, su, gaz v.b.
saatleri

کنج : *kōnc* : Köşe, bucak

کنجالہ : *koncāle* : Kūspe, susam kūs-
pesi

کنجد : *konced* : Susam

کنجکاوی : *konc-kāv* : Mütecessis

کنجکاوی : *konc-kāvl* : Tecessüs

کند : *kond* : 1. Yavaş 2. Kör (bıçak
v.b. için) 3. Kütükten ayak
bağı (hapisler için) (esk.)

کندر : *kondor* : Buhur, bir çeşit sakız
(tütsü için)

کندرو : *kond-row* : Ağır giden taşıt
(araba v.b.)

کندن : *kēndēn* : Kazmak, koparmak

کندو : *kēndū* : Petek

کندوکاو : *kēnd-o-kāv* : Uğraşmak

کنده : *konde* : Kütük, odun

کنز : *kēnz* : گنج = Hazine

کنس : *kenes* : Cimri, pinti

کنف : *kēnēf* : 1. Taraf, kanat, sığı-
nak 2. Kenevir

کنفت : *keneft* : Pis, kirli, bozuk, rezil

کنکاش : *kēnkāş* : Danışma, müşavere

کنگر : *kēngèr* : Kenger otu

کنوز : *konüz* : کنز in çoğ. Hazine

کنونی : *konūnl* : Şimdiki, bugünkü

کنه : *kēne* : Kene

کنه : *konh* : Bir şeyin en derin ve
uç noktası, öz, kök, küh

کنیز : *kēnlz* : Cariye

کنیہ : *kēnlse* : Havra, sinagog

کنیہ : *konye* : Künye, lakap

کو : *kū* : Hani, neredede

کواکب : *kēvākeb* : Yıldızlar

کوبیدن : *kūbīdēn* : Dövmek, çivi çak-
mak, ezmek

کوپال : *kūpāl* : 1. Topuz, gürz 2. Ge-
niş omuz ve boyun

کوتاه : *kūtāh* : Kısa

کوتاهی : *kūtāhī* : Kısalık, kusur, ~
کردن = Esirgemek, kusur etmek

کوتوله : *kutule* : Cüce

کوتہ : *kūtēh* : کوتاہ = Kısa

کوتہ فکری : *kūtēh-fekrl* : Dar görüş-
lülük

کوتہ نظر : *kūteh-nēzèr* : Dar görüşlü,
küçük meselelerle uğraşan

کوثر : *kowsèr* : 1. Kevser, cennette
bir ırmak 2. Bolluk ve çokluk

کوچ : *kūç* : Göç

کوچانیدن : *kūçānlidēn* : Göç ettirmek

کوچک : *kūçek* : Küçük, ufak

کوچ نشین *kūç-neşîn* : Göçebe
 کوچلو *kuçulu* : Küçük, küçücük
 کوچه *kūçe* : Sokak
 کوچه گرد *kūçe-gèrd* : Sokakta dolaşan, sahipsiz
 کود *kūd* : Gübre, ~ دادن = Gübre vermek
 کودتا *kudetā* : Darbe, ihtilâl
 کودک *kūdèk* : Küçük çocuk, sabi
 کودکانه *kūdèkâne* : Çocukça
 کودکستان *kūdèkestân* : Ana okulu
 کودن *kowdèn* : Geri zihinli, budala
 کور *kūr* : Ama, kör
 کوران *kūrān* : 1. Körler 2. Hava ceryanı
 کورس *kurs* : 1. Yarış 2. Kurs
 کورک *kurèk* : Sivilce
 کورکورانه *kūr-kūrāne* : Körü körüne
 کورمالی *kūr-mālî* : Görmeden yürüme (karanlıkta veya gözü kapalı)
 کوره *kūre* : Ocak, ateş yeri
 کوره پز *kūre-pèz* : Kiremit, tuğla, kireç ocağı işleten
 کوره ده *kūre-deh* : Küçük köy, uzakta bir köy
 کوره راه *kūre-rāh* : Keçi yolu, patika
 کوزه *kūze* : Testi
 کوزه گر *kuze-gèr* : Testici
 کور *kūj* : Bükük, kambur
 کوس *kūs* : Davul
 کوسه *kūse* : 1. Köse 2. Kılıç balığı

کوشا *kūşā* : Çalışkan, gayretli
 کوشش *kūşeş* : Çalışma, gayret
 کوشک *kūşk* : Köşk
 کوشیدن *kūşîdèn* : Çalışmak, çaba harcamak
 کوفت *kūft* : 1. Frengi hastalığı 2. Sövme olarak kullanılır
 کوفتگی *kūftegî* : Vücut kırılgılığı, eziklik
 کوفتن *kūftèn* : کوبیدن = Döverek ezmek, dövmek
 کوفته *kūfte* : 1. Ezilmiş, dövülmüş 2. Köfte
 کوک *kūk* : 1. Teyel 2. Kurmak, akord etmek 3. Kızmak, öfkelenmek
 کوکب *kowkèb* : Yıldız
 کوکنار *kuknār* : 1. köknar 2. Haşhaş
 کوکو *kūkū* : 1. Bol sebzeli omlet 2. فاخه = Guguk kuşu
 کول *kūl* : 1. Omuz, ~ کردن = ~ گرفتن = Omuzlamak, omuza almak
 کولاب *kulāb* : استخر = Havuz, su birikintisi
 کولاک *kulāk* : Fırtına
 کوله *kūle* : Omuza alınan yük, ~ بار = Bir omuzluk yük
 کوله پستی *kūle-poşti* : Hamal semeri
 کولی *kōwlî* : Çingene
 کولی گری *kōwlî-gèrî* : Çingenelik yapmak, gürültü etmek

کومه *kome*: 1. Küme 2. Kulübe, oda

کون *kown*: Varlık

کون *kün*: Kış, makat

کونه *küne*: Kök, dip

کوه *küh*: Dağ

کوهان *kühān*: Hörgüç ~ = Hörgüçlü

کوه پایه *küh-pāye*: Dağ eteği

کوه پیکر *küh-peykèr*: Dağ yapılı, iri yarı, dev

کوهسار *küh-sār*: Dağlık

کوهستان *kūhestan*: Dağlık

کوه نورد *küh-nèverd*: Dağcı

کوی *küy*: Mahalle, sokak

کویر *kèvîr*: Bozkır, çöl

که *ke*: 1. Ki 2. Kim

که *kèh*: که = Saman

که *keh*: Küçük, genç

کهالت *kèhālèt*: Tembellik, gevşeklik

کهانت *kèhānèt*: Kâhinlik, gaipen haber verme

کهبد *kohbod*: Dağda yaşayan, münzevi, dünyadan elini eteğini çekmiş

کهتر *kehtèr*: Daha küçük

کههر *kèhèr*: Doru at

کهربا *kèh-robā*: Kehribar

کهربائی *kèh-robā'î*: Sarı, kehribar renginde

کهسار *koh-sār*: کوهسار = Dağ, dağlık

کهف *kèhf*: غار = Mağara

کهکشان *kèh-kèşān*: Samanyolu

کهن *kohèn*: Eski, yaşlı

کهن سال *kohèn-sāl*: İhtiyar, çok eski

کهنه *kèhène*: Kâhinler

کهنه *kohne*: Eski, kullanılmış

کهنه خر *kohne-ḥèr*: Eskici, eski eşya alan

کهنه سرباز *kohne-sèrbāz*: Gazi, tecrübeli asker

کهنه فروش *kohne-forūş*: Eskici, eski eşya, alan satan

کهنه کار *kohne-kār*: Tecrübeli

کهولت *kohūlèt*: Yaşlılık, üşenme

کهیر *kèhlr*: Kurdeşen

کی *key*: Ne zaman

کی *kl*: Kim

کیا *kiyā*: Sahip, efendi, pehlivan

کیاست *kiyāsèt*: Akıllılık

کید *keyd*: Hile, aldatma

کیس *kis*: Buruşuk

کیست *klst*: Kimdir o?

کیسه *klse*: Çuval, torba, cep

کیسه بر *kise-bor*: جیب بر = Yankesici

کیسه کش *kise-kèş*: Dellak, natır

کیش *klş*: Din, mezhep, yol

کیف *kîf*: Çanta, cüzdan

کیف *keyf*: Keyif

کیفر *keyfèr*: Ceza, mükâfat

کیفر خواست *keyfèr-ḥāst*: İddianame

کیفری *keyfèrî*: Cezalı, cezaya ait

کیفیت *keyfiyyèt*: Keyfiyet, nitelik

کیک *keyk*: کک = Pire

کیک *keyk* : Kek, pasta
 کیل *keyl* : Ölçek
 کیله *kile* : Ölçek, kile
 کیمخت *keymoht* : Sahtiyan, deri
 کیموس *kèymūs* : Keymus, midede
 hazmedilmemiş gıda
 کیمیا *klmiyā* : İksir, bulunmayan
 şey, simya
 کیمیاگر *kimyāgèr* : 1. Kimyager 2.

Eski kimya bilgini
 کین *kīn* : Düşmanlık, kin
 کینه *kīne* : Kin
 کینه توز *kīne-tūz* : Kinci
 کینه جو *kīne-cū* : Kinci
 کینین *kinin* : گنه گنه = Kinin
 کیوان *keyvān* : زحل = Zühal, Satürn
 کیهان *keyhān* : Dünya, cihan

ک

گ *ge* : «G» Farsça alfabenin 26.
 harfi

گاری *gārī* : At arabası
 گاریچی *gārī-çi* : Arabacı
 گاز *gāz* : 1. Isırma, گرفتن = Isır-
 mak 2. Gaz 3. İnce tül, gaz
 گاز انبر *gāz-ənbor* : Kerpeten
 گازور *gāzor* : Çamaşır yıkayan, çırpıcı
 گالش *gāloş* : Kaloş
 گاله *gāle* : Büyük çuval
 گام *gām* : قدم = Adım
 گامیش *gāmīş* : گاومیش = Camus,
 camız
 گاو *gāv* : İnek, sığır, ز = Öküz
 گاو آهن *gāv-āhèn* : Sapan
 گاوداری *gāv-dārī* : İnekçilik
 گاوزبان *gāv-zèhān* : گل = Sığır
 dili (bot.)
 گاو صندوق *gāv-sèndūq* : Kalın çelik
 para kasası
 گاومیش *gāv-mīş* : Camız

گاه *gāh* : Zaman, vakit
 گاه گاهی *gāh-gāh* : = Bazen,
 arasıra
 گاهنامه *gāh-nāme* : Takvim, ajanda
 گاهواره *gāhvāre* : گهواره = Beşik
 گاهی *gāhī* : Bazen
 گبر *gèbr* : Zerdüştî, Ateşperest,
 Mecusi
 گپ *gèp* : Lâf, söz, زدن ~ = Lâf
 etmek
 گچ *gèç* : Alçı, tebeşir
 گچ بر *gèç-bor* : Alçıyla tavana na-
 kış yapan
 گچ بری *gèç-borī* : Nakışçılık (al-
 çıyla)
 گچ کاری *gèç-kārī* : Alçıyla nakışçılık
 veya sıvama
 گدا *gèdū* : Dilenci
 گدائی *gèdā'ī* : Dilencilik
 گداختن *godāhtèn* : Eritmek
 گداخته *godāhte* : Erimiş

گدار *godār* : Derenin veya nehrin su değmeyen tümsek yeri, geçit
 گذاردن *gozārdèn* : Koymak, bırakmak
 گذاشتن *gozāştèn* : Koymak, bırakmak
 گذر *gozèr* : Geçit
 گذران *gozèrān* : Geçim
 گذرانیدن *gozèrānīdèn* : = گذراندن = Geçirmek, geçirtmek
 گذرنامه *gozèr-nāme* : پاسپورت = Pasaport
 گذشت *gozèšt* : 1. Geçiş, geçme 2. Affetme, bağışlama
 گذشتگان *gozèštègān* : Atalar, babalar, geçmişler
 گذشتن *gozèštèn* : Geçmek
 گذشته *gozèšte* : Geçmiş
 گراز *gorāz* : Yaban domuzu
 گرازیدن *gorāzīdèn* : Naz ve gururla yürümek
 گرام *gerām* : گرامی = Aziz, değerli
 گران *gerān* : Pahalı
 گرانبها *gerān-bèha* : گران = Pahalı, kıymetli
 گران فروش *gerān-forūš* : Pahalıcı
 گرانی *gerānī* : Pahalılık
 گراور *geravūr* : Klişe
 گراییدن *gerāyīdèn* : گرائیدن = İlgilenmek, meyletmek
 گربه *gorbe* : Kedi
 گرچه *gèr-çe* : Gerçi, hernekadar
 گرد *gerd* : Yuvarlak

گرد *gèrd* : Toz, pudra
 گرد *görd* : Kahraman, cesur
 گرداب *gerdāb* : Girdap, burguç
 گردان *gèrdān* : Dolaşan
 گردان *gordān* : Tabur
 گرد آوری *gerd-āverī* : جمعآوری = Toplama
 گرد باد *gerd-bād* : Kasırga
 گردش *gèrdeš* : Gezme, dolaşma, ~ کردن = Gezmek, dolaşmak
 گردشگاه *gèrdeš-gāh* : Gezme, dolaşma yeri, eğlence yeri
 گردکان *gerdekān* : گردو = Ceviz
 گرد گیری *gèrd-gīrī* : Toz alma, temizleme
 گردن *gèrdèn* : Boyun
 گردن بند *gèrdèn-bènd* : Gerdanlık
 گردن فراز *gèrdèn-fèrāz* : Gururlu
 گردن کش *gèrdèn-kèš* : Asi, serkeş
 گردن کلفت *gèrdèn-kolof* : Kabadayı, zorba, kuvvetli, külhanbey
 گردن کلفتی *gèrdèn-kolofī* : Kafa tutma
 گردنه *gèrdènè* : Dik yamaç
 گردو *gèrdū* : Ceviz
 گردونه *gèrdūne* : Dolap, araba
 گرده *gerde* : Yuvarlak, ~ رنج = Âdi pirinç
 گرده *gorde* : کلیه = Böbrek
 گردیدن *gèrdīdèn* : Dönmek, dolaşmak, gezmek
 گرز *gorz* : Gürz, topuz
 گرزن *gèrzèn* : Kakmalı taç

گرسنگی *gorosnegl* : Açlık
 گرسنه *gorosne* : Aç
 گرفتار *gereftār* : 1. Meşgul 2. Tutkun
 گرفتاری *gereftārl* : 1. Meşguliyet 2. Tutkunluk
 گرفتگی *gereftegl* : Tutukluk, tikanıklık, sıkıntı
 گرفتن *gereftèn* : Almak
 گرفتگی *gerefte-glrl* : Uğraşma, sıkıştırma
 گرگ *gorg* : Kurt (vahşi hayvan)
 گرم *gèrm* : Sıcak, ılık
 گرما *gèrmā* : Sıcaklık
 گرمابه *gèrmābe* : حمام = Hamam
 گرمزدگی *gèrmā-zèdègl* : Sıcak çarpması
 گرمخانه *gèrm-ḥāne* : Sıcak oda
 گرمسیر *gèrm-slr* : Sıcak bölge
 گرمک *gèrmèk* : Yuvarlak kavun, topatan kavunu
 گرمی *gèrmī* : Sıcaklık
 گرو *gerow* : İpotek, rehin
 گروگان *gerow-gān* : Rehine
 گروه *gorūh* : Cemaat, takım, grup
 گروهان *gorūhān* : (ask.) 140-170 kişilik bir askeri birlik, bölük
 گروهان *gorūh-bān* : Çavuş (ask.)
 گرویدن *gerèvidèn* : İnanmak, iman etmek
 گره *gereh* : 1. Düğüm 2. Eski bir uzunluk ölçüsü (6.5 cm.)

گری *gèrl* : Uyuzluk
 گریان *geryān* : Ağlayan
 گریاندن *geryāndèn* : = Ağlatmak
 گریبان *gerlbān* : یقه = Yaka
 گریبان گیر *gerlbān-glrl* : Müptelâ olma, duçar olma
 گریختن *gorlḥtèn* : Kaçmak
 گریز *gorlz* : Kaçma, kaçış
 گریزگاه *gorlz-gāh* : Girizgah, kaçamak
 گریستن *gerlštèn* : Ağlamak
 گریه *gerye* : Ağlayış, ~ کردن = Ağlamak
 گرییدن *geryldèn* : = Ağlamak
 گز *gèz* : 1. ذرع = Bir metreye yakın eski bir uzunluk birimi, 104 santimetre 2. Kudret helvası 3. Koz helvasına benzer bir tatlı
 گزاردن *gozārdèn* : Koymak, bırakmak
 گزارش *gozāreş* : Rapor
 گزارف *gèzāf* : Boş, hesapsız, manasız
 گزارف گو *gèzāf-gū* : Boş konuşan
 گزر *gèzèr* : هویج = Havuç
 گزک *gèzèk* : 1. Meze 2. Fırsat
 گزند *gèzènd* : Eziyet, zarar
 گزنه *gèzène* : Isırgan otu
 گزیدن *gèzldèn* : Isırmak
 گزیدن *gozldèn* : Seçmek
 گزیده *gozldè* : Seçkin
 گزیر *gozlr* : Çare, ilâç
 گزین *gozln* : Seçkin

گس *gès*: Ağzı buran tat, ekşimtrak
 گستاخ *gostāh*: Küstah
 گستاخی *gostāhl*: Küstahlık
 گسترانیدن *gostèrānīdèn*: گستردن =
 Yaymak, açmak
 گستردن *gostèrdèn*: Yaymak
 گسترش *gostèrēš*: Yayma
 گستن *gosèstèn*: Koparmak, ayır-
 mak
 گسیختن *goslīhtèn*: Koparmak, ayır-
 mak
 گیل *gosīl*: Gönderme
 گشاد *gošād*: Geniş, enli
 گشادن *gošādèn*: Açmak
 گشاده *gošāde*: Açık, دست ~ = Eli
 ~ رو = Güler yüzlü
 گشایش *gošāyeš*: Açılma, fetih, küşat
 گشت *gèšt*: Dolaşma, gezme
 گشتن *gèštèn*: Gezmek, dolaşmak
 گشیز *gešnīz*: Kişniş otu, kişniş
 گوشودن *gošūdèn*: Açmak, fethetmek
 گفتار *goftār*: Konuşma, söz
 گفتگو *goftegū*: Karşılıklı konuşma
 گفتن *goftèn*: Söylemek, demek
 گل *gel*: Çamur, balçık
 گل *gol*: Gül, çiçek, خطمی ~ = Hatmi
 çiçeği
 گلاب *gol-āb*: Gül suyu
 گلاب پاش *golāb-pāš*: Gülüptan
 گلابتون *golābetūn*: Sırma ipliği, sır-
 ma ipliğiyle yapılmış çiçekler
 گلابی *golābl*: Armut

گل آلود *gel-ālūd*: Balçıklı, çamurlu
 گلاوز *gèlāvīz*: Asılma, ~ شدن =
 Yaka paça olma
 گلبنک *gol-bāng*: Gülbank, hep bir
 ağızdan okuma, ahenk, koro
 گلبرگ *golbèrg*: Gül yaprağı
 گلبن *gol-bon*: Gül dalı
 گلپر *gol-pèr*: 1. Mercanköşk otu
 2. Gül yaprağı
 گلخن *gol-ḥèn*: Külhan, hamam
 ocağı
 گلدار *gol-dār*: Çiçekli, güllü
 گلدان *gol-dān*: Saksı, vazo
 گلدسته *gol-dèste*: 1. Gül demeti 2.
 Minare
 گلدوزی *gol-dūzī*: Nakış işleme, nakış
 گلزار *gol-zār*: Gül bahçesi
 گلشن *gol-şèn*: Gül bahçesi
 گلنزار *gol-'ozār*: Gül yanaklı
 گلگون *gol-gūn*: Gül renkli
 گلگیر *gel-gīr*: Çamurluk (otomobil
 için)
 گل مره *gol-moje*: Arpacık
 گلو *gèlū*: Boğaz
 گل و بته *gol-o-botte*: Gül ve dal
 گلوبند *gèlū-bènd*: Gerdanlık
 گلوله *golūle*: Mermi
 گله *gèlle*: Sürü
 گله داری *gèlle-dārī*: Hayvancılık
 گله گزاری *gele-gozārī*: گله = Şikâyet,
 serzeniş, sitem etme
 گلیم *gelīm*: Kilim

گم *gom* : Kayıp, ~ شدن = Kaybolmak, ~ کردن = Kaybetmek

گماردن *gomārdèn* : گماشتن = Görevlendirmek

گماشته *gomāšte* : Hizmet eri, hizmetçi

گمان *gomān* : Şüphe, zan

گمانه *gēmāne* : Sondaj borusu, iskandil, ~ زدن = Sondaj yapmak, iskandil etmek

گمراه *gom-rāh* : Yolundan sapmış

گمراهی *gom-rāhī* : Sapkınlık

گمرک *gomrok* : Gümrük

گمنام *gom-nām* : İsimsiz, tanınmamış

گناه *gonāh* : Günah, suç

گناهکار *gonāh-kār* : Günahkār, suçlu

گنبد *gonbèd* : Kubbe

گنج *gènc* : Hazine

گنج *gōnc* : گنجایش = Hacim, kapasite

گنجاندن *goncāndèn* : گنجانیدن = Yerleştirmek, sığdırmak

گنجایش *goncāyeş* : Hacim, kapasite

گنجشک *gonceşk* : Serçe

گنجفه *gèncefe* : ورق بازی = İskambil

گنجور *gènc-vèr* : Zengin, para babası

گنجه *gènce* : Dolap, gardrop

گنجیدن *gonclèdèn* : İstiap etmek, içine sığmak

گنجینه *gèncīne* : Hazine

گند *gènd* : Pis veya kötü koku, بوی ~ = Leş kokusu

گندانیدن *gèndāndèn* : گندانیدن = Kokutmak

گندم *gèndom* : Buğday

گندمگون *gèndom-gün* : Buğday rengi, esmerce

گندمه *gèndome* : زگیل = Siyil

گنده *gonde* : Hantal

گنده دماغ *gènde-dēmāğ* : Alınan(arg.)

گندیدن *gèndīdèn* : Kokmak, bozulmak

گنگ *gōng* : Dilsiz

گنه گنه *gène-gène* : Kinin, kınakına

گوارا *govārā* : 1. Lezzetli 2. Hazmı kolay

گوارش *govāreş* : Hazım, sindirim, ~ دستگاه = Hazım sistemi

گویانکه *gū-in-ke* : Gerçi

گواه *govāh* : شاهد = Tanık, şahit

گواهی *govahī* : Tanıklık, tastik, ~ کردن = Tastik etmek, ~ دادن = Tanıklık etmek

گواهی نامه *govāhī-nāme* : Sertifika

گوچه *gōwce* : Erik

گوچه فرنگی *gōwce-fèrèngī* : Domates

گود *gōwd* : Derin

گودال *gowdāl* : Çukur

گور *gūr* : Kabir, mezar

گورخر *gūr-e hēr* : Yaban eşeği

گورستان *gūrestān* : Mezarlık

گورکن *gūr-kèn* : 1. Mezarçı 2. Porsuk

گوزن *gèvèzn* : Geyik

گوساله *gūsāle* : Dana

گوسفند *güsfeñd* : Koyun
 گوش *güş* : 1. Kulak 2. گوشه = Köşe
 گوش بری *güş-borl* : Çarpmak, hileyle
 birinden birşey koparmak
 گوش بزنگ *güş-be-zeng* : Tetikte,
 kulağı kırışte
 گوشت *güş* : Et
 گوشتالو *güştalū* : Semiz, etli
 گوشت تلخ *güş-telh* : Gönül kıran,
 geçimsiz
 گوشتخوار *güş-hār* : Etobur, et yiyen
 گوشت کوب *güş-küb* : Pişmiş eti dö-
 ğüp ezen âlet
 گوشزد *güş-zed* : Kulağa koymak,
 hatırlatmak
 گوشمال *güş-mālī* : Kulağını bükmek,
 (mec.) tenbih, ~ کردن = Tenbih
 etmek
 گوش مامی *güş-māhl* : İstiridye ka-
 buğu
 گوشواره *güş-vāre* : Küpe
 گوشه *güşe* : Köşe, bucak
 گوشه دار *güşe-dār* : 1. Köşeli 2. Ki-
 nayeli söz
 گوشه گیر *güşe-gīr* : İnsanlardan ka-
 çan, merdümگیر
 گوشه نشین *güşe-nēšn* : Münzevi, yal-
 nız yaşayan
 گوشی *güşī* : Kulağa ait, kulaklık
 گوگرد *gügerd* : Kükürt
 گول *gūl* : Aldatma, kandırma, ~

~ خوردن = Aldanmak, ~ زدن =
 Aldatmak, dolandırmak
 گوناگون *gūnā-gūn* : Çeşitli
 گونه *gūne* : 1. Yanak, yüz 2. Renk,
 tarz
 گونی *gūnl* : Çuval
 گونیا *gūniyā* : Gönnye
 گوه *gove* : Odun v.s. yarmak için
 kullanılan kanat veya takoz
 گوهر *gōwhèr* : Cevher, inci
 گوی *gūy* : گو = 1. Top, yuvarlak
 şey 2. Söyle
 گویا *gūyā* : 1. Sanki, gūya, sözde
 2. Söyleyen
 گویندگی *gūyèndegī* : Spikerlik
 گوی *gūyl* : گوی = Sanki, aynen
 گه *gèh* : گاه = Kâh, bazan
 گه *goh* : Pislik, gaita
 گهر *gohèr* : Cevher, inci
 گهر بار *gohèr-bār* : Cevahir yağdıran,
 pek yararlı
 گهگیر *gèh-gīr* : Ara-sıra huysuzluk
 eden at
 گهواره *gèhvāre* : Beşik
 گهی *gèhl* : گاهی = Bazen
 گیاه *giyāh* : Bitki, nebat
 گیاه شناسی *giyāh-şenāsl* : Botanik
 گیتی *glī* : Alem, dünya
 گيج *gīc* : Sersem, şaşkın, ~ خوردن
 = Başı dönmek, ~ شدن = Ser-
 semlemek

glc-gāh : شقیقه = Şakak
glrā : Tutan, sarhoş eden
glrāndèn : گیرانیدن = Tutuş-
 turmak (ateş için)
glr-o-dār : Kargaşalık
glre : Çengel, pens, kıskaç
gl̄s : گلاه گیسى, Zülüf, giysu, saç =
 Peruka, سفید = 1. Beyaz saç
 2. Yaşlı hanım
gl̄sū : Zülüf, saç

gše : Gışe
gllās : 1. Cam bardak, kadeh
 2. Kiraz
gllək : Hazer denizi kıyısın-
 daki Gilân eyaletinin halkı, Gi-
 lānlı
gllēki : Gilân dili
giyome : گیمه = Tırnak işareti
glve : Üstü iplikle dokunmuş
 bir çeşit ayakkabı

ل

lām : «I.» Farsça alfabesinin 27.
 harfi
lā : İç, ara, orta, kat, tabaka,
 لا = İç içe
lā-obālī : Lâübali
lā'eh : 1. Parlak 2. Aşıklar
lā'ehe : لایحه = Tasarı, lâyiha
lā'em : Kınayan
lā-èqèl : Hiç olmazsa, en az
lā-bod : Mutlaka, çaresiz, zo-
 runlu
laboratoār : آزمایشگاه = La-
 bratuvar
lā-be-lā : İç içe
lābe : İnleme, yalvarıp yakarma
lāt : لاٹ = Zügürt, fakir
lāt : Cahiliye çağında bir pu-
 tun adı
lātari : لاطاری = Piyango
lā-cèrèm : ناچار = Çaresiz

lācevèrd : 1. Lâcivert 2.
 Çivit
lācevèrdī : Çivit rengi
lāheq : Yetişip ulaşan, sonra-
 dan gelen
lāheqè : Ek
lāh : Uzun, ince bir şeyin bir-
 tanesi, یک ~ موی = Bir adet
 kıl, saç
lādèn : Lâden çiçeği, lavanta
 çiçeği, گل ~ = Sarı renkli ve
 kokulu çiçek
lāde : لا حق = Aptal, budala
lārūbl : Tarama, çamur te-
 mizleme, کشتی ~ = Tarama, ça-
 mur temizleme gemisi
lāzem : Gerekli, lâzım, داشتن ~
 = Gerekmek, lâzım olmak
lāzeme : Lüzumlu, ihtiyaç
lās : 1. Flört 2. Dişi, dişi hay-

van 3. Kaba ipek, ~ زدن = Flört etmek

لاستیک *lastik* : Lastik

لاش *lāṣ* : لاشه = Leş

لاشخور *lāṣ-ḥor* : Kartal

لاشه *lāṣe* : 1. Leş 2. Dip koçanı

لاط *lāt* : لات = Züğürt, fakir

لاطائل *lā-tā'el* : Boş, faydasız

لاتاری *latari* : لاتاری = Piyanço

لاءلاج *lā-'elāc* : Çaresiz, mecbur

لاغر *lāğər* : Zayıf, arık

لاف *lāf* : Palavra, ~ زدن = Palavra savurmak, ~ کزاف = Palavra, boş söz

لاف زن *lāf-zèn* : Palavracı

لاقید *lā-qeyd* : Kaygısız, lâkayt

لاک *lak* : 1. Mühür mumu 2. Gomalaka, ~ و مهر کردن = Sıcak damga yapmak

لاک پشت *lāk-pošt* : Kaplumbağa

لاکی *lākl* : Lak renginde, koyu kırmızı

لال *lāl* : Dilsiz

لالا *lālā* : Parlak, şaşaalı, ~ لولو = Parlayan inci

لالایی *lālā'ī* : Ninni, ~ گفتن = Ninni söylemek, uyutmak

لاله *lāle* : 1. Lâle, ~ کل = Lâle çiçeği 2. Bir çeşit şamdan

لاله زار *lāle-zār* : Lâle bahçesi

لالی *lāl* : لولو = لالی nun çoğ. İnciler

لامپ *lāmp* : Elektrik ampulu, ~ چراغ برق = Elektrik ampulu

لامپا *lāmpa* : Lâmba, gaz lâmbası

لامع *lāmeh* : Parlayan, parlak

لامحالہ *lā-mēhālè* : Mecburen, hiç olmazsa, en az olarak

لامذهب *lā-mēzhēb* : Dinsiz

لامسه *lāmese* : Dokunma, ~ حس = Dokunma duygusu

لامع *lāme'* : Parlak, parlayan

لانه *lāne* : Yuva, ~ زنبور = Arı yuvası, ~ سگ = Köpek yuvası, ~

~ کردن = Yuva yapmak

لاوک *lāvèk* : Tahta dağar, büyük tahta leğen

لاهوتی *lāhūtl* : İlâhi, tanrısal

لاي *lāy* : 1. İnce sulu çamur 2. Tortu

لايتجزا *lā-yètècèzzā* : Bö-lünmez, bütün

لايتغير *lā-yètèğēyyèr* : Değişmeyen, sabit

لايهه *lāyehe* : لايهه = 1. Lâyiha 2. Tasarı, yazılı savunma

لايدرك *lā-yodrèk* : Anlaşılmaz, idrak edilemez

لايزال *lā-yèzāl* : Ebedi, zâil olmaz

لايعقل *lā-yè'qel* : Akli başında olmayan, yaptığını bilmez

لايق *lāyeq* : Lâyık, uygun

لايقرء *lā-yèqrè'* : Okunmaz

لايموت *lā-yèmūt* : Ölümsüz

لاينحل *lā-yènhèl* : Çözülmeyen, hal-lolmayan

lā-yèngète' : Mütemadiyen,
kesintisiz

lāye : Telâ, iç astar

lāyl : İç astar, müflon

lè'ālī : لالی = لولو nun çoğ. İnciler

lè'ām : لنیم in çoğ. Adiler, pintiler

lè'āmèt : لنامت Alçaklık, adilik

lè'īm : لنیم Alçak, pinti

lo'-lo' : لولو İnci

lèb : لب Dudak, kenar

lobb : لب Öz, iç

lebè' : لباء = آغوز = Ağız, hayvanın ilk sütü

lobāb : لباب Öz, iç, seçilmiş ve süzölmüş

lebbāde : لباده Kısa hırka (esk.)

lebās : لباس Elbise, giyecek, esvap,
~ پوشیدن = Giyinmek, elbise giymek

lebā-lèb : لبالب Ağızağıza dolu

lèb-tèht : لب تحت Düz tabak, yayvan, dopdolu

lèb-hènd : لبخند Gülümseme

lèb-rlz : لب ریز Dopdolu

lèb-šekèrī : لب شکرى Kesik dudaklı, yarık

lèblāb : (bot.) لبلاب Boru çiçeği, tarla sarmaşığı

lèbèn : لبن شیر = Süt

lèbèniyyāt : لبنیات Sütü maddeler

(süt, peynir, tereyağı v.b.),

~ فروش = Sütü maddeler satan dükkancı

lèbū : لبو = Haşlanmış veya fırınlanmış pancar

lèbe : لبه Kenar, ağız

lèblb : لبیب Akıllı, zeki

lop : لپ 1. Ağız içi, yanak 2. İri parça, lop, lüp

lèpèr : لپر Dalgalanma, sıçrama, ~
زدن = Dalgalanıp sıçramak

lèppe : لبه Nohut v.b. tanesinin yarısı

lèt : لت Parça

lètte : لته Paçavra, çaput, eski bez parçası

lesām : لنام Ağızı örten bez

lèsse : لسه Diş eti

lèc : لاج İnat

lècāc : لجاج İnat

lècācèt : لجاجت İnatçılık, inat etme

lecām : لگام = Dizgin, کسيخته
= Baş boş

lèc-bāzī : لجاجى İnatçılık

locèc : لجاج 1. Lucceler, engin denizler 2. Büyük kalabalıklar

lècèn : لجن Siyah, pis kokulu balçık

lècèn-zār : لجن زار Bataklık, balçıklık

lècèn-māl : (mec.) لجن مال Çamur atmak, rezil etmek

locne : لجنه Komite, heyet

lècūc : لجاج İnatçı

لجه *locce*: 1. Engin deniz 2. Büyük kalabalık
 لچک *lèçèk*: Kadınların üç köşeli baş örtüleri
 لجاظ *lèhāz*: İçin, dolayı, ~ از = Bakımından
 لحاف *lèhāf*: Yorgan, دوز ~ = Yorgancı
 لحد *lèhd*: Mezar, kabir, mezarın baş tarafı
 لحظات *lèhèzāt*: Lahzalar, anlar
 لحظه *lèhzè*: Lahza, an
 لحم *lèhm*: Et = گوشت
 لحن *lèhn*: Ahenk, güzel ses
 لحم *lèhlm*: Lehim, کردن ~ = Lehimlemek
 لحم *lèhlm-gèr*: Lehimci
 لحيه *lehyè*: Rیش = Sakal
 لخت *lèht*: Parça, ~ ~ = Parça parça
 لخت *loht*: Çıplak
 لخته *lèhte*: Parça, kan pıhtısı
 لخشک *lèhşèk*: Bir çeşit çorba (yassı hamur parçalarından yapılır)
 لدنى *lèdonnī*: 1. Tanrı'nın ilmine ait 2. Kendi tarafından olan
 لذا *lezā*: Onun için, binaenaleyh
 لذات *lèzzāt*: Lezzetler
 لذت *lèzzèt*: Lezzet, tat
 لذیذ *lèzlz*: Lezzetli
 لر *lor*: İranın güney batısında Lor kabilelerinin adı

لرز *lèrz*: لرزه = Titreme, sarsma
 لرزان *lèrzān*: Titreyen, sarsan
 لرزاندن *lèrzāndèn*: لرزاندن = Sarsmak, titretmek
 لرزانک *lèrzānèk*: Jele, marmalât
 لرزش *lèrzeş*: Titreme, sarsma
 لرزیدن *lèrzidèn*: Titremek, sarsmak
 لزج *lèzec*: Lüzûciyetli, yapışkan
 لزوم *lozüm*: Lüzum, gerek
 لژ *loj*: Loca
 لسان *lesān*: زبان = Dil, lisan
 لش *lèş*: Leş
 لشکر *lèşkèr*: لشکر = Ordu, asker, ~ کشی = Ordu sevketme
 لشکرگاه *leşker-gāh*: Ordugah
 لشکری *leşkerī*: Askeri
 لطائف *lètā'ef*: Lâtifeler, şaka sözler
 لطافت *lètāfèt*: Güzellik, hoşluk, yumuşaklık
 لطف *lotf*: İyilik, lütuf
 لطمه *lètme*: Zarar, ziyan, tokat, sille
 لطیف *lètīf*: Yumuşak, hoş, güzel
 لطیفه *lètīfe*: Lâtife, şaka
 لعاب *lo'āb*: Salya 2. Pelteleşmiş sıvı 3. Mine, emaye, دار ~ = Salyalı, mineli, pelte
 لعابی *lo'ābī*: Emaye
 لعبت *lo'bèt*: Oyuncak bebek, kukla
 لعل *lè'l*: Yakut, lâl, فام ~ = Lâl rengi, kırmızı

- لَعْن *lè'n* : Lânetleme, beddua
 لَعْنَت *lè'nèt* : Lânet
 لَعْنَتْلَنِمِش *lè'in* : Lânetlenmiş
 لَع *lèğ* : Sallanan ,sağlam olmayan
 لَغَات *loğāt* : Lügatlar, kelimeler
 لَغَت *loğèt* : Lügat, kelime
 لَغَتْنَامَه *loğèt-nāme* : فرهنگ = Lügat kitabı, sözlük
 لَغَز *loğèz* : Bilmece
 لَغَزَانْدَن *lèğzāndèn* : لغزآیدن = Kaydirmek
 لَغَزَش *lèğzeş* : Sarsma, sürçme
 لَغْص *lèğv* : Boş, saçma
 لَغْصِي *loğèvi* : Lügat bakımından
 لَف *leff* : Derme, katlama, sarma
 لَفَّه *leffèn* : Ek olarak, ilişkide olan, sarılmış
 لَفْظِي *lèffāzī* : Lafazanlık
 لَفَافَه *lefāfe* : لفاف = Ambalaj malzemesi, saracak şey
 لَفْتْدَادَن *left-dādèn* : لغزآشماق, önemsemek
 لَفْت_و_لِيس *left-o-līs* : Parazit hayat yaşamak, çıkar sağlamak
 لَفْظ *lèfz* : Söz, kelime
 لَفْظِي *lèfīf* : 1. Karışık 2. Lefif (arapça gr.)
 لَق *lèq* : لَع = Sallanan, sağlam olmayan
 لَقَاء *leqā* : 1. Buluşma, mülâkat
 2. Yüz, çehre

- لَقَاح *lèqāh* : İlkah, erkek tohumunun dişiye karışması
 لَقَب *lèqèb* : Lakap, soyadı, unvan
 لَقْمَه *loqme* : Lokma
 لَقْمَه_الصَّبَاح *loqmè-tos-sèbāh* : Sabah kahvaltısı
 لَقْوَه *lèqve* : Yüz felci
 لَقِيط *lèqlt* : Ana-baba tarafından terk edilip sokakta bulunan bebek
 لَك *lèk* : لَكه = Leke
 لَك *lok* : İri, yuvarlak
 لَكَّات *lèkkāt* : لَكَّاتَه = Külüstür, adi, alçak
 لَكْلَك *lèklèk* : لَك لَك = Leylek
 لَكَن *lāken* : لِيَكِي = Lâkin, fakat
 لَكْنَت *loknèt* : Kekemelik, pelteklik
 لَك_و_لَك *lekk-o-lek* : Oyalanma, yavaş yavaş yürüme
 لَكْكَ *lèkke* : Leke, گيري ~ = Kuru temizleme
 لَكَام *legām* : لَجام = دهنه = Dizgin
 لَكْد *lègèd* : Tekme, çifte atma, ~ اِزْدَاخْتَن = Çifte atmak, ~ خُورْدَن = Çifte yemek
 لَكْد_كُوب *lègèd-kūb* : Ayak altında ezilme, çiğnenme
 لَكْد_مَال *lègèd-māl* : Ayak altında çiğnenme, ezilme
 لَكْن *lègèn* : Leğen
 لَكْن_خَاصِرَه *lègèn-e-ḥāsere* : Kalça veya leğen kuşağı kemikleri
 لَم *lèm* : Arkaya yaslanma

لم دادن *lèm-dādèn*: Yaslanmak
 لم *lem*: Usul, tarz, püf noktası
 لمیدن *lèmidèn*: Yaslanmak
 لم یزرع *lèm-yèzrè'*: Çorak
 لمبر *lèmbèr*: کفل = Kıç, kalça
 لمبرزدن *lèmbèr-zèdèn*: Dalgalanıp dökülmek
 لمبه *lombe*: Şişman, tonbul
 لنبه *lence*: Naz, işve, زدن ~ = Saptıstan sonra pazarlık yapmak, mızıkçılık çıkarmak
 لند *lond*: لند = Mırıldama, homurdama
 لند کردن *lond-lond-kèrdèn*: Homurdamak, mırıldanmak
 لنده *londe*: Homurdama
 لنیدن *londlèn*: Homurdanma
 لنگ *lèng*: Topal, کردن ~ = Durdurmak, aksatmak
 لنگ *leng*: 1. Bacak, ayak 2. Bir tek çiftin bir tanesi, ~ به ~ = Bir teki başka, öbür teki başka
 لنگان *lèngān*: Aksayan, aksayarak, ~ لنگ = Aksaya aksaya
 لنگر *lèngèr*: Lenger, gemi demiri
 لنگر انداختن *lèngèr-èndāhtèn*: Demir atmak, demirlemek
 لنگرگاه *lèngèr-gāh*: Gemilerin demirleme yeri, liman
 لنگه *lengè*: 1. Bir çiftin teki 2. Dengin bir yanı
 لنگیدن *lènglèn*: Topallamak, aksamak

لو *low*: اگر = Eğer, ~ و = Veleve, her ne kadar
 لو دادن *low-dādèn*: Ele vermek, ifşa etmek
 لوا *levā'*: Bayrak
 لواحق *levāheq*: Ekler, lâhikalar
 لوازم *levāzem*: Gereçler, levazım
 نوشت لوازم التحریر *levāzem-ot-tèhrîr*: نوشت ~ = Kırtasiye, فروشى ~ = Kırtasiyeci dükkânı
 لواش *levāş*: Yufka, açık ekmek, نان ~ = Yufka ekmek, açık ekmek
 لواشک *levāşek*: Pestil, آلو ~ = Erik pestili
 لواط *levāt*: Oğlancılık
 لواف *levvāf*: Çadırcı, kilim ve çadır yapan veya satan
 لویح *levāyeh*: Lâyihalar, önergeler
 لوبیا *lūbiyā*: Fasulya
 لوت *lūt*: 1. Çıplak 2. Bozkır, çöl
 لوٹ *lōws*: آلودگی = Bulaşıklık, kir
 لوچ *lūç*: Şaşı
 لوچه *lōwçe*: لبچه = Küçük dudak, لب و ~ آویزان = İki dudağını sarkıtmış (öfkeden)
 لوح *lōwh*: Levha, yazı, plaka
 لوحه *lōwhe*: Levha
 لو دادن *lōw-dādèn*: Ifşa etmek, ele vermek
 لوده *lōwde*: Şakacı, taklitçi, mizahçı
 لور *lūr*: Lor, bir çeşit peynir
 لوز *lōwz*: 1. Badem ezmesi 2. Badem

لوزالمعدہ *lōwz-ol-me'de* : Pankreas
 لوزتین *lōwzetèyn* : Bademcikler
 لوزه *lōwze* : Bademcik
 لوزی *lōwzi* : Yamuk, mayin, baklava biçimi
 لوس *lūs* : Şımarık
 لوستر *luster* : Avize
 لوتلی *lūtī* : Külhanbey, kabadayı, babayiğit. ~ گری = بازی ~ Kabadayılık
 لوکس *luks* : تجمل = Lüks, süslü
 لocomotiv *lokomotiv* : Lokomotif
 لولا *lōwla* : Menteşe
 لولū *lūlū* : Öcü
 لوله *lūle* : Boru
 لوله کش *lūle-kēş* : Borucu, boru döşeyen usta
 لوله کشی *lūle-kēşī* : Boru döşeme, boru tertibatı
 لولیدن *lūlīdèn* : Kıvrım kıvrım, yılankavi olmak
 لوم *lōwm* : ملامت = سرزنش = Kınama, paylama
 لون *lōwn* : رنگ = Renk, boya
 لوند *lèvènd* : Cilveli, oynak kadın
 له *lèh* : Leh, muvafık
 له *leh* : Ezik, ezilmiş, شدن ~ = Ezilmek, ~ کردن = Ezmek
 لهجه *lèhce* : Şive, lehçe, dil
 لهذا *le-hāzā* : لهذا = بنا براین = Binaenaleyh

~ و لعب *lèhv* : Oyun, faydasız iş, = Lüzumsuz oyun ve eğlence
 له له زدن *lèh-lèh-zèdèn* : Solumak, soluğu kesilmek (susuzluktan, koştuktan)
 لیاقت *liyāqet* : Liyakat, yeterlik
 لیالی *leyālī* : شبها = Geceler
 لیره *līre* : Lira
 لیز *līz* : Kaygan, خوردن ~ = Kaymak
 لیزی *līzī* : Kayganlık
 لیس *līs* : Yalama, زدن ~ = Yalamak
 ليسانس *lisans* : Lisans, üniversite diploması
 لیسه *līse* : 1. Lise 2. Cilâ, کاری ~ = Cilâlama (tahta işleri için)
 ليسانسيه *lisansiye* : Üniversite mezunu
 لیسیدن *līsīdèn* : Yalamak
 ليف *līf* : Lif, hamam lifi
 لیفه *līfe* : Ağaç ve bitki lifi
 لیکن *līk* : لیکن = Lâkin, fakat
 لیکن *līken* : لیکن = Lâkin
 لایلا *leylā* : Gece karanlığı, geceye mensup
 لیله *leyle* : Arife, akşam
 شب قدر *letèt-ol-qèdr* : شب قدر = Kadir gecesi
 لیل *leylī* : Geceye mensup, leylâ
 لیلی *ley-ley* : Sekme, کردن ~ = Sekmek

līmu : Limon, ترش ~ = Ekşi
limon, شیرین ~ = Tatlı limon
līmūnād : Gazoz
līmu'ī : 1. Limonlu 2. Li-

mon rengi

lèyyen : Yumuşak, mülayim
līnèt : Yumuşaklık
līvān : Cam bardak, bardak

م

mīm : "M", Farsça alfabenin 28. harfi

mā : Biz

mā' : آب = Su

me'è : صد = Yüz (100)

mā'ede : غذا = Yemek, sofrā, gıda

mā-bè'd : Arkası, gerisi

mā-bèql : Geri kalan kısmı, kalanı

mè'būn : İbne

mā-beyn : Ortadaki, ara

māt : Mat, donuk, şaşkın

māt : Satranç oyununda yenilmek

mā-tèht : Makat, alt taraf

mā-tèrèk : Miras

mātèm : Yas, matem

mātèm-zède : Yaslı, matemli

mātèm-kède : Yas yeri, gamla dolu yer

matik : Ruj

māced : Şanlı, şerefli

mācede : Şanlı, şerefli (müen.)

mā-cèra : ماجرى = Macera

mācèrā-cū : Maceracı

māç : Öpüş, öpücük, ~ کردن
 = Öpmek, ~ دادن = Öpücük vermek

māçe : ماده = Dişi, dişi köpek veya eşek, sığa

mā-çlīn : Çin Hindi, Çin

mā-hèsèl : Netice, sonuç

mā-hèzèr : Hazır olan şey, basit yemek

mādām : 1. Madem 2. Süren, devam eden

mādeh : Metheden

mādèr : Anne

mādèr-èndèr : Üvey anne

mādèr-bozorg : Nine, anne anne, babaanne

mādèr-zād : Anadan doğma, yaratılıştan

mādèr-zèn : Kayın valide

mādèr-şowhèr : Kaynana

mādègl : İlik, düğme iliği, dişilik

mā-dūn : Ast, aşağı rütbe

māde : Dişi

mādde : Madde

مادی *māddi* : Maddi
 مادیان *mādiyān* : Kısırak
 مادینه *mādīne* : Dişi hayvan
 مادیون *maddiyūn* : Maddeciler (fel.)
 مار *mār* : Yılan
 مارپیچ *mār-plç* : Helezoni şekil, kıvrımlı, sarılmış
 مارچوبه *mār-çūbe* : Kuşkonmaz (bot.)
 مارد *māred* : متمرد = Asi, serkeş, itaatsız
 ماردی *maredī* : سرخ = Kırmızı
 مارس *mars* : 1. Mart ayı 2. Mars, (Merih) gezegeni
 مارعینکی *mār-e'eynēkl* : Kobra yılanı
 مارگزیده *mār-gēzīde* : Yılan sokmuş
 مارگیر *mār-gīr* : Yılan tutan, şerbetli
 مارماهی *mār-māhl* : Yılanbalığı
 مارمولک *mār-mūlēk* : سوسمار = Ker-tenkele
 ماز *māz* : چین = Pili, kıvrım
 مازاد *mā-zād* : Artan, kalan, bakiye
 مازالاق *mazalaq* : Topaç
 مازو *māzū* : Mazi
 مازوت *mazut* : Mazot
 مازه *māze* : Omurga kemikleri
 ماسبق *mā-sēbēq* : Geçmiş olan
 ماست *māst* : Yoğurt, بندی ~ = Yoğurt imâlâthanesi, مالی ~ = Örtbas etme (mec.)
 ماسوره *māsūrē* : Masura
 ماسه *māse* : Kum
 ماسیدن *māsīdēn* : Yağın donarak sıvanması, (mec.) bulaşmak

ماش *māş* : Yeşil, yuvarlak bir çeşit mercimek, burçak
 ماشاءالله *mā-şā'ellāh* : Maşallah
 ماشه *māşe* : 1. Maşa 2. Tüfek tetiği
 ماشی *māşl* : رونده = Yürüyen
 ماشیه *māşiyē* : İnek, koyun veya deve sürüsü
 ماشین *māşīn* : Makine, araba, motorlu araç, تحریر ~ = Daktilo, خیاطی ~ = Dikiş makinesi, ~ آلات = Makineye ait aletler
 ماشینست *maşīnist* : Makinist
 ماضی *māzi* : Geçmiş, geçmiş zaman
 ماغ *māğ* : ماق = 1. Bir çeşit siyah kanatlı ördek 2. Sis, buhar, toz 3. Sığırın böğürmesi
 مافات *māfāt* : Elden çıkan, geçen
 مافوق *mā-fowq* : Üst, mafevk
 ماقبل *mā-qēbl* : Önceki
 ماکو *mākū* : Mekik
 ماکول *mē'kūl* : Yenilecek, yenecek şey
 ماکولات *mē'kūlāt* : Yenilecekler, yiyecekler
 ماکیان *mākiyān* : Tavuklar
 مال *māl* : Mal, hayvan, eşya, من ~ = Benim
 مالاریا *mālariya* : Sıtma
 مال الاجاره *māl-ol-'ecārē* : Mülk kirası, kira
 مال التجاره *māl-ot-tecārē* : Ticaret eşyası

mālā-māl: Dopdolu
meāl-'endīş: Sonunu düşün
mā-lā-yotāq: Güç yetmeyecek şey
māleş: Sürme, masaj
mālek: Sahip, malik
mālekāne: Mülkiyetle ilgili
mālekiyyet: Mülkiyet
mālè: Mala
māliyyāt: Vergi
māldèn: Sıvamak, sürmek
māliye: Mala ait, varlık, maliye
mām: مادر = Anne, ana
māmā: قابله = Ebe
maman: 1. Anne 2. Güzel, hoş
māndèn: Kalmak
māndè: 1. Kalmış 2. Bayat
 3. Hesap bakiyesi
māne': Mani, engel
mānènd: Gibi, benzeri
mè'vā: ماوا = Mesken, konut, yer
mā-vèrā': Ötesi, النهر = Ma-
 veraünnehir
mā-vèqè': Olan, biten şeyler
māh: Ay
māhāne: ماهیانه = Aylık
māh-pāre: Ay parçası, (mec.)
 güzel
māh-tāb: مهتاب = Ay ışığı,
 mehtap

māhçe: Sancağın başına ko-
 nan madeni hilâl
māher: Uzman, usta, becerikli
māh-roḥ: Ay yüzlü
māh-gereftegi: 1. Yüzde
 veya vücuttaki kırmızı leke 2.
 Ay tutulması
māh-vār: Ay gibi
māhūt: Çuha, ~ پاک کن =
 Elbise fırçası
māhūr: 1. İnişli çıkışlı yer,
 arızalı arazi 2. Şark musiki-
 sinde bir makamın adı
māhe: Delik delen alet
māhl: Balık
māhiyāne: Aylık, maaş
māhl-tābe: ماهی تابه = Tava
māhlçe: Adale, pazı
māhl-ḥār: Balıkçıl
māhl-dūdī: Tütün balığı
māhl-ye qezel-ālā: Bar-
 bunya balığı
māhl-gir: Balıkçı
mā-yèhtāc: İhtiyaç mad-
 deleri
māye': Sıvı, mayi
māyel: مائل = Eğilimli, istekli
mè'yūs: Umutsuz, yese ka-
 pılmış
māye: Maya, ~ کوبی = Aşılama
mè'āb: Avdet edecek veya dö-
 necek yer, ~ فرنگی = Alafranga

مآت *mè'āt* : مآت = صدما = Yüzler
(mat.)

مآثر *mè'āser* : Eserler

مآخذ *mè'āhez* : Kaynaklar, me hazlar

مؤاخذه *mo'āheze* : Kınama, sorumlu tutma

مآرب *mè'āreb* : İstekler

مآل *mè'āl* : Sonuç, akibet

مآل اذیش *mè'āl-èndiş* : Sonunu düşünen

مؤالفت *mo'ālefèt* : Dostluk, ülfet etme

مؤانست *mo'ānesèt* : Dostluk, ülfet etme

مؤبد *mo'èbbèd* : Müebbet, daimi, حبس
~ = Müebbet hapis

مؤتمر *mo'tèmèr* : Toplantı yeri, konferans

مؤتمن *mo'tèmèn* : Emin, güvenilecek, emniyetli kişi

مؤثر *mo'èsser* : Etkili, tesirli

مأثور *mè'sūr* : Hadis, nakledilmiş hadis

مأجوج *mè'cūc* : Dini inançlara göre kıyamete yakın gelecek kısa boylu insanlar, *~* = Ye-cuc Mecuc

مأجور *mè'cūr* : Ücretini veya hakkını almış, mükâfatlandırılmış

مأخذ *mè'hèz* : Mehaz, kaynak

مؤخر *mo'èh'hèr* : Sonra gelen, geride bulunan

مأخوذ *mè'hūz* : Alınmış

مؤدب *mo'èddèb* : Edebli, terbiyeli

مأدبه *mè'dèbe* : Düğün sofrası

مؤدى *mo'èddl* : Ödeyen, yerine getiren

مؤذن *mo'èzzèn* : Müezzin, ezan okuyan

مأذون *mè'zūn* : İzin almış, müsadeli

مؤسس *mo'èsses* : Kurucu, müessis

مؤسسة *mo'èssese* : Kurum

مؤكد *mo'èkkèd* : Tekit edilmiş, tekrar edilmiş

مؤلف *mo'èllef* : Müellif, toplayan, derleyen

مألوف *mè'lūf* : Alışmış, alışılmış

مأمن *mè'mèn* : Sığınak, sığınacak yer

مؤمن *mo'men* : İman eden, mümin

مأمور *mè'mūr* : Memur, görevli

مأموریت *mè'mūriyyèt* : Memuriyet, görev, vazife

مأمول *mè'mūl* : Umulan, beklenen

مأمون *mè'mūn* : Emin, güvenilir

مؤنث *mo'ènnès* : Dişi, müennes (gr.)

مأنوس *mè'nūs* : Alışılmış, dost olmuş

مأوى *mè'vā* : Mesken, konut, yer

مأوف *mè'ūf* : Afet görmüş, noksanlı

مؤونه *mè'ūne* : مؤنث = Rızık, yiyecek şey, geçimlik

مؤيد *mo'èyyed* : Teyid eden, kuvvetlendiren

مؤید *mo'èyyèd*: Teyid edilmiş
 مأیوس *mè'yūs*: Meyus, ümitsiz
 مباح *mobāh*: Mübah, sakıncası olmayan, caiz
 مباحث *mèbāhes*: Konular, bahisler
 مباحثه *mobāhese*: Mübahese, tartışma
 مبادا *mèbādā*: Olmaya ki, sakın!
 مبادرت *mobāderèt*: Bir işe süratle girişmek
 مبادله *mobādele*: Değişme, mübadele
 مبادی *mèbādī*: مبدأ in çoğ. Başlangıçlar
 مبارات *mobārāt*: Bir birinden bezmek, ~ طلاق = Boşanma, mihir ve eşya almadan boşanma
 مبارز *mobārez*: Savaşçı, mübâriz
 مبارزه *mobāreze*: Savaşma, çekişme
 مبارک *mobārək*: Kutlu, mübarek
 مباشر *mobāşer*: Nezaretçi, şef, müdür, murakib
 مباشرت *mobāşerèt*: 1. Bir işe başlama, girişmek 2. Çifleşmek
 مبال *mèbāl*: مستراح = Aptestane
 مبالات *mobālāt*: Dikkat, itina, gayret, ~ بی = Dikkatsiz
 مبالغ *mèbāleğ*: مبلغ in çoğ. Meblağlar
 مبالغه *mobāleğ*: Mübalağa, büyütme
 مبانی *mèbānī*: Temeller, esaslar
 مباهات *mobāhāt*: İftihar, övünme
 مباحه *mobāhele*: Karşılıklı yemin etme, kargışma, beddua
 مباهی *mobāhī*: Övünen

مایعه *mobāye'e*: Satın alma, alış-veriş
 ماین *mobāyen*: Muhalif, karşıt
 مایزند *mobāyenèt*: Ayrılık, karşıtlık, muhalefet
 مبتداء *mobtèdā'*: Başta gelen, başlangıç, müsnedün ileyh (gr.)
 مبتدی *mobtèdī*: Başlayan, başlangıçta olan
 مبتذل *mobtèzèl*: Hor, âdi, kepaze
 مبتکر *mobtèker*: Bir şeyi ilk yapan
 مبتلا *mobtèlā*: مبتلى = Düşkün, tutulmuş, müptelâ
 مبتنی *mobtènī*: 1. Üzerine kurulmuş
 2. Müstenit, dayanan
 مبحث *mèbhès*: Bölüm, bahis, konu
 مبداء *mèbdè'*: Başlangıç
 مبدع *mobde'*: Yaratan, türeten, mübdi
 مبدل *mobèddèl*: Değiştirilmiş, tebdil edilmiş
 مبذر *mobèzzet*: İsrâfçı
 مبنول *mèbzül*: Esirgenmeyen, bol sarf olunan, çok, bağışlanmış
 مبرا *mobèrrā*: مبرى = Arınmış, temiz
 مبرات *mèbèrrāt*: Hayrat, sevaplar, bağışlar
 مبرد *mobèrred*: Soğutucu, serinletici
 مبرز *mèbrèz*: مستراح = Aptestane
 مبرز *mobèrrèz*: Aydın, aşikâr mümtaz
 مبرقع *mobèrqè'*: Örtülü, peçeli

mobrèm : Sağlam, muhkem
mèbrūr : Makbul, hayırlı
mobèrhèn : Delille ispatlanmış
mèbsūt : Açılmış, yayılmış
mobèşşer : Müjdeci, haberci
mobser : Bekleyen, gözeten,
 nezaretçi

mobèsser : Basiretli, aydınlatan
mobtel : Bozan, iptal eden
mèb'ès : Peygamberliğin geldiği gün veya yer

mèb'ūs : Gönderilmiş, gönderilen

mèbgūz : Kendisine kin ve nefret beslenen kişi

mèblèğ : Tutar, meblağ, para tutarı

mobèlleğ : Tebliğ eden, bildiren
mèbnā : مبنا = Temel, esas

mèbni : Yapılmış, bina edilmiş, dayanan

mobhèm : Belirsiz, müphem

mèbhūt : Şaşkın, hayrette kalmış

mèbl' : Alınan veya satılan şey

mobîn : Apaçık, aşikâr

mobèyyen : Açıklayan, beyan eden

motābe'èt : Uymak, tabi olmak

motè'èsser : Üzgün, müteessir

motè'èhher : Sonra gelen
motè'èzzl : Eziyet çeken, incinen

motāreke : Ateş kes, bırakışma, mütareke

motè'èssef : Üzgün

motè'èssl : Birinin ardından giden, izleyen

mètā' : Eşya, mal

mètā'eb : Zahmetler, yorgunluklar

motè'èllem : Üzgün, elemli

mètānèt : Dayanıklılık, sebat, metanet

motè'èhhel : Evli

motèbāder : Hatıra gelen

motèbāyen : Aykırı, zıt, karşıt

motèbèhher : Çok bilgili, derin bilgili

motèbèddel : Değişmiş

motèbèrrek : Kutlu, mübarek

motèbèsser : Gülümseyen

motèbèlver : Billûrlaşmış

mètüb' : Kendisine uyulan, tâbi olunan

motètābe' : Birbiri ardınca gelen, art arda

motètèbbe' : Araştıran, mütalâa eden

motècāser : Cesaret gösterisinde bulunan, ayaklanan

motècānes : Aynı cinsten olan

motècāvez : 1. Sataşan 2. Geçen, aşan

motècāher : Yaptığını açığa vuran

motècèdded : Yenilik yapan, yeniliğe taraftar, modern kişi

motècèsses : Araştıran, gizli şeylerden haber almaya çalışan

motècèsssem : Canlandırılmış

motècèllil : Meydana çıkmış, aşikâr olan

motèhāreb : Savaşan taraflar, savaş çıkaran

motèhèccer : Taşlaşmış

mottèhed : Birleşmiş

mottèhed-ol-mè'āl : بخشنامه = Sirküler, genelge

motèhèrrek : Hareketli, kılmıdan

motèhèsser : Hasret çeken, özlemlî

motèhèssen : Sığınan, kaleye veya birine sığınan

motèhèlli : Donanmış, süslenmiş

motèhèmmel : Dayanıklı

motèhèvvel : Değişen

motèhèyyer : Şaşkın, hayrette

motèhāsem : Karşılıklı düşmanlık eden

mottèhèz : Alınmış

motèhèsses : Uzman, mütehassıs

motèhèlhel : Gözenekli, mesamalı

motèhèlles : Şiirde mahlâsı olan

motèhèlleg : Bir huyu benimseme

motèhèyyel : Hayal kuran

motèdāhel : Birbirine girmiş

motèdāvel : Geçen, yürür-lükte olan, mutat

motèdèrrecèn : Azar azar, derece derece, peyderpey

motèdèyyen : Dindar

motèzèkker : Anan, zikreden, hatırlayan

metr : Metre

motèrādef : Anlamdaş, müteradif

motèrākem : Birikmiş, yığılmış

motèrètteb : Sıra ve düzene girmiş, ait

motèrcem : Çevirici, mütercim, tercüman

motèrèdded : 1. Tereddüt eden 2. Gidip gelen

mètèrs : Korkuluk

metres : Metres

motèrèssed : Gözetleyen, tarassut eden

motèrèqqeb : Gözetleyen, bekleyen

motèrèqqıl : İleri, ilerlemiş

motèrènnem : Terennüm eden
mètrūk : Terk edilmiş, bırakılmış

mètrūkāt : Miras, bırakılmış şeyler

motèzèlzel : Sarsan, oynayan

motèsāvl : Eşit

mottèse' : Geniş, ferah, bollanmış

motèşābeh : Benzer, müteşabih

motèşèbbes : Teşebbüs eden

motèşèttet : Darmadağınık

motèşèhhes : Şahsiyetli

motèşèrre' : Dine bağlı

motèşèkker : Memnun, teşekkür eden

motèşèkkel : Bir şekle girmiş olan

motèşèkki : Şikâyetçi

motèşènnec : Titreyen, sarılan

motèsādef : Raslayan

motèsā'ed : Yükselen

motèsèddl : Şef, nezaretçi

motèsèrref : Malik olan, elinde olan

mottèsef : Sıfatlanmış

mottèsel : Yapışmış, bitişik

motèsèvver : Tasavvur eden, düşünen

motèsèvvef : Sofi, tasavvufa bağlı

motèzād : Birbirine zıt ve aksi olan

motèzèrrer : Zarar, ziyan görmüş

motèzèrre' : Alçalarak yalvaran, yakaran

motèzèmmen : İçine alan, havi, şâmil

motèzāher : Gösterişçi

motèzèllem : Zulümden yakınan, şikâyet eden

motè'ādel : Dengeli

motè'ārez : Birbirine aykırı, çatışan

motè'āref : Bilinen, birbirini tanıyan, mütedavil

motè'āqeb : Birbirini takip eden, izleyen

motè'āl : متعال = Yüce, âli

motè'āhed : Birbiriyle sözleşen, taahhüt eden

motè'èbbed : Kulluk eden, tapan, ibadet eden

motèè'ceeb : Şaşan, taaccüp eden

motè'èdded : Birkaç, çok

motè'èddl : 1. Tecavüz eden, zalim 2. Geçişli (gr.)

motè'èzzer : 1. Özürlü 2. Güç, zor

motè'èrrez : Saldıran, tecavüz eden

motè'èsser : Zor, güç, zahmetli
motè'èsseb : Mutaassıp, yobaz
mottè'ez : Vaazdan faydalanan
motè'èffen : Kokmuş, taaffün
 etmiş

motè'èllec : Asılı, mensup, ait
motè'èllem : دانش آموز = شاگرد
 = Öğrenci, talebe

motè'èmmec : Bilerek, isteye-
 rek, kasten yapan

motè'ènnec : İnatçı

mot'e : Muvakkat nikâh

motè'èhhed : Taahhüt eden,
 anlaşma yapan

motè'èyyen : 1. Aşıkâr 2. İti-
 barlı ve ileri gelen kişi

motèğāyer : Aykırı, zıt

motèğēyyer : 1. Değişen, baş-
 kalaşan 2. Kızgın, öfkeli

motèfāvet : Farklı, değişik

motèfēhhes : Araştıran, de-
 rinlemesine inceleyen

motèfērre' : Dal budak peyda
 eden, bir esastan ayrılmış

motèfēr'en : Kibirli, kendini
 beğenmiş

motèfērreq : Dağılmış, ayrılmış

motèfērrege : Karışık, çeşit
 çeşit

mottèfeq : Müttefik

motèfēkker : Düşünür, mü-
 tefekkür

motèfēnnen : Çeşitli bilgi ve
 fenlere sahip olan

motèqābel : Karşılıklı, müte-
 kabil

motèqāreb : Birbirine yaklaşan

motèqāren : Birbirlerine yak-
 laşan, bitişik

motèqāzī : İsteyen, talep eden

motèqāte' : Kesişen

motèqā'ed : 1. باز نشسته = Emek-
 li, mütekait 2. İkna olmuş

motèqēbbel : Kabul eden

motèqēddem : Eski, tekaddüm
 eden, önceki

motèqēlleb : Hilekâr, sahtekâr

motqèn : Sağlam

mottèql : Dindar

mottèkā : Yaslanacak şey, yastık

motèkēbber : Gururlu, kibirli

motèkēddī : گدا = Dilenci

motèkēffel : Tekeffül eden,
 kefil olan

motèkēllem : 1. Konuşan, söyle-
 yen 2. Birinci şahıs (gr.)

motèkēvven : Var olan, vü-
 cuda gelen

mottèkī : Dayanan, güvenen

motèlāşl : Dağılmış, yıkılmış

motèlātem : Dalgalandıran, dal-
 galı, fırtınalı, heyecanlı

motèlāql : Buluşmuş, karşı-
 laşmış

متللاً *motèl'le'*: Parlayan, ışıldayan

متلبس *motèlèbbes*: Giyinmiş, donanmış

متلذذ *motèlèzzex*: Haz duyan, hoşlanan

متلف *motlef*: Yok eden, israf eden

متلك *mètèlèk*: Hafif, kınayıcı, şaka söz

متلون *motèlèvven*: Renkli, renk. renk, fikir değiştiren (mec.)

متماثل *motèmāsel*: Birbirine benzer

متمادی *motèmādī*: Devamlı, sürekli

متمارض *motèmārez*: Hastalık taslayan

متمايز *motèmāyez*: Seçkin, temayüz eden

متمايل *motèmāyel*: Eğilimli, meyilli

متمتع *motèmètte'*: Kârdan yararlanan, kazanan

متمدن *motèmèdden*: Medeni

متمرد *motèmèrred*: İtaatsız, serkeş

متمسك *motèmèsssek*: Yapışan, sıkı sıkı tutan

متمكن *motèmèkken*: 1. Yer tutmuş, sakin 2. Zengin, mülk sahibi

متملق *motèmèllec*: Dalkavuk, yaltak

متمم *motèmmem*: Tamamlayan

تمنى *motèmènnī*: Temenni eden, rica eden

متموج *motèmèvvec*: Dalgalı

متمول *motèmèvvel*: Mal sahibi, zengin

متن *mètn*: Metin, sayfadaki yazı

متنازع *motènāze'*: Kavgalı

متناسب *motènāseb*: Uygun, mütenasip, oranlı

متناقض *motènāqez*: Birbirini bozan, karşıt

متناوب *motènāveb*: Nöbetle değişen

متناوباً *motènāvebèn*: Birbiri ardından değişen

متناهی *motènāhl*: Nihayete varan, sona eren

متنبه *motènèbbekh*: Uyanan, aklını başına toplayan

متنعم *motènè'em*: Nimetlenen, naz ve nimetle yaşayan

متنفذ *motènèffez*: Etkili, sözü geçer

متنفر *motènèffer*: Nefret eden

متنكر *motènèkker*: Bilinmeyen, tebdil, tanınmayan

متنور *motènèvver*: Aydınlanmış

متنوع *motènèvve'*: Çeşitli

متنوعه *motènèvve'è*: Çeşitli şeyler

متواتر *motèvāter*: Birbiri ardından gelen, ağızdan ağıza dolaşan

متواری *motèvārl*: Firar eden, gizlenen

متوازن *motèvāzen*: Dengeli, denk

متوازی *motèvāzī*: Paralel, muvazi

متوازی الاضلاع *motèvāzi-ol-èzla'*: Paralel kenar (geo.)

متواضع *motèvāze'*: Alçak gönüllü, mütevazi

متوافق *motèvāfeq*: Birbirine uygun

motèväll: Birbiri ardına, arası
motèvāliyèn: Mütemadiyen,
 aralıksız

motèvvèc: Tac giymiş
motèvècceh: Yönelmiş, dönük
motèvèhheş: Ürkümü, kork-
 muş

motèvèrre': Dindar, takva
 sahibi

motèvèrrem: Şişmiş
motèvèssèt: 1. Orta 2. Aracı
motèvèssètè: Orta, ~ مدرسه =
 Orta okul

motèvèssel: Bir şeye tevessül
 eden

motèvètten: Bir yeri vatan
 tutan, yerleşen

motèvèffā: Ölmüş, vefat etmiş
motèvèqqe': Bekleyen, uman
motèvèqqef: Duran, durak-
 layan

motèvèkkel: Allaha güvenen,
 tevekkül eden

motèvèlled: Doğan, doğumlu

motèvèlli: Mütevelli

motūn: Metinler

motèvèhhem: Kuşkulu, vehimli
mètte: Matkap

motèhācem: Saldıran, hücum
 eden

motèhāven: Gevşek, hafife
 alan

mottèhèm: Sanık, tōhmetlen-
 dirilmiş

motèhèvver: Cesur, korkusuz,
 yılmaz

motèyèqqen: Kesin bilgi edin-
 miş

motèyèmmen: Mübarek, kutlu

mètīn: Sağlam

mosāb: Sevaba kavuşmuş,
 mükâfatlanmış

mèsābèh: Benzer, gibi, derecede

mesāl: Örnek, misal

mèsānè: Mesane, sidik torbası

mosbèt: Müspet

mesqāl: Takriben 5 grama
 denk ağırlık birimi

mesl: Benzer, eş

mèsèl: Misâl, hikâye, masal,
 atasözü

mèsèlèn: Meselâ, örneğin

mosèllès: Üçgen

mosèllèsāt: Trigonometri

moslè: İşkence, dudak, burun,
 kulak kesme

mosmèr: Verimli

mosèmmèn: 1. Değerlendiril-
 miş 2. Sekizli, sekizgen

mèsnèvī: Mesnevi

mosènnā: İki, ikinci, ikili

mèsvā: = Ev, mesken, yer

mocāb: Cevaplandırılmış, ce-
 vap almış

مجادله *mocādelè* : Savaş, mücadele, kavga

مجارى *mecārī* : Yollar, mecralar

مجاز *mecāz* : Mecaz

مجاز *mocāz* : 1. Câiz, izinli 2. Ruh-sath

مجازات *mocāzāt* : Ceza, mücâzat

مجامع *mocā'e* : Açlık

مجال *mecāl* : Dönülecek yer, imkân, fırsat

مجالس *mecāles* : Meclisler, toplantılar

مجالست *mocāleset* : Birlikte oturup kalkma, arkadaşlık

مجامع *mecāme'* : Topluluklar

مجامعت *mocāme'et* : Cinsi münasebette bulunma, çiftleşme

مجامله *mocāmele* : Biriyle hoşla gidecek sözler söyleşmek

مجاناً *meccānèn* : Bedava olarak

مجانس *mocānes* : Aynı cinsten olma

مجانى *meccānī* : Bedava

مجانين *mecānīn* : Deliler

مجاور *mocāver* : Komşu, yakın

مجاورت *mocāveret* : Komşuluk, yakınlık

مجاهد *mocāhed* : Savaşan, çalışıp çabalayan

مجاهدت *mocāhedet* : Çalışma, çabalama

مجبور *mocber* : Zorlayıcı, icbar eden

مجبور *mecbūr* : Zorunlu, mecbur

مجتبى *mocetbā* : Seçilmiş, seçkin

مجتمع *mocetme'* : Toplanmış

مجنب *mocetneb* : Çekinen, sakınan

مجتهد *mocethed* : 1. Çalışan, çabalayan 2. Kur'andan dini sonuçlar çıkaran din bilgini

مجد *mecd* : Büyüklük, şan, şeref

مجدانه *moceddāne* : Ciddi olarak

مجدد *moceddèd* : Yeni, tekrar

مجدداً *moceddèdèn* : Tekrar, yeniden

مجدد *moceddèr* : آبله‌دار = Çiçek bozuğu

مجزب *meczūb* : Cezbeye kapılmış, cezbedilmiş

مجزور *meczūr* : Kare (mat.)

مجزوم *meczūm* : Cüzamlı

مجرأ *mecrā* : مجرى = Su yolu, mecra

مجرأ *mocrā* : مجرى = İcra edilmiş, yerine getirilmiş

مجرّب *mocerrèb* : Denenmiş, tecrübe edilmiş

مجرد *mocerrèd* : 1. Yalın, çıplak, yalnız 2. Halis, saf 3. Evlenmemiş, bekâr 4. Soyut, mücerret

مجرم *mocrem* : Günahkâr, mücrim

مجرّوح *mecrūh* : Yaralı

مجرور *mecrūr* : 1. Çekilmiş, sürüklenmiş 2. Kelimenin sonunun esreli oluşu (gr.)

مجرى *mecrā* : Su yolu

mecrî : Ufak madeni kutu veya sandık

mocrî : İcra eden, yürüten

mocèzzā : مجزا = Ayrılmış, bölünmüş

meczūm : Bir harfin sessiz ve harekesiz olması veya cezim halinde bulunması (gr.)

mecès : Nabiz yeri, el sürülen yer

mecèstî : Batlamyos'un astronomi kitabı

mocèssèm : Şekillenmiş, cisimleşmiş

mocèssème : Heykel

mocèssème-sāz : Heykeltraş

mocè'ed : Kıvrım kıvrım saç

mec'ul : Sahte

mocellā : Parlak, cilālî

mocellèd : Ciltlenmiş kitap

mocèlled : صحاف = Ciltçi

mecles : Meclis, toplantı

mocèllèl : Haşmetli, yüce

mecèlle : Mecmua

mocellā : مجلا = Cilâlanmış, parlak

mecmèr : مجمره = Tütsü yakılan kab, buhurdan

mècmè' : Toplantı yeri, encümen, cemiyet

mècmè'è : 1. سینی = Tepsi 2.

مجمع = Toplantı yeri 3. Çöl

mocmèl : Özlü, kısa

mocmèlèn : Kısaca, hulâsa

mècmū' : Toplam

mècmū'èn : Ceman

mècmū'è : Toplanmış, bir araya toplanmış

mècnūn : Deli, mecnun

mocèvvez : Câiz gören, müsade, cevaz

mecūs : Mecus, Zerdüştî

mocèvvèf : İçi boş, oyuk

mocèhhèz : Teçhiz edilmiş, mükemmel

mechūd : Çalışma, faaliyet

mechūdāt : Çalışmalar, faaliyetler

mechūl : Bilinmeyen, meçhul

mocib : Cevap veren, kabul eden

mècid : Şan, şeref sahibi

mocîr : Sığındıran, koruyucu

moç : Kol, bilek

moçāle : Avuç içinde sıkılıp buruşturulmuş

moç-pîç : Dolak

mèçul : Aptal, salak

mohābā : Perva, korku

mèhābès : Mahbesler, zindanlar

mohācce : Çekişmek, karşılıklı delil getirme

mohāzî : Karşı karşıya, aynı hizada

mohāreb : Muharip, gazi
mohārebe : Savaş, muharebe
mehārem : Mahrem olanlar
mohāseb : حسابدار = Muhasip, muhasebeci

mohāsebāt : Muhasebe
mohāsebe : Hesap etme, hesap
mehāsen : 1. İyilikler 2. Sakal
mohāsere : Kuşatma, muhasara, çembere almak (ask.)
mehāzer : 1. Noterlikler 2. Huzurlar

mohāzere : Münazara, musahabe

mohāt : Çevrilmiş
mohāfez : Koruyucu, gardiyan
mohāfeze : Koruma, muhafaza
mehāfel : Mahfiller, toplantı yerleri

mehāq : Kameri ayın son geceleri (o gece ay görünmez)

mehākem : Mahkemeler
mohākemāt : Yargılamalar, mahkemeler

mohākemè : Muhakeme, yargılama

mohāl : 1. İmkânsız 2. Havale olunmuş

mehāmed : İyilikler, beğenilecek şeyler

mohāmī : 1. Koruyan, himaye eden 2. وکیل دادگستری = Avukat

mohāverè : Karşılıklı konuşma, muhavere

mohebb : Seven, sevişen

mohèbbèt : Sevgi, muhabbet, ~ آمیز = Muhabbetli

mèhbès : Hapisane, zindan

mèhbüb : Sevgili

mèhbübe : Sevgili

mèhbübiyyèt : Sevilme

mèhbüs : Tutuklu, mahpus

mohtāc : Muhtaç, ihtiyacı olan

mohtāt : İhtiyath

mohtāl : Hileli, dubaracı

mohtèceb : Örtülmüş, münzevi

mohtèrez : Çekinen

mohtèreq : Yakan, yakıcı

mohtèrèm : Saygıdeğer, sayın

mohtèseb : (esk.) Belediye ve polis memuru, ihtisapçı

mohtèşèm : Haşmetli, heybetli

mohtèzèr : Can çekişen

mohtèker : Vurguncu, ihtikâr yapan

mohtèlem : İhtilâm olmuş, düşüzmüş

mohtèmèl : Muhtemel

mèhtüm : Kesin, kati

mohtèvl : İçine alan, ihtiva eden

mohèccèr : Taşlaşmış, merdiven korkuluğu (taştan)

mèhcüb : Utangaç, mahçup

mèhcür: Hacir altına alınmış
mohèddèb: Dışbükey, mu-
 haddep

mohèddes: Hadis bilgini
mohdès: Sonradan çıkma, bidat
mèhdūd: Sınırlı, mahdut
mèhzūr: محذور = Sakınca, mahzur

mèhzūf: Kaldırılmış, çıkarılmış

mehrāb: Mihrap
mohèrrer: Yazar, yazan, mu-
 harir

mohrèz: Apaçık, belli
mohèrref: Tahrif eden, bo-
 zarak değiştiren
mohèrrèf: Tahrif edilmiş, değiştirilmiş

mohreq: Yakan, yakıcı
mohrege: Tifüs hastalığı
mohèrrek: Kımıldatan, ha-
 rekete getiren, kışkırtan

mèhrèm: Mahrem
mohèrrèm: Muharrem, Hicri
 kameri ayların ilki

mohèrrèmāt: Haram olan
 şeyler

mèhrèmāne: Gizlice, gizli
mohèrrème: Sayılı, أيام =
 Sayılı günler

mèhrūs: Korunmuş
mèhrūse: Korunmuş (müen.)

mèhrūm: Yararlanamayan, umutsuz, mahrum

mèhrūmiyyèt: Mahrumiyet

mohzen: Üzücü, keder verici

mèhzūn: Üzgün, mahzun

mohsen: İyilik eden

mèhsüb: Hesaplanmış, sayıl-
 mış, mahsup

mèhsūd: Kiskanulan

mèhsūs: Duyulan, hissedilen

mèhşèr: Mahşer

mèhşūr: Dost, haşır neşir olan

mohèssel: 1. Tahsildar (esk.)

2. Öğrenci, talebe

mohsene: Evli kadın

mèhsūr: Çevrilmiş

mèhsūl: Ürün, mahsul

mèhz: Öz, tam, için

mèhzèr: Noterlik, huzur, kat

mèhzūr: محذور = Sakınca, mahzur, mani

mèhzūz: Hoşlanmış, zevk almış

mèhfè: Tahtırevan (esk.)

mèhfèze: Kutu, kap, mahfaza

mèhfel: Toplantı yeri, mahfil

mèhfüz: Korunmuş, mahfuz

mèhfūf: Sarılmış, bükülmüş

moheqq: Haklı

mohèqqèr: Mütevazi, hakir

mohèqqèq: Muhakkak

mohèqqeq: Araştıran, bilimsel

araştırma yapan

mohèqqèqèn : Katiyen, kesinlikle

mèhèk : Mehenk taşı

mohkèm : Sağlam, sınıksız

mèhkème : دادگاه = Mahkeme

mèhkûm : Hükümlü, mahkûm, ~ به = Mahkûmiyet konusu, ~ له = Mahkemede davayı kazanan, ~ عليه = Davayı kaybeden taraf

mèhèll : Yer, mahal
mohèllet : 1. Hülleci 2. Eriten, halleden

mèhlûl : Eriyik, mahlûl

mèhèlle : Mahalle

mèhèllî : Yerli

mohèmmèd : Hz. Muhammed, beğenilmiş

mohèmmèdî : Müslüman

mèhmèl : Tahtıran, mahmil

mèhmûd : Güzel, beğenilmiş

mèhmûl : 1. Yük, yükletilmiş 2. Yükleme (man.)

mèhmûlât : Yükler

mehèn : Mihneler, eziyetler

mehnèt : Üzüntü, sıkıntı, imtihan

mèhv : Yok olma, mahv

mèhvèr : Mihver, eksen

mohèvvète : Alan, etrafı çevrilmiş alan

mohèvvèl : Değişen, değişmiş, havale edilmiş

mohèyyer : حیرت انگیز = Hayret verici, şaşırtıcı

mohît : Çevreleyen, çevre, muhit

mohîl : 1. Havâle gönderen 2. Hileci

mohyî : Dirilten, hayat veren

mèh : (esk.) لگام = Gem

moh : Beyin

mohâber : Muhabir

mohâbere : Haberleşme

mohâde'è : Birbirini aldatma

mèhârec : 1. Masraflar, harcamalar 2. Çıkış yerleri

mèhâzen : Depolar, mahzenler

mohâsem : Düşman

mohâsemè : Düşmanlık, savaş

mèhâz : درد زایمان = Doğum sancısı

mohât : Sümk, burun suyu

mohâtèb : Muhatap, karşı taraf, çağrılan taraf

mohâteb : Hitabeden

mohâtèbè : Bir biriyle konuşma

mohâterè : Tehlike

mèhâfèt : Korkma

mohâlètè : Dostluk, düşüp kalkma

mohâlef : Karşı, zıt, muhalif

mohâlèfèt : Muhalefet

مخبّر *moḥber*: Haber veren, bildiren

مخبّط *moḥèbbèt*: Deli, kaçık

مخت *moḥt*: Ümit, güven

مختار *moḥtār*: Özerk, muhtar, seçkin

مخترع *moḥtère'*: İcat eden

مختص *moḥtèss*: Mahsus, özgü

مختصات *moḥtèssāt*: Özellikler

مختصر *moḥtèsèr*: Özet, kısa

مختفی *moḥtefî*: Gizli, örtülü

مختل *moḥtèl*: Bozulmuş

مختلس *moḥtèles*: Devlet parasını
zimmetine geçiren, ihtilas yapan

مختلط *moḥtèlet*: Karma, karışık

مختلف *moḥtèlef*: Çeşitli, türlü

مختنق *moḥtèneq*: Sesi kısılmış, bo-
ğulmuş

مختوم *mèḥtūm*: Mühürlenmiş, sona
ermiş

مختون *mèḥtūn*: Sünnet olmuş

مخدر *moḥder*: Uyuşturucu

مخدّرات *moḥedderāt*: Uyuşturucu
maddeler

مخدّرات *moḥèddèrāt*: مخدره nin çoğ.
Kadınlar, hanımlar

مخدّره *moḥèddèrè*: Örtülü kadın

مخدوش *mèḥdūş*: Kazınmış, silinmiş

مخدوم *mèḥdūm*: Kendisine hizmet
edilmiş, efendi

مخدّه *moḥèdde*: Büyük yastık

مخذول *mèḥzūl*: İtibardan düşmüş,
menkûp

مخرب *moḥèrreb*: Harap eden, bozan

مخرج *mèḥrèc*: 1. Çıkış yeri 2.
Payda (mat.)

مخروب *mèḥrūb*: Harap olmuş

مخروبه *mèḥrūbè*: Harabe

مخروط *mèḥrūt*: Koni, mahrut

مخروطی *mèḥrūtî*: Konik, mahruti

مخزن *mèḥzèn*: Mahzen, depo, hazine

مخصّص *moḥèssès*: Tahsis edilmiş

مخصوص *mèḥsūs*: Özel, mahsus

مخصوصاً *mèḥsūsèn*: Özellikle,* bil-
hassa

مخطط *moḥèttèt*: Çizgili, çizilmiş

مخفف *moḥèffèf*: Kısaltılmış, ha-
fifletilmiş

مخفی *mèḥfî*: Gizli, saklı

مخل *moḥell*: İhlâl eden, bozan

مخلّب *mèḥlèb*: چنگال = Av hayvan-
larının pençe veya tırnakları

مخلّد *moḥèllèd*: Ebedi, daimi

مخلص *moḥles*: Samimi dost, muhlis

مخلص *mèḥlès*: 1. Kurtuluş yeri,
kaçılacak yer 2. Özet olarak

مخلفات *moḥèllèffāt*: 1. Miras, geriye
bıraktığı eserler 2. Çeşitli şeyler
veya süs, teferruat

مخلوط *mèḥlūt*: Karışık, mahlut

مخلوع *mèḥlū'*: Çıkarılmış, azledil-
miş, tahttan indirilmiş

مخلوق *mèḥlūq*: Yaratılmış, mahluk

مخمر *moḥèmmèr*: Mayalanmış, maya

مخمس *moḥemmès*: Beşli, beşgen
(geo.) Muhammes (edb.)

مخصه *mèhmèse*: Güçlük, zahmet,
çıkma

مخل *mèhmèl*: Kadife

مخملک *mèhmèlèk*: Kızıl (hek.)

مخمور *mèhmūr*: Mahmur, içkiden
sonraki baş ağrısı ve ağız bu-
rukluğu

مخنث *moḥènnès*: Kadınlığa mey-
leden erkek, (mec.) ibne

مخوف *mèḥūf*: Korkunç

مخير *moḥèyyèr*: Muhayyer, seçme
hakkını haiz, seçilmiş

مخیله *moḥèyyelè*: Muhayyile, hayal
gücü

مد *mèdd*: 1. Çekme, uzatma 2.
Met, ~ جزر = Met ve cezir

مد *mèdd*: مد = Elif harfi üzerine
konulan çekme işareti

مد *mod*: Moda

مدائح *mèdā'eh*: مدایح = Övmeler,
medihler

مدائن *mèdā'en*: مداین = Şehirler,
Medayin, İranın batısında ta-
rihi bir şehrin adı

مداح *mèddāh*: Öven, metheden

مداخل *mèdāḥel*: Gelir, fayda (çog.)

مداخله *modāḥelà*: Mudahele, karışma

مداد *medād*: Kalem, kurşun kalem,
~ رنگی = Renkli kalem, boya
kalomi

مداد پاک کن *medād-pāk-kon*: Silgi

مدار *mèdār*: Medar, arz dairesi

مدارا *modārā*: Dostca geçinmek,
idare etmek

مدارات *mèdārāt*: Medarlar

مدارج *mèdārec*: Basamaklar, de-
receler

مدارس *mèdāres*: Okullar

مدارک *mèdārek*: Belgeler, medrekler

مدافع *modāfe'*: Savunan, müdafî

مدافعه *modāfe'e*: Savunma, müdafaa

مداقه *modāqqe*: Dikkatle inceleme

مدال *medal*: Madalya

مدام *modām*: Daimi

مداوا *modāvā*: Tedavi

مداوله *modāvelè*: Müzakere, müdavele

مداوم *modāvem*: Devamlı

مداومت *modāvemèt*: Devam etmek,
devamlılık

مداهنه *modāhenè*: Dalkavukluk

مداین *mèdāyen*: مدائن = Şehirler

مدبر *modbèr*: Talihsiz

مدبر *modèbber*: Tedbirli, akıllı

مدبرانہ *modèbberāne*: Akıllıca

مدت *moddèt*: Süre, müddet

مدح *mèdh*: Övme, medih

مدحت *medhèt*: Övücü sözler, övme

مدحیه *mèdhiyyè*: Övgü, methiye

مدخل *mèdhèl*: Giriş yeri, gelir

مدد *mèdèd*: Yardım, imdat

مدر *moderr*: İdrar verici ilâç

مدرب *modèrrèb*: Tecrübeli

مدرج *mèdrèc*: Geçit, yol
 مدرج *modèrrèc*: Dereceli
 مدرجه *mèdrècè*: Basamak, yükselme aracı
 مدرس *modèrres*: Okutan, öğretmen
 مدرسه *mèdrèse*: Okul
 مدرک *mèdrèk*: Belge, delil, vesika
 مدرک *modrek*: Anlayan, idrak eden
 مدعا *moddè'ā*: مدعی = Talebedilen şey, به ~ = Taleb konusu veya miktarı (huk.) ~ پر = İddialı, gururlu
 مدعو *mèd'ovv*: Davetli, çağırılmış
 مدعی *moddè'ā*: مدعا = İstenen şey (huk.)
 مدعی *moddè'l*: İddia eden, müddei, davacı (huk.)
 دادستان *moddè'l-ol-omūm*: مدعی العموم = Savcı, müddeiumumi
 دavalı *moddè'l-'èleyh*: مدعی علیه (huk.)
 مدفن *mèdfèn*: Gömülünen yer, met-îen, mezar
 مدفوع *mèdfū'*: Dışkı, gaita
 مدفون *mèdfūn*: Gömülmüş
 مدقق *moddèqqeq*: Araştırmacı, inceleyen
 مدل *modell*: Delâlet eden
 مدل *model*: Model
 مدلل *modèllèl*: İspatlanmış
 مدلول *mèdlül*: Anlam, medlül
 مدمغ *modèmmèğ*: Salak
 مدن *modon*: شهرها = Şehirler

مدنی *mèdènl*: Şehirli, medeni
 مدور *modèvvèr*: Yuvarlak
 مدون *modèvvèn*: Tedvin edilmiş, derlenmiş, toplanmış
 مدهش *modheş*: Dehşetli, müthiş
 مدهوش *mèdhūş*: Şaşırmış, baygın
 مدیحه *mèdlhe*: Methiye, övgü
 مدید *mèdlid*: Uzun, uzamış
 مدیر *modlr*: Müdür, idare eden
 مدینه *mèdlne*: شهر = Şehir
 مدیون *mèdyūn*: Borçlu, borç
 مذاپ *mozāb*: Eritilmiş, müzab
 مذاق *mèzāq*: 1. Tatma, lezzet duyma yeri 2. Damak
 مذاکره *mozākerè*: Müzakere
 مذاهب *mèzāheb*: Mezhepler
 مذبحه *mèzbèhè*: کشتارگاه = Mezbaha
 مذذب *mozèbzèb*: 1. Arabozucu, lâf taşıyan 2. Mütereddit
 مذبح *mèzbūh*: Öldürülmüş, boğazlanmış
 مذعن *moz'en*: İtiraf eden, ikrar eden
 مذکر *mozèkkèr*: Müzekker (gr.)
 مذکور *mèzkūr*: Anılan, zikredilmiş
 مذلت *mèzèllèt*: Alçaklık, düşüklük
 مذمت *mèzèmmèt*: Yerme, kötüleme
 مذموم *mèzmūm*: Beğenilmeyen, ayıplanan, kötü
 مذنب *mozneb*: Günahkâr
 مذنب *mozènneb*: Kuyruklu, kuyruğu olan
 مذهب *mèzhèb*: Mezhep, yol

mozèhhèb : Altın kaplanmış,
 ~ کاری = Altın kaplama, tez-
 hipli

morr : تلخ = Acı

morābehè : 1. Tefecilik, faiz-
 cilik 2. Faiz hesabı (mat.)

morābete : İrtibat, bağlılık

mèrrāt : Defalar

mer'āt : آینه = Ayna

mèrāte' : Meralar

mèrāce' : Merciler

mèrāhel : Merhaleler, aşamalar

mèrāhem : Lütuflar, merha-
 metler, sevgiler

morād : Dilek, murat

morādef : 1. İzleyen 2. An-
 lamdaş, müteradif

mèrārèt : Acılık

morāsele : Mektup, mektup-
 laşma

mèrāsem : Tören, merasim

morā'āt : Gözetme, riayet,
 saygı

mèrāge : Yuvarlanma, Marağa
 şehri

morāfe'è : Dava açma, kavga

morāqeb : Murakıp, denet-
 leyen, gözetin

morāqebèt : Gözetlemek, bak-
 mak, korumak, denetleme.
 dikkat

mèrāqed : Mezarlar

mèrākez : Merkezler

mèrāl : Ceylân, ahu, meral,
 dışı giyik

mèrām : İstek, meram

morāvèdè : Dostluk etmek,
 gidip gelmek

morāheq : حد = Buluğ çağına
 yaklaşan çocuk

mèrāyā : 1. Manzaralar 2.
 Aynalar

mèr' : مرد = Erkek

mer'āt : آینه = Ayna

mèr'è : زن = Kadın

mèr'ūs : Memur, maiyet

mèr'i : Görülen, görünen

morèbbi : Eğitici, mürebbi

mortāz : Derviş, zahit, riya-
 zet ehli

morèttèb : Tertipli, derli toplu

mèrtèbe : 1. Kere, defa, kez
 2. Rütbe, makam

mortèbet : Birleşmiş, bağlı

mortèce' : Eskiye bağlı, mür-
 tecci, gerici, elâstiki

mortèdd : Müslümanlıktan dö-
 nen

mortèsèm : Çizilmiş, izdüşü-
 mü (geo.)

mortèşi : Rüşvet alan

mortèzā : مرتضی = Beğenilmiş

mèrtè' : Mera, otlak

mortèkeb: İrtikâp eden, suç işleyen

mortèhèn: Rehin edilen şey, ipotek eşya

mèrsiye: Ağıt, mersiye

mèrc: Çayır

mèrcân: Merdan

morèccèh: Seçilmiş, tercih edilen

mèrcè': Dönülecek yer, müracaat yeri, merci

mèrcomèk: عدس = Mercimek

mèrcovv: Umulan, rica edilen, istenilen

mèrcü': مرجوعه = Geri gönderilmiş

mèrhèbâ: Aferin, bravo!

mèrhèle: 1. Konak, menzil, günlük yol 2. Aşama, evre, merhale

mèrhèmèt: Lütuf, sevgi

mèrhûm: Rahmetli

morèh'hès: İzinli, ruhsatlı

morèh'hèm: 1. Bir şeyin sonunu kısaltmak, kesmek 2. Kelime sonunda bir veya birkaç harfi çıkartılarak kısaltılmış

mèrd: Erkek, adam, mert

mordâb: Gölek, göl

mordâd: İran güneş takviminin 5. ayı (22 Ağustos - 21 Eylül)

mordâr: Pis, ölmüş hayvan, mundar

mèrdânègl: Mertlik

morde: Ölmüş

morèddèd: Tereddütlü, şüpheli

mèrdèk: مردكه = Herif, adam, adamcağız

mèrdeke: Adam, herif (arg.)

mèrdom: Halk, insanlar

mèrdom-âzâr: İnsanlara eziyet eden

mèrdom-şenâsl: Antropoloji, ~ موزه = Antropoloji müzesi

mèrdom-dâr: Uysal

mèrdomèk: Göz bebeği

mordèn: Ölmek

mèrdèngl: Fanus, gaz lambası abajuru (esk.)

mèrdūd: Koğulmuş, reddedilmiş, sınıfında kalmış

morde-rlg: میراث = Ölüden kalan, miras (esk.)

morde-şū: مرده شوی = Ölü yıkayıcı, gassal

mèrz: سرحد = Hudut, sınır

mèrz-bân: Hudut memuru

mèrz-dâr: Sınır askerleri

mèrzūq: Rızık verilmiş, yedirilmiş

mèrze: Tarhuna benzer bir çeşit sebze

مرس *mèrès* : Köpeğin boynuna bağ-
 lanan ip
 مرسل *morsèl* : Gönderilmiş, pey-
 gamber
 مرسله *morsèlè* : 1. Gönderilmiş (pa-
 ket, koli) 2. گردن بند = Gerdanlık
 مرسوم *mèrsūm* : Adet edilmiş, mer-
 sum
 مرشد *morşed* : Yol gösteren, kıla-
 vuz, mürşit
 مرصاد *mèrsād* : Gözetleme yeri
 مرصع *morèssè'* : Kıymetli taşlarla
 donanmış, süslenmiş
 مرصوص *mèrsūs* : Sağlam
 مرض *mèrèz* : Hastalık, illet
 مرضع *morze'* : مرضعه = Emzikli ka-
 dın, emziren, sütanne
 مرضی *mèrzā* : Hastalar
 مرطوب *mèrtüb* : Nemli, rutubetli
 مرعى *mèr'ā* : Mera, otlak
 مرعى *mèr'ī* : Saygı gösterilen, sa-
 yılan, riayet edilmiş
 مرعش *mèr'èş* : Takla atan güvercin
 مرعوب *mèr'üb* : Ürkmüş
 مرغ *morğ* : Tavuk, kuş
 مرغ *mèrg* : چمن = Çimen, yeşillik
 مرغابی *morğ-ābl* : اردک = Ördek
 مرغزار *mèrg-zār* : Çayır, çimenlik
 مرغک *morğèk* : Küçük kuş
 مرغوب *mèrgüb* : Beğenilen, makbul
 مرفق *merfèq* : آرنج = Dirsek

مرفوع *mèrfū'* : 1. Yükseltilmiş, kal-
 dırılmış 2. Ötreli (gr.)
 مرفه *morèffèh* : Rahat, geçimi iyi olan
 مرفین *morfin* : Morfin
 مرقد *mèrqəd* : Mezar
 مزق *morèqqè'* : 1. Yamalı 2. Rik'a
 yazısıyla yazılmış
 مرقوم *mèrqūm* : Yazılmış
 مرقومه *mèrqūmè* : Mektup
 مرکب *mèrkèb* : Binilecek şey
 مرکب *morèkkèb* : 1. Mürekkebi 2.
 Bileşik
 مرکبات *morākkèbāt* : Narenciye, tu-
 runçgiller
 مرکز *mèrkèz* : Merkez
 مرکوب *mèrküb* : Binit, binilen şey
 مرکوز *mèrküz* : Bir noktada toplan-
 mış
 مرگ *mèrg* : Ölüm
 مرگ موش *mèrg-e mūş* : 1. Fare ze-
 hiri 2. Arsenik
 مرممت *mèrèmmèt* : Tamir, onarım
 مرمر *mèrmèr* : Mermer
 مرموز *mèrmüz* : Gizli, sırri, işaretle
 belirtilen, simgeli
 مروا *mèrvā* : İyi dilek, hayır dua,
 uğur
 مروارید *morvārīd* : İnci
 مروت *morovvèt* : Mertlik, cömertlik
 مروج *murèvvec* : Yürüten, tervic eden
 مرور *morūr* : Geçme, gitme
 مروی *mèrvī* : Rivayet olunan

مرهم *mèrhèm* : Merhem
 موهون *mèrhūn* : Rehin edilmiş
 مری *mèrl'* : Yemek borusu
 مریخ *merriḥ* : بهرام = Merih, Mars
 مرید *morīd* : Mürit
 مریض *mèrlz* : Hasta
 مزاج *mezāc* : Mizaç, huy
 مزاح *mèzāh* : Mizah, şaka
 مزاحم *mozāhem* : Rahatsız eden
 مزاحمت *mozāhemèt* : Zahmet vermek, eziyet etmek
 مزاد *mèzād* : مزایده = Arttırmak, mezat
 مزار *mèzār* : Mezar, kabir
 مزارع *mèzāre'* : Tarlalar
 مزارعه *mozāre'è* : Ziraat anlaşması
 مزامیر *mèzāmīr* : 1. مزار ın çoğ. Bir çeşit müzik aleti, düdük, nay
 2. Zebûr sûreleri
 مزauجت *mozāvecèt* : 1. Evlenme 2. Çiftleşme
 مزایا *mèzāyā* : Meziyetler
 مزایده *mózáyedè* : Arttırma, müzayede; mezat
 مزبله *mèzbèle* : Çöplük
 مزبور *mèzbūr* : Adı, geçen, anılan
 مزج *mèzc* : 1. Katma, karıştırma
 2. Bal, öz
 مزجاة *mèzècāt* : Küçük, değersiz
 مزخرف *mozèḥrèf* : 1. Aldatıcı süslü şeyler 2. Saçma ve anlamsız söz

مزد *mozd* : Ücret, karşılık
 مزدوج *mozdèvèc* : Eş tutmuş, evlenmiş, çiftleşmiş
 مزدور *mozdūr* : İşçi, ücretli
 مزرعه *mèzrè'e* : Tarla
 مزروع *mèzrū'* : Ekilmiş
 مزرعفر *mozè'fèr* : Safranlı, safran konmuş yemek
 مزلف *mozèllèf* : 1. Zülüflü 2. İbne (hlk.)
 مزمار *mezmār* : 1. Dūdük, kaval 2. Zebur surelerinin her biri
 مزمزه *mèzmèzè* : Tatmak, çeşnisine bakmak
 مزمن *mozmen* : Müzmin, eski, süregen
 مزور *mozèvver* : Sahtekâr, tezvirci
 مزه *mèze* : Tat
 مزیت *mèzīyyèt* : Meziyet, iyi huy
 مزید *mèzīd* : Artma, çoğalma
 مزین *mozèyyèn* : Süslenmiş, bezenmiş
 مرثد گانی *mojdègānī* : Müjdelik, mükâfat
 مرثده *mojde* : Müjde
 مرثگان *mojgān* : Kirpik
 مرثه *moje* : Kirpik
 مس *mes* : Bakır
 مس *mèss* : El sürmek, meshetmek
 مساء *mèsā'* : شب = Akşam, gece
 مسائل *mèsā'el* : Problemler, meseleler
 مسابقه *mosābeqè* : Yarışma, müsabaka

mèsāced : Mescitler
mèssāh : Arazi ölçen teknisyen
mèsāhèt : Alan, mesaha
mosāre'èt : Koşmak, acele etme
mosā'ed : Uygun, yardımcı, müsait
mosā'edèt : Yardım etme, yardım
mosā'edè : Avans para
mèsā'i : Çalışmalar, çabalar
mèsāfèt : Uzaklık, mesafe
mosāfer : Yolcu
mosāferèt : Yolculuk, seyahat
mèsāken : Meskenler
mèsākīn : Zavalhılar, fakirler
mèsālek : Yollar, mezhepler, doktrinler
mosālemèt : Barışıklık, sulh
mèsāmāt : Gözenekler, mesamat
mosāmehè : 1. Hoşgörü 2. İhmal, tekâsül
mosāmerè : Gece toplanıp konuşma, sohbet etme
mèsānte' : Kulaklar
mosāvāt : Eşitlik
mosāvl : Eşit
mosāherèt : شب زنده داری = Gece uyumayıp uyanık durmak
mosāhèlè : Kolaylık ve yumuşaklık göstermek

mès'èlè : Problem, mesele, konu
mès'ül : مؤول = Sorumlu, mesul
mès'üliyyèt : Sorumluluk, mesuliyet
mosèbbeh : Tesbih ve dua eden, Tanrıyı anan
mèsbüq : Haberdar, vakıf
mèst : 1. Sarhoş 2. Kızıışmış hayvan
mostè'cer : Kiracı
mostè'sèl : Muhtaç, perişan
mostè'nef : İşe yeniden başlayan, mahkemedan istinaf hakkı isteyen
mostèbedd : Müstebit, kendi keyfine göre yöneten
mostèter : Örtülü, saklı
mostèsnā : Müstesna, kural dışı
mostècāb : Kabul edilmiş
mostèhèbb : Beğenilmiş, müstahap
mostèhsèn : Beğenilmiş, güzel
mostèhzèr : Haberdar, muttali
mostèhfez : Bekçi, koruyucu
mostèhèq : Haklı, lâıyk, müstahak
mostèhkèm : Sağlam
mostèhıl : İmkânsız
mostèhdem : Memur, hizmetçi

مستخرج *mostèhrèc* : Çıkarılmış
 مستخلص *mostèhlès* : Kurtarılmış, serbest bırakılmış
 مستدام *mostèdām* : Devam eden, daim
 مستدعی *mostèd'î* : 1. Rica edilen, arzu olunan 2. İstekli
 مستدل *mostèdèll* : Delile dayanan
 مستدير *mostèdlr* : Yuvarlak
 مستراح *mostèrāh* : Helâ, apteshane
 مسترخى *mostèrhî* : Gevşek, bitkin
 مسترد *mostèred* : İade edilmiş, geri verilmiş
 مستريح *mostèrlh* : Rahat, huzur içinde
 مستسقى *mostèsqî* : 1. Su isteyen 2. Siroz hastası
 مستشار *mostèşār* : Müşavir
 مستشرق *mostèşreq* : Müsteşrik
 مستشفى *mostèşfî* : بیمارستان = Hastane
 مستضعف *mostèz'èf* : Zayıf, zayıf sayılan
 مستضى *mostèzl'* : Aydın, ışık isteyen
 مستطاب *mostètāb* : Ulu, güzel, makbul
 مستطیع *mostètîl'* : Güçlü, zengin
 مستطیل *mostètîl* : Dörtgen, müstatil
 مستظهر *mostèzhèr* : Dayanmış, güvenmiş
 مستعار *mostè'ār* : Ödünç, eğreti
 مستعان *mostè'ān* : Yardımı istenilen
 مستعجل *mostè'cèl* : Aceleli
 مستعد *mostè'ed* : Hazır, istidatlı

مستعرب *mostè'rèb* : Araplaşmış, Araptan alınmış
 مستعصم *mostè'sem* : Sığınan
 مستعمل *mostè'mèl* : Kullanılmış, eski, müstamel
 مستعين *mostè'în* : Yardım isteyen
 مستغاث *mostèğās* : Kendisinden yardım istenilen
 مستغرق *mostèğrèq* : Gark olmuş, boğulmuş
 مستغفر *mostèğfer* : Tövbe ve istiğfar eden
 مستغل *mostèğèll* : Geliri olan, ev, dükkan, arazi
 مستغنى *mostèğnî* : İhtiyacı olmayan
 مستغیث *mostèğîs* : Yardım isteyen
 مستفاد *mostèfād* : Anlaşılmış, yararlanılmış
 مستفسر *mostèfser* : Soruşturan, açıklanmasını isteyen
 مستفید *mostèfîd* : Yararlanan
 مستفیض *mostèfîz* : Feyiz alan, bereketlenen
 مستقبل *mostèqbèl* : Gelecek zaman
 مستقر *mostèqèrr* : Yerleşmiş
 مستقل *mostèqell* : Bağımsız
 مستقیم *mostèqlm* : Doğru
 مستکبر *mostèkber* : Gururlu, kibirli
 مستلزم *mostèlzem* : Gerekli, icap eden
 مستمر *mostèmèrr* : Daimi, devamlı
 مستمرى *mostèmèrrî* : Daimi gelir, aylık

mostemsèk : Delil, dayanak, bahane
mostème' : Dinleyen, dinleyici
mostèmlèkè : Sömürge, müstemleleke
mostèmènd : Zavallı, yoksul
mostènbet : Anlaşılmış, zımnen anlaşılan
mostènèd : Delil, dayanak
mostènser : Yardım dileyen
mostènteq : باز پرس = Sorgu yargıcı, müstantik
mostènkef : Çekimser
mostowceb : Lâyik, hak eden
mostowde' : Emanet bırakan, tevdi eden
mèstür : Örtülü, gizli
mostowfl : Hak ve vergileri toplayan, defterdar (esk.)
mostowll : İstilâ eden, zapteden
mostèvl : Düz, düzey (geo.)
mostèhcèn : Ahlâka aykırı, çirkin, müstehcen
mostèhlèk : Yoğaltılan, tüketilen, müstehlek
mèsced : Cami
mosèccè' : Secili, kafiyele nesir (ed.)
mosèccèl : Kayıtlı, sicile geçirilmiş
mèscūd : Kendine secde edilen

mèscün : Mahpus
mèsh : Meshetme, sürme
mèshūr : Büyülenmiş, sihirlenmiş
mèshūq : Ezilmiş, toz edilmiş
mèsh : Şeklini değiştirip çirkin bir şekle sokulma
mosèh̄h̄èr : Zorla ele geçirilmiş
mèsh̄h̄èrè : Maskara, alay konusu
mosèddès : Altıgen (geo.), altılı (ed.)
mèsdūd : Kapalı, kapanmış
mèsèrrèt : Sevinç, şenlik
mosref : İsrâfçı, müsrif
mèsrūr : Sevinçli
mèsrūq : Çalınmış, aşırılmış
mèsrūqè : Çalınmış eşya
mosèttèh : Düz, musattah
mèstèrè : خط کش = Cetvel
mèstūr : Yazılmış
mèstūrè : نمونه = Örnek, nümune
mès'ūd : Bahtiyar, mesut, mutlu
mèsqèt-or-rè's : Doğum yeri
mèsqètl : Şeker ve nişasta ile yapılan bir çeşit tatlı
mosèqqèf : Tavanı olan
mosker : Sarhoşluk veren
mèskèn : Mesken

mosèkken : Uyuşturan, ağrı dindiren

mèskènèt : Zavallılık, yoksulluk

mèskūt : Susturulmuş

mèskūk : Madeni para, sikelenmiş

mèskūn : Oturulan yer, oturulacak

mèske : کره = Tereyağ

mesкін : Yoksul, zavallı

mesgèr : Bakırcı

mosèllèh : Silahlı

mèslèh : Mezbaha

mosèlsèl : 1. Zincirleme, artarda 2. Makinalı tüfek

mosèllèt : Musallat

mèslèk : Yol, gidiş, tarz, tarikat

mosèllèm : Belli, açık, müselleme

moslem : Müslüman

mosèlmān : Müslüman

moslemè : Müslüman kadın veya kız

mèslüb : Alınmış, soyulmuş

mèslül : Veremli

mosèmmā : Adlanmış, bilinen

mesmār : میخ = Çivi

mosèmmèt : Musammat, dört, beş, altı ilâh., mısralarla yapılmış kıtalar (ed.)

mosmen : Şişman

mosèmmèn : Yağlı

mèsmū' : Duyulmuş, işitilmiş

mèsmūm : Zehirlenmiş, ~
~ = Zehirlenmek = کردن = Zehirlemek

mosenn : Yaşlı, ihtiyar

mèsnèd : 1. Dayanak, dayanacak yer 2. Makam, mevki

mosnèd : 1. İsnat edilmiş 2. Yükleme (gr.)

mosènnen : دندانساز = Dişçi, diş doktoru

mesvāk : Misvak, diş fırçası

mosvèddè : Müsvedde, taslak

moshel : Müshil

mèslh : Hz. İsa

mèslhā : Hz. İsa, İsa'ya ait

mèslhl : Hıristiyan

mèslhlyyèt : Hıristiyanlık

mèslr : Geçiş yeri veya yolu, mesire

moşābeh : Benzer, müşabih

moşābehèt : Benzerlik

moşāccè : Çekişme, doğuşme

moşācerè : Çekişme, kavga

moşār : İşaret olunan

moşār-on-elèyh : Adı geçen

mèşāreb : Meşrepler, huylar, zevkler

moşārekèt : İşteşlik, ortaklık

mèşşāte : Süsleyici, tarayıcı kadın

مشاع *moşā'*: Taksim olmamış ortak mülk

مشاعر *mèşā'er*: Duyular, hassalar

مشاعره *moşā'ere*: Karşılıklı şiir söyleme

مشاعل *mèşā'el*: Meşaleler

مشاغل *mèşāğel*: İşler, meşguliyetler

مشافهه *moşāfehè*: Karşılıklı konuşma

مشاق *mèşşāq*: Güzel yazı örneği veren, yazı öğretmeni

مشاكل *mèşākel*: Güçlükler

مشام *mèşām*: Burun, kokma duygusu

مشاور *moşāver*: Müşavir, danışman

مشاوره *moşāvere*: Müşavere, danışma

مشاهد *mèşāhed*: Meşhetler, şehit olunan yerler

مشاهد *moşāhed*: Müşahit, gözlemci

مشاهده *moşāhede*: Gözlem, bakmak, görmek

مشاهیر *mèşāhır*: Tanınmış ünlü kişiler

مشایخ *mèşāyeh*: Şeyhler, ulular

مشایع *moşāye'*: Uğurlayanlar, teşyi edenler

مشایعت *moşāye'et*: Uğurlama, teşyi

مشوم *mèş'ūm*: مشوم = Uğursuz

مشبك *moşèbbèk*: Delik delik, ağ gibi örülmüş

مشبه *moşèbbèh*: Benzetilen, müşebbeh

مشت *moşt*: Yumruk, avuç

مشتاق *moştāq*: İstekli, şevkli

مشتبه *moştèbèh*: Şüpheli

مشتراك *moştèrèk*: Ortak, müşterek

مشتري *moştèrl*: 1. Müşteri, alıcı 2.

برجیس = Müşteri, jupiter

مشت زن *moşt-zèn*: Boksör

مشتعل *moştè'el*: Alevlenmiş

مشتق *moştèqq*: Bir kelimeden türemiş, türev, müştak

مشتكى *moştèkl*: Şikâyetçi

مشتلق *moştoloq*: Müjdelik

مشتال *moşt-o-māl*: = Masaj

مشمئل *moştèmel*: İhtiva eden, kaplayan

مشتوك *moştuk*: Ağızlık

مشتهر *moştèhèr*: Ünlü, tanınmış

مشتهى *moştèhl*: İstenilen, iştah verici

مشتهيات *moştèhiyât*: Lezzetli şeyler, istekler

مشجر *moşèccèr*: Ağaçlı, ağaçla dolu

مشحون *mèşhūn*: Dolu

مشخص *moşèhḥès*: Belli, müşahhas

مشخصات *moşèhḥesât*: Özellikler nitelikler

مشد *moşèddèd*: Şeddeli

مشره *mèşrèb*: Huy, zevk

مشربه *mèşrèbe*: Maşrapa, su kabı

مشرِف *moşref*: Yüksekte bulunan, üstün

مشرف *moşèrrèf*: Şereflenmiş

مشرك *moşrek*: Müşrik, Tanrıya eş tanıyan

مشروب *mèşrüb*: 1. İçki 2. İçilecek, ~ خور = Ayyaş, içki için

مشروح *mèşrüh*: Açıklanmış, tafsilâtli

مشروط *mèşrût*: Şartlı, şarta bağlı

مشروطة *mèşrûte*: Meşrutiyetle yönetilen

مشروع *mèşrû'*: Yasaya uygun, meşru

مشر *moş'er*: Gösteren, belirten

مشر *mèş'er*: 1. İdrak, hassa 2. Hacda belirli törenlerin yapıldığı yerler

مشع *moş'e'sè'*: Parlak, şaşaalı

مشعل *mèş'el*: مشعله = Meşale

مشعوف *mèş'ûf*: Memnun

مشغله *mèşğèle*: İş, güç, meşgale

مشغول *mèşğûl*: Bir işle uğraşan, tutulmuş, meşgul

مشفق *moşfeq*: Şefkatli, acıyan

مشق *mèşq*: Yazı örneği, alıştırma. meşk

مشقت *mèşèqqèt*: Güçlük, sıkıntı

مشكاة *meşkât*: Lambalık, fanus

مشكل *moşkel*: Güç, zor

مشكور *mèşkûr*: Teşekkür olunan, beğenilen

مشكوك *mèşkûk*: Şüpheli

مشك *meşk*: Misk, mis

مشك *moşg*: Misk, mis

مشك *mèşg*: Tulum, kırba

مشگی *meşgî*: سیاہ = Siyah, kara

مشمتر *moşmè'ezz*: İğrenen, nefret eden

مشمشه *meşmeşe*: Ruam veya sıraca hastalığı

مشمع *moşèmmè'*: Muşamba

مشمول *mèşmûl*: 1. Bir şeyin içinde bulunma 2. Askerliğe gidecek kimse

مشموم *mèşmûm*: Kokusu duyulan

مשוב *mèşûb*: Karışık, bulaşmış

مشورت *mèşvèrèt*: Danışma, meş-veret

مشوش *moşèvvèş*: Karışık, perişan

مشوق *moşèvveq*: Teşvik eden, 'gay-rete getiren

مشهد *mèşhèd*: Şchitlik, şchidin gö-müldüğü yer

مشهود *mèşhûd*: Gözle görülen, belli

مشهور *mèşhûr*: Tanınmış, ünlü

مشى *mèşy*: Yürüme, yürüyüş, خط ~ = Plân, program

مشیت *mèşiyyèt*: İsteme, irade

مشیر *moşîr*: Müşavir, danışman

مصائب *mèsâ'eb*: مصیبت in çoğ. Belâlar, musibetler

مصاب *mosâb*: Raslamış, uğramış

مصایح *mèsâbîh*: Işıklar, kandiller, 'meşaleler

مصاحب *mosâheb*: Biriyle sohbet eden, arkadaş

مصاحبت *mosâhèbèt*: Dostluk

mosāhèbè : Karşılıklı sohbet etme

mèsāder : Reislere, idare edenler, ~ امور = İdare erkânı

mosāderè : Zapt etme, birinin malına el koyma

mosādef : Rasgelen, raslayan

mosādem : Çarpan

mosādemè : Çarpışma

mosāre'è : کشتی = Güreşme

mèsāref : Masraflar

mèsā'eb : Güçlükler, zorluklar

mèsāf : Savaş alanı

mosāfehè : El sıkışma

mèsāleh : 1. Yararlı işler 2. Malzeme, ~ ساختمانی = İnşaat malzemesi

mosālèhè : Anlaşma, uzlaşma

mosāhèrè : Damat olma, sihriyet kurma

mèsèbb : Nehrini denize doküldüğü yer, mansap, ağız

mesbāh : Meşale, kandil, ışık

mosèhheh : Düzelten, tashih eden

moshèf : Kitap, bir ciltte toplanmış yazılar veya sayfalar, Kuran

mosèhhef : Yazarken veya konuşurken bazı harfleri atan veya değiştiren

mesdāq : Şahit, delil, mana

mèsdèr : 1. Master (gr.) 2. Kaynak 3. İdare eden başkan

mosèdde' : Rahatsız eden

mosèddeq : Onaylayan, inanan

mèsdüm : Çarpılmış, yaralanmış

moserr : Israr eden

mesrā' : Mısra

mosèrrèh : Tasrih edilmiş, açık

mèsrèf : Sarfetme, harcama

mèsrū' : Saralı

mèsrūf : Sarfedilmiş

mestèbè : Peyke

mostèfā : Seçilmiş

mèstèkl : Sakız

mostèlèh : Terimli mustalah

mosèggèr : Küçültülmüş

mosèffā : مصفا = Saf, halis

mosèllā : مصلا = Namaz kılmaya özgü açık yer

mosleh : İslah eden, iyileştiren, barıştıran

mèslèhèt : İyi iş, sulh ve selâmet yolu

mèslüb : Alışmış, idam edilmiş

mosèmmèt : Susan, sessiz

mosèmmèm : Kararlı, azimli

mosènnèf : Derleyen, toplayan, kitap yazarı

mèsnū' : Yapılmış, imal edilmiş

مصنوعات *mèsnū'āt*: İmâlât
 مصوب *mosèvvèb*: Tasvip olunan, tasdik olunmuş
 مصوت *mosevvèt*: Sesli
 مصور *mosèvvèr*: Resimli
 مصور *mosèvver*: نقاش = Ressam
 مصون *mèsūn*: Korunmuş, mahfuz, dokunulmaz
 مصونیت *mèsūniyyèt*: Dokunulmazlık
 مصیب *mosīb*: İsabetli, doğru söyleyen
 مصیبت *mosībèt*: Felâket, belâ, زده ~ = Felâketzede
 مضاجع *mèzāce'*: 1. Mezarlar, kabirler 2. Yatacak yerler
 مضار *mèzārr*: Zararlar
 مضاربه *mozārebè*: 1. Döğüşme 2. Bir taraftan sermaye, bir yandan emek konarak kurulan şirket
 مضارع *mozāre'*: 1. Geniş zaman (gr.) 2. Aruzda bir bahir 3. Benzer
 مضاعف *mozā'èf*: İki kat
 مضاف *mozāf*: 1. Eklenmiş 2. Tamamlanan, belirtilen (gr.)
 مضاف عليه *mozāf-on-èlèyh*: Belirten, tamlayan (gr.)
 مضامین *mèzāmīn*: Anlamlar, mefhumlar, mazmunlar
 مضایقه *mozāyeqè*: 1. Esirgeme, kıyamama 2. Darlık

مذبذوب *mèzbūt*: 1. Zaptedilmiş 2. Arşive dosyaya konmuş
 مضجع *mèzcè'*: 1. Mezar, kabir 2. Yatak yeri
 مضحك *mozhek*: Gülünç, komik
 مضحكه *mèzhèkè*: Komedi, gülünç şey
 مضر *mozerr*: Zararlı
 مضراب *mezrāb*: Mızrap
 مضرب *mèzrèb*: Ortak kat (mat.)
 مضرت *mèzèrrèt*: Zarar, ziyan
 مضرر *mozèrrès*: 1. Dişli, çentik 2. Belâya uğramış, tecrübeli adam
 مضروب *mèzrūb*: Çarpılan (mat.), ~ فيه = Çarpan (mat.)
 مضطر *mozterr*: Yoksul, zavallı, mecbur
 مضطرب *mozterrèb*: Perişan, çırpınan, mustarip
 مضغ *mèzğ*: Ağızda çiğnemek
 مضل *mozell*: Doğru yoldan saptıran, baştan çıkaran
 مضمار *mezmār*: At meydanı, hipodrom
 مضمر *mozmèr*: Saklı, gizli
 مضمه *mèzmèze*: Ağıza su alarak çalkama
 مضموم *mèzmūm*: 1. Ötreli, ötre harekesiyle okunan (gr.) 2. Toplanmış, sıkıştırılmış

مضمون *mèzmūn*: Mazmun, gizli anlam taşıyan söz (ed.)

مضی *mozi*: Işık veren, parlayan

مضيف *mèzîf*: Misafir yeri, misafir odası

مضيقه *mèzîqe*: Darlık, sıkıntı, muzayaka

مطابع *mètābe*: Matbaalar

مطابقه *motābeqe*: 1. Birbiriyle benzeme 2. Karşılaştırma

مطاع *motā*: İtaat olunan

مطاف *mètāf*: Dönülen, tavaf edilen yer

مطالب *mètāleb*: Maksatlar, konular

مطالبه *motālebè*: İddia, hakkını isteme

مطالع *mètāle*: Güneşin ve yıldızın doğduğu yerler, matlalar

مطالعه *motāle'è*: Etraflı düşünme, anlayarak okuma, mütalâa

مطامع *mètāme*: Tama ve istek konuları

مطاوعه *motāve'è*: Tabi ve muti olma

مطایبه *motāyebè*: Şakalaşma

مطب *mètèbb*: Muayenehane

مطبخ *mètbeh*: Mutfak

مطبعة *mètbeh'e*: چاپخانه = Matbaa, basımevi

مطبقة *mothèqe*: Şiddetli ateşli hastalık

مطبوخ *mètbih*: Pişirilmiş

مطبوع *mètbi*: 1. Basılı, tab edilmiş 2. Zevke uygun, makbul

مطر *mètèr*: باران = Yağmur

مطران *mètrān*: Piskopos

مطرب *motreb*: Çalgıcı, okuyucu, rakkas

مطرح *mètrèh*: Ortaya koyma, arzetme

مطرد *motèrrèd*: دراز = Uzun, uzaklaştırılmış

مطرز *motèrrèz*: Süslenmiş, müzeyyen

مطرق *metrèq*: پتک = Büyük çekiç

مطروح *mètrūh*: Atılmış, temeli atılmış

مطروء *mètrūd*: Kovulmuş

مطمون *mèt'ūn*: Kınanmış

مطفى *motfl*: Söndüren

مطلا *motèllā*: Altın kaplama, ~ کاری = Altın işi, altın kaplama işi

مطلب *mètlèb*: Konu, maksat

مطلع *mètlè*: 1. Güneşin doğuş yeri 2. Sözün başlangıcı

مطلع *mottèle*: Haberdar, malûmath

مطلق *molleq*: Kayıtsız, şartsız, mutlak

مطلوب *mètlüb*: İstenilen

مطمئن *motmè'en*: Tatmin olmuş

مطمح *mètmèh*: Göz dikilen şey

مطمور *mètmūr*: Mahzen, kiler, toprak altına gömülmüş

مطموس *mètmūs*: Kaybolmuş, görülmeyen

مطهر *motèhhèr*: Temiz, temizlenmiş

مطیب *motèyyeb*: Güzel kokulu

motl' : İtaat eden, baş eğen
mezālem : Zulümler, haksızlıklar

mèzāher : Bir şeyin zuhur ettiği, görüldüğü yerler

mozāher : Destekleyici, yardımcı

mozāherèt : Destek, yardım

mèzrūf : Zarf içinde bulunan, kaplı

mozèffèr : Zafere kavuşmuş, muzaffer

mozlem : Karanlık

mèzlūm : Zulüm görmüş, sessiz, mazlum

mèznūn : Sanık, maznun

mèzènnè : 1. Zan şüphe yerleri, tasavvur, zan 2. Fiat, narh

mèzhèr : Zuhur edilen yer

mè'è : با = İle, birlikte

mè'ābed : Mabetler

mè'āber : Geçitler, caddeler,

mè'ād : Dönüş yeri, ahiret

mo'ādāt : دشمنی = Karşılıklı düşmanlık

mo'ādel : Denk, eşit

mo'ādelè : Eşit kılmak, denkleme, muadele (mat.)

mè'āden : Madenler

mè'āz : Sığınacak yer

mè'āzır : Özürler, mazeretler

mo'ārez : Karşıt, muhalif

mo'ārezè : Birbirine karşı gelme, kavga, niza

mè'āref : Bilgiler, maarif

mo'ārefè : Tanışmak

mè'āş : Yaşayış, geçim yolu

mo'āşer : Dost, arkadaş

mo'āşerèt : Dostluk, arkadaşlık

mo'āşeqe : Karşılıklı aşk, sevişme

mo'āser : Çağdaş, muasır

mè'āsī : Günahlar

mo'āzed : Yardımcı

mo'āzedèt : Yardım ve destek

mo'āf : Af olunmuş, bağışlanmış

mo'āfiyèt : Bağışıklık, muafiyet

mo'āqeb : 1. İzleyen, takipçi
 2. Cezalandıran, işkence veren

mo'āqed : Anlaşma yapan taraflardan biri

mo'ālec : Tedavi eden, şifa veren

moālecè : Tedavi

mè'ālem : İşaretler

mè'ālī : Şeref ve yücelikler, yüce düşünceliler

mo'āmel : Alış veriş eden

mo'āmele : Alış veriş, davranış, muamele

mo'āned : 1. İnat eden 2. Düşmanlık eden

mo'ānedet : 1. İnatçılık 2. Düşmanlık

mo'āneqé : Kucaklaşma, sarmaşma

mè'ānī : Anlamlar, manalar

mo'āvedet : Dönüş, geri dönme

mo'āvèzè : Değiştirme, değiş tokuş, ~ کردن = Değiştirmek

mo'āven : Yardımcı, muavin

mo'āvenet : Yardım, muavenet

mo'āhède : Sözleşme, muahede

mè'āyeb : Noksanlar, kusurlar

mo'āyene : Muayene, kontrol etmek

mè'bèd : Tapınak, mabet

me'bèr : Geçit, geçecek yer

mo'èbber : Ruya tabircisi

mè'būd : İbadet olunan, Tanrı

mo'tād : Adet edinmiş, alışkan

mo'tèbèr : İtibarlı, sözü geçer

mo'tèd : Haddi aşan, zâlim

mo'tèdel : İlimli, ölçülü, orta yolu tutan, mutedil

mo'tèzer : Özür bulan

mo'tèrez : İtirazcı, itiraz eden

mo'tèrezè : ~ جمله = Konu dışı bir cümle

mo'tèref : İtiraf ve ikrar eden
mo'tèzel : Topluluktan ayrılan, bir köşeye çekilen

mo'tèzele : Müslümanlıkta Ehl-i Sünnetten ayrılan dini fırkalardan biri, İslâm rasyonalistleri

mo'tèsem : Günahtan sakınan, bir şeye sıkı yapışan

mo'tèzed : Yardım isteyen, yardım eden

mo'tèq : Azad edilmiş köle

mo'tèqed : İnanan, itikadı olan

mo'tèkef : Bir köşeye çekilmiş, ibadet için camide bir köşeye çekilen

mo'tèll : 1. İlletli, sakat 2. Harf-i illeti (ا، ی، و) bulunan kelime (gr.)

mo'tèmed : İtimat eden

mo'tèmèd : Kendisine itimat edilen

mo'tènī : İtina eden

mo'tènā-beh : Önemli, itina edilen, epeyce

mo'cez : Kimsenin yapamayacağı durum ve iş

mo'cezè : Mucize

mo'èccèl : Aceleli

mo'cèm : Arapça harflerde noktası olan, sözlük

mè'cūn : Macun

معد *mo'edd*: Hazırlayan, hazır
 معدة *me'dè*: Mide
 معدل *mo'eddel*: 1. Eşit yapan, denkleştiren 2. Ortalama
 عدلت *mè'dèlèt*: Adalet, hakkaniyet
 معدن *mè'dèn*: Maden ocağı, maden çıkarılan yer
 معدود *mè'dūd*: Sayılı, az
 معدول *mè'dūl*: معدوله = 1. Bükülüp açılan, değiştirilen 2. Bir harfin sesi veya şekli değişmiş hali
 معلوم *mè'dūm*: Yok olan
 معذب *mo'ezzèb*: Eziyet çeken
 معذرت *mè'zèrèt*: Özür, özür dileme
 معذاك *mè'è-zālek*: Bununla beraber
 معذور *mè'zūr*: Özürlü, mazeretli
 معرى *mo'errā*: معرا = Çıplak, arı
 معراج *me'rāc*: 1. Merdiven 2. Göğecik, çıkma, miraç
 معرب *mo'rèb*: Arapçada hareke ve irab kabul eden kelime (gr.)
 معرب *mo'errèb*: Araplaşmış, Arapçalaşmış yabancı kelimeler
 معرض *mè'rèz*: Teşhir yeri
 معرف *mo'erref*: Tanıtan, bildiren
 معرفت *mè'refèt*: Bilgi, irfan
 معرق *mo'erreq*: Terletici, terleten
 معركة *mè'rekè*: 1. Savaş meydanı 2. Kalabalık, gürültü 3. Hokkabazlık v.b. gösteri yeri
 معروض *mè'rūz*: Sunulmuş, arz edilmiş

معروف *mè'rūf*: Bilinen, meşhur
 معزز *mo'ezz*: Değerli kılan, aziz yapan
 معزز *mo'èzzèz*: Değerli, saygıdeğer
 معزول *mè'zūl*: İşinden çıkarılmış, azledilmiş
 معسر *mo'ser*: Yoksul, muhtaç, züğürt
 معسور *mè'sūr*: Zor, güç
 معشر *me'sèr*: Topluluk, toplum
 معشوق *me'sūq*: Sevgili, aşık olunan
 معشوقه *mè'sūqe*: Sevgili (kadın)
 معصوم *mè'sūm*: Günahsız, masum
 معصيت *mè'siyèt*: Günah, masiyet
 معضل *mo'zel*: Güç, zor
 معطر *mo'ettèr*: Kokulu, güzel kokulu
 معطل *mo'ettèl*: Bırakılmış, işsiz, boş, ~ کردن = Oyalamak, bekletmek
 معطوف *mè'tūf*: Ait olan, atfedilmiş
 معطى *mo'tl*: Veren, bahşeden
 معظم *mo'èzzèm*: Büyük, azamethi
 معفو *mè'fov*: Bağışlanmış, affedilmiş
 معقود *mè'qūd*: Aktedilmiş, bağlanmış
 معقول *mè'qūl*: Akla uygun, makul
 معقولات *mè'qūlāt*: Akla uygun şeyler, akılla ilgili
 معكوس *mè'kūs*: Ters, aksi yönde
 معلا *mo'ellā*: معلى = Yüksek, yüce, yüksek dereceli
 معلق *mo'èllèq*: Asılı, asılmış, takla, ~ زدن = Takla atmak
 معلل *mo'èllèl*: İletli, sebepli

معلم *mo'ellem* : Öğretmen, muallim
 معلول *mè'lûl* : Sakat, alil, noksanlı
 معلوم *mè'lûm* : Bilinen, malûm
 معا *mo'emmā* : Muamma, bilmece
 معمار *me'mār* : Mimar
 معمر *mo'emmèr* : Yaşlı, ihtiyar
 معمم *mo'emmèm* : Sarıklı
 معمور *mè'mûr* : Bayındır, mamur
 معمول *mè'mûl* : Adet edilmiş, müte-
 davil, mutat
 معنى *mè'nî* : Anlam, mana
 معنبر *mo'ènber* : Amber kokulu, gü-
 zel kokulu
 معنون *mo'ènvèn* : Adlanmış, unvanlı
 معنوی *mè'nèvî* : Manevi
 موج *mo'èvvèc* : Kıvrımlı, eğri büğrü
 معوق *mo'èvvèq* : Geri bırakılmış
 معول *mo'èvvèl* : Güvenilmiş, sığınak
 معونه *mè'ünè* : معونت = Yardım, yar-
 dımlaşma, azık
 معها *mè'è-hāzā* : Bununla beraber
 معهود *mè'hūd* : Bilinen, anılan
 معيار *me'yār* : Miyar, mehenk
 معيب *mè'ib* : Noksanlı, sakat
 معيت *mè'ıyyèt* : Beraber, birlikte
 معير *mo'èyyer* : 1. Ölçen, mihenk
 taşına vuran 2. Kınayan
 معيشت *mè'ışèt* : Geçim
 معيل *mo'ıl* : Ailesi kalabalık, aileli
 معين *mo'ın* : Yardımcı, yardım eden
 معين *mè'ın* : Akan, ماء ~ = Temiz
 ve berrak akan su
 معين *mo'èyyèn* : Belirli, malûm, ta-
 yin edilmiş

معيوب *mè'yûb* : Özürlü, noksanlı
 مع *moğ* : Mecusi, ateşperest
 مع *mèğ* : 1. Derin 2. Çay yatağı
 مغاره *mèğāre* : Mağara
 مغازله *moğāzèlè* : Bir kadınla kar-
 şılıklı aşıkane sözler söylemek
 مغازه *mèğāze* : Dükkân, ambar
 مغاك *mèğāk* : 1. Derin 2. Çukur
 3. Kabir
 مغالطه *moğālètè* : Gerçeğe ve delile
 dayanmayan tartışma, yanılt-
 maca, mugalâta (man.)
 مغان *moğān* : Ateşperestler, mecusiler
 مغاير *moğāyer* : Aykırı
 مغايرت *moğāyerèt* : Aykırılık
 مغبچه *moğ-bèççe* : 1. Mecusi çocuğu
 2. Genç meyhaneci
 مغبر *moğèbbèr* : Tozlu, toz tutmuş,
 (mec.) kederli, kırgın
 مغبون *mèğbûn* : Alışverişte aldatılmış
 مفتنم *moğtènèm* : Bir şeyi ganimet
 sayıp yararlanan
 مغدور *mèğdûr* : Haksızlığa uğramış
 مغذی *moğèzzî* : Bol gıdalı, mugaddi
 مغرب *mèğreb* : Batı, garp
 مغرض *moğrez* : Garazlı, maksath,
 düşman
 مغرور *mèğrûr* : Gururlu, mağrur
 مغز *mèğz* : Beyin, iç, دار ~ = İçli
 مغسل *mèğsèl* : Cenazenin yıkandığı
 yer
 مغشوش *mèğşûş* : Karışık

məğsüb: Zorla alınmış, gasb edilmiş

məğzüb: Öfkeye uğramış
məğfər: مغفرة = Zırhlı başlık, çelik başlık, miğfer

məğferət: Affetme, yarlıgama

məğfūr: Affedilmiş

məğlètè: Bir insanı yanıltacak söz, boş lâkırdı

moğlèq: Girişik, kapalı, anlaşıl-maz, ağdalı, muğlak

məğlūb: Yenilmiş, mağlup

məğlūt: Yanlışlı

məğlūl: Zincirlenmiş, bağ-lanmış

məğmūm: Üzgün, gamlı

məgnātīs: Mıknatıs

moğnī: Tatmin edici, muğni

moğènni: Şarkıcı, müzisyen

moğīs: Yardımcı

moğèyyèr: Değiştirilmiş, değişen

moğilān: Dikenli çalı, deve diken

məfātīh: Anahtarlar

mofācāt: Ansızın hücum etme

məfāher: Övünülecek şeyler

mofāherèt: Övünme

mofād: Anlam, mefhum, meâl

mofāreqèt: Ayrılma, ayrılık

mofāsā-hesāb: Hesap paklık kağıdı, ibra makbuzu

məfāsel: Mafsallar, eklemler

mofākèhè: شوخی = Şakalaş-mak

mofāvezāt: 1. Konuşmalar, sohbetler 2. Bahai dinine ait yaratılış, ruh v.b. bahisleri fel-sefi yönden açıklayan bir kitap

mofāvezè: Karşılıklı konuş-ma, sohbet

məfāhīm: Mefhumlar, an-lamlar

moft: Bedava, beleş

məftāh: Anahtar

moftèhèr: Övünen

moft-ħor: Bedavacı, beleşçi

moftères: Yırtıcı hayvan

moftèrī: İftiracı

mofèttes: بازرس = Müfettiş

moftèzèh: Rezil

moftèqer: Muhtaç, yoksul

mofètten: Fitneci. ara bozucun

məftūh: Açılmış, açık, fethe-dilmiş

məftūl: Kalın tel

məftūn: Aşık, hayran, meftun

moftī: Müftü

mofèhèhèr: Övünen

məfhèrèt: Övünme

mofèhèhèm: Saygıdeğer

məfèrr: Kaçacak yer, çare

mofèrreh: Ferahlatıcı

mofrèd: 1. Tek 2. Tekil (gr.)

mofrèdāt: Basit, bileşik ol-mayan şeyler

مفرش *mèfrèş* : Halı, kilim v.b.
 مفرط *mofret* : Aşırı, müfrit
 مفرغ *mefrèğ* : Tunç
 مفروز *mèfrüz* : Ayrılmış, parçalara bölünmüş arazi
 مفروش *mèfrüş* : Döşenmiş, ~ کردن = Döşemek
 مفروض *mèfrüz* : 1. Tasarlanmış, 2. Farz kılınmış
 مفروق *mèfrûq* : 1. Dağılmış, ayrılmış 2. Çıkarılan (mat.)
 مفسد *mofsed* : Bozan, ifsat eden
 مفسده *mèfsèdè* : Kötü şey, fenalık
 مفسر *mofèsser* : Tefsirci, açıklayıcı
 مفسوخ *mèfsûh* : Bozulmuş, feshe-dilmiş
 مفصل *mèfsèl* : Eklem, mafsâl
 مفصل *mofèssèl* : Ayrıntılı, uzun uzun
 مفعول *mèf'ûl* : Yapılmış iş, eylem
 مفقود *mèfqûd* : Kaybolmuş
 مفكر *mofèkker* : Fikir adamı, düşünür
 مفلس *mofles* : ورشکته = İflâs eden
 مفلوج *mèflûc* : İnmeli, felçli
 مفلوک *mèflûk* : Yoksul, zavallı
 مفوض *mofèvvèz* : Birine bırakılmış, havale olunmuş
 مفهوم *mèfhûm* : Anlam, mefhum
 مفید *mofîd* : Yararlı, faydalı
 مقابر *mèqāber* : Mezarlar, kabirler
 مقابل *moqābel* : Karşı, beraber, mukabil

مقابله *moqābelè* : Karşılaştırma, yüz-leştirme
 مقاتله *moqātelè* : Vuruşma, kavga, birbirini öldürme
 مقادیر *mèqādîr* : Miktarlar
 مقاربت *moqārebèt* : Yaklaşmak, cinsi münasebette bulunmak
 مقاربتی *moqārebètl* : Cinsi münasebetle ilgili, ~ امراض = Zührevi hastalıklar
 مقارن *moqāren* : Bitişik, yaklaşan, yakın, bir arada
 مقارنèt *moqārenèt* : Yakınlık, münasebet
 مقاسمه *moqāsemè* : Paylaşma
 مقاصد *mèqāsed* : Maksatlar
 مقاطع *mèqāte'* : Kesitler, maktalar
 مقاطعه *moqātè'è* : Kesişme, inşaat taahhüdü, ~ کردن = İnşaat taahhüdü almak
 مقاطعه کار *moqātè'è-kār* : Müteahhit
 مقال *mèqāl* : Söz, lâf, ~ قال = Söz kalabalığı, münakaşa
 مقاله *mèqālè* : Makale
 مقام *mèqām* : Makam, rütbe
 مقاوله *moqāvelè* : Sözleşme, mukavele, ~ نامه = Anlaşma
 مقاوم *moqāvem* : Dayanıklı, dayanan
 مقاومت *moqāvemèt* : Dayanma, direnme, mukavemet
 مقایسه *moqāyesè* : Karşılaştırma, mukayese

مقبره *mèqbèrè* : Mezarlık

مقبل *moqbel* : Kabul eden, yönelen, kutlu, mesut

مقبوض *mèqbüz* : Tutulmuş, alınmış

مقبول *mèqbül* : Beğenilmiş, güzel

مقتبس *moqtèbès* : Alınmış, aktarılmış

مقتدا *moqtèdā* : مقتدى = Önder

مقتدر *moqtèder* : Güçlü, kudretli

مقترن *moqtèren* : Yakın, birleşmiş

مقتصد *moqtèsed* : Hesaplı, eli sıkı, muktesit, tutumlu

مقتضى *moqtèzī* : Gerekli, muktezi

مقتل *mèqtèl* : Öldürme yeri

مقتول *mèqtül* : Öldürülen, maktul

مقدار *meqdār* : Miktar

مقدرات *moqèddèrāt* : Alın yazısı, mukadderat

مقدس *moqèddès* : Kutsal, mukaddes

مقدسات *moqèddèsāt* : Kutsal şeyler

مقدم *mèqdèm* : Yolcunun gelmesi, gelme zamanı

مقدم *moqèddèm* : Bir işe girişen, ilerleyen, cüretli

مقدم *moqèddèm* : İlerlemiş, önde giden

مقدمه *moqèddème* : Önsöz, giriş

مقدور *mèqdūr* : Mümkün, elden gelen

مقر *mèqèrr* : Oturulan, durulan yer, ikâmetgâh

مقر *moqerr* : İkrar ve itiraf eden

مقراض *meqrāz* : قیچی = Makas

مقرب *moqèrrèb* : Yakın

مقره *mèqère* : İzolâtör, mücerrit

مقرر *moqèrrèr* : Kararlaştırılmış

مقروض *mèqrüz* : Borçlu

مقرون *mèqrūn* : Yakın, bitişik

مقسم *moqèssèm* : Bölen, paylaştıran

مقسم *mèqsūm* : Bölünen (mat.)

مقسم عليه *mèqsūm-on-'èleyh* : Bölen (mat.)

مقصد *mèqsèd* : Maksat, amaç

مقصر *moqèsser* : Suçlu, kusurlu

مقصود *mèqsūd* : İstenen, güdülen

مقصور *mèqsūr* : Kısa, kısaltılmış

مقضى *mèqzī* : Bitmiş, olmuş, erişmiş

مقضى المرام *mèqzi-ol-mèrām* : Mura-dına ermiş

مقطر *moqèttèr* : Damıtılmış; imbikten geçmiş

مقطع *mèqtè'* : Kesit, makta

مقطع *moqèttè'* : Kesik, ayrı

مقطوع *mèqtū'* : Kesintili, kesilmiş, maktu

مقعد *mèq'èd* : 1. Oturulacak yer, oturak, makat

مقعر *moqè'èr* : İç bükey, mukaar

مقفا *moqèffā* : مقفى = Kafiyele söz

مقفع *moqèffè'* : Baş eğik, elleri titrek

مقفل *moqèffèl* : Kilitli, kapalı

مقل *moqell* : فقير = Yoksul

مقلب *moqèlleb* : Değiştiren

مقلد *moqèlled* : Taklit eden, özenen, taklitçi

moqne' : Kanaat verici, inan-
dırıcı

moqènnen : Kanun koyan

moqènnî : Kanal açan, kehriz
açan

moqèvvā : Mukavva

mèqûlè : Söz, konu

moqèvvem : Değer biçen, mu-
hammin

moqèvvā : مقوا = Mukavva

moqèvvî : Besleyici, kuvvet
verici

mèqhûr : Yenilmiş, kahra
uğramış

mèqyās : Ölçü âleti, ölçek

moqèyyèd : Bağlı, bağlanmış

moqîm : Oturan, ikamet eden

mèk : Emme, ~ زدن = Emmek

mokāberè : 1. Gurur 2. Çe-
kişme, münakaşa

mèkāteb : Mektepler, okullar

mokātebè : Yazışma

mèkātīb : Mektuplar

mèkkār : Hilekâr, dubaracı

mèkārem : Cömertlikler, bü-
yüklükler

mèkāre : بازار مکاره = Fuar,
panayır

mèkāreh : Kötü ve istenme-
yen şeyler

mokārî : Binek ve yük hay-
vanlarını kiraya veren, işleten

mèkāseb : Meslekler, alış ve-
rişler

mokāşefè : Ortaya çıkarma,
açma, keşif

mokāfāt : Mükâfat ve ceza

mokālemè : Konuşma

mèkāmen : Pusular

mèkân : Mekân, yer

mèkânèt : Makam, mevki

mekanize : Makinalaşma

mekanesiyèn : Makinist, ma-
kina tamircisi

mekanik : Mekanik

mokebb : Bir şeyin üzerine
düşen, başını eğip meşgul olan

mokebber : Tekbir eyleyen

mèktèb : 1. Medrese, okul
(esk.) 2. Meslek, mektep, ~
کلاسیک = Klâsik mektep

moktèsèb : Kazanılmış

moktèşef : Açan, keşfeden

mèktûb : Mektup, yazılmış

mèktûm : Gizli, saklı

mèks : Duraklama

mokèssèr : Fazla, çoğalmış

mokèhhèl : Sürme çekmiş, sür-
meli

mokèddèr : 1. Kederli, üzgün
2. Bulanık

mokèzzèb : Yalanlayan, ya-
lancı çıkarıcı

mèkr : Hile

مکرر *mokèrrèr* : Tekrarlanmış
 مکرم *mokèrrèm* : Saygı değer, mü-
 kerrem
 مکرمت *mèkrèmèt* : 1. Cömertlik 2.
 Saygı
 مکروه *mèkrūh* : Mekruh, iğrenç
 مکسب *mèksèb* : İş, meslek, alış veriş
 مکسر *mokèssèr* : Kırılmış
 مکسور *mèksūr* : 1. Kırılmış 2.
 Kesreli (gr.)
 مکشوف *mèkşūf* : Açık, meydanda
 olan
 مکب *mokè'èb* : Küp, mikâp (geo.)
 مکفی *mokfî* : Yeter, yeterli
 مکلس *mokèllès* : Kireçlenmiş, kireçli
 مکلف *mokèllèf* : Bir görevi yap-
 mağa mecbur kişi, mükellef
 مکلل *mokèllèl* : Taçlanmış
 مکمل *mokèmmèl* : Mükemmel, tam
 مکمن *mèkmèn* : Pusu, gizlenme yeri
 مکنى *mokènnā* : مکنّا = Künyeli,
 lakabı olan
 مکنّت *meknèt* : Zenginlik, güçlülük
 مکنون *mèknūn* : Gizli, saklı
 مکوک *mèkuk* : ماکو = Mekik
 مکون *mokèvvèn* : Vücut bulmuş,
 yapılmış
 مکيال *mekyāl* : Tahıl ölççeği
 مکیدن *mèkîdèn* : Emmek
 مکيف *mokèyyef* : Keyf verici madde
 مکین *mèkîn* : 1. Yer tutan, oturan
 2. Sözü geçen kişi
 مگر *mègèr* : Yoksa, istisna edatı

مگس *mègès* : Sinek
 مل *mol* : شراب = Şarap
 ملا *mollā* : Molla, diu hocası
 ملا *mèlè'* : 1. Doluluk 2. Topluluk,
 بر ~ شدن = Ortaya düşmek,
 herkesçe bilinmek
 ملائک *mèlā'ek* : Melekler
 ملائکه *mèlā'ekè* : Melekler
 ملابسه *molābèsè* : Karışma ve ben-
 zeşme
 ملّاج *melāc* : Bingıldak
 ملّاح *mèllāh* : Denizci, tayfa, gemici
 ملاحت *mèlāhèt* : 1. Tuzluluk 2. Gü-
 zellik, şirinlik
 ملّاحده *mèlāhede* : 1. Mülhitler 2.
 Hasan Sabbah'a bağlı olanlar
 ملّاحظه *molāhèzè* : Bakma, gözlem,
 mulâhaza, کار ~ = Düşünceli,
 halden anlayan, nazik
 ملاذ *mèlāz* : Sığınak, sığınacak yer
 ملاز *mèlāz* : زبان کوچک = Küçük
 dil
 ملازم *molāzem* : Bir şahsın yanından
 ayrılmayan kimse, hizmetçi
 ملازمه *molāzèmè* : Birinin devamlı
 yanında veya hizmetinde bu-
 lunma, ayrılamama
 ملاس *mèlās* : Pancardan şeker aldık-
 tan sonra kalan şekerli sıvı
 ملاصق *molāseq* : Yapışık, bitişik
 ملاط *melāt* : Harç, sıva
 ملاطفه *molātèfè* : Muhabbet ve lutf
 ile davranma

ملاعبه *mèlā'èbbè* : Oynaşma, şaka-
laşma

ملاعین *mèlā'ln* : Melunlar

ملاغه *mèlāğè* : ملعقه = ملاقه = Kep-
çe, büyük kaşık

ملافه *mèlāfè* : Yatak çarşafı

ملاقات *molāqāt* : Buluşma, görüşme

ملاق *molāql* : Buluşan, kavuşan

ملاك *melāk* : Vesika, delil, asıl

ملاك *mèllāk* : Çok mülkü olan

ملال *mèlāl* : Üzüntü, keder, sıkıntı

ملالت *mèlālèt* : Sıkılma, usanma

ملامت *mèlāmèt* : Kınama, azarlama

ملايم *molāyem* : ملائم = Yumuşak,
uygun

ملايمت *molāyèmèt* : Yumuşaklık

ملبس *molèbbès* : Giyinmiş, donanmış

ملبوس *mèlbūs* : Giyinecek, elbise

ملت *mellèt* : Millet, ulus

ملتبس *moltebbès* : مشتبّه = Şüpheli, ör-
tülü, yanlışlı

ملتجى *moltecl* : Sığınan

ملتحم *moltehem* : Lehimlenmiş, ya-
pışmış

ملتحمه *moltehemè* : Göz kapağının
iç kısmı

ملتزم *moltezem* : İltizam eden, taah-
hüt eden

ملتزمين *moltezèmin* : Maiyetler, ~
= Maiyetinde bulunanlar

ملتصق *molteseq* : Yapışık

ملتفت *moltefet* : Anlayan, dikkat
eden

ملتقى *molteqā* : ملتقا = Kavuşak

ملتمس *moltemes* : Yalvaran, rica eden

ملتوى *moltevl* : Kıvrılmış, sarılmış

ملتهب *molteheb* : Alevlenen, şuleli

ملجاء *mèlcè'* : Sığınacak yer

ملح *melh* : نمك = Tuz

ملحد *molhed* : Allahsız, dinsiz, mülhit

ملحق *molheq* : Birleşmiş, yapışmış

ملحوظ *mèlhūz* : Göz önüne alınmış,
düşünülmüş

ملخ *mèlèh* : Çekirge

ملخص *molèhhe's* : Özetlenmiş, kısal-
tılmış

ملزم *molzèm* : İka ve ilzam edilmiş

ملزوم *mèlzūm* : Lüzum görülmüş,
lüzumlu

ملس *mèlès* : Mayhoş

ملصق *molseq* : Yapışmış

ملعبه *mèl'èbbè* : Oyuncak

ملعقه *mèl'eqè* : ملاغه = Kepçe, bü-
yük kaşık

ملعنّت *mèl'enèt* : Lânete lâyık

ملعون *mèl'un* : Lânetlenmiş

ملغى *molğā* : ملغا = Lağv edilmiş,
feshedilmiş

ملفوظ *mèlfūz* : Söylenilen, teleffuz
olunan

ملفوف *mèlfūf* : Sarılmış, devşirilmiş

ملقب *molèqqèb* : Lakabı olan, lâkaplı

ملقمه *mèlgème* : Civanın başka bir
madenle karışımından mey-
dana gelen alaşım, melgama

ملك *molh, melk* : 1. Mülk, 2. Sal-
tanat

ملك *mèlèk* : Melek

ملك *mèlek* : Hükümdar, sultan

ملكات *mèlèkât* : Melekeler, yatkınlıklar, alışıklıklar

ملكه *mèlèkè* : Yeti, meleke, alışıklık

ملكة *mèleke* : Kraliçe

ملكوت *mèlèkût* : Melekler âlemi, kudret ve azamet

ملكي *mèleklî* : گيوه = Bir çeşit ayakkabı (üstü iplikle örülmüş, altı bezlerden meydana gelen bir tabandan yapılmış)

ملل *melèl* : Milletler

ملعم *molèmmè* : 1. Alaca, parlak 2. Her mısraı başka dilden şiir(ed.)

ململ *mèlmèl* : Mermerşahi, beyaz ince bez

ملنگ *mèlèng* : Sarhoş, keyifli

ملوان *mèlèvân* : Tayfa, denizci

ملوث *molèvvès* : Kire bulaşmış

ملوس *mèlūs* : Zarif, ince, güzel

ملوك *molūk* : Melikler, padişahlar

ملول *mèlül* : Üzgün, kederli

ملوم *mèlūm* : Kınanmış

ملون *molèvvèn* : Renkli, rengarenk

ملهم *molhèm* : İlham olunmuş

ملهم *molhem* : İlham eden

ملهوف *mèlhūf* : Üzgün, belâya uğramış

مليارد *milyārd* : Milyar, bin milyon

مليح *mèlih* : 1. Tuzlu 2. Sempatik, güzel yüzlü, şirin

مليحه *mèlihe* : Güzel yüzlü kadın

مليک *mèlik* : Melik, sahip, padişah

مليه *mèlile* : Sırma

ملين *molèyyen* : Yumuşaklık verici, mide ve bağırsağa yumuşaklık veren ilâç

مليون *mellîyūn* : Milliyetçiler

مليون *melyūn* : Milyon

مات *mèmāt* : Ölüm

مائل *momāsel* : Benzeyen, gibi, müşabih

مارست *momāresèt* : Eksersiz, bir şeyle meşgul olmak

ماس *momās* : Teget, mümas (geo.)

ماشات *momāşāt* : Geçinmek, müdara

ماطله *momātelè* : Oyalama

ممالك *mèmālek* : Ülkeler, memleketler

ماليك *mèmālik* : Kullar

مانعت *momāne'èt* : Engel olma, karşı durma

متاز *momtāz* : Seçkin, imtiyazlı

متحن *momtèhen* : İmtihan eden

متد *momtèd* : Uzamış

متزج *momtèzèc* : Karışık, karışmış

متلى *momtèll* : Dolu, dolgun

متنع *momtène'* : Kaçınan, çekimser, imkânsız

مثل *momèssèl* : Örnek, misal verilmiş,

مد *momedd* : Yardım eden

مدوح *mèmdūh* : Methedilen, beğenilmiş

مدود *mèmdūd* : Uzamış

مر *mèchèrr* : Geçit, geçiş yeri
 مزوج *mènzūc* : Karışmış, karış-
 tırılmış
 مسك *momsek* : Pinti, eli sıkı, tu-
 tumlu
 مضى *momzā* : İmzalanmış
 ممكن *momken* : Mümkün
 مملكة *mèmləkèt* : Memleket, ülke
 ملو *mèmlow* : Dolu
 مملوك *mèmlūk* : Köle, kul
 ممنوع *mèmnū'* : Yasak
 ممنون *mèmnūn* : Memnun
 مهد *momèhhd* : Serilmiş, hazır
 ميز *momèyyez* : Ayırt eden, temyiz
 eden
 ميزى *momèyyezl* : Hesapların teftişi
 من *mèn* : Ben
 من *mèn* : Batman, 3 kg. a denk
 bir ağırlık birimi (esk.)
 مناب *mènāb* : Birinin yerinde gö-
 revli, vekil
 منابر *mènāber* : Minberler
 منابع *mènābe'* : Kaynaklar
 منات *mènāt* : Cahiliyye devrinin bü-
 yük putlarından biri
 مناجات *monācāt* : Tanrıya dua ve
 niyaz etmek
 منادى *monādī* : Seslenen, tellal,
 münadi
 منار *menār* : Işık kulesi
 مناره *menāre* : Minare
 منازع *monāze'* : Davacı, kavgacı

منازعه *monāze'è* : Kavgâ, anlaşmazlık
 منارل *mènāzel* : Evler, menziller
 مناسب *monāseb* : Uygun, münasip
 مناسبت *monāsebèt* : İlgi, münasebet
 مناسك *mènāsek* : Hac sırasında ya-
 pılan törenler
 مناص *mènās* : Sığınak, çare
 مناصب *mènāseb* : Mevkiler, man-
 sıplar
 مناط *mènāt* : 1. Asılan yer 2. Delil,
 senet, temel
 مناطق *mènāteq* : Bölgeler
 مناظر *mènāzer* : Manzaralar
 مناظره *monāzerè* : Tartışma, mūna-
 zara
 مناع *mènnā'* : Menedici, alakoyucu
 مناعت *mènā'èt* : Yüksek görüşlülük
 منافات *monāfāt* : Aykırılık
 منافذ *mènāfez* : Menfezler, delikler
 منافرت *monāferèt* : Birbirinden nef-
 ret etme
 منافع *mènāfe'* : Yararlar, menfaatlar
 منافق *monāfeq* : Münafık, iki yüz-
 lülük eden
 منافی *monāfī* : Aykırı, karşıt
 مناقب *mènāqeb* : Övmeler, menki-
 beler, methiyeler, övünecek
 şeyler
 مناقشه *monāqèşè* : Tartışma, mūna-
 kaşa
 مناقصه *monāqèsè* : Eksiltme, mūna-
 kasa

مناقضة *monāqèzè* : Çelişme, tenakuz

مناحه *monākèhè* : Nikâhlanma

منال *mènāl* : Mal, mülk

منام *mènām* : Uyku, rüya, uyku yeri

منان *mènnān* : Lütuf ve iyilik sahibi, Allah

مناهج *mènāhec* : Açık, belli, yollar

مناهی *mènāhī* : Men edilmiş şeyler

منايا *mènāyā* : منه nin çoğ. Ölüm, eceller

منبت *monbet* : Verimlitoprak, münbit

منبت *monèbbèt* : Ağaç oyma ve kabartma işi

منبر *mènbèr* : Minber

منبسط *monbèset* : Açılmış, yayılmış

منبع *mènbè'* : 1. Kaynak 2. Depo, mahzen

منبعث *monbè'es* : Gönderilmiş, icab etme, sonuç

منبه *monèbbeh* : Uyandırıcı, uyarıcı

مذت *mennèt* : Minnet

منتبه *montèbeh* : Uyanık

منتج *montèc* : Sonuçlanmış, yararlı

منتخب *montèheb* : Seçen

منتر *mèntèr* : Büyü, oyalama, ~

کردن = Büyülemek, alay etmek

منتزع *montèze'* : Ayrılmış, koparılmış

منتسب *montèsèb* : Bağlanmış, intisap etmiş, ilgili

منتشر *montèşer* : Yayınlanmış, yayılmış

منتصب *montèsèb* : Yerine oturtulmuş, atanmış

منتصر *montèser* : Yardım görmüş, zafer kazanmış

منتظر *montèzer* : Bekleyen, gözetten, kollayan, ~ فرصت بودن = Fırsat kollamak

منتظم *montèzèm* : Muntazam, tertipli

منتعش *montè'eş* : Sevinçli, memnun

منتفع *montèfe'* : Yararlanan

منتفی *montèfl* : Yok olma, ortadan kalkma

منتقل *montèqel* : Taşınmış, nakledilmiş

منتقم *montèqem* : İntikam alan, kin besleyen

منتها *montèhā* : Son, nihayet

منتهر *montèhez* : Fırsat arayan

منتهی *montèhī* : Sona ermiş

منتور *mènsūr* : Mensur, düzyazı, saçılmış

منجر *moncèr* : Varılmış, sürüklenmiş

منجر *monèccèz* : Dileği olmuş

منجلاب *mèncèlāb* : Pis su birikintisi

منجلی *moncèlī* : Aydın, apaçık

منجم *monèccem* : Astronom, müneccim

منجمد *moncèmed* : Donmuş, buzlanmış

منجنيق *mèncènīq* : 1. Mancınık 2. Vinç

منجوق *moncūq* : Boncuk

منجی *moncī* : Kurtarıcı

منحدر *monhèder* : Yüksekten akan su

منحرف *monhèref*: Sapmış, yoldan çıkmış

منحصر *monhèser*: Bir şeye özgü, hasredilmiş

منحط *monhèt*: Alçalmış, düşmüş

منحل *monhèll*: Çözölmüş, kaldırılmış

منحنى *monhèni*: Kıvrık, bükük, eğri

منحوس *mènhus*: Uğursuz, yomsuz

منخر *menhèr*: Burun deliği

منخرين *mènhereyn*: Burun delikleri

مندرج *mondèrec*: Yazılmış

مندرس *mondères*: Yırtık eski elbise

مندوب *mèndüb*: Seçilmiş, çağırılmış

مندور *mèndür*: Üzgün, pinti, talihsiz

مندیل *mèndil*: Mendil, sarık

منذر *monzer*: Korkutan

منزجر *monzècer*: Usanmış, menedilmiş

منزل *mènzèl*: Ev, konak

منزل *monzèl*: İndirilmiş, gönderilmiş

منزلت *mènzèlèt*: Derece, mertebe, mevki

منزوی *monzèvi*: Köşeye çekilmiş

منزه *monèzzèh*: Temiz, beri, sâlim

منسك *mènsek*: Kurban yeri, ibadet yeri veya şekli

منسلک *monsèlek*: Bir yola girmiş

منسوب *mènsüb*: İlişkin ve bağıntısı olan, mensup, hısımlığı olan

منسوج *mènsüc*: Dokunmuş

منسوجات *mènsücât*: Dokuma kumaşlar

منسوخ *mènsüh*: Hükmü kalmamış, yürürlükten kaldırılmış

منسى *mènsiyy*: Unutulmuş

منش *mèneş*: Huy, tabiat

منشاء *mènşè'*: Köken, menşe, kaynak

منشآت *monşè'ât*: Edebi nesirler, mektuplar

منشار *menşâr*: İki kollu testere, hızar

منشرح *monşèreh*: Açık, ferahlı

منشعب *monşè'eb*: Bölünmüş, dallara ayrılmış

منشق *monşèqq*: Yarılmış

منشور *mènşûr*: 1. Yayılmış 2. Ferman 3. Bildiri 4. Prizma (geo.)

منشی *monşî*: Kâtip, edebi yazı yazar

منصب *mensèb*: Makam, mevki, rütbe, ~ صاحب = Subay

منصرف *monsèref*: 1. Vazgeçme, sarfinazar etme, ~ شدن = Vazgeçmek 2. Arapçada tenvin ve esre kabul eden fiiller (gr.)

منصف *monsef*: İnsaflı

منسوب *mènsüb*: 1. Atanmış, tayin edilmiş, dikilmiş 2. Arapçada üstün işareti alan (gr.)

منصور *mènsûr*: Yardım edilmiş, zafer kazanmış

منصوص *mènsûs*: Açık, kesin dini veya kanuni hüküm

منصه *mènèsseh*: 1. Bir şeyin ortaya çıktığı ve görüldüğü yer 2. Gelinin oturduğu sandalya

منضج *monzec* : 1. Pişiren 2. Göğüsü yumuşatan, balgam söken ilâç

منضم *monzemm* : Eklenmiş

منطبع *montèbe'* : Basılmış, damgalanmış

منطبق *montèbeq* : Uygun, üstüste konulduğunda denk gelen

منطوق *montèfî* : Sönmüş

منطق *mènteq* : Mantık

منطقه *mèntèqe* : Bölge, mıntıka

منطمس *montèmes* : Sönmüş, yok olmuş, ışığı sönen yıldız veya göz

منطوق *mèntūq* : Söylenmiş, söz, mefhum

منطوی *montèvl* : Sarılmış, toplanmış, devşirilmiş

منظر *mènzèr* : Görünen yer, manzara

منظره *mènzèrè* : Manzara, panorama, görünüş

منظم *monèzzèm* : Muntazam, derli toplu

منظور *mènzūr* : Maksat, göz önüne alınmış

منظوم *mènzūm* : Manzum

منظومه *mènzūmè* : 1. Manzume, şiir 2. Takım, dizi

منع *mèn'* : Alıkoyma, men

منعطف *mon'ètef* : Bir yöne doğru dönen, sapan

منعقد *mon'èqed* : Bağlanmış, akte-dilmiş

منعكس *mon'èkes* : Tersine dönmüş, yansımış, çevrilmiş

منعم *mon'em* : Herkese yedirip içiren, ikram eden

منغص *monèğğès* : Kederli, tatsız

منغمس *monğèmes* : Kaplanmış, gark olmuş

منفجر *monfècer* : Patlamış, infilâk etmiş, مواد منفجرة = Patlayıcı maddeler

منفذ *mènşèz* : Delik, ağız

منفرج *monfèrec* : منفرجه = Açık, geniş زاویه منفرجه = Geniş açı

منفرد *monfèred* : Tek, yalnız

منفسخ *monfèseḥ* : Bozulmuş, feshe-dilmiş

منفصل *monfèsel* : Ayrılmış, parçalanmış

منفعت *mèşè'èt* : Çıkar, kazanç, kâr

منفعل *monşè'el* : 1. Etkilenmiş 2. Mahcup

منفق *monşeq* : Nafaka veren, besleyen

منفك *monşèkk* : Ayrılmış, kopmuş

منفور *mènşūr* : Sevilmeyen, iğrenç

منفی *mènşî* : Olumsuz, menfi

منقاد *monqād* : Tâbi, itaatlı

منقار *mènqār* : Gaga

منقبت *mènqèbèt* : Menkıbe, övünü-lecek şey

منقبض *monqèbez* : Çekilmiş, sıkılmış

منقح *monèqqèh* : 1. Ayıklanmış, temizlenmiş 2. Gereksiz sözlerden arınmış anlatım (ed.)

منقذ *monqez* : Kurtaran
 منقرض *monqèrez* : Tükenip bitmiş,
 munkarız
 منقسم *monqèsem* : Bölünmüş
 منقش *monèqqèş* : İşlenmiş, resimli,
 nakışlı
 منقضى *monqèzî* : Bitmiş, son bulmuş
 منقطع *monqète'* : Kesik, kesilmiş
 منقل *mènqèl* : Mangal
 منقلب *monqèleb* : Değişmiş
 منقلع *monqèle'* : Köklenmiş, kökten
 çıkarılmış, koparılmış
 منقور *mènqūr* : Kazınmış
 منقوش *mènqūş* : İşlenmiş, çizilmiş
 منقوط *mènqūt* : Noktalı, noktası
 olan
 منقول *mènqūl* : 1. Nakledilmiş, anla-
 tılmış 2. Nakledilebilen (eşya)
 منكب *mènkeb* : Omuz başı, kolun
 bitim yeri
 منكر *monker* : İnkâr eden
 منكر *monkèr* : İnkâr edilen, kötü
 işler
 منكر *monkèser* : Kırık, kırılmış
 منكشف *monkèşef* : Meydana çıkmış,
 açık
 منكوب *mènkūb* : İtibardan düşmüş,
 düşkün
 منكوحة *mènkūhe* : Nikâhlı kadın
 منكوس *mènkūs* : Baş aşağı gelmiş,
 tersine dönmüş
 منگ *mèng* : 1. Ahmak, bunak, ser-
 sem 2. Kumar

منگل *mèngol* : Yeraltı su kanalı,
 (sifon şeklinde)
 منگله *mèngole* : منگوله = Ponpon,
 püskül
 منگه *mèngènè* : 1. Mengene 2. Ka-
 ğıt delme makinası
 منگوله *mèngüle* : Ponpon, püskül
 من *menèn* : منت in çoğ. Minnetler
 منوال *menvāl* : Biçim, tarz
 منو چهر *mènū-çehr* : Cennet yüzlü
 منور *monèvvèr* : Nurlu, aydın
 منوط *mènūt* : Bağlı
 منوم *monèvvem* : Uyutucu, uyku
 getiren
 منون *mènūn* : Ölüm, ecel
 منون *monèvvèn* : Tenvinli (gr.)
 منها *men-hā* : Eksi işareti, eksî, nakıs
 منهاج *menhāc* : Doğru yol, aydın,
 açık yol
 منهتك *monhètek* : Yırtılmış, yırtık,
 rezil
 منهج *mènhèc* : Doğru, açık, aydın yol
 منهدم *monhèdem* : Harap olmuş, yı-
 kılmış
 منهزم *monhèzem* : Bozulmuş, yenil-
 miş
 منهك *monhèmek* : Bir işin üstüne
 düşen, münhemik
 منهب *mènhüb* : Yağmalanmış
 منهي *monhî* : Haberci, muhbir
 منهي *mènhiyy* : Menedilmiş, yasak-
 lanmış

mènlyy: Meni, bel suyu, sperma
mèniyyèt: 1. منية = Ölüm, ecel
 2. Bencilik

monlr: Nurlu, aydın
mènl': Yüksek, yüce, sağlam
monlf: Yüksek, yüce, büyük
mow: Asma
mū: موی = Tüy, kıl

mèvā'ed: مائدة nin çoğ. Sofralar
mèvāt: Ölü, cansız, çorak ve
 işlenmemiş arazi, toprak

mèvvāc: Yüzen, dalgalı, dalgalanan

mèvāceb: Maaş
movāceh: Yüzyüze, karşı
movācèhè: Yüzyüze gelme, yüzleşme, karşılaşma

movāḥāt: برادری = Kardeşlik, dostluk

mèvādd: Maddeler
mèvāred: مورد in çoğ. Yollar, defalar, yerler, vakitler

movāzāt: Paralel olarak
movāzènè: Denge, muvazene
movāzī: Paralel, muvazi
mèvāzīn: Teraziler, ölçüler, kıstaslar

movāsāt: Yardımlaşma, başkasının yararını kendininkinden üstün sayma

mèvāṣī: Davar, dört ayaklı hayvanlar

mèvāze': Yerler
movāze'è: Ağzı birliği, muvazaa

movāzeb: Gözetleyen, kollayan, bekleyen, ~ بودن = Kollamak

movāzebèt: Kollama, bekleme, bakma

mèvā'ed: موعد in çoğ. Mühletler, süreler, vaadler

mèvā'ez: Vaazlar
mèvā'id: Vaad olunmuş yer veya zamanlar

movāfeq: Uygun, muvafık
movāfeqèt: Uygun görme, muvafakat

mèvāqe': Yerler, vakıtlar
movāqe'è: 1. Savaş, kavga 2. Çifleşme

mèvāqef: Duracak yerler, duraklar

mèvāqīt: میقات in çoğ. Vakıtlar, yerler

movālāt: Dostluk, karşılıklı dostluk, itaat

mèvālī: مولی nın çoğ. 1. Efendiler 2. Köleler

mèvālīd: مولود un çoğ. Doğanlar, doğumlular

mèvāne': Engeller, önleyiciler
mèvāheb: موهبه nin çoğ. Bağışlar

mübèd: Zerdüştilerin din adamı
 moèbbèd: Daimi, müebbet
 mowt: مرگ = Ölüm
 mowtā: موتی = Ölenler, ölümler
 mowtā: Ölenler
 movèsseq: Güvenilecek, güvene değer
 mowsūq: İnanılır, itimat edilir
 mowc: موج
 müceb: Sebep, gerektirici
 müced: İcat eden, türetici
 mücer: Mülk sahibi, kiraya veren
 mücez: Mücezz: Kısa, özlü
 mowcūd: Mevcut, bulunan
 mowcūdī: Kasa veya ambar mevcudu
 movèccèh: Kabul edilmiş, makbul, muteber, عذر = Meşru mazeret
 movèhhed: Tanrı'nın birliğini kabul eden, mümin
 müheş: Korkunç
 mo'èhḥèr: Gerideki, sonra gelen
 mo'èddèb: Edepli, saygılı
 mèvèddèt: Dostluk, sevgi
 mowdū': Emanet bırakılan, ismarlanan
 mo'èddī: Ödeyen, vergi veren
 mo'èzzèn: Ezan okuyan, müezzin
 mūzl: Ezizet eden

mūr: مورچه = Karınca
 movèrrèb: اریب = Eğri, bükülmüş
 mūres: Sebep getiren, icap eden
 movèrres: Miras bırakan
 mūrçe: Karınca
 movèrreh: 1. Tarih yazan, tarihçi 2. Mektubun yazılış tarihi
 mowred: Yer, giriş yeri, sebep
 murd: Mersin ağacı
 mowrūsī: Miras kalan, miras
 müreyāne: Güve, kurt, böcek
 mowz: Muz
 movèzze': Dağıtıcı, tevzi eden
 mowzūn: Denk, ölçülü
 mo'èsses: Kurucu, müessis
 mo'èssese: Kurum, müessese
 mowsem: Mevsim
 mowsūm: Adlanmış, isimlenmiş
 müsèvī: Musevi, yahudi
 mūsā: Musa Peygamber
 mū-sīr: Arpacık soğanı, yabani sarımsak
 mūsiqī: Müzik, musiki
 mūş: Fare, sıçan
 movèşşèh: 1. Süslenmiş, süslü (padişahların imzası için kullanılır) 2. Mısraların birinci harfleri bir kelime teşkil eden şiir (ed.)

müşek : Füze (ask.)
 müşekâfî : İnce eleme, ince-
 leme, tetkik
 müş-kür : Köstebek
 mowsûf : Nitelenmiş, belir-
 tilmiş, mevsuf
 mowsûl : Bitişik, yapışık
 müsî : Vasiyet eden
 müsâ-lêh : Kendisine bir şey
 vasiyet olunan kimse, mirasçı
 mowze' : Yer, mahal
 mowze'l : Mevzii, belirli bir
 yer
 mowzû' : konu, mevzu
 mûten : Vatan, yaşanan yer
 movèzzef : Görevli, vazifeli
 mow'ed : Vade, süre
 mow'eze : Vaaz, öğüt, nevize
 mō'wūd : Vadedilmiş, söz ve-
 rilmiş
 movèffèq : Başarılı, muvaffak
 mowfûr : Bol, çok
 movèqqèt : Muvakkat, de-
 vamlı olmayan
 movèqqèr : Ağır başlı, vakarlı
 mowqe' : Mevki, mahal, zaman,
 vakit
 mowqe'lyyèt : Durum
 mowqef : Durulacak yer, mahal
 mûqen : Kesin bilgi edinmiş
 mowqûf : 1. Durdurulmuş,
 menedilmiş, yasak! 2. Vakfe-
 dilmiş, vakıf

mowqûfe : Vakıf, vakfedilmiş
 mowkeb : Maiyet, alay
 mo'èkkèd : Tekitli, tekit edil-
 miş, müekket
 movèkkel : Vekil tayin eden,
 vekil tutan
 movèkkèl : Vekil, görevlenmiş
 mowkûl : Bir şeye bağlı olma
 mowlā : مولی = 1. Efendi, sahip
 2. Köle
 müled : Doğum yeri veya za-
 manı
 movèlled : Doğuran, husule
 getiren, jeneratör
 mo'èllef : Yazar, müellif, der-
 leyen, toplayan
 mo'lem : مؤلم = Acı verici, üzün-
 tülü
 mowlūd : Doğmuş, doğan
 mowlā : مولی = 1. Efendi 2.
 Köle
 mülldèn : درنگ کردن = Bek-
 lemek, gecikmek
 mûm : 1. Balmumu 2. Parafin
 mo'men : Mümin, iman eden
 mûmā-'elèyh : مشارالیه =
 Sözü geçen, mezkûr
 mûmiyā : Mumya, tahnit
 mûmiyā'î : Tahnit edilmiş,
 mumyalanmış
 mè'ûnèt : Geçim, günlük rızık
 mo'ènnès : Müennes, dişi

mūnes : Alışık, arkadaş, yakın dost

mowhebèt : Allah vergisi,bağış

mūhen : Küçültücü, hakaret edici

mowhūb : Bağışlanmış, hediye edilmiş, hibe edilmiş (huk.)

mowhūm : Aslı olmayan, mevhum

mowhūn : Hor görülmüş, hakarete uğramış

mūy : مو = Tüy, saç, kıl

mo'èyyed : Güçlendirilmiş, pekitilmiş, teyit olunmuş

mèvlz : İri kuru üzüm

mūyè : İnleyiş, ağlayış

mūyidèn : Ağlayıp inlemek

meh : بزرگ = Büyük

mèh : Sis

mèh : ماء = Ay

mèhābèt : Korku, heybet, büyüklük, tantana

mèhābet : İnilecek, oturulacak yerler

mohācāt : Bir birini yermek, hicvetmek

mohācer : Göçmen, göçen, muhacir

mohācerèt : Göçmek, muhaceret

mohācem : Hücum eden

mehād : Yatak, beşik, engin yer

mèhār : Yular

mèhāreb : مهرب in çoğ. Kaçacak, sığınacak yerler

mèhārèt : Uсталık, beceriklilik

mèhālek : Tehlikeli yerler

mèhāmm : Mühim şeyler,önemli işler

mèhèbb : Rüzgâr yönü

mèhbet : Düşecek, inecek yer

mèhbel : رحم = Dölyatağı, rahim

mèhtāb : Mehtap, ay ışığı

mohtèdī : Doğru yolu bulmuş, hidayete ermiş

mehtèr : 1. Daha büyük, baş, ileri gelen 2. Seyis, tavla eri

mèhcūr : Uzak düşmüş, terk edilmiş

mèhd : Beşik, engin ve düz arazi

mehdī : Hidâyete ermiş, doğru yola yönelmiş, mehdi

mohèzzèb : Eğitilmiş, terbiye edilmiş, iyi huylu

mehr : 1. Sevgi, dostluk 2. Güneş 3. İran güneş takviminin 7. ayı (23 Eylül - 22 Ekim)

mohr : Mühür, damga

mèhr : مهریه = Nikâhta kadına verilmesi kararlaştırılan para, mihir

mèhrèb : Kaçacak, sığınacak yer

مهربان *mehrèbān*: Şefkatli, muhabbetli

مهرگان *mehrègān*: İran'da Mehr ayının 16-21 günlerinde yapılan tören (esk.)

مهره *mohre*: 1. Bilye, boncuk, خر
~ = Katır boncuğu 2. Zincir kemiği

مehzül: Zayıflamış

مehzüm: Mağlûp, yenilmiş

مeh-şîd: مهتاب = Ay ışığı

mohlèt: Süre, müddet

mohlek: Öldürücü

mehlèke: Tehlikeli yer

mohemm: Önemli, mühim

mohemmāt: Savaş gereçleri

mehmān: Misafir

mehmān-sērā: Misafirhane

mehmān-nèvāz: مهمان دوست
= Misafirperver

mehmānī: Ziyafet

mohmèl: Boş, saçma, manasız

mèhmūz: Hemzeli kelime(gr.)

mèhmūm: Üzgün, kederli

mehmlz: Mahmuz

mohènnā: Kutlanmış

mèh'nāvl: Bahriye çavuşu

mohèndes: Mühendis

mèhvèş: Ay gibi güzel

mohèvvè': Mide bulandıran, kusturucu

mohèyyā: Hazır

mohîb: Korkunç, müthiş

mohèyyec: Heyecan verici

mohèymen: Koruyucu, güven veren (Tanrı adlarından biri)

mèhîn: En büyük

mey: Şarap, içki

mèyādîn: میدان in çoğ. Meydanlar, alanlar

mèyyāl: Meyilli, istekli

miyān: Orta, ara, iç, kemer, bel, بر ~ = Kestirme yol

miyāncī: Aracı, arabulan

miyānci-gèrl: Arabuluculuk

miyānè: Orta, ara

miyānè-rèvl: Ilımlı, mutedil

miyāh: ماء in çoğ. Sular

mèyyet: مرده = Ölü

mèytè: میت in müen. Ölü, murdar

mitrā: Aydınlık meleği, güneş

mīlsāq: Sözleşme, antlaşma

mīh: Çivi

mèy-ḥāne: Meyhane

mīhçe: Nasır

mīhèk: 1. Karanfil (bahar)

2. Karanfil (çiçek)

mey-ḥoş: ملس = Mayhoş

meydān: Saha, alan, meydan

mèydān-gāh: Meydan yeri

mīr: امیر = Emir

<i>mīr-āb</i> : Su taksim memuru (Tarla ve bahçeler için)	<i>mikrofon</i> : Mikrofon
<i>mīrās</i> : Miras	<i>mev-gosār</i> : Şarap içen, ayyaş
<i>mīr-āhor</i> : Seyis, imrahor (esk.)	<i>mevgū</i> : Karides
<i>mīrzā</i> : 1. Amir zade nin kısaltılmışı, prens ve şehzadelerin adlarının sonuna gelir (esk.) 2. Kâtip, münşi (esk.)	<i>mev-gūn</i> : Şarap renkli, kırmızı
<i>mīr-ğèzèb</i> : Cellât	<i>mevl</i> : 1. Eğrilik, meyil 2. Arzu, istek, eğilim
<i>mīz</i> : Masa	<i>mīl</i> : 1. Mil, türlü işlerde kullanılmak üzere yapılan maden çubuk 2. Örgü şişi, mil 3. Mil (uzunluk ölçüsü)
<i>mīzān</i> : 1. Mikyas, ayar, miktar 2. ترازو = Terazî 3. Terazî Burcu	<i>mīlād</i> : Doğuş, doğum günü
<i>mīzān-ol-hèrārè</i> : گرما سنج = Termometre	<i>mīlādī</i> : Milâdî tarih, Hz. İsanın doğum tarihi
<i>mīzān-ol-hèvā</i> : Barometre	<i>mīl-lèng</i> : میل لنگ = Krank mili
<i>mīz-bān</i> : Davet eden, ev sahibi	<i>mīlè</i> : Mil (maden çubuk)
<i>moyèssèr</i> : Mümkün, kolay olan	<i>mevmènèt</i> : Yomluluk, kutluluk
<i>meysūr</i> : Kolay, mümkün	<i>mevmūn</i> : 1. Kutlu, mutlu 2. Maymun
<i>mīş</i> : Dişi koyun	<i>mīnā</i> : 1. Mine, emay gibi şey 2. Mine çiçeği
<i>mīşl</i> : Elâ, چشم = Elâ göz	<i>mīnā-kārī</i> : Mine işi, mine işlemesi
<i>mīşèn</i> : Deri, meşin	<i>mīnū</i> : بهشت = Cennet
<i>mī'ād</i> : Zaman, vakit, süre	<i>mīnūt</i> : Müsvedde, taslak
<i>mèyè'ān</i> : Sıvı hali, sıvı olma	<i>mīve</i> : Meyve
<i>mīğ</i> : مه = ابر = Bulut, sis	<i>mīhmān</i> : مهمان = Misafir
<i>mīqāt</i> : Vakıt ve belirli yer	<i>mīhèn</i> : وطن = Vatan
<i>mikā'il</i> : Mikâil	
<i>mevkède</i> : Meyhane	
<i>mikrob</i> : Mikrop	
<i>mikroskop</i> : Mikroskop	

ن

ن *nūn* : «N» Farsça alfabenin 29. harfi

نا *nā* : Olumsuzluk eki, ~ بینا = Görmeyen

نایب *nā'eb* : نایب = Vekil, nâip

نایره *nā'ere* : Ateş parçası, alev

نائیل *nā'el* : İsteğine eren, nâil

نائم *nā'em* : Uyuyan

نا امید *nā-'omīd* : Umutsuz, meyus

ناب *nāb* : Katıksız, halis, saf

نا باب *nā-bāb* : Uymayan, uygunsuz

نابت *nābet* : Yeşeren, biten

نا بجا *nā-be-cā* : Yersiz, uygunsuz

نا بغه *nābeḡe* : Dâhi, üstün zekâlı

نا بکار *nā-be-kār* : Alçak, hain

نا بلد *nā-bèlèd* : Yabancı

نا بود *nā-būd* : Yok, olmayan, ~ کردن = Yok etmek

نا بودی *nā-būdī* : Yokluk, mahviyet

نا بینا *nā-blīnā* : Gözsüz, kör, görmeyen

نا پاک *nā-pāk* : Pis, temiz olmayan

نا پایدار *nā-pāydār* : Muvakkat, devamsız

نا پخته *nā-poḡte* : Çiğ, ham

نا پدری *nā-pedèrī* : Babalık, üvey baba

نا پدید *nā-pèdlīd* : Kayıp, gözden kaybolma

نا پسری *nā-pesèrī* : Evlatlık

نا پسند *nā-pèsènd* : Kötü, beğenilmeyen

نا پیدا *nā-peydā* : Görülmeyen, bulunmayan

نا تراشیده *nā-tèrāşīde* : Yontulmamış, (mec.) kaba adam

نا تمام *nā-tèmām* : Bitmeyen, yarıda kalan

نا تو *nā-tow* : Yaramaz, aksi, müthiş adam

نا توان *nā-tèvān* : Zayıf, âciz, zavallı

نا جنس *nā-cens* : Karakterersiz

نا جور *nā-cūr* : Aykırı, münasebetsiz

نا جی *nācī* : Kurtarıcı

نا چار *nāçār* : Mecburen

نا چیز *nā-çīz* : Ufak, az, kıymetsiz

نا حق *nā-hèqq* : Haksız

نا حیه *nāhiyè* : Bölge, nahiye, semt

نا خدا *nāḡodā* : Kaptan

نا خلف *nā-ḡèlèf* : Hayırsız evlât

ناخن *naḡon* : Tırnak

نا خنک *nāḡonèk* : Kapma, koparma

نا خوانده *nā-ḡāndè* : Davetsiz, davetli olmayan

نا خوش *nā-ḡoş* : 1. Kötü, hoş görülmeyen 2. Hasta

نا خوشی *nā-ḡoşī* : Hastalık

نا دار *nā-dār* : Yoksul, fakir

نا دان *nā-dān* : Bilmez, cahil, ahmak

نادانی *nā-dānī*: Cahillik, bilmemezlik
 نادختری *nā-dohterī*: Üvey kız
 نادر *nāder*: Nadir, az bulunan
 نادرست *nā-dorost*: Hilekâr, dürüst olmayan
 نادم *nādem*: Pişman
 نادى *nādī*: Çağırın, seslenen
 نادیده *nā-dīde*: Görülmeyen, nadide
 نار *nār*: 1. انار = Nar 2. آتش = Od, ateş
 ناراحتی *nā-rāhētī*: Rahatsızlık
 نارگیل *nār-cīl*: نارگیل = Hindistan cevizi
 نارس *nā-rēs*: Ermemiş, ham meyve
 نارسا *nā-rēsā*: Yetersiz, kısa
 نارگیل *nārgīl*: Hindistan cevizi
 نارنج *nārènc*: Turunç
 نارنگی *nārèngī*: Mandalin
 ناروا *nā-rèvā*: Yakışmayan, haksız
 نارون *nārvèn*: Karaağaç
 ناز *nāz*: Naz
 نازا *nā-zā*: Kısır, doğurmaz
 نازبالش *nāz-bāleš*: Yumuşak yastık, kuştüğü yastık
 نازک *nāzok*: İnce
 نازل *nāzel*: İnen, inmiş olan, aşağı
 نازیدن *nāzīdèn*: Övünmek, naz etmek
 ناس *nās*: مردم = İnsanlar, halk
 ناسازگار *nā-sāzegār*: Uygun olmayan, anlaşılmayan, aykırı
 ناسپاس *nāsepās*: Nankör, şükr etmeyen

ناسخ *nāseḥ*: Bozan, fesheden
 ناسزا *nāsezā*: Küfür, sövme
 ناسک *nāsek*: Dindar, sofu
 ناسوت *nāsūt*: Maddi ve tabii alem, dünyevi alem
 ناسور *nasūr*: İltihap, enfeksiyon
 ناشایسته *nā-šāyeste*: Uygunsuz
 ناشتا *nāštā*: Sabah kahvaltısı etmeyen, aç
 ناشتائی *nāštā'ī*: Sabah kahvaltısı
 ناشر *nāšer*: Neşreden, yayan
 ناشناس *nā-šenās*: Yabancı, bilinmeyen
 ناشی *nāšī*: 1. Acemi 2. Doğan, meydana gelen, neşet eden
 ناصح *nāseḥ*: Öğütçü, nasihat eden
 ناصر *nāser*: کمک کننده = Yardım eden
 ناصیه *nāsiyè*: پیشانی = Alın
 ناطق *nāteq*: Konuşan, nutuk veren, söyleyen
 ناطقه *nāteqe*: Konuşma gücü, güzel konuşma yeteneği
 ناظر *nāzer*: 1. Gören, bakan 2. Nezaretçi, kontrol
 ناظم *nāzem*: 1. İş düzenleyen 2. Okul müdür muavini 3. Bir toplantının başkanı, yöneticisi
 ناف *nāf*: Göbek
 نافذ *nāfez*: Nufuzlu, etkili
 نافر *nāfer*: 1. Nefret eden 2. Galip gelen

نا فرمان *nā-fèrmān* : Dinlemeyen, serkeş

نافع *nāfe'* : Faydalı, yararlı

نافله *nāfele* : 1. Boş, beyhude, nafile
2. Vacip olmayan namaz, nafile namaz

نافه *nāfe* : Göbek

نا فهم *nā-fèhm* : Anlamaz, aptal

نا قابل *nā-qābel* : Lâyük olmayan, nâçiz

ناقص *nāqes* : Noksan, eksik

ناقص *nāqez* : Kıran, bozan

ناقلا *nāqolā* : Yaramaz, kurnaz

ناقور *nāqūr* : Borazan, boru

ناقوس *nāqūs* : Çan

ناقه *nāqè* : شتر ماده = Dişi deve

نا کام *nā-kām* : Murada ermemiş, mahrum kalmış

ناکح *nākeh* : Nikâhlı, evli

ناکس *nā-kès* : Alçak, soysuz

ناکس *nākes* : Eğrilmiş, devrilmiş

ناگاه *nā-gāh* : Birden, ansızın

ناگزیر *nā-gozīr* : Mecburen, mecburi

ناگوار *nā-govār* : Lezzetsiz, hazmı güç, tatsız, acı, feci

ناگاه *nā-gèh* : ناگاه = Ansızın, ani

ناگهان *nagèhān* : Ansızın

نال *nāl* : 1. ناله = İnleme 2. Kamış kalem, ince kamış

نالان *nālān* : İnleyen

نالایق *nā-lāyeq* : Lâyük olmayan

نال *nāle* : İnleme

نالیدن *nālidèn* : İnlemek

نام *nām* : Ad, isim

نامادری *nā-mādèrī* : Üvey anne

نامبرده *nām-borde* : Adı geçen, zikrolunan

نامجو *nām-cū* : Şöhret arayan

نامدار *nām-dār* : Şanlı, namlı

نامرتب *nā-morètèb* : İntizamsız

نامرد *nā-mèrd* : Sözünden dönen, korkak, alçak

نامردم *nā-mèrdom* : Alçak, adi

نامزد *nām-zèd* : 1. Namzet, aday 2. Nişanlı

نامزدی *nām-zèdī* : 1. Adaylık 2. Nişan

نامشروع *nā-mèşrū'* : Kanunsuz, meşru olmayan

نامور *nām-vèr* : Namlı, şanlı

ناموس *nāmūs* : Namus

نامه *nāme* : Mektup, yazı

نامه رسان *nāme-rèsān* : Postacı, daire mektuplarını ileten

نامی *nāmī* : 1. Namlı 2. Biten, yeşeren, gelişen

نامیدن *nāmīdèn* : Ad vermek, isim takmak, birini adıyla çağırmak

نان *nān* : Ekmek

نان آور *nān-āvèr* : Eve bakan, ekmek kazanan

نانجیب *nā-nèclb* : 1. Asil olmayan 2. Şerli, belâhı 3. Namussuz, iffetsiz

نان خور *nān-ḥor* : Aile fertleri

نانوا *nān-vā* : Ekmek satan, ekmekçi

نانوائى *nān-vā'ī*: Ekmekçi dükkânı

ناو *nāv*: Gemi, savaş gemisi

ناوچه *nāvçe*: Küçük gemi, filika

ناودان *nāv-dān*: Oluk

ناوشکن *nāv-šekèn*: Kruvazör

ناوک *nāvèk*: Ok

ناوگان *nāv-gān*: Savaş gemileri, filo

ناوه *nāvè*: İnşaata omuzla harç taşımak için tahtadan yapılmış kab, tekne

ناوی *nāvi*: Deniz eri, bahriye

ناویرنه *nā-vīje*: Halis, net, sâfi olmayan (kâr, kazanç v.b. için)

ناهار *nāhār*: نهار = Öğle yemeği

ناهموار *nā-hèmvār*: Eğri büğrü, düz olmayan

ناهنجار *nā-hèncār*: Kaba, çirkin, hoş olmayan

ناهید *nāhīd*: Zühre, Venüs

نای *nāy*: نای = Nay

نایاب *nā-yāb*: Bulunmaz, nadir

نایب *nāyeb*: نائب = Vekil

نبات *nèbāt*: 1. Nöbet şekeri 2. Yeşeren, bitki

نباح *nobāh*: نوحه = Havlama

نبادا *nè-bādā*: مبادا = Sakın, olmaya!

نبال *nèbālèt*: Asalet, ululuk, erdemlilik

نباهت *nèbāhèt*: Şeref, şan, şöhret

نبا *nèbè*: خبر = Haber

نبرد *nèbèrd*: Harp, savaş

نېش *nèbş*: 1. Eşme, eşeleme 2.

Köşe

نېز *nèbz*: Nabız

نېزان *nèbèzān*: Damar atması

نېوت *nèbovvet*: Peygamberlik, nebilik

نېوڭ *nobūğ*: Parlak zekâ, deha

نې *nèbl*: Nebi, peygamber

نېز *nèblz*: Hurma, kuru üzümünden yapılan şarap

نېر *nèblrè*: Torun, torun çocuğu

نېل *nèbl*: Erdemli, asil, bilgili

نېخته *nè-pohte*: Pişmemiş, ham

نتاج *netāc*: Yavrulama (davar için)

نتایج *nètā'ec*: = Sonuçlar

نتیجه *nètīcè*: Sonuç

نثار *nesār*: Saçma, serpme, dağıtma

نثر *nèsr*: 1. Saçma, serpme 2.

Nesir, düzyazı (ed.)

نجابت *nècābèt*: Asalet, soyluluk

نجات *nècāt*: Kurtuluş

نجاح *nècāh*: Kurtulma, isteğe kavuşma

نجار *nèccār*: Dülger, marangoz

نجاست *nècāsèt*: Pislik

نجباء *nocèbā*: Soylular, asiller

نجد *nècd*: 1. Yüksek ve düz arazi 2. Necit

نجدت *nècdèt*: Yiğitlik, kahramanlık

نجس *nèces*: Pis, mundar

نجل *nècl*: Yavru, oğul

نجم *nècm*: ستاره = Yıldız

نجوا *nəcuvā* : نجوى = Fısıldamak
 نجوم *nocūm* : 1. Yıldızlar 2. Ast-
 ronomi
 نجیب *nəcīb* : Soylu, asil
 نحاس *nohās* : مس = Bakır
 نحر *nəhr* : Boğazlamak, deve kur-
 ban etmek
 نحریر *nehrlr* : Akıllı, bilgin, tecrübeli
 نحس *nəhs* : Uğursuz
 نحل *nəhl* : زنبور عسل = Bal arısı
 نحو *nəhv* : 1. Tarz, biçim 2. Söz
 dizimi (gr.)
 نحوه *nəhvè* : Tarz, şekil, davranış
 نحوست *nohūsèt* : Uğursuzluk
 نحیف *nəhlf* : Zayıf, çelimsiz
 نخ *nəḥ* : İp, pamuk ipliği, sicim
 نخاع *noḥā* : Omurilik
 نخاله *noḥāle* : Elendikten sonra
 elekte veya kalburda kalan,
 (mec.) kaba adam
 نخبه *noḥbe* : Seçkin
 نخبیر *nəḥçlr* : Av hayvanı, geyik
 نخ ریس *nəḥ-risl* : 1. İplik yapma,
 ip eğirme 2. İplik fabrikası
 نخست *nəḥost* : اول = Evvelâ, ilk
 نخست وزیر *nəḥost-vèzlr* : Başbakan,
 başvekil
 نخستین *nəḥostln* : اولین = Birinci, ilk
 نخل *nəhl* : Hurma ağacı
 نخلستان *nəḥlestān* : Hurmalık
 نخوت *nehvèt* : Gurur
 نخود *nəḥod* : Nohut

نخود آب *nəḥod-āb* : Biraz nohut ve
 yağsız etle pişirilen çorba
 نخودچی *nəḥodçl* : Leblebi
 نخود فرنگی *nəḥod-fèrèngl* : Bezelya
 نخى *nəḥl* : Pamuklu kumaş, iplikli
 نخیل *nəḥll* : Hurma ağacı
 نداء *nedā* : Çağırma, seslenme, ün-
 lem (gr.)
 نداف *nèddāf* : حلاج = Halaç, pa-
 muk atan
 ندامت *nedāmèt* : Pişmanlık
 ندبه *nodbè* : Matem
 ندرت *nodrèt* : Nadir olma, az bu-
 lunma
 ندم *nèdm* : ندامت = Pişmanlık
 ندید *nèdlđ* : Eş, emsal, benzer
 ندید بدید *nèdlđ-bedld* : Görgüsüz
 ندیم *nèdlm* : Arkadaş
 ندیمه *nèdlme* : ندیم in muen. Kadın-
 ların kadın sohbet arkadaşı
 نذر *nèzr* : Adak, nezir
 نذیر *nèzlr* : ترساننده = Korkutan
 نر *nèr* : Erkek
 نراد *nèrrād* : Güzel tavla oynayan
 نرخ *nerḥ* : Fiat, nark
 نرخ بندی *nèrḥ-bèndl* : Nark koyma,
 fiat verme
 نرد *nèrd* : تخته زد = Tavla (oyun)
 نردبان *nèrdbān* : Merdiven
 نرده *nèrde* : Korkuluk, parmaklık
 نرگس *nèrges* : Nergis, fulya

نرم *nèrm* : Yumuşak
 نرم نرمک *nèrm-nèrmek* : Yavaş yavaş
 نرمه *nèrmè* : 1. İnce, yumuşak ve ufak şeyler 2. Kulak yumuşakçası
 نرمی *nèrmî* : Yumuşaklık
 نرمه *nèrre* : Güçlü kuvvetli erkek insan veya hayvan
 نرمی *nèrî* : Hayvanların erkeklik aleti, erkek olma
 نرمان *nèrmān* : 1. Cesur, kahraman 2. Rüstem'in dedesinin adı
 نرمینه *nèrînè* : Erkek hayvan
 نرمزار *nezār* : Zayıf, güçsüz
 نرمزاع *nezā'* : Kavgā
 نرمزاکت *nèzākèt* : İncelik, nezaket
 نرمزاهت *nèzāhèt* : Temizlik, paklık
 نرمزد *nèzd* : Yan, taraf, beraberlikte
 نرمزدیک *nèzдіk* : Yakın
 نرمزدیکان *nèzдіkān* : Akrabalar, yakınlar
 نرمزع *nèz'* : Bir şeyi yerinden koparmak, can çekişmek
 نرمزف *nèzf* : Kan gitme, kanama, ~ الدم = Kan kaybetme
 نرمزم *nezm* : Yağmur çiselemesi, hafif yağmur
 نرمزله *nèzle* : Nezle
 نرمزول *nozūl* : Aşağı inme
 نرمزهت *nezhèt* : Gönül ferahlığı, iç açılması

نرمزاد *nejād* : Irk, soy
 نرمزند *nèjènd* : Üzgün, gamlı
 نرمز *nos* : پوز = Ağız, çene ve burun etrafı
 نرمزا *nèsā* : عرق النسا = Kalça kemiğinden ayakların ucuna kadar uzanan sinir, siyatik
 نرمزنا *nesā'* : زن = Kadın
 نرمزناج *nèssāc* : بافنده = Dokumacı, çulha
 نرمزناجی *nèssācî* : Dokumacılık
 نرمزار *nesār* : نسر = Güneşe bakmayan ev, gölgeli, evin kuzey yönü
 نرمزب *nèsèb* : Soy, nesep
 نرمزبته *nesbèt* : 1. Akrabalık 2. Bağıntı, ilgi 3. Oran, nispet (mat.)
 نرمزبته *nesbî* : Göreli, izafi, nispi
 نرمزبته *nèsèbl* : Soyla ilgili, kan hısımlığı
 نرمزترن *nèstèrèn* : Yaban gülü
 نرمزتلیق *nèstè'lîq* : نسخ و تعلیق = Bir yazı çeşidi
 نرمزنج *nèsc* : Doku, nesic
 نرمزنخ *nèsh* : 1. Bozmak, iptal etmek 2. Arap harflerinde bir yazı çeşidi
 نرمزنخ *nosèh* : Nüshalar
 نرمزنخه *noshè* : Nüsha 2. Muska 3. Reçete
 نرمزسر *nèsèr* : Arkası güneşe bakan bina, ev, güneş görmeyen taraf, evin kuzey yönü, gölgeli

nèsr : عقاب = Kartal, akbaba
nèsrîn : Fulya çiçeği, nesteren
nèsêq : 1. Tarz, tavır 2. İşkence
nèsêq-çî : میر غضب = Cellât
nèsl : Soy, kuşak, nesil
nèsnās : Büyük maymun, goril

nesvān : نساء nın çoğ. Kadınlar
nèsūz : Yanmaz

nèsy : Unutma

nesyān : فراموشی = Unutma, unutkanlık

nèslb : Soylu, asil

nèslm : Esinti, esin, hafif ve lâtif ruzgâr

nesiye : Veresiye

nèşā : Fide, fidan, ~ کردن = Fidan dikmek

neşādor : Nişadır, amonyak tuzu

neşāste : Nişasta, kola

neşāt : Sevinç, kıvanç

neşān : 1. İşaret, hedef 2. Madalya

neşāne : İşaret, belirti, atış için konulan hedef

neşānî : 1. Nişan, alâmet 2. ~ آدرس = Adres

nèş'èt : نشه = Yeni meydana çıkma, vücuda gelme, dirilme, neşe

nèšt : Sızma, su veya havanın sızması, ~ کردن = Sızmak, kaçırmak

neštèr : Neşter, hekim bıçağı

neş-hār : Geviş, ~ کردن = Geviş getirmek

nèşr : Yayma, dağıtma, neşir

neşèst : Çökelme, durulma, oturum

neşèstèn : Oturmak

nèşf : Emme, içine çekme

neşgūn : Çimdik, ~ گرفتن = Çimdiklemek

nèşv : Bitme, yetiştirme, ~ و نما = Gelişme, büyüme

noşūr : Haşır ve neşir günü, kıyamet

nèşvè : نشه = 1. Neşe, çakır keyf 2. Yeniden vücut bulma, yeni hayat

nèşlb : İniş aşağı

neşimèn : Oturacak yer, ev

neşln : Makat, dübür, kış

nèss : Dinin veya kanunun açık ve kesin hükmü, nas, açık ve sarîh hüküm

nèsā'eh : نصائح = Nasihatlar

nesāb : Bir şeyin belirli sınırı, zekât için para veya maldan gerekli miktar, nisap

nèsārā : نصاری = Nasraniler, hristiyanlar

nèsb: Atama, tayin etme, bir yere koyma, asma, dikme
nosh: Nasihat etme, öğüt
nèsr: كك = Yardım
nèsrānī: مسیحی = Hristiyan
nosrèt: Zafer, yardım
nesf: Yarım, yarı
nesf-on-nèhār: Boylam, tul dairesi, meridiyen (coğ.)
nesfèt: Adalet, insaf,
nesfe: Yarı, yarım
nosūs: Naslar, açık ve kesin hükümler
nèslb: Pay, hisse, nasip
nèslhèt: Öğüt, nasihat
nèslr: Yardımcı
nozc: Olma, yetişme, olgunluk
netāq: كمر بند = Kemer, muntika
nèttāq: Hatip, güzel konuşan
nèt': Meşin sofrā
notfe: Meni, bel suyu, sperma
notq: Nutuk söyleme, söz, nutuk, söylev
nozzār: Gözcüler, nezaret edenler
nezārèt: Bakmak, gözetmek,
nezāfèt: Temizlik
nezām: 1. Asker, ordu (ask.)
 2. Düzen, intizam, tertip
nezām-nāme: آئین نامه = Tüzük
nezām-vèzīfe: Askerlik hizmeti

nezāmī: Asker
nèzāyer: نظائر = Benzerler, nazireler
nèzèr: 1. Bakma, 2. Görme, görüş, noktai nazar, خوردن ~ = Göz değmek
nèzèrl: Nazari, teorik
nèzèrīyyāt: Nazariyyat
nèzèrīyyè: Nazariyye, teori, görüş
nèzm: 1. Düzen, intizam 2. Nazım (ed.)
nèzmiyye: شهربانی = Emniyet teşkilâtı
nèzlr: Benzer, eş
nèzīre: Nazire, benzer
nèzīf: Temiz
ne'āl: Nallar 2. Ayakkabıların çıkarıldığı yer, meclisin alt yanı
nèt: Medih, övgü
nè'rè: Nara, feryat, haykırma
nè's: Ölü, cenaze
nè'l: Nal
nèlhèkl: Fincan veya bardak tabağı
nè'l-bènd: Nalbant
nè'leyn: Din adamlarının giydikleri nallı terlik
ne'èm: Nimetler
nè'mā': Nimet, iylik
ne'èmāt: Nimetler

نعمت *ne'mèt* : Nimet, iyilik
 نعان: *nè'nā'* : Nane
 نعت *no'ūt* : Naatlar, övgüler, medih
 ve senalar
 نعوذ بالله *nè'üz-o bellāh* : Allaha sığı-
 nırız!
 نعوذ *no'üz* : Kalkmak, dikilmek
 نعیق *nè'lq* : Karganın ötmesi
 نعیم *nè'lm* : Nimet, bolluk, bahti-
 yarlık
 نغز *nèğz* : Güzel, lâtif
 نغمات *nèğemāt* : Nağmeler
 نغمه *nèğme* : Nağme, ahenk
 نفائس *nèfā'es* : Değerli şeyler
 نفاد *nèfād* : Vaktin geçmesi, bit-
 mek, sona ermek
 نفاذ *nèfāz* : Geçmek, nüfuz etmek,
 içe işleme
 نفاس *nefās* : Lohusalık kanı, nifas
 نفاست *nèfāsèt* : Değerlilik, nefaset
 نفاق *nefāq* : Kavgā, anlaşmazlık,
 nifak
 نفت *nèft* : نفت = Gaz, petrol
 نفتالین *nèftālin* : Naftalin
 نفتکش *nèft-kèş* : Petrol tankeri
 نفثات *nèfēsāt* : Tanrısal üfürük,
 ~ روح القدس = Cebrail'in nefesi
 نفحات *nèfēhāt* : Esmeler, esintiler,
 üfürmeler
 نفحه *nèfhè* : Esinti, üfürme, yayılan
 güzel koku
 نفخ *nèfh* : 1. Üfleme, şişirme, boru
 çalma 2. Şişme, midenin gaz
 yapması

نفحه *nèfhè* : Bir kere üfürme
 نفر *nèfēr* : Kimse, kişi, fert, nefer
 نفرات *nèfērāt* : Kişiler, neferler
 نفرت *nèfrèt* : Nefret, iğrenme
 نفرین *nefrīn* : Beddua, ilenme
 نفس *nèfēs* : Nefes, soluk
 نفس *nèfs* : Nefis, ruh, can, kişi
 نفسانی *nèfsānī* : Nefsin istekleriyle
 ilgili, nefساني
 نفس تنگی *nèfēs-tèngī* : Nefes darlığı,
 astım
 نفط *nèft* : نفت = Gaz, petrol
 نفع *nèf'* : Yarar, fayda, kâr
 نفقه *nèfēqè* : Nafaka, geçim parası
 نفله *nefle* : Bozulma, boşa gitme,
 yok olma
 نفوذ *nofūz* : Geçme, içe işleme, etki
 نفوس *nofūs* : Halk, insanlar
 نفی *nèfy* : 1. İnkâr, olumsuzluk (gr.)
 2. Sürmek, sürgüne göndermek
 نفیر *nèflr* : Boru üfleme, horultu
 نفیس *nèfls* : Değerli, kıymetli
 نقائص: *nèqā'es* : نقیصه nın çoğ. Ku-
 surlar, eksiklikler
 نقاب *nèqāb* : Yüz örtüsü, maske,
 peçe
 نقابت *nèqābèt* : Önderlik, liderlik
 نقاد *nèqqād* : Eleştirici, tenkitçi
 نقار *neqār* : Düşmanlık, kin
 نقاره *nèqqāre* : Davul, dümbelek
 نقاش *nèqqāş* : 1. Ressam 2. Boyacı
 نقاشی *nèqqāşī* : Ressamlık, resim
 yapma, boyama
 نقاط *neqāt* : Noktalar

قال *nèqqāl* : Meddah, hikâye nakleden

قاله *nèqqāle* : Minkale, illetki

نقاوت *nèqāvèt* : Temizlik

نقاھت *nèqāhèt* : Hastalığın iyileşmeye yüz tutması, nekahat

نقب *nèqb* : Delme, delik, lâğım açma, yer altı tüneli

نقباء *noqèbā'* : Bir toplumun ileri gelenleri

نقد *nèqd* : 1. Para, nakit 2. Peşin alış-veriş 3. Bir sözün iyi ve kötü yanlarını ortaya koymak (ed.)

نقدینه *nèqdlnè* : para, nakit

نقر *nèqr* : Oyma, taş ve tahta oyma

نقرس *neqres* : Gut hastalığı

نقره *noqre* : Gümüş

نقش *nèqş* : Resim, sırma ile işleme-tavan ve duvarlara yapılan resim ve çiçekler

نقشبند *nèqşbènd* : نقاش = Ressam

نقشبندی *nèqş-bèndlyye* : Nakşibendi, bir tarikatın adı

نقشه *nèqşe* : Harita, plân, نقش = Plân, proje veya harita ressamı

نقص *nèqs* : Eksiklik

نقصان *noqsān* : Eksiklik, noksan

نقض *nèqz* : Kırma, anlaşmayı bozma

نقطه *noqte* : Nokta, yer

نقل *nèql* : Hikâye anlatma, nakil

نقل *noql* : 1. Fındık büyüklüğünde içinde badem veya fıstık bulunan bir şeker 2. Meze (esk.)

نقلیه *nèqliyye* : Nakliye, taşıt araçları

نقمت *neqmèt* : Azap, eziyet, ceza

نقیب *nèqlb* : Toplumun başkanı, lideri

نقیصه *nèqisè* : Kusur, ayıp

نقیض *nèqlz* : Karşıt, zıt

نقیضه *nèqlzè* : Zıt, muhalif, aykırı

نقیع *nèql'* : 1. Bir çeşit şarap 2. Serin ve güzel su

نک *nok* : نوک = Gaga, uc, tepe

نکات *nokāt* : نکته nin çoğ. Nükte-ler, ince anlamlı sözler

نکاح *nekāh* : Nikâh

نکبت *nekbèt* : Belâ, güçlük, düşkünlük

نکته *noktè* : İnce anlamlı söz, nükte,

~ سنج = İnce, zevk sahibi, ~

دان = Nüktedan, ~ گیر = Titiz, bahaneci

نکث *noks* : Sözden dönme, kırma

نکره *nèkère* : 1. Belirsiz isim 2. Kaba adam

نکس *noks* : Nüksetme, tepreşme, hastalığın yenilenmesi

نکول *nokul* : Dönme, reddetme

نکوھش *neküheş* : Sitem, serzeniş, kınama

نکوھیدن *nekühldèn* : Sitem etmek, kınamak, serzenişte bulunmak

نکوھیده *nekühldè* : Kınanan, kötü

نکھت *nèkhèt* : Koku, hafif rüzgâr

~ منکر *nèklr* : İnkâr, zor iş, ~ = Kabirdeki soru soracak iki meleğin adları

نگار *negār*: Resim, resim gibi güzel, sevgili
 نگارستان *negārestān*: Resim ve heykel atelyesi veya sergisi
 نگارش *negāreş*: 1. Yazış, yazma 2. Resim yapma
 نگاه *negāh*: Bakış
 نگاهبان *negāh-bān*: نگهبان = Gözcü, bekçi
 نگهداشتن *negāh-dāştēn*: نگه داشتن = Saklamak, tutmak, alıkoymak
 نگران *negērān*: Meraklı, endişeli
 نگرانی *negērānī*: Merak
 نگرستن *negērīstēn*: Bakmak, görmek
 نگون *negūn*: Baş aşağı, tersine dönmüş, ~ بخت = Talihsiz
 نگونسار *negūn-sār*: Baş aşağı, ters dönmüş
 نگه *negēh*: نگاه = Bakış, bakma
 نگهبان *negēh-bān*: Gözcü, bekçi, koruyucu
 نگهبانی *negēh-bānī*: Bekçilik, göz-cülük, koruyuculuk
 نگهدار *negēhdār*: Tutan, saklayan, koruyan
 نگین *negīn*: Yüzük taşı
 نم *nēm*: Nem, rutubet, ~ ~ = Azar azar yağmur yağması
 نما *nemā*: Gösteriş, görünüş
 نما *nemā*: Artmak, artırmak, büyümek, yeşermek
 نماز *nemāz*: Namaz
 نمازگزار *nemāz-gozār*: نماز خوان = Namaz kılan

نمام *nèmmām*: Arabozucu, gammaz, lâf taşıyan
 نمامی *nemmāmī*: Arabozuculuk
 نمایان *nemāyān*: Belli, aşikâr, ~ شدن = Gözükme, zahir olma
 نمایش *nemāyeş*: 1. Gösteriş 2. Sergi 3. Tiyatro
 نمایشگاه *nemāyeş-gāh*: Sergi, gösteriş yeri
 نمایشنامه *nemāyeş-nāme*: Piyes
 نمایندگی *nemāyèndègi*: Mümessillik, acenta
 نماینده *nemāyènde*: Mümessil, acenta
 نم *nèmed*: Keçe, tiftik, مال ~ = Keçe imâl eden, keçe döven
 نمده *nèmedī*: Keçeden yapılmış, kepenek
 نمرة *nomre*: شمارہ = Numara
 نمسه *nèmse*: Almanya, Avusturya (esk.)
 نمط *nèmèt*: Tarz, tavır, biçim
 نمک *nèmèk*: Tuz, پرورده ~ = Birinin tuzunu, ekmeğini yiyen kimse, ~ شناس = Nankör
 نمک بحرام *nèmèk-be-hèrām*: Nankör
 نمکزار *nèmèk-zār*: Tuzlu arazi
 نمک قلیا *nèmèk-e-qèlyā*: Sodyum Karbonat
 نمل *nèml*: مورچه = Karınca
 نمناک *nèm-nāk*: Nemli, rutubetli
 نمو *nemovv*: Yeşerme, büyüme, gelişme, ~ کردن = رشد کردن = Bitmek, büyümek
 نمود *nemūd*: Gösteriş, görünme
 نمودار *nemūdār*: Görünen, belli

nemūdèn : نمودن = 1. Yapmak, etmek 2. Göstermek
nemūne : نمونه = Örnek, nümune
nemīqè : نامه = Mektup
nonor : لوس = Şımarık
nèng : آيپ, utanılacak şey, rezillik
nèngīn : Utanılacak, çirkin
nèñū : نى = Salıncak, beşik
nè-ne : نه = Anne, büyükanne
nèñl : نى = Salıncak, beşik
now : Yeni
nèvā : 1. Ahenk, nağme 2. Geçim, maişet 3. Bir makam adı (müz.)
nèvāeb : حوادث = Hadiseler, olaylar, belâlar
nèvvāb : نائب in çoğ. Eskiden İranda, Hindistanda, şehzadelere verilen unvan
nèvābeğ : Dâhiler
nevāhl : Nahiyeler, bölgeler
nèvā-hāne : زندان = Zindan, hapishane (esk.)
nèvāht : نوازش = 1. Gönül yapmak, okşamak 2. Çalgı çalmak, oynamak 2. Tavır, şekil, ~ یک = Aynı şekilde
nèvāhtèn : 1. Çalmak 2. Okşamak
nèvāder : نادره nin çoğ. Nadir şeyler
nèvāde : نوه = Torun
nèvār : 1. Kordela 2. Teyp şeridi, şerit

nèvāzeş : Okşama, gönül alma
nèvāzèndègī : نوازندگی : Çalgıcılık, müzik
nèvāzènde : Müzisyen (müz.)
nèvāzīdèn : نواختن = Çalmak, oynamak
nèvāse : نوه = Torun
nèvāsī : Alınlar
nèvāqes : Eksiklikler, noksanlar
nèvāqel : ناوله nin çoğ. Nakleden araçlar, teller, nakliyeler
nèvāqīs : Çanlar
nèvāl : بخش = Bağış, hediye
nèvāle : Büyük lokma, hamur parçası, azık
now-āmūz : Derse veya okula yeni başlayan, müptedi
nèvāmīs : Namuslar
nèvān-hāne : Acizler evi, darülaceze
nèvāñldèn : Sallamak, ağlatıp inletmek
nèvāhl : Menedilmiş, yasak şeyler
now-bāve : 1. Yeni yetişmiş, ermiş meyve 2. Yavru, çocuk
now-bāvēgān : Çocuklar
nowbèt : Nöbet, sıra, kere
nowbèr : Turfanda, ~ کردن = Turfanda yemek
nowbe : نوبت = Sıra, nöbet, sıtma, ~ تب = Sıtma
now-bèhār : İlkbahar, baharın başlangıcı

now-cèvān : Delikanlı
 now-çe: Genç, delikanlı, acemi,
 bir işe yeni başlayan
 nowhe : Ağlama, inleme, ~
 = Ağlatıcı, insanları ağlamaya
 ve mateme teşvik eden kimse
 nèvèd : Doksan
 nūr : Nur, aydınlık, ışık
 nūr-èfkèn : Projektör
 nūrānī : Nurlu, ışıklı
 nèvèrd : Silindir, üstüvane
 çark, merdane
 now-rèstè : Yeni erişmiş, yeni
 çıkmış
 now-rèslde : Yeni gelen,
 yeni doğan
 now-rūz : İran güneş takvi-
 mine göre yılın ilk günü, ilk-
 baharın başlangıcı, İranlıların
 milli bayramı, Nevruz (21
 Mart)
 nūrè : واجبی = Hamam otu,
 zırnık
 now-zād : Yeni doğan
 nūz-dèh : On dokuz
 nūs : قوس قزح = Alâimisema,
 gök kuşağı
 now-sāz : Yeni yapılmış bina
 nèvèsān : Sallanma, titreme
 nūş : ~ جان = Afiyet
 olsun
 nūş-ābè : مشروب = İçki, alkol-
 lü içki

= İçirt-
 mek
 nèvèšt-èfzār : Kırtasiye
 neveštèn : Yazmak
 nevešte : Yazı
 nūş-dārū : Panzehir, ilâç
 nūşldèn : İçmek
 nūşldènl : İçilecek şey
 nūşln : Cana değer, tatlı
 nō' : Nevi, çeşit
 nowgān : İpek böceğinin to-
 humu
 nōk : نک = Uc, gaga, zirve
 nowkèr : Hizmetçi, uşak, çırak
 now-klse : Görgüsüz, para
 görmeyen
 nowm : خواب = Uyku
 nowmld : Meyus, ümitsiz
 now-nèhāl : Taze fidan, (mec.)
 yeni yetişen çocuk
 nève : Torun
 nèvld : Müjde, iyi haber
 nevlènde : Yazar, yazan
 nèvln : نو = Yeni, taze
 nè : Yok, değil, hayır
 noh : Dokuz
 nehāl : Son, sonuncu
 nehād : Yaratılış, iç, huy
 nèhādèn : Koymak, bırakmak,
 yerleştirmek
 nèhār : 1. Öğle yemeği
 2. روز = Gün
 nèhār : ترس = Korku
 nèhāl : Fidan

نهان *nehān* : Gizli, saklı, örtülü, ~
 داشتن = Saklamak, gizlemek
 نهانی *nehānī* : Gizli
 نهایت *nehāyèt* : Son
 نهب *nehb* : Yağma, çapul
 نهج *nehc* : Tarz, yol
 نهـر *neh-r* : Nehir, çay
 نهـصد *neh-sèd* : Dokuz yüz
 نهـضت *nehzèt* : Hareket etme, kal-
 kınma
 نهـفتن *nehoftèn* : Gizlemek, saklamak
 نهـفته *nehoftè* : Gizli, saklı, örtülü
 نهـمار *nehmār* : بیشمار = Sayısız, bol,
 çok
 نهـنگ *nehèng* : 1. Timsah 2. Balina
 نهـوض *nohūz* : Kalkmak, hareket
 etmek, göç etmek
 نهـی *neh-y* : Men etme, yasak etme
 نهـیب *nehīb* : Korku, yıldırma, ~
 زدن = Seslenerek korkutmak,
 yıldırma
 نهـیق *nehīq* : Eşeğin anırması
 نهـی *ney* : نه = Yok, hayır
 نهـی *ney* : Nay, fülüt, kamış, saz
 نهـیا *niyā* : جد = Dede, dede, ata
 نهـیـابت *niyābèt* : Nâiplik, vekillik
 نهـیـات *niyyāt* : Niyetler
 نهـیـاح *niyāh* : Ağlayış, inleyiş
 نهـیـاز *niyāz* : Yakarma, yalvarma
 نهـیـازمند *niyāz-mènd* : Muhtaç
 نهـیـازمندى *niyāz-mèndī* : İhtiyaç
 نهـیـام *niyām* : Kın, kılıf
 نهـیـاش *niyāyeş* : Dua ve tazarru,
 medih ve sena

نیت *nīyyèt* : Niyet, kasıt
 نیر *nèyyer* : Nurlu, nur saçan, ~
 اعظم = Güneş
 نیران *nīrān* : جهنم = Cehennem, tamu
 نیرنگ *nīrèng* : Hile, düzen, sihir
 نیرو *nīrū* : Kuvvet, güç
 نیرومند *nīrū-mènd* : Güçlü, kuvvetli
 نیرین *nèyyereyn* : İki nur, güneş ve ay
 نیز *nīz* : هم = Dahi, de (ek)
 نیزار *ney-zār* : Kamışlık, sazlık
 نیزه *neyze* : Mızrak
 نیسان *neysān* : 1. Nisan ayı 2. Nay
 gibi
 نیست *nīst* : Yok, değil
 نیستی *nīstī* : Yokluk, yoksulluk
 نیستان *neyestān* : Kamışlık, sazlık
 نیش *nīş* : Akrep, yılan, arı v.b. hay-
 vanların zehirli iğnesi veya dişi,
 zehirli iğne
 نیشتەر *nīštèr* : Neşter, cerrah bıçağı
 نیشکر *ney-şekèr* : Şeker kamışı
 نیک *nīk* : خوب = İyi, güzel, hoş
 نیک اختر *nīk-èhtèr* : Talihli, şanslı
 نیک اندیش *nīk-èndīş* : İyi yürekli,
 iyi niyetli
 نیک بخت *nīk-bèht* : Mesut, mutlu
 نیک سرشت *nīk-sereşt* : İyi huylu
 نیک فرجام *nīk-fèrcām* : Sonu iyi olan
 نیکنام *nīk-nām* : Adı iyiye çıkmış,
 iyi namı, namuslu
 نیک نهاد *nīk-nehād* : İyi huylu
 نیکو *nīkū* : İyi, güzel
 نیکوکار *nīkū-kār* : İyiliksever, hayır-
 sever

niki : نیکی İyilik
neyl : Nail olma, murada erme
nîl : Çivit, çivit rengi, mavi
nîl-gün : Lacivert ve çivit renkli
nîlû-fêr : Nilüfer, nilüfer çiçeği
nîlî : Lâcivert
nîm : Yarım, yarı
nîm-tèht : Ayakkabı pençesi
nîm-tène : نیم کت = Ceket
nîm-roh : نیم رخ Profil, yandan görünüş
nîm-rû : نیم رو تخم مرغ نیمرو = Omlet
nîm-rûz : نیمروز Öğleyin, gün ortası

nîm-sûz : نیم سوز Tamamen yanmamış odun, kömür v.b.
nîme-şeb : نیمه شب Gece yarısı
nîm-kèt : نیمکت Kanepe, sıra
nîm-korè : نیم کره Yarım küre
nîm-gerd : نیمگرد Yarım daire
nîm-gèrm : نیم گرم İlk
nîme : نیمه Yarım, yarım tuğla v.b.,
 ~ کاره = Yarıda bırakılmış iş
nîv : نیو Pehlivan, yiğit
niyûşldèn : نیوشیدن İşitmek, kulak vermek, dinlemek (ed.)
niyûşlde : نیوشیده Duyulmuş (ed.)

و

vāv : «V» veya «O» veya «U»
 Farsça alfabenin 30. harfi
vā-bèstè : وابسته 1. Ataş 2. Bağlı, ilgili
vā-pès : واپس Son, arka
vā-pèsîn : واپسین Son, en son
vāseq : واثق Emniyetli, sağlam
vāceb : واجب Vacip, lâzım
vācebl : واجبی Hamam otu
vāced : واجد Haiz olan, içine alan, bulunduran
vāçldèn : واجیدن Dağıtmak, bir makina v.b. nin parçalarını dağıtmak
vāhed : واحد Bir, birim, tek
vāhè : واحه Vaha, çölde yeşil yer
vā-ḥāst : واخواست İtiraz, istizah
vā-ḥāndèn : واخواندن Geri çekmek,

geri çağırmak, tekrar okumak
vā-ḥāhl : واخواهی Soru açma, itiraz etme
vā-ḥordèn : واخلوردن Hayal kırıklığına uğramak, hayret, etmek
vā-dādèn : وادادن Aldırmamak
vādār-kèrdèn : وادارکردن Teşvik etmek, zorlamak
vā-dāştèn : واداشتن Mecbur etmek, teşvik etmek
vādî : وادی Vadi, dere, çöl
vāres : وارث Varis, mirasçı
vāred : وارد Gelen, giren
vāredāt : واردات 1. İthâlat 2. Gelirler
vā-rèstèn : وارستن Kurtulmak, bağımsız olmak
vā-rèstègl : وارستگی Kurtuluş, müstağnilik

vā-rèstè: Kurtulmuş, mad-
diyatla ilgisini kesen
vārèsl: Kontrol, teftiş
vā-rèftèn: Gevşemek, şaşırma
vā-rèfte: Gevşek, ihmalci
vārū: وارونه = Ters, tepe takla,
~ زدن = Suda takla atma
vārūne: Ters, baş aşağı
vā-rèhldèn: Kurtarmak
vā-zèdèn: Reddetmek, kabul
etmemek
vājegūn: وارثگونه = Ters, baş
aşağı
vāje: وارث = Kelime,
lûgat
vāset: Orta, ortadaki, aracı
vāste: Aracı, komisyoncu,
vasıta, sebep
vāse': Geniş
vā-şodèn: باز شدن = Açılmak,
gevşemek, erimek
vāsef: Anlatan, belirten, vas-
fedən
vāsel: Ulaşmış
vāzeh: Açık, apaçık
vāze': Koyan, vazeden
vā'ez: Va'zeden, öğüt veren
vāfer: Bol
vāfūr: Esrar içme aleti
vāfl: Kâfi, yeter, sözünde
duran
vāqe': Olan, olmuş, bulunan
(mec.) gerçek
vāqe'èn: Gerçekten

vāqe'è: Olay
vāqe'ıyyèt: Gerçek, hakikat
olma
vāqef: 1. Bilen, haberdar olan
2. Vakfeden
vāq-vāq: Köpeğin havlaması
vā-kèrdèn: باز کردن = Açmak
vaks: Ayakkabı boyası
vaksı: Ayakkabı boyacısı
vaksıl-bènd: Yaver veya
emir subaylarının taktıkları
kordon
vā-koneş: Tepki, yankı,
aksülamel
vā-gozārdèn: Havale et-
mek, bırakmak
vā-gozāştèn: Havale et-
mek, bırakmak
vā-gèrèftèn: Almak, hasta-
lık almak, bulaşmak
vā-goftèn: Tekrar söylemek
vāgūye: Tekrar söyleme
vā-glīr: Bulaşıcı (hastalık)
vālā: Yüce, yüksek
vālā-hèzrèt: Ekselâns,
prens hazretleri
vāled: Peder, baba
vālede: Anne
vāledèyn: Baba ve anne
vāleh: Şaşkın, şaşakalmış
vālī: Vali
vām: Borç
vā-māndèn: Geride kalmak,
yorgunluktan ötürü geri kal-
mak, işin içinden çıkamamak

vā-mānde : Geri kalan, işin içinden çıkamayan, ölüden kalan elbise v.b.

vāmeq : Dost, aşık

vā-nemūd : Yalandan yapma, gösteriş yapma

vā-nemūdèn : Gösteriş yapmak, bilhassa göstermek

vā-veylā : Eyvah! Feryat, vaveylā

vāheb : Bağışlayan, hibe eden
vāhemè : Kuruntu, vehim, kuşku, korku

vāhl : Boş, anlamsız

vāy : Vay

vēbā' : Kolera hastalığı, veba

vēbāl : Günah, azap, zahmet, vebal

vètèd : میخ = Çivi, kazık

vètèr : Yay kirişi, kiriş, veter (mat.)

vèsā'eq : وثیقه nın çoğ. Belgeler, vesikalar

vesāq : Bağ, antlaşma, sözleşme

vèsèn : بت = Put

vèsènl : Putperest

vosūq : Güvenme, inanma

vèsīq : Sağlam, dayanıklı

vèsīqè : 1. Rehin, ipotek 2. Belge, vesika

vecāhèt : 1. Güzellik, güzel yüz 2. İtibar, şan, şeref

vècèb : Karış

vècd : Coşkunluk, coşkunlukla kendinden geçme, vecit

vecdān : 1. Vicdan, kalple duyma 2. Bulma

vècè' : Acı, ağrı, sızı

vècèl : Korku

vècènāt : 1. Yanaklar 2. Görünüş ve davranışlar

vècène : Elmacık, yanak yumrusu

vocūb : Gereklilik, lüzum ve zorunlu olma, vücup

vocūd : Varlık, var olma, vücut

vocūh : 1. Şekiller, tarzlar 2. Paralar 3. Yüzler

vèch : 1. Yüz, surat 2. Üst, yüz, ön 3. Üslûp, tarz 4. Sebep, vesile 5. Para

vache : Yüz, cihet, yan

vèclbe : Elzem, vacip

vèclz : وجیز = Özlü söz, kısa, özlü

vecīn : Tarla ve bahçede parazit otları temizlemek

vèclh : Güzel, güzel yüzlü, saygıdeğer

vèclhe : Güzel, yüzlü kadın
vèhdānlıyyèt : Tanrı'nın birliği

vèhdèt : Birlik

vèhş : Vahşi hayvan, yabani

vèhşèt : Korku, yalnızlık, yalnızlık korkusu

وحشی *vèhşî*: Vahşi
 وحل *vèhêl*: Batak, çamur, bataklık
 وحوش *vohûş*: Vahşi hayvanlar, yabaniler
 وحی *vèhy*: Vahiy
 وحید *vèhîd*: Biricik, tek, yalnız
 وخامت *vèhāmèt*: 1. Tehlikeli durum, vahamet 2. Hazımsızlık, ağırlık
 وخشور *vèhşûr*: Peygamber (Zerdüş-tilerin deyimi)
 وخیم *vèhîm*: Tehlikeli, güç
 ود *vodd*: 1. Dostluk, aşk, muhabbet 2. Dost
 وداد *vedād*: Dostluk, sevgi
 وداع *vèdā'*: Allaha ısmarladık demek, vedalaşma
 ودایع *vèdāye'*: Emanetler, depozitler
 ودج *vèdèc*: وداج = Boyun damarı
 ودود *vèdūd*: Pek muhabbetli ve şefkatli
 ودیعه *vèdl'è*: Emanet, depozit
 وراء *vèrā'*: 1. Arka, geri, öte, bir şeyin ötesinde 2. İstisna, hariç
 وراث *vorrās*: Vârisler, mirasçılar
 وراثت *vèrāsèt*: Kalıtım, veraset
 وراج *verrāc*: Geveze
 وراجی *verrācî*: Gevezelik
 ورامدن *vèr-āmèdèn*: Hamurun kabarması
 وړانداز کړدن *vèrèndāz-kèrdèn*: Gözle süzmek, tahmin etmek
 ورته *vèrèse*: Mirasçılar, varisler
 وړجاوند *vèrcāvènd*: Yüksek mertebeli, değerli, kuvvetli

ورد *vèrd*: گل = Gül
 ورد *verd*: Zikir, dua, belirli zamanlarda yapılan zikir veya dua
 وردنه *vèrdène*: Oklava, silindirik şekilde ağaç veya maden
 ورده *vèrde*: Kale burcu, güvercin yuvası
 ورزفتن *vèr-rèftèn*: Uğraşmak
 ورزش *vèrzeş*: İdman, egzersiz, spor
 ورزشکار *vèrzeş-kār*: Sporcu, pehlivan
 ورزشگاه *vèrzeş-gāh*: Spor salonu, antreman yeri
 ورزشی *vèrzîdègl*: İdmanlılık, tecrübeli olma
 ورزیدن *vèrzîdèn*: Tecrübelenmek, idmanlı olmak
 ورزیده *vèrzîde*: İdmanlı, güçlü, tecrübeli
 ورشکت *vèr-şekèst*: İflâs eden, müflis
 ورشکستگی *vèr-şekèstegî*: İflâs
 ورشکستن *vèr-şekèstèn*: İflâs etmek
 ورشکته *vèr-şekèste*: İflâs eden, müflis
 ورطه *vèrte*: Uçurum, tehlike
 ورع *vèrè'*: Haramdan kaçınma, dindarlık
 ورق *vèrèq*: Yaprak, kağıt yaprağı, iskambil, بازی ~ = İskambil oyunu
 ورقه *vèrqā'*: Bülbül, güvercin
 ورته *vèrèqe*: Bir kağıt, belge

و ر ک *vèrèk* : Kalça kemiği, kış
 kemiği
 و ر م *vèrèm* : 1. Şiş, şişme 2. سل =
 Verem hastalığı
 و ر م ا ل د ن *vèrmāldèn* : Sıvamak
 و ر ن *vernī* : Cilâ, rugan, ~ کفش =
 Rugan ayakkabı
 و ر و د *vorūd* : Girme, giriş
 و ر و د ی ی *vorūdlyye* : Giriş ücreti
 و ر ی د *vèrīd* : Toplardamar, verid
 و ز ا ر ت *vezārèt* : Vekâlet, bakanlık
 و ز ا ر ت خ ا ن ه *vezārèt-hāne* : Vekâlet, ba-
 kanlık dairesi
 و ز ا ن *vèzān* : Esen
 و ز ر *vezr* : Ağırılık, suç, günah
 و ز ر ا *vozèrā* : Vezirler, bakanlar,
 vekiller
 و ز ش *vèzeş* : Esmek
 و ز غ *vèzèğ* : قورباغه = Kurbağa
 و ز ن *vèzn* : Ağırılık
 و ز ن ه *vèzne* : Denge, taş, halter
 و ز ن ه ب ر د ا ر ی *vèzne-bèrdārī* : Halter-
 cilik
 و ز ی د ن *vèzīdèn* : Esmek
 و ز ی ر م o h t ā r *vèzīr-mohtār* : Maslahat-
 güzar
 و ز ی ن *vèzīn* : Ağır
 و ز ā f e t *vèsāfet* : Araçlar, vasıtalar
 و ز ā f e l *vèsāfel* : Vesileler, sebepler,
 vasıtalar
 و ز ā d e *vesādè* : بالش = Yastık
 و ز ā t e t *vèsātèt* : Aracılık
 و ز ā v e s *vèsāves* : Vesveseler, kurun-
 tular

و س ه *vèsèh* : چرک = Kir
 و س t *vèsèt* : Orta, ara
 و س t l *vèsètl* : Ortadaki, ortada olan
 و s t ā *vostā* : Orta, ~ قرون = Or-
 taçağlar
 و s ' *vos'* : Vüsat, güç, zenginlik,
 kudret
 و s ' è t *vos'èt* : Genişlik, bolluk, zen-
 ginlik
 و s m e *vèsme* : Rastık, kaşa çekilen
 boya
 و s è n *vèsèn* : 1. İhtiyaç 2. چرت =
 Uyuklama
 و s n l *vesnl* : هو = Bir kocanın
 iki karısından her biri
 و s v ā s *vèsvās* : Vesvese, kuruntu
 و s v è s e *vèsvèse* : İşkil, vesvese
 و s l ' *vèsl'* : Geniş, bol, engin
 و s l l e *vèsille* : Vasıta, sebep, vesile
 و s l m *vèsīm* : Güzel, yakışıklı
 و s *vèş* : (ek) Benzerlik belirtir:
 ~ پ ر ی و ش = Periy benzeyen
 و s *veş* : Pamuk kozası
 و s t *vèšt* : زیبا = Güzel, iyi
 و s m *voşm* : (esk.) بلد رچین = Bil-
 dircin
 و s s ā f *vèssāf* : Vasfeden, metheden
 و s ā l *vesāl* : Kavuşma, birleşme
 و s ā y ā *vèsāyā* : Vasiyetler
 و s ā y è t *vèsāyèt* : Vasilik, vesayet
 و s f *vèsf* : Nitelik, vasıf
 و s l *vèsl* : Ulaşmak, vasıl
 و s l è t *vèslèt* : Ulaşma, vuslat
 و s ū l *vosūl* : Ulaşma, kavuşma,

~ کردن = Teslim almak, elde etmek

vèslyy : Vasi

vèsiyyèt : Vasiyet

vèsiyyèt-nāme : Vasiyet-name

vèz' : 1. Koyma, bırakma 2.

İcat ve tesis 3. Tarz, biçim

vèz'iiyyèt : Durum, vaziyet

vozū' : Aptes alma

vozūh : Açık olma, vuzuh

vèzl' : Aşağılık, adi, alçak

vètèn : Vatan

vètvāt : خفاش = 1. Yarasa 2. Ahmak

vety : Çifleşme, basma, cima

vèzā'ef : وظایف = Ödevler, görevler

vèzīfe : Ödev, görev, ~ نظام = Askerlik hizmeti

ve'ā' : ظرف = Kab, kutu, sandık

vo''āz : Vaizler

vè'd : Vaat

vè'de : Süre, vade, ~ گرفتن = Davet etmek, çağırma, ~ خلف = Sözünde durmamak

vè'z : Öğüt, vaaz

vè'ld : Tehdit, kötü vaat

vè-ğeyrè : v.s., ve saire

vèfā : Sevgi bağlılığı, sözde durma, ~ داری = Vefalılık

vèfāt : Ölüm

vefāq : Barış, dostluk

vefq : Uyuma, uygunluk

vofūr : Bolluk, çokluk

vefiyy : Vefâkâr

vèqāhèt : Küstahlık, kabalık

vèqqād : Parlak, çok aydın

vèqār : Ağır başlılık, vakar

vèqāye' : وقائع = Olaylar, vakalar, ~ نگار = Gazete muhabiri, muhabir, vakanüvis

vèqāye : Koruma

vèqt : Vakıt, zaman, ~ شناس = Randevusuna dikkatli, verdiği saata bağlı

vèqr : 1. Ağırılık 2. Sabır, tahammül 3. Kulağı ağır işiten

vè-qes-'èlā-hāzā : Ve bunun gibi, ilâh..

vèq' : Değer, saygı, önem

vèq'è : Olay, vaka

vèqf : 1. Vakıf 2. Durma, duraklama

vèqfè : Bir kez durma, tereddüt, tehir

vèqfiyyāt : Vakıflar

voqūd : Yanma, alevlenme

vèqūr : Ağırbaşlı, vakur

voqū' : Oluş, olma, meydana gelme

voqūf : 1. Anlama, bilme 2. Durma

vèqlh : Utanmaz

vèkālèt : Avukatlık, birine vekil olmak

vèkālèt-nāme : Vekâletname

vokèlā' : Milletvekilleri, vekillere

vekil : 1. Milletvekili 2. Vekil
 3. Avukat, ~ گسترى = Avukat
 vel: Bırakma, terk etme, ~ کردن
 = Bırakmak, koyuvermek, boş
 vermek
 velâ' : Muhabbet, dostluk
 velâ'em : Ziyafetler, düğün
 ziyafetleri
 volât : Vâliler
 velâdèt : Doğum, doğum günü
 velâyât : İller, vilâyetler
 velâyèt : İl, vilâyet
 velêd : ~ پسر = Oğul
 velêd-ez-zenâ : Piç
 velerm : Ilık
 velê' : Hırs, harislik
 vè-lâken : Amma, velâkin
 vel-gêrd : Başiboş, sahipsiz
 vel-gêrdî : Başiboşluk
 velengâr : Pervasız konuşan,
 saçma
 vè-low : Vele, olsa da
 velow : Darmadağan, serbest,
 açıkta, serilmiş
 velvèle : Gürültü, patırtı
 velêh : Şaşkınlık, şaşakalma
 vell : Fakat, ama, lâkin
 vellyy : Veli, koruyucu
 vellid : Oğul, çocuk, hizmetçi
 veli-'êhd : Veliaht
 vè-llkên : ~ ولكن = Fakat, ama

vellmè : Ziyafet, düğün ziyafeti
 vell-ne'mèt : Velinimet
 vèh : Vah!
 vèhhâb : Bağlayıcı
 vèhhâc : Çok aydın, parlak
 vèhle : Birdenbire, bir şeyin
 başlangıcı, an
 vèhm : Kuşku, kuruntu
 vèhn : Zayıflık, gevşeklik, güç-
 süzlük
 vey : ~ او = O
 vey : (esk.) 1. Miktar, bir şeyin
 kaç misli olduğu, ~ چند = Kaç
 misli
 viyâr : Aş eren kadının is-
 tekleri
 vlrân : Viran, yıkık
 vlrânè : Harabe, yıkıklık
 vlje : 1. Özgü, özel, mahsus 2.
 Safi, net
 vls : (esk.) Yoksulluk, istek,
 ihtiyaç
 veys : Mülk, vilâyet, köy, İran
 edebiyatında Râmin'in sevgilisi
 vis-konsül : Konsolos
 muavini, konsolos vekili
 veyl : ~ وای = Eyvah! Yazıklar
 olsun
 veyl : Zafer
 veylân : ~ سرگردان = Başiboş,
 avare

ه he: "H" Farsça alfabenin 31. harfi

ها hā: Ha, ne? Evet

هائل hā'el: هائل = Korkunç, dehşetli

هائم hā'em: Şaşkın

هابط hābet: İnen, düşen

هاتف hātef: Gaipten gelen ses

هاج hāc: هاج و واج = Şaşkın

هادم hādem: Yıkan, tahrip eden

هادي hādī: Önder, doğru yolu gösteren

هار hār: Kuduz

هarp hārp: چنك = (müz.) Çenk, harp

هاشم hāšem: Kıran, ekmek doğrayan

هاضم hāzem: Sindirici, hazmettirici

هاضمه hāzeme: گوارش = Sindirim,

~ جهاز = Sindirim sistemi

هاله hāle: Ayla, ayın etrafındaki ışık dairesi

هالك hālek: Yok edici

هامش hāmeş: حاشيه = Dipnotu, haşiye

هامون hāmūn: Çöl

هامي hāmī: Şaşkın, hayran, avare

هاون hāvèn: Havan

هاويه hāviye: Cehennem

هاي hāy: Ey! Oy! Hey

هاي و هوئى hāy-o-hūy: Hay huy, gü-rültü

هبا هبā: Toz, yok olma

هوبوب hobūb: Rüzgârın esmesi

هوبوط hobūt: Aşağıya inme, düşme

هتاك hètāk: 1. Saygısız, küfürbaz
2. Yırtan

هتك hètēk: 1. Yırtma, perde yırtma
2. Hakaret, rezil etme

هجا هecā: 1. هجو = Hiciv, kötüleme

2. Hece, ~ حروف تهجی = Alfabe

هجده hecdēh: On sekiz

هجر hēcr: Ayrılık, hicran

هجران hecrān: Ayrılık, hicran

هجرت hecrēt: مهاجرت = Muhaceret, göçme

هجري hecrī: Hicri, Hz. Muhammed'in Mekkedden Medineye göçme yılı, Hicri yıl

هجو hecv: Yergi, taşlama, hiciv

هجوم hocūm: Hücum

هجي hecī: Hece, ~ کردن = Heceleme

هدايا hēdāya: Hediyeler

هدایت hēdāyēt: Kılavuzluk, doğru yolu gösterme

هدر hēdēr: Yok olma, mahvolma, boşa gitme

هدف hēdēf: Amac

هدم hēdm: Yıkma

هدهد hodhod: Hüthüt, çavuş kuşu

هدی hodā: Hidayet, doğru yol

هدیه hēdiyye: Hediye, armağan

هذيان hēzēyān: Saçmalama, sayıklama, ~ گفتن = Sayıklamak

هر hēr: Her

هراس hērās: Korku, ürkme

هراسان *hērāsān*: Korkarak, korkan
 هراسیدن *hērāsīdēn*: Korkmak, ürkmek

هراش *hērāš*: استفراغ = Kusma
 هرآینه *hēr-āyene*: هرآینه = Her halde, elbette, muhakkak

هرج *hērc*: Karışıklık, nizamsızlık,
 ~ و مرج = Karmakarışıklık, nizamsızlık

هرجایی *hēr-cāyī*: 1. Serseri, derbeder 2. Kötü kadın (mec.)

هرچند *hēr-çēnd*: Her ne kadar, gerçi
 هرز *hērz*: هرزه = Saçma, boş, faydasız

هرزآب *hērz-āb*: Boşa akan su, pis su

هرزگی *hērzēgi*: Kötülük, haylazlık

هرزه *hērzē*: Saçma, boş, kötü

هرزه داری *hērzē-dērāy*: Saçma, kaba ve kötü konuşan

هرزه گوی *hērzē-gūy*: Saçma ve kötü söz söyleyen

هرس *hērs*: 1. Dövmek, ezmek 2. Ağaçları budamak

هرگاه *hēr-gāh*: Eğer, her hangi bir zaman

هرگز *hēr-gez*: Hiç bir zaman, asla

هرم *hērēm*: Mahrut, piramit (geo.)

هرم *hērēm*: Fazla yaşlılık, kocamışlık

هره *herre*: Bahçe v.b. duvarlarında tuğlaların yan yana, dikine dizilmesi

هزار *hēzār*: 1. Bin 2. بلبل = Bülbul

هزارپا *hēzār-pā*: Kırkayak

هزارستان *hēzār-dēstān*: بلبل = Bülbul

هزارخانه *hezār-lā*: = Kırk-bayır (ışkembede)

هزاره *hēzārē*: 1. Bininci yıl 2. Duvar etekliği, etek tahtası

هزال *hozāl*: لاغری = Zayıflık

هزال *hēzzāl*: Şakacı, nüktedan

هزل *hēzl*: Şaka

هزلی *hēzll*: لاغر = Zayıf

هزیمت *hēzlmēt*: Yenilgi, mağlûbiyet

هزینه *hēzīne*: Masraf, sarfiyat

هزیر *hējlr*: Değerli, şanlı, zeki

هسته *hēste*: Çekirdek, iç

هستی *hēstī*: Varlık

هوش *hoš*: = Zekâ

هشام *hešām*: Bağış, cömertlik

هشت *hešt*: Sekiz

هشتاد *heštād*: Seksen

هشتن *heštēn*: گذاردن = Koymak, bırakmak

هشتصد *hešt-sēd*: Sekiz yüz

هشتی *heštī*: Antre, hol, dehliz

هشیار *hošyār*: Uyanık, zeki

هضم *hēzm*: Sindirim, hazım

هفت *heft*: Yedi

هفتاد *heftād*: Yetmiş

بنات النعش *heft-bērādērān*: هفت برادران = Yedi kardeş, yedi yıldız

هفته بیجار *heft-bīcār*: هفت بیجار = Patlıcan dahil olmak üzere yedi çeşit meyve ve sebzeden yapılan bir çeşit sirke turşusu

هفت تیر *heft-tīr*: Tabanca (yedi mermili)

هفت سین *heft-sīn*: Nevruzda uğur getirmek için baş harfleri "S"

ile başlayan yedi çeşit yiyecek
bulunan sofrā
هفتصد *heft-sed*: Yedi yüz
هفته *hefte*: Hafta
هفده *hefdèh*: On yedi
هفتوات *hefèvāt*: هفوات nin çoğ. =
خطاها = Hatalar
هکچه *hokçe*: سککه = Hıçkırık
هل *hel*: Kakule
هل *hol*: İtme, kakma, دادن ~ =
İtmek, kakmak
هلا *helā*: (ünl.) Ey! Hey!
هلاک *helāk*: Yok olma, ölme
هلاکت *helākèt*: Ölmek, yok olmak
هلال *helāl*: Hilāl, ayça
هلل *helālī*: Hilāl şeklinde
هلالین *helāleyn*: پرانتز = Parantez
هلهل *helāhel*: Çok etkili öldürücü
zehir
هلو *holū*: Şeftali
هل-هله *hel-hèl*: Sevinç ve şenlik ses-
leri, alkış
هله *hèlle*: Tohumları tıpta ve
sepicilikte boya için kullanı-
lan bir bitki
هليون *helyūn*: مارچوبه = Kuşkon-
maz, helyūn (bot.)
هم *hem*: Hem, de, dahi
همم *hemm*: Üzgünlük, kaygı
هم آغوش *hem-āgūš*: Kucak kucāğa
هم آهنگ *hem-āhèng*: Ahenkli, uygun
هما *homā*: همای = Devletkuşu, ef-
sanevi bir kuş, gölgesi kimin
başına düşerse o kimse'nin uğur
ve saadete erişeceğine inanılır

همواره *hèmārè*: همواره = Daima
همال *hèmāl*: Eş, beraber
همام *homām*: 1. Ulu, saygıdeğer,
himmətli 2. Arslan
همان *hèmān*: Ayni, tıpkısı
همانا *hèmānā*: Hemen hemen
همانند *hèmānènd*: هم مانند = Aynısı,
benzeri
همای *homāy*: هما = Devletkuşu, ef-
sanevi bir kuş
همایون *homāyūn*: 1. Kutlu, mutlu
2. İran musikisinde bir makam
همایونی *homāyūnī*: Şahane, padişaha
yaraşan, mutlu, kutlu
همبازی *hèm-bāzī*: Oyun arkadaşı
هم بستر *hèm-bèstèr*: Yatak arkadaşı
همپا *hèm-pā*: Ayak uyduran, bera-
ber, شدن ~ = Ayak uydurmak
همپایه *hèm-pāye*: Ayni rütbede
هم پشت *hèm-pošt*: Dost, yardımcı,
omuz omuza veren
هم پیاله *hèm-piyāle*: Kadeh arkadaşı
هم پیمان *hèm-peymān*: Müttetik, dost
همت *hemmèt*: Gayret, azim, himmet
همتا *hèmtā*: Eş, beraber, benzer, بی
~ = Eşsiz
همچ *hèmèc*: Hayvanların gözlerine
ve ağızlarına yapışıp bunaltan
bir çeşit küçük sinek, (mec.)
اşağı, adi, رعاع ~ = Adi, şaş-
kın insanlar
همجنس *hèm-cens*: Ayni cinsten, ayni
türden
همجوار *hèm-cèvār*: Komşu

هم چشمی *hèm-çəşmî*: Rekabet, hasetlik

همچنان *hèm-çenân*: Öylece

همچنین *hem-çenîn*: Böylece

همچو *hèm-ço*: Gibi, benzer, onun gibi

همچون *hèm-çun*: Gibi, onun gibi

همخواب *hèm-ḥāb*: همخوابه = Ayni yatakta yatan, karı veya koca

همخوراک *hèm-ḥorāk*: Bir yerde yemek yiyen, beraber yiyen

همخوی *hèm-ḥūy*: همخو = Huyları benzeyen

همداستان *hèm-dāstān*: Arkadaş, yoldaş, aynı fikirde

همدرد *hem-dərd*: Dert ortağı

همدرس *hèm-dərs*: Sınıf arkadaşı

همدست *hèm-dəst*: Arkadaş, suç ortağı

همدم *hèm-dəm*: Dost, arkadaş

همدوش *hèm-dūş*: Beraber, aynı seviyede

همدیگر *hèm-dîğər*: Birbiri

همراز *hèm-rāz*: Sırdaş, yakın dost

همراه *hèm-rāh*: Yoldaş, dost, yardımcı

همراهی *hèm-rāhl*: Yardım, dostluk

هم ردیف *hèm-rədlf*: Muadil, aynı rütbede, aynı sırada

هم رنگ *hèm-rəng*: Uyan, aynı renkden

هم ریش *hèm-rîş*: 1. Aynı yaşta 2. باجناغ = Bacanak

هم زبان *hem-zəbān*: Ayni dilden

هم زلف *hèm-zolf*: باجناغ = Bacanak

همزه *hèmze*: Hemze, elif

هم زیستی *hèm-zîstî*: Birlikte yaşama

همسال *hèm-sāl*: Ayni yaşta, akran, emsâl

همسایگی *hèm-sāyegî*: Komşuluk

همسایه *hèm-sāye*: Komşu

همسر *hər-sər*: Karı veya koca, eş

همسفر *hèm-səfər*: Seyahat arkadaşı

همسن *hèm-sen*: Ayni yaşta, akran

هم سنگ *hèm-səng*: Denk, aynı ağırlıkta

هم شاگردی *hèm-şāgerdî*: Sınıf arkadaşlığı

هم شهری *hèm-şehrî*: Hemşeri

هم شیر *hèm-şîre*: Kız kardeş

هم قطار *hèm-qetār*: Ayni rütbede, aynı derecede

هم کار *hèm-kār*: İş arkadaşı, meslektaş

هم کاری *hèm-kārî*: Yardım, işbirliği

هم کاسه *hèm-kāse*: Ayni kâseden yiyen arkadaş

هم کلاس *hèm-kelās*: Sınıf arkadaşı

هم کنان *hèm-konān*: Meslektaş, aynı seviyede olanlar

هم کلام *hèm-kelām*: Sohbet arkadaşı

هم کیش *hèm-kîş*: Ayni din veya mezhepten, aynı inançta olan

همگان *hèmegān*: Herkes, umum

هم گانی *hèm-gānî*: عمومی = Umumi, genel

هم گنان *hèm-genān*: Herkes, eş dost

همگی *hèmegî*: Bütünü, hep beraber

همم *hemem*: Himmetler, gayretler

هم نشین *hèm-neşîn*: Birlikte düşüp kalkan, arkadaş

همنوع *hèm-no'*: Aynı cinsten, aynı türden

هموار *hèmvār*: Düz, müstevi

همواره *hemvāre*: Daima

هم وطن *hèm-vètèn*: Vatandaş

هموم *homūm*: Üzüntüler, gamlar

همه *hème*: Hep, herkes

همه کاره *hème-kāre*: Her işten anlayan, becerekli

همهمه *hèm-hème*: Uğultu, gürültü

همیان *hèmyān*: Para kesesi (esk.)

همیشه *hèmlşe*: Daima, her zaman

همیشه بهار *hèmlşe bēhār*: Kadife, çiçeği

همین *hèmln*: Bunun aynisi, ta kendisi

هنگار *hèncār*: Tarz, yol, adet, ~ نا = Biçimsiz, uygunsuz

هندبا *hendebā*: کاسی = Hindiba (bot.)

هندسه *hendese*: Geometri

هندوانه *hendevāne*: Karpuz

هندی *hendī*: Hintli

هنر *honèr*: Sanat, hüner

هنر آموز *honèr-āmūz*: Sanat okulu öğrencisi

هنر پیشه *honèr-plşe*: Sanatkâr, artist

هنرستان *honèrestān*: Sanat okulu

هنرمند *honer-mènd*: 1. Sanatkâr 2. Hünerli, marifetli

هنرور *honèr-vèr*: Hünerli, 'sanatkâr

هنگ *hèng*: 1. Alay (ask.) 2. Vakar 3. Kasıt

هنگام *hengām*: Zaman, vakıt

هنگامه *hengāme*: Patırtı, gürültü, olay

هنگفت *hengōft*: Çok, fazla

هند *hènūd*: Hintliler

هنوز *hènūz*: Hâlâ, şimdiye dek, henüz, daha

هنی *hènl'*: Sağlığa yarar, afiyetli

هو *how*: Yuh, yuhalama, ~ کردن = Yuhalamak, چی ~ = Yuhalayan, şarlatan, şerli

هو *how*: İltihab, cerahat

هوا *hèvā*: Hava

هوا *hèvā*: هوی = Arzu, heves, aşk, ~ و هوس = Nefse ait istekler

هواپیما *hèvā-peymā*: Uçak, tayyare

هواپیمائی *hèvā-peyma'l*: Havacılık

هواچس *hèvāces*: in çoğ.

Nefsin istekleri

هواخواه *hèvā-ḥāh*: Taraftar

هوادار *hèvā-dār*: Havadar, havalı

هوار *hèvār*: Duvar veya tavanın yıkılması, bağırma, imdat!

هواسنج *hèvā-sènc*: Barometre

هواشناسی *hèvā-şenāsi*: Meteoroloji

هوام *hèvām*: هامة nin çoğ. Zararlı ve zehirli böcekler, haşereler

هوان *hèvān*: Hakaret, zillet, gevşeklik

هوا نورد *hèvā-nèvèrd*: Havacı, pilot

هوچی *how-çl*: Şarlatan, yuhalayan, şerli

هودج *howdèc*: Tahtıran, sedye, mahfe

هور *hūr*: خور = Güneş

هور مزد *hūr-mozd*: آهورا = Hürmüz, iyilik tanrısı

هوز *hūz*: Çınlama, maden veya çan sesi

hèvvèz: "Ebcéd" kelimelerinin ikincisi

hèvès: Arzu, istek, heves, ~
~ = Canı istemek, ران ~ =
Arzu ve hevese tâbi

hūş: Akıl, zekâ

hūş-mènd: Akıllı, zeki

hūs-yār: Akıllı, zeki, uyanık, ayık

hōwl: Korku, dehşet, ürkme

howl-nāk: Korkunç, dehşetli

howle: Havlu

hèvū: = Kuma, ortak
(bir erkeğin iki karısından biri)

hevā: = Arzu, heves

hūy: Hay, Yahu! (ünl.)

hovıyyèt: Hüviyet, nitelik, ورقه
~ = Nüfus cüzdanı = سجل احوال

hèvlc: Havuç

hoveydā: Açık, aydın, belli, aşikâr, ~ = Belirmek, açığa çıkmak

hey: Hey, ey! (ünl.), ~ = Hey diye çağırmak, ~ = Hayvanı hey diyerek hızlı yürütmek

hèyākel: هیكل in çoğ. Vücutlar, gövdeler

hèyā-hū: Gürültü, hay huy sesi

hey'èt: هیأت = 1. Şekil, görünüş 2. Astronomi 3. Heyet

heybèt: Korku, heybet

hipnotizm: Hipnotizma

hèycā: جنگ = Savaş

hèyècān: Heyecan, coşma

hlç: Hiç

hlç-kāre: Elinden hiç bir iş gelmeyen

hlç-kodām: Hiç biri

hlç-kès: Hiç kimse

hlç-gāh: Hiç bir zaman

hlç-gūne: Hiç bir türlü

hlr-bod: (esk.) Zerdüştilerin din adamı ve kadısı

hlz: Kötü kişi, oğlan, kötü kadın

hlzom: Odun, ~ = Odun kıran, baltacı

heykèl: Vucut, endam, heykel, ~ = Heykel-tıraş

~ = Gövdeli, iri yarı

heymène: Ağırbaşlılık, heybet

hlme: ~ = Odun

hèyülā: 1. Madde, her şeyin aslı 2. Gövde, görünüş, heyulâ

heyhāt: Yazıklar olsun!

ی

yā, ye: « I » veya « Y » Farsça alfabenin 32. harfi

yā'ese: یائسه = Doğurmayan kadın, kısır kadın

yāb: 1. Boş, saçma 2. یافتن

yābes: خشک = Kuru

yābū: Beygir

yābīdèn : یافتن = Bulmak
 yatağan : Yatağan ، ياتاغان
 yāhte : سلول = Hücre
 yāhtèn : Kılıç çekmek
 yād : 1. Hafıza, hatırlama, öğ-
 retme, آمدن ~ = Hatıra gelmek,
 ~ گرفتن = Öğretmek, ~
 = Öğrenmek
 yād-āverī : Hatırlatma
 yād-būd : Hatıra, yadigâr
 yād-dāšt : Not, ~ کردن =
 Not etmek, yazmak
 yādegār : Yadigâr, hatıra
 yādegārī : Hatıra eşya
 yār : Dost, arkadaş
 yārā : Kudret, güç, başarı
 yārāyī : Başarı
 yārī : Yardım, ~ خواستن =
 Yardım istemek, ~ کردن = Yar-
 dım etmek
 yārū : Herif (arg.)
 yāz-dēh : On bir
 yās : Yasemin
 yāser : 1. Kolay 2. Deve kasabı
 yāsēmèn : Yasemin
 yāğī : Asi, isyancı, eşkiya
 yāftèn : Bulmak
 yāqut : Yakut, ~ رماني = Nar
 kırmızısı rengi, yakut
 yāl : 1. Boyun 2. Yele
 yāvèr : 1. Yardımcı 2. سرگرد
 = Binbaşı (ask.)
 yāve : Boş lâf

yè's : Ümitsizlik, yeis
 yob's : Kabız
 yobūsèt : Kabızlık
 yètlm : Öksüz, yetim
 yètlm-çe : Doğranmış haşlama
 pathcan veya kabakla yoğurt
 yesreb : Medine şehri
 yèh : Buz, soğuk (mec.), ~ آب
 = Buzlu su, ~ آب = Buz suyu
 yèh-bāzl : Buz üstünde oy-
 nama, kayma
 yèh-bèstèn : یخ زدن = Don-
 mak, buzlanmak
 yèh-bèndān : Don yapma,
 donma
 yèh-çāl : Buz dolabı, buz de-
 posu
 yèh-dān : 1. Buz kabı, buz
 sandığı 2. Büyük sandık
 yèh-kèrdèn : Buz kesmek,
 buz gibi olmak, (mec.) rezil
 olmak
 yèhnl : Yahni, söğüş
 yèhe : یقه = Yaka
 yèdek : Yedek
 yèdèkl : İstepne, yedek
 yèdl : Elle yapılan işler, کارهای
 ~ = ~ هنرهای = El işleri
 yèrağ : 1. Silâh 2. Atın
 eğeri, at takımı 3. Sırma, dan-
 tel işi, حاضر یراق = Savaşa hazır,
 silâhlı, hazır

yortme : یورتمه = Atın dört nala gitmesi

yèrèqān : Sarılık hastalığı

yèrlig : Ferman, yarlık

yèzdān : Tanrı

yèsār : Sol taraf

yèsāvol : (esk.) Devlet ileri gelenlerinin koruyucusu

yosr : Kolaylık

yèşm : Yeşim taşı, zebercet

yèşml : Nefti, koyu yeşil

yè'qūb : Erkek keklik, özel isim

yè'nī : Demek, yani, چه ~ = Ne demek? Ne münasebet?

yègmā : Çapul, yağma

yègmā-gèr : Çapulcu, yağmacı

yèqze : بیداری = Uyanıklık

yèqè : Yaka, برگردان ~ = Açık yaka, dönük yaka

yèqln : Yakîn, kesinlikle anlamak ve bilmek, ~ کردن = Yüzde yüz emin olmak

yèk : Bir

yèkān : Birler evi (mat.)

yèk-ā-yèk : Birer birer

yèk-bāre : Birden bire, tamamen

yèk-bèr-do : دو برابر = İki misli

yèk-be-yèk : Birer birer

yèk-pārçe : Bir parça, bütün

yektā : Biricik

yək-tène : Yalnız başına, tek başına

yək-cā : Birden, toptan

yək-dèst : Hep aynı, aynı cinsten, yeknesak

yək-dèstl : Bir elli, ~ زدن = Yoklamak, ağız aramak

yək-dènde : Sözünü değiştirmeyen, inatçı

yək-dlgèr : Birbiri

yək-rāst : Dümdüz, dos-doğru

yək-rèngl : Teklifsizlik, samimiyet

yək-rū : Samimi, tek yüzlü

yək-rūze : Bir günlük, bir günde

yək-zèbān : Hep birlikte, hep bir ağızdan

yək-sān : Aynı, eşit

yək-sère : 1. Bir baştan, bir yönlü 2. Yarım gün çalışan daire

yək-şèmbè : Pazar günü

yək-tèrèfl : Bir tarafı tutmak, bir taraflı

yək-qèlèm : Bir kalem, toptan

yək-lā : Bir katlı kumaş v.b.

yək-lèht : Yeknesak, bütün

yək-lū : Birli (oyun kâğıdı)

yek-nèvāht : Hep aynı, aynı şekilde, monoton

<i>yèk-vècèbl</i> : Bir karışlık (küçük çocuk)	<i>yengl-donya</i> : Yeni dünya, Amerika
~ خوردن, şaşırma, <i>yèkke</i> : Yalnız, şaşırma = Hayret etmek, şaşırmak	<i>yèvāş</i> : Yavaş, ağır ol! <i>yèvāşèkl</i> : Yavaşca
<i>yek-how</i> : Ansızın, birdenbire	<i>yurtme</i> : Dörtne
<i>yekl</i> : Bir tane, biri	<i>yüreş</i> : Hamle, hücum
<i>yèk-yèk</i> : Bir bir	<i>yorğè</i> : Eşkin, rahvan yürüyüş
<i>yegānègl</i> : Birlik, samimiyet	<i>yüz-pèlèng</i> : Pars
<i>yegāne</i> : Biricik	<i>yūğ</i> : Boyunduruk
<i>yèl</i> : 1. پهلوان = Yiğit, pehlivan 2. Yelek, kadın yelegi	<i>yowm</i> : روز = Gün
<i>yèldā</i> : En uzun gece	<i>yowmiyye</i> : Günlük, gündelik
<i>yèllèli</i> : Kayıtsızlık, eğlenme (hlk)	<i>yonce</i> : Yonca, زار ~ = Yonca tarlası
<i>yèmānl</i> : Yemen şehrine ait	<i>yèhūd</i> : Yahudiler
<i>yomn</i> : Uğur	<i>yèhūdī</i> : Yahudi
<i>yèmln</i> : Sağ taraf	<i>yeylāq</i> : Yayla
<i>yènābl</i> : Kaynaklar, çeşmeler	<i>yeylāql</i> : Yaylalı, yaylaya ait

— پایان —

**RETURN
TO** 

CIRCULATION DEPARTMENT

202 Main Library

14079

LOAN PERIOD 1

2

3

HOME USE

4

5

6

ALL BOOKS MAY BE RECALLED AFTER 7 DAYS

ALL BOOKS MAY BE RECALLED AFTER 7 DAYS.
OVERDUE AND RECHARGES MAY BE MADE 4 DAYS PRIOR TO DUE DATE.

DUE AS STAMPED BELOW

2022

May 13

AUTO DISC CIRC MAR 05 '92

UNIVERSITY OF CALIFORNIA, BERKELEY

FORM NO. DD6, 60m, 1/83

BERKELEY, CA 94720



